

160475

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**557 NUMARALI AFYON KARAHİSAR-I SÂHİB SANCAĞI
ŞER'İYYE SİCİLİ
(1793-1799 M. / 1208-1213 H.)
(179 Sayfa, 216 Belge)
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)**

DANIŞMAN
Doç. Dr. Ahmet AKSIN

HAZIRLAYAN
Mehmet SOYSAL

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

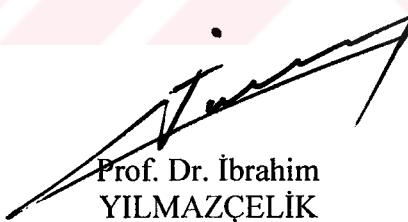
**557 NUMARALI AFYON KARAHİSAR-I SÂHİB SANCAĞI
ŞER'İYYE SİCİLİ
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)**

Bu tez / / tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Ahmet AKSIN

Danışman

Prof. Dr. İbrahim
YILMAZÇELİK

Üye

Yrd. Doç. Dr. Erdal
KARAKAŞ

Üye

Yukarıdaki jüri üyelerinin imzaları tasdik olunur

Doç. Dr. Ahmet AKSIN
Enstitü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi
557 Numaralı Karahisâr-I Sahib Şer'iyye Sicili

Mehmet SOYSAL

Fırat Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı
2005

Şer'iyye Sicilleri, mahkemeye intikal eden meseleler ve kadıların verdikleri kararların kaydedildiği defterlerdir. Bu defterler, Osmanlı tarihi araştırmalarında önemli kaynaklardan biridir. Özellikle şehir tarihi çalışmalarında kıymetli bilgileri ihtiva ederler.

557 numaralı Karahisâr-ı Sahip Sancağı Şer'iyye Sicili, H.27 Safer 1208-Cemâziye'l-âhir 1213, M.3/4 Ekim 1793 - Mayıs 1799 tarihinde tutulmuş olup, bu dönemde şehrin sosyal ve iktisadi yapısına ışık tutmaktadır. Bu defterde, Osmanlı muhakeme hukukunun XVIII. yüzyılda işleyişi görülmektedir. Ayrıca defterdeki kayıtlardan AfyonKarahisâr'da yaşayan halkın sosyal statüsü, kültür seviyesi, iktisadi durumu ve şehrin ekonomik yapısı ile ilgili genel bir bilgiye ulaşılabilmektedir. Bu çalışmada belgelerdeki veriler belli bir plan dahilinde değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Netice olarak XVIII. yüzyıl sonlarında AfyonKarahisâr'da sosyal ve iktisadi hayatın oldukça hareketli olduğu anlaşılmaktadır.

ABSTRACT

Master Thesis
Numbered 557 Karahisâr-ı Sâhib Şer'iyye Sicili

Mehmet SOYSAL

University of Fırat The Institute of Social Science
Department History

The religiouscout report are the registers of Kadı judgement and the matters passing to the court. This registers are one of the important sources at the Ottoman History Studies. Especially, they consist of important in formation on the studies of city history.

The Karahisâr-i Sahib Sancağı Şer'iyye Sicili with 557 number which registired in between H.27 Safer 1208 – Jumada II 1213, D.C.03/04 October 1793 and May 1799, makes clear the city's economic and social structure, In the registers, it has been seen the proceedings of the religious court law. Besides, from the registers, are arrived at general in formation about the citizen of AfyonKarahisâr's social place, the cultural level, the economic condition, and the economic structure of city.

In this study, the data of registers have been sot to an evaluation according to the noticed plan.

Finally, it has been understood that the economic and social life of Afyon Karahisâr had very dynamic at the last years of eighteenth century.

İçindekiler

ÖZET	II
ABSTRACT	III
İçindekiler.....	II
ÖNSÖZ.....	III
KISALTMALAR	V
GİRİŞ.....	VI
<u>I. BÖLÜM</u>	
ŞER'İYYE SİCİLLERİ.....	1
ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN ÖZELLİKLERİ VE ÖNEMİ	1
I. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK KURUMU	11
II. MAHKEME VE MAHKEME GÖREVLİLERİ	12
1. Osmanlı Devletinde Mahkeme ve Yargı Şekli	12
2. Mahkeme Görevlileri.....	14
III. OSMANLI'DA KADI Ve KADI'NIN GÖREVLERİ	16
1. Kadi'nın Adli Görevleri	16
2. Kadi'nın Mülki Görevleri	17
3. Kadi'nın Beledî Görevleri.....	18
4. Kadi'nın Mali Görevleri.....	19
IV. OSMANLI MAHKEMESİNDE ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE MUHTEVALARI	20
1. Şer'iyye Sicilleri.....	20
2. Muhtevaları	21
1) Mahkemenin Tanzim Ettiği Belgeler	22
a)Hüccet:.....	22
b)İlâm:.....	22
c)Ma'rûz:	23
d) Mürâsele:	24
2) Üst Makamdan Gelen Belgeler	24
a)Fermânlar ve Beratlar:.....	24
b)Buyuruldu:	24
c) Tezkire, Temessük ve Diğer Kayıtlar:	24
557 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİB ŞER'İYE SİCİLİ.....	25
<u>II. BÖLÜM</u>	
I. 557 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİB ŞER'İYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ.....	26
II. BELGE ÖZETLERİ	31
III. METİN TRANSKRİPSİYONU	70
SONUÇ	350
BİBLİYOGRAFYA	353
EKLER	357

ÖNSÖZ

Tarih Sosyal Bilimler içerisinde en önemli yere sahip olan bilimdir.Tarih ilmi ilk zamanlar sadece olayların kronik olarak kaydedildiği,hükümdarların hayat hikâyelerinin yazıldığı bir bilim olarak görülmüş ise de daha sonraki dönemlerde yeni bir boyut kazanarak tarihteki meseleleri göz önüne alarak günümüz meselelerine çözümler arayan bir bilim dalı olmuştur.

600 yılı aşkın hüküm süren Osmanlı Devleti, 4000 yıldan beri varlığı bilinen Türkler'in Osmanlı'ya kadar kurmuş oldukları devletlerin her türlü kurum kuruluş, idari küütürel, teşkilât, dini ve iktisâdi yönlerini de kendine örnek alarak iyi bir devlet kurmuştur.

Bu uzun süre içinde kendi bünyesinde varlığını korumuş, gelişmiş ve ömrünü tamamlamıştır. Asya ,Avrupa, Afrika'da oldukça geniş topraklara sahip olmuş olup fakat asla bu topraklarının büyüklüğünün azametine kapılıp, hakimiyeti altındaki insanlara eziyet etmemiştir.Osmanlı hakimiyeti altında kalıpta varlığını,kimliğini, kültürünü Osmanlı'nın baskısı, yasağı yüzünden kaybolan, asimile olan tek bir millet yoktur. Çünkü Osmanlı'da sömürge fikri yoktur.Aksine hakimiyet altına alınan milletler eskisinden daha çok güçlenerek zaman zaman Osmanlı'ya ihanet etmişler ve Osmanlı zayıf düşüğü anda da dindaslarının ve ırkdaşlarının tükenmez desteğiyle bağımsızlıklarını kazanmak için Osmanlı'ya karşı mücadele vermişlerdir.

Tarih boyunca kurulan Türk Devletleri'nin hangisine bakarsak bakalım hoşgörü, demokrasi,adalet,yüksek yüksek görev bilinci ve aşkı devleti ayakta tutmuştur. Varoldugumuz günden bu güne kadar dünya tarihini hakkımızda yüzlerce kitap yazdıracak kadar yönlendirmiştir. Bir çok olayın başlamasına gelişmesine neden olurken bir çögünün da sonucunda etkili olmuşuz.

Bugün ilim ve teknoloji açısından arzuladığımız noktada olmasak da hayalini kurduğumuz muasır medeniyete ulaşacak ve ulaştıracak çok genç bir nüfusa sahibiz. Günümüz dünyasında nüfusun çokluğuyla güçlü olunmuyor.Zayıfladıkça da güçlü olanlar tarihi bile kendi lehlerine çevirebiliyorlar.Bunu engellememiz için bize gerekli olan birinci elden kaynaklarımız olan Şer'iyye Sicillerini okuyarak tarihimizin önemli bir bölümünü aydınlatarak hakkımızda söylenen ve yazılan haksız ve külliyen yanlış ve taraflı bilgileri asıl kaynaklarına dayanarak çürütebiliriz.Bana göre bu her Türk gencinin hakkı ve görevidir.Çok küçük bir bölümünü de olsa okuyarak milletimin ve atalarımın bıraktığı gerçeklere sahip çıkışmanın gururunu yaşamaktan mutluyum.Bu haklı gururu yaşamamda ve bu tezi hazırlamamda vesile olan Yrd. Doç. Dr. Rifat ÖZDEMİR Bey'e

ve bir bilim adamı için en kıymetli şey olan zamanını bana hiç esirgemeden ayıran kıymetli Hocam Sayın Doç.Dr. Ahmet AKSİN BEY'e teşekkür ederim.

Çalışmalarım esnasında bana yardımcı olan Uzman Mustafa KARAZEBEK, Yusuf İLGAR ve Osman AYDOĞAN Beyler'e.. sabırlarından dolayı da eşim, çocuklarım ve desteğini esirgemeyen ebeveynime teşekkürü bir borç bilirim.

Elazığ – 2005

Mehmet SOYSAL

KISALTMALAR

B:Belge C:Cilt

H:Hicri

ILA:İslam Ansiklopedisi

M:Miladi

S:Sayı¹

s:Sayfa

T.A:Türk Dünyası Araştırmalar Dergisi

T.T.K:Türk Tarih Kurumu

Tarihlerin Kısalmaları

M: Muharrem (م)

S: Safer (ص)

Ra: Rebiü'l-evvel(ر)

R: Rebiü'l-âhir (ر)

Ca: Cemâziye'l-evvel (ج)

C: Cemâziye'l-âhir (ج)

B: Receb (ب)

Ş: Şa'bân (ش)

N: Ramazân (ن)

L: Şevvâl (ل)

Za: Zilka‘de (ذ)

Z: Zilhicce (ذ)

---

¹ Transkribe bölümünde bu harf Sayfa 'nın kısaltmasıdır

GİRİŞ

Tarihi, milattan önceki yıllara kadar uzanan Afyon'un², 1115 târihinde Sultan Kılıçarslan'ın oğlu Şehinşah ile Bizans İmparatoru Aleksius arasındaki savaştan sonra yapılan antlaşma ile Türklerin eline geçtiği bilinmektedir³. Daha sonra Sultan Mesud'un emri ile Türkmenler bu bölgeye yerleştirilmişlerdir⁴. 1243 yılında Moğollarla yapılan Kösedağ Savaşı sonunda, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasıyla, Selçuklu Veziri Sahibata Fahreddin Ali'nin torunu Muzaferüddin Devle Bey tarafından kurulan Sahibata Oğulları Beyliği'nin merkezi olan Karahisâr bir süre sonra Germiyan Beyliği'ne katılmıştır⁵.

Yıldırım Bâyezid, 1390 tarihinde Germiyan Beyliği'ni Osmanlı topraklarına katmışsa da⁶ 1402 de yapılan Ankara Savaşı'nda Timur'a yenilmesi üzerine şehir Timur'un eline geçmiştir. Timur'un Anadolu'yı terketmesinden sonra Çelebi Mehmed 1411 yılında Karahisârı tekrar Osmanlı topraklarına kattı⁷.

Şerîyye sicilleri sosyal tarih araştırmacıları için oldukça zengin bir kaynaktır.

Şerîyye sicilleri, sosyal, ekonomik, ticâri, ziraî, mahallî, askerî, siyasi bakımlardan millî tarihimizin aydınlatılması ve geçmiş asırlardaki hayat tarzımızın ve şartlarının ortaya çıkarılması bakımından çok değerli kaynaklardan birisidir.

Bu defterler aynı zamanda, askeri seferlerin tarihinin belirlenmesi, hazırlıklarının nasıl yapıldığı, hangi şartlarda sefere çıktıığı, sefere katılan askerlerin katıldıkları bölgelere göre nispetlerinin ve askerin toplanma yerinin belirlenmesinin en sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için başvurulması gereken kaynakların başında gelmektedir.

Siciller, Osmanlı Devleti'nin sınırları içerisinde yaşayan azınlıkların sosyal, dini, ticari vs. hayatlarıyla ilgili de oldukça tafsılaklı bilgileri ihtiva etmektedir. Bu kayıtlar herhangi bir olayı müteakiben tutulduğu için, içlerinde gerçege aynın bilgilerin bulunması ihtimali de son derece zayıftır. Bu güvenilir yönleri itibarıyle de Osmanlı ülkesinde

² Bu hususda bakınız. W. M. Ramsay, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*, (Çev: Mihri Pektaş) İst-1960 s. 38 v.d.; Besim Darkot, "Karahisar" mad. *İslam Ansiklopedisi* (M.E.B. Yay.) C. VI s. 277 v.d. İst. 1986; Afyon İl Yıllığı (1967) İstanbul, 1968 s. 36 v.d.

³ Osman Turan, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, İst-1989 s. 158.

⁴ S. Sırrı Üçer, "Afyon Karahisan'nda Türkmenlerin Yerleşmesi" *Taşpınar Dergisi*, C. III S. 32-33-35, (Haziran-Temmuz-Eylül 1935), s. 135 v.d.

⁵ Turan, a.g.e., s. 535; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C. I, Ankara, 1988 s. 63-64.

⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Anadolu Beylikleri ve Akköyunlu, Karakoyunlu Devletleri*, Ankara, 1984 s. 7...

Müslim ve gayr-i Müslim vatandaşlar arasındaki münasebetlerle ilgili olarak çok değerli bilgileri ihtiva etmektedirler.

Terikelerde bulunan eşya fiyatlarının değişik zamanlarda farklılıklar göstermesi iktisadi zorlukların ve dalgalanmaların fiyatlara nasıl yansadığını göstermesi bakımından önemlidir. Yine terike defterlerinde görülen Türkçe terimlerle imla özellikleri, üslup şekilleri, terike kayıtlarında görülen eşya ve yiyecek maddelerinin isimleri, dil, folklor yönünden ayrı ayrı inceleme ve karşılaştırma konusu olabilir.

Şeriyeye sicilleri, dini hareketlilik bakımından da incelenmeye değer belgeleri ihtiva ederler. Özellikle gayr-i Müslümanların ihtiitaları (İslâm'ı seçmeleri) ile ilgili çok sayıda belge mevcuttur.

Kayıtlarda sıkılıkla câmî, kervansaray, han, hamam, mahalle, kilise, mahal vs. adlarının geçmesi, bunların kimilerinin günümüzde ayakta olmaları, kiminin ise yalnızca kalıntıları kalmış olan tarihi birçok eser hakkında da bilgi sahibi olmamızı kolaylaştırmaktadır.

Vakıf suretlerinin de zaman zajnan defterlere kaydolunması, incelenen bölgedeki vakıflar hakkında da bize hayli malumat vermektedir. Nerelerin vakıf mallan olduğu, bunlann hangi surette kimlere verildiği; vakıf gelirlerinin nasıl ve nerelere sarfolunduğunun yanısıra vâkıfin iktisadî ve sosyal durumu hakkında bilgiler bulmak mümkündür. Yine timarlann kimlere, ne şekilde verildiği, timann el değiştirmesi veya tapuya bağlanması ile ilgili olarak da sicillerde kayıtlar bulunmaktadır.

Bütün bunlardan başka, şer'i ve örfî hukukun tatbikatına dair zengin örneklerin varlığı şer'iyye sicillerinin, yalnız tarih ve folklor açısından değil, aynı zamanda hukuk tarihi açısından da önemini artırmaktadır.

Şeriyeye sicillerine istinaden yapılan çalışmalar dört grupta toplanabilir. I- Değerlendirme çalışmaları. II- Katalog çalışmaları. III- Transkripsiyon; metin yayın çalışmaları. IV- Karşılaştırmalı Hukuk Tarihi Çalışmaları.

XIX. yılın sonlarında AfyonKarahisâr'ın, özellikle sosyal hayatına dair önemli bilgilerin bulunduğu "Karahisâr-ı Sahip Şeriyeye Sicillerinden istifade edilerek münferit bazı çalışmaların yapıldığı görülmekte ise de derli toplu bir çalışmadan henüz bahsetmemiz mümkün değildir.

Biz XVIII. yüzyılda AfyonKarahisâr'ın sosyal hayatına dair bilgilerin bulunduğu bu defterlerden sadece birini ele almaya çalıştık.

Çalışmamız iki bölümden müteşekkil olup, I. Bölümde genel olarak şer'iyye sicillerinin özellikleri ve önemi ile 557 no'lu Karahisâr-ı Sahib Şer'iyye Sicilinin fiziki-maddî tanıtımı ve belgelerin özellikleri ele alınmıştır. II. Bölümde 557 no'lu Karahisâr-ı Sahib Şer'iyye Sicilindeki belgeler, hukukî açıdan ve konularına göre bir tasnife tabi tutulmuş, defterde bulunan belgeler anlaşılır hale getirilerek özetlenmiş ve defterin tamamı bugünkü alfabe'ye çevrilmiştir. Ayrıca belge çeşitlerine örnek olması bakımından birer belge ek olarak verilmiştir. Böylece bu defterler üzerinde çalışacak olanlara da kıymetli belge ve bilgiler hazırlanmak istenmiştir.

I. BÖLÜM

ŞER'İYYE SİCİLLERİ

ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN ÖZELLİKLERİ VE ÖNEMİ

Osmanlı Devleti'nde İslâmî hukuk esaslarına istinâd ettirilerek vücûda getirilmiş olan şer'i mahkemeler, devletin yıkılmasıyla tarihe karışmış olmakla beraber, çeşitli devirlerdeki hukukî, iktisadî, askeri ve idâri müesseseler hakkında değerli tarihi belgeler bırakmıştır⁸.

Kadı sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri veya zabıt defterleri diye anılan şeriyye sicilleri, özellikle sosyal ve iktisadi tarih araştırmaları için birinci derecede önemli belgelerdir. Daha Abbasiler ve Selçuklular devrinde, sonra İlhanlılarda bu gibi sicillerin bulunduğu bilinmektedir⁹. Şeriyye sicillerinden bize intikal eden kısımların XV. Asırın sonlarından başladığı görülmektedir.

Osmanlı Devleti'nde, daha önceki Türk-İslâm devletlerinde olduğu gibi, Ahkâm-ı Şeriyyeyi tatbik etmek üzere nasb ve tayin edilen kadılar "Taraflı Sultanîden icrâ-yı mahkeme ve hükme vekil" olduklarından yalnız şer'i işlerin bakılmasına mahsus kalmayarak görev aldıkları sancak ve kazalarda halkın umûmî işlerine ve hükümet işlerine de bakmaya başlamışlardır. Şer'i mahkeme sicillerinin tedkîkinden anlaşıldığına göre Kadılar, hem kazâî ve hem de idâri işlere bakma¹⁰ vazifesi ile mükellef oldukları için, Sadâretten, Kadıaskerlik'ten, Beylerbeyilik'den, Vâlilikden ve sair benzer makamlardan gelen her emri saklıyorlar ve ona göre hareket etmek üzere, suretlerini defterlere, sicillere kaydediyorlardı. Kadılar, geldikleri sancakla kazada muayyen bir zaman için kalıyorlar ve geldikleri zaman içinde cereyan eden muameleleri kendilerine mahsus olan defterlere kaydediyorlardı¹¹.

Sicil, lügatte; "resmî vesikaların kaydedildiği kütük" anlamındadır¹². İstilahi olarak da "insanlarla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini,

⁸ T. Mümtaz Yaman, "Şer'i mahkeme Sicilleri" *Ülkü Halkevleri Dergisi*, C. XII, s. 68 (İlk Teşrin 1938) s. 153.

⁹ Hasan Moğol, "Antalya Şeriyye Sicilleri" *Diyânet Dergisi*, C. XXIV, S. 2 (Nisan-Mayıs-Haziran 1988) s. 87; T. Mümtaz Yaman, "Sicillerin XV. Asırdan öncesine ait olanların bize intikal etmediğini söylemektedir. Bkz. Yaman, aynı yer.

¹⁰ İslâm hukukuna göre Kadı; Hakîm-Akıllî-Fehîm (Anlayışlı)-Müstakîm (Doğru)-Emîn-Mekîn (Vakarlı) ve Metin olmalıdır. Görevi adaleti yerine getirmektir. Halk arasındaki nizâlı meseleleri halletmektir. Ayrıca, yetimler, vakıflar, vasiyyet, vesayet, vekâlet, velâyet, narh koymak, kimsesiz kızları evlendirmek gibi işlere de bakardı. Bkz. Osman Keskioglu, *Fıkih Tarihi ve İslâm Hukuku*. İstanbul, 1979, s. 276.

¹¹ Yaman, a.g.m., s. 154

¹² Ferit Devellioğlu, *Osmânîca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Eski ve Yeni Harflerle*, (3. Baskı), Ankara, 1978, s. 1140

hüccetlerini ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere şeriyeye sicilleri, Kadı Defterleri, Mahkeme Defterleri, Zabıt-ı Vekâyi Sicilleri veya Sicillât denilmektedir¹³.

Bir kadı görevine başladığı zaman defterin ön kısmına adını, sanını ve vazifeye başladığı tarihi kaydeder. Daha sonraki zamanlarda mahkemeye intikâl eden davaları, emir, buyruldu ve fermânları yazardı¹⁴.

Kadıların gittikleri yerlere götürebilmeleri için Şeriyeye Sicilleri daha ziyadeince ve uzundurlar (mesela 40 cm boyunda olan defterlerin 17-19 cm eni olurdu)¹⁵. Eski defterler kadının cebine girecek kadar küçük iken tanzimattan sonra hacimleri genişlemiştir¹⁶.

Mahalli Şer'i mahkemelerde, kadı sicilleri kronolojik bir sıra ile tutulur, kadılar tarafından verilen hükümler, hüccet ve kararlar herhangi bir olay, bir şahâdet, bir ikrar, bir hibeyi, resmiyette kaydolunması istenilen bir husus, devlet merkezinden gelen bütün fermânlarının, emirîlerin ve tebliğlerin Kadı tarafından tetkik olunup doğru oldukları tesbit edildikten sonra özetleri kaydedilirdi¹⁷.

Muhteva itibarıyle Şeriyeye Sicillerindeki belgelerde bulunan konular şöyle sıralanabilir:

1. Eyalet merkezleri ile, sancak ve kazalardaki şer'iye mahkemelerinin her çeşit zabıt ve kararlan, vakfiye, kefalet, vekâlet-nâme, mukavele, borçlanma, tereke, taksim gibi şer'i muameleler, mahallen alınacak emniyet, inzibat ve asayıse, belediye hizmetleri, halkın her türlü giyecek ve yiyeceklerine, narhlara ve diğer ihtiyaç maddeleri ve eşyalannın imallerine, imal ve satan sanayi ve ticaret erbabının, çarşı ve pazarların kontrol ve murakabelerine, esnaf teşekkülâtından yiğitbaşı ve şeyhlerinin seçim ve azillerine, esnaf adlanna ihtikâra ve murabahacılara karşı alınacak tedbirlere, vakıf ve hayratâ, timar tevcihâtına ait işlemelere, vakfa ait alacak davaları, vakıf mukâtaalan ile mahkeme zabıt ve kararlan dolayısıyla, defterlere geçmiş, semt, mahalle, köy, kasaba ve şehirlerin isimleri ile sakinlerinin erkek, kadın, ihtiyar, çocuk, Müslüman ve gayrimuslim adlan, unvan ve lakapları, halkın salgınlardan korunmalan, hastalıkların tedavileri, cerrahlarla

¹³ Ahmet Akgündüz, **Şeriyeye Sicilleri**, C I, İstanbul, 1988 s. 17; Başka bir tanımlamaya göre "Kadıların verdikleri ılam, hüccet ve cezalarla görevleri gereği tuttukları çeşitli kayıtları ihtiva eden defterlere şeriyeye sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri ve zabıt-ı vekâyi sicilleri" denilmektedir. Bkz. Abdülaziz Bayındır, **İslam Muhakeme Hukuku**, İstanbul, 1986, s. 1.

¹⁴ Yaman, a.g.m., s. 154

¹⁵ Uzunçarşılı, a.g.m., s. 366

¹⁶ Bayındır, a.g.e, s. 2.

¹⁷ Moğol, a.g.m., s. 88.

hastalar arasında düzenlenen mukaveleler ve mahkemece alınmış kararlar, cami medrese, han, hamam, hastane, yol, köprü gibi hayır müesseselerinin inşası ve tamiri dolayısıyla tutulan defterlere yazılmış karar ve bilgiler, askeri ve mülki ricalin, müderris, müfti, kadi, alim ve şair ve mimarlann hal tercümeleri arada sırada fetva makamından gönderilen bir kısım fetvalar, bazı tayin ve aziller dolayısıyla vazifeye başlama ve ayrılma tarihleri, azil ve nakilleri, dolayısıyla teessüre kapılan bir kısım devlet ricalinin, kadi ve naiplerin şiirleri.

Devlet ve hükümet makamlarından, beylerbeylerine, sancak beylerine ve kadılarla, müftülere, mütesellimlere, dizdarlara, defterdarlara, mütevellilere, voyvodalara, müderrislere, eminlere ve vilayet ayanına ve iş erlerine, memleket idaresi, siyaseti, emniyet ve asayışi, maliyesi, askerliği, vakıf ve hayatı gibi işlerle ilgili tayin, nakil, azil ve sürgün gibi cezalara çarptırınlarla, hapis ve idamlar; malların müsaderesiyle isyan ve şekavet hareketlerinin bastırılmasına, mevcut kanunlarına göre alınacak vergi ve irad kaynaklarıyla devlete ait emlâk ve akarların kiraya verilmeleri hususundaki mali işlere, arazi tahrirleri ve bunların tescil ve ref'ine, asker alma, erzak ve yiyecek tedarikine ve mühimmat maddelerinin imal ve şevklerine, seferberlik hazırlıklarına ve harb kararlarına, çeşitli şikayetlere, fırtına, dolu, su baskınları ve yangın gibi tabi afetlerle, açlık ve kıtlık sonucu muhaceretlere, hastalık ve salgınlarda, alınacak tedbirlere ve daha birçok hususlara mütedair fermân, berat, divan tezkeresi ve resmi mektuplar nev'inden hükümet merkezinden gönderilmiş emir ve yazı suretlerinin geçirilmiş olduğu görülmektedir.

Şer'iyye Sicilleri, arşiv malzemesinden faydalananmak suretiyle evvela bugüne kadar yazılmış Osmanlı tarihlerinde görülen yanlışlıkların düzeltilmesi, daha az hatalı ve geniş bir umumi Osmanlı tarihi ve özellikle teşkilatı tarihlerinin yazılması kabil olacaktır. Daha sonra da imparatorluk devrinin, idari, siyasi, askeri hukuki, iktisadi, ticari ve diğer alanlardaki müesseselerin tarihleri meydana getirilebilecektir.

Bu siciller, merkezi ve mahalli iderelerin Anadolu'ya gelip yerleşen Türklerin etnik menşelerinin hatıra ve delilleri olarak, şehir, kasaba ve köy adlarının, buralarda yapılan arazi ve nüfus sayımları, nüfus çoğalmaları ve azalmaları, harb, kıtlık salgın ve ölüm gibi sebepler neticesi yapılan muhaceret ve iskânlar dolayısıyla halk hareketlerinin, isyan, şekavet, zorbalık gibi sosyal buhranların; yangın, sel yer sarsıntısı gibi tabii afetlerin; kıtlık ve açlık gibi iktisadi sıkıntıların, belediyelerin, sanat erbabının, esnaf teşkilatı ve loncaların tarihleri, mahalleri teşkil edilen orduların timar tevcihâti dolayısıyla toprak idaresi ve toprağın işletilmesi işlerinin imal ve şevkleri

dolayısıyla harp tarihinin; mülki ve askeri devlet ricalinin, müderris, kadı, alim, şair gibi yüksek tabakanın biyografi ile eserlerinin, Türk dili ve folklor ile ilgili materyallerle örf ve âdetlerimize ait malzemeler dolayısıyla ilim ve kültür tarihinin; cami, medrese, han, hamam, hastahane gibi hayır tesislerinin inşası ve onarımlarının, yani sosyal hizmet ve yardım kurumlarının; bir bakıma da mimari tarihimizin; sağlık çalışmaları hakkında hastalıkların mahallen tedavileri, bulaşıcı hastalıklarda alınan tedbirler, yerli ilaç adlan kink, çıkışık ve benzeri cerrahi işleri gören kimselerle hastalar arasındaki münasebetler dolayısıyla tıp tarihinin ve halk tababetinin ve nihayet Osmanlı İmparatorluğu'nun yükselme, genişleme ve dağılmasının milletimizin ilerleme ve gerilemesi sebeplerinin açıklanmasında yardımcı olan vesikaları ihtiva eden pek kıymetli mesnet ve kaynaklardır.

Tarihin en eski devirlerinden beri insanlar kendi içlerindeki zayıfların haklarını aramak için aralarında akıllı ve nüfuzlu diğer bir kimseye başvurmak ihtiyacını daima duymuşlardır. Bu durumda hak, adalet, kaza meselelerinin insanlık tarihi ile yaşıt olduğunu kabul etmek gerekir. Nitekim eski Türklerin aileye, mülkiyete, cezaya dair dikkati çekici kanunları bu milletin hukuk anlayışının bir ifadesidir¹⁸.

İslamın gerek Kur'an, gerekse hadîsler vasıtasyyla üzerinde önemle durduğu konulardan biri de her türlü haksızlığı ortadan kaldırılmaya yönelik olan adalet anlayışıdır¹⁹. Bu durum yepyeni bir hukuk doğurmuştur ve buna da İslâm Hukuku adı verilmiştir²⁰.

Hazreti Muhammed Müslümanlığı yaymak için ilk yıllarda mutlak adaleti sağlamak için kadılık görevini bizzat kendisi yapmış, daha sonra da kadılar tayin etmiştir. Dört halife devrinde kadılık müessesesi üzerinde ciddiyetle durulmuştur. Bu teşkilat yapısı Abbasîler'den sonra Samanogulları'na, Gazneliler'e, Karahanlılar'a, Selçuklular'a ve Memlûklüler'e geçmiştir²¹. Selçuklu Devleti'nin devamı durumundaki Osmanlı Devleti ise ilk kadıları Anadolu'ya, İran, Suriye ve Mısır'dan getirmiştir.²²

Herbiri teferraatlı ve çok gırift bir takım meseleleri içeren tüm konular üzerinde "*halkın dava ve düşmanlıklarını hal vefasl etmek keyfiyetine*" fıkıh dilinde *kaza* adı verilir. Bu işlerde görevli bulunan ve şimdiki hakimler demek olan memurlara *kadı*, kadının bulunmadığı ve bulunamayacağı hallerde ona vekalet eden, daha açık bir deyimle onun adına vazife gören kimselere de *nâib* denilmektedir. Kadıların veya naiblerin bizzat kaza

¹⁸ Halit Ongan, *Ankara'nın 1 Numaralı Şerîye Sicili*, Ankara 1958, s. 29.

¹⁹ Ziya Kazıcı, *İslam Müesseseleri Tarihi*, İstanbul 1991, s. 109.

²⁰ Münir Atalar, "Şerî Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe", *İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*, S. IV, Ankara 1980, s. 303.

²¹ Ongan, age, s. 33.

²² Ahmed Akgündüz, *Eski Anayasa Hukukumuz ve İslâm Anayasası*, İstanbul 1989, s. 62.

işleriyle meşgul bulundukları, yani eski bir deyimle icrâ-i ahkâm-ı şer'iyye eyledikleri resmî kurumlara ise *şer'iyye mahkemeleri* diyoruz²³.

Tek kadının görev yaptığı şeriyye mahkemelerinin belli bir binası yoktur. Ancak bu durum, şer'i meclis adıyla yargılamanın yapıldığı belli bir yerin olmadığı manasına gelmemelidir. Kadıların yargı işlerini yürütebilecekleri ve tarafların kendilerini her an bulabilecekleri bilinen yerleri vardır. Bu kadının evi, cami, mescid veya medreselerdeki belli odalar olabilir. Bayram ve Cuma günleri dışında yargı görevlerini ifa ederler²⁴. Bununla beraber bir kadıda bulunması gereken özellikler ise İslâm bilginlerince; erkek olmak, akıl ve zeka, hürriyet, müslümanlık, adalet, vücut sağlığı, hukuk bilgisi şeklinde belirtilmiştir²⁵.

Kadıların belli başlı görevleri; bulundukları yerdeki toplumun hukuk ve ceza ile ilgili davalarına bakmak, güvenilir kimseler olduklarından velayet sıfatını taşırlar. Kamu hukukunun korunması, naibler tayin etmek, kefalet, vekalet, mukavele, borçlanma gibi her çeşit akitler, miras konusunda tek yetkili, aile hukukunu düzenlemek, evlenme ve boşanma gibi, vilayet ve şancakların tüm mukataa işleri, merkezden gönderilen tüm resmî yazıları sicillere işlemek, sefer sırasında bulundukları yerden ayrılmayarak ordunun ihtiyaçlarının karşılanması, yol ve şehirlerin güvenliğinin sağlanması, suistimali görülen sancakbeyi veya diğer bir kadı ya da devlet adamı hakkında tahlükat yapmak bulundukları yerlerin belediye işlerine bakmak, fiyat kontrolü, esnaf teftisi, karaborsanın önlenmesi, arazi ve emlak alım-satımları, esnaf teşekkülerinin meslek ahlâklarının kökleştirilmesi şeklinde sıralanabilir²⁶.

Daha önceki Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devleti zamanında da ahkâm-ı şeriyyeyi uygulamak üzere kadılar nasb ve tayin olmuşlardır. Kadılar "taraf-ı sultanîden icra-i mahkeme ve hükme vekil" olduklarından yalnız şer'i işlerin niyetine mahsus kazâî vazife ifasıyla kalmayarak, devletin mümessili, idare memuru mahiyetini almışlar ve bu suretle bulundukları sancak ve kazalarda halkın umumi işlerini de bakmaya başlamışlardır.

Şer'i mahkeme defterlerinin tetkikinden anlaşılığına göre kadılar hem kazâî hem de idarî işlere bakmak vazifesiyle mükellef oldukları için sadaretden, kadiaskerlikden, beylerbeğliginden, validen vesayır makamlardan gelen her emri saklıyorlar ve ona göre

²³ Atalar, agm, s. 304

²⁴ Akgündüz, age, s. 62

²⁵ Kazıcı, age, s. 115.

²⁶ Atalar, agm, s. 309 vd

hareket etmek üzere suretlerini defterlere kaydediyorlardı²⁷. Osmanlı toplumunda vezirler, valiler vs. devlet ileri gelenleri her ne suretle olursa olsun hukukî işlere müdahale edemezlerdi. Kadılar bu hususda serbest ve sadece vicdanlarına göre hareket ederlerdi. Hiç kimse onların tarafsızlığını bozma cesaretini gösteremezdi²⁸. Kadıların adaletli hükümleri her hususta kötülüklerle aman vermeyen ciddî kontrolleri ile yalnız Müslüman halk üzerinde değil aynı zamanda gayr-i muslim halk arasında da Osmanlı idaresine karşı büyük bir bağlılık ve sempati doğurmuştur²⁹.

Lügatte sicil, resmî vesikalaların kaydedildiği kütük³⁰ anlamında olup, kadı sicilleri, kadı defteri, mahkeme defteri veya zabıt defterleri diye anılmakta ve daha Abbasîler ve Selçuklular devrinde, sonra da İlhanlılar'da bu gibi sicillerin bulunduğu bilinmektedir³¹.

Şeriyye sicilleri ile ilgili iki önemli kavram vardır. Bunlardan birincisi olan *mahzar* sözlük anlamı itibarıyla huzur yeri, hazır olmak demektir³². Terim anlamı olarak ise; 1) Hukukî bir dava ile ilgili kayıtlar, tarafların iddialalarını ve delillerini içeren, ancak hakimin kararına esas teşkil etmeyen yazılı beyanlardır. 2) Herhangi bir mesele hakkında düzenlenen yazılı

belgenin muhtevasını, doğruluğunu ilâm için belgenin kayıt altında, mecliste hazır bulunan ve meseleye vakıf olan başta subaşı, çavuş ve muhzır gibi şahısların yazılı olarak takdir ettikleri şahadet beyanlarına ve imzalarına mahzar denilmektedir³³.

İkincisi ise *sakk-i şer'i* olup şer'i mahkemeden verilen ilam, berat, kadı hücceti ve bu gibi yazılılardaki tabirler, deyimler demektir³⁴. Terim olarak ise şer'i mahkemelerin sicile kaydettiği veya yazılı olarak tarafların eline verdiği her çeşit belgenin düzenlenmesinde ve yazılmasında takip edilen yazı usulüne veya bu çeşit yazılı belgelerdir³⁵.

Kadı görevi başladığı zaman defterin ön kısmına adını, sanını ve vazifeye başladığı tarihi kaydeder. Daha sonraki zamanlarda ise hukukî meseleleri, defterin arka kısmına da gelen emir, buyuruldu ve fermânları yazarlardı³⁶. Kadıların defterleri gittiklere yere rahat götürebilmeleri için şeriyye sicilleri ince, dar ve uzundur. Sicil defterleri genellikle

²⁷ Mümtaz Yaman, "Şer'i Mahkeme Sicilleri", Ülkü Halkevleri, S. 68, (1938), s. 154.

²⁸ Kazıcı, age, s. 130

²⁹ Şinasi Altundağ, "Osmanlılarda Kadıların Salâhiyet ve Vazifeleri hakkında", VI. Türk Tarih Kongresi (Ankara 20-26 Ekim 1961), Ankara 1967, s. 353

³⁰ Ferit Devellioğlu, "Sicil", *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 1996, s. 951

³¹ Ahmet Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, C. I, İstanbul 1988, s. 17

³² Devellioğlu, "Mahzar", agl, s. 572

³³ Akgündüz, age, s. 17.

³⁴ Devellioğlu, "Sakk", agl, s. 572.

³⁵ Akgündüz, age, s. 18

³⁶ Yaman, agm, s. 154

40 cm. boyunda, 16-17 cm. eninde olup defterlerin yazıları genelde talik kırmazı şeklindedir³⁷.

Şerîye sicillerindeki belgelerin muhtevası;

1) Eyalet merkezleriyle sancak ve kazalardaki şerîye mahkemelerinin her çeşit zabit ve kararları, vakfiye, kefalet, vekaletname, mukavele, borçlanma, tereke, taksim gibi şer'i muameleler, mahallen alınacak emniyet, inzibat ve asayıse, belediye hizmetleri, halkın her türlü yiyecek ve giyeceklerine, narhlara ve diğer ihtiyaç maddeleri ve eşyaların imaline, imal eden ve satan sanayi ve ticaret erbabının, çarşı ve pazarların kontrol ve murakabelerine, esnaf teşkilatından yiğitbaşı ve şeyhlerinin seçim ve azillerine, esnaf adlarına hakaret ve murabahacılarla karşı alınacak tedbirlere, vakıf ve hayrata, tımar tevcihatına ait işlemelere, mahkeme zabıt ve kararları dolayısıyla defterlere geçmiş semt, mahalle, köy, kasaba ve şehirlerin isimleriyle sakinlerinin erkek, kadın, ihtiyar, çocuk, müslim ve gayrimüslim adları, unvan ve lakapları, halkın salgınlardan korunması, hastalıkların tedavileri, cerrahlarla hastalar arasında düzenlenen mukaveleler ve mahkemece alınmış kararlar, cami, medrese, han, hamam, hastahane, yol, köprü gibi hayır müesseselerinin inşaatı ve tamiri dolayısıyla tutulan defterlere yazılmış karar ve bilgiler, askeri ve mülkî ricalin müderris, müftü, kadı, alim, şair ve mimarların hal tercümeleri, arada sırada fetva makamından gönderilen bir kısım fetvalar, bazı tayin ve aziller dolayısıyla vazifeye başlama ve ayrılma tarihleri, azil ve nakiller dolayısıyla teessüre kapılan bir kısım devlet ricalinin, kadı ve naiblerin şiirleri,

2) Devlet ve hükümet makamlarından beylerbeyine, sancakbeylerine ve kadılara, müftülere, mütesellimlere, dizdarlara, defterdarlara, mütevelliilere, voyvodalara, müderrislere, eminlere, vilayet ayanlarına ve iş erlerine, memleket idaresi, siyaseti, emniyet ve asayısi, maliyesi, askerliği, vakıf hayratı gibi işlerle ilgili tayin, nakil, azil ve sürgün cezalara çarptırılanlarla, hapis ve idamları; malların müsaderesiyle isyan ve şekavet hareketlerinin bastırılmasına, mevcud kanunlara göre alınacak vergi ve irat kaynaklarıyla devlete ait emlak ve akarların kiraya verilmeleri hususundaki mali işlere, arazi tahrirleri ve tımar tevcihleriyle ilgili toprak idaresi, toprakların işletilmesi ve bunların tescil ve ref ine, askere alma, erzak ve yiyecek tedarikine ve mühimmatt maddelerinin imal ve şevklerine, seferberlik hazırlıklarına ve harb kararlarına, çeşitli şikayetlere, fırtına, dolu, su baskınları ve yangın gibi doğal afetlerle, açlık ve kıtlık sonucu muhaceretlere, hastalık ve salgınlarda alınacak tedbirlere ve daha bir çok hususlara dair fermân, berat, divan tezkiresi ve resmî mektublar çeşidinden

---

³⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Şer'i Mahkeme Sicilleri", Ülkü Halkevleri, S. 29, (Temmuz 1935), s. 366.

hükümet merkezinden gönderilmiş emir ve yazı suretlerinin sicillere geçirilmiş olduğu görülmektedir.³⁸

Düger taraftan bu siciller, merkezî ve mahallî idarelerin Anadolu'ya gelip yerleşen Türklerin etnik kökenlerinin hatırlı ve delili olarak, şehir, kasaba ve köy adlarının, buralarda yapılan arazi ve nüfus sayımları, nüfus çoğalmaları ve azalmaları, harb, kıtlık, salgın ve ölüm gibi sebepler sonucundaki göçler ve iskanlar dolayısıyla halk hareketlerinin, isyan, şekavet, zorbalık gibi sosyal buhranların yangın, sel, deprem gibi afetlerin, kıtlık ve açlık gibi iktisadi sıkıntıların, belediyelerin, sanat erbabının, esnaf teşkilatı ve loncaların tarihleri, mahallen teşkil edilen orduların timar tevcihatı dolayısıyla toprak idaresi ve toprağın işletilmesi işlerinin, orduların yiyecek ve erzaklarının tedariki; mühimmat maddelerinin imal ve şevkleri dolayısıyla harp tarihinin; mülkü ve askerî devlet ricalinin müderris, kâdi, alim, şair gibi yüksek tabakanın biyografileri ile eserlerinin, Türk dili ve folklor ile ilgili materyallerle, örf ve adetlerimize ait malzemeler dolayısıyla ilim ve kültür tarihimizin; cami, medrese, han, hamam, medrese, hastahane gibi hayır tesislerinin inşaat ve onarımlarının, yanı sosyal hizmet ve yardım kurumlarının bir bakımı da miramî tarihimizin; sağlık çalışmaları hakkında hastalıkların mahallen tedavileri, bulaşıcı hastalıklarda alınan tedbirler, yerli ilaç adları, kırık, çırık vb. cerrahi işleri gören kimselerle hastalar arasındaki münasebetler dolayısıyla tıp tarihinin ve halk tebabetinin ve nihayet Osmanlı Devleti'nin yükselme, genişleme, dağılmasının, milletimizin ilerleme ve gerilemesindeki sebeplerinin açıklanmasında yardımcı olan pek çok kıymetli vesikaları ihtiva eden kaynaklardır³⁹.

Şerîyye sicilleri Osmanlı padişahlarının akdettiği anlaşmalar ve bütün Osmanlı kanunları, Tanzimata kadar Müslüman Türk Devletlerinde, devletler hukuku alanında, İslam devletleri hukukuna dair şer'i hükümler uygulandığını ve bunların diğer kaynaklarla desteklendiğini göstermektedir. Tanzimattan sonra ise durum tamamen değişmiş ve Avrupa'da yeni yeni gelişen konuya ilgili hükümler, Osmanlı hukukunu da tesiri altına almıştır.⁴⁰

Tanzimat fermâniyla bütün şerîyye mahkemeleri yeni yapıya kavuşturulurken yetki ve vazifeleri yeniden belirlenmiştir. 1870'te Nizamiye Mahkemeleri, 1873'te Meclis-i Tatbikat-ı Şerîyye, 1916'da Kazaskerlik ve Evkaf Mahkemeleri kurulmuş, ancak 1924 yılındaki Mahâkim-i Şerîyyenin ilgasına dair kanunla bu mahkemelere son verilmiştir.⁴¹

³⁸ Feyyaz Gürkan, "Şerîyye Mahkemeleri Sicilleri Üzerine Dair Bir Araştırma", IX. Türk Tarih Kongresi Semposyumu (Ankara 21-25 Eylül 1981), Ankara 1988, s. 767.

³⁹ Gürkan, agm, s. 768-769

⁴⁰ Halil Cin-Ahmet Akgündüz, Türk-İslâm Hukuk Tarihi, C. I., İstanbul 1990, s. 376(?)

⁴¹ Halil Cin-Ahmet Akgündüz, Türk Hukuk Tarihi, Konya 1989, s. 237 vd.

Günümüze kadar gelen bu tarih hazinesi defterlerin sayısı 20.000'den fazla olup, ülkemiz sınırları dışında kalan defterlerin sayısı hakkında kesin bilgi yoktur.⁴² Vaktiyle dağınık halde bulunan bu siciller ilk önce Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilerek çeşitli müzelerde toplanmış, 1980'li yıllarda sonra ise İstanbul dışında Anadolu'nun tümüne ait sicil defterleri Ankara Millî Kütüphane'de toplanmıştır. İstanbul'a ait siciller ise halen İstanbul Nuruosmaniye'de İstanbul Müftülüğu Arşivi'nde bulunmaktadır.

Sicil defterlerinin araştırmacıların hizmetine sunulması amacıyla 1960'lı yıllarda itibaren bu defterlerle ilgili olarak bir takım katalog çalışmaları yapılmıştır. Bu konuda ilk katalog çalışmasını 1963 yılında Osman Ersoy yaparak Ankara Etnografya, Bursa, Diyarbakır, Kastamonu ve Sivas müzelerinde bulunan 2422 adet sicilin katalogunu yayımlamıştır⁴³. Osman Ersoy bunun devamı olarak Afyon, Bergama, Bodrum, Çeşme, Çine, Denizli, Fethiye, Foça, İzmir, Karaburun, Karacasu, Kemalpaşa, Kütahya, Manisa, Marmaris, Menemen, Milas, Muğla, Ödemiş, Söke'ye ait 1080 defterin daha katalogunu yayımlamıştır⁴⁴.

Osman Ersoy'un dışında onun çalışmalarına devam olarak düşünülen bir başka katalog Mücteba İlgürel tarafından yapılmış ve bu katalogta Topkapı Sarayı Müzesi'nde toplanmış

bulunan Ayvalık, Bafra, Balıkesir, Bandırma, Bartın, Bayramiç, Biga, Bigadiç, Bolu, Burhaniye, Çanakkale, Devrek, Düzce, Eceabat, Edirne, Edremit, Erdek, Ezine, Fatsa, Gebze, Gerede, Giresun, Gönen, Göreme, Göynük, Hopa, İzmir, Kandıra, Mesudiye, Mudurnu, Ordu, Payas, Şebinkarahisar, Rize, Rodosuk, Samsun, Sındırgı, Tirebolu, Trabzon, Safranbolu, Zonguldak'a ait 2555 adet defter kayda geçirilmiştir.⁴⁵

Şeriyeye sicillerinin kataloglanmasıyla ilgili bir başka çalışma Adana, Adıyaman, Besni, İçel, Malatya, Maraş, Mut, Siverek, Tarsus, Urfa'ya ait 449 adet defteri içermektedir ve Yusuf Halaçoğlu tarafından hazırlanmıştır.⁴⁶

Şeriyeye sicilleri ile ilgili en geniş katalog ise Ahmet Akgündüz tarafından hazırlanmıştır⁴⁷. Hazırlanan bu kataloglar sayesinde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bulunan

⁴² Cahid Baltacı, "Şeriyeye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel önemi", Osmanlı Arşivleri-Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu, İstanbul 1985, s. 191

⁴³ Osman Ersoy, "Şeriyeye Sicillerinin Toplu Kataloguna", Ankara Üniversitesi Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi, XXI/3-4. (1963), s. 33-65

⁴⁴ Osman Ersoy, "Şeriyeye Sicillerinin Toplu Kataloguna Doğru", Tarih Araştırmaları Dergisi, XIII/ 24, (1979-1980), s. 1-29

⁴⁵ Mücteba İlgürel, "Şeriyeye Sicilleri Toplu Kataloguna Doğru", İstanbul Üniversitesi Tarih Dergisi, S.

28-29, (1975), s. 123-166.

⁴⁶ Yusuf Halaçoğlu, "Şeriyeye Sicilleri Toplu Kataloguna Doğru, Adana Şeriyeye Sicilleri", Tarih Dergisi, S. 30, (1976), s. 99-108

⁴⁷ Akgündüz, age, s. 83-215

siciller bir nebze olsun koruma altına alınabilmiş ve araştırmacıların hizmetine sunulabilmistīr.

Biz bu çalışmamızda defterin tamamını basit transkribe ettik. Buna göre birinci bölümde hukukî açıdan şeriyye sicillerinde bulunan belgeler ele alınmış ve 557 nolu defterin tanıtımı yapılarak defterde bulunan belge çeşitleri irdelenerek, konularına göre tasnife tâbi tutulmuş ve bu belgelere göre Karahisâr-ı Sâhib'in idarî ve fizikî yapısı, iktisadî ve kültürel yapısı ve sosyal yapısına dair bilgiler değerlendirilmeye çalışılmıştır.

İkinci bölümde ise tüm belgeler özetlenmiştir. Ayrıca bütün belgeler bugünkü alfabeeye çevrilerek örnek olması açısından bazı belgeler eklerde verilmiştir.

I. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK KURUMU

Kadıların Osmanlı'daki rolü ve görevleri oldukça belirgin ve açıktır. Temeli ve yapısı itibariyle Osmanlıya, Anadolu Selçukluları'ndan intikal eden bir sistem ile merkezden halka ulaşan devlet, halkın dini inançlarını müderrisler, imamlar, vaizler ve kadılar yolu ile belirlemişlerdir⁴⁸. Bu görevlerde bulunanlar tamamı devlet memuru olmakla birlikte devletin kendilerine belirledikleri sınırların dışına çıkma yetkileri hiç yoktu. Devletin temsilciliğini de üstlenmiş olan kadı ve diğer görevliler her zaman merkezi otorite ile birlikte hareket etme zorunluluğuna sahipti.

Kadılık İlâm ortaçağında ortaya çıkan bir idari ve adli görevdir. Kadının sosyal ve idari faaliyetleri değerlendirilirken on dört asırlık İslâm tarihi göz önüne alınmalıdır. Kadılık İslâm hukuk tarihinin merkezinde yer alan bir memuriyyettir .Osmanlı Devletin de ise kadı, genişleyen görevleri ile son Osmanlı çağına kadar en önemli mülki amir ve yargıcıtır. Fakat bu görevin her toplumdaki evrensel bir ihtiyaca cevap verdiği ve kamu otoritesi denen alan kapsadığına şüphe yoktur. Toplumlar yargı erkini ve görevini bir makama devretmek zorundadırlar ve bu makam devamlılık, ayrıcalık, muafiyet ve otorite ile donatılmalıdır⁴⁹ . Osmanlıda durum bu şekilde olmakla birlikte kadı, kaza idaresinin başı olup, mutlaka yüksek dereceli bir medreseyi bitirmiş ve belli müddet Edirne, Konya, Sivas, Bağdat gibi büyük şehirlerde danışmend olarak hizmet vermiş kişiler arasından tayin olurdu. Kadı görevine ancak iki sene müddetle atana biliyordu, iki yıl sonunda İstanbul'a giderek mülazemette beklemesi gerekiyordu. Bu durumda 30 sene kadılık yapan bir kişinin⁵⁰ 10 senesi maassız hizmet denen mülazemette geçiyordu⁵⁰. Görev süresinin iki yıl olarak belirlenmesinin en büyük amacı ise birer devlet memuru olan kadıların bulundukları yerlerde rüşvet yada iltimas yolu ile mal-mülk edinmemeleri ve bu suretle zenginleşmemeleridir. Kadıların maaşları devlet tarafından görev yaptıkları yerin büyülüğüne göre verilirdi. Anadolu tarafından kadılar Anadolu Kazaskerine, Rumeli dekiler ise Rumeli Kazaskerine bağlı idiler. Kadılar devlet tarafından lojman ve vasıta sağlanmakta kullandıkları tüm kırtasiye malzemeleri devlet tarafından karşılanması idi.

Yine kadılar bulundukları yerleşim yerinin kaza durumuna göre belli derecelere ayrılmışlardı, kaza kadıları, sancak ve eyalet kadıları gibi. Kaza kadılıkları küçük

⁴⁸ Mustafa Akdağ; *Türkiye' nin İktisadi ve İctimai Tarihi (1243 – 1453)*, C. 1, İstanbul, 1995, s. 39.

⁴⁹ İlber Ortaylı; *Hukuk ve idare Adamı Olarak Osmanlı Devleti' nde Kadı*; Ankara, 1994, s. 7.

⁵⁰ İ. Hakkı Uzunçarşılı ; *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*; T.T.K., Ankara , 1988, s.91; Mehmet Ali Ünal; *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Isparta, 1997, s.236.

merkezler olup, doğrudan kazaskerler tarafından tayin edilirlerdi. Mevleviyet sayılan İstanbul, Edime, Sofya, Selanik. Bursa gibi büyük şehir kadılıklarına ise XVI. Yüzyılın ortalarına kadar kazaskerlerce kadı tayin edilirken, bu zamandan soma Şeyhülislâm'ın sadrazam vasıtasıyla yaptığı "inha" üzerine tayin yapılmaya başlanmıştır⁵¹.

Osmanlı Devleti'nde kadılık müessesesini icra edecek kişilerde belli özellikler aranırdı bunlar;

1. Müslüman ve adil olmalıdır
2. Kadılar reşit olmalıdır
3. Yeterli derecede hukuki bilgi sahibi olmalıdır
4. Tarafsız olmalıdır
5. Nesebi sahi olmalı
6. Hukuki ehliyet ve muamele kabiliyetine sahip olmalıdır
7. Erkek olmalıdır
8. Dürüst, vakarlı ve metin olmalı⁵².

Bunun yanında yerel yöneticilerde olduğu gibi çocuk sahibi olanlara daha fazla ehemmiyet verilirdi. Kadılar görev yerlerinde yolsuzluk, rüşvet ve adaletten uzak kararlar vermeleri sebebiyle azledilirlerdi.,

İmam veya onun adına yetkili amirlerce atanmayan kadının görevine başlaması imkansızdır⁵³.

II. MAHKEME VE MAHKEME GÖREVLİLERİ

1. Osmanlı Devletinde Mahkeme ve Yargı Şekli

Osmanlı Devleti'nde şer-i ve örf-i davaların görüldüğü ve uygulandığı yere resmi yazılar ve kanunnamelerde Mahkeme veya meclis-i şer denilmektedir⁵⁴. Bu mahkemeler başlangıçta camilerde daha sonraları ise kadının evinin bir köşesinde veya kadının oturduğu evin yanında olurdu⁵⁵. Şer'iyye mahkemeleri daha önce vasıflarını ve

⁵¹ M. Ali Ünal; **Osmanlı Müesseseleri**, s. 237.

⁵² Ahmet Akgündüz; **Şer'iyye Sicilleri**, C. 1, İstanbul, 1988, s. 78-72

⁵³ İ. Ortaylı; **Osmanlı Devleti'nde Kadı**, s. 9-11

⁵⁴ Halil İnalçık; " Mahkeme ", İ.A., C. 7, İstanbul, 1988, s. 149.

⁵⁵ İbrahim Yılmazçelik; **392 Numaralı Harput Şer'iyye Sicili** (A.Ü.İ.T.E., Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 1987, s. XXVIII. ⁵⁵ Ahmet Akgündüz; **Şer'iyye Sicilleri**, C. 1, İstanbul , 1988, s. 77.

derecelerini belirttiğimiz kadıların şer-i hükümlere göre yargılama yaptıkları mahkemelerdir. Şer'iyye mahkemelerini ifade için mehakim-i şer'iyye, meclis-i şer,i meclis-i şer-i enver veya nebevî gibi tabirler kullanılmaktadır. II. Mahmut döneminde şer'iyye mahkemesi ve kadılar hususunda önemli değişiklikler yapılmıştır. 1837 yılında İstanbul kadısının makamı Bab-ı Meşihat' taki boş odalara taşınmış ve ilk kez resmi bir mahkeme binasında yargı görevi ifa edilmeye başlanmıştır. 1838 de kadıların yetkileri kötüye kullanımalarını önlemek ve memleketteki hakim olan usulsüzlükleri ortadan kaldırmak gayesiyle Tarik-i ilmiyye dair ceza Kanunname-i Hümayunu çıkarılmıştır. 1839'da Tanzimatın ilanıyla şer'iyye mahkemeleri konusunda önemli gelişmeler olmuştur. 1859 tarihinde Mahakim-i Şer'iyye hakkında nizamname şer'iyye mahkemelerinin yetki sınırları belirlenmiştir. Yani bu nizamname ile şer'iyye mahkemelerinin teşkilat ve fonksiyonları bazı sınırlamalara ve yeni düzenlemelere tabii tutulmuştur. Daha sonraki tarihlerde şer'iyye mahkemeleri dışında bir takım idari ve hukuki mahkemeler kurularak şeriye mahkemelerinin görevleri sınırlandırılmıştır⁵⁶.

Osmanlı Devleti'nde duruşmalar halka açık olarak yapıliyordu. Ve daha önce de belirttiğimiz gibi şuhudul hal denilen mahkeme jürisi de orada hazır bulunuyordu. Bu kişilerin mahkemedede hazır bulunmaları adaletin güvenilirliği yönünden iyi olmakla beraber kaza -i hizmetler ücrete tabii olduğundan bu durum mahkemeye işi düşenlere pahaliya mal olabiliyordu. Çünkü alacakları hüccet veya diğer belgeler için katibiyye, hüddamiyye, ihmariyye gibi harçları ödemek zorundaydılar⁵⁷.

Mahkemedede diğer fukuhanın ve dinleyicilerin hazır bulunması temel prensiptir. İslâm hukukçularının genel kanısına göre açıkta cereyan etmeyen bir duruşma şaibelidir. Ayrıca bunların kanaat ve önerilerinin kayda geçirilmesi gerekli görünmüştür. Kadının duruşması herkese açık olmalıdır. Başlangıç da bu durum için camii seçilmiştir. Başka bir binada yargılama yapılıyor ise kapı açık olmalıdır. Şayet kadının evi mahkeme ise evinin kapısı açık tutulmalıdır. Kadı kadınlar için ayrı bir gün tayin eder veya onları erkeklerden önce mahkemeye alırdu. Osmanlı kadısı yargılamayı Hanefî mezhebinin kurallarına göre yapar. Fakat davacı davasının diğer üç mezhepten birinin ahkamına ve içtihadına göre bakılmasını talep ederse buna uyulmak zorundadır.

Kadı kendisine müracaat edilip davayı görmek istediginde ilk önce davacıyı dinler. Bundan sonra davalıyı dinler, sonra davalıya davacının iddiası ile ilgili sorular

⁵⁶ Ahmet Akgündüz; *Şer'iyye Sicilleri*, C. 1, İstanbul , 1988, s. 77.

⁵⁷ Ahmet Aksin; *19 Yüzyılda Harput, Elazığ*, 1999, s. 113.

sorar. Eğer davalı muddeînin iddiasını kabul ederse karar safhasına geçilir. Ve mesele sonuçlanır. Eğer davalı iddiayı reddederse bu takdirde kadısı davacıya iddiasını ispatlamasını bildirir. Fakat davacı iddiasını ispat babında hukuki delil getiremez veya lehine şahitler bulamaz ise onun talebi üzerine kadı davalıya yemin etmesini emreder. Bu yemin iddianın doğru veya yanlış olduğu konusundadır .Eğer davalı yemin ederse dava düşer eğer yemin etmeyi reddederse o taktirde hüküm davacı lehine verilecektir⁵⁸. Genellikle kadı davalıya yemin ettirmeden önce davacı tarafından getirilen şahitler gibi davalının gösterdiği şahitleri de dinlemek zorundadır.

2. Mahkeme Görevlileri

Yargı işlemi sırasında mahkeme binasında kadı dışında çeşitli görevlilerde vardır. Bu görevliler kayıt, mübaşirlik ve kadının yokluğunda ona vekalet etme gibi görevleri yürütmektedirler. Bu görevliler şunlardır;

a. Naib

Naib vekil manasında olup, Osmanlı hukuğunda iki minâbe gelmektedir. Birincisi bütün kadılar sultanın vekilleri olduklarıdan bunlara naib ve bunun çوغulu olan nüvvbab denilir. İkincisi ise kadıların kendi yerlerine davaya bakmak üzere görevlendirdikleri şahislara naib denir. Bunların tayinini kadılar tarafından kaleme alınan müraselerle yapılır. Kadılar tayin edildikleri halde bazı yerlere bizzat gitmeye bilir. Kendi adlarına karar yetkisini haiz olan naiblerini göndere bilirler. Naibler vazifelerine göre üçe ayrılır. Kaza naibleri, Mevali naibleri, Arpalık naibleridir.

b. Baş Katip

Katiplerin reisi manasına gelen reissül küttap yani baş katip mahkemedede naibden sonra gelen ikinci otorite olup bütün katiplerin başkanı durumundaydı. Naiblerin görev süreleri sonunda İstanbul'a gitmeleri veya istifa, azil ve ölüm gibi çeşitli sebeplerle mahkemeden ayrılmaları durumunda başkatip tam yetki ile mahkeme işlerini

---

⁵⁸ İ. Ortaklı; **Kadı**, s. 54.

yürütmekteydi. Bu sebeple baş katipler Osmanlı adli teşkilatı içerisinde önemli bir yere sahiptiler⁵⁹.

Başkatip olarak tayin edilen kişilerin daha önce mahkemedede çeşitli görevlerde bulundukları, mukayyitlik, katiplik gibi çeşitli hizmetlerde çalışıkları ve bunu takiben ikinci katipliğe yükseldikten sonra gerektiğinde bu görevde tayin edildikleri bilinmektedir⁶⁰.

C. Katip ve Mukayyid

Görevde bulundukları mahkemelerde yapılan duruşmaları saatı saatine sicillere kayıt etmenin yanı sıra merkezden gelen fermân, buyruldu, mekup, berat ve naiblerin verdikleri hüccet ilam vbz getirerek sicil-i mahfuza kayıt etmekteydiler. Mahkeme içinde döşenerek kendilerine ayrılmış büyükçe bir odada oturan kethüdalar dışında yürüttükleri bu görevden başka mahkeme içinde naibin ve mahkemenin muhemetlik ve veznedarlık işlerinin yürütülmesi gibi hizmetleri de yürütmekteydiler⁶¹.

d. Fetihhan

Kur'an-ı Kerim'i ezberlemiş olanlar içinde kiraatte başarısı görünen sesi güzel, hafızlığı tam olan kişiyi, her sabah mahkemedede sure -i fetih okumak üzere atanırırdı⁶².

e. Muhzırbaşı ve Muhzırlar

Mahkemenin güvenliği muhzırlar tarafından sağlanmaktadır. Davalıları mahkemeye getirip götürme görevini üstlenen muhzırlar adlı polis olarak isimlendirilmişlerdir. Muhzırbaşılıarda bu adlı polislerin reisi durumundaydılar. Muhzır başlık görevi XVI. yüzyıl sonlarına kadar beraat -ı padişahi ile altı bölük sipahilerine verilen bir hizmet durumundaydılar. Daha sonraları yeniçerilerden de bu görevi alanlar olmuş XVII. Yüzyıldan itibaren ise dergah-ı mu'allam kapucubaşılığına mensub kişiler de tevcih edilmeye başlanmıştır⁶³.

⁵⁹ İbrahim Yılmazçelik; **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790 – 1840)**, Ankara, 1995, s. 230.

⁶⁰ Rıfat Özdemir; **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara**, Ankara , 1998, s. 187.

⁶¹ R. Özdemir; **Ankara**, s. 194

⁶² R. Özdemir; **Ankara**, s. 195

⁶³ İ. Yılmazçelik; **Diyarbakır**, s. 233

f. Mahkeme İmamı

Mahkeme binası içinde bulunana mescide mürasele ve beratla imam olarak atanmış kişi belli bir süre bu görevi yürütmekte ve bu arada görevi dışında gayri resmi olarak şerri ve fenni konularda mahkeme katiplerine yardım etmekteydi. Bu yardım sırasında katipliği ilgilendiren konularda epeyce bilgi ve beceri kazanmış oluyordu. İmamın bu becerisi naiblerin gözünden kaçmayarak katip olarak atanmasına vesile oluyordu⁶⁴.

III. OSMANLI'DA KADI Ve KADI'NIN GÖREVLERİ

Osmanlı Devleti'nde kaza işlerinden birinci derecede sorumlusu olan kadı devlet görevlisidir. Nitekim Klasik İslâm devleti anlayışına baktığımız vakit yargı işinden sorumlu yargıç bizzat hükümdarın kendisidir. Ancak tüm İslâm devletlerinde hükümdarlar bu işi tayin ettikleri kadılara bırakmışlardır. Osmanlı Devleti'nde de durum yukarıda bahsedilenle aynıdır. Devletin taşra olarak adlandıra bileceğimiz merkezden uzak bölgelerine hükümdar adına adaleti götüren ve uygulayan bu görevli memur cezai işlemlerin işletilmesi görevini de üstlenecekti. Teoride ve uygulamada kadı genel olarak sivil ve cezaî dediğimiz davalara bakardı. Fakat görevinin şer'i niteliği, kadının idari bir takım görevleri de yürütmesini, denetlemesini gerektirirdi⁶⁵. Hükümdar adına vergilerin toplanmasına yardımcı olur ve görev yaptığı yerin her türlü bayındırılık ve belediye işlerinden de birinci dereceden sorumlu oldur.

1. Kadı'nın Adlı Görevleri

Kadı, mahkemedede yargının başı olup, tüm davalarda yargıçlık yapmaktadır. Sadece duruşma sırasında mahkeme jürisi diye bileceğimiz "Şuhud'ül - Hal." diye anılan, davaların önem derecesine göre sayıları azalıp çoğala bilen, halli zor durumlarda zaman zaman kadının bilgilerinden istifade edebildiği ve kaydedilen davaların altına imzalarını atan ayrıca bir meclis bulunuyordu. Özellikle 1838 yılında yürürlüğe giren İlmiye Ceza Kanunnamesinde kadıların halli zor konularda müftülere, müderrislere nakbi'ül-eşraf kaim-i makamlarına danışmalarını, buna rağmen davayı

⁶⁴ R. Özdemir; Ankara, s. 193

⁶⁵ I. Orataylı; Osmanlı Devleti'nde Kadı, s. 26

çözümleyemezlerse İstanbul'a sormaları hükmü bulunur⁶⁶. Osmanlı şehirlerinde XVI. yüzyılın sonları ile XVII. Yüzyılın ikinci yarısında haklaştırma işlerini yürüten mahkemelerin gece-gündüz açık durumda idiler. Kadının başında olduğu mahkeme mefhumunun nikah akdi, boşanma, vasi ve nazır tayinleri, nafaka bağlanması, kaybolan kişilerin mallarına kayyım tayin edilmesi, yetim mallarının korunması, yetim paralarının⁶⁷ onu on bir buçuk hesabı üzerine nemaya verilmesi yani işletilmesi, şehir içinde bulunana insanların dil, din, mezhep ve renk ayrimına bakılmaksızın aralarında doğabilecek her türlü anlaşmazlıkların çözümlenerek hükme bağlanması, ölen kişilerin terekelerinin yazılarak taksim edilmesi v.b. çok değişik davalara bakmakta idi⁶⁸. Kadının hükmü olmaksızın hiç kimse cezalandırılamazdı. Ayrıca taşradaki ehl-i örf görevlilileri de kadıların yetki ve sorumluluğu altında idi. Ayrıca ilmiye sınıfına ait müderris, mütevelli ve diğer vakıf görevlileri ile mürtezikaların tayin ve azilleri de kadının arzı ile mümkün olurdu ve sicillerine işlenirdi⁶⁹. Kadi'nın hukuki olarak içtihatlarında tamamen serbest birer devlet memuru idiler. Hüküm ve kararlarında hiç kimseye danışma mecburiyetinde olmadıkları gibi yanlış içtihat ve kararlarından dolayı tenkit edilemezlerdi. Fakat ahkam-ı şer'iyyeyi tedvin ve muhakeme görevlerini ifa , ederken bu hususlarda nasıl davranışacağını bilen, eksiksiz sükuk ve fıkıh bilgisine sahip kişilerden seçilen kadıların Tanzimat'tan sonra muhtelif eserlerde neşr olunan mecelle ve bir takım kanunnamelerde belirtilen esaslara riayet ettiklerini görüyoruz.

2. Kadi'nın Mülki Görevleri

Bu görevleri onu şehrin diğer görevlileri ile de ciddi bir iş birliği içine sevk etmiştir. Şehrin yönetiminde asayısında, esnaf loncalarının denetiminde, üremiminde, Pazar yerlerinin kontrolünde, narh ve fiyatların kontrolünde vakıfların denetiminde ve kontrolünde okul ve camilerin yönetiminden de birinci dereceden sorumludur .

Osmanlı Devleti tüm idari birimlerin başına çeşitli yöneticiler tayin etmişlerdir. Beylerbeyi, sancakbeyi, voyvoda, muhassıllar, ayan, muhtarlar gibi çeşitli örf-i idarecileri bu yönetim birimlerinin başında bulunmuşlardır. Ne var ki özellikle savaş dönemlerinde bu idareciler görev yaptıkları yerlerde pek bulunamamışlar ya da yetersiz

⁶⁶ R. Özdemir; Ankara, s. 185

⁶⁷ Bu konularda ayrıntılı bilgi için bkz. (Rifat Özdemir; "Tokat'ta ailenin sosyo-ekonomik yapısı, 1771-1810", Belleten, S.211, Ankara, 1990, s.993-1052; Rifat Özdemir; "Kırşehir'de ailenin sosyo-ekonomik yapısı, 1880-1906", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, S. IX, İstanbul, 1989, s.101-157.

⁶⁸ R. Özdemir; Ankara, s. 186.

⁶⁹ M.Ali Ünal; Osmanlı Müesseseleri, s. 237.

kalmışlardır. İşte bu gibi açıkları kadılar doldurmuşlar ve bu suretle mülki görevlerini yerine getirmişlerdir. Aslında kadıların mülki görevlerine baktığımız vakit yine hukuki boyutları ön plandadır. Örneğin noterdirler yada bir dini veya sosyal yapının inşası yada tamiratında bilir kişiyi belirleyen ve son kararı veren kişi kadının bizzat kendisidir⁷⁰. Ayrıca vakıfların denetimi ve kontrolü de yine kadının üzerindedir. Osmanlı şehirlerinin iç güvenliğinden ve asayişinden de kadı sorumludur. Şehirlerin emniyet müdürleri konumunda ki subaşilar bizzat kadılardan emir almaktaydılar. Daha sonraları ise özellikle Celali Ayaklanmasılarının baş gösterdiği XVI. yüzyıl ve sonrasında şehirlerin güvenliği ve asayışi mevzusu daha çok önem kazanmıştır. Bu sorunu çözmek amacıyla devlet çeşitli tedbirler almış ve iç güvenlik ağını genişletmiştir. Bu tedbirlerin başında ise Mürur tezkeresi alma zorunluluğudur. Osmanlı uyruğu Müslüman veya Gayrimüslimler yurt dışına çıkışlarında II. Mahmut döneminin son yıllarına kadar pasaport işlemlerini yabancı ülkeler yapmakta idi. Ancak yurt içi seyahat iznini şehrın yöneticileri ile kadılar vermektedir⁷¹. Bu belgenin amacı taşradan büyük şehirlere olan göçü azaltmak ve şehirler arası yol güvenliğini de sağlamaktır.

3. Kadı'nın Beledi Görevleri

Osmanlı Devleti'nde bugünkü manada bir belediye teşkilatı yoktur. Bu görev kadılar, naibler, muhtesib ve ihtisab nazırları tarafından yürütülmektedir. Bu görevlerin bazılarını şöyle sıralaya biliriz; şehrın alt yapısını temsil eden içme suyu, kanalizasyon ve yol şebekesini düzenlemek, genel olarak şehrin temizliğini sağlamak, yol, köprü, han, hamam gibi sosyal ihtiyaçları belirleyip inşa ettirmek, şehrin imar planını hazırlamak, şehrin iaşesini tespit edip sağlamak, tüccarları kontrol edip denetlemek denetlemek gerekli görülen kurumlara atamaların yapılmasını sağlamak gibi tüm beledi görevler kadının selahiyeti altındaydı⁷².

⁷⁰ Rifat Özdemir; "Osmanlı Döneminde Dini ve Sosyal yapıların İnşası ve Tamiri Üzerinde Bazı Bilgiler, *Fırat Havzası Sanat Tarihi Sempozyumu*, Elazığ, 1992, s. 172.

⁷¹ Musa Çadircı; *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Ankara, 1977, s. 71-72

⁷² Rifat Özdemir; *Ankara*, s. 202.

4. Kadı'nın Mali Görevleri

Kadı'nın mali görevlerinin başında " Avarız haneleri " nin kaydı ve muhafazası ve bu vergilerin toplanması gelmektedir. Kadının bir diğer mali görevi de para rayicine dikkat etmektir. Rayicden fazlaya sikke mübadelesini önlemek; tedavülde kalp veya kırık sikke bulunmasına mani olarak, bu işlerle uğraşanları cezalandırmaktır. Merkezi hükümet bu konudaki emirlerini beylerbeyi, sancak beyi ve kadılara hitaben yazar . Mukataaya verilecek yerler için mukataa sahibine iltizam tezkeresi vermek ve mukataaa beratının kaydı kadının göreviydi.

Osmanlı iktisadının temel özelliklerinden biri de iaşedir. İaşe, iktisadi faaliyete tüketici açısından bakan iktisadi görüşün dayanağıdır. Buna göre, iktisadi faaliyetin amacı insanların ihtiyacını karşılamaktadır. Binaenaleyh üretilen mal ve hizmetlerin, mümkün olduğu kadar bol, kaliteli ve ucuz olması, yani piyasada mal arzının mümkün olan en yüksek düzeyde tutulması esastır⁷³ . İşte Osmanlı şehirlerinde bu uygulamayı yapan devlet görevlisi kadının bizzat kendisidir. Şehirlere gıda sağlamak ve bu gıdanın fiyatını belirleme işi de kadının sorumluluğundadır. Bu amaçla narh sistemi Osmanlı iktisadında yerini almıştır. Fahis kazancı engellemek ve esnafın ma üzerindeki belirleyiciliğini ortadan kaldırmak amacıyla narh sistemi uygulanmış ve malın fiyatını devlet adına kadı belirlemiştir. Narh fiyatları sancaklarda kadının başkanlığında, esnaf temsilcileri ve şehir ileri gelenlerinden oluşan bir mecliste tespit ediliyordu⁷⁴.

⁷³ Mehmet Genç; " Osmanlı İktisadi Dünya Görüşünün İlkeleri ", **Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi**, İstanbul, 2000, s. 45 – 46

⁷⁴ Mustafa Öztürk; " Osmanlı İktisadında Fiyatları Etkileyen Unsurlar ", Prof. Dr. Şerafettin Turan Armağanı, Elazığ, 1996, s. 227

IV. OSMANLI MAHKEMESİNDE ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE MUHTEVALARI

1. Şer'iyye Sicilleri

İnsanların yazıyı bulmalarından sonra başlayan kayıt tutma ve sonraki nesillere aktarma insanlık tarihinin gün yüzüne çıkmamış gerçeklerini ortaya çıkartmaktadır. Bu kaynaklar sadece siyasi tarihi hakkında değil sosyal tarih içinde bilgi bulunmaktadır. İşte şer'iyye sicilleride siyasi tarihin yanı sıra askeri, kültürel, sosyal ve iktisadi yapı hakkında çok kıymetli bilgiler ihtiva eder. Şer'iyye sicilleri tarih araştırmalarında birinci elden kaynak olma durumundadırlar. Çünkü şer'iyye sicillerinde ait oldukları yerlerde yaşayan halkın; günlük hayatının, giyecek ve yiyecek fiyatlarının, çarşılарının, evlerinin, camiilerinin, çeşitli müesseselerinin, mahalle ve köylerin örf ve adetlerinin o zamanki hukuk ve tatbikatını, vakıflarını, hayat şartlarını, ödedikleri vergilerini, devlet görevlileri ile olan münasebetlerini ve benzeri konularda durumlarını gösteren çok değerli bilgiler elde etmemiz mümkün olmaktadır⁷⁵. Mahkeme esnasında zabitların tutulması ile şerri mahkeme sicilleri meydana gelmiştir. Kadı defterleri, şeri mahkeme sicili, şer'iyye sicili veya sadece defterde denilen sicillerde bulunan belgeleri önce üç ana gruba ayıra biliriz.

I. Devlet merkezinden gelen bütün fermân, emir ve tebliğler

II. Kadı tarafından verilen hükümler

III. Resmiyete geçirilmesi istenen vakıf, hibe, şaadet, vekalet, verase gibi konulara ait belgeler⁷⁶.

Bu defterlerde kadı veya naiblerin verdikleri kararların yazıldığı kısma sicil-i mahfuz, merkezden gelen her türlü emrin yazıldığı kısmada sicil-i mahfuz defterlu, denirdi ki bütün bu kayıtları da mahkeme görevlilerinden olan mukayyit tutardı. Bu şekilde oluşan "kadı sicili", "kadı defteri", sicil-i mahfuz veya sicil de denilen defterlerde kullanılan yazılar ; rika ve çeşitleri, talik, talik kırması, hurda talik, nestalik ve çeşitleri, sülüs, sülüs kırması, divani çeşitleri ve pek nadir olarak ta siyakattır. Bu siciller XVI. yy nin son senelerinden başlayarak XIX. yy nin sonlarına kadar gelen ve en aşağı IV. Asırda Türk tarihini, Tük sosyal hayatını toplamış olmaları itibariyle Türk tarihinin ana kaynaklarındandır. Bundan dolayı her vilayet ve kaza merkezlerindeki mahkeme sicilleri, o bölgenin en güvenilir tarihi kaynaklarından sayılmaktadır. Bu bakımdan

⁷⁵ İbrahim Yılmazçelik; " 1840 – 1850 Yıllarında Harput ", T.A, S. 52, s. 124

⁷⁶ Mustafa Öztürk; " Harput Şer'iyye Sicilleri ", *Tarih İçinde Harput*, Elazığ, 1992, s. 74

Osmanlı tarih araştırmacılarının mutlak suretle bu sicilleri incelemeleri gerekmektedir. Bu defterler incelenmediği takdirde verilecek hükümlerin eksik kalacağı muhakkaktır⁷⁷.

2. Muhtevası

Şer'iyye sicillerinde yer alan kayıtları; kadi tarafından verilen hükümler, herhangi bir hadiseyi, bir şaadeti ve bir hibeyi resmiyete geçirilmesi istenen bir hususu ihtiva eden belgeler, devlet merkezinden gelen çeşitli yazılar şeklinde tasnif etmek mümkündür. Bu genel tasniften yola çıkarak, şer'iyye sicillerinde yer alan belgeleri şu şekilde sıralaya biliriz:

1. Merkezden gönderilen her türlü fermân, berat ve mektuplar
2. Ümera denilen mahalli yöneticilerin (Beglerbaşı, vali, sancakbeyi, mutasarrıf, mütesellim vb. görevliler) çeşitli konularda sancak ve şehir sorunlarını çözmek için yayınladıkları buyuruldular ile bunların icraatlarını gösterir kayıtlar
3. Kadıların çeşitli konularda merkeze gönderdikleri ilanlar ile şehir yönetiminde kişi yada kurumlar arasında doğan anlaşmazlıklarını çözümlemek için verdikleri hüccetler
4. Şehrin mahalli listeleri, dini ve sosyal yapıların inşası, bakım ve tamirlerinin yapılması, şehirde yürütülen imar faaliyetleri, imar işlerinde kullanılan inşaat malzemelerinin çeşit ve fiyatları ile ilgili vesikalar
5. Şehir nüfusunu nüfusun ırkı ve dini yönden ayırmını, bu nüfusun zaman zaman maruz kaldıkları hastalık ile tabii afetleri anlatan belgeler, evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım-satım, mukavele ve kefalet senetleri, hırsızlık, kalpazanlık, yaralanma ve öldürme ile ilgili belgeler
6. Şehirdeki esnaf grupları, bunların meslekleri ile ürettikleri malların çeşitleri, çarşı ve pazarda satılan mallan narh listeleri, usta ve ırgat yevmiyeleri ile ilgili kayıtları
7. Sancak ve şehir halkından toplanan vergi miktarları, bu vergilerin toplanmasında kullanılan avarızhaneler ile ilgili belgeler
8. Altın ve para meseleleri ile çeşitli eşya kayıtlarını gösteren kayıtlar,
9. Ölen kişilerin meslekleriyle mal varlıklarını gösteren tereke kayıtları, bu kayıtlarda yer alan etnografik eşya listeleri⁷⁸

⁷⁷Ahmet AKSİN; “ 218 numaralı Harput Şer'iyye Sicili 1249 – 1256 (M. 1833 – 1840) “, **Fırat Univ.** **Sosyal Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi**, Elazığ, 1990. s. XXIII.

Şer'iyye sicillerinde mevcut kayıtları göz önüne alırsak şu türden belgeleri sıralamak mümkündür

1) Mahkemenin Tanzim Ettiği Belgeler

a)Hüccet:

Lügate göre sened, vesika ve delil anlamına gelmektedir⁷⁹. Terim olarak ise, kadının kararını (hükmen) iktiya etmeyen, taraflardan birinin ikrarını ve diğerinin bu ikrarı tasdikini içeren ve üst tarafında kadının mühür ve imzasını taşıyan yazılı belgelerdir. Hüccet yerine zaman zaman senet tabiri de kullanılmıştır. Bazen kadının kararlarını iktiya etse de, üst tarafında mühürlü ve imzalı kadılara ait bütün belgelere de hüccet denildiği olmuştur⁸⁰. Çok çeşitli hususları içeren bu belgeler bir nevi noterlik belgeleri olarak kabul edilebilir. Bunlar hakkında yapılan tespitlere göre hüccetler alım-satım, kira, nafaka, vekalet, vasiyet, kefalet, şehadet, ferağ, borç, hibe, rüşdü'n ispatı, nezir, keşif, sulh, ırsaliye vs. konularını içermektedir.⁴²

Hüccetlerin rükünləri ise şöyledir. İlk önce kadının tasdik ibaresi yer alır. Bundan sonra başlangıç gelir. Sonra ise metne geçilerek önce tarafların takdimi yapılır ve konunun anlatılmasına geçilir. Konudan sonra meselenin sicile kaydedildiğini belirten ibare yer alır. Tarih kısım ise Arapça ve yazı ile yazılır. En sonda ise şuhûdü'l-hâl başlığı altında meselenin görüşülməsi sırasında hazır bulunan kimselerin adlarını içeren kısım bulunur⁸¹.

b)İlâm:

Arapça ilm kökünden gelen bu kelime bildirme, anlatma demektir.⁸² Hukuki terim olarak ise bir davanın mahkemece nasıl bir hükmeye bağlandığını gösteren belgeyi ifade etmektedir. Ancak Osmanlı diplomatiğinde, kadıların şer'i mahkemedede görüşülen bir davanın kararını tasdik maksadıyla şeyhülislamlara veya herhangi bir konuda bilgi vermek amacıyla üst makamlara yazdıkları yazılarla ilam denilmiştir. Lakin üst makamlara sunulan ilamlar arz niteliğindedir⁸³.

⁷⁸ İbrahim Yılmazçelik; *Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri (Katalog ve Fihristleri)*, Ankara, 2001, s. 8.
Rifat Özdemir; "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloguna Doğru ", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.I, S. 1, Elazığ, 1987, s. 192

⁷⁹ Devellioğlu, "Hüccet", agl, s. 388.

⁸⁰ Cin-Akgündüz, Türk-İslâm Hukuk..., I, s. 420; bkz. AbdÜlaziz Bayındır, İslâm Muhakeme Usûlü, s. 12; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı, Ankara 1988, s. 108

⁸¹ Mübahat S. Kütükoğlu, Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), Ankara 1994, s. 350. ⁴³ Ayrıntılı bilgi için bkz. Kütükoğlu, age, s. 350-358

⁸² Devellioğlu, "İlâm", agl, s. 426; Mehmet Zeki Pakalın, "İlâm", Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. II, İstanbul 1993, s. 51

⁸³ Kütükoğlu, age, s. 345

İlâmların rükünlerine gelince en başta elkab yer alır. Bundan sonra önce davacının kimlik tespiti, sonra da davalının kimlik tespiti yapılır. Sonra ise dava konusu ve ardından davalının cevabı yer alır. Davalının cevabı suçu kabul etme, suçu reddetme, suçu kısmen kabul veya karşı suçlamada bulunma şeklinde değişebilir. Eğer davalının iddiayı inkar ederse bu durumda hakimin davacıyı ispata çağrıdığı kısmı yer alır. Bu durumda şahidlerin dinlenmesine geçilir, ancak davacı şahidlerle iddiasını ispat edemezse davalıdan yemin etmesi teklif olunur. Bunlardan sonra ise hüküm kısmı yer alır. Hükümden sonra Arapça ve yazı ile yazılmış tarih kısmı bulunur. Tarihi müteakiben kadı veya naibin imza veya mührü yer alır.⁸⁴

İlâmda suçun ispatı ikrar yoluyla yani yemin teklifi sonucunda olursa "*ilzam*", ispat şekli şahadet yoluyla mümkün olursa "*tezkiye*" ifadesi kullanılmıştır.⁸⁵

c) Ma'rûz:

Kelime manası olarak arzolunmuş, arzolunan anlamına gelen bu belge türü⁸⁶, kadıların kararlarını ihtiva etmeyen, hüccetler gibi herhangi hukuki bir durumun tespiti açısından yazılı delil olarak kabul edilmeyen ve sadece kadıların icra makamlarına idarî bir durumu arzettiği kayıtlardır.⁸⁷ Ma'rûzla ilâmın en önemli farkı mahkemenin kararının ma'rûzlarda yer almamasıdır.⁸⁸

Bu tanımlardan yola çıktığımızda halkın çeşitli konularda mahkemelere yaptığı şikayetlerin, kadının emriyle görevliler tarafından yapılan keşifler ve tahkikat raporlarının, naiblerin daha çok ceza konularında yürüttükleri soruşturma ve kadının tasvibine bağlı olarak verdikleri hükümlerin kadılar tarafından bir üst makama arzedilmesi ma'rûzlarda yer alan konulardır.⁸⁹

Ma'rûzun rükünlerine gelince ilk önce arzin muhatabına göre hangi makama yazıldığsa o makama ait elkab yeralır. Bundan sonra konuya girilerek izah yapılmıştır. Ma'rûzların bitiş formülleri ise yazılan makama göre değişir. Bundan sonra da tarih yer alır. Ma'rûzun sol alt köşesinde arz sahibinin adı ve vazifesini içeren bir imza bulunur.⁹⁰

⁸⁴ Küttükoğlu, age, s. 345-348

⁸⁵ Cin-Akgündüz, Türk-İslâm Hukuk..., I, s. 421

⁸⁶ Devellioglu, "Ma'rûz", agl, s. 582

⁸⁷ Cin-Akgündüz, age, s. 421

⁸⁸ Cin-Akgündüz, age, s. 421

⁸⁹ Küttükoğlu, age, s. 218-219; Bayındır, age, s. 19 vd.

⁹⁰ Küttükoğlu, age, s. 219

d) Mürâsele:

Arapça resel kökünden türeyen bu kelime lügatte haberleşmek, mektublaşmak ve resmî kadı mektubu anımlarına gelmektedir.⁹¹ Bu durumda kadıların kendilerine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs ya da makamlara hitaben yazdıkları belgeleri ifade etmektedir.

2) Üst Makamdan Gelen Belgeler

a)Fermânlar ve Beratlar:

Padişahtan gelen tuğralı emirlere fermân adı verilir. Bu belgeler bir konu hakkında padişahın kendisine İslâm hukuku çerçevesinde tanınmış olan yasama yetkisine dayanarak veya icra kuvvetinin başı olması nedeniyle padişahın kesin tavrına göre kaleme alınmış ve sicillere *evâmir* veya *fermân* olarak kaydedilmiştir.⁹²

Arapça asıllı bir kelime olan ve yazılı kağıt anlamına gelen berat ise bazen nişan olarak da adlandırılmıştır. Bu tür belgeler padişah tarafından bir memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanılma hakkı, bir imtiyaz veya muafiyetin verilmesi halinde düzenlenen ve üzerinde padişahın tuğrasının yer aldığı belgelerdir.⁹³

b)Buyuruldu:

Türkçe buyurmak mastarından türetilmiş bir kelimedir. Osmanlı diplomatığında sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kaptanpaşa, beylerbeyi gibi yüksek rütbedeki vazifelilerin, kendilerinden aşağıdakilere gönderdikleri emirleri ifade eden terimdir.⁹⁴

c) Tezkire, Temessük ve Diğer Kayıtlar:

Zikr kökünden gelen ve tezakküre vesile olan şey manasındaki⁹⁵ tezkire aynı beldedeki resmî daireler veya şahıslar arasındaki yazışmalara dair belgedir.⁹⁶ Sicillerdeki tezkireler ise sadrazam gibi yüksek rütbeli memurların özel kalem müdürleri olarak kabul edebileceğimiz tezkireciler tarafından yazılmıştır. Bunlar tahrirat olarak da adlandırılır.⁹⁷

Temessük Arabça mesek kökünden gelmekte ve tutunma, sarılma anlamını taşımaktadır.⁹⁸ Kısaca borç senedi diyebileceğimiz temessükler mîrî

⁹¹ Devellioğlu, "Mürâsele", agl, s. 732

⁹² Akgündüz, age, s. 39; Fermanlar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Küttikoğlu, age, s. 99-124

⁹³ Küttikoğlu, age, s. 124

⁹⁴ Küttikoğlu, age, s. 197

⁹⁵ Küttikoğlu, age, s. 245

⁹⁶ Pakalın, 'Tezkire', OTDTS, III s. 491

⁹⁷ Akgündüz, age, s. 46

⁹⁸ Devellioğlu, "Temessük", agl, s. 1073

arazi veya vakıf arazisinden yapılan satışlar neticesinde tasarruf sahiplerine verilen belgeler şeklinde de telaffuz edilebilir.⁹⁹

Bunların dışında sicillerde memur izni, vergi ve cizye toplanması, müderris tayini, ihtida işlemleri gibi çok çeşitli konularda belgeler yer almaktadır.

557 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİB ŞERİYYE SİCİLİ

557 No'lu Karahisâr-ı Sahib Şer'iyye Sicili H.27 Safer 1208 (M.3/4 Ekim 1793) de başalyıp 18 Sevval 1212, (M.4/5 Nisan 1798) senesinde sona ermiştir. Belge sayısı; 216, sayfa sayısı; 179, boyutu; 18.5x50 cm olup sırtı siyah meşin, satıhları siyah pantizot bez kaplıdır. Yazı şekli rik'a olup sade bir dil kullanılmıştır. Ankara Millî Kütüphane'de 557 numarada kayıtlıdır.

---

⁹⁹ Akgündüz, age, s. 48

II. BÖLÜM

I. 557 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİB ŞER'İYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ

Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	Belgelerin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
Atanma Azl ve görevde devam (ibkâ) ile ilgili belgeler	Mürasele	2	31	71
	Mürasele	4	31	74
	Bera t	6	31	76
	Berat	15	33	89
	Berat	16	33	89
	Berat	24	35	115
	Berat	26	35	117
	Berat	28	35	119
	Ferman	29	35	120
	Ferman	32	36	123
	Buyruldu	33	36	124
	Berat	39	38	130
	Mektub	42	38	132
	Mektub	43	39	132
	Ferman	45	39	145
	Mektub	46	39	146
	Kadı Mühürü	47	39	146
	Berat	48	39	147
	Berat	50	40	149
	Ferman	52	40	151
	Mektub	53	40	152
	Berat	56	41	155
	Buyruldu	58	41	156
	Ferman	59	41	157
	Buyuruldu	60	41	158
	Mektub	61	42	158
	Mektub	63	42	160
	Buyruldu	76	44	185
	Berat	85	45	192
	Ferman	91	46	200
	Mektub	94	47	203
	Mektub	98	48	220
	Kadı Mühürü	99	48	220
	Mektub	100	48	220
	Mektub	105	49	224
	Mektub	110	50	228
	Buyruldu	111	50	229
	Buyruldu	112	50	230
	Tezkire	113	50	230

Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	Belgelerin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
	Buyruldu	119	51	234
	Ferman	120	51	234
	Buyruldu	126	53	243
	Ferman	127	53	244
	Buyruldu	131	54	247
	Ferman	132	54	248
	Kadı Mühürü	136	55	259
	Mürasele	137	55	259
	Buyruldu	149	57	268
	Mektub	150	57	269
	Ferman	151	57	269
	Mektub	152	58	270
	Buyruldu	157	59	277
	Mektub	162	59	282
	Mektub	164	60	291
	Ferman	167	60	295
	Kadı Mührü	168	61	296
	Buyruldu	173	62	301
	Ferman	174	62	301
	Mektub	176	62	303
	Buyruldu	177	62	304
	Buyruldu	180	63	307
	Buyruldu	184	64	309
	Mektub	185	64	310
	Mektub	186	64	310
	Berat	188	64	310
	Ferman	193	65	329
	Ferman	194	65	330
	Mektub	198	66	335
	Ferman	200	67	336
	Mektub	203	67	340
	Mürasele	206	67	343
Sancaktan toplanan vergiler, sancağın masrafları ile ilgili belgeler.	Ferman	1	31	70
	Ferman	3	31	72
	Ferman	5	31	74
	Ferman	12	32	84
	Ferman	13	33	86
	Tevziyat Defteri	17	33	90
	Hüccet	18	33	104
	Ferman	22	34	111
	Ferman	27	35	117
	Ferman	37	37	128
	Ferman	40	38	131
	Sâliyâne Defteri	44	39	133
	Ferman	54	40	152

Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	Belgelerin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
	Ferman	55	41	153
	Ferman	64	42	160
	Sâliyâne Defteri	71	43	171
	Ferman	73	43	182
	Ferman	80	44	188
	Ferman	81	44	189
	Ferman	82	45	190
	Buyruldu	83	45	190
	Pusula	84	45	191
	Tevziyat Defteri	96	47	205
	Ferman	101	48	220
	Pusula	102	48	221
	Ferman	103	48	222
	Buyruldu	104	48	223
	Ferman	106	49	224
	Ferman	107	49	225
	Ferman	114	50	231
	Temessük	117	51	233
	Temessük	118	51	234
	Ferman	122	52	236
	Buyruldu	130	54	246
	Sâliyâne Defteri	135	55	251
	Takrir	139	55	260
	Ferman	141	56	262
	Ferman	142	56	262
	Ferman	143	56	263
	Ferman	144	56	264
	Ferman	145	56	265
	Ferman	154	58	273
	Buyruldu	155	58	274
	Pusula	156	58	274
	Ferman	158	59	278
	Sâliyâne Defteri	163	60	283
	Ferman	166	60	294
	Tevziyat Defteri	191	65	313
	İ'lâm	199	66	336
	Saman Defteri	211	68	345
Askere alma, izin verme, tayinat, nakil ve ücretleri ile ilgili belgeler	Tahrir Defteri	87	45	194
	Ferman	171	61	298
	Mektub	172	61	300
	Ferman	178	62	305
	Buyruldu	179	63	306
	Ferman	192	65	328
	Ferman	197	66	334
	Tereke Defteri	51	40	149

Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	Belgelerin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
Miras, veraset ile ilgili belgeler	Tereke Defteri	72	43	181
	Tereke Defteri	97	47	218
Vâsi, vekil ta'yini ile ilgili belgeler	Hüccet	69	43	168
Hak talebi ve haktan men edilme ile ilgili belgeler.	Ferman	11	32	82
	Tezkire	25	35	115
	Arz	34	37	124
	Tescil	41	38	131
	Ferman	57	41	155
	Ferman	65	42	162
	Berat	86	45	193
	Ferman	92	46	201
	Ferman	134	54	250
	Ferman	140	55	260
	Hüccet	214	69	347
	Ferman	7	32	76
Tefecilik (Murabaha) ile ilgili belgeler	Mektub	8	32	78
	Mürasele	31	36	122
Tamir ve bakım ile ilgili belgeler	Buyruldu	77	44	186
	Pusula	78	44	187
	Pusula	79	44	187
	Ferman	36	37	126
İktisâdî raic, borç alma, borç verme, hediye gönderme, eşya mal fiyatları, devlet için imâl olunan mallar ile ilgili belgeler	Ferman	38	38	129
	Ferman	49	39	147
	Tahrir	62	42	159
	Ferman	95	47	204
	Ferman	125	53	242
	Temessük	138	55	260
	Narh	146	56	265
	Ferman	147	57	266
	Ferman	148	57	267
	Temessük	181	63	308
	Î'lâm	187	64	310
	Narh	202	67	338
	Narh	204	67	341
	Narh	207	67	344
	Temessük	208	68	344
	Temessük	209	68	345
	Vesika	210	68	345
	İltizam	215	69	348
İdâri işlerle ilgili belgeler	Ferman	10	32	79
	Takrir	14	33	88
	Ferman	19	34	107
	Ferman	30	36	121

Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	Belgelerin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
	Mektub	66	42	165
	Ferman	67	42	165
	Ferman	68	42	166
	Ferman	74	43	184
	Arz-ı Hâl	75	43	185
	Ferman	88	46	195
	Pusula	89	46	197
	Ferman	90	46	198
	Ferman	123	52	238
	Ferman	124	53	240
	Buyruldu	128	53	245
	Buyruldu	129	54	246
	Ferman	133	54	248
	Ferman	165	60	292
	Buyruldu	170	61	297
	Ferman	175	62	302
	Ferman	182	63	308
	Dua	183	64	309
Tasarruf etme, muhtaçlığa göre zâhire nakli ile ilgili belgeler	Ferman	20	34	108
	Buyruldu	121	51	235
	Ferman	195	66	332
Saldırı, gasp, eşkiyalık, hırsızlık ile ilgili belgeler	Buyruldu	9	32	79
	Buyruldu	21	34	110
	Ferman	23	34	113
	Ferman	35	37	125
	Ferman	109	49	226
	Ferman	161	59	281
	Buyruldu	169	61	296
Vakif etme, vakıfların idaresi, vakf edilen yerler, ile ilgili hak talebi ve hakkından ferağat ile ilgili belgeler.	Vakfiye	70	43	168
	Berat	93	47	203
	Berat	108	49	226
	Berat	115	50	231
	Ferman	116	51	232
	Vakfiye	153	58	271
	Ferman	159	59	279
	Berat	160	59	280
	Berat	189	64	311
	Vakfiye	190	65	312
	Berat	196	66	334
	Berat	201	67	337
	Berat	205	67	343
Nikahla ilgili belgeler	İ'lam	212	68	346
	İ'lam	213	68	347
	İ'lam	216	69	348

II. BELGE ÖZETLERİ

S:1/B:1

Donanma için 1205 senesinin alacağından düşülmek kaydıyla Kalyoncu mîrî ve zecriyyesinin acele toplanması emri sûretidir.

27 Safer 1208(3-4 Ekim 1793 Perşembe-Cuma)

S:2/B:2

Abdullah Çelebi'nin nikâbet mürâselesi.

Karahisâr-ı Sâhib, Barçınlı, Nûvâhi Barçınlı ve Sincanlı Kazaları'nın kaymakamlarının şikayetle azl edildiklerini kadı ve kaymakam senedleri olduğunu iddia edenlerin def'ini ve kimseye bu senedlerden verilmemesini bildiren mürâsele.

1 Rebi'u'l-evvel 1208(6-7 Ekim 1793 Pazar- Pazartesi)

S:2/B:3

Mollazâde Ahmed'e ihâle ile vazîfe verilen ve yapağının herbir kıyyesinden (yaklaşık 1300 gr.) birer para gümrük vergisi alınması emridir.

5 Rebi'u'l-evvel 1208(10-11 Ekim 1793 Perşembe-Cuma)

S:3/B:4

Es-Seyyid Hüseyin Efendi'nin nikâbet mürâselesi.

Karahisâr-ı Sâhib, Barçınlı, Nûvâhi Barçınlı ve Sincanlı Kazaları'nın kaymakamlıklarının 1208 Senesinin Rebi'u'l-evvel'inin 5. gününden itibaren Es-Seyyid Hüseyin Efendi'ye ihâle ve tevcîh olundugunu bildiren mürâsele.

S:4/B:5

Anadolu Vâlisi'nin hazariyyesini ve Karahisâr Mutasarrîfi'nin 1207 Senesi Safer'i başlangıcından ziliccesi sonuna kadar 11 aylık taksitlerinin ve miktarlarının bildirildiği ferman kaydı.

27 Ra 1208(1-2 Kasım 1793 Cuma-Cumaertesi)

S:4/B:6

Yahyâ Efendi'nin cihet berâti.

Karahisâr-ı Sâhib Mahalleleri'nden Molla Bahşî Mahallesi'nin avârizîne Meşrûta ve Mescid-i Şerîf Vakfları'nın nâzır ve câbisi olmadığından Yahyâ Halîfe bin Abd'ur-rahman'ın bu iş için uygun görüldüğünü ve günlük 8 akçe ile bu vazîfeleri yapması için berât-ı hümâyûn.

6 Muharrem 1208(13-14 Ağustos 1793 Salı- Çarşamba)

S:5/B:7

Karahisâr-ı Sâhib ahâlilerinin Turunç-zâdeler'den Turunçoğlu Abdil'in kardeşi Sâlih ile Kandilcioğlu Mustafa'nın halkın ileri gelenlerince birbirleri ile olan kavgalarından dolayı barıştırılmak istenmesini, tefecilik yükünden sıkılan halkın bu yükten kurtarılması için tahsîl ve sermâye olarak gönderilip Bedestene konulması emredilen yirmibeş kese akçenin tahsîli, Karahisâr'a ulaştırılması ve korunması hakkında mübâşir ta'yîn olunan Sadrazam Tatarlarından Hüseyin'in görevlendirildiğini bildiren ferman kaydı.

7 Ca 1208(10-11 Aralık 1793 Salı- Çarşamba)

S:6/B:8

Emri Âlî mücebince Sadrazam mektubudur.

Belge yedide zikredilen fermânın uygulanması ve 25 kese akçenin Çavuşbaşı Ağa tarafından eksiksiz toplanması ve yedi memleket vekîlinin iâdesi ile birlikte halkın tefecilerden kurtarılması hususunda ferman mücебince yazılmış Sadrazam mektubudur.

23 R 1208 (27-28 Kasım 1793 Çarşamba Perşembe)

S:6/B:9

Sinan Paşa'lı Kel Ahmed ve Sivri nâmında eşkiyâların Sinan Paşa müderrisi Abdullah Efendi'nin evini basıp, su-i kasd girişiminde bulundukları için yakalanıp cezâlandırılması için Dîvân-ı Anadolu'dan gönderilen buyuruldu kaydı.

1 Ca 1208 (4-5 Aralık 1793 Çarşamba- Perşembe)

S:7/B:10

Rahtvân Hacı İsmâîl Ağa'nın mukâtaasına diğerlerinin müdâhale eylememesi için emr-i âlî kaydı.

19 Ca 1208 (22-23 Aralık 1793 Pazar- Pazartesi)

S:8/B:11

Tereke bazarı keyyallığı öncelikli olarak Rahtvân Ağa'nın mukâtaası içerisinde olub diğerlerinin men ve müdâhale eylememelerini içeren emr-i âlî sûretidir.

S:9/B:12

1206 senesinden bâkî kalan mîrî enfiyenin akçesini tahsîl emri.

Kütahya Bezestâni'na geçen senelerden bir seneye yetecek enfiyesi mevcûd olduğu anlaşıldığından geçen sene enfiye gönderilmeyip ancak ol mikdâr enfiyenin kâ'ide-i mer'iyye-i mîriyye üzre beher kıyyesini yirmișer paradan iktizâ iden iki yüz seksen beş guruşu yekunden düşülverek geri kalanının ber-mûcеб-i defter bin dokuz [yüz] doksan beş guruş tahsili emri.

4 Rebiü'l-evvel 1208 (9-10 Ekim 1793 Çarşamba- Perşembe)

S.10/B:13

1208 senesinde vürûd eden mîrî enfiyenin emri sûretidir.

Hâfız Halil zîde-mecdûhûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmundan mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından Kütahya Kalemi Enfiyeciliği senevî beş yüz yetmiş vukiyye enfiye ve iki bin iki yüz seksen guruş mâl ile mukayyed olup iki yüz sekiz senesine mahsûben mezkûr ol mikdâr enfiyesi mîrî enfiye kârhânelerinden ifrâz ve ırsâl olunmağla iktizâ iden mezkûr ol mikdâr mâlin tahsîli için emrin sûretidir.

4 Rebiü'l-evvel 1208 (9-10 Ekim 1793 Çarşamba- Perşembe)

S.11/B:14

Enfiye emîni Efendi'nin çukadârı Abdülvehhâb Ağa'nın Seyyid Halil Ağa'ya verdiği tahrîr sûreti.

23 Ca sene 1208 (26-27 Aralık 1793 Perşembe-Cuma)

S.11/B:15

Karahisâr-ı Sâhib Kal'ası Dizzârı Hasan Ağa'nın berât-ı şerîfi sûreti.

23 Ca sene 1208 (26-27 Aralık 1793 Perşembe-Cuma)

S.11/B:16

Mehmed Emin Efendi'ye 1208 senesi Cemâziye'l-ûlâsı başlangıcından Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın umûr-ı şer'iyyesi ber-vech-i arpalık tefvîz ve ihâle olunduğunun berâti.

El-fakîr Molla Hasan-zâde Mehmed Atâullah

El-Kâdî-i Medîne-i Münevvere sâbıkâ

S.11/B:17

Bin iki yüz yedi senesi Saferinin başından aynı senenin Zilhiccesi gâyetine kadar beldenin mütevellileri eli ile köyler ve mahallelere verilen ve paylaştırılan vilâyet masrafları defteridir.

S:20/B:18

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Sancağı zü'amâ ve erbâb-ı tîmârının sancak mesârifleri defterindeki borçların ve karcamalarının takrîri hüccetidir.

6 Muharrem 1208 (13-14 Ağustos 1793 Salı-

Çarşamba)

S:21/B:19

Bi'l-cümle eşkinci ve zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile mütekâ'idînden bilâ-veled fevt olanların mahlûllerinden ve gerek nâ-mevcûddan tevcîhi arz olunan ze'âmet ve tîmârların tevcîhe geldiği senenin masûlü zabt-birle tevcîh olunacak kimesne sene-i âtiyye martından mutasarrif olmak üzere berâtlarında derc olunmasına dâir irâde-i aliyye.

14 Cemâziy'el-âhir 1208 (17-18 Aralık 1793 Salı-Çarşamba)

S.22/B:20

Karahisâr-ı Sâhib'de 1207 Senesi Saferi başlangıcından Zilhiccesi sonuna kadar yapılan harcamaların miktarını ve beyhûde olduğunu geri alınablecek masrafları ve ücretleri ricâ ile geri almalarını, yafta kayıtlarını mahkemedede tutmayı ve mühürlenmesini daha sonra sahtecilik yapılmamasını ve bundan sonra yapılacak lüzumsuz harcamaların hoş görülmeyeceğini bildiren ferman kaydı.

29 Rebi'ül-evvel 1208 (3-4 Kasım 1793 Pazar-Pazartesi)

S.22/B:21

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda türeyen Serd Mahmud ve Kır Türkmen ve Pehlivan ve Yarım Çerâğî Abdurrahman nâm eşkiyaların yakalanması ve cezâlandırılması hususunda buyuruldu.

23 Ş. 1208 (25-26 Mart 1794 Salı-Çarşamba)

S.24/B:22

Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın bundan akdem vürûd iden sâliyâne defterinde Anadolu vâlisinin hazariyyesi miktarı ve taksitleri hususunda ferman kaydı.

1 Cemâziye'l-âhir 1208 (3-4 Ocak 1794 Cuma-Cumartesi)

S.25/B:23

Anadolu Eyâleti'nde türeyen ve çeşitli bahânelerle haraç kesen eşkiyâların yakalanıp, cezâlandırılması ve bu hususta kazâlara buyuruldu yazılmasını hâvî ferman kaydı.

15 Şâ'bân 1208 (17-18 Mart 1794 Pazartesi-Salı)

S.26/B:24

Zülâlî Câmi'-i Şerîfi'nin mutasarrıflığına el-Hâc Abdi nâm sâhibü'l-hayrin görevlendirildiğini bildiren berât kaydı.

20 Şâ'bân 1208 (22-23 Mart 1794 Cumartesi -Pazar)

S.26/B:25

Karahisâr-ı Sahib sakinlerinden ve erbâb-ı istihkâkdan es-Seyyid Hacı Ahmed Efendi ibn-i es-Seyyid Hacı Halil Efendi meclis-i şer‘de medîne-i mezbûrede vâki‘ Hazret-i Dîvânî Mehmed Efendi Vakfi’nın vazîfe-i mu‘ayyene ile mutasarrıflığının kendisine verilmesi için açtığı davâyı hâvi tezkire kaydı.

13 N 1208 (13-14 Nisan 1794 Pazar-Pazartesi)

S.28/B:26

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki‘ Alaca Medrese Vakfi'nın câbiliği görevine Mehmed Fehmi Efendi’nin atandığını bildirir berat kaydı.

9 Cemâziye'l-âhir 1208 (11-12 Ocak 1794 Cumartesi -Pazar)

S.28/B:27

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ Karahisâr-ı Sâhib Sincanlu ve Sandıklı ve Şuhud ve Karamık ve Çay ve Barçınlu ve Nevâhî-i Barçınlu ve Çöl-âbâd ve Bolvadin kazâları ile liva-i mezbûrun sâ‘ir muhtevî olduğu kazâlarının yapağı ve kıl resimlerine bedel her bir koyun ve keçiden tâhsîli tanzîm olunan birer para verginin tâhsîldârlığı Turunç-zâde Abdullah Bey bedel-i iltizâm-ı ma‘lûm ile der‘uhde ve iltizâm olunduğunu hâvi ferman kaydı.

20 Cemâziye'l-âhir 1208 (22-23 Ocak 1794 Çarşamba-Perşembe)

S.30/B:28

Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve nevâhî-i Barçınlı ve Sincanlı kazâlarının kâ’immakâmlığının 1208 senesinin Ramazanı ortasında es-Seyyid Hamza’ya tekrardan arz ve tevcîh olunduğuna dâir berat kaydı.

S.30/B:29

Molla-zâde Seyyid Ahmed'in Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na mütesellim nasb olunması bâbında emr-i şerîf kaydı.

1 Şevval 1208 (1-2 Mayıs 1794 Perşembe-Cuma)

S.31/B:30

Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ’ibi ve Karahisâr-ı Sâhib Sancağı alaybeğisine tertîb olunan kânûnnâme-i cedîdeden zü‘amâ ve erbâb-ı tîmârin sancağın da sâkin olmaları fevâ‘id-i kesîreyi müstelzim olduğundan gayrî i‘mâr-ı memleket ve himâyet-i ra‘iyete vesîle ve delâlet olacak hâlât-ı mergûbeden olmağla fîmâba‘d eşkinci zü‘amâ ve erbâb-ı

tîmârin atîk ve cedîd cümlesi sançağında sâkin olmak ve bir mahalle me'mûriyetleri emri vardukda üç beş gün zarfında alaybeyi bayrağı altında ictimâ' itmenin maddesine alaybeyleri ve sancaklunun zü'amâ ve erbâb-ı tîmârı mülâzimlerin dikkat etmelerini ve sançağında durmayanların cezâlandırılmasını hâvî ferman.

15 Safer 1208 (21-22 Eylül 1793 Cumartesi-Pazar)

S.32/B:31

Abdurrahim Mîsrî Evkâfi mütevellisi Şeyh Mustafa'ya Büyük Bezestân adıyla bilinen Bezestân'ın Rebiü'l-evveli'nin yirmi ikinci gecesinde kazâen yandığını ve içindeki dolap sahiplerinin fakirleştiğini, yeniden yapılmasının masrafı olacağını, dolap yerine dükkan yapılması için dolap sahiplerinin dükkan masraflarını vakfa teberrû sûretinde ve senede birer guruşu mütevelliye vermeyi kabul ve taahhûd edenlere izin verilmesi hususunda mürâsele kaydı.

17 Za 1208(15-16 Haziran 1794 Pazar-Pazartesi)

S.33/B:32

İzzet Mehmed Paşa Hazretleri'ne Şevvâli'l-mükerrem'in beşinci gününden Kütahya Eyâleti tevcîh edilmiş olup vezîr-i müşârun-ileyhe eyâlet-i mezkûreye varıncaya kadar bir mütesellim nasb lâbüd ve muktezî olmak hasebile Kara Osman-zâde el-Hâc Ömer görevlendirilmişse de O'nun Bergama Voyvodalığı uhdesinde olmakla müte'allikâtından Hacı Hüseyin'in mütesellim ta'yini hakkında ferman.

1 Zilka'de 1208 (30-31 Mayıs 1794 Cuma-Cumartesi)

S.33/B:33

Eyâlet-i Anadolu'da Mısır Vâlisi el-Hâc İzzet Mehmed Paşa Efendimiz Hazretleri'ne tevcîh ve ihsân buyurulup hîn-i duhûlüne kadar eyâlet-i mezbûrun umûr-i mütesellimliği el-Hâc Hüseyin uhde-i gayûrânnesine ihâle ve tefvîz-birle verildiğini ve vazîfeye gereken önemin gösterilmesini hâvî buyuruldu.

17 Za 1208 (15-16 Haziran 1794 Pazar-Pazartesi)

S.33/B:34

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Cmi'-i Kebîr minber-i şerîfine meşrûta Osman Lala nâm kimsenin Şeyh Ali yerine haksızlıkla geçtiğini ve vazifenin Şeyh Ali'ye tekrar iâdesini bildiren arz.

6 Receb 1208 (6-7 Şubat 1794 Perşembe-Cuma)

S.34/B:35

Kütahya mütesellimine Anadolu Eyâleti'nde daha önce zuhur eden ve toplanıp başka başka yerlere sürülen fakat Niğdeden Söğüd'e gelince vâki‘ mahallerde bölük bölük tüfenkçi ve delîl ve zeybek hey'etlerinde eşkiyâlar türediği ve ahâlî-i kazâ ve kurâ hayvânâtlarını sürüp bin ve ikişer bin guruş ahzîle yine sâhiblerine redd itdikleri ve Söğüd ve havâlîsinde ba‘zı piyâde ebnâ-i sebîli soydukları ve Der‘aliyyeye agnâm nakl iden celeblerin havâlî-i merkûmede agnâmları ulakları bu def‘a sem‘-i hümâyûnuma lâhîk olmağla Eyâlet-i Anadolu dâhilinde ol makûle zuhûr keşt ü güzâr iden eşkiyânın def‘ ü ref‘lerini hâvi ferman kaydı

Evâsit-ı Zilkade 1208 (Haziran 1794)

S.35/B:36

Sikke-i hümâyûn nizâmi içün vürûd iden emr-i şerîfin kaydi.

Zer-i mahbûb-ı İstanbul beş guruşa ve nîsiyyesi yüz paraya ve findık-ı İstanbul mukaddermâ Macar Altunu'yla müsâvî olarak râyic olduğundan yedi guruşa ve rub‘iyye-i findık yetmiş paraya ve zer-i mahbûb-ı Mısır dört guruşa ve Findık-ı Mısır Altunu altı guruşa râyic, Yıldız ve Macar altunları dahi yedişer guruşa râyic, İstanbul zer-i mahbûbu beş guruşa ve nîsiyyesi yüz paraya ve İstanbul Findık Altunu yedi guruşa ve rub‘iyyesi yetmiş paraya ve Mısır Mahbûbu dört guruşa ve Yıldız ve Macar altunları dahi yedişer guruşa ve Mısır Findık Altunu altı guruşa râyic olmak husûsuna fermân kaydı.

Evâsit-ı Zilhicce sene 1208 (Temmuz 1794)

S.37/B:37

Hazîne-i Âmire defterleri mücebince arpa emîni ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ kazâların altı yüz doksan yedi buçuk ve buçuk sülüs avâriz hânesîle seksen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i avâriz-ı mütekâ‘idîn mallarile Karye-i Dînâr ve gayrîden yirmi yedi guruş kırk beş akçe maktû‘ mât bin iki yüz dokuz senesine mahsûb olmak üzre toplanması ve tahsilini hâvi ferman kaydı.

9 M sene 1209 (5-6 Ağustos 1794 Salı-Çarşamba)

S.38/B:38

Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ‘ibi Mevlânâ ve'l-a'yân Kütahya mütesellimine hitâben Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Mahkemesi'ne lede'l-vürûd güherçile ustaları ve zikredilen kazâ ahâlilerinin toplanarak verdikleri cevapda zikredilen kazâda güherçile örüler azaldığından tabh ve i‘mâlinde hâsılı ancak hâcete vefâ eylediğinden daha önce terk olunmuş olduğunun bir kîta‘ i‘lâmıyla gönderilmiş olduğunu ancak bu sene kazâ-i

mezbûr a'yâni nümûne olmak üzere bin vukîyye güherçile i'mâl ettirtip Âsitâne-i Sa'âdet baruthânesine gönderip ve teslîm ettirmesi üzerine Âsitâne-i Sa'âdet baruthânesinde tabh ve i'mâl olunagelen külliyetlü barut-ı siyâhın cüz'-i a'zamı olan güherçilesi memâlik-i mahrûsada vâki' bu makûle kazâlarda i'mâl olunugeldiğine binâ'en kazâ-i mezbûrda terk olunması uygun görülmemekle ba'dehû hüsn-i kalîba ifrâg ile tanzîm olunmak üzere kazâ-i mezbûr a'yâni ma'rifetîle işbu sene-i mübârekede nümûne olarak bin vukîyye güherçile i'mâli hususunda fermân kaydı.

20 Z sene 1208 (18-19 Temmuz 1794 Cuma-Cumartesi)

S.39/B:39

El-Hâc Mehmed Emîn Efendi'nin mutasarrîf olduğu Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bin iki yüz sekiz senesi Zilhiccesi gurresinden tekrar atandığı hususunda berat.

S.39/B:40

Eyâlet-i Anadolu'da Ankara ilinde, vâki' kazâlarda vâlî için tertîb ve ta'yîn kılınan elli yedi bin yedi yüz elli guruşa imdâd-ı hazariyye birle iki yüz dokuz senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît şeklinde, zamanında bildirilmesi ve toplanması ve Anadolu vâlîsi İzzet Mehmed Paşa'ya teslimi hususunda ferman.

1 M sene 1209 (28-29 Temmuz 1794 Pazartesi-Salı)

S.40/B:41

Bin iki yüz dokuz senesi Safer ayının ortasında Karahisâr-ı Sâhib sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed oğulları es-Seyyid Hasan ve Çelebi es-Seyyid Mehmed nâm kişilerden esb-keşân voyvodasının bennak istemesi üzerine onlarında âl-i Rasûlden olduklarını isbatla bir şey' lâzım gelmediği hususunda şerh.

S.40/B:42

Karahisâr-ı Sâhib serdârinin ref' olunup yerine yirmi sekiz bölüğün el-Hâc Eyyûb Ağa serdâr nasb ve ta'yîn olduğu hususunda mektûb.

gurre-i Rebîü'l-evvel 1209 (Eylül-Ekim 1794)

S.40/B:43

Bin iki yüz dokuz senesi Rebîü'l-evvelin başlangıcından olmak üzere Karahisâr-ı Sâhib'de es-Seyyid Hamza Efendi'nin nekâbeti kâ'immakâmlığı ibkâsı hususunda mektub.

Gurre-i Ra sene 1209 (Eylül-Ekim 1794)

S:42/B:44

Bin iki yüz sekiz senesi Zilka‘desi’nin gurresinde kurâ ve mahallâta tevzî‘ ve taksîm olunan mesârif-i vilâyetiñ sâliyâne defteridir.

(S:49/B:45)

Anadolu Eyâleti sâbıkân Karaman vâlisi ve Çirmen Sancağı mutasarrîfi Seyyid Ali Paşa 1209 senesi Cemâziye'l-evvelin onuncu gününden tevcîh olunup yerine Kütahya sâkinlerinden Germiyan-zâde el-Hâc Ali'nin mütesellim nasb olunması bâbında fermân.

gurre-i Ca sene 1209 (Kasım-Aralık 1794)

[S:50/B:46]

Karahisar-ı Sâhib serdârinin ref^c olunub yerine yirmi sekiz bölüğün el-Hâc Eyüb Ağa'nın serdâr nasb ve ta'yîn olunduğu hususunda mektub.

Gurre-i Cemâziye'l-âhir 1209 (Aralık 1794 – Ocak 1795)

[S:50/B:47]

Hakku'l-kalem temmû'l-kelâm El-Hâc Mehmed Emin el-Mevlâ bi'l-hilâfe be-medîne-i Karahisâr-ı Sâhib nemmegâhü'l-fâkîr ileyhi'l-'azze (Kadı Mührü)

[S: 51/B:48]

Mevlânâ Fâiz Mehmed Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib kazasının mutasarrîfi tarafından bin iki yüz doksan dokuz Cemâziye'l-âhiresi gurresinden şer'i hükümlerin uygulanmaî hususunda görevlendirildiğini bildirir berat.

[S:51/B:49]

Bolvadin kasabası sakinlerinden bundan mukaddemce her sene baruthâne-i âmireye iki bin beşyüz vukiyye güherçile vermeyi ta'ahhûd eden merkûm Hasan müte'ahhid olduğu güherçilenin hâzır ve âmâde olduğunu haber vermek ve akçesini almak için Der-sa'dete vürûd etmekle ol havâlinin güherçilesi keyfîyeti müzâkere olunduk da mahsûs akçesi yedinde mübâyi'a başı ucunda olmadıkça ve bir tarafından iktizâ itdikçe güherçileci 'amelesi fukarâsına akçe akçe virilmedikçe iş görülmeyeceği ve ez-cümle Bolvadin kazasından iş bu sen-i mübârekede kendünün tedârik itdüğü güherçilenin masrafına ve nakliyesine kifâyet edecek kadar akçe virilmesi hususunda ferman.

[S: 52/B:50]

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' merhum Gedik Ahmet Paşa binâ eylediği câmii şerifde tilâvet olunmak üzere merhum Ayas Bey Vakf eylediği eczâ-i şerife ref^c olan bir

kıt'a sebze bahçesinin mütevellisi olan Seyyid Süleyman ve Şerîfe nâm karınlâşlar mutasarrıflar iken müte'âkiben fevt karınlâşları yerlerine hasbî ve hizmet-i lütûmeleri mahlûl olmağla yerlerine istihkâkdan müteveffâ Seyyid Süleyman'ın sülbi kebir oğulları Şerife Emine'nin sülbiye-i kebir kızı ile batında derecede müsâvî es-Seyyid Salih Mehmed ibn-i Seyyid Süleyman ve Şerife Ummâhân ve İsmâîl 'avlâd-ı vâkîf her vechle lâyik ve müstehak olduğunu hâvî berat.

3 Rebiü'l-âhir 1209 (27-28 Ekim 1794 Pazartesi- Salı)

[S:52/B:51]

Karahisâr-ı Sâhib kurâlârından Sülün karyesi sâkinlerinden bundan akdem fevt olan Abdullah bin Ali nâm müteveffânın tereke defteridir.

[S:53/B:52]

Sâbikan İslambol kadısı Kethüdâ-zâde Mevlânâ Mehmed Sadîk'ın 1209 senesi Cemâziye'l-âhirinin 15. gününden itibaren Karahisâr-ı Sâhib'e mutasarrif olarak atandığını hâvî ferman.

13 Cemâziyel-âhir 1209 (4-5 Ocak 1795 Pazar- Pazartesi)

[S: 53/B:53]

Kethüdâ-zâde Mehmed Sâdîk'ın Mevlânâ Mehmed Fâik Efendi'ye Karahisâr-ı Sâhib Kazası'nın umûr-ı şer'iyesi hususunda 1209 senesi Cemziye'l-âhirinin nîsfinden mütesellimlik tayini mektûbu.

[S:53/B:54]

Rum ili ve Anadolu tarafından vâki' kazâlârdan 'asâkir-i mâ kuvvet içün tertîb olunan mübâyi'a ve âne-i bâkî kalan mütâliyesinin 70907 guruşunun hâl-i fukarâya merhameten 'afv ve kaydı terkîn olunub bir dahi lîsân olmamak ve meblağ-ı mezkûr 70907 guruş mahsûben bi't-tâhsîl olunmuş akçe var ise tamamen fukaraya rakabe ettirilmesi hususunda ferman.

30 Receb sene 1209 (19-20 Şubat 1795 Perşembe-Cuma)

[S:53/B:55]

Simav, Kudüs, Gebregi, Avrancık ve Karahisâr-ı Sâhib Kazaları'ndan hâlen saruhan mütesellimi Kara Osman -zâde el-Hâc Mehmed dairesinde olan 'asâkir ve hayvânatın ihtiyaçları olan yeteri kadar buğday, arpa ve sâir zehâirin râyici üzere mübâyi'a ve işterâ itdirilmesine ve akçesinin mütesellimi mûmâ ileyh tarafından 'an nakd-i ashâbına i'tâ olunması hususunda ferman.

Evâhir-i şehr-i Rebîü'l-âhir 1209 (Ocak-Şubat 1794)

[S:54/B:56]

Es-Seyyid Hamza Efendi'nin Kârahisar-ı sâhib ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı kazaları kaymakamlığının 1209 senesi Receb-i şerîf guresinden îbkâsı hususunda berat.

15 Recebü'l-mürecceb sene 1209 (4-5 Şubat 1795 Çarşamba-Perşembe)

[S:54/B:57]

Barçınlı kazası nâibi Mevlâna Hâfiz Ömer'in Karahisar-ı Sâhib sükkânından Alaybeyi zâde Ömer nâm kimse tarafından ikiyüz elli kile buğday ve yüz otuz kile arpasının anbarından fuzûli zabit ve rabi' ve gadr eylediği hususunda yazılan mektûba cevaben fermân.

Evâil-i şehr-i Cemâziye'l-âhir 1209 (Aralık'ın sonları 1794)

[S:54/B:58]

Es-Seyyid İsmail Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhi Barçınlı kazalarında olan kâimmâkâm olan es-Seyyid Hamza Efendi'nin ref'i üzerine 1209 senesi Zilka'det's-şerîfesi gurresinden itibaren kaymakamlık tevcîhi hususunda buyuruldu.

[S:55/B:59]

Devletlü Ebu Bekir Paşa Hazretlerinin elden mürâşa'a fermân sûretidir

Evâhir-i şehr-i Recebü'l-mürecceb 1209 (Aralık'ın sonları 1795)

[S: 55/B:60]

El-Hâc Ali Efendi'nin El-Hâc Ebu Bekir Paşa Efendi tarafından kaymakamlık makamında îbkâsı hususundaki buyuruldu.

29 Receb sene 1209(18-19 Şubat 1795 Çarşamba-Perşembe)

[S:56/B:61]

Adakbir muhafizi mîr-i mîrândan mahmûd Paşaya ihâle olunmuş olduğuna binâen yapılması gereken işleri hâvî mektub.

8 Şaban sene 1209(27-28 Şubat 1791)

[S:56/B:62]

Altın fiyatları ve ayarları hususunda tahrir.

[S:57/B:63]

Karahisâr-ı Sâhib serdârinin ref^c olunub yerine yirmi yedi bölüğün Halil Ağa'nın nasb ve ta'yîn olduğu hususunda mektub.

Gurre-i şehr-i ramazanü'l-mübârek 1209(Mart'ın sonları 1795)

[S:57/B:64]

El-hâc Ebu Bekir Paşa'nın 1209 senesi Recebü'l-ferden yirmi birinci gününde Anadolu Eyâleti'ne vâli nasb olunduğu ve Anadolu Eyâleti'nde vâki' kazalardan vâli içün senede iki taksid ile tertîb ve tahsîs kılınan imdâd-ı hazariyenin toplanması, edâ ve teslîm itdirilmesi bâbında fermân.

Evâhiru şehr-i Recebü'l-gurre 1209(Şubat Ortaları 1795)

[S:58/B:65]

Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı sükkânından Molla oğlu Seyyid Ahmed'in a'yânlık iddiâsı hâvî ferman.

Evâil-i şehr-i Şabanü'l-mu'azzam 1209(Şubat sonları 1795)

[S:60/B:66]

Karahisâr-ı Sâhib Kadısı'na fermân-ı 'âlişân mûcibince vürûd iden mektûb hazret-i sadr-ı 'âliyenin kenarıdır.

Şaban sene 1209(20 Şubat -21 Mart 1795)

[S: 60/B:67]

Hacı bakı-zâdelerin kantarcılık ve hân-ı kapan hususunda arzuhalleri üzerine cevâben yazılan ferman.

19 Rebîü'l-âhir 1209 (12-13 Kasım 1794)

[S:61/B:68]

Düger Hacı Bakı-zâdelerin kantarcılık ve hân-ı kapan Karahisar-ı Sâhib Fermânıdır.

19 Ramazan sene 1209 (8-9 Nisan 1795 Çarşamba-Perşembe)

[S:62/B:69]

Asıl Medîne-i Akşehir mahallâtından İmaret Mahallesi'nden olub Sincanlı kazasında kâim iken vefat iden Çukadar Hüseyin Ağa nâm müteveffânnın verâseti için vârislerinin Süleyman nâm kimesneyi vekil ve nâib-i mennâb nasb iyaledikleri hususunda hüccet.

8 Şevvalü'l-mükerrem 1209 (27-28 Nisan 1795 Pazartesi-Salı)

[S:63/B:70]

İmâret Mahallesi’ndeki el-Hâc Mustafa Ağa bin Ahmed Çelebi’nin vakf eylediği yerlerin sûret-i vakfiyesi.

Evâsit-ı Muharremü'l-haram 1209 (6-16 Ağustos 1794)

[S:65/B:71]

Bin iki yüz dokuz senesi Şevvâlü'l-mükerremîn sekizinci yevm-i isneyn cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kurâ ve mahallâta tevzî ve taksîm lunan masârif ve vilâyet-i sâliyâne defteridir.

[S:71/B:72]

Karahisâr-ı Sâhib Mahallâtından Nasârâ Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem Elmalı Kasabasında hâlik olon Dingil oğlu Agobun taksîm olunan terekesi defteridir.

1209 (1794-1795)

[S:73/ B:73]

Osman Ağa’nın 1209 senesine mahsûben bâ-uhde-i iltizâmında bulunan yerlerin yapağı ve kıl resmi tahsilini hâvî ferman.

18 Receb 1209(7-8 Şubat 1791 Cumartesi-Pazar)

[S:74/B:74]

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib’de vâki‘ Alaca Medrese Evkâfi mahsûlünden olmak üzere vazife-i mu‘ayyene ile müderris olan Seyyid Hâfız İsmail’İN vefâti üzerine Mehmed Necîb’İN müderris olarak atanması hususundaki arza cevâben yazılmış ferman.

9 Şevvâl 1209 (28-29 Nisan 1795 Salı-Çarşamba)

[S:74/B:75]

Karahisâr-ı Sâhib’de Alaca Medrese Vakfı’nın bâ işâret-i ‘aliyye müderrisi olan Mehmed Necîb Efendi’nin müderrisin-i mezbûrun tamamen müderrisliğine berât-ı ‘âlişân ile mutasarrîf olduğunu bildirdiği arz-ı hâl.

2 Zilhicce 1209 (19-20 Haziran 1795 Cuma-Cumartesi)

S:75/B:76

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Mutasarrîfi Hâfız Mehmed Paşa’ya, livâ-ı mezkûrun vâkî kazalarının kuzzât ve nüvvâbına hitâben Anadolu Eyâleti’nin bin iki yüz dokuz senesi Şevvâlü'l-mükerreminin dördüncü günü itibarı ile tekrârdan mutasarrîfina ibkâ ve takrîr buyurulduğunu hâvî Dîvân-ı Anadolu’dan buyruldu.

Gurre-i Şevvâli'l-mükerremîn 1209 (Nisan'ın sonları 1795)

S:75/B:77

Medîne-i Kütahya'da muhterik olan binâ ve inşâya muhtâc vüzerâ-yı a'zâm hazarâtına mahsus olan sarayın Eyâlet-i Anadolu'nun hâvî olduğu sancakların kazalarına tarh ve tâhmîl ve tahsîl ve mebâliğ-i mezbûre ile sarâ-yı mezkûr binâ ve inşâ olunmak bâbında fermân mücebince Dîvân-ı Anadolu' buyruldu.

Gurre-i Şevvâl 1209 (Nisan'ın sonları 1795)

S:75/B:78

Medîne-i Kütahya'da Anadolu vâlilerine mahsûs olan sarayın müceddeden binâ ve inşâsı ve iktizâ iden tâ'mîrât ve ihyâsına masarrûf olmak üzere lîva-ı mezbûrun sehmîne düşen beş bin guruş isâbet eylediğini hâvî pusula.

14 Şevvâl sene 209 (3-4 Mayıs 1795 Pazar-Pazartesi)

S:76/B:79

Medîne-i Kütahya'da vüzerâ-yı a'zâm hazarâtına mahsûs olan sarayın tecdîd ve ta'mîrîne sarf olunmak üzere Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan matlûb buyrulan ber-mûceb-i pusula beş bin guruşun tevzi' ve taksîm olunduğunda her bir kazanın hissesine isâbet eden meblağın pusulaları.

Evâil-i Zilhicce 1209 (18-19 Haziran 1795 Perşembe-Cuma)

S:76/B:80

Karahisâr Sancağı'nda vâki' kazaların ve Karahisâr-ı Sâhib Kazasına tâbi' Dînar ve Gayra? Karyesinin 'avâriz hâneleri ve 1210 senesine mahsûben 'avârizlarının toplanmasını hâvî fermân.

12 Şevvâl 1209 (1-2 Mayıs 1795 Cuma-Cumartesi)

S:77/B:81

Hâzine-i 'âmire defterleri mûcibince oba emini ocaklarından Karahisâr Sancağı'nda vâki' 677,5 bedel-i nûzûl hânesinin 1210 senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîli hususunda ferman.

20 Şevvâl 1209 (9-10 Mayıs 1795 Cumartesi-Pazar)

S:77/B:82

Lîva-ı Ankara Eyalet-i Anadolu'da vâki' kazalardan vâli için ta'yîn kılınan 57750 guruş imdâd-ı hazariyenin 210 senesine mahsûben gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak

senede iki taksît hâlinde Anadolu vâlisi Seyyid el-Hâc Ebu Bekir Paşa kabzına me'mûre edâ ve teslîm olunmak hususunda fermân.

evâsît-ı Zilhicce 1209 (Haziran-Temmuz 1795)

S:78/B:83

Gurre-i Muharrem i'tbârîyle 1210 senesine mahsûben Eyâlet-i Anadolu'nun hâvî olduğu vilâyet ve kazalardan ta'yîn ve tahsîs kılınan imdâd-ı hazariyenin tahsili bâbında sâdir olan fermân-ı 'âlişân mûcibince Dîvân-ı Anadolu'dan buyuruldu.

5 Muharrem 1210 (21-22 Temmuz 1795 Salı-Çarşamba)

S:78/B:84

Anadolu vâlileri vüzerâ-yı 'izâm hazarâtına bâ-emr-i 'âli tertîb ve ta'yîn kılınan hazariye hususunda pusula.

Gurre-i Muharrem 1210 (Temmuz 1795)

S:79/B:85

Güveği-zâde Mehmed Râşîd Efendi'ye Karahisâr-ı Sâhip Kazası'nın umûr-ı şer'iye ve kismet-i 'askeriyesi mutasarrıflığının 1210 senesinin Saferü'l-hayri gurresinden ihâle edildiği hususunda berât.

S:79/B:86

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' ashâb-ı hayrâtdan Hacı Abdi'nin binâ ve vakf eylediği mekteb-i şerîfin sâhib-i evvel Hâfız Hacı Musa'nın berât-ı şerifle 'amel-i kadîm vech-i meşrûh üzre mutasarrîf olduğu zâhir ve nûmâyân iken Abdi Beşe nâm kimesnenin evlâd-ı vâkîfdanım deyû hilâf ve hakk talebi üzerine hakkın mu'allim-i merkûm Hâfız Hacı Musa'nın olduğunu hâvî berât.

17 Muharremi'l-Haram 1210 (2-3 Ağustos 1795 Pazar- Pazartesi)

S:80/B:87

Anadolu'nun orta kolunun yemîni ve yesârında vâki' her kazânın hâl ve tahammülüne göre matlûb buyurulan yenicileri velî-'âverleri ism ve resimleri tahrîr ve defteri.

Gurre-i Rebîü'l-âhir 1210 (Ekim 1795)

S: 81/B:88

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vaki' kazalarda ve ashâb-ı çift ve anbarın ve erbâ-ı 'alâka va 'aşarından Kara Mürsel ve Mudanya vesâir semt ve münâsib olan iskelelere

nakil olunmak üzere dokuz bin kile hıntı mübâyi'a ve cem' ve bir taarfdan sefâyik ile der-'aliyyeme nakil ve teslim ve tamâmen tersâne-i 'amire anbarlarına teslim olunmak üzere ferman.

gurre Rebîü'l-evvel 1210 (Eylül 1795)

S:82/B:89

Yukarıdaki ferman mûcebince alınan buğdaylara âit pusula.

S: 82/B: 90

Memâlik-i mahrûsede vâki' kazâ ve kasabât ve kurâ ahâlilerine mesârif-i viâyet nâmıyla ismi ve mahali ma'lûm olmayarak senede birkaç def'a defter tertîb ve külli mebâliğ tevzi' ve tahsîl ve ol vechle fukarâ-ya zulm ve ta'addî olunduğu tâhkîk olunduguna mebni bu husûsun bir zâbit tahtına idhâliyle def'-i mezâlime ikdâm olunmak vâcibatdan olmağla beher kazâda vâki' olucak mesârifâtın tevzi'âti senede iki def'a ya tahsîs olunması hususunda ferman.

Evâsît-i şehr-i Zilka'deti's-şerîfe 1209 (Haziran başları 1795)

S:84/B:91

Sâbıkân Vidin muhâfizi olan Mehmed Paşa'nın Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na mutasarrîf ta'yin edildiğini, fakat o vazife başına geçinceye kadar mütesellimlige Karahisâr-ı Sâhib sükkânından hâlâ alaybeyi es-Seyyid Mehmed Sâdîk Bey'in mütesellim nasb olunduğunu hâvi fermân.

Evâ'il-i şehr-i Cemâziye'l-âhir 1210 (Aralık sonları 1795)

S:84/B:92

Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nda vâki' Ahî Selçuk Zâviyesi'nin yevmî bir akçe vazîfe ile zâviyedârlığı evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Abdulkâdir veled-i Şeyh Abdülkerîm nâm kimesne aslah ve ekber olmağla ber-mûceb-i şart-ı vâkif mutasarrîf iken ecâníbden Dervîş İbrâhim ben dahi evlâd-ı vâkıfdanım diye zâviyedârlık-ı mezkûru kendi üzerine berât etdirdiği fakat mezbûr İbrâhim'in ecâníbden olduğunun isbâti üzerine üzerinden ref' ve mezbûr es-Seyyid Abdulkâdir an-evlâd-ı vâkif üzerine tevcîh ve berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyurulduğu hususunda ferman.

18 Cemâziye'l-âhir 1210 (29-30 Aralık 1795 Salı- Çarşamba)

S:85/B:93

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Leylek-zâde Mehmed Efendi'nin Kiçe-pazarı Câmi'-i Şerîfi'nde tilâvet olunmak üzere vaz' eylediği eczâ-i şerîf vakfinin yevmî bir buçuk akçe vazîfe ile mütevellisi olan es-Seyyid Abdullah kendi hüsn-i rızâsile erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refiü's-şân-ı hâkânî Ümmühan Hâtun'a ferâgat ve kasr-ı yed ettiği ve Ümmühan Hâtun'a verilen berat.

22 Cemâziye'l-âhir 12102-3 Ocak 1796 Cumartesi- Pazar)

S:85/B:94

Es-Seyyid İsmâîl Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhî-i Barçınlı ve Sincanlı Kazâları nâibliğinin 1210 Zilka'deti'ş-şerîfesi gurresinden kamâkân ibkâsı hususunda tevcîh mektûbu.

S:86/B:95

İstanbul ve Âzâdlu baruthânelerine sene-i sâbîkdan ziyâde güherçile celbi husûsına irâde-i aliyye.

29 Şevvâl 1210 (6-7 Mayıs 1796 Cuma- Cumartesi)

S:87/B:96

Bin iki yüz on senesi Şevvâl-i şerîfinin yirminci günü cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kurâ ve mahallâta tevzî' ve taksîm olunan mesârif-i vilâyetin defteridir.

S:95/B:97

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Salar nâm karye sükkânından iken borçları terekesinden fazla olduğu halde vefât iden Hacı Osman bin Ali nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkeleri Hanım bint-i İbrâhim ve Fâtima bint-i İvaz nâm hâtunlar ile sulbî kebîr oğlu Halil ve sağîr oğlu Mehmed ve kebîre kızları Satî ve Emîne ve sağîre kızı Âyişe'ye münhasıra olduğu zâhir ve nûmâyân oldukça sonra müteveffâ-yı mezbûrun talebiyle ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde müzâyedeyle satılıp esmânı şuremâdan duyûn-ı müsbitesine taksîm olunan terekesi defteri hulâsasıdır.

S:96/B:98

Bin iki yüz on senesi Zilhiccesi evâ'ilinden zabt eylemek üzere serdârlık mektûbu yirmi yedi bölüğün Halil Ağa'ya gelüp kayd olunmuştur.

S:96/B:99

Şarâb-ı azlı içmekden ... değildir mansîb-ı dünyâ kimesneye bâkî
nemmakahü'l-fakîr ileyhi azze-şânuhû

Kevâkibî-zâde Mehmed Râşîd el-mevlâ bi-hilâfe bi-medîne-i Karahisâr-ı Sâhib
ğufira-lehû

S:96/B:100

Mehmed Safâ Efendi'ye Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın umûr-ı şer'iyyesinin 1211 senesi Muharremî'l-harâmının gurresinden ihâle ve tefvîz olunduğu hususunda mektûb.

S:96/B:101

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâlardan mutasarrîfiçün tertîb olunan beş bin guruş imdâd-ı hazariyyenin bin iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede üç taksît hâlâ ber-vech-i arpalık liva-i mezbûr mutasarrîfi Mehmed Paşa tarafından kabzına memûra edâ ve teslîm olunması hususunda fermân.

15 Zilka'detî'-şerîfe 1210 (21-22 Mayıs 1796 Cumartesi- Pazar)

S:97/B:102

Bervech-i fermân üzere toplanan hazariyye pusulası.

S:98/B:103

Ez-liva-i Ankara Eyalet-i Anadolu'da vâki' kazâlardan vâlîcün tertîb olunan altmış iki bin üç yüz yirmi dört guruş imdâd-ı hazariyyeden Liva-i Ankara'nın hazariyyesi olan dört bin beş yüz yetmiş dört guruş ba'de't-tenzîl bâkî kalan elli bin yedi yüz elli guruş imdâd-ı hazariyyenin iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i sene gurre-i muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît olarak tevzî' ve taksîm edildiği ve hâlâ Anadolu vâlisi vezîr Seyyid Ali Paşa tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunması hususunda fermân.

Evâhir-i zilka'de 1210 (Mayıs- Haziran 1796)

S:98/B:104

Senede iki taksît ile Eyalet-i Anadolu'dan tertîb ve ta'yîn ve tahsîl kılınan imdâd-ı hazariyyeden bin iki yüz on bir senesine mahsûben muharrem gurresinden i'tibâr ile bâ-fermân-ı âlî vâlîcün ta'yîn olunan hazariyyenin taksît-i evvelinin Kütahya mahallinden mahrec memhûr pusula mûcebince toplanması hususunda buyuruldu.

S:99/B:105

Mevlânâ Mehmed Sâdîk Efendi'nin 1211 senesi Receb'in gurresinden itibâren vazifesinde ibkâsı hususnda mutasarrif tarafından yazılan mektub.

S:99/B:106

Hazîne-i Âmire defterleri mûcebince arpa emîni ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın altı yüz doksan yedi buçuk ve buçuk sülüs avârız hânesîle sekzen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i avârız-ı mütekâ'îdîn malları olup bin iki yüz on bir senesine mahsûben cem' ve tahsîli hususnda fermân.

19 Şevvâl 1210 (26-27 Nisan 1796 Salı- Çarşamba)

S:100/B:107

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve buçuk sülüs bedel-i nûzul hâneleri olup bin iki yüz on bir senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîl lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti virilmekle

mûcebince cem' ve tahsîl itdirilmesi hususunda fermân.

19 Şevvâl 1210 (26-27 Nisan 1796 Salı- Çarşamba)

S:100/B:108

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Fazlullah Paşa bina eylediği medresenin vazîfe-i mu'ayyene ile müderris olan İbrâhim bin Mahmud mutasarrif olduğu müderrislik-i mezbûru kendü hüsn-i rizâsîle erbâb-ı istihkâkdan ve ulemâdan Mevlânâ Hamza Fehim'e ferâgat ve kasr-ı yed ve yedinde olan atîk berâtını teslîm etmesiyle mevlânâ-yı merkûm Hamza Fehim'e verilen berat.

2 Zilka'detî's-şerîfe 1210 (8-9 Mayıs 1796 Pazar-Pazartesi)

S:101/B:109

Rumeli ve Anadolu'da vâki' medâyin ve kasabât ve kurâ ahâlîlerinden ba'zı userâ ve mel'anet-pîşeler mücerred garaz-ı fâsidlerine icrâ ve ahz-ı intikâm ve tecrîm sevdâsîle kizb-i ihtiyâr ve sırra sülük idüp bi-hîlâf-ı vâki' aldıkları arzlar ve arzuhâllerîle Dîvân-ı Hümâyûnuma ref' [ü] def'a iştikâ ve tezallum eylemelerinden nâşî da'vâlarını sıdka haml ile iktizâsına göre de'âvî-i mürûre zîmnâda bilâ-mûceb müdde'â-aleyh tarafi ta'cîz ve ihtirâz olunmamak giden mübâşirin ücret-i mübâşiriyyesi husûmet-i kâzibe iden müdde'î-i mütemerrideden ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf tahsîl olunması hususunda ferman.

Evâsit-ı şehri'l-Muharrem 1211 (10-20 Temmuz 1796)

S:102/B:110

Karahisâr-ı Sâhib serdârının ref^c olunup yerine yirmi yedinci bâlügün Halil Ağa'nın serdâr nasb ve ta'yîn olunduğunu hâvî mektûb.

gurre-i şehr-i Rebiü'l-evvel 1211 (Ekim başları 1796)

S:102/B:111

Es-Seyyid Hamza Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhî-i Barçınlı ve Sincanlı kazâlarında kâ'immakâm olan es-Seyyid İsmâîl Efendi'nin mesleğinden hacr olması üzerine yerine 1211 Senesi rebiü'l-evveli gurresinden kâ'immakâm nasb ve ta'yîn olunduğu hususunda buyuruldu.

S:102/B:112

Karahisâr-ı Sâhib'de sâkin Müftî-zâde Ali Efendi'nin müftülük ta'yini buyuruldu.

gurre-i B sene 1211(Ocak başları 1797)

S:102/B:113

Kâ'immakâmlık mektûbunun es-Seyyid Hamza Efendi'ye geldiği kayd-ı tescîl ve cümle şer['] muvâcehesinde kırâ'et olunduğu hususunda tezkire.

S:103/B:114

Anadolu Eyâleti bin iki yüz on senesi Şevvâli'nin üçüncü gününde vezîr Seyyid Ali Paşa iclâlehûya tevcîh olunup eyâletde vâki['] kazâlardan vâlîçün müretteb altmış iki bin üç yüz yirmi dört guruş imdâd-ı hazariyyeden Liva-i Ankara'nın hissesi olan dört bin beş yüz yetmiş dört guruş ba'de't-tenzîl bâkî kalan elli yedi bin yedi yüz elli guruş imdâd-ı hazariyye iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît olarak toplanması hususunda ferman.

S:104/B:115

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki['] Hazret-i Dîvânî Mehmed Efendi Vakfi'nin vazife-i mu'ayyene ile ber-vech-i meşrûta mütevellisi Seyyid Hacı Ahmed hankâhin ta'mîr ve termîminden tekâsül ve ta'âmiyye-i fukarâda tesâhül idüp tekye-i mezbûrenin harâbına bâdî olduğundan vazifeden ref^c ve yerine es-Seyyid Alâeddîn Çelebi bin es-Seyyid Osman Çelebi'nin vazifelendirilmesi hususunda berât.

2 Recepî'l-ferd 1211 (31 Aralık 1796 Cumartesi-1 Ocak 1797 Pazar)

S:104/B:116

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki['] Dîvânî Mehmed Efendi Vakfi'nin mütevellisi olan Hazret-i Mevlânâ'dan es-Seyyid Alâ'eddîn Çelebi ibn-i es-Seyyid Osman Çelebi Dîvân-

ı Hümâyûn'a arzuhâl idüp mutasarrif lîgîna dahl îcâb itmez iken ba'zı kimesneler mümâna'at ettiplerini ve Şeyhü'l-İslâm Mevlânâ Dürri-zâde es-Seyyid Mehmed Ârif'in işaretîti ve sâdir olan ru'ûs-ı hümâyûn mûcebince evlâd-ı Hazret-i Mevlânâ'dan es-Seyyid Alâ'eddîn Çelebi'ye tevcîh olunduğu berât-ı âlîşân virildiği derkenâr olunmağla imdi derkenârı mûcebince zabtîçün fermân-ı âlîşân.

15 Receb 1211 (13-14 Ocak 1797 Cuma-Cumartesi)

S:105/B:117

Karahisâr-ı Sâhib ve Kütahya sancaklarında Kınık ve Eğret nâm karye ve gayrîden doksan sekiz bin beş yüz otuz beş akçe ze'âmet mutasarrif olduğum mîr-i piyâde ze'âmetinin bin iki yüz on bir senesi Martı ibtidâsına Subâti gâyetine gelince iltizâmına tâlib olan el-Hâc Mehmed Ağa'ya sene-i sâbika üzre iltizâm ve tefvîz olunduğu hususunda temessük kaydı.

S:105/B:118

Karahisâr Sancağı'nda Şehr-âbâd Nâhiyesi'nde Deper nâm karye ve gayrîden seksen dokuz bin üç yüz elli üç akçe mîr-i piyâde ze'âmetinin bin iki yüz on bir senesi Martı ibtidâsına Subâti gâyetine gelince bir sene-i kâmile zabit itmek üzre iltizâmına tâlib ve râgîb olan el-Hâc Mehmed Ağa'ya sene-i sâbık üzre iltizâm olunduğu temessük kaydı.

9 Ş sene 1211 (6-7 Şubat 1797 Pazartesi-Salı)

S:106/B:119

Müftî-i esbak Süleyman Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib Müftisi Ali nâm kimesnenin hacr olunup yerine belde-i mezkûrede iftâya izni ve Karahisâr-ı Sâhib Müftisi ta'yini hususunda buyuruldu.

gurre-i şehr-i Ramazâni'l-mübârek 1211 (27-28 Şubat 1797 Pazartesi-Salı)

S:106/B:120

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın sâbıkân Karaman vâlisi vezîr Süleyman Paşa Şevvâli'l-mükerrem'inin dördüncü gününde ber-vech-i arpalık tevcîh ve vezîr-i müşârun-ileyh liva-i mezkûra vâsil oluncaya kadar mütesellimliğe müşârun-ileyhin kardeşi olan Karahisâr sükkânından Hasan Bey'in mütesellim nasb olunması bâbında ferman.

Evâsît-ı şehr-i Şevvâli'l-mükerrem 1211(12-13 Nisan 1797 Çarşamba-Perşembe)

S:106/B:121

Karahisâr-ı Sâhib fukarâsının zehâyirin nedreti sebebîle hâlleri mükedder olup eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc oldukları zâhir ve bedîdâr iken belde-i mezbûreden taraf-ı âhara zahîre nakl ve füruht olunmak lâyik ve şâyeste-i hakkâniyet olmadığı yine belde-i mezbûr fukarâsına füruht olunması husûsunda buyuruldu.

25 L sene 1211(12-23 Nisan 1797 Cumartesi -Pazar)

S:107/B:122

Mukâta‘ât-ı mîrîyyenin ba‘zı mukâta‘ât ve gümruklerden vezâ’if teveccühü mücerred erbâb-ı ihtiyâcdan olan ibâd-ı müslimînin diyk-i ma‘âşdan vâreste ihtiyâc olmaları irâde-i hayriyyesine mebnî olduğu zâhir ve bedîhî iken bir müddetden berü mahlûl olan vezâ’if-i yevmiyyeyi ba‘zları ketm ve ihfâ ve ba‘zları dahi cihât misillü kasr-ı yed ve ferâg eylediklerinden el-hâletü hâzihî muhtâc ve gayr-i muhtâc bu makûle mahlûl vezâ’if eyâdî-i nâsda tekessür idüp ashâb-ı kudretden olan akçe ile vezâ’if mübâya‘a eyledikleri muhakkak ve âşikâr olmakdan nâşî ashâb-ı esâmînin ismi ve cismi muvâfîk ve vazîfesinin târîhi seneye mutâbık olunan yevmiyelerin kânûn-ı kadîm üzre hazînemânde olması gerektiği fakat bazı sebeplerden bir müddet mühlet verildiği hususunda ferman.

8 Recebü'l-ferd 1211. (6-7 Ocak 1797 Cuma-Cumartesi)

S:108/B:123

Anadolu'nun sağ kolu yemîn ü yesârîle nihâyetine varınca vâki‘ mahallerde sû‘-i hâlleri zuhûr idenlerin ve sâ‘ir arz ve i‘lâmî muktezî mevâddîn diyânet ile ma‘rûf ve istikâmet ile mevsûf sikât-ı müvahhidînin ihbâr ve şehâdetlerile sıhhât ve hakîkati mütebeyyin ve mütehakkîk olmadıkça der-i devlet-medârima arz ve i‘lâma tasaddîden müba‘adet cümlenin ve tahsîs-i hükkâm-ı şerî‘at-ı ğarrânın lâzime-i zimmet-i diyânet ve vâcibe-i uhde-i insâf ve hakk-ı niyyetleri iken bu esnâlarda etrâf ve eknâfdan nev be-nev vürûd iden arûz ve mehâzırın ekseri mu‘allel-i bi'l-a‘râz idüğü mezâmîn ve mefâhîmden müstebân ve çok geçmeden mukaddem vârid olanların muğâyir ve menâkızı arûz ve mehâzır dahi zuhûr idüp bu takrîb ile hak ile bâtilin fark ve temyîzi ve vukû‘ olan umûr-ı ibâdin tevcîh ve tefvîz ve tashîh ve tatbîki mümkün olmadığı ve ba‘zı da‘vâ zîmnâsında dahi sudûr iden evâmirin cevâbı olarak i‘lâm gelmediği ve i‘lâm matlûb olundukda sûret-i hâlden ve erbâb-ı mesâlihin ifâdelerinden zâhir ve ayân ve ba‘zı kasabât ve nevâhînin kudât ve nüvvâbı taraflarından gelen i‘lâmâtın dahi ekseri imlâdan ârî idiği müstebân ve bu husûslara dikkat ve ikdâm ile ba‘d-ezîn bu makûle hareketden vülât ve hükkâmı men‘ ve tahrîri hususunda ferman.

Evâsît-ı şehr-i Rebîü'l-evvel 1211 (Ekim ortaları 1796)

S:110/B:124

Anadolu'nun sağ kolu yemîn ü yesârîle nihâyetine varinca vâkı‘ olan yererde ba‘zı cehele-i nâs birer takrîb vereselerine ve ashâb-ı duyûna mahz-ı gadr murâdîle ibtâl-i hak itmelerile bu günlerde nefy-i mülk da‘vâ ve nizâ‘ları çoğaldığı ve bu nefy-i mülk maddesi dürlü dürlü kalîba ifrâg ile hîle-i şer‘iyye sûretîle hükkâm-ı şer‘ istimâ‘ına i‘tiyâd eyledikleri işitildikte bu hususta ferman.

Evâsît-ı şehr-i rebîü'l-ûlâ 1211(Ekim ortaları 1796)

S:111/B:125

İstanbul Baruthânesiçün Karahisâr-ı Sâhib ve Bolavadin ve sâir güherçile bulunan kazalarından mumâileyh Turunçzâde derûnunda teslîm etmek şartıyla on beş bin vukîyye kâlî ve hâlis güherçile mübâ‘yaa ve tedâriki hususunda ferman.

Şehr-i zî'l-ka‘de 1211 (Nisan- Mayıs 1797)

S:111/B:126

Divân-ı Anadolu Mutasarrîfinin Karahisâr-ı Sâhib'deki memurlara mutasarrıflık buyruldusu.

19 Şevval 1211(16-17 Nisan 1797 Pazar- Pazartesi)

S:112/B:127

Karahisâr-ı Sahib Sancağı sâbikan Karaman Vâlisi vezîr Süleyman Paşa 1211 senesi şevvâl’il-mükerremînin dördüncü gününden ber-vech-i arpalık tevcîh ve ihsan-ı pâdişâhâne olub vezîr- müşâr’ün-ileyh liva-i mezkûra vâsil oluncaya kadar mütesellimliğe vezîr müşâr’ün-ileyhin karîndaşı olan Karahisâr sükkânından Hasan Bey'in nasb olunduğu bâbında fermân.

Evâsît-ı şehr-i Şevvâl’il-Mükerrem 1211 (Mart-Nisan 1797)

S:112/B:128

Müşâr’ün-ileyh Hazretlerinin feraş-ı sarây buyurulodusudur.

9 L Sene 1211 (6-7 Nisan 1797 Perşembe- Cuma)

S:112/B:129

Müşâr’ün-ileyh Hazretlerinin zâhîre buyurulodusudur.

23 L sene 1211(20-21 Nisan 1797 Perşembe- Cuma)

S:113/B:130

Karahisâr-ı Sahib müteselliminden Eyâlet-i Anadolu Vâlisi'nin dâiresi halkı nikâbed ve zümre ta'yinatlarıçün iktizâ iden ecnâs-ı zahâiri ve levâzîmât-ı sâireyi ma'rifet-i şer'i şerîf ve cümle mübâşiri ma'rifetiyle yerlü yerinde cem'an tedârik ve hâzır ve himâyet ve kabzına me'mûra teslîm hususunda buyuruldu.

19 Sene 1211 (23-24 Ağustos 1796 Salı-Çarşamba)

S:113/B:131

1211 senesi Şevvâlü'l-mükerremîn dördüncü gününde tevcîhât-ı hümâyûn olan Eyâlet-i Anadolu'nun mutasarrîfi elinde bırakıldığı ve işleri yerli yerinde yapmaları için Anadolu mutasarrîfinin idâri âmirlerine yazdığı buyuruldu.

19 Z Sene 1211 (14-15 Haziran 1797 Çarşamba-Perşembe)

S:114/B:132

Anadolu vâlîsi vezîr es-seyyid Ali Paşa'nın Anadolu Eyâleti mutasarrîflığında ibkâsı ve mukarrere kılınmasını hâvî fermân.

4 Şevvâli'l-mükerrem 1211 (1-2 Nisan 1797 Cumartesi-Pazar)

S:114/B:133

Karahisâr-ı Sâhib ve Bolavadin Kazâlarıyla sâir güherçile bulunan kazâlar re'âyâsının üzerine edâsı lâzım gelen tekâlîf-i 'örfiyye ve cizye-i şer'iyyelerini edâ ve güherçile hîdmetini rü'yet eylediklerinden sonra reâyâ-yı merkûmenin rencîde olunmaları içâb etmez iken kazâhâ-i mezkûrenin a'yân ve voyvoda ve sâir ehl-i örf tâifesî güherçile maddesini vesîle ederek reâyâyi merkûme ta'addî ve rencîdeden hirâz olmadıklarını beyân-ı birle ba'de ezîyyet olmakûlelerin vâki' olan medâhile ve te'addîlerini men' ve def'i bâbında ferman.

gâyeti-i zi'l-ka'de 1211 (Mayıs sonları 1797)

S:115/B:134

Kapucubaşlarından Mehmed Saîd Bey dâme mecdehûnün takdîm eylediği 'arz-ı hâli mefhûmunda berât-ı âlişânla ber-vech-i maktû'u hedesinde olan ifrâz-ı Zü'l-Kadriyye mukâta'aından müfrez-i perâkende Aydın ve Saruhan Mukâtaası reâyâlarının Emirdâğı nâm mahall mahall-i aslı melce' ve me'vâları olub Eyâlet-i Kütahya ve Aydın Sancakları'nda ve elviyehâ-i sâirede sâkin olan perâkende reâyâından senevî üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-i mîrî ve rusûm-u raiyyetlerini mümâileyh tarafından mansûb voyvodalarına edâ ve teslimde kusurları yoğiken bu esnâda ba'zı mütesellim ve voyvoda ve sâir ehl-i 'örf tâifesî taraflarından hilâf-ı kanun ve muğâyir-i şurût-u mâl-i mîrî ve bahâne-i sâire ile rencîde ve itâle-i dest-i taarruz birle perîşanlıklarına bâ'is ve

mâl-ı mîrînin kesr ve tedennîsine bâdî olmalarıyla o makûleleriyle mâl-ı mîrî ve mutâlâbât-ı sâire ile reâyâyi merkûmeye bu vechi vâkı‘ olan medâhil ve te‘addîleri ma‘rifet-i şer‘le men‘ ve def‘ olunmak için yazılan ferman.

15 Receb 1211 (13-14 Ocak 1797 Cuma-Cumartesi)

S:117/B:135

1211 senesi mâh-ı zi’l-ka‘de gurresinde cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le kurâ ve mahallâta tevzî‘ ve taksîm olunan mesârif-i vilâyetiñ sâliyâne defteridir.

S:123/B:136

Kadı mührü

S:123/B:137

Müderrisîn-i kirâmdan Küçük Hafid zâde Mevlâna Mehmed Sâdîk Efendi’ye Karahisâr Kazâsı’nın umûr-u niyâbetinin 1211 Zi’l-hicceyi Şerîfe gurresinden tevcîhi mürâselesi.

S:123/B:138

Süleyman Paşa tahvilinde zamân-ı zabit Mart evvelinden bin ikiyüz onbir senesine mahsûben vezîr-i müşârü’n-ileyhin uhdesinde olan âdet-i aagnâm Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi‘ mukâtaası matbah-ı âmirenin iktizâ iden masârifâtı akceleriçün temessük olunduğu hususunda ferman.

17 Şevvâl 1211 (14-15 Nisan 1797 Cuma-Cumartesi)

S:124/B:140

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vakı‘ altmış sekiz aded zeâmet ve timarların ikiyüz on senesine mahsûben Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyundan a‘yân İsmâil Kâmil’e deruhde ve ilzâm olunmuş olmakdan nâşî timar-ı mezbûrların sene-i merkûmeye mahsûben te’şîr eylemek üzere tarafından ta‘yîn etdiği Hüseyin nâm kimesne yed’inde olan sûret-i defterler mücebince sâlif olduğum timarlardan Şuhûd Kazâsı’nda vâkı‘ timarların hâsilâtını mübâşir-i merkûm kırâ‘ ahâlisinden taleb Karahisâr-ı Sâhib sâkinlerinden Alaybeği Oğlu Hacı Ömer nâm kimesne i‘şâr ve rüsûmunu bi’l-cümle ahz ve kabz eylediği ve bu hususun çözümlenmesini hâvî ferman.

6 Zi’l-k‘ade 1211 (14-45 Ocak 1797 Çarşamba-Perşembe)

S:124/B:141

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vaki kazâlardan mutasarrîf için tertib olunan beş bin kuruş imdâd-ı hazeriyye bin ikiyüz oniki senesine mahsuben re’sî sene gürre-i Muharrem itibar olunarak senede üç taksit şeklinde toplanması hususunda ferman.

S: 125 / B: 142

Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrîfi Turuncuzâde Süleyman Paşa'nın livâ-yı mezburdan mutasarrif çün tertib ve ta'yin kılınan marrü'z-zikr beşbin guruş imdâd-ı hazeriyyesini bin iki yüz on iki senesine mahsuben re'si sene gurre-i muhârrem i'tibâr olunarak senede üç taksit şeklinde ve zamanında ödenmesi hususunda ferman.

Evâhir-i Zilkâde e's-şerife 1211 (Mayıs sonları 1797)

S: 126 / B: 143

1211 senesi Kütahya kalemi enfiyeciliği mukâtaasının miktarı ve tanzimi hususunda ferman.

6 Zi'l-k'ade 1211 (2-3 Mayıs 1797 Salı-Çarşamba)

S: 127 / B: 144

Arpa emini ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vaki' kazaların ve Dînâr ve gayri karyelerinin bin iki yüz on iki senesine mahsub olmak üzere mühürlü ve nişânlu mevkufât defteri verilmekle mucibince cem' ve tahsil ettirilmesi hususunda fermân.

S: 127 / B: 145

Arpa emini ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vaki' kazaların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve bi hakk-ı süls-i nezl hânesi olub bin iki yüz on iki senesine mahsub olmak üzere cem ve tahsili lâzım gelmeyin der'uhde olunub mühürlü ve nişânlu mevkufât defteri verilmekle imdi mucibince cem ve tahsil ettirilmesi hususunda fermân.

19 Şevvâl 1211 (16-17 Nisan 1797 Pazar-Pazartesi)

S: 127 / B: 146

Bin iki yüz on iki senesine mahsuben Medine-i Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda bulunan ehl-i zimmet ra'âyanın cizye şer'i yeleri evrâk-ı cibâyeti 'uhdesinde olan arab kirli e's-seyyid Mazlum Ağanın yerinde mevcud cizye bahçesine mezbura Muhârremi 'uhdesinde huzur-ı şer'de keşât ve evrâk-ı ti'dât olundukta narh kaydı.

S: 128 / B: 147

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' mutasarrıfları nâmevcud olan timarlarından levend çiftliği zâbitan ve mutekâ'idine tahsis kılınan on üç adet ve mutasarrıfları orduyu hümâyun yoklamasında nâmevcud olmağla mülâzimâna 'arz olunmak üzere olan üç adet ve yoklama-i mezkurda nâmevcud olmağla 'alâ hâle kalan kırk yedi adet ve bu

def'a sancak yoklamasında nâmevcud kayıd olunan altı adet cem'ân altmış dokuz adet ze'âmet ve timarların iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına sene-i merkûme şubât-ı gâyetine deðin bir sene-i kâmile zabit ve rabt eylemek üzere İsmâîl zîde kadruhuye ilzâm-ı ma'lume ile ilzâm olunduğu hususunda temessükün verildiğini hâvî ferman.

7 Şa'bân 1211 (4-5 Şubat 1797 Cumartesi-Pazar)

S: 129 / B: 148

Baş muhâsebeden muhric memhur ve mumzi suret-i defterde muharrer sekiz adet timarlı iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına sene-i mezbura şubatı gâyetine deðin bir sene-i kâmile zabit ve rabt eylemek der 'uhde ve ilzâmına tâlib ve raðib olan İsmâîl zîde Kadrehûye bedel-i ilzam ma'lume ile der 'uhde olunduğu hususunda ferman.

5 Şa'bân 1211(2-3 Şubat 1797 Perşembe -Cuma)

S: 129 / B: 149

Karahisâr-ı Sâhib Sançağı'nda vâki' ze'âmet ve timarların sene-i mezhura martı ibtidâsına şubâtı gâyetine deðin Arabzâde Mehmet Ağa yedine teslîm ve ze'âmet ve timarların zabit ve rabtinâ ve mutevakkif olduğu umurun külliyesine vekil nasb ve ta'yin olunduğu hususnda buyuruldu.

S: 130 / B: 150

Karahisâr-ı Sâhib serdârinin ref' olunub yerine yirmi sekiz bölüğün el-hâc Eyüb Ağa'nın serdar nasb ve tayin olunması ile ilgili mektub.

S: 130 / B: 151

Karahisâr-ı Sâhib Sançağı'nın Ankara ve Kayseri sancakları mutasarrîf ve inâbe muhâfizi Ahmed Paþazâde Osman Paşa'ya bin iki yüz on iki gurre-i muharreminde tevcih olunduğu ve onun yerine mu'allam gediklilerinden Mollaoglu Ahmed zîde mecdehû mütesellib nasb olunduğu hususunda ferman.

9 M 1 211 (14-15 Temmuz 1796 Perşembe-Cuma)

S: 131 / B: 152

Turuncuzâdeleriyle beginizle fi'l-asl münâfese ve şikag hâletleri derkâr ve şikâk sureti dahi fukarâ-yı ahâliye mucib-i bahş ve hasar olduğu ma'lum ve âşikâr olduğundan tevcihât-ı hümâyunda livâ-yı mezkurun Turuncuzâde Süleyman Paşa Hazretlerine tevcîhi cihetle kendüden tevehhûş edüb ahâlidен ba'zılılarıyla hâla Anadolu vâlisi muşâr-ı ileyh tarafından 'arz ve iltimas olunmak hasebiyle livâ-yı mezbûr inhâları üzere 'uhde-i muşâr-ı ileyhden sarf ve tahvil ile darbâne muhâfizi vezir-i mükerrem

‘izzetlü Osman Paşa Hazretlerine ilhâken tevcih ve ihsân buyurulduğu hususunda mektub.

9 M 1 211 (14-15 Temmuz 1796 Perşembe-Cuma)

S: 132 / B: 153

Karahisâr-ı Sâhib’de el-hâc Yahya mahallesi sâkininden el-hâc İsmâîl bin Abdullâh’ın vakfeylediği yerler ve kullanım şeklini hâvî vakfiyesi.

7 Muhârremü’-harâm 1212 (1-2 Temmuz 1797 Cumartesi –Pazar)

S: 133 / B: 154

Livâ-yı Ankara Eyâlet-i Anadoluda vâki‘ kazalardan ve il içün tertib olunan altmış iki bin üç yüz yirmi dört guruş imdâd-ı hîdriyeden livâ-yı Ankara’nın hissesi olan dört bin beş yüz dört guruş ba‘de’t-tenzil bâki kalan elli yedi bin yedi yüz elli guruş imdâd-ı hîdriye bin iki yüz on iki senesine mahsuben re’sisene gurrâ-i muharrem i‘tibâr olunarak iki taksit şeklinde toplanması hususunda ferman.

Evâ‘il-i zi’l-hicce 1211 (Mayıs- Haziran 1797)

S: 133 / B: 155

Senede iki taksit ile Eyâlet-i Anadolu’dan ta‘yin ve tahsis kılınan imdâd-ı hazariyenin bin iki yüz on iki senesine mahsuben re’sisene muharremü'l-harâmın gurresi i‘tibârı ile taksit-i evvel vakt-ı geldiği ve Kütahya mahkemesinden muhric memhur ve mamzi pusla mucibince hareket hususunda buyuruldu.

Gurre-i Muharrem 1212(Temmuz 1797)

S: 134 / B: 156

Anadolu vâlileri vizârâ-yı ‘uzâm-ı hazarâtına bâ emr-i ‘âli ta‘yin kılınan mâl-ı imdâd-ı hazariyeden livâ-yı mezburun sehmine bi'l-edâ zikr olunduğu üzere isâbet eylesediği sicill-i mahfuzda mukayyed bulunmakla bir mu‘tâd-ı kadim pusla olunub ihrâc olunan pusula.

Muharrem 1212 (Haziran-Temmuz 1797)

S: 135 / B: 157

Şerif Nasuhzâde’nin Kaymakam-ı Anadolu buyurulması.

13 Muharrem 1212 (7-8 Temmuz 1797 Cuma- Cumartesi)

S: 135 / B: 158

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı iki yüz on iki senesi gurre-i muharramda hâla inâbe muhâfizi Melik paşazâde Osman Paşa’ya ber vech ilhâk-ı tevcih ve ihsân-ı hümâyûn

olunduğu ve senede üç taksit ile tertib olan beş bin guruş imdâd-ı hazariyesi hususunda ferman.

Evâsit-i şehr-i Muharremü'l-harâm 1212 (Temmuz ortaları 1797)

S: 136 / B: 159

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Kasımpaşa ma'a vakf-ı şeyh Abdurrahim Mîsri vakfinin mutasarrîf-ı vâkifi fevt olub yeri hâlî kalmağla mütevaffâ-yı merkûmun oğlu e's-seyyid Hüseyin Halife'nin mütevelli ta'yin edilmesi hususnda ferman.

5 Safer 1212 (29-30 Temmuz 1797 Cumartesi-Pazar)

S: 137 / B: 160

Taktâni Efendini Tevliyet Beraatidir

13 Safer 1212 (6-7 Ağustos 1797 Pazar- Pazartesi)

S: 137 / B: 161

Kütahya civârında vesa'ır ol havâli ve etrafta kapısız ve delil ta'ifesi serseri gişt-u güzâr ve fukarâ-i ra'iyyet ve sekene-i memlekete vesa'ır ebnâ-i sebile isâl zarar ve hasarları haddün-ı birun ve dest-i tetâvil ve ta'addiyâtları kiyâsdan efzun ettüğü ve didâr ve onar ve on beş cem'iyet ederek katl-i nüfus ve gasb-ı emvâla cera'ât eyledikleri ve bu takrib fukarâ-i ra'iyyet ve ebnâ-i sebilin emn ve râhatleri min kullü'l-vucuh meslub olduğunu ve bunların def ve ref'i hususunda ferman.

Evâhir-i şehr-i muharremü'l-harâm 1212 (Temmuz 1797)

S: 138 / B: 162

E's-seyyid İsmâîl Efedinin Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı kazalarında saadat üzerlerine kaymakam olan e's-seyyid Hamza Efendi'nin hacr olunması üzerine 1212 Rebiü'l-evvelinin on beşinci gününden kaymakam nasb ve ta'yin olunduğu kaymakamlık mektubudur

S: 139 / B: 163

Bin iki yüz on iki senesi mâh-ı saferü'l-hayrin yirmi birinci günü cümle-i ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'le kura ve mahallâta tevzi' ve taksim olunan ve murâsele olunan salyânenin masârifî defteridir.

S: 144 / B: 164

Karahisâr-ı Sâhib serdarının ref' olunub yerine almiş bir cema'âtin el-hâc Eyyüb Ağa'nın serdar nasb olunub ve ta'yin olunması hususunda mektub.

Gurre-i râbiü'l-evvel 1212 (Eylül ortaları 1797)

S: 144 / B: 165

Her kazanın tevzi'âti senede iki def'ayâ tahsis kılınmak ve aralıkta başka defter tertib olunmamak ya'ni ruz-ı hıdirdan ruz-ı kâsim'a ve ruz-ı kâsim'dan ruz-ı hıdira kadar altı ayda bir def'a her ne mesârif olur ise ismi ve mahalli ma'lum olarak defterde kâble't-tevzi' defterin der 'aliyyeye gönderilmesini tenbihâti hâvi ferman.

Evâsit-i şehr-i rebiü'l-ulâ 1212 (Eylül ortaları 1797)

S: 146 / B: 166

Penbe emini tarafından Karahisâr-ı Sâhib ve Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhut ve Karamık ve Çay ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Çâlâbat ve Bolvadin ve Hüsrevpâşa kazaları ve kurâsından evvelce hâsîl ve bey' ve şirâ olunan penbe ve reşteve kozalı penbenin ber muceb-i şurut-ı nizâm-ı cedidi icâb ve iktizâ eden rusum-ı mirîleri bin iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına sene-i mezbure şubatı gâyetine deyin tarafından ta'yin olunan penbe emini merkûm ma'rifeti ile cem' ve tahsil olunub taraf-ı âhirden mudâhale olunmamasını hâvî ferman.

22 R 1211(24-25 Ekim 1796 Pazartesi-Salı)

S: 147 / B: 167

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' divân-ı Mehmet Efendi vakfinin e's-seyyid Alâaddin Çelebi'den ref' olunub sâhib-i evvel merkûm e's-seyyid el-hâc Ahmed'e teveccûh ibkâ olunub yedine beraât-ı şerif-i 'âlişân verilmek ricâsına Karahisâr-ı Sâhib nâ'ib-i Mevlâna hafidzâde Mehmet Sâdîk 'arz etmekle mucibince tevcih olunmak üzere şeyhü'l-islâm dürrizâde Mevlâna e's Seyyid Mehmet Arif edâmallâhu te'alâ fazâ'ilihi işaret etmekle işaret mucibince tevcih olunmak bâbında fermân.

10 C 1212 (29-30 Kasım 1797 Çarşamba-Perşembe)

S: 148 / B: 168

El-hamdü'l-lâh 'alâ selâmetü'l-mucâhidin sevâb-ı 'adli etmekten devr-i samime bir sâki değildir mensab ve binâ ile bir kimesne bâki hurrire el-fakir hissezâde Mehmet Sâdîk el-mevedde 'allâme-i 'adne Karahisâr-ı Sâhib gafara lehuma

S: 148 / B: 169

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı ve hâvî olduğu kazalarda bir müddetten berü türeyen eşkiyâların def'i hususunda divân-ı Anadoludan buyruldu.

7 B 1212 (25-26 Aralık 1797 Pazartesi-Salı)

S: 148 / B: 170

Karahisârda me'zun bi'l-ifta izzetlü efendi ile çend nefer hacilar ve vucuh ve iş arandan mukaddem geldikleri vech-i meşruh üzere mubâşere tefrikân divân-ı Anadoluya ırsâl ve ırsâl mubâderet eylemek hâvî olunur buyuruldu.

28 B 1212 (15-16 Ocak 1798 Pazartesi-Salı)

S: 149/B: 171

Pâsibânoğlu Osman nâm eşkiyâbaşının geçen sene tarafından ‘asker tertîb ve ırsâliyle Taranoy? Kasabası ve etraf ve civarını ahâlî ve sekenesinin emvâl ve eşyalarını yağma ve nemârât itdirmiş olduğundan mâ'adâ bu def'a dahi Niğbolu kalesi ve havâlisini küffâr mislû top ve hamîre ile yakıp-yıkıldığı ve bu şakînin def'i için ramazan-ı şerifden önce der-aliyyede mevcûd bulunmak şartıyla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan beş yüz nefer süvârî ‘asker tedârik ve bi'l-isticlâb hereket ve ser ‘asker müşârûn ileyh ma'iyyetine vüsûl ve lahûka müsâri'at eylemek bâbında fermân.

Evâil-i şehr-i Recebü'l-ferd 1212 (Aralık 1797- Ocak 1798)

S: 150/B: 172

Pâsibânoğlu Osman nam mücrâmîn halli için külliyatlı ve donanmâ-yı hümâyûn sefâyîni tertîb ve hâlen kapudân-ı deryâ sa'âdetlü Hüseyin paşa hazretleri Anadolu ve Rum ilinden mu'înine müretteb olan ‘âsâkir-i kesîre ile bahren ve berrân şâkî-i mezbûr üzerine bi'l-istiklâl ser ‘asker nasb ve ta'yîn olunacağını, mukaddemlerde olduğu misillü silâhsız ve çiftçi ve mezbende makuleleri olmayub cümlesi güzide ve muntahib tammü'l-esliha olarak her zamân ‘amâl ve istihdâm eyledik mucerreb ve mu'temit ve bahâdır asker olmak ve kar ve kış ve yağmur ve yaşı değimeyeüp ramazân-ı şeriften mukaddem der-i ‘aliyyede mevcut bulunmak şartıyla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan beş yüz nefer sivârî asker tedârük ve bi'l-istishâb hareket ve ser ‘asâkir müşâr’un-ileyh ma'iyyetine vusulu bâbında sâdir olan fermân-ı ‘âlişân mucibince mektub.

S: 151 / B: 173

El-hâc şerif Mehmet Servet Efendi'ye ber vech-i arpalık mutasarrif olduğu Karahisâr-ı Sâhib-i kazasının umur-ı şer'iye ve kısmet-i askeriyesinin 1212 senesinin mâh-ı recebü'l-ferdi gurresinden mutasarrif olmak üzere tefviz ve sipâriş ve ihâle olunduğu hususunda buyruldu.

S: 151 / B: 174

Anadolu Eyâleti mütesellimi Seyyid Ali Paşa'nın mahalli ahrete me'muriyetine binâen eyâlet-i mezkûreye Kütahya sükkânından Germiyânzâde Hacı Ali'nin mütesellim nasb olunduğu bâbında ferman.

Evâ'l-i şehr-i şâ'bânü'l-mua'zzam 1212 (Ocak 1798)

S: 152 / B: 175

Rumeli ve Anadoluda vâki' barâyık ve emtâr ve kasaba ve kura ahâlilerinden birbirlerine garaz icrâsını veyâhut bi-gayr-i hâk celeb da'iye-i fâsidesi ile hilâf inhâ iştikâ ve hasb ittihâz eyledikleri kimesneler ile hin-i murafa'da servetleri şer'an sâbit ve zâhir olur iken şer'an men' olunan da'vâlardan kazalar kadıları ve nevâhi nâ'iblerinden ba'zları mahsul ref' nâmîyla akçe taleb eylediklerini, bunun olmamasını ve önünün alınmasını havî ferman.

26 § 1212 (12-13 Şubat 1798 Pazar-Pazartesi)

S: 153 / B: 176

Karahisâr-ı Sâhib serdarının ref' olunub yerine yirmi yedi bâlügün Halil Ağa'nın serdar nasb ve ta'yin olunduğunu hâvî mektub.

Şehr-i ramazânü'l-mubârek 1212 (Şubat-Mart 1798)

S: 153 / B: 177

Karahisâr-ı Sâhib mütesellimliğinin Hüseyin Paşa Efendi'nin 'ilân-ı 'isyân eden Vidinli Pâsîbânoğlu Osman üzerine hareket etmesi münâsebetiyle seyyid Halil Efendizâde e's-seyyid Hüseyin Efendi'ye verilmesi bâbında buyruldu.

12 N 1212 (27-28 Şubat 1798 Salı-Çarşamba)

S: 154 / B: 178

Vidinli Pâsîbânoğlu Osman üzerine gönderilecek askerden Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan gönderilmesi gereken askerin gönderildiğini fakat Sandıklı kazasının hissesine isâbet eden yüz elli nefer süvârinin tahrir techîz ve ihrâc ve isâlı emrinde kaza-yı mezbûr 'ayân Hacı Rahmetu'l-lâh mugâyir emr ve rızâ ve ta'annûd ve tereddûd ve batânet eylediği merkûmun bu güne hareketi kaza ahâli sa'ireye dahi sirâyet edeceği vârid olan tahrirâtta mustebân olmağla esâkir-i matlubâdan sâlifü'z-zikr Sandıklı kazasının hissesine isâbet eden yüz elli nefer süvâri seri'an tahrir ve techîze 'ayân-ı merkûm başbuğıyla mutesellim mumâ ileyh ma'iyetiyle 'alâ eyyi hâl seri'an ihrâc ve 'acâleten der-i 'aliyyeye sevk edilmesi hususunda ferman.

Evâhir-i şehr-i şâ'bânü'l-mu'azzâm 1212 (Şubat 1798)

S: 154 / B: 179

Vidinli Pâsibânoğlu Osman'ın üzerine gidecek asker için Sandıklı kazasının hissesine isâbet eden yüz elli nefer süvâriyi seri'an tahrir ve techîz ve 'ayânı merkûm ya çabuk olarak ma'iyyetine istishâb ve 'acâle der-i sa'âdete usûle musara'ât eylemesi hususunda gelen ferm'an mücebince buyuruldu.

27 Ş 1212 (13-14 Şubat 1798 Salı-Çarşamba)

S: 155 / B: 180

E's-seyyid İsmâîl Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı kazaları nâ'ibliğinin 1212 senesi şevâlü'l-mukerrem gurresinden kemâ kâne îbka olunduğunu hâvi buyuruldu.

S: 155 / B: 181

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' Gazlıgöl ve Çorak ve tevâbi' mukâta'âsını bin iki yüz on iki senesi martı ibtidâsına on üç senesi şubâti gâyetine kadar iki sene müddetle senevi beşer bin guruştan on bin guruş bedel-i iltizâm ile der 'uhde ve ilzâm olunduğu hususunda temessük.

S: 156 / B: 182

Şa'bân-ı şerif gurrasının Perşembe gününden subuta binâen tekmil-i sülseyn ile bu tarafta siyâm-ı ramazân-ı şerife cumartesinden bed olunmuş olub ancak Karahisârda savm-i cumadan bed olunmuş olduğu mesmu' olmaktan nâşî gurre-i mâhu mubârekede şembeye vâki' olub bu takdirce taharrîr ve tetkid olunması umur-ı diniyeden olmağla hilâl-i ramazân ol tarafta fi'l-hakikât rü'iyet ile cumadan savme mubâşeret olunmuş ise 'ilâm ile şâhitleri ve cumartesinden bed olunmuş ise yalnız 'ilâmi der-i 'aliyyeme ırsâl olunması hususunda fermân.

evâsît-ı şehr-i ramazânü'l-mubârek 1212

S: 156 / B: 183

Bin iki yüz on iki senesi tarihi hicri şehr-i zilkâdetü'ş-şerif yevm-i isneyn günü tesâdûf etmekle işbu beyt olundu Allâh 'azimü'ş-şân cümleye mubârek eylesin âmin yâ mu'in.

S: 157 / B: 184

E's-seyyid Mehmet Emin Efendi'ye Karahisâr-ı Sâhib Kazasının umur-ı niyâbeti 1212 Senesi Zilkâdesi gurresinden ihâle olunduğu hususunda buyuruldu.

S: 157 / B: 185

Mufti Süleyman Efendinin ībkâ mektubudur

15 Şevvâlü'l-mukerrem 1212 (1-2 Nisan 1798 Pazar-Pazartesi)

S: 157 / B: 186

Halil AĞANIN serdarlık mektubudur

S: 157 / B: 187

Bin iki yüz on iki senesi rûz-ı hîrdî ibtidâsına bir sene tamâmına deðin muciblik umuru yirmi beþ paraya olmak üzere Hacı Halil Efendi ve Molla Halil ve Seyyid Molla Abdullah der 'uhde olunmuştur ham yaðın okkasını kasablardan on paraya iþtirâ edecekleri keşâd olunup şerh düşülen i'lâm.

Z sene-i 212 (Mayıs-Haziran 1798)

S: 158 / B: 188

Karahisâr-ı Sâhib Kazasına Salar nâm karyede vâki' mescid-i şerifin cem'âti kesir olmaðla ashâb-ı hayrattan Abdullah Bin Mehmet nâm sâhibü'l-hayr mescid-i meskuru bi-izni hümâyûn muceddeden mimberi vaz' edüb câmi-i şerif olmaðla hatılığine Mevlâna Abdullah Bin Mehmet halife nasb olunduguña dâir berat.

14 Zilhiccetü's-şerife 1212 (29-30 Mayıs 1798)

S: 158 / B: 189

Seyid Ümrân ve Seyid Süfyân, Medine-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Alaca Medresesi Vakfı'ndan almak üzere vazife-i mu'ayyene ile müderris olan babaları Seyid Hafız İsmâîl fevt olub cihet-i mezbura mahlül olmaðla babalarından boşalan kendilerine tevcih ve yedlerine başka başk bera'et-i 'alîşân verilmek bâbında istekleri üzerine Seyid Süfyân zîde 'ilmîhiye nusf-ı hisse muderrislik berâtı verildiği hakkında bin iki yüz on üç senesi muharreminin sekizinci gün tarihi ile verilen berat.

16 Muharrem 1213 (29-30 Haziran 1798 Cuma-Cumartesi)

S: 158 / B: 190

Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Sinanpaşa mahallesi sâkinlerinden Hacı Mustafa Bin Mehmet mahalle-i mezburda vâki' bir taraftan hazinedâroðlu menzili ve bir taraftan Îbn-i Batîn Kebir Menzili ve bir taraftan kurt Bey menzili ve taraf-ı râbi'i târik-i 'ân ile mahdud bir bâb fevkâni beyt ve bir bâb tahtâni beyt-i müştemel mülk-ü menzilimizi niyet-i hâlisa ve sâfiye ile vakf-ı sahîh eylemesi ve işletilmesi şartlarını hâvî vakfiyesi.

evâ'il-i şehr-i sene-i 1213 (Haziran 1798)

S: 159 / B: 191

Bin iki yüz on iki senesi zilhiccesinin yirmi yedinci günü cümle ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'le kura ve mahallâta tevzi' ve taksim ve murâsele olunan masârif-i vilâyet defteridir.

S: 168 / B: 192

Fransa sergerderlerinden Ponaparte nâm General külliyyetlü donanma sefineleri ile Mısır İskenderiyyesine bagte-i duhûl ve harben ve darben zabit etmiş olunduğu tahakkûk etmesiyle Akdeniz'e ihrâcî musammim olan bir takım donanma-i Hümâyûnun sefinelerinin tek mil neferâtları içün Tersâne-i 'âmire gediklilerinden ma'ada dışarıdan dahi kilitlü kalyon neferâtı celb olunması muktazi olmakla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı hissesine düşen askeri ve vazîfeyi hâvî ferman.

19 Safer 1213 (1-2 Ağustos 1798 Çarşamba-Perşembe)

S: 169 / B: 193

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın mâh-ı saferü'l-hayrın dokuzuncu gününde hala Karaman valisi Mehmed Paşa'ya ber vech-i arpalık ilhâken tevcîh ve ihsân-ı hümâyûn olub vezir-i müşâr'un-ileyh Kıbrîs muhafazasına me'mur olduğuna binâen livâ-i mezkûreye Karahisâr-ı Sâhib vücûhundan Seyyid Ahmed'in mütesellim nasb olunduğunu hâvî ferman.

fî-evâhir-i şehr-i saferü'l-hayr 1213 (Ağustos 1798)

S: 169 / B: 194

France sergerdarlarından Bonaparte nâm generalin kilitlü donanma sefinelerle Akdenize çıkışması sene-i mübârekede mâh-ı muharremü'l-harâmin on yedinci gününde bağdeten Mısır İskenderiyyesine hücum ve duhûl ile darben ve harben zabit etmiş olduğu tahakkuk etmesiyle bir an evvel donanma için asker toplanması hususunda ferman.

fî evâhir-i saferü'l-hayr 1213 (Ağustos 1798)

S: 170 / B: 195

Karahisâr-ı Sâhib kazasında yapılan yersiz ve mesnedsiz harcamaların önlenmesi ve yapılanların yapanlar tarafından geri ödenmesi hususunda ferman.

evâhir-i cemâziye'l-âhir 1213 (Aralık 1798)

S: 171 / B: 196

Karahisâr-ı Sâhib'de vaki' Zülâli Efendi nâm sahîbü'l-hayrât binâ eylediği câmi'-i şerîfinde ber vech-i hasebi hâtib olan bilâ veled fevt olub yeri hâli ve hıdmet-i lâzîmesi mahlûl olmağla yerine Mevlâna Osman Halife Bin Mustâfa'nın atanmasını havî berat.

18 Rebiü'l-evvel 1213 (29-30 Ağustos 1798 Çarşamba-Perşembe)

S: 171 / B: 197

Muhafaza-i sevâhil ve Cezâyir zîmnâda tersâne-i 'âmirede techîz olunub Akdeniz'e ihrâc olunan donanma-yı Hümâyunum sefinelerinin tekmlî takımlarını tersâne-i 'âmirenin gediklilerinden ma'âda dışarıdan kilitlü kalyoncu neferâtı mübeyyen muktazı olmasından dolayı Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi'i kazalarından daha önce gönderilmesi istenen kalyoncu neferâtının seri'an ihrâc ve tersâne-i 'âmireye sevk ve tesyîr olunmak bâbında sadır olan fermân.

3 Cemâziye'l-âhir 1213 (11-12 Kasım 1798 Pazar-Pazartesi)

S: 171 / B: 198

Karahisâr-ı Sâhib'de müftü Süleyman Efendi 'nin ibkâ mektubu.

19 Rebiü'l-evvel 1213 (30-31 Ağustos 1798 Perşembe-Cuma)

S: 172 / B: 199

Karahisâr-ı Sâhib ihtisablığı mukata'ası arazisinden şehr önünde vaki' bahçe ve onların tasarruflarında olan tarlalara zer' ve 'amelleriyle hâsil olan soğan ve sarımsak ve patlıcan ve kabak ve sa'ir sebze ve onun min kadimi'l-eyyâm ilâ hâzel ân beher dönümden alınan öşr hususunda i'lâm..

20 M 1213 (3-4 Temmuz 1798 Salı-Çarşamba)

S: 172 / B: 200

Eyâlet-i Anadolu'nun sabıkân Silistre valisi 'ya el-Hâc Osman Paşa bin iki yüz on üç senesi rebiü'l-evvelin beşinci gününden tevcih ve ihsân-ı padişâhâne olmasıyla vezir-i müşâr-ı ileyh me'mûriyet ile ve dîne cânibinde olduğuna binâ'en Kütahya eşrâfindan Germiyânzâde el-Hâc Ali Ağa'nın mütesellim nasb olunduğu hususunda ferman.

evâ'il-i şehr-i rebiü'l-evvel 1213 (Ağustos 1798)

S: 172 / B: 201

E's-seyyid Alâ'addin Çelebi Bin e's-seyyid Osman Çelebi zîde takvahunun rikâb-ı hisrûvâneye 'arz-ı hâl edüb Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Hazret-i Divâni Mehmed Efendi vakfinin mutasarrifliği hususunda çıkan karışıklığın Seyyid Ala'addin Çelebi Bin Seyyid Osman Çelebi'nin mutasarrif tayini ile giderildiği berat.

6 şehr-i rebi'ü'l-âhir 1213 (17-18 Ağustos 1798 Cuma-Cumartesi)

S: 173 / B: 202

Cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le verilen iş'âri beyân eder narh.

S: 173 / B: 203

Karahisâr-ı Sâhib serdârinin ref' olunub yerine 28 inci bölüğün el-Hâc Eyyub Ağa'nın serdâr nasb ve ta'yin olunduğu mektub.

fi gurre-i cemâziye'l-âhir 1213 (Mayıs 1799)

S: 174 / B: 204

Nal ve mih bedeli belgesi.

13 Ca 1213 (24-25 Ağustos 1798 Cuma-Cumartesi)

S: 175 / B: 205

Tugut Baba vakfindan Mehmed Necîb efendinin kitâbet ve cibâyet bera'etidir

14 Cemâziye'l-evvel 1213 (25-26 Ağustos 1798 Cumartesi-Pazar)

S: 175 / B: 206

El-hâc Halîl efendi ve Seyyid Molla Celîl ve Seyyid Abdullah bin iki yüz on iki senesi rûz-ı hîdîrî ibtidâsına bir sene tamamına deðin zabt eylemek üzere müciblik umûrunun ibkâsı hususunda mûrâsele.

S: 175 / B: 207

Hacı Mustafa Ağa ma'rifeti ve cümle ittifâkı ile iplikçi ve duhâncı esnâfları bay'ı ve müsteriye 'üzürden 'âri bi'l-iştişâre vaz' olunan narh

17 Za 1211 (13-14 Mayıs 1797 Cumartesi-Pazar)

S: 176 / B: 208

Karahisâr-ı Sâhib ve Kütahya sancaklarında şehrâbat ve gayr-i nâhiyelerde İridnâm Karye ve gayriden doksan sekiz bin beþ yüz otuz beþ akçe ze'âmet ile mutasarrif olunan mir piyâde ze'âmetinin bin iki yüz sekiz senesi martı ibtidâsına sene-i meznure şubatı gâyetine kadar iltizmîna Ahmed ve Seyid Halil ve Seyi Ömer Ağaların mültezimlik temessükleri.

S: 176 / B: 209

Ahmed ve Seyid Halil ve Seyid Ömer Ağa'ların iltizâm ve kabul ve bedel-i iltizâmi olan meblağı tamâmen edâ ve teslim etmekle sene-i mezbure mahsuben vâki‘ olan ‘aşâr-ı şer’iye ve rusûm-ı ‘urfîye ve resm ve tapuyu zemin ve resm yalpak ve kışlak ve otlak ve resm-i yağ ve bahçe ve bostan ve kuvân ve bâd-ı hava ve resm-i cărmü cinâyet ve kul ve câdiye müjgânesi ve rusûmât-ı sa’ire cüz’i ve külli her neki hâsil olur ise ber-mucib serbestiyet ağayı mumâ-ileyh tarafından ahz ve kabz olunması hususunda temessük.

S: 176 / B: 210

Karahisâr-ı Sâhib mukata‘âsının bin iki yüz sekiz senesi martı ibtidâsınaşından şubâti gâyesine deðin zabt eylemek üzere divânzâde Ebubekir ve kantarcı Ebubekir ağalarla iltizâm ve tefviz olunduğu hususunda vesika.

S: 177 / B: 211

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrîfi sa‘âdetlü Mahmud Paşa hazretlerine verilen saman defteridir.

gurre-i safer 1208 (Eylül 1793)

S: 177 / B: 212

Tâci Ahmed mahallesinden Şerife Rukayye Bint-i Emir Sâlih nâm bekar baliğe ile Emir Ali Bin Emir Osman’ın nikah kaydı.

9 L 1209 (28-29 Nisan 1795 Salı-Çarşamba)

Karaman mahallesinden Fatma Bint-i Mehmet nâm hâtun tâlibi olan Osman Bin Süleyman nâm kimesneye hüsn-ü rızâsı ile yüz yirmi guruş mihri nusf-ı mu‘accel ve nusf-ı âhiri mü‘eccel olmak üzere nikah kaydı.

2 M 1210 (18-19 Temmuz 1795 Cumartesi-Pazar)

S: 177 / B: 213

Birkaç nikâhi hâvî kayıt.

S: 178/ B: 214

Sebzin Karyesi sükkânından iken bundan akdem vefât eden Huduroğlu Mehmet nâm mutevaffânın kızları Fatma ver Hava nâm hâtun taraflarından kahveci Veli Mahmud aleyhine açtıkları davayı kazandıkları hüccet.

S: 178/ B: 215

Kasab esnafından ham yaðın okasını dokuz paraya iþtirâ edüb ‘ilâmin yapub her bir kîyesini yirmi dört paraya bey’ etmek üzere ve yaz ve kîş müstevfa bulunmak kavli

ile muciblik umurunu Hacı Halil Efendi ve Sarı Süleyman Oğlu Seyid Abdullah Çelebi der-‘uhde ve iltizâm eyledükleri kaydıdır.

gurre-i Z sene-i 1208 (Temmuz 1794)

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda bulunan ehl-i zimmet ta'ifesinin bin iki yüz dokuz senesine mahsuben cizye evrâkî cibâyetine me'mur Kütahyalı e's-seyyid hâci Mehmet Ağanın yedinde olan bahçe huzur-ı şer'de keşâd ve ti'dâd olundukta ‘alâ kağıt 20 evsat kağıt 356 ednâ kağıt 156

Boşanma hususunda kayıt.

S: 179 / B: 216

Birkaç nikâhi hâvi belgeler, 18 L sene-i 1212 (4-5 Nisan 1798 Çarşamba – Perşembe)

III. METİN TRANSKRİPSİYONU

(Millî Kütüphâne kaydı 557 Numaralı Sicil)

61

Altmış birinci sicil

Tarih-i sene 1210

S:1/B:1

İkiyüz beş senesinin Kalyoncu mîrî ve zcriyyesinin isti‘cali emr-i sûretidir.

Düstur-u mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdîri-i umûru'l-cumhur bi'l-fîkr'is-sâkîb mütemmimü mehâm'ül-enâm bi'r-re'yis-sâib mümehhid-ü bünyân'üd-devletü ve'l-ikbâl müşeyyid-ü erkân'is-sa'âdet-i ve'l-iclâl el-mahfûf-u bi sunuf-i 'avâtif'ül-melik'ül-e'lâ hâlâ Anadolu vâlisi Vezirim Ali Paşa ademallâhü teâlâ iclâlehû ve mefâhir'ül-kuzzat ve'l-hükkâm ma'den'ül-fazl-ı ve'l-kelâm Mevlâna Karahisâr-ı Sahib Sancağı'nda vâkı‘ kazaların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve bu def'a husus-u âtiü'l-beyâna mübâşir ta'yin olunan sadr-ı a'zam çukadarlarından kîdvetü'l-emâsil ve'l-akran el-hâc Ali zîde kadrehû tevkî-i reffî'i hümâyun vâsil olicak m'alum ola ki donanmâ-i hümâyunum lâzimesiçün ikiyüz beş senesine mahsûben Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın vâkı‘ kazalarından ikişer kat mevâcibeleri olmak üzre beş bin dokuz yüz on iki buçuk guruş irsâliyle tertîb olunan iki yüz elli nefer kalyoncudan bi'd-defa'at yetmiş üç neferi gelüb kalyoncular sergisinde isbat-ı vücut eyledikden sonra küsûr iktizâ iden yüz yetmiş neferden yüz yirmi neferin mîrîleri olan iki bin yüz altmış yedi buçuk guruş mübâşir Sâlih Çavuş mübaşeretiyle gelüb teslîm-i hazîne-i âmirem olunmuş olmağla gerek mîrîleri vûrûd iden yüz yirmi neferin ve gerek asl-ı mîrîleri vârid olmayan elli yedi nefer ki cem'an yüz yetmiş yedi neferin mîrî ve iki kat zcriyyeleri olan dokuz bin beş yüz elli dokuz buçuk guruşun tahsil-i isti‘câlini hâvî sen ki vezîr müşârü'n ileyhsin sana hitaben ikiyüz yedi senesi vâsil-ı Ş'abânında sâdir olan emr-i şerîfim mücebine tarafından buyruldu tahrîr ve mübâşir ta'yiniyle meblağ-ı matlûbun tahsîline akdâmiyle nefs-i Karahisâr ve Sandıklı kazalarının hisselerine isâbet iden altı bin beş yüz elli altı guruş tahsil ve i'lâmatiyle Sadr-ı 'Azamîm çukadarlarından Mübaşir Hacı Mehmed'e teslîmen irsâl olunmuş olunduğu vârid olan tahrîrâtдан müstebân ve meblağ-ı mezbûrdan otuz iki buçuk guruş züyûf ve kem'iyâr zuhûr itmekle ma'ada altı bin beş yüz yirmi üç buçuk guruşu mübâşir-i merkûm yed'iyle teslîm-i hazine-i âmirem olunub küsûr kalan üçbin üçbuçuk guruş ve Bolvadin ve Hân Barçınlı

ve Çolâbad kazalarının hisselerine isabet idüb tahsiline akdem olunmuş ise dahî her birileri çürük kaza olub edâya kudretleri olmadığını ve Bolvadin Kazası mukaddem mîrî akceden kazalarına bir akce gelmeyüb ve kalyoncu neferâtı matlûb olunmadığını kadıları i'lâm ve tarafından inhâ olunmağla neferât-i mezkûre Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan tertîb olunmakdan nâşî liva-i mezbûrda vakı' kazalar dahil olmağla küsûr kalan üç bin üç buçuk guruş ile züyûf ve kem'iyâr zuhûr iden otuz iki buçuk guruşun cem'an üçbin otuz altı buçuk guruş inzimâm-ı re'y-i ma'rifetiñle ve ma'rifeti şer'le bey veche gân iktizâ idenlerden tahsil ve mübâşirine teslîmen der-sâdetime ırsâl ve hazîne-i âmireme teslim itdirilmesi senden matlûb-u şahâinem olmağla te'kid ve isti'câli hâvî işbu emr-i celîl'il-kadrim isdâr ve mübâşir-i merkûm ile ırsâl olunmuştur. İmdi vüsûlünde meblağ-ı mezbûr üçbin otuz altı guruş vüsûl-ü emr-i şerîfim günü ne vechile olur ise îcab ve iktizâ idenlerden âlâ eyyi hâlin tamâmen tahsil ve ırsâle bezl-i celle himmet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen dahî beyhûde meks ve ikâmet ile ifâde-i evkatdan hazer iderek bir gün akdem meblağ-ı mezbûru müşârûn ileyhin inzimâm-ı re'y ve ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'ile tamâmen tahsil ve getürüb hazîne-i âmireme teslîme müsereat eyleyesin ve siz ki kudât ve nüvvâb mümâileyhimsiz sizler dahî müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemeñiz bâbında vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i südûr olan işbu emr-i şerîf-i celîl'iş-şânımın mazmûniyle âmil olub hilâfiyla vaz' ve harekete rîza ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılásız. Tahrîren fî'l-yevm'is-sabi' aşer fî muharrem lisene semân ve mieteyn ve elf.

Kad vasale ileynâ ve kaydşûd

Kostantiniyyetü'l-Mahrûsa

Fî 27 Safer

Sene 1208

S:2/B:2

Abdullah Çelebi'nin nikâbet mûrâselesi

Kîdvetü's-sâdâti'l-kiram es-seyyid Abdullah Çelebi dâme şeref-i siyadetuhû

Ba'de't-tahîyyâtü'l-vafiye inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı Kazaları'nda kâimmakâm olan kimesne bi'l-iştikâ 'azl olunub işbu sene semâne ve mieteyn rebi'u'l-evveli gurresinden cenâbiniza tevcîh olunmuştur gerekdir ki sâdât-ı kirama tevkîr ve ihtirâm idüb kuzzat ve kâimmakâm

senedleriyle tesyîr ve izhâr-ı alâmet-i huzarâ idenlerin def'inde ihtimâm ve cenâbiniz dahî kimesneye alâmet-i huzarâ vaz'ından haşyet ve iddiâ-i neseb-i siyâdât idenleri tarafımıza havâleye mübâderet birle işbu emânet-i kübrâda kemâl-i 'iffet idüb tevcîhiyye ve arûsiyye muhdesât-ı sâire-i nâ marziyye nâmiyle bir akcelerin almayub ve aldurmuyub sıyânet-i 'ırz ve mallarında sa'y-i mevfür zîmnâda şevketlü mehâbbetlü kudretlü Pâdişâh-ı İslâm ebbedehu'llâh ilê yevm'il-kıyâm hazretlerinin devâm-ı ömr ve devletleriçün sâdât-ı kirâmin d'avât-ı hayriyyelerin isticlâb idüb her emirde şer'-i şerîfe imtisâl ile mazhar-ı şefâat hazret-i seyyid'ül-enâm-ı 'aleyhi efzal'üt-tahiyyât ve İslâm olasız.

E'l-fakir Mehmed ... e'n-nasb ale'l-eşrâf

S:2/B:3

Mollazâde Ahmed'in uhdesine ihâle-i birle yapağının beher kıyyesinden birer para gümrük ... emridir.

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl-ı ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib ve Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhud ve Karamık ve Çay ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Çolâbad ve Bolvadin kazalarının kadıları ve nâibleri zîde fazlühüm ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân bu def'a yapağı rüsûmâtı tâhsili ber-vech-i emânet uhdesine emân olunan zu'amâdan Mollazâde Ahmed zîde mecdehû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrehüm tevkî'i refî'i hümâyûn vasil olıcak ma'lûm ola ki fîmâ ba'd memâlik-i mahrûsamda vâkı' iskele ve berrî ve bahrî ve sâir mahallerde fûrûhat olunan yapağının beher vukîyyesinden birer para mecden resm alınmak üzere tanzîmine irâde-i şahâinem taalluk itmekle Anadolu ve Rumili sahillerinden ve Haleb ve Trablusşam iskelelerinden ve İzmir ve Selânik ve Bosna taraflarından aher mahallere fûrûhat ve bey' ve şirâ olunan yapağıdan kadîm olan gümrük ve salar vergülerine halel gelmemek şartıyla beher kıyyesinden cânib-i mîrîçün birer para resm-i mîrîleri bâyi'leri tarafından ahz ve tâhsîl olunmak ve iştîrâ idenler gerek Müslüman ve gerek kefere emninin tezkiresiyle iştîrâ idüb emninin tezkiresi olmadıkça iskele ve sâir mahallerden gerek Müslüman ve gerek kefere sefinelerini vaz' ve tâhmîl olunmamak ve yük bağlatmamak ve yapağı eshâbindan mücerred resmî vermeme için birer bahâne ile muâyin olmayan ba'zı mahfî mahallerden imrâr idenler ise gördükde ikişer resm-i mîrîleri zecrenlehû tâhsîl olunmak ve resm-i mezkûr ve evrâk-ı mukarrere-i mîrîyye tahtına idhâl olunmuş olduğuna binâen bir akcesinin kûsur ve noksânına bir dürlü sâî olmamağla vakten mine'l-evkât ve sebeben mine'l-esbâb

şürüt ve nizâminin ber-vechle tebdîl ve tağyîrine müsâ‘ade olunmamak ve ber tarafıyla
 kesr-i vâridâtı muceb-i hâlâta cesaret idenler olur ise mâl-i mîrînin ta‘dîline sebeb
 olduklarından ma‘rifet-i şer‘le te‘dîb olunmak ve emnânın şükîr ve şikâyeti müsmir ve
 müessir olub te‘kîd-i nizâmını mûceb-i istid‘â’ olunan evâmir-i şerîfim isdâr olunmak
 şerâiti düstûru‘l-amel tutulmak re’s-i senesi martı ibtidâsına olmak ve işbu sekiz
 senesi muharremi ibtidâsına ırâd-ı cedîd-i hümâyunum hazinesi tarafından zabit
 olunmak üzere mecd ve tanzîm ve hazîne-i âmirem defterlerine kayd olunmağla işbu
 sekiz senesi Muharremi gurresinden sene-i mezbûr Martına dek Karahisâr-ı Sâhib
 Sancağı’nda vâki‘ zikr olunan kazalardan çıkub diyâr-ı âhere fûrûhat ve bey‘ ve şîrâ
 olunan yapağıdan kadîm vergülerinden mâ‘adâ birer para resm-i mîrîleri bâyi‘leri
 taraflarından tamâmen ahz ve kabz ve ma‘mûlumbih marzî defteriyle ırâd-ı cedîd-i
 hümâyunum hazinesi tarafına ırsâl ve teslîm olunmak için resm-i mezkûrun tahsîli
 emâneten mûmâileyh Mollazâde zîde mecdehûya ihâle olunmağla mûmâileyh
 ma‘rifetiyle tahsîlüçün emr-i şerîfim sudûrunu ırâd-ı cedîd-i hümâyunum defterdârı
 iftihâr‘ul-umerâ-i ve‘l-ekâbir Mustafa Reşîd dâme uluvve bâtakrîr inhâ itmekle
 mu‘cebince amel ve hareket olunmak fermânım olmağın işbu emr-i celîl-il-kadrim isdâr
 ve ... ile ırsâl olunmuşdur imdi ve sonra siz ki kudât ve nüvvâb mûmâ ileyhümâsız
 bâlâda rabt ve beyân olunduğu üzere Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vâki‘ zikrolunan
 kazalardan çıkub diyâr-ı âhere fûrûhat olunan yapağıdan kadîm olan gümrük ve sâir
 vergülerine halel gelmemek şartıyla beher vukîyyesinden birer para resm-i mîrîleri ber-
 vech-i emânet mûmâileyh ma‘rifetiyle bâyi‘leri taraflarından tamâmen ahz ve kabz ve
 tahsîl ve ırâd-ı cedîd-i hümâyunum hazînesine teslîmi hususunda mûmâ ileyhe i‘ânet ve
 müzâheret ve hilâf-ı şurût-u nizâm vazî‘ ve hareket zuhûrundan ihtirâz ve ictinâb
 eyleyesiz ve sen ki rûsûmât tahsîline me’mûr mûmâileyhimsin zikrolunan kazalarda
 vâki‘ hâsil olan yapağıdan ber-mûceb-i şurût-i nizâm beher vukîyyesinden birer para
 resm-i mîrîlerini cânib-i mîrîcün bâyi‘leri taraflarından tamâmen ahz ve cem‘ ve tahsîl
 ve ma‘mûlumbih defter mûcebince ırâd-ı cedîd-i hümâyunum hazînesine ırsâl ve teslîm
 eylemeğe mezîd -i sa‘y ve ikdâm ve muğâyir-i şurût-u nizâm-ı ziyâde resm talebiyle
 rencîdeden ittikâ-i tâm eyleyesin ve siz ki a‘yân ve zabitân ve sâirlerisiz sizler dahî
 mûceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemeñiz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir
 olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-
 yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişân vâcib’ül-ittibâ‘ ve lâzım’ül-imtisâlimin

mazmûn-u itâ‘at makrûni birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i‘timâd kılâsız
Tahrîren fi’l-yevm’it-tâsi‘ aşer safer sene semân ve mieteyn ve elf.

Kad vasale ileynâ ve kayd şüd

Kostantiniyyetü'l-Mahrûsa

Fî 5 Rebi‘ul-evvel

Sene 1208

S:3/B:4

Es-Seyyid Hüseyin Efendi'nin nikâbet mürâselesi

Kıdvet’üs-sâdât’il-kir’am kâimmakâm sâbık Es-Seyyid Hüseyin Efendi

Ba‘de’t-tahiyatü'l-vafiyye inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sahib ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı Kazaları'nın kâimmakamlığı işbu sene semân ve mieteyn ve elf rabi‘ul-evvelînin beşinci gününden bâ ‘arz ve muhzır cenâbınıza ihâle ve tevcîh olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüb kudât ve kâimmakam senedleriyle tesyid ve izhâr-ı ‘alâmet-i huzrâ idenlerin def’inde ihtimâm ve cenâbınız dahî kimesneye ‘alâmet-i huzrâ vaz‘ından haşyet ve iddiâ-i neseb-i siyâdet idenleri tarafımıza havâleye mübâderet birle işbu emânet-i kübrâda kemâl-i ‘iffet idüb tevcîhiyye ve arûsiyye ve muhaddesât-ı sâire-i nâmarziyye nâmiyle bir akcelerin almayub ve aldurmuyub siyânet-i arz ve mallarında sa‘y-i mevfür zîmnâsında şevketlü mehabbetlü kudretlü Padişâh-ı İslâm ebedehu'llâh-i teâlâ ilê yevm’il-kiyâm hazretlerinin devâm-ı ömr ve devletleriçün sâdât-ı kirâmın d‘avât-ı hayriyyelerin isticlâb idüb her emirde şer‘-i şerîfe imtisâl ile mazhar-ı şefâat hazret-i seyyid’ül-enâm-ı ‘aleyhi efzal’üt-tahiyyât ve İslâm olasız.

S:4/B:5

Anadolu vâlisinin hazırlayınesini ve Karahisâr Mutasarrifinin taksîtinî mübeyyin emr-i âlî

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'în Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ zîde-ilmuhû tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın iki yüz yedi senesi saferi gurresinden zilhiccesi gâyetine değin on bir aylık sâliyâne defterinde Anadolu vâlisinin taksît-i evvel-i hazırlayıyesi bin yüz on bir guruş ve taksîd-i sâniîsi bin dört yüz elli guruş ve Karahisâr mutasarrifinin taksît-i evvel ve sâniî

ve sâlis altışar yüz ellişer guruşdan bin dokuz yüz elli guruş yazılıp mübâşiriyyesi dahi başka tahrîr olunmuş olmağla bu sûretde kazâ-i mezbûrdan sancak ve eyâlet mutasarrıflarının senede dokuz kiseden ziyâde hazariyyeleri olmak iktizâ idüp ve bundan mukaddemce kazâ-i mezbûrun hasbe'l-maslahâ Dersâ'âdetime celb olunan sicill-i mahfûzundan Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrifinin üç taksîd ile mecmû' sancakdan beş bin guruş ve kazâ-i mezbûrdan hissesi bin iki yüz guruş ve her taksîti dörder yüz guruş olmak üzere muharrer ve Anadolu vâlîsinin imdâd-ı hazariyyesinden bütün sancağın hissesi bin seksen buçuk guruş ve harc-ı bâb yüz sekiz guruş ve mübâşiriyye yüz sekiz guruş ki cem'an bin iki yüz doksan altı buçuk guruş olmak üzere muharrer ve mestûr olup istiksâr ve iştibâha bâ'is olduğu beyânile hazariyyenin mikdâri tahkîk lâzım geldiğin Anadolu kazâlarından mütevârid tevzî'ât defterleri tenfîhine me'mûr sâbıkâ baş defterdârim iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Şerîf dâme-mecduhû bâ-takrîr ifâde itmekle Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz hazariyye tertîbi defterine mürâca'at olundukda Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan Anadolu vâlîsiçün de iki taksît ile bin yüz otuz yedi guruş seksen akçe ve sancak mutasarrîfiçün senede üç taksît ile beş bin guruş hazariyye topdan tertîb ve ta'yîn kılınmış olduğundan müfredâtı ya'nî Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın hazariyye hissesi mikdâri bu tarafdan ma'lûm olmayup mahallinde sicilden ma'lûm olan mevâddan idüğü tahrîr olunmağla vech-i meşrûh üzere isti'lâmi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi hazariyyenin tertîbinde Anadolu vâlîsine ve sancak mutasarrîfinâ Karahisâr Kazâsı'ndan ne mikdâr hazariyye vaz' ve tertîb ve sicille sebt olunmuşdur sicilden yoklanup mikdârı beyânile i'lâmi matlûb idüğü sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kazâ-i mezbûrun sicilline im'ân nazar-ı dikkat ve Anadolu vâlîsine ve sancak mutasarrîfinâ her ne mikdâr hisse-i hazariyye vaz' ve tertîb olunmuş ise hilâfindan ârî olarak mikdârını serî'an Der'aliyye'me i'lâm ve ifâdeye mübâderet ve iğmâz ve ziyâde ve noksan tahrîrinden begâyeti'l-gâye mücânebet eylemeñ bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnile âmil olup hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâsi ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kâlasız tahrîren fî-evâhir-i şehr-i Saferi'l-hayr sene semâne ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Vasale ileynâ ve kayd fî 27 Ra sene 1208

S:4/B:6*Yahyâ Efendi'nin Cihet Berâti*

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Molla Bahşî Mahallesi'nin avârizîna meşrûta vakfinin ve mescid-i şerîf vakfinin nâzırı ve câbîsi olmayup nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i refî'ü's-şân-ı hâkânî Yahyâ Halîfe bin Abdurrahmân her vechle lâyik ve mahal ve müstehak olmağın yevmî beş akçe vazîfe ile nezâret-i mezkûre ve yevmî üç akçe vazîfe ile cibâyet-i mezkûre ile tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşânî virilmek bâbında nâ'ibi Mevlânâ el-Hâc Mehmed Emîn zîde-ilmühû arz itmeğin mûcebince vâki' ise tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Yahyâ Halîfe bin Abdurrahmân varup zîkr olunan vakıfların nâzırı ve câbîsi olup hizmet-i lâzimelerin mer'i ve mü'eddâ kıldıkladan sonra yevmî sekiz akçe vazîfesile mutasarrîf olup vâkıfin rûhu ve devâm-ı ömr ü devletîçin du'âya müdâvemet olasız şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis şehr-i Muharremi'l-harâm sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

S:5/B:7

Karahisâr-ı Sâhib ahâlîlerinin Turunç-zâdelerden devletlü ... yüz iki bin yüz altı guruşdan Kandilcioğlu Mustafa Efendi ve Turunç-zâde Sâlih bâ-tahsîl ve tertîb Bedestene vaz' olunan kise akçe

Kîdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib kadısı zîde-fazluhû ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân husûs-ı âtîye mübâşir ta'yîn olunan zîde-kadruhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olicak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûrun sicilli bundan akdem bâ-fermân-ı âlî Der'aliyye'me celb olunduguna binâ'en bu husûs dahi Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tenfîhine me'mûr sâbıkâ baş defterdârim olan iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Şerîf dâme-mecduhûya lede'l-havâle iki yüz üç senesi Muharreminden yedi senesi Muharremine deðin sekiz def'ada ahâlîye tevzî' olunan iki yüz elli dört bin dokuz yüz yirmi beş guruşdan bir yük iki bin yüz altı guruþu ahâlînin makbûlü olmadığı sicil-i mezkurda madde be-madde şerh

verilmiş olduğu ve tahkîki lâzimeden idüğü beýânile tevzî'ât-ı mezkûreyi tanzîm ve tahsîl idenlerden Karahisâr'da sâkin mütesellim-i sâbık Turunç-zâde Hasan Bey ve Turunçoğlu Abdil ve Yakalioğlu Hacı Abdullah ve Kapudcuoğlu Mütevellî Mustafa ve Börekoğlu Hacı Hüseyin nâm beş nefer kimesneler ile vücûh-ı ahâlinin bî-garazlarından ilzâm-ı hasma kâdir yedi nefer kimesne cümle ma'rifetîle intihâb ve Dersa'âdet'ime ihzâr ve mezkûr Abdil'in karâsında olup bu tarafda mahbûs olan Sâlik kemâkân tevkîf ve Magosa'ya nefy olunan Kandilcioğlu Mustafa dahi ba'de ru'yeti'l-hesâb yine mahall-i menfâsına ırsâl şartîle Der'aliyye'me celb ile yegân yegân muhâsebeleri ru'yet olunmak üzere ol bâbda evâmir-i şerîfem sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ-ileyh bâ-takrîr ifâde itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmasını hâvî tenbîhât-ı sâ'ireyi muhtevî mukaddemâ evâmir-i şerîfem ısdâr olunmuşidi bu def'a vârid olan tahrîrât ve i'lâm ve mahzar mefhûmunda Kapudcuoğlu Mustafa bu esnâda vefât ve mâ'adâsı fîrâr itmiş olduklarını ve yedi nefer kimesneler bi'l-intihâb ırsâl olunduğu tahrîr ve inhâ ve istirdâd-ı hukûk-ı fukarâ ve zulm ü ta'addîleri def' ve imhâ olunmak husûsu istid'â olunmuş husûs-ı mezbûrîne defterdâr-ı sâbık-ı mûmâ-ileyhe havâle olundukda Magosa'dan celb olunan Kandilcioğlu Mustafa ve bu tarafda tevkîf olunmuş olan Abdil'in birâderi Sâlik ile ahâlinin müntehabları olan yedi nefer kimesneler iki def'a bi'l-müvâcehe muhâsama itdirildiği ve birbirlerîle vâki' olan cidâl ve münâkaşanın hadd u nihâyeti olmadığını ve bilâhere bunlar fîmâba'd umûr-ı memlekete karışmamak şartîle bir mikdâr akçe tahsîl ve sermâye olmak üzere Karahisâr Bezzâstâni'na vaz' ve ba'de'l-yevm akçe iktizâ eyledikde murâbaha ile istikrâz olunmayarak sermâye-i mezkûreden a'mâl ile ahâlî murâbaha sıkletinden tahlîs olunmak sûreti mülâhaza olunduğunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ-ileyh bu def'a dahi bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere nef'an-li'l-fukarâ yirmi beş kise akçe asâleton ve vekâleton merkûmân Kandilcioğlu Mustafa ve refîki Sâlik'den Dersa'âdet'imde çavuşbaşı iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Osman dâme-mecduhû ma'rifetîle bi't-temâm tahsîl ve mahsûs-ı mûmâ-ileyh mübâşeretîle memlekete ısal ve Bezzâstâna vaz' ve hîfz olunmak üzere tanzîm ve yedi nefer memleket vekîlleri hitâm-ı umûr ile i'âde olunmayla i'lâmen-li'l-hâl işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ısal olunmuşdur sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin meblağ-ı mezbûr yirmi beş kise akçeyi istishâb ve Karahisâr'a ısal ve tamâmen ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetîle Bezzâstâna vaz'a mübâderet ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin meblağ-ı mezkûr mübâşir-i mûmâ-ileyh yedîle ol tarafa lede'l-vusûl ber-minvâl-i muharrer ma'rifiñ ve cümle ma'rifetîle Bezzâstâna vaz' ve hîfz ve mesârif-i âtiyyeye sarf

olunmasına dikkat ve mefhûm-ı emr-i münîfimi iktizâ idenlere ve ahâliye ifâde-birle
fîmâba'd fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri vesâ'ilini istihsâle mübâderet
eylemeñ bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki mübâşir ta'yîn olunan
Sadr-ı a'zam tatarlarından kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin zîde-kadruhû hatem-i
şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı
vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnile âmil olup hilâfindan
be-gâyet hazer ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasit
tahrîren fi-evâsît-ı şehr-i Rebiü'l-ûlâ li-sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd fi 7 Ca sene 1208

S:6/B:8

Emr-i âlî ... mücebince sadr-ı a'zam mektûbudur

Şerî't-şî'âr Karahisâr-ı Sâhib Kadısı Efendi zîde-fazluhû ba'de's-selâm inhâ
olunur ki

Kazâ-i mezbûrun sicilli bundan akdem Der'aliyye'ye celb olunduğuna binâ'en
Anadolu kazâlarından mütevârid ve defâtir tenfîhine me'mûr defterdâr-ı sâbık izzetlü
Mehmed Şerîf Efendi'ye havâle olundukda Magosa'dan celb olunan Kandilcioğlu
Mustafa ve bu tarafda tevkîf olunan Sâlih ile ahâlinin müntehabları olan yedi nefer
kimesneler iki def'a muhâsama itdirilüp bunlar fîmâba'd umûr-ı memlekete karışmamak
şartile bir mikdâr akçe tahsîl ve sermâye olmak üzere Karahisâr Bezzâstâni'na vaz' ve
ba'de'l-yevm akçe iktizâ eyledikde murâbaha ile istikrâz olunmayarak sermâye-i
mezkûreden a'mâl ile ahâli murâbaha sıkletinden tahlîs olunmak sûreti mülâhaza
olunduğunu Efendi-i mûmâ-ileyh bâ-takrîr ifâde itmekle nef'an-li'l-fukarâ yirmi beş
kise akçe asâleton ve vekâleton merkûmân Kandilcioğlu Mustafa ve refiki Sâlih'den
izzetlü Çavuşbaşı Ağa ma'rifetile bi't-temâm tahsîl olunup mübâşir ta'yîn olunan
Tatarlarımızdan Hüseyin ile îsâl Bezzâstâna vaz' ve hîfz olunmak üzere tanzîm ve yedi
nefer memleket vekilleri hitâm-ı umûr ile i'âde olunmaçla imdi meblağ-ı mezkûr yirmi
beş kise akçeyi Bezzâstâna vaz' ve hîfz ve mesârif-i âtiyyeye sarf olunmasına dikkat ve
mefhûm-ı emr-i şerîfi iktizâ idenlere ve ahâliye ifâdeye mübâderet eylemeñ bâbında
sâdir olan fermân-ı âlîşân mücebince mektûb tahrîr ve ırsâl olunmuşdur inşâallâhu-teâlâ
vusûlünde mücebince emr-i âlî üzre amel ve hareket eyliyesin ve's-selâm.

Mehmed

Mektûb-ı mezkûr kenârında tahrîr olunmuşdur

Sen ki Efendi-i mûmâ-ileyhsin zikr olunan yirmi beş kise akçenin iktizâ iden bin iki yüz elli guruş ve resminiñ nîfîsi olan altı yüz yirmi beş guruşu ifrâz ve bu tarafda tahsîline me'mûr çavuşlara i'tâ ve kusûr on bir bin sekiz yüz yetmiş beş guruş mübâşir-i merkûma teslîmen ol tarafa bâ's ve isrâ olunmuş olmağla bi-mennihî-te'âlâ vusûlünde meblağ-ı mezbûrun fermân olunduğu vechle hîfza dikkat eyliyesin. Fî 23 R sene 1208.

Kad vasale ileynâ ve kayd fî 7 Ca sene 1208.

S.6/B:9

Sinan Paşa'lı Kel Ahmed Sivri nâm şakîlerin tertîb-i cezâlarıçün Dîvân-ı Anadolu'dan sâdir olan buyuruldu kaydi.

Mîr-i mîrân-ı kirâm-ı zevî'l-ihtirâmdan hâlâ Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrîfi izzetlü rif'atlü Mahmud Paşa dâme-ikbâlehûya inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda Sincanlı Kazâsı'na tâbi' Sinan Paşa Karyesi sükkânından Kel Ahmed ve Sivri nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup nâ-hemvâre harekete cesâret ve vâcibü'l-izâle oldukları ve bu eyyâmda Sinan Paşa müderrisi fazîletlü Abdullah Efendi'nin bi-gayr-i hakkın hânesini hasr ve tazyîk ve sû'-i kasd emâresinde oldukları sahîhan tarafımıza inhâ ve def'-i şûrûr ve mazarları istid'â olunmağla bu makûle şekâvetkâr ve şer-endîşelerin ibret-i li'l-gayr-i tertîb cezâları ile tathîr-i bilâd ve idâme-i ahvâl-i ibâd kılınması vâcibeden olmakdan nâşî imdi mezbûrların bulundukları mahallin pây-ı hâl ahz ve tertîb-i cezâ ve ser-maktû'lari Dîvân-ı Anadolu'ya ib'âs ve irsâline mübâderet ve dikkat ve iğmâz ve tevakkufdan ve firâr ve gaybet itdirilmekden tevakkî ve mücânebet olunmak bâbında te'kîden ve ikdâmen Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve eyle irsâl olunmuşdur inşâallâhu-te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre şakî-i mezbûrların pây-ı vechegân inzimâm-ı re'y ve ma'rifetiñ ile cezâ-yı sezâları tertîb ve ser-i maktû'lari Dîvân-ı Anadolu'ya irsâl-birle def'-i şûrûr ve mazarlarına mübâderet ve dikkat-birle senden me'mûl ve melhûz olan dirâyet ve istikâmetiñ ifâsına müsâra'at-birle ber-mûceb-i buyuruldu amel ve hilâfindan tevakkî ve mücânebet eyliyesiz diyü Fî-gurre-i Ca sene 1208.

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd

Fî 12 Ca sene 1208

S.7/B:10

Rahtvân Hacı İsmâîl Ağa'nın mukâta‘asına âharın müdâhale eylememesini hâvî emr-i âlî kaydi.

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nda nâ'ibü's-şer' olan mevlânâ zîde-ilmuhû tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olicak ma'lûm ola ki sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Emîn zîde-ilmuhûsun südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda ve kazâsı muzâfâtından Kırhisâr Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Dînâr tahtında neferât-ı re'âyâ ve zemîn hâsîl-ı resm-i çift ve bennâk ve mücerred ve hînta ve şâ'îr yekûn ma'a-gayrihî üç bin akçe ve yine Kırhisâr Nâhiyesi'ne tâbi' mahsûl-i Çorak-ı Gazlıgöl ma'a Çayır-i Gazlıgöl on beş bin akçe yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemîle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde mezkûr Dînâr Karyesi nâhiye-i mezbûra tâbi' Gazlıviran nâm diğer Olucak Karyesîle ve mahsûl-i Çorak ve Gazlıgöl dahi Şehrâbâd Nâhiyesi'ne tâbi' Kızılkilise nâm karye ve ma'a-gayrihî birikdirilüp Hâss-ı Hümâyûn'umdan olmak üzre tahrîr ve mukaddemâ Kızılkilise Karyesi mutasarrîfi ile Dînâr Karyesi mutasarrîfi beynlerinde münâza'a-i kesîre vukû'u sebebîle muhtel nizâ' üzerinde lede'l-murâfa'a Kızılkilise Karyesi mâlikâne mutasarrîfi Mustafa tarafından ve Dînâr Karyesi dahi Çorak-ı Gazlıgöl Mukâta'ası mutasarrîfi zabit ve ta'sîr olunageldiğini bî-garaz kimesneler ihbâr ve şehâdet ve Ahmed dahi âhara müdâhale eylememek için sâdir olan fermân-ı âlîyi müş'ir virilen ilmûhaber kâ'imesi bin yüz doksan dokuz senesinde Defterhâne-i Âmire'mde hîfz olunup ve yine Kırhisâr Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Boz-öyük tahtında otouz iki nefer re'âyâ hâsîl-ı resm-i çift ve bennâk ve mücerred ve hînta ve şâ'îr yekûn ma'a-gayrihî iki bin iki yüz otuz dokuz akçe yazu ile ol dahi defter-i mufassalda muharrir kalemîle tahrîr ve defter-i icmâlde Deper nâm karye ve ma'a-gayrihî birikdirilüp ol dahi hâss-ı hümâyûnumdan olmak üzre tahrîr ve yine Kırhisâr Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Kürt tahtında neferât-ı re'âyâ hâsîl resm-i çift ve bennâk ve mücerred ve hînta ve şâ'îr yekûn ma'a-gayrihî sekiz yüz akçe yazu ile ol dahi defter-i mufassalda muharrir kalemîle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiyesine tâbi' Eytemür nâm karye ve ma'a-gayrihî birikdirilüp dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi Karye-i Eytemür el-mezbûr ve gayrîden yirmi dokuz bin iki yüz altı akçe ze'âmete ber-vech-i iştirâk Mehmed ve Ahmed veledân-ı İbrâhim'in ve bâkîsi müstereki kaydlarından olduğu defter-i hâkânîde mukayyed ve mezkûr Gazlıgöl Mukâta'ası'nın mutasarrîfi el-Hâc İsmâîl zîde-mecdûhû meclis-i şer'de mukâta'am mülhakâtından mezkûr Dînâr Karyesi'nin mümtaz ve

mu‘ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden öşr ve resmi tarafından alınagelen yerlerine ve a‘şâr ve rüsümuna bir dürlü dahl ve ta‘arruz olunmak içâb itmez iken Boz-öyük ve Kürt karyeleri mutasarrıfları zuhûr ve ol yerler için bizim Boz-öyük ve Kürt karyelerimiz arâzîlerinden öşr vr resmini biz aluruz diyü müdâhale ve çeribaşı za‘îmlerin vekilleri bi'l-cümle mahall-i nizâ‘ üzerine varılıp mu‘âyene ve su’âl olundukda Aydoğmuşoğlu tarlası başından ve Küçükkir'da olan Aktaş ve Çakıltaşlar'dan Hamam yoluna inüp bu hudûd ile mahdûd olan yerler Dînâr Karyesi'nin mümtaz ve mu‘ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden öşr ve resmi hâss-i hümâyûn tarafından alınageldiği sâbit ve zâhir ve fîmâba‘d hudûd ve mezkûre dâhilinde olan yerlere ve a‘şâr ve rüsümâtına mezbûrlar müdâhale eylememeleriçün cânib-i şer‘den hüccet virilmişken yine memnû‘ olmamalarile fîmâba‘d müdâhaleleri men‘îçün emr-i âlî sudûrunu niyâz ve ol bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek ricâsına vâkı‘-i hâli bi'l-iltimâs arz ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz Ruznamçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzre olduğu mestûr ve mukayyed ve kânûnu su’âl olundukda öşr ve resmi nizâ‘ olunan havâss-i hümâyûnum karyelerinden Boz-öyük ve ze‘âmet karyelerinden Kürt karyelerinin mümtaz ve mu‘ayyen hudûdları dâhillerinde kadîmden öşr ve resmi hâs ve ze‘âmet mutasarrıfları taraflarından alınagelen yerlerden olmayup fi'l-vâki‘ Havâss-i Hümâyûn'umdan Dînâr Karyesi'nin mümtaz ve mu‘ayyen hudûd ve sınuru dâhilinde kadîmden öşr ve resmi hâs tarafından ahz ve kabz olunagelen yerlerden iken zîkr olunan Boz-öyük ve Kürt karyeleri mutasarrıfları ol yerler için mezkûr karyelerimiz arâzîsindendir diyü kadîme muğâyir fuzûlî müdâhale eyledikleri vâki‘ ise men‘ ve def‘ ve ol yerler kadîmîsi üzre hâss-i mezbûr tarafından zabt ve öşr ve resmi ahz ve kabz itdirilmek muktezâ-yı Defter-i Hâkânî ve muvâfîk-i kânûn idüğü tahrîr olunmağla Defter-i Hâkânî mûcebince kânûn üzre amel olunmak bâbında fermân-i âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel dahi husûs-i mezbûra ol diyârin sinn ve bî-garaz ve ehl-i vukûf kimesnelerile mahall-i nizâ‘ üzerinde hasm müvâcîhesinde tamâm hak ve adl üzre mukayyed üzre olup göresin öşr ve resmi nizâ‘ olunan yerler Havâss-i Hümâyûn'um karyelerinden Boz-öyük ve ze‘âmet karyelerinden Kürt karyelerinin mümtaz ve mu‘ayyen hudûdları dâhillerinde kadîmden öşr ve resmi hâs ve ze‘âmet mutasarrıfları taraflarından alınagelen yerlerden olmayup fi'l-vâki‘ Hâss-i Hümâyûn'umdan Dînâr Karyesi'nin mümtaz ve mu‘ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden öşr ve resmi hâs tarafından alınagelen yerlerden iken zîkr olunan Boz-öyük ve Kürt karyeleri

mutasarrıfları ol yerler için mezkür karyelerimiz arâzisindendir diyü kadîme muğâyir fuzûlî müdâhale ve mukaddemâ lede't-terâfi' ber-vech-i muharrer hudûdu beyânile hüccet virilmişken yine memnû' olmadığı vâki' ise men' ü def' ve ol yerleri kadîmisi üzere Dînâr Karyesi mutasarrifi tarafından zabit ve öşr ve resmin ahz u kabz itdirüp minba'd defter-i hânîye ve kânûn ve emr-i âlîşânîma muhâlif kimesneye iş itdir meyüp husûs-ı mezbûr için bir dahi emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâline muhtâc eylemiyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî-evâsît-ı şehr-i Muharremi'l-harâm lisene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Be-Makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd fî 19 Ca sene 1208

S.8/B:11

Tereke bazarı keyyâlliği mâ-tekaddümden Rahtvân Ağa'nın mukâta'ası dâhilinde olup âharın men' ve müdâhale eylememelerini hâvî sâdir olan emr-i âlî sûretidir.

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib kadısı zîde-fazluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki nefs-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' tereke bazarının keyyâlliği Seyyid Ahmed nâm kimesne senevî Hazîne-i Âmire'me on guruş mâl-ı maktû' virmek üzere tevcîh ve berât itdirilmekle keyyâllîk-ı mezkûruñ merkûm tarafından zabit u rabtına taraf-ı âhardan müdâhale olujnmamak bâbında ısdâr itdirildiği emr-i şerîfim ile yedinde olan berâtını huzûr-ı şer'e getirüp cümle müvâcehesinde ba'de'l-kırâ'e bi'l-cümle ahâlî-i belde cevâblarında keyyâllîk-ı mezkûr medîne-i mezbûrede vâki' Kazlıgöl Mukâta'ası'na hâsil kayd olunmuş olan bâc-ı bazarı dâhilinde olup bir târîhde bizim tereke keyyâlliği nâmile bir akçe virdığımız yokdur ve mukâta'a-i mezbûr külliyetlü mâl-ı mîrî ile mukayyed olmağla tereke keyyâlliği ifrâz olunmak lâzım gelse mukâta'a-i mezbûr malının kesr ve noksanına bâdî olur merkûm intifâ' memûlîle bir takrîb eğerçi bu vechle tanzîm itdirilmiş olup ancak muhdes olmak hasebîle fukarâya tahmîli mümkün değildir diyü bi'l-ittifâkı huzûr-ı şer'de takrîr ve inhâ ve merkûmun bir takrîb aldığı emr ü berâtın kaydları terkîn olunmasını istid'â eylediklerini sen ki kâdi-i mûmâ-leyhsin Der'aliyyeme tahrîr ve inhâ eylemek ile kuyûda lede'l-mûrâca'a Karahisâr-ı Sâhib

Sancağı'nda vâki' senevî doksan iki bin beş yüz akçe malı ve zamân-ı zaptı Mart ibtidâsına Hâsshâ-i Çorak ve Gazlıgöl ve Tevâbi'i Mukâta'ası el-Hâc İsmâîl zide-kadruhûnun ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olduğu ve sâ'ir kuyûd-ı lâzimesi ba'de'l-ihrâc muktezâsı su'âl olundukda ber-vech-i meşrûh nefsi Karahisâr-ı Sâhib bazarının resm-i keyli beş bin akçe yazu ile Çorak-ı Gazlıgöl Mukâta'ası mülhakâtından idüğü defter-i hâkâni ve Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' tereke bazarının keyyâllığı Ahmed nâm kimesne mahlûlünden Hazîne-i Âmire'me senevî on guurş virmek şartile ber-vech-i maktû' Seyyid Ahmed'e tevcîh olunup iki yüz yedi senesi evâsit-ı Saferi'nde berât virilmiş olduğu Burusa Mukâta'ası defâtırinden ve keyyâllik-ı mezkûr mukâta'a-i merkûm bâc-ı bazaarı dâhilinde olup bir târîhde keyyâllik nâmîle bir akçe virdikleri olmayup ve fukarâya tâhmîli dahi mümkün olmayacağı ahâlî-i memleket inhâ ve virilen emr ve berâtın kaydları terkîn olunmasını istid'â eylediklerini i'lâmdan müstebân olmağla bu sûretde istid'âlarına müsâ'ade-i aliyyem olduğu hâlde vâridât-ı mukarrereye kesr gelmemek için maktû'a-i mezbûrenin mukayyed olan senevî on guruş mâliye ref' bedeli hakkı zam ve yirmi guruşa iblâğ ile zikr olunan Çorak-ı Gazlı Mukâta'ası'nın mâl-ı mukayyedine zam-birle Burusa Mukâta'ası Kalemi'nde mukayyed keyyâllik-ı mezkûrun berâti ve virilen emrin kaydları ref' ve terkîn olunup i'lâm-ı hâli muhtevî mâlikâneden emri ve maktû' kaydı terkîn ve mukâta'a-i mezbûre malına ol mikdâr guruş zammı için Burusa Kalemi'ne ve zimmet ve kalemiyye defterlerine başka başka ilmühaberleri virilmek iktizâ eylediği mâlikâneden derkenâr olmağla keyyâllik-ı bazar-ı tereke maktû'unun i'lâm olunduğu üzere ref'ine müsâ'ade-i aliyyem erzânî kılındığı sûretde maktû'a-i mezkûrenin mukayyed olan senevî on guruş malı üzerine ref' bedeli on guruş dahi zam ile yirmi guruş-ı sâlifü'z-zikr Çorak-ı Gazlı Mukâta'ası malına zam olunmak üzere maktû'a-i mezbûre ve virilen emriñ kaydları terkîn olunup ifâde-i hâl emri ve Burusa Kalemi ve zimmet ve kalemiyye defterlerine ilmühaberî virilmek bâbında iftihârû'l-ümerâ' ve'l-ekâbir müstecma'-ı cemîü'l-me'âlî ve'l-mefâhir bi'l-fi'l baş defterdârim el-Hâc İbrâhim dâme-ulüvvühû telhîs itmekle mûcebince Burusa Kalemi ve zimmet ve kalemiyye defterlerine ilmühaberî virilmekle imdi vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel idüp dahi sâlifü'z-zikr keyyâllik-ı bazar-ı tereke maktû'unun mukayyed olan senevî on guruş malı üzerine ref' bedeli on guruş dahi zam ile yirmi guruş zikr olunan Çorak-ı Gazlı mukâta'ası malına zam ve maktû'a-i mezbûra virilen emrin kaydı terkîn olunmak için Burusa ve zimmet ve

kalemiyye defterlerine ilmühaberleri virilmekle sen ki kâdî-i mûmâ-ileyhsin keyfiyet ma'lûmun oldukda keyyâllîk-ı mezkûru sâlîfî'z-zikr Gazlıgöl Mukâta'ası tarafından zabit u rabt itdirüp muğâyir-i emr-i âlîşân mezkûr Seyyid Ahmed'in fîmâba'd keyyâllîk iddi'âsîle vâki' olan müdâhalesin men' ü def' eyliyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasın tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi'-îşrîn min-Muharrem sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şüd fi 19 Ca sene 1208

S:9/B:12

1206 senesinden bâkî kalan mîrî enfiyenin akçesini tahsîl emri.

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm zikr-i âtî kazâların kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân İnegölli Mîr Nu'man zîde-mecduhû tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olicak ma'lûm ola ki el-hâletü hâzihî cânib-i mîrîden idâre olunan enfiye mukâta'ası emîni Hâfiz Halil zîde-mecduhûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmundan mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından Kütahya Kalemi Enfiyeciliği senevî beş yüz yetmiş vukîyye enfiye ve iki bin iki yüz seksen guruş mâl ile mukayyed olup ancak selefi Seyyid Nu'man'ın kalem-i mezbûrda üç senelik bakâyâsı olup geçen sene hîn-i azlinden bekâyâ-yı mezbûre cânib-i mîrîye râci' olmakdan nâşî ma'rifetîle tahsîl olunmakda olduğundan Kütahya Bezestâni'na sinîn-i mâziyyeden bir seneye vâfi enfiye mevcûd olduğu tâhkîk olundukdan geçen sene enfiye ırsâl olunmayup ancak ol mikdâr enfiyenin kâ'ide-i mer'iyye-i mîrîyye üzre beher kıyyesini yirmiș paradan iktizâ iden iki yüz seksen beş guruşu tenzîl ile mâ'adâsi ber-mûcib-i defter bin dokuz [yüz] doksan beş guruş sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetîle kazâhâ-i mezkûreden tahsîl eylemeñ bâbında emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve inhâ itmeñile kuyûda mûrâca'at olundukda ol mikdâr enfiyeden nefsi Kütahya Kazâsı'na elli vukîyye ve Kütahya'ya tâbi' nâhiyelere iki yüz vukîyye ve Yenişehir-i Burusa Kazâsı'na otuz beş vukîyye ve Lefke Kazâsına yirmi vukîyye ve Taraklı Kazâsı'na on vukîyye ve Torbalı Kazâsı'na elli vukîyye ve Beğpazarı ve Âsî Mihaliç Kazâsı'na elli vukîyye ve Gölpaçarı Kazâsı'na yirmi vukîyye ve Bilecik Kazâsı'na elli vukîyye ve Söğüd Kazâsı'na yirmi vukîyye ve Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na altmış vukîyye ki cem'an beş yüz yetmiş vukîyye enfiyesi olduğu ve beher vukîyyesi dörder guruşdan iki bin iki yüz seksen guruş malî olduğu müfredât üzre Baş Muhâsebe'den derkenâr olunmaçla

mûcebinde emîn-i mûmâ-ileyhin inhâsı üzre tanzîm olunmak fermânım olmanın hâssaten işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve tarafına ırsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bâlâda tahrîr ve beyân olunduğu üzre kalem-i mezbûrun iki yüz altı senesine mahsûben vûrûd-ı emr-i şerîfime mevzû'an ırsâl olunan sûret-i defter nâtik olduğu üzre gayr-ez-tenzîl iktizâ iden bin dokuz yüz doksan beş guruşu kazâhâ-i mezkûreden tamâmen tahsîl ve Der'aliyye'me ırsâl ve Hazine-i Âmire'me teslîm için Enfiye Emîni mûmâ-ileyhe edâ ve teslîme mezîd-i ihtimâm ve dikkat eyliyesin ve siz ki kudât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz sizler dahi mûcebi emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlîşânım mazmûn-ı münîfi üzre âmil olup hilâfindan be-gayet ihtirâz eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' Rebiü'l-evvel sene 1208.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd fi 20 Ca sene 1208

Mîrî enfiyenin tevzî'i defteri sûreti.

Sûret-i defter-i tevzî'ât-ı kalem-i Kütahya an-mülhakât-ı Mukâta'a-i Enfiye-i İstanbul ve tevâbi'ihâ ki pîş-ezîn in kadar vukîyye enfiye der-kazâhâ-i mezkûrehâ berây-ı sene 1206 be-ma'rifet-i İnegöllü Nu'man Efendi tevzî' ve tahsîl ve be-Âsitâne-i Sa'âdet ırsâl-şûde-fermûde el-vâki' der-sene 1208 ber-mûceb-i takrîr-i Hâfiz Halil Efendi emîn-i Mukâta'a-i Enfiye ve derkenâr ve bâ-fermân-ı şerîf.

Nefs-i Kütahya	Kütahya'ya tâbi'	Kazâ-i Yenişehir-i	Kazâ-i Lefke	Kazâ-i Taraklı
Enfiye	nevâhîlere	Burusa	Enfiye	Enfiye
Kîyye	Enfiye	Enfiye	Kîyye	Kîyye
50	Kîyye	Kîyye	20	10
guruş	200	35	guruş	guruş
200	guruş	guruş	80	40
<u>020</u> enfiye bahâsı	800	140	<u>10</u> enfiye bahâsı	<u>05</u> enfiye bahâsı
175	<u>100</u> enfiye bahâsı	<u>017,5</u>	enfiye 70	35
	700	bahâsı		
		122,5		
Kazâ-i Torbalı	Kazâ-i Beğpazarı	Kazâ-i Gölpaçarı	Kazâ-i Bilecik ve	Kazâ-i Sögüt
Enfiye	ve Âsî Mihaliç	Enfiye	Güneği	Enfiye
Kîyye	Enfiye	Kîyye	Enfiye	Kîyye

50	Kıyye	20	Kıyye	20
guruş	50	guruş	50	guruş
200	guruş	80	guruş	80
<u>025</u> enfiye bahâsı	200	<u>10</u> enfiye bahâsı	200	<u>10</u> enfiye bahâsı
175	<u>025</u> enfiye bahâsı	70	<u>025</u> enfiye bahâsı	70
	175		175	
Kazâ-i Karahisâr-ı				
		Yekûn		
Sâhib		Enfiye		
Enfiye		Kıyye		
Kıyye		570		
65		guruş		
guruş		2280		
260		<u>0285</u> sene-i mezbûrun enfiyesi gönderilmemekle bahâsı		
<u>032,5</u>	enfiye	fürûnihâde		
bahâsı		1995		
227,5		yalnız bin dokuz yüz doksan beş guruş		

S.10/B:13

1208 senesinde vürûd eden mîrî enfiyenin emri sûretidir.

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm zikr-i âtî kazâaların kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Înegöllü Mîr Nu'man zîde-mecduhû tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki el-hâletü hâzihî cânib-i mîrîden idâre olunan enfiye mukâta'ası emîni ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hâfız Halil zîde-mecduhûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmundan mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından Kütahya Kalemi Enfiyeciliği senevî beş yüz yetmiş vukiyye enfiye ve iki bin iki yüz seksen guruş mâl ile mukayyed olup iki yüz sekiz senesine mahsûben mezkûr ol mikdâr enfiyesi mîrî enfiye kârhânesinden ifrâz ve irtsâl olunmağla iktizâ iden mezkûr ol mikdâr mâl sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetiñle tâhsîl olunmak için işbu emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve inhâ itmekle kuyûda mûrâca'at olundukda ol mikdâr enfiyeden nefsi Kütahya Kazâsı'na elli vukiyye ve Kütahya'ya tâbi' nâhiyelere iki yüz vukiyye ve Yenişehir-i Burusa Kazâsı'na otuz beş vukiyye ve Lefke Kazâsına yirmi vukiyye ve Taraklı Kazâsı'na on vukiyye ve Torbalı Kazâsı'na elli vukiyye ve Beğpazarı ve Âsî Mihaliç Kazâsı'na elli vukiyye ve Gölpaçarı Kazâsı'na yirmi vukiyye ve Bilecik ve Güneği kazâlarına elli vukiyye ve Söğüt Kazâsı'na yirmi vukiyye ve Karahisâr-ı

Sâhib Kazâsi'na altmış vukîyye ki cem'an beş yüz yetmiş vukîyye enfiyesi olduğu ve beher vukîyyesi dörder guruşdan iki bin iki yüz seksen guruş malı olduğu müfredât üzere Baş Muhâsebe'den derkenâr olunmağla mûcebince tanzîm olunmak fermânım olmağla hâssaten işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve tarafîna ırsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bâlâda tahrîr ve beyân olunduğu üzere kalem-i mezbûrun ol mikdâr enfiyesi mîrî enfiye kârhânesinden ifrâz ve ırsâl olunmağla ber-mûceb-i sûret-i defter-i kazâhâ-i mezkûreye tevzî' ve taksîm ve iktizâ iden iki bin iki yüz seksen guruş malını ma'rifetiñle alâ-eyyihâlin tahsîl ve Der'aliyye'me ırsâl ve tesyîr ve Hazîne-i Âmire'me teslîm için enfiye emîr-i mûmâ-ileyhe edâ ve teslîme ihtimâm ve dikkat eyliyesin ve siz kudât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz sizler dahi mûceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech üzere şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlîşân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnu birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsîz tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' şehr-i Rebîü'l-evvel sene 1208.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd fi 20 Ca sene 1208

Enfiye-i mezkûrundefteri tevzî'âti sûretidir.

Sûret-i defter-i tevzî'âti kalem-i Kütahya an-mülhakât-ı Mukâta'a-i Enfiye-i İstanbul ve tevâbi'iâ ki pîş-ezîn in kadar vukîyye enfiye der-kazâhâ-i mezkûrîn berây-ı sene 1208 be-ma'rifet-i İnegöllü Nu'man Bey tevzî' ve tahsîl ve be-Âsitâne-i Sa'âdet ırsâl-şûde-fermûde el-vâki' der-sene 1208 ber-mûceb-i takrîr-i Hâfiz Halil Efendi emîn-i Mukâta'a-i Enfiye ve derkenâr ve ba-fermân-ı şerîf.

Nefs-i Kütahya	Kütahya'ya	Kazâ-i	Kazâ-i Lefke	Kazâ-i Taraklı	Kazâ-i Torbalı
Enfiye	tâbi'î nevâhîlere	Yenişehir-i	Enfiye	Enfiye	Enfiye
Kîyye	Enfiye	Burusa	Kîyye	Kîyye	Kîyye
50	Kîyye	Enfiye	20	10	50
guruş	200	Kîyye	guruş	guruş	guruş
200	guruş	35	80	40	200
	800	guruş			
		140			

Kazâ-i Begpazarı ve Âsî Mihaliç Enfiye Kîyye 50 guruş 200	Kazâ-i Gölpazarı Enfiye Kîyye 20 guruş 80	Kazâ-i Bilecik ve Güneği Enfiye Kîyye 50 guruş 200	Kazâ-i Sögüt Enfiye Kîyye 20 guruş 80	Kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib Enfiye Kîyye 65 guruş 260
		Yekûn		
		Enfiye		
		Kîyye		
		570		
		guruş		
		2280		
		<u>0285</u> sene-i mezbûrun enfiyesi gönderilmemekle bahâsı fürûnihâde		
		1995		
		yalnız iki bin iki yüz sekzen guruşdur		

S.11/B:14

Enfiye emîni Efendi'nin çukadârı Abdülvehhâb Ağa'nın Seyyid Halil Ağa'ya virdiği tahrîr sûreti.

Bâ‘is-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Bin iki yüz elli senesinde medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'e tevzî olunan altmış beş vukiyye enfiyenin ol vaktde on vukiyyesi fûruht ve bahâsı kırk guruş mübâşiri Uzun Ağa'ya bâ-tezkire teslîm olunup ve şimdiye kadar enfiye-i mezkûrun yedi vukiyyesi dahi bâ‘is-i tezkire Seyyid Halil Efendi yedîle emâneten fûruht olunup bahâsı yirmi sekiz guruş tarafımıza teslîm ve bâkî kırk sekiz vukiyye enfiye cümle ma‘rifetîle meclis-i şer‘de ba‘de'l-vezn merkûm Halil Efendi'ye emâneten teslîm olunmağın işbu tahvîl tahrîr ve yedine i‘tâ olundu vakt-i hâcetdeibrâz oluna. Fî 23 Ca sene 1208.

Bende Abdülvehhâb

Çukadâr-zâde

Seyyid Halil Efendi

Emîn-i Muhâfaza-i Enfiye

S.11/B:15

Karahisâr-ı Sâhib Kal'ası Dizdârı Hasan Ağa'nın berât-i şerîfi sûreti.

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmî-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı ğarrâ-yı cihan-sitan hükmü oldur ki

Cün hâfızîn-i kılâ' ve hârisîn-i bukâ' olanlar inâyet ve ihsânimla mer'i ve muhaddem olmaları âdet-i hasene-i şehriyârî ve binâ'en-alâ-zâlik Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda Şehrâbâd Nâhiyesi'nde Kumartaş nâm karye ve gayrîden üç bin akçe gedik tîmâr ile Karahisâr-ı Sâhib Kal'ası ve dizdârlığına kaydı meşrûh-ı mutasarrif olan Ömer veled-i Hasan fevt olup gedik-i tîmâr-ı mezbûr ile dizdârlığı mahlûl olduğunu sulbî kebîr oğlu râfi'-i tevkî'-i refîi'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sikât ve'l-müstahfizîn Hasan zîde-hifzuhû arzuhâlîle inhâ ve kendüye virilmesi bâbında istid'â-yı inâyet itmeğin mücebince leyî ü nehâr derûn-ı kal'ada sâkin olup hizmet-i lâzimesin edâ eylemek şartıyla tevcîh olunmak için sene semâne ve mi'eteyn ve elf Rebîü'l-evvel'inin yedinci günü târîhiyle hükm-i şerîfim virildikden sonra tezkiresi ihrâc olunmak fermânim olmağın zikr olunan üç bin akçe gedik tîmâr ile kal'a-i merkûme dizdârlığı vech-i meşrûh üzre mûmâ-ileyh Hasan veled-i Ömer zîde-hifzuhûya tevcîh olunup virdim ki zikr olunur

Kumartaş tâbi'-i Şehr'âbâd

.... tâbi'-i U[lu] Sincanlı

Akçe

akçe

6356

644

Ve buyurdum ki bu el-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılıup şöyle vezâ'if-i hîdemât gedik-i tîmâr-ı mezbûr ile kal'a-i merkûme kethûdâ ve neferâti mûmâ-ileyhî üzerlerine dizdâr bilüp dizdârlığa müte'allik umûrda mûrâca'atı mûmâ-ileyhe ideler ol bâbda efrâd-ı âferîdeden hiç âhad kâ'inen menk-kâne ve keyfe mâ-kâne ve sebeben mine'l-esbâb ve nev'an mine'l-envâ' mâni' ve mezâhim olmayasızşöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılmasız.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şüd fî 23 Ca sene 1208

S.11/B:16

İzzret-me'âb-ı fazîlet-nisâb Mehmed Emin Efendi-i kâmyâb

Ed‘iyye-i lâyika ihdâsile inhâ olunur ki avâtif-i aliyye-i hüsrevâne ve avârif-i behiyye-i şehinşâhâneneden ber-vech-i arpalık işbu sene semâne ve mi’eteyn ve elf Cemâziye'l-ûlâsı gurresinden zapt itmek üzre inâyet ve ihsân` buyurulan Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın umûr-ı şer‘iyyesi ahâlî-i kazâ ile hüsn-i imtizâc ve ülfet ve icrâ-yı ahkâm-ı şer‘-i mutahharada ihtimâm u dikkatiñiz ihbâr-ı sika ile ma‘lûmumuz olduğuna binâ'en bi'n-niyâbe cenâbiniza tefvîz ve ihâle olunmuşdur gerekdir ki beyne'l-ahâlî kemâ-fi's-sâbık icrâ-yı şer‘-i âlî husûsuna ihtimâm ve tenfîz evâmir-i aliyye-i mülükâneye teşmîr sâk-ı gayret ve ikdâm eyleyüp vâkı'a olan mevtâ-yı askeriyye belediyeyi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese alâ mâ-farzullâhi te‘âlâ tevzî' ve taksîm eyliyesin ve's-selâm.

El-fakîr Molla Hasan-zâde Mehmed Atâullah

El-Kâdî-i Medîne-i Münevvere sâbıkâ

S.12/B:17

Bin iki yüz yedi senesi Saferinin gurresinden sene-i mezbûre Zilhiccesi gâyetine gelince ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetile mütevellî-i belde yedîle sarf olunup kurâ ve mahallâta tevzî' ve taksîm olunan mesârif-i vilâyetin defteridir ki ale'l-infîrâd zikr olunur.

Guruş

1111 Hâlâ Anadolu vâlisi devletlü el-Hâc Ali Paşa Hazretleri'ne virilen mâl-ı hazariyye taksît-i evveli ber-mahsûb

0009 Harc-ı tezkire ve odabaşıya virilen.

0017 kahvukîyye 4 duhân kıyye 4

0100 mâl-ı mezbûrun tahsîline me'mûr Mübâşir Ağa konağıçün Serdârzâde'ye süvâr 12 menzilciye süvâr 13 yevm 4

0008,5 i'lâmına virilen

0013 ber-mu'tâd çavuşlar kethüdâsına virilen

0050 Kütahya zâhire bahâsı tahsîline gelen Bîrûn Ağası hizmeti

0030 isti'mâline gelen Tatar Ağası'na virilen

0043 merkûm Bîrûn Ağası'nın konağıçün menzilci Emîr Hasan'a virilen süvâr 2 yevm 20 Tatar konağıçün yevm 3

0004,5 kahvukîyye duhân kıyye

- 0020 Kütahya zahîre bahâsını getüren Hacı Mehmed'e virilen hizmet
- 0004 Hazîne torba ve urganına
- 0045 zahîre-bahâ-i mezkûru teslîmde virilen sarrâfiye
- 0006,5 gerûye gelen kem ayâr akçe
- 0009 hazîne kirâsı
- 0010 me'mûrîle Kütahya'ya giden uşağı
- 0035 devletlü Sarı Silahdâr Paşa Hazretleri mihmandârına virilen
- 0025 zahîrecisiçün menzilciye virilen konak süvâr 5 yevm 5
- 0010 Abdülkerîm Efendi'ye virilen han kirâsı
- 1550,5
- 0027 delîl keşfiyesine ve i'lâmına
- 0027 doğularda fevt olan adamın keşfiyesi ve i'lâmına
- 0014 keşfine giden iki uşağı ve Eyûbe virilen hizmet
- 0650 Karahisâr-ı Sâhib Mütesellimi Abdil Ağa'ya virilen mâl-ı imdâd-ı
hazariyyenin taksîd-i evveli ber-mahsûb sene 1207
- 0004 harcı tezkire edâ
- 0137 Muharrem şehriyyesicün sekbana virilen bölükbaşıya guruş 15, odabaşıya
ve alemdara guruş 15, nefere 17 guruş 85, kahvukîye 6, barut kıyye
4, kurşun kıyye 5
- 0006 Yalavaç'dan gelüp geçen Kütahya mübâşiricün Yusuf Efendi'ye virilen
- 0009 Kütahya mübâşiri Buhurdan Ağası konağıcün Tahmîscioğlu'na virilen
suvâr 9, yevm 1
- 0016 i'lâm getüren sâ'îye virilen
- 0007,5 taksît isti'câline gelen çavuşa
- 2448
- 0001 konağıcün Hacı Ahmed'e
- 0004 Tekye-i Karaviran'a ve Bey Karyesi'ne giden uşağı hizmet.
- 0016 Berber Hacı Yusuf'un mübâşiri konağıcün Serdâr-zâde'ye virilen
- 0005 sâbık İhtisab Ali Ağa'nın mübâşir konağıcün Hamza Efendi'ye virilen
suvâr 4, yevm 1
- 0004 Kütahya mübâşiri şam'dân ağası konağıcün Hamza Efendi'ye
- 0021 Alaybeği-zâde Ömer Ağa'nın mübâşiri konağıcün Tahmîsîogluna virilen
suvâr 7, yevm 3

- 0002 Akviran Karyesi'nin ihmârîcün giden uşaga virilen
 0010 Alâiye'de gelüp mürûr iden Osman Paşa mihmandârına virilen
 0003 konağıcün Hacı Ahmed'e süvâr 3, yevm 1
0070 mensûh tîmârı husûsuna Kütahya mübâşiri Ali Efendi'ye hizmet
 2584
 0017 iki kıt'a i'lâmına virilen
 0050 konağıcün Alemdâr-zâde'ye virilen süvâr 5, yevm 10
 0054 Yılanlı-zâde konağıcün virilen Hacı Paşa Efendi'ye guruş 10, Hamza
     Efendi'ye guruş 30, Alemdâr-zâde'ye guruş 9, Hacı Ahmed'e guruş 5
 0012 Kütahya mübâşiri Rahtvân Ağa konağıcün Alemdâr-zâde'ye süvâr 12,
     yevm 1
 0080 def'a Kütahya mübâşiri Ali Efendi'ye mensûh tîmârîcün geldikde virilen
 0008,5 i'lâmına virilen
 0040 konağıcün Alemdâr-zâde'ye virilen süvâr 8, yevm 5
 0011 Kütahya vâlisi efendimiz tarafından gelen Şeyh Efendi konağıcün
     menzilciye süvâr 11, yevm 1
 0004 Çay mübâşiri Haseki Ağa adamları konağıcün menzilciye süvâr 4, yevm 1
0010 Kütahya mübâşiri konak ağası konağıcün Hamza Efendi'ye süvâr 10, yevm
     1
 2870,5

S.13

- guruş
 2870,5 naklet ...
 0008,5 mukâta'a isti'mâline gelen çukadâr i'lâmına virilrn
 0001 konağıcün Hacı Ahmed'e virilen
 0008 Kütahya mübâşiri Kahvecibaşı konağıcün Tahmîscioğlu'na virilen süvâr 8,
     yevm 1
 0014 sâlyâne tahsîlinde nakîb çavuşlarına virilen
 0011 Kütahya mübâşiri Yeğen Ağa konağıcün menzilciye virilen süvâr 11, yevm
     1
 0008 Kütahya tarafından Topçubaşı ve Tatar Ağa konaklarıcün menzilciye
     virilen süvâr 4, yevm 1

0030 Kütahya vâlisi devletlü efendimiz tarafından Acemoğlu hakkında emr-i âlî
sûreti ve buyuruldu getüren Tatara

0008,5 i'lâmına virilen

0025,5 Acemoğlu kazâmiza gelür ihtimâlîle sekban virilen guruş 15
kahvukîye 3, duhân kîyye 3

0005 Çay'dan Kütahya mübâşiri Rahtvân Ağa konağıçün Tahmîcioğlu'na
virilen süvâr 5 yevm 1

2990

0008,5 Gâzî Mürsel ve Karaca Ahmed ve Tekye-i Karavîrânlı habs
olunduklarında Kütahya istirhâm i'lâmı harcı

0003,5 Kütahya mübâşiri Buhurdan Ağası yamağı konağıçün Serdâr-zâde'ye
süvâr 3, yevm 1

0150 Çobanlar Karyesi'ne imdâdiye

0100 Corca-i Kebîr Karyesi'ne imdâdiye

0078 Niğde vâlisi Silahdâr Paşa Hazretlerinin haremleri geldikde adamları
konağıçün yeni hanciya guruş 38, Hacı Ahmed'e guruş 15, Alemdâr-
zâde'ye guruş 25

0095 avârız virilen Eymir Karyesi'nden guruş 10, Çakır Karyesicün guruş 5,
elden virilen guruş 65

0027 Kapucubaşı Muhyiddin Bey konağıçün Hamza Efendi'ye

0120 menzilci Emîr Hasan'a imdâdiye

0650 Karahisâr Mütesellimi Seyyid Hasan Ağa'ya virilen mâl-ı imdâd-ı
hazariyyenin taksîd-i sâñisi ma'a-mübâşiriyye

0005 harc-ı tezkire

4227

0085 menzilci Emîr Hasan'a gelen Kütahya mübâşirine hizmet

0003,5 kahvukîye 1, duhân kîyye 1

0025 i'lâmına virilen

0021 konağıçün Hacı Ahmed'e virilen süvâr 7, yevm 3

0045 Sekban buyurulduşicün i'lâm harcı

0017,5 Sekban buyurulduşu harcına ve giden uşağı

0019 Beyşehri paşası geldikde konağıçün Hamza Efendi'ye guruş 15, Alemdâr-
zâde'ye guruş 4

- 0045 Cemâziye'l-âhir gurresinde sekban ihrâc olundukda bölükbaşısına guruş
13, ... guruş 10, kahvukîye 6, barut kıyye 4, kurşun kıyye 5
- 0023 devletlü vezîr-i rûşen-zamîr Ali Paşa Efendi'mizin dervîşi konağıçün
Hamza Efendi'ye guruş 14, yeni hancıya guruş 7, Alemdâr-zâde'ye
guruş 2
- 0012 Gürcü Osman Paşa Hazretleri'nin hazînedârı konağıçün Hamza Efendi'ye
süvâr 6, yevm 2
- 0020 me'mûriyet ile mûrûr u ubûr iden gerek hademe-i devlet ve gerek Kütahya
mübâşiri konaklarına muhâlefet olunmamak bâbında sâdir olan
buyuruldu
- 0008,5 i'lâmına virilen
- 0040 Kütahya vâlîsi vezîr-i müşârun-ileyh efendimizin ibkâsını evâmir-i âlî
sûretîle buyuruldu getüren Tatar'a hizmet
- 0008,5 i'lâmına virilen
- 0006 konağıçün Hamza Efendi'ye virilen süvâr 3, yevm 2
- 0015 üserâ içün gelen za'im ağaya hizmet
- 0008,5 i'lâmına virilen
- 0012 konağıçün Hamza Efendi'ye virilen süvâr 6, yevm 2
- 0183,5 ceste ceste virilen akçe fâ'izi
- 4860
- 0137,5 Cemâziye'l-âhir şehrîyesîcün sekbana virilen bölükbaşıya guruş 15,
odabaşıya ve alemdâra guruş 15, nefer 17 guruş 85, kahvukîye 6,
barut kıyye 4, kurşun kıyye 5
- 0135 Şuhud Kasabası konağıçün Hacı Paşa Efendi'ye guruş 60, Serdâr-zâde'ye
guruş 40, menzilciye guruş 30.
- 0009 Kahvukîye 2, duhân 2
- 0040 Kütahya Tûfencibaşı kazâmîza geldikde Eğret Karyesi'ne gönderilen
kahvukîye, 7, duhân kıyye 7, özengi çift 4, odabaşıya guruş 5
- 1450 Kütahya vâlîsi devletlü el-Hâc Ali Paşa Efendi'mize mâl-1 hazariyyesinin
taksîd-i sânişîcün mübâşiri Silahdâr Ağaya virilen
- 0008,5 i'lâmına virilen
- 0029,5 kahvukîye 6,5, duhân kıyye 6,5

0175,5 konağıçün virilen Hamza Efendi'ye guruş 45, Abdülkerim Efendi'ye guruş 20, İsmâîl Efendi'ye guruş 33, menzilciye guruş 21, Yusuf Efendi'ye guruş 12, Alemdâr-zâde'ye guruş 22,5, Şamoğlu'na guruş 12

0063 Çakırlar Karyesi'nin bekâyâsı

0030 Magosa'ya ney olunan Mustafa Efendi'nin ihrâc buyurulduşu getüren Tatara

6938

0010 Edremîd-zâde Kütahya'ya gitdikde adamına virilen

0024 Sincanlı'dan gelen Tütüncübaşı Hamza Efendi'ye konak

0110 Adâlet Emri getüren beyefendiye hizmet

0008,5 i'lâmına virilen

0018 konağıçün Hüseyin Efendi'ye virilen süvâr 6, yevm 3

0018 bârgîrlerinin kirâsı

0137,5 Receb-i şerîf şehriyyesîçün Sekban Bölükbaşısına guruş 15, Odabaşı ve Alemdâra guruş 15, nefer 17 guruş 85, kahvukîye 6, barut kıyye 4, kurşun kıyye 5

0015 Moskov üserâsîçün emr getüren Tatara hizmet

0008 i'lâmına virilen

1000 Sha'bânü'l-mu'azzam gurresinden Zilka'de gurresine gelince Emîr Hasan'in işlemiş menzil ücreti

8287,5

S.14

guruş

8287,5 naklet ....

4000 Zilka'de gurresindenzabt eylemek üzere Acemoğlu Hacı Ahmed menzilci nasb olundukda virilen

0010 Anadolu vâlîsi tarafından kapusuz delîl ve tüfenkçi hakkında buyuruldu getüren çukadâra hizmet

0008,5 i'lâmına virilen

0002 konağıçün Abdülkerim'e

0130 menzil mürâselesi harcı

- 0043,5 mahkemenin harem divarı tacdîdine virilen
 0009 Silahdâr Ağa'nın Sincanlı'dan gelen adamlarının menzilciye virilen konak
 süvâr 3, yevm 3
 0030 Hâcegân efendinin bârgîrlarının kirâsı zü'amâ ve tîmâr yoklaması
 0020 Kasabaya giden Tatarların ve Kapucular Kethüdâsı'nın adamlarının
 bârgîrları kirâsı
0130 menzil nizâmına gelen Tatar Ağası'na
 12670,5
 0008,5 i'lâmına virilen
 0052 konağıçının Alemdâr-zâde'ye virilen süvâr 8, menzilciye süvâr 5, yevm 4
 0018 kahvukîyye 4, duhân kıyye 4
 0012 bir def'a dahi Nemçe üserâsîcûn Emr-i âlî getüren Tatara
 0008,5 i'lâmına virilen
 0008,5 Kumarcı Abdullâh'ın ahz ve izâlesîcûn Kütahya'da Tatar yedîle gelen
 buyuruldu i'lâmına
 0004 kapusuz deliller için karyelerde sekbanbaşıya kahvukîyye 2
 0008 kurâlarda sekban için giden iki uşağı hizmet
 0002 delîlbaşıya mektûb getüren uşağı
0034 Kapucular Kethüdâsı Kasaba'dan geldükde adamları konağıçının menzilciye
 süvâr 9, Serdârzâde süvâr 7, yevm 2
 12826
 0027,5 Kütahya vâlisine akçesîle ırsâl olunan revgân mübâşiriyyesi
 0025 i'lâmına virilen
 0010 kahvukîyye 2, duhân kıyye 2
 0142 konağıçının Abdülkerim Efendi'ye süvâr 6, piyâde 16 yevm 9
 0015 Hâkim Efendi'nin Vekîl-i harcı Kütahya'ya gitdikde virilen hizmet
 0030 Mustafa Çukadâr iki def'a gönderildikde virilen hizmet
 0020 Magosa'ya nefy olunan Mustafa Efendi'nin ihrâcî isti'mâline gelen Tatar'a
 hizmet
 0012 vüzerâ-yı ızâm efendilerimiz kapu halkı nizâmîcûn emr-i âlî getüren Tatara
 hizmet
 0008,5 i'lâmına virilen

0650 Ramazân-ı şerîf gurresinden Mütesellim es-Seyyid Hasan Efendi'ye virilen
mâl-ı imdâd-ı hazariyyenin taksîd-i sâlisi

13766

0005 harc-ı tezkire

0056 Ali Kavakoğlu mübâşiri Buhurdan Ağası konağıçün Serdâr-zâde'ye süvâr
8, yevm 7

0056 Hâcegân Efendi konağıçün menzilci Emîr Hasan'a virilen süvâr 8, yevm 7

0022,5 kahvukîyye 5, duhân kıyye 5

0008,5 i'lâmına

0028 Îsce Karyesi'ne ve Serdâr Halil Ağa'ya gelen mübâşire

0115 kalyoncu mîrîsi bakâyâsı ve zecriyesîcün bâ-emr-i âlî gelen sadr-ı âlî
kapucular bölükbaşısına

0013 kahvukîyye 3, duhân kıyye 3

0027 i'lâmına virilen

0032 konağıçün Efendiye virilen süvâr 4, yevm 8

14129

00121,5 Şa'bân şehriyyesîcün Sekban Bölükbaşısına guruş 15, Alemdâr ve
Odabaşıya guruş 15, nefer 17 guruş 85, kahvukîyye 6, barut kıyye 4,
kurşun kıyye 5

00008,5 kalyoncu için gelen sadr-ı a'zam çukadârına virilen i'lâm harcı

00005 devletlü Anadolu vâlîsi efendimizin yağ için Yalavaç'dan gelen katara
konak

00009 Koç Ağa'nın mübâşiri konağıçün verilen

00121 Ramazân-ı şerîf şehriyyesîcün Sekban Bölükbaşısı'na guruş 15, Alemdâr
ve Odabaşıya guruş 15, nefer 17 guruş 68, kahve ve süvâr

00050 Şevvâl gurresinde Gebecelerli Hüsam Beşe Sekbanbaşı nasb olundukda

00015 sekban mürâselesine virilen

00008,5 def'a kapusuz Delîl hakkında Dîvân-ı Anadolu'ya olunan harc-ı i'lâm

00120 hâlâ Mütesellim Hasan Efendi'ye virilen ber-mu'tâd çayır akçesi

00015 ba'zı mübâşirler i'lâmı ketm ve ba'zları i'lâmında mübâşiriyye adem-i
kaydından mübâşiriyye lede'l-i'lâm fîmâba'd kaydı için bâ-
buyuruldu gelen çukadâra hesâb

14602,5

00008,5 i'lâmına virilen
 00004 konağıçün menzilciye virilen süvâr 2, yevm 2
 00002 Kumarcı Abdullâh içün sekbana giden uşaga
 00014,5 Kütahya Tüfenkçibâsı karyelerimizden geçdikde gönderilen
     kahvukîye 4, duhân kıyye 4
 00008,5 Kumarcı Abdullah kazâmîzdan fîrâren gitdikde tüfenkçibâşıya virilen
     i'lâm harcı
 00020 kalyoncu bekâyâsı zecriyesi isti'câline gelen Kütahya mübâşirine hizmet
00008,5 i'lâmına virilen
 14668,5

S.15

guruş
 14668,5 naklet ....
 00260 Magosa'ya nefy olunan Mustafa Efendi'nin mübâşiri Dîvân Çavuşu'na
     virilen Âsitâne'de guruş 50, Karahisâr'da guruş 60, avdetinde yine
     Karahisâr'da guruş 150
 00087 Anadolu vâlisi efendimizin ibkâsını müş'ir emr-i âlî sûretîle gelen Peşkir
     Ağası'na hizmet
 00008 kahvukîye 2, duhân kıyye 2
 00008,5 i'lâmına virilen
 00016 konağıçün Hacı Ahmed'e virilen süvâr 8, yevn 2
 00021 yağmur içün taş okundukda Yeniçerilere guruş 16, torba guruş 2,
     ta'âmiyye guruş 3
 00088,5 Şevvâl gurreşicün sekbanlara bölükbaşıya guruş 15, Alemdâr ve
     Odabaşıya guruş 15, nefere guruş 36, kahvukîye 6, barut kıyye 4,
     kurşun kıyye 5
 00020 Kütahya Mübâşiri Ali Efendi konağıçün Abdülkerim Efendi'ye süvâr 10,
     yevm 2
 00005 Rahtvân Ağa'nın adamları Kasaba'dan geldikde konaklarıçün
     Abdükerim'e virilen süvâr 5, yevm 1
00060 sicilli Der'aliyye'ye getüren za'îm ağanın adamına harcirâh
 15241,5

00008,5 i'lâmına virilen

00021 Kütahya vâlisi efendimiz tarafından Abdullâh Paşa'ya ırsâl olunan
mihmandâra virilen

00008,5 i'lâmına virilen

00008,5 Abdullah Paşa Hazretleri'ne zâhîre için i'lâm harcı

00099 Abdullah Paşa Hazretleri'ne virilen kumâr bârgîrleri kirâsı

00008 zâhîre için gelen Tatara virilen hizmet

00005 Karahisâr Mutasarrîfi Mahmud Paşa Hazretleri'nin Tatarına

00050 Süleyman Paşa Hazretleri'ne ve za'im Ağa'ya bârgîr kirâsı

00010 bârgîr bulmak için başçavuşa ve çukadâra ve serdâr çavuşlarına

00015 tevzî' defterinin Der'aliyye'ye ırsâli bâbında isti'mâlini getüren emr-i âlî¹
Tatarına

15474

00008 i'lâmına virilen

00020 devletlü Abdullah Paşa Hazretleri'nin Tatarına virilen

00624 vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri dört gice kazâmîzda müsâfir oldunda
me'kûlât mesârifi

02387 kalyoncu bekâyâsı mîrîsi ve zecriyesinden Karahisâr Kazâsı'ndan tahsîl
olunan

00150 mâl-ı mezkûr tahsîline gelen sadr-ı a'zam çukadârına hizmet

00200 mübâşir-i merkûm altmış gün ikâmet itmekle üç nefer adamîle konak
mesârifi

00300 Abdullah Paşa mürûrunda Çobanlar ve Susuz Corca-i Kebîr karyelerine
imdâdiye

00110 kalyoncu mîrî ve zecriyesiçün alınan i'lâm harcı

00050 sığircık suyu getüren Şeyh Efendi'ye

00021 Süleyman Paşa'nın mübâşiri za'im ağaya konak yevm 3, nefer 7

19344,5

00003 mübâşir-i mûmâ-ileyhe kahvukîyye 1

00010 Karahisâr Mutasarrîfi Mahmud Paşa Hazretleri'ne ırsâl olunan mehterân
bârgîrleri kirâsı

00838 muhâsebe için bâ-emr-i âlî vürûd iden Hâcegân Azârî Efendi'ye konak
mesârifi yevm 71, nefer 12

- 01206,5 husûs-ı mezbûr için Anadolu vâlîsi tarafından ta'yîn Selam Ağası Sâlih Efendi konağı yevm 71, nefer 15
- 02256 yine husûs-ı mezbûr için Anadolu vâlîsi tarafından ta'yîn ser-bevvâbîn-i dergâh-ı âlîden Hacı İsmâîl Ağa konağı yevm 35
- 03250 cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mütevellî Molla Mustafa'nın âhardan bi'l-istidâne umûr-ı vilâyete sarf eylediği akçe murâbahası
- 01250 hâlâ Karahisâr Mutasarrîfi sa'âdetlü Mahmud Paşa Hazretleri'ne virilen zâhire-bahâ
- 00094,5 Paşa Sarayı'na bâ-defter-i müfredât ta'mîr mesârifâtı
- 00008,5 Îsabeyli Deli Ahmed üzerine gitmek için Kütahya'dan gelen buyuruldu i'lâmî harcı
- 00120,5 Hark-ı Kebîr kurbinde vâki' su mahzeninin ta'mîrîne bâ-defter-i müfredât mesârifâtı
- 28381,5
- 00028 Paşa Sarayı damcısı ulûfesi ber-mu'tâd
- 00030 Menzilci Hacı Ahmed'e
- 00050 Devletlü Süleyman Paşa Hazretleri'nin mübâşiri mûmâ-ileyh Za'îm Ağa'nın avdetinde konak mesârifî Hamza Efendi'ye
- 00060 ber-mu'tâd kâtibiyye
- 00020 ber-mu'tâd muhzırîyye
- 28569
- 01000 Hâkim Efendi Hazretlerine harc-ı defter
- 29569

[S.16] Mahalle-i İmâret	Mahalle-i Sofular	Mahalle-i Nasârâ
guruş	guruş	guruş
2216	2081	1303
Mahalle-i Karaman	Mahalle-i Câmi'-i Kebîr	Mahalle-i Tâc Ahmed
guruş	guruş	guruş
1117	631,5	562
Mahalle-i Akmescid	Mahalle-i Hacı Yahyâ	Mahalle-i Kâhil

guruş	guruş	guruş
562	456,5	456,5
Mahalle-i Arab Mescidi	Mahalle-i Ardış	Mahalle-i Hacı Mahmûd
guruş	guruş	guruş
459,5	459,5	367
Mahalle-i Molla Bahşî	Mahalle-i Çavuşbaşı	Mahalle-i Fakih Paşa
guruş	guruş	guruş
367	367	247
Mahalle-i Kubbelî	Mahalle-i Burmalı	Mahalle-i Efecik
guruş	guruş	guruş
247	247	202
Mahalle-i Doğancı	Mahalle-i Yukarı Pazar	Mahalle-i Hacı Evtal
guruş	guruş	guruş
202	202	202
Mahalle-i Egeste	Mahalle-i Bedrik	Mahalle-i Kara Kâtib
guruş	guruş	guruş
191	175	175
Mahalle-i Hacı İsmâil	Mahalle-i Çavuşoğlu	Mahalle-i Sinan Paşa
guruş	guruş	guruş
163,5	115	96,5
Mahalle-i Zâviye	Mahalle-i Hisarönü	Mahalle-i Sinan Halîfe
guruş	guruş	guruş
98	98	68,5
[S.17] Karye-i İssizce	Karye-i Kal'acık-ı Kebîr	Karye-i Çobanlar
guruş	guruş	guruş
990	990	888
Karye-i Sülümenli	Karye-i Salar	Karye-i Mihâ'il
guruş	guruş	guruş
792	667	667
Karye-i Ayvalı	Karye-i Döger	Karye-i Susuz
guruş	guruş	guruş
667	522	522

Karye-i Corca-i Kebîr	Karye-i Gebeceler	Karye-i Hâss-i Çakır
guruş	guruş	guruş
404	404	418
Karye-i Karaağaç	Karye-i Karaca-vîrân	Karye-i Corca-i Sağîr
guruş	guruş	guruş
336	336	336
Karye-i Eğret	Karye-i Erkmen	Karye-i Süglün
guruş	guruş	guruş
223	325	398
Karye-i Elpirek	Karye-i Deper	Karye-i Osman
guruş	guruş	guruş
245	223	223
Karye-i Ayas-ini	Karye-i İsmâil	Karye-i Kozluca
guruş	guruş	guruş
223	223	164
Karye-i Işıklar	Karye-i Çikrik	Karye-i Çavdarlı
guruş	guruş	guruş
194	194	194
Karye-i Sarık	Karye-i Kaya-vîrân	Karye-i Dînâr
guruş	guruş	guruş
180	135	135
[S.18] Karye-i Anbanaz	Karye-i Kumartaş	Karye-i Sebzîn
guruş	guruş	guruş
135	123	124
Karye-i Bostanlı	Karye-i Gâzî Mürsel	Karye-i Beg
guruş	guruş	guruş
180	180	180
Karye-i Feleli	Karye-i Kara-arşlan	Karye-i Kal'acık-ı Sağîr
guruş	guruş	guruş
135	135	114
Karye-i Hacı Beğli	Karye-i Kışlacık	Karye-i Halimoğru
guruş	guruş	guruş

112	112	112
Karye-i Ak-vîrân	Karye-i Harmanlı	Karye-i Ak-in
guruş	guruş	guruş
94	94	94
Karye-i Aşağı Tandırı	Karye-i Boz-öyük	Karye-i Yukarı Tandırı
guruş	guruş	guruş
94	194	68
Karye-i Köprülü	Karye-i Ulu-Murad	Karye-i Kızıl Kilise
guruş	guruş	guruş
68	68	68
Karye-i Belce	Karye-i Hayran-Bâlî	Karye-i Elceli
guruş	guruş	guruş
71	68	68
Karye-i Çalışlar	Karye-i Doğanlar	Karye-i Ablak
guruş	guruş	guruş
68	114	51
Karye-i İnaz	Karye-i Liğen	Karye-i Turgullu
guruş	guruş	guruş
51	51	51
[S.19] Karye-i Çepni	Karye-i Bayat	Karye-i Çakırlar
guruş	guruş	guruş
30	17	51
	Yekûn	
	29569	

İmâret Mahallesi'nin Aralığı Müfredâtıdır
 Guruş
 339 Gökçe Aralığı
 339 Hacı Nasuh Aralığı
 339 Hacı Abdurrahman Aralığı
 279 Nakilci Aralığı
 279 Hacı Mustafa Aralığı

Sofular Mahallesi'nin Aralığı Defteridir
 Guruş
 287 Nurcuoğlu Aralığı
 238,5 Hacı Ca'fer Aralığı
 227 Kayadibi Aralığı
 221 Hacı Nûh Aralığı
 210 Dâ'î Receb Aralığı

242,5 Medli Aralığı	201 Hacı Ali Aralığı
242,5 Marulcu Aralığı	186,5 Hacı Eyyûb Aralığı
<u>156</u> Cansız Aralığı	186,5 Voyvoda-oğlu Aralığı
2216	183,5 Karaman-oğlu Aralığı
	089,5 Gün-doğmuş Aralığı
	<u>049,5</u> Çingeneler Aralığı
	2080

S:20/B:18

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Sancağı zü'âmâ ve erbâb-ı tîmârinin sancak merifleri defteridir ki ber-vech-i âtî ale'l-infîrâd zîkr ve beyân olunur harrere fi'l-yevmi's-sâdis min-şehr-i Muharremi'l-harâm li-sene semâne ve mi'eteyn ve elf

Yoklama husûsuna gelen Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan es-Seyyid Mehmed Nâ'ilî	Efendi-i mûmâ-ileyhe kırk altı günde yevmiye birer vukîyye kahvukîyye 46	
Efendi'nin konağıçün Samed Efendi'ye virilen kırk altı günlük	guruş	
Guruş	138	
836		
Yine Efendi-i mûmâ-ileyhin seyislerine virilen kahvukîyye3	Efendi-i mûmâ-ileyhe giderken yol kahvesi kıyye 4	
Guruş	Guruş	
9	12	
Konakçısına virilen	Âsitâneye cebe getüren Tatarına	Efendi-i mûmâ-ileyhe esb ve at
Guruş	Guruş	Guruş
10	150	110
Kethüdâsına virilen esbl	Yekûn	
Guruş	1320	
55		
İsmâîl cânibinde Sancaklı'nun mâl-ı mîrîden istikrâz eyledikleri mebâliğin tahsîline bâ-fermân-ı âlî ve bâ-buyuruldu-i vâlî-i Anadolu mübâşir geldükde tahsîl olunan mâl-ı mîrî	Guruş	
	1375	

Mâl-ı mezkûrun tahsîl-i mübâşiri Sancakdar		Konağıçün Serdâr-zâde'ye virilen yevm 26
Ağa'ya		Guruş
Guruş		130
300		
Duhân kahve	İ'lâmına virilen	Yekûn
Guruş	Guruş	Guruş
9	25	1839
Kütahya Mütesellimi Hacı İsmâîl Ağa tarafından bâ-fermân-ı âlî ve bâ-buyuruldu gelen Enderûn Ağasına virilen		
Harc-ı i'lâm	Şurût fermânı getüren devlet	Sancağında sâkin olmak için
Guruş	Tatarına hizmet	fermân getüren Tatara hizmet
25	Guruş	Guruş
	35	25
	<u>08,5</u> i'lâmına	<u>10</u> i'lâmına
	43,5	35
Mîrî akçesiçün Çeribaşı bâ-i'lâm Kütahya'ya gitdükde virilen kirâ ve harc-ı i'lâm		Mîrî akçesiçün gelen gavvâsa
Guruş		Guruş
18,5		33
Hulûsi Ali Efendi'nin Ma'iyyetine Anadolu Vâlisi tarafından ta'yîn buyurulan Tatarlara	Hulûsi Efendi'ye buyuruldu getüren Tatara	Anadolu tarafından bâ-buyuruldu gelen Tatara
Guruş	Guruş	Guruş
155	30	30
<u>009</u> bârgîr kirâsı		<u>08,5</u> i'lâmına
164		38,5
Kaşlı Efendi'ye cebe defteri sürüyü getüren çukadâra hizmet	Sancak umûrîcün alınan i'lâmât ve defter harcı	Kâtibiyye
Guruş	Guruş	Guruş
25	360	8,5

Yekûn

Guruş

4000 yalnız dört bin guruşdur

Kad-vasale ileynâ ve kayd-şüd

Fî 9 Ş sene 1208

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Sançağı zü'amâ ve erbâb-ı tîmârlarından miralay-ı sâbık Ömer Ağa ve Hacı Abdülbâki Ağa-zâde İbrâhim Ağa ve Hacı Bayram-zâde Ömer Ağa ve Çaylı Ömer Ağa ve Akşehirli-zâde Abdurrahman Ağa ve Osman Za'îm ve Tiryâki ve İsmâîl Bey ve Sandıklılı Veli Bey ve Evtetli İbrâhim Bey ve İplikçi-zâde Ali Bey ve Hacı Alioğlu İbrâhim Bey ve Çolak Mehmed Bey ve Genç Halil Ağa ve Çaylıoğlu Ömer Bey ve Molla-zâde Çerâğî Ali Bey ve Hasan Efendioğlu Hasan Bey ve Hacı Hüseyin Ağa ve Kavıkçu-zâde oğlu ve sâ'irleri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde hâlâ lîva-i mezbûr alaybeyisi kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Mehmed Sâdîk Ağa mahzarında herbiri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan yoklama husûsuna me'mûr umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân es-Seyyid Mehmed Nâ'ilî Efendi'nin konağı ve sâ'ir mesârif-i lâzimesi ve cânib-i İsmâîl'de mâl-i mîrîden istikrâz olunan akçeden sancağımıza isâbet idüp tahsîl olunan akçeyi ve sâ'ir sancak masrafımızı cümlemin re'y-i ittifâkîle miralay-ı mûmâ-ileyhe sarf ve edâ itmekle sarf eylediği mesârifin defter-i müfredâtı huzûr-ı şer'de ibrâz ve herbir masrûfu ism ve resmîle tahrîr ve hesâb olundukda cümlesi dört bin guruşa bâliğ olmağın meblağ-ı mezbûrun defter-i müfredâtı mûcebince herbirimizin ma'lûm ve makbûlümüz olup sancaklarımızın cümle deyni olduğundan takrîrimiz tahrîr ve hüccet olunup mîr-i mûmâ-ileyh Seyyid Sâdîk Ağa'nın yedine def ve i'tâ olunsun didiklerinde işbu vesîka ketb ve imlâ ve mîr-i mûmâ-ileyh yedine i'tâ olundu hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' min-şehr-i Muharremi'l-harâm sene seb'a ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Felezâde es-Seyyid Ahmed Ağa, fahrü'l-âmâl ve'l-akrân mütesellim-i sâbık Seyyid Hasan içün kâim-makâm Seyyid Hüseyin Efendi, Ömer Ağa nâm (?) Mollazâde, Çukadâr Osman, Mütevellî Mustafa, Muhzır Hüseyin, Muhzır Osman ve garuhum

Kad-vasale ileynâ

Fî 9 Ş sene 1208

S:21/B:19

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bi'l-cümle eşkinci ve zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile mütekâ'idînden bilâ-veled fevt olanların mahlûllerinden ve gerek nâ-mevcûddan tevcîhi arz olunan ze'âmet ve tîmârların tevcîhe geldiği senenin masûlü zabit-birle tevcîh olunacak kimesne sene-i âtiyye martından mutasarrif olmak üzere berâtlarında derc olunmasına irâde-i aliyyem ta'alluk itmekle Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' Hazîne-i Âmire'mde mahfûz Baş Muhamasebe defterlerinden muhrec memhûr ve mumzâ sûret-i defterde muharrer olduğu üzere tevcîh kabûl eyleyen tîmârlardan on beş aded ve İsmâîl vak'asında şehîden bilâ-veled fevt olup mülâzimine arz olunan tîmârlardan otuz aded ve Ordu-yı Hümâyûn yoklamasında nâ-mevcûd olup mülâzimine kezâlik arz olunan tîmârlardan on iki aded ve yine Ordu-yı Hümâyûn yoklamasında nâ-mevcûd olup mülâzimlerin adem ve gaybetine binâ'en bilâ-sâhib olan kırk yedi aded ki cem'an yüz dört aded ze'âmet ve tîmârların mâbeyn mahsûlleri beytü'l-mâl-ı müslimîne â'id olmayacağı fakat iki yüz senesine mahsûben Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazînesi tarafından zabit olunmuş olmakdan nâşî el-hâletü hâzihî liva-i mezbûrda vâki' sâlifü'z-zikr yüz dört aded ze'âmet ve tîmârları işbu iki yüz sekiz senesi martı ibtidâsına sene-i mezbûre şubâti gâyetine değin bir sene-i kâmile zabit u rabt eylemek üzere ve va'de ve iltizâmına tâlib ve râgîb olan Edremid-zâde el-Hâc Mustafa zîde-mecdûhûya bedel-i iltizâm-ı ma'lûme ile der'uhde ve iltizâm olunup mûmâ-ileyh dahi ilzâm ve kabûl-birle iltizâmi olan meblağ-ı ma'lûmu vakt ve zamânîle edâ eylemek şartile Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazînesi'ne deyn temessükü virmekle ze'âmet vetîmâr-ı mezkûrların sene-i merkûme mahsûben zabit u rabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtın kânûn-ı kadîm olığındığı üzere ahz u kabz eyleyüp taraf-ı âhardan müdâhale olunmamak üzere zabit için emr-i şerîfim virilmek bâbında Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazînesi defterdârı iftihârû'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir Mustafa ve Seyyid dâme-ulüvvuhû memhûr temessük virilmek kânûn-ı cedîd-i müstahsene şurûtu mûcebinçe bu makûle Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazînesi cânibinden zabit ile iltizâm olunan ze'âmet ve tîmârların vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olığındığı üzere zabit u rabt ve ta'sîr ve ahz u kabz olunup olagelmese muğâyir-i hareket ile vüdîatullâh olan ahâlî-i fukarâ-yı ra'iyyete zulm ü te'addîden ictinâb olunmak virilen evâmir-i şerîfem şurûtundan idüğü ve ze'âmet ve

tîmârhâ-i mezkûre hazîne-i mezbûr tarafından zabit olunmuş olduğu mukayyed olmağla mücebince amel ü hareket olunmak fermânım olmanın imdi siz ki kudât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz sûret-i defter-i mezkûrda muharrer ol mikdâr ze'âmet ve tîmârlar ötedenberü ne vechle zabit u rabb ve mahsûlât ve rüsûmâtı ahz u kabz olunagelmiş ise iki yüz sekiz senesi martı ibtidâsına şubâti gâyetine degein mûmâ-ileyh tarafından dahi ol vechle zabit u rabb ve mahsûlât ve rüsûmâtın ahz u kabz ve ta'sîr itdirüp olagelmese muğâyir-i hareket ile vüdfî'atullâh olan ahâlî-i fukarâ-yı ra'iyyete zulm ü te'addîden ihtirâz-ı tâm ve zabit u rabbâna âhardan müdâhale itdirilmemesine dikkat ve ihtimâm eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şânımıñ mazmûn-ı münîfi üzre âmil olup hilâfindan ihtirâz ve ictinâb eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Cemâziye'l-âhir sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad-vasale ileynâ ve kayd-şûd fi 15 Ş sene 1208

S.22/B:20

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vücûh-ı ahâlî zîde-kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsîl olicak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûrun bu def'a bir kît'a sâliyâne defteri vürûd itmekle defter-i mezkûre sâbıkâ baş defterdârim olup Anadolu cânibinden mütevârid defâtır tenkîhine me'mûr iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Şerîf Mehmed dâme-mecduhû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi Saferi gurresinden Zilhiccesi gâyetine gelince on ay müddetde mecmû' mesârifleri yirmi sekiz bin beş yüz yetmiş sekiz buçuk guruşa bâliğ olup meblağ-ı mezbûrun altı bin üç yüz yetmiş beş buçuk guruşu istiksâr olduğundan iktizâlarına göre sürhle tenzîl ve fûrûnihâde olunarak bir kît'a sûret-i defter terkîm ve tasdîr olunmağla fîmâba'd böyle istiksâr olunacak mebâliğ sarf olunmayup beyhûde fukarâyi rahnedâr eylememeleri içün işbu sürhle tenzîl olunan mesârifden mahalli ve kâbızı ma'lûm ve istirdâdı mümkün olanlar ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetîle pây-ı hâl istirdâd ve .... mahalde hîfz ve umûr-ı fukarâya sarf olunup gelecek sâliyâne defterine îrâd yazılmak ve hâkim ve a'yân istirdâdı âciz oldukları maddeleri iktizâsına göre Anadolu vâlisine ve Dersa'âdet'ime i'lâm ve inhâ idüp istidâları üzre icâb ve iktizâ idenlerden tahsîl

olunmasına i̇htimâm olunmak ve hâkimü's-şer'a tâhsîs kılınan guruş başına birer paradan ziyâde makbûzu olup kezâlik sürhle tenzîl olunmuş olan harc-ı i'lâmâti dahi te'kîden li'n-nizâm ve itâ'ate li'l-emr ibtidâ hâkim-i mûmâ-ileyh red eylemek ve mebâliğ-i sâ'irenin dahi yerlü yerinden istirdâdına yolîle şûrû ve mübâşeret-birle ol bâbda fukarâ-yı memlekete mu'âvenet ve bundan böyle işbu defteri usûl olarak mahkemedede hîfz idüp vaktâ mine'l-evkât beyhûde mesârif zuhûr itdikde rizâ-yı hümâyûnum olmadığını ve virilür ise tevzî'ine ruhsat virilmeyeceğini ifâde eyledikden sonra hâkimin sözünü diñlemeyen ve o makûle mesârif-i beyhûdeye akçe viren her kim ise Der'aliyyeme i'lâm olunmak lâzimededen idüğü beyânîle defter-i tevzî'a o makûle masraf idhâl olunmamak ve sancak mutasarrîfi ve Anadolu vâlîleri taraflarından ittibâ'-ı hizmet itdirmek için müsevvidât ve müfteriyât ile mübâşir gönderilmemek ve evâmir-i aliyyeme mebnî ve yâhud bir mühim maslahat ve de'âvî-i sahîha için mübâşir ta'yîni muktezî oldunda lüzûmuna göre bir iki üç nihâyet beş neferden ziyâde âdem gönderilmeyüp bilâ-mûceb fukarâyi mesârife ve hizmet-i mübâşiriyyeye mübtelâ itmemek ve kendü maslahatlarîcün ve yâhud âhar mahalde olan me'mûriyetlerîcün mûrûr u ubûr idenlere ta'yînât virilmeyüp cebren ve kahren almağa cesâret idenleri olur ise ism ve şöhretlerîle bu tarafa i'lâm olunmak ve fermân-ı âlî ve buyuruldu ile gelenler dahi hilâf-ı emr-i âlî külliyetlü âdem ile gelüp ve fukarâya yâr olmamak ve asl-ı kazâ umûriçün gelen mübâşirlere kifâyet mikdârı cüz'iyât makûlesi ve harcırâhlarîcün bir mikdâr hizmet-i mübâşiriyye virilmesi tecvîz olunur ise dahi Zeyd ve Ömer'in birbirinden şikâyeti sebebîle ta'yîn olunan mübâşire fukarânın borcu olmamağa zinhâr ve zinhâr o makûlelerin hizmet-i mübâşiriyye ve ta'yînâtı ve her bir akçe olsun memleketeden virilmeyüp müdde'i ve müdde'â-aleyhden kangısından iktizâ ider ise andan alıvirilmek üzre tenbîhi hâvî emr-i münîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ-ileyhe bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sâliyâne defterinin sûreti ma'an ırsâl olunmuşdur imdi fukarânın taklîl-i mesârifi matlûb olduğu ve sûret-i defterin gönderilmesi zulmiyye makûlesi olan ve mahsûb kabûl itmeyen mevâdd-ı ma'lûm olmak ve fîmâba'd tatbîk olunarak alınup virilmesine mebnî idüğü ve tenzîl olunan mebâliğin pây-ı hâlin tâhsîl ve fukarânın âtiyye mesârifine sarf için mahall-i mü'emmine vaz'ı mültezim olduğu ve a'yân olan kimesne bir senede kendüyü ne mikdâr akçe ile idâre idebilür ise cümle ma'rîfîle tanzîm olunup tevzî' olunmaksızın mikdârı bu tarafa ba'de'l-i'lâm ne mikdâra ruhsat virilür ise ba'dehû tevzî' ve idhâl olunmasına ale'l-umûm irâde-i

aliyyem ta'alluk eylediği ve mesârif-i sahîha-i memleket üzre bi'l-cümle kudât ve nüvvâba tahsîs kılınan guruş başına bir para harc-ı defterden ziyâde gerek hükkâm ve gerek küttâb ve hüddâm muhzırlar ve gayrîler için bir akçe zam olunmak ve mevâdd-ı sâ'ire için aralıkda başkaca tevzî' yapılmamak ve ale'l-hesâb akçe tevzî' ve tahsîl olunmamak ve bir karye mahmî ve misli olan karye mağdûr olmayup cemî' zamânda ta'dîl ve tesviye şurûtuna ve kânûn tekâlîfe kemâl mertebe dikkat ve ri'âyet olunmak ve defter-i tevzî' başka dürlü virilen yaftalar ve pusulalar başka dürlü olmamak ve fîmâba'd ber-mûceb-i defter-i tevzî' mahkemeden virilen yaftalar hâkimin tatbîk mührüyle temhîr olunup [S.23] matlûb olan akçenin rakamı işâret olundukdan sonra Türkçe şerhi dahi yazılmak ve tevzî' olunan sâliyânenin mikdârı ve her hâneye ne düşdürücü cemî' yaftalarda sarâhaten yazılıp hîle ve desîseye kat'â mahal bîraigilmamak ve bu vechle mahkemeden virilen sahîh yafta ve pusula soñradan tebdîl olunup sahte yafta yazılmamak ve yeyâhud mahallinde tevzî' defteri başka olup ve Devlet-i Aliye'me başkası gönderilmemek matlûb olduğu ve işbu tenbîhâtın hîlâfi hareket derece medhali olanlara aman ve zaman virilmemek ve defter-i mezkûrenin İstanbul'a gelüp gitmesinde şimdi ve bundan sonra bir akçe masraf olmadığı ve olmayacağı ve işbu tekellüfât mücerred himâyet-i re'âyâ ve i'mâr-ı memleket zîmnâda hasbeten li-vechillâhi te'âlâ ihtiyâr olunmuş olduğu ma'lûmuñuz oldukça mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâla'a ve sağır ve kebîre i'lân ve işâ'at ve bu vechle kâffe-i mesârif-i memlekete göñül birliği ile ihtimâm u dikkat olunarak bi-mennihî-te'âlâ gelecek sâliyâne defteri işbu defterin nîfî mertebelerinde ve belki dahi noksan olmasına sa'y ü gayret ve emr-i şerîfimin infâz u icrâsına mübâderet ve hîlâfi hâlet ü hareket vukû'unu tecvîz ile mazhar-ı va'idât-ı mezkûre olmakdan mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şef-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ't-makrûnile amel ü hareket ve hîlâfindan be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasız tahrîren fî evâhir-i Rebiü'l-evvel sene semâne ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad-vasale ileynâ ve kayd-şûd fî 15 §

S.12/B:21

Şerâyi'-şî'âr Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların kadıları fazîletlü efendiler zîde-fazluhum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve bi'l-umûm

vücûh-ı ahâlî ve kurâ ihtiyârları ve sâ'ir iş erleri zîde-kadruhum zîr-i inhâ olunur ki bu hengâmda tâ'ife-i delîlândan ve zümre eşkiyâdan Serd Mahmud ve Kır Türkmen ve Pehlivân ve Yarım Çerâğî Abdurrahman nâmûn alem-efrâz eşkiyâlar birbirlerile müttefikan başlarına katî vâfir erâzil ve eşhâsı cem' ve kapusuz serserî keşt ü güzâr ve fukarâ-yı ra'iyyete îsâl ve hasâr u mazâr ve sâ'ir hâlât-ı nâ-marziyyeye ihtisâr üzre oldukları sahîhan tarafımıza inhâ olunmağla imdi vedâyi'-i cenâb-ı hâlikî'l-beriyyâ olan fukarâ-yı ra'iyyetiñgrü mazâr-ı eşkiyâdan hifz u hırâsetlerile âsûde-hâl ve emn ü âsâyışları nasb ve hîn-i ihtmâmımız olmağla sâlifü'z-zikr Sert Mahmud ve Kır Türkmen ve Pehlivân ve Yarım Çerâğî Abdurrahman nâmûn habâset-pîşeler ve ma'iyyetlerinde olan avaneleri taraflarından fukarâ-yı ra'iyyete muğâyir rizâ-yı hazret-i cihandârî ve hîlâf-ı rizâmız hareket zuhûrile muhâcene (?) ve zam ve ta'addî vukû'a gelmek ihtimâli olur ise cümleñiz kâ'ide-i yek-dil ve yek-cihetîye kemâl-i ra'iyyet-birle tasallut ve te'addiyâtlarının indifâ'ına mezîd-i ihtmâm ve dikkat ve egerçi muhârebeye te'addî iderler ise demleri hederdir sizler dahi mislîle mukâbele ve merdâne ve delîrâne hareket-birle tertîb-i cezâ-yı lâyikalara bilâ-tevakkuf mübâderet eylemeñiz bâbında Dîvân-ı Anadolu'da işbu buyuruldu ısdâr ve li-ecli's-sened yediñize i'tâ ile ırsâl olunmuşdur inşâallâhu-teâlâ vusûlünde vech-i meşrûh üzre gerekdir ki eşkiyâ-yı merkûmûnuñ ne vechle ve ne tarîkile olur ise olsun fukarâ-yı ra'iyyet üzerinden tetâvül ve te'addiyâtlarının men' ü def'lerine vûfür-ı gayret ve ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hîlâfindan be-gâyeti'l-gâye tehâşî ve mücânebet eyliyesiz diyü fi 23 Ş sene 1208

Kad-vasale ileynâ ve kayd-şüd fi 26 Ş sene 1208.

S.24/B:22

Kıdvetü'n-nüvvâbi's-şer'în Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı nâ'ibi Mevlânâ zîde-ilmuhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı ahâlî zîde-kadruhum tevkî'-i reflî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsının bundan akdem vûrûd iden sâliyâne defterinde Anadolu vâlisine taksît-i evvel hazariyyesi bin yüz on yedi guruş ve taksît-i sâniyi bin dört yüz elli guruş ve liva-i mezbûr mutasarrîfinâ taksît-i evvel ve sâni ve sâlis hazariyyesi altışar yüz ellişer guruşdan bin dokuz yüz elli guruş virilmiş olduğu ve hizmet-i mübâşiriyyeleri dahi başka i'tâ olunmuş idüğü tahrîr olunduğundan ve Karahisâr Sancağı'ndan Anadolu vâilerîçün senede iki taksît ile iki bin yüz otuz yedi guruş seksen akçe ve mutasarrîfiçün senede beş bin guruş tobdan tertîb kılındığından

müfredâtı ya'nî Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın hisse-i hazariyyesi mikdârı bu tarafda ma'lûm olmadığından sicilde mukayyed hazariyyenin mikdârı beyânîle keyfiyet i'lâm olunmak üzere isti'lâmı hâvî mukaddemce emr-i şerîfim sâdir olmuş idi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bu def'a vârid olan i'lâmînda iki taksît ile vâlî içün bâlâda muharrer meblağın beher taksîti üçer yüz on birer guruş on yedişer parası mâl-ı hazariyye ve mübâşiriyye-i devlet ve harc-ı bâb olduğu ve ziyâdesi hizmet-i mübâşiriyye nâmîle ahz olunduğunu ve kezâlik bâlâda mestûr senede üç taksît mutasarrîfîçün müretteb beş bin guruş hazariyyenin beher taksîtde Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na dört yüz guruş isâbet eylediği sicillâtda mukayyed olup ve dörd yüz guruş ziyâdesi hizmet-i mübâşiriyye nâmîle alınmış idüğü tahrîr ve inhâ olunmayla husûs-ı mezbûr sâbıkâ başdefterdârim olup Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tenkîhine me'mûr iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Şerîf Mehmed dâme-mecduhûya havâle olundukda fîmâba'd Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'ndan Anadolu vâlîleri sicillâtında mukayyed olduğu üzere hazariyyenin taksîd-i evveli olmak üzere ma'a-harc-ı bâb ve mübâşiriyye üç yüz on yedi guruş on yedi para ve taksîd-i sâni olmak üzere kezâlik ma'a-harc-ı bâb ve mübâşiriyye üç yüz on bir guruş on yedi para ki cem'an bir senede iki taksîd ile altı yüz yirmi buçuk guruş on dört para olup bir akçe ziyâde almamak ve gönderdiğim mübâşir içün başka hizmet-i mübâşiriyye aldmamak üzere Anadolu vâlisine hitâben başka ve Karahisâr-ı Sâhib mutasarrîfi dahi ma'a-harc-ı bâb ve mübâşiriyye taksît-i evvelde dört yüz sekzen guruş ve taksît-i sâni de dört yüz sekzen guruş ve taksît-i sâlisde dört yüz sekzen guruş ki cem'an bir senede üç taksît ile bin dört yüz kırk guruş olup bir akçe ziyâde almamak ve tahsîline ta'yîn eylediği adamışığın başka hizmet-i mübâşiriyye aldmamak üzere lîva-i mezbûr mutasarrîfinâ hitâben başka ve ahâlî yedine sened olup ziyâde taleb idenlere ibrâz ve itâ'at itmeyenlerin keyfiyetlerini bilâ-te'hîr derhal bu tarafa i'lâm eylemeleriçün size hitâben başka evâmir-i şerîfem sudûrunu başdefterdâr-ı sâbık-ı mûmâ-ileyh i'lâm itmekle i'lâmı mûcebinçe amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb-ı şâhânem olduğu ve fîmâba'd bâlâda muharrer sicilde mukayyed bir senede iki taksît ile altı yüz yirmi iki buçuk guruş on dört paradan ziyâde Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'ndan mutâlebe eylememek üzere Anadolu vâlisine ve kezâlik senede üç taksît ile sicilde mukayyed bin dört yüz kırk guruşdan ziyâde bir akçe almamak ve aldmamak üzere lîva-i mezbûr mutasarrîfinâ başka başka evâmir-i şerîfemle tenbîh olunduğunu siz ki mevlânâ ve ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz ma'lumuñuz oldunda işbu emr-i şerîfi sicile kayd ve mazmûnunu iktizâ idenlere işâ'at ve sened olmak üzere ahâlî

yedinde ibkâya mübâderet ve kazâ-i mezbûrun Anadolu vâlisine ve sancak mutasarrifina virilecek bâlâda mezkûr hisse-i hazariyyesinin vakt ve zamânîle tâhsîl ve tamâmén teslîm olunmasına fukarâdan bir akçe ziyâde alup virilmemesine ihtimâm u dikkat ve ziyâde mutâlebe ider olur ise emr-i şerîfimi ibrâz ve itâ‘at itmeyenlerin keyfiyetleri bilâ-te’hîr i‘lâm olunmak ve hîlâf-ı emr ve rizâ-i hâlet ve hareket vukû‘u tecvîz olunmamak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdîr olmuşdur buyurdum ki mübâşiri sadr-ı a‘zam Tatarlarından kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Mehmed Emin zîde-kadruhû hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnîle amel ü hareket ve hîlâfindan tehâşî ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kîlasız tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Cemâziye'l-âhir sene semâne ve mi’eteyn ve elf

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad-vasale ileynâ fî 27 Ş 1208

S.25/B:23

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebber-i umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâbık mümehhid-i bünyânû'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sâ'a'deti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtifi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Anadolu vâlîsi vezîrim Abdullah Paşa edâmallâhu-teâlâ iclâlehû tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olicak ma'lûm ola ki Eyâlet-i Anadolu kazâlarında kapusuz defîl ve tüfenkçi tâ'ifesi serserî keşt ü güzâr ve beher kazâ on on beş gün beytûtet ve firâf ve müft ü meccânen yem ü yiyecek ahzine adem-i kanâ‘at ve diş kirâsı ve gel geç akçesi ve bunların emsâli mezâlim ve bahâne-i sâ'ire ile cebren ve kahren celb ü envâle ictisâr eyledikleri ve fukarâ ve zu‘afânın emn ü râhatları meslûb olarak perâkende ve perişân olmak derecelerine resîde oldukları zâhir ve âşikâr olduğu mukaddemâ inhâ olunmakdan nâşî bu makûle eşkiyâ fîmâba‘d bir mahalde kabûl olunmayup hasbe'l-iktizâ me'mûriyetle bir mahalle ta‘yîn ve tesyîr olunduklarını müş‘ir yedlerinde Anadolu vâlîsinin kethûdâsı mührîle memhûr tezkiresi olmayanlar bayrak kûşâdider ise dahi kapusuz olup bu sûretde zîkr olunan eşkiyâ tâ'ifesi kazâlara lede'l-vürûd ma'rîfet-i şer‘ ve cümle ma'rîfetîle tard ve teb‘îd-birle def‘-i mazarlarına mübâderet ve eğer adem-i itâ‘at-birle muhârebeye tasaddî eylemek ihtimâli olur ise o makûlelerin demleri heder olarak aman u zaman virilmeyüp ahâlî-i kazâ bi'l-ittifâk üzerlerine varup bilâ-imhâl cezâları tertîb ve ru'ûs-ı maktû‘aları Dîân-ı Anadolu'ya irsâl ile istihsâl-i esbâb-ı âsâyiş-ibâda ikdâm ve fukarâ-yı ahâlî ve

sekene-i bilâd üzerlerinden zulm ü te'addîlerinin def^c ü ref^cine kemâlen kelâm olunmak içün Silifke ve Eyâlet-i Anadolu'nun hâvî oldukları sancakların mutasarrıflarına ve hükkâm ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı ahâlîlerine hitâben bundan akdem emr-i şerîfim sâdir olup icrâsı matlûb olduğuna ve delîl zümresinden Sert Mahmud nâm şakî yine tâ'ife-i mezkûrdan Kır Türkmeni Yusuf ve Sarı Kırık(?) dimekle meşhûr Ömer ve Abdurrahmân nâm şakîler ile ittihâd ve yüz elliden mütecâviz haşerât ile el-hâletü hâzihî Kütahya havâlîsinde serserî keşt ü güzâr ve fukarâ-yı ra'iyyete îsâl-i hasâr ve Kütahya Kazâsı Nâhiyesi'nden Vîrâncık Nâhiyesi'ne tâbi' Yunuslar nâm karye sükkanından Kara Ahmedoğlu Abdi ve Çanakoğlu Mustafa nâm kimesneleri bi-gayr-i hakkın katl ve dört kiselik emvâl ve eşyâlarını yağma eyledikleri bu def^a bâ-tahrîrât inhâ olunduğuna binâ'en sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mukaddemâ sâdir olan emr-i âlîşân mücebince amel olunmak fermânum olmağın tenbîhen ve te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve eyle ırsâl olunmuşdur imdi memâlik-i mahrûsatî'l-mesâlik-i dâverânemde sâkin ibâdullâhîn âsâyîş ve râhatları ve mârrîn ve âbirîn kemâl-i emniyet ve selâmetle âmed-şüdleri matlûb ve o makûle eşkiyâ ve haram-zâdelerin def^c ü tasallutları mültezim-i pâdişâhânem olduğu ve eşkiyâ-yı merkûmeleri lede't-tazyîk Karaman cânibine firâr idecekleri mülâhazadan ba'id olmadığına mebnî Karaman vâlisine dahi başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunduğu sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'lûmuñ oldukda mukaddemâ ve hâlâ sâdir olan emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunduğu sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'lûmuñ oldukda mukaddemâ ve hâlâ sâdir olan emr-i şerîfim mücebince amel ü hareket-birle eyâletiñ dâhilinde sancak mutasarrıflarına ve hükkâm ve sâ'ir mûmâ-ileyhime dahi tarafîñdan buyuruldular tahrîr ve tesyîrile bâlâda isimleri mezkûr eşkiyâ-yı merkûme ve gerek sâ'ir o makûle kapusuz delîl ve tüfenkçi tâ'ifesi her kangı kazâya varup izhâr-ı hasâret ve şekâvet iderler ise cümle ittifâkîle tard ve teb'id ve eğer muhârebeye tasaddî iderler ise bi'l-ittifâk üzerine varılıp tertîb-i cezâlarına mübâderet-birle tasfiye-i bilâd ve râha-i ibâda ve emn ü dermiyân-ı gayret eylemelerini geregi gibi tenbîh-i ekide [S:26] müsâra'at ve sen dahi bir tarafdan eşkiyâ-yı merkûmenin def^c-i tasallutlarına ve fukarâ-yı ahâlî ve ebnâ-i sebîlin istihsâl-i esbâb-ı âsâyîş ve emniyetlerine teşâ ve cehd ve tâkat ve infâz ve icrâ-yı irâde-i pâdişâhâneme mübâderet ve bundan böyle dahi bir gûne mülâhaza ve a'zâr ve ehibbeye mebnî her kangı kazânın a'yân ve zâbitâni dâfi'-i eşkiyâda iğmâz ve rehâvet iderler ise beher hâl-i vehâmet ve nedâmeti kendülerine râci' olup haklarında tertîb-i cezâdan gayrî mu'âmele olunmayacağı is'âda (?) bezl ve te'addîsine(?) liyâkat ve iğmâz

ve rehâvet ve ferçeyâb-ı eşkiyâyi mûceb-i hâlet vukû‘u tecvîz ile mazhar-ı eşedd ve ikâb olmakdan nâşî hazz u mücânebet eylemeñ bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnile amel ü hareket ve hilâfindan tehâşî ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fî evâsît-ı şehr-i Şa‘bâi'l-mu‘azzam sene semâne ve mi’eteyn ve elf

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad-vasale ileynâ ve kayd-şûd fî 29 Ş 1208

Mûcebince hâlâ Anadolu vâlisi devletlü Abdullah Paşa Hazretleri'nin buyuruldusu dahi vârid olmuştur.

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki‘ merhûm ceddi el-Hâc Abdi nâm sâhibü'l-hayrin Zülâlî Câmi‘-i Şerîfi ittisâlinde müceddeden binâ ve ihyâ eylediği mu‘allimhânenin vazîfe-i mu‘ayyene ile tevliyeti evlâd-ı evlâda meşrûta olup ber-mûceb-i şart-ı vâkîf mütevellîsi olan erbâb-ı istihkâkdan ve evlâd-ı vâkîfdan işbu râfi‘-i tevkî‘-i refî‘-ş-şân-ı hâkânî Abdi zîde-kadruhû bi'l-fi‘l berât-ı şerîfimle mutasarrif olup lâkin taht-ı âlî baht-ı Osmânî üzre cülûs-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûnum vâki‘ olmağla Dersa‘âdetimden yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlîşânım virilmek bâbında yedinde olan atîk berâtı mûcebince inâyet taleb itmeğin vech-i meşrûh üzre merkûma sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm merkûm Abdi zîde-kadruhû varup zikr olunan mu‘allimhânenin ber-vech-i meşrûta kemâkân mütevellîsi olup hizmet-i lâzimesin mer‘î ve mü‘eddâ kıldıkdan sonra vazîfe-i mu‘ayyenesîle mutasarrif olup vâkîfin rûhu ve devâm-ı ömr ü devletîcün du‘âya müdâvemet göstere şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sânî min-şehr-i Şa‘bâni'l-mu‘azzam sene semâne ve mi’eteyn ve elf

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Vasale ileynâ ve kayd fî gurre-i Ramazân sene 1208

S.26/B:25

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib sükkânından ve erbâb-ı istihkâkdan es-Seyyid Hacı Ahmed Efendi ibn-i es-Seyyid Haci Halil Efendi meclis-i şer‘de medîne-i mezbûrede vâki‘ Hazret-i Dîvânî Mehmed Efendi Vakfî'nın vazîfe-i mu‘ayyene ile evlâd-ı vâkîfin

batn-ı evvelde olup ber-vech-i meşrûta tevliyetine mutasarrıfa Â'işe Hanım'dan tevliyet da'vâsı idüp li-ecli'l-mûrâfa'a meclis-i şer'a ihmâzını taleb eyledikde mezbûre Â'işe Hanım ihmîyâre ve alîle ve bi'n-nefs murâfa'aya liyâkatı olmadığından vekili kardeşi Ahmed Bey huzûr-ı şer'a ihmâz ve mübâşir ta'yîn buyurulan Dîvân çavuşlarından Hasan Çavuş hâzır olduğu hâlde müdde'î-i mezbûr Seyyid Hacı Ahmed Efendi [s.27] vekîl-i mezbûr Ahmed Bey mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp tevliyet-i mezbûre vâkîfinin vakfiyye-i ma'mûlün-bihâsında evlâdının batn-ı evvelde olanların aslah ve erşidine meşrûta olunduğu mukayyed ve ber-mûcîeb-i şart-ı vâkîf tevliyet-i mezbûreye bundan akdem ammitem(?) Şerîfe Züleyhâ Hâtun mutasarrıfa ve andan evvel babam Seyyid Hacı Halil mutasarrîf andan evvel ceddem Şerîfe Havvâ ve anası Şerîfe İsmihan Hâtun ve anlardan evvel Konya'da medfûn Mehmed Ârif Efendi mutasarrîf olup babam Seyyid Hacı Halil mutasarrîfi oldukda mezbûre Â'işe Hanım'ınbabası Mustafa Bey ben dahi evlâd-ı vâkîfdan ve batn-ı evvelde benden gayri kimesne yokdur tevliyete ben müstehakkım diyü da'vâ eyledikde müdde'âsını isbât idemeyüp babam merkûm Seyyid Hacı Halil evlâd-ı vâkîfin batn-ı evvelinde kendüden gayri kimesne olmadığını isbât ve mezbûr Mustafa Bey mu'ârazadan men' ve tevliyet-i mezbûreye babam Seyyid Halil ba'de-vefâtihî ammitem Şerîfe Züleyhâ Hâtun mutasarrıfa olduğu fevt oldukda batn-ı evvelde evlâd-ı vâkîfdan es-Seyyid Mehmed Dervîş Ağa lisânından olarak mezbûre Â'işe Hanım batn-ı evvelde ve ben batn-ı sâniâdenim diyü ikrâr ve tevliyetden keff-i yed eyledi diyü Turunçoğulları hâkim-i vakti itmâ' ve i'lâm ahz ve mezbûre Â'işe Hanım'ı mütevellî nasb itdirdikleri cümle ahâlînin ma'lûmu ve mezbûre Â'işe Hâtun'un şerâfeti ve âbâ veecdâdında mütevellî olmuş yokdur hakîkat-ı hâl ahâlîden su'âl ve şart-ı vâkîf üzere tevliyet-i mezkûre Â'işe Hanım ref'inden baña tevcîh olunmak bâbında arz olunması matlûbumdur didikde mezbûr Ahmed Bey cevâbında merkûm Seyyid Hacı Ahmed Efendi'nin evlâd-ı vâkîfdan olduğunu inkâr idicek merkûm Seyyid Hacı Ahmed Efendi evlâd-ı vâkîfdan batn-ı evvelde aslah ve erşed olduğunu Dervîş Ebûbekir bin Mehmed ve Hüseyin bin Recep nâm kimesneler şehâdetlerile isbât ve mezbûr Â'işe Hanım hilâf-ı şart-ı vâkîf mütevellî olduğunu haber virmelerile tevliyet-i mezbûre ref'inden merkûm Seyyid Hacı Ahmed Efendi'ye tevcîh buyurulmak ricâsına Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi el-Hâc Mehmed Emîn Efendi arz ve arz-ı mezkûr mantûkunca merkûm Seyyid Hacı Ahmed Efendi'nin merâmına müsâ'ade buyurulmak iktizâ eyledikde Rumili Kadı'askeri fazîletlü Mustafa Âşîr Efendi Hazretleri i'lâm itmelerile i'lâmları mücebince ref'inden tevcîh olunmak bâbında bin iki yüz yedi senesi Zilhiccesi'nin yirmi

üçüncü günü sâdir olan ru'ûs-ı hümâyûn mûcebince berât-ı şerîf-i âlîşân yazılmak için
işbu tezkire virildi tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Kad-vasale ileynâ ve kayd fî 13 N sene 1208

S.28/B:26

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmî-mekân tuğrâ-yı ğarrâ-yı cihan-sitan hükm-i hâkânî
oldur ki

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Alaca Medrese Vakfi'nın câbîsi olmayup
nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmayla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i
refîü's-şân-ı hâkânî Mehmed Fehmi zîde-kadruhû her vechle lâyik ve mahal ve
müstahak olmağın cibâyet-i mezkûre vakf-ı mezbûr mahsûlünden almak üzre yevmî
yedi akçe vazîfe ile tevcîh olunup yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlîşânım virilmek
bâbında nâ'ibi Mevlânâ el-Hâc Mehmed Emîn zîde-i lîmuhû arz itmeğin mûcebince vâki'
ise merkûma tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu virdim ve
buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Mehmed Fehmi zîde-kadruhû varup zîkr olunan
medrese vakfinin câbîsi olup hizmet-i lâzimesin mer'i ve mü'eddâ kıldıkdan sonra vakf-
ı mezbûr mahsûlünden almak üzre yevmî yedi akçe vazifesiyle mutasarrîf olup vâkîfin
hayrâtı ve devâm-ı ömr ü devletîcün du'âya müdâvemet göstere ol bâbda âhardan bir
vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar söyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren
fi'l-yevmi't-tâsi' min-şehr-i cemâziye'l-âhir sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd fî 13 N sene 1208

S.28/B:27

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdîni'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib
Sancağı'nda vâki' Karahisâr-ı Sâhib ve Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhud ve Karamîk ve
Çay ve Barçınlu ve Nevâhî-i Barçınlu ve Çöl-âbâd ve Bolvadin kazâları ile lîva-i
mezbûrun sâ'ir muhtevî olduğu kazâların kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde-kadruhum tevkî'-i refî'-i
hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' Karahisâr-ı
Sâhib Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhud ve Karamîk ve Çay ve Barçınlu ve Nevâhî-i

Barçınlu ve Çöl-âbâd ve Bolvadin kazâlarile liva-i mezbûrun sâ'ir muhtevî olduğu kazâlarının yapağı ve kıl resimlerine bedel her re's aagnâm ve keçiden tâhsîl tanzîm olunan birer para resm-i mîrînin tâhsîldârlığı işbu bin iki yüz iki senesine mahsûben der'uhde ve iltizâmına tâlib ve râgîb olan dergâh-ı mu'allâm gediklerinden Turunç-zâde Abdullah Bey zîde-mecdûhûya bedel-i iltizâm-ı ma'lûm ile der'uhde ve iltizâm olunup mûmâ-ileyh dahî iltizâm ve kabûl-birle bedel-i iltizâmı olan meblağ-ı ma'lûmu vakt ve zanânîle edâ ve teslîm eylemek şartile Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazînesi'ne deyn temessükü virmeğin liva-i mezbûr kazâlarında bulunan aagnâm ve keçiden ta'dâd olunarak birer para resm-i yapağı ahz u kabz eyleyüp taraf-ı âhardan müdâhale olunmamak üzere ber-mûcîb-i şurût talebîçün(?) emr-i şerîfim virilmek bâbında Ârâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum defterdâri iftihârû'l-ümerâ' ve'l-ekâbir Mustafa Reşîd dâme-ulüvvühû memhûr temessük i'tâ [S:29] itmekle memâlik-i mahrûsamda vâki' iskele ve berrî ve bahrî ve sâ'ir Anadolu ve Rumili sâhillerinden ve Haleb ve Trablus ve Şam iskelelerinden ve İzmir ve Selânik ve Bosna taraflarından âhar mahallere fûruht ve bey' ü şirâ' olunan yapağdan kadîm olan gûmrûk ve sâ'ir virgülerine halel gelmemek şartile beher vekîyesinden cânib-i mîrîçün müceddeden birer para resm-i mîrîleri bâyi'leri taraflarından ahz ve tâhsîl olunmak üzere bundan akdem hatt-ı hümâyûn-ı şevket-mâkrûnumla tanzîm olunmuşidi ancak mahalleri müteferrik ve perîşân olduğundan resmi tâhsîl olunmamış yapağı ashâb-ı tüccâra fûruht ve tüccâr dahi ümenâya tesâdûf idüp yedinde edâ tezkiresi olmadılarından resm mutâlebesîle yûfîleri tevkîf olunarak tüccâr-ı merkûmeye usret derkâr olmağla memâlik-i mahrûsamın âdet ve aagnâm ve mukâta'âtı rûsûmu tâhsîl olundukca iki yüz sekiz senesi Martî'ndan i'tibâr ile âdet-i aagnâm ve keçi mîrîsi tâhsîl olunduğu esnâda kuzu ve oğlakdan mâ'adâ selâtin ve eşrâf ve a'yân ve ahâlî ve re'âyâ ve askerî ve gayr-i askerî ve çoban ve mandıracı ve cebe ve sâ'ir kesânın yedlerinde ve yaylaklarında ve kışlaklarında mevcûd aagnâm ve keçi ta'dâd olunup her kimin olur ise olsun bir adedi girüye kalmayarak ale's-seviye aagnâm ve keçinin beher re'sinden resm-i yapağı ve kıl olmak üzere birer para resm tamâmen tâhsîl olunup ashâbinin ism ve şöhretleri ve aagnâm ve keçinin aded ve mikdârları beyân olunarak ümenâ taraflarından edâ tezkireleri i'tâ olunmak ve hilâfîna hareket ideri olur ise zecren iki kat resmi tâhsîl itdirilmek üzere şurûta rabt-birle iki yüz sekiz senesi Martî ibtidâsına from İrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazînesi tarafından zabt olunmak üzere müceddeden virilen nîzâm şurûtundan idüğü mukayyed olmağla mûcîbince amel ü hareket olunmak fermânim olmağın işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve eyle irsâl

olunmuşdur imdi vusûlünde siz ki kudât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimziz bâlâda bast-u beyân olunduğu üzere sene-i merkûma mahsûben ber-mûceb-i şurût-ı muharrere Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ Karahisâr-ı Sâhib ve Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhud ve Karamîk ve Çay ve Barçınlu ve Nevâhî-i Barçınlu ve Çöl-âbâd ve Bolvadin kazâlalarile liva-i mezbûrun sâ’ir muhtevî olduğu kazâlarda âdet-i aagnâm ve keçi mîrîsi tahsîl olunduğu esnâda kuzu ve oğlakdan mâ‘adâ selâtîn ve eşrâf ve a‘yân ve ahâlî ve re‘âyâ ve askerî ve gayrî ve çoban ve mandıracı ve celeb ve sâ’ir kesânın yedlerinde ve yaylaklarında ve kışlaklarında mevcûd aagnâm ve keçi ta‘dâd olunup her kim olur ise olsun bir adedi girüye almayarak ve bu toklu ve .... diyerek gadr ve illet olunmayarak mâzîde ve dahi soñra tuğyân kuzu ve oğlakdan mâ‘adâ ale’s-seviye yapağı ve kıl resimlerine bedel aagnâm ve keçinin beher re’sinden birer para resm-i [S:30] mîrîsi cânib-i mîrîsîcün mûmâ-ileyh tarafından ta‘ahhüdü olan bedel-i iltizâm-ı ma‘lûm mukâbili tahsîl olunup taraf-ı âhardan müdâhale ideri olur ise men‘ ü def‘ eylemeğe dikkat ve bu bahâne ile kimesneye cevr ü ezâ ve ziyâde nesne mutâlebesîle rencîde ve te‘addîden ictinâb ve ihtirâz eyliyesiz ve siz ki a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz sizler dahi mûceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’s-şân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-ı münîfibirle âmil olup hilâfindan ihtirâz ve ictinâb eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kîlasız tahrîren fi'l-yevmi'l-ışrîn min-Cemâziye'l-âhir sene semâne ve mi’eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd fî 15 N sene 1208

S.30/B:28

Kıdvetü's-sâdâti'l-kirâm kâ’immakâm-ı esbak es-Seyyid Hamza dâme-şeref-i siyâde ba‘de't-tahiyyeti'l-vâfiyye inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve nevâhî-i Barçınlı ve Sincanlı kazâlalarının kâ’mmakâmlığı işbu sene semâne ve mi’eteyn ve elf Ramazânü'l-mübâreği evâsîtinden cenâbiñiza arz tevcîh olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüp kudât ve kâ’immakâm senedlerile teseyyûd ve izhâr-ı alâmet-i huzarâ idenlerin def‘inde ihtimâm ve cenâbiñiz dahi kimesneye alâmet-i huzarâ vaz‘îndan haşyet ve iddi‘â-i neseb-i siyâdet idenleri tarafımıza havâleye mübâderet-birle işbu emânet-i kübrâda kemâl-i iffet idüp tevcîhiyye ve arûsiyye ve muhaddesât-ı sâ’ire-i

nâ-marziyye nâmîle bir akçelerin almayup ve aldırmayup sıyânet-i arz ve mallarından sa'y-i mevfûr zîmnâda şevketlü mehâbetlü kudretlü pâdişâh-ı İslâm ebbdallâhu-teâlâ devletihî ilâ-yevmi'l-kuyâm hazretlerinin ve devâm-ı ömr ü devletlerîcün sâdât-ı kirâmiñ dâ'vât-ı hayriyyelerini isticlâb idüp her emirde şer'-i şerîfe imtisâl ile mazhar-ı şefâ'at-i hazret-i seyyidi'l-enâm aleyhi efDALÜ't-tahiyyeti ve'l-hamlü's-selâm olasız ves-selâm.

El-fakîr Mehmed ....

En-nakîb ale'l-eşrâf

S.30/B:29

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların kudât ve nüvvâbı zîde-fazluhum tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olicak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Sancağı bu def'a avâtif-ı aliyye-i şâhâne ve avârif-i behiyye-i tâcdârânemden sâbıkâ Karesi Sancağı mutasarrîfi ve hâlâ Ada-i Kebîr muhâfizi mîr-i mîrân-ı kirâmîmdan emîrî'l-ümerâ'i'l-kirâm Hâfiz Seyyid Mehmed dâme-ikbâlehûya işub sene-i mübâreke Şevvâli'l-mükerremîniñ beşinci gününden tevcîh ve ber-vech-i arpalık tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olup mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin muhâfaza-i mezkûreye me'mûriyetine binâ'en tarafından liva-i mezbûra bir mütesellim nasbî lâbüd ve müktezî olmak hasebîle liva-i mezbûr sâkinlerinden kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Molla-zâde Seyyid Ahmed zîde-kadruhû perhîzkâr ve zabit u rabt-ı memlekete ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ-yı ra'iyyete sâhib-i liyâkat ve iktidâr olduğu beyânîle mûmâ-ileyhin liva-i mezbûra mütesellim nasb olunması bâbında emr-i şerîf sudûrunu mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hasan zîde-mecduhû bâ-takrîr istid'â itmekle vech-i meşrûh üzere mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz [S:31] mûmâ-ileyhin liva-i mezbûra mütesellim nasb olunduğu ma'lumuñuz oldukda ber-minvâl-i meşrûh mütesellimlilik-i mezkûru târîh-i merkûmdan mûmâ-ileyhe zabit ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafına râci' olan â'idât ve tayyârâtı kadîmden olageldiği vechle ahz u kabz itdirüp müteselliimliği umûruna âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdîr olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-ı itâ'at-makrûnîle amel ü hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyliyesiz söyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasız tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene semâne ve mi'eteyn ve elfl208.

S.31/B:30

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ zîde-ilmuhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib Sancağı alaybeğisi zîde-kadruhû tevkî-i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki eyâlet askeri haklarında şeref-yâfta-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince tertîb olunan kânûnnâme-i cedîdeden zü'amâ ve erbâb-ı tîmârin sancağıın da sâkin olmaları fevâ'id-i kesîreyi müstelzim olduğundan gayrî i'mâr-ı memleket ve himâyet-i ra'iyyete vesîle ve delâlet olacak hâlât-ı mergûbeden olmayla fîmâba'd eşkinci zü'amâ ve erbâb-ı tîmârin atîk ve cedîd cümlesi sancağında sâkin olmak ve bir mahalle me'mûriyetleri emri vardukda üç beş gün zarfında alaybeyi bayrağı altında ictimâ' itmenin maddesine alaybeyleri ve sancaklıunun zü'amâ ve erbâb-ı tîmâri mülâzimler gâyetü'l-gâye ihtimâm ve ketm ve himâyeden ihtirâz ideler ve sancağında sâkin olmayanlar işbu kânûn-ı cedîd târîhinden i'tibâr ile bir sene mehil virilüp ol müddetde zü'amân ve tîmârîni sancağında sâkin olur ve sefere muktedir makûleye kasrıyed eyleye sene hitâmında kasrıyed itmediği ve sancağında sâkin olmadığı tahkîk olundukda târik hükmünde olup sancağı alaybeğisi ber-mûceb-i şurût lâzım gelen müstahakkına arz eyliye ve zü'amâ ve rebâb-ı tîmârdan birisi kendü maslahatlarıçün Âsitâne-i Sa'âdet'e ve âhar mahalle gitmek iktizâ eyledikde alaybeğiden izni müş'ir maslahatı ve müddeti tasrîhîle arz olunmadıkça gitmek câ'iz olmaya ve alaybegiler bu makûle arzlardan bir akçe harc almayalar diyü mestûr olunduğuna binâ'en ve alaybegiler kânûnnâme-i cedîdenin ale't-tafsîl sûretleri ırsâl mûceb ve muktezâsile dâ'imâ amel ü hareket olunmak üzere mukaddemâ evâmir-i aliyyem ısdâr ve tisyâr olunduğuna ibtinâ'en müteseyyir kılınan şurût-ı cedîd ve neşr olunan evâmir muktezâsı üzere hareket ve hilâfindan mücânebet cümleye vâcibe-i zimmet idiği müstağnî-i ani'l-beyân olup ancak Anadolu Eyâleti ve elviye neferâtı yoklamasına me'mûr Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân es-Seyyid Mehmed Nâ'ilî zîde-mecduhû tarafından bu def'a Karahisâr Sancağı zü'amâ ve erbâb-ı tîmâri müte'ayyinâtından on nefer kimesnelerin mühürlerile memhûr ve esâmîleri mezkûr ta'ahhüdü hâvî bir kît'a mahzar vûrûd idüp mefhûmunda bâlâda beyân olunan şurûtun icrâsına bi'l-ittifâk i'tinâ ve dikkat ve hilâf-ı şurût ve muğâyir-i rizâ sancağında [S:32] sâkin olmayanlar ve muvakkaten bâ-tezkire âhar mahalle azîmet idüp vakt-i mu'ayyene zarfında gelmeyenler himâye ve iltizâm olunmayup nânpâreleri ber-

mûceb-i şurût sancak mülâziminden erbâb-ı istihkâka arz eylemesini alaybeğiye ihbâra müsâre'at ve fîmâba'd yoklanan ve tevcîh ve berât i'tâ olunan neferâtından min-gayr-i maslahat ve izn sancağında mevcûd bulunmayanı zuhûr ider ise yalnız alaybeyinin icrâ-yı mücâzâtîle iktifâ olunmayup rehâvet ve adem-i ihtimâm ve muğâyir-i ta'ahhûd ve şurût hareketimize haml olunur cezâ ve vehâmeti tarafımıza râci' ola diyü muharrer ve Karahisâr Mahkemesi'nde tescîl olunduğu ve hîlâf-ı şurût ve muğâyir-i ta'ahhûd vaz' u harekete mütecâsir olanların ibreten li's-sâ'îrîn icrâ-yı mücâzâta mübâderet olunacağı ve sırran ve alenen tahrîrden alî olunmayacağı siz ki mevlânâ ve alaybeği-i mûmâ-ileyhimâsız ma'lûmuñuz oldukda işbu emr-i şerîfimin mefhûmunu mütâla'a ve müte'ayyinân-ı mûmâ-ileyhimâ ve sâ'ir iktizâ idenlere ifâde-birle icrâ-yı şurût ve ibkâ-yı ta'ahhûde ikdâm olunmasına ihtimâm u dikkat ve hilâfi hareket itmekden ve itdirmekden mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnîle amel ü hareket ve hilâfindan be-gâyet hazer ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız tahrîren fi'l-evâsît-ı Saferi'l-hayr sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Be-makâm-ı
Kostantiniyye-î
Mahrûsa

S.32/B:31:

Fahrü'l-mu'temedîn hâlâ Abdurrahim Mîsrî Evkâfi mütevellisi Şeyh Mustafa Ba'de's-selâm inhâ olunur ki ber-vech-i meşrûta mütevellisi olduğuñ ceddiñ azîz-i müşârun-ileyhin evkâfindan medîne-i mezbûrede vâki' binâsı ve arası vakf olan Büyük Bezestân dimekle ma'rûf Bezestân bu sene-i mübâreke Rebiü'l-evveli'nin yirmi ikinci gicesi bi-kazâ'i lillâhi-teâlâ ihrâk-ı bi'n-nâr olup derûnunda muhterik olan dolab ashâblarının dahi ekseri yohsul olduklarından ve galle-i vakfda müsâ'ade olmadığından ve resm-i kadîmî üzere binâ olunması müte'assir ve mesârif-i kebîreye muhtâc olduğundan bu âna kadar mu'attal kalmaña işbu mûrâsele tahrîr ve yediñe i'tâ olunmuşdur gerekdir ki dolabların sâhibleri dolab yerine dükkan binâ ve masraflarını vakfa teberru' idüp kemâ-fi's-sâbık her bir dükkanın birer guruş senede vakf için saña virmeğe râzi ve müte'ahhid olanlara izn virüp yedlerine bu vechle temessük virüp mûceb-i mûrâsele ile âmil olasın ve's-selâm. Harrere fi 17 Za sene 1208.

Bâ-mühr-i hâkim el-Hâc Mehmed
 Emîn el-Mevlâ bi-hilâfe
 Be-Karahisâr-ı Sâhib

Faziletli Müftî Osman Efendi, Molla-zâde Mütesellim es-Seyyid Ahmed Ağa, Mütesellim-i Sâbık Sa‘âdetlü Seyyid Hasan Efendi, Kâ’immakâm es-Seyyid Hamza Efendi, Miralay es-Seyyid Mehmed Sâdik Ağa, Hacı Paşa Efendi, Hacı Ya‘kûboğlu Hacı Ömer, Ağdacı Hacı Halil Efendi, Salıngâçoğlu Hacı Ahmed, Hamamcioğlu Hacı Mehmed, es-Seyyid Ömer Ağa, es-Seyyid Halil Efendi, Serdâr Hacı Eyyûb Ağa, Çerioğlu Ahmed Beşe, Kula Halil Ağa.

S.33/B:32

İzzet Mehmed Paşa Hazretleri'ne işbu sene-i mübârekede Şevvâli'l-mükerrem'in beşinci gününden Kütahya Eyâleti tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olup vezîr-i müşârun-ileyhe eyâlet-i mezkûreye vürûduna kadar zabit u rabi'-i memleket ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ-yı ra‘iyete muktedir bir mütesellim nasb lâbüd ve muktezî olmak hasebîle Kara Osman-zâde kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân el-Hâc Ömer zîde-mecduhû bundan akdemce eyâlet-i mezkûreye mütesellim nasb ve ta'yîn olunmak bâbında emr-i şerîfim sâdir olmuşidi ancak mûmâ-ileyhe Bergama Voyvodâlığı uhdesinde olmak mülâbesesîle müte'allikâtından kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hacı Hüseyin zîde-mecduhû müstakîmü'l-etvâr ve re'âyâ berâber olduğundan bahsile müşârun-ileyhin eyâlet-i merkûmeye vürûduna kadar mûmâ-ileyhin bu def'a müceddeden mütesellim nasb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr-i müşârun-ileyhin kapu kethûdâsı bâ-takrîr istidâ itmekle vech-i meşrûh üzere mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-i mûmâ-ileyhimsiz mûmâ-ileyhin Bergama Voyvodâlığı uhdesinde olduğuna binâ'en yerine müşârun-ileyhin vürûduna kadar mûmâ-ileyh Hacı Hüseyin zîde-mecduhû mütesellim nasb olunduğu ma'lûmuñuz oldukda ber-vech-i meşrûh mütesellişlik-i mezkûru târih-i merkûmeden mûmâ-ileyhe zabit ve vezîr-i müşârun-ileyh tarafına râci' olan â'idât-ı kadîmeyi ahz u kabz itdirilüp mütesellişliği umûrun âharda bir ferdi dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnîle âmil olup hilâfindan hazer ve mücânebet eyliyesiz söyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kâlasız tahrîren evâ'il-i Zilka'de sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

S.33/B:33

İşbu bin iki yüz sekiz senesi mâh-ı Şevvâli'l-mükerremin beşinci günü Eyâlet-i Anadolu'da sâbıkâ Mısır Vâlisi devletlü veliyyü'n-nî'am el-Hâc İzzet Mehmed Paşa Efendimiz Hazretşeri'ne tevcîh ve ihsân buyurulup hîn-i duhûlüne kadar avâtif-ı aliyye-i mülükâne ve avârif-i behiyye-i hüsrevânede eyâlet-i mezbûrun umûr-ı mütesellimliği uhde-i gayûrânemize ihâle ve tefvîz-birle ez-kadîm â'idât ve tayyârât-ı sâ'ireyi ahz u kabz ve fukarâyı dest-i mezâlim ve te'addiyâtdan hîfz u hîrâset bâbında şeref-rîz-i sudûr iden emr-i celîlü's-şân mücebince hareket cümleye vâcibe-i zimmet olmakdan nâşî bi'l-yümn ve'l-ikbâl hürmet(?) ve savb-ı makarr-ı ikâmetimiz olan Kütahya'ya vusûl ve duhûlümüze müş'ir emr-i celîlü's-şânın bir kît'a mumzâ sûreti ırsâl olunup vusûlünde feth-i kîrâ'et ve i'lân-ı işâ'at bâdî olur hâlâta mübâderet eylemeñiz bâbında ber-mûceb-i emr-i âlî Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu ısdâr ve Yusuf Ağa ile ırsâl olunmuşdur lede'l-vusûl gerekdir ki vech-i meşrûh üzre vâki' olan mevâdd bi-esrihim iş'â-i i'lâm ve emn ü irâde-i ibâda bâdî olur hâlâta mübâderet ve ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hîlâfindan hazer ve mücânebet olunmak diyü buyuruldu. Harrere fi 17 Za 1208.

El-Hâc Hüseyin

Kâ'im-makâm-ı Anadolu

S.33/B:34

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Camî'-i Kebîr minber-i şerîfine meşrûta Osman Lala nâm vakf mezra'anın ber-vech-i hasbî nâzırı olan erbâb-ı istihkâkdan sâhib-i evvel işbu râfi'-i tevkî'-i refîlü's-şân-ı hâkânî Şeyh Ali zîde-kadruhû bi'l-fi'l berât-ı şerîf ile mutasarrîf ve hizmetinde kusûru ve müceb-i azli yoğiken ecâniبدen Osman nâm kimesne bir takrîb hâkimi ittimâ'-birle i'lâm itdirüp merkûm Şeyh Ali'nin ref'inden nezâret-i mezkûreyi vazîfe-i mu'ayyene ile kendi evlâdına berât itdirüp merkûm Şeyh Ali'ye ve vakf-ı şerîfe gadr-i külli itmekle mezbûr Osman'in ref'inden nezâret-i mezkûre merkûm Şeyh Ali'ye ber-vech-i hasbî kemâkân tevcîh ve ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında bi'l-fi'l vakf-ı mezbûrun mütevellisi Mustafa zîde-kadruhû arz itmeğin mücebince vâki' ise mezbûr Osman'in ref'inden tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnum virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Şeyh Ali zîde-kadruhû varup zikr olunan vakf mezra'anın mezbûr Osman'in ref'inden

kemâkân nâzırı olup hizmet-i lâzimesin mer‘î ve mü’eddâ kıldıdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrîf olup vâkıfin [S:34] rûhu ve devâm-ı ömr ü devletimçün du‘âya müdâvemet göstere ol bâbda def‘ olunan mezbûr Osman tarafından ve taraf-ı âhardan bir vechle dahl ü ta‘arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn Recebü'l-ferd sene erba‘a ve mi‘eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

S.34/B:35

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde-mecdûhû tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olicak ma'lûm ola ki Eyâlet-i Anadolu'da vâki‘ kazâlarda kapusuz delîl ve tüfenkçi tâyifesinin serserî keşt-i güzâr ve kazâlarda beytûtet ve karâr ve mücânâyım diyicek ahzine adem-i kanâ‘at ve diş kirâsı ve gelgeç akçesi ve bahâne-i sâ‘ire ile cebren ve kahren celb-i emvâle ictisâr eyledikleri mukaddemâ inhâ olunmakdan nâşî bu makûle eşkiyâ fîmâba‘d bir mahalde kabûl olmayup hasbe'l-iktizâ me'mûriyetle bir mahalle ta‘yîn ve tesyîr olunduklarını müş‘ir yedlerinde Anadolu vâlîsinin kethüdâsı mührîle memhûr tezkiresi olmayanlar bayrak kûşâd iderler ise dahi kapusuz olup bu sûretde zîr olunan eşkiyâ tâfesi kazâlara lede'l-vürûd ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetîle tard ve teb‘îd-birle def‘-i mazarlarına mübâderet ve eğer adem-i itâ‘at-birle muhârebeye tasaddî eylemek ihtimâlleri olur ise ol makûlelerin demleri heder olarak emân ve zamân virmeyüp ahâlî-i kazâ bi'l-ittifâk üzerlerine varup bilâ imhâl cezâları tertîb ve ru'ûs-ı maktû‘aları Dîvân-ı Anadolu'ya ırsâl ile istihsâl-i esbâb-ı âsâyiş-i ibâda ikdâm ve fukarâ-yı ahâlî ve sekene-i bilâd üzerlerinden zulm ü te‘addîlerinin def‘ ü ref‘ine sa‘y-i mâlâ-kelâm için olmak(?)-birle Anadolu hâvî olduğu sancakların mutasarrıflarına ve hükkâm ve zâbitân ve a'yân u vûcûh-ı ahâlîye hitâben bundan akdem evâmir-i şerîfeme ısdâr olunduğu ve nasb-ı vûlât ve mütesellimden murâd hükümetleri dâhilinde mazarrat-ı ibâd olan eşkiyânın def‘ ü ref‘lerîle râhat-ı fukarâ ve zu‘afâya ibtidâr eylemeleri irâdesine mebnî idüğü makûle ma'lûm olan hâlât dan iken Niğdeden Söğüd'e gelince vâki‘ mahallerde bölük bölük tüfenkçi ve delîl ve zeybek hey'etlerinde eşkiyâ keşt ü güzâr ve ahâlî-i kazâ ve kurâ hayvânâtlarını sürüp bin ve ikişer bin guruş ahzile yine sâhiblerine redd itdikleri ve Söğüd ve havâlîsinde ba‘zı piyâde ebnâ-i sebîli soydukları ve Der‘aliyyeme aġnâm nakl iden celeblerin havâlî-i merkûmede aġnâmları ulakları bu def‘a sem‘-i hümâyûnuma lâhik olmağla sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin Eyâlet-i Anadolu dâhilinde ol makûle zuhûr keşt ü güzâr iden eşkiyânın def‘ ü ref‘lerine istihsâl

ve te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ile ırsâl olunmuşdur imdi memâlik-i mahrûsatı'l-mesâlik-i dâverânede sâkin ibâdullâh râhatları ve selâmetle âmed-şüdleri bu makûle eşkiyâ def'-i tasallutları mültezim-i pâdişâhânem olduğu sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'kûmuñ oldukda mukaddem ve hâlâ sâdir olan emr-i şerîfim mücebince amel ü hareket-birle gerek Sögüd'e ve havâlisinin ve gerek sâ'ir Anadolu Eyâleti dâhilinde keşt-i güzâr eşkiyânın iktizâ idenler ile bi'l-ittifâk def'-i şer ü mazarratları tasfiye-i bilâd ve emn-i râhat-ı ibâda neşâ ve cehd ü tâkat ve serimû-i iğmâz ve rehâvetden ve bu vesîle ile şekâvetde medhali olmayan bî-cürüm ehl-i ırz makûlelerine tama'a u garaz ve hilâf-ı inhâya mebnî hilâf-ı şerî'at-ı ḡarrâ menâfi-i rızâ-hudâ ednâ mertebe te'addî ve tecâvüz vukû'unâ irâ'et ve ruhsatdan ve şekâvet zâhir ve mütehakkik olanları dahi kat'â himâyet misillü vaz' zuhûrile mazhar-ı ikâb olmakdan hazer ve mücânebet ve heman ol makûlelerin def' ü ref'lerine ve muhârebeye tasaddî olurlar ise demleri heder olmaña tedmîr ve istisâl-i râhat-ı ibâd ve te'mîn-i bilâd ve tenfîz-i fermân-ı hümâyûnum sarf-ı bezl-i makderet eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnîle amel ü hareket ve hilâfindan hazer ve mübâ'adet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılâsîz tahrîren evâsît-ı Zilka'de sene semâne ve mi'eteyn ve elf.

Mûcebince mütesellim-i vaktin el-Hâc Hüseyin Ağa zîde-mecdûhûnun buyuruldu-i münîfleri ta'yîn olan mübâşir kulları yedîle vûrûd olduğu ve feth-i kîrâ'et ve mücebîle amel ü itâ'ad olunmağa hâvi işbu mahalle kayd-şüd olundu.

S.35/B:36

Sikke-i hümâyûn nizâmi içün vûrûd iden emr-i şerîfin kaydi.

Düstûrûn-ı mûkerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebber-i umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâbık mütemmim-i mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mûmehhid-i bünyânû'd-devleti ve'l-iclâl müşeyyed-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun sağ kolunda vâki' vüzerâ-yı ızâm edâmallâhu-teâlâ iclâlehüm ve a'zamü'l-ümerâ'i'l-kirâm efhamü'l-küberâ'i'l-fihâm ulu'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtişâm el-mahfûf-ı bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân-ı kirâm dâme-ikbâlehüm ve akzâ kudâtu'l-müslimîn ülâ-vülâtü'l-müvahhidîn me'âdini'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'ş-şerî'ati ve'd-dîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtesûn-ı bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i fihâm

zîdet-fezâ'ilühüm ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm sâ'ir kudât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodalar ve a'yân-ı vilâyet ve sâ'ir bi'l-cümle zâbitân zîde-kadruhum tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Darbhâne-i Âmiremde sikke-i hümâyûnumda meskûk denânîriñ revâyic-i mu'ayyene üzre mütedâvil olması kânûn-ı kadîm ve re'y-i müstedîm olup mu'âmelât-ı nâsin ve hazâ'in-i şâhânemin nizâm ve râbitası dahi mu'ayyeneye merbût iken bir müddetden berü erbâb-ı cem-i celb tama'-ı hâmlarından nâşî muğâyir-i nizâm refste refte denânîr-i meskûkenin râyicine terakkiyeye tam virerek ve Darbhâne-i Âmire'mden üç buçuk guruşa virilen zer-i mahbûb nâm ve yetmiş paraya virilen nîsfiye ve elli paraya i'tâ olunan rub'iyye erbâb-ı mu'âmelât ve tüccâr yedlerinde üçer beşer paraya zammile ahz ve i'tâ olunarak zer-i mahbûb-ı İstanbul beş guruşa ve nîsfiyesi yüz paraya ve rub'iye findik yetmiş paraya ve zer-i mahbûb-ı Mısır dört guruşa râyic olduğu ve bu keyfiyet yevmen fe-yevmen mu'âmelât-ı nâsi karîn-i ihtilâl ve bâ-husûs umûr-ı mîrîyyeye me'mûr olanların ahz u i'tâsını külliyen ta'tîl eylediği ve memâlik-i mahrûsamda İzmir ve sâ'ir kesret üzre ahz ve i'tâ olan mahallerde Âsitâne-i Aliye'm râyicinden dahi efzûn olduğu ve bu vechle gümruk emtâsının police olarak ve ne 'aynen altın ile ahz u i'tâları mümkün olamayup umûrları mu'attal ve zarûretleri derkâr ve fîmâba'd iğmâz olunmak lâzım gelse gitdikçe müterakkî olacağından başka beyne'n-nâs ziyâdeye râyic iken Darbhâne-i Âmire'mden üç buçuk guruşa zer-i mahbûb ve nîsfiyesi yetmiş paraya ve rub'iyye elli paraya i'tâ olunmak beytü'l-mâl-ı müslimîne külli hasâreti mü'eddâ idüğü bedîdâr ve ber-muktezâ-yı vakt-i hâl denânîr-i meskûkenin fîmâba'd ziyâde ve noksan kabûl itmemek üzere taht-ı râbitaya idhâli ehem ve elzem olduğu âşikâr olmakdan nâşî fîmâba'd zer-i mahbûb-ı İstanbul beş guruşa ve nîsfiyesi yüz paraya ve findik-ı İstanbul mukaddemâ Macar Altunu'yla müsâvî olarak râyic olduğundan yedi guruşa ve rub'iyye-i findik yetmiş paraya ve zer-i mahbûb-ı Mısır dört guruşa ve Findik-ı Mısır Altunu altı guruşa râyic olup ziyâdeye alınup virilmemek ve gerek Âsitâne-i Aliye'mde ve gerek memâlik-i mahrûsamda âbâde-i nâsda mütedâvil olan Yaldız ve Macar [S:36] altunları dahi yedişer guruşa râyic olmak ve fîmâba'd hafî ve celî bir akçe ve bir habbe ziyâdeye ahz ve i'tâ olunmamak ve ideri olur ise .... te'dîb olunmak tenbîhini hâvî evâmir-i aliyyem ısdâri husûsunu ricâl-i Devlet-i Aliye'mden hâlâ Darbhâne-i Âmire'm nâzırı iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Mir Mustafa İffet dâme-mecduhû bâ-takrîr ifâde ve inbâ itmekle şeref-yâfta-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn ve nâzır-ı mûmâ-ileyhin takrîri mücebince İstanbul zer-i mahbûbu beş guruşa ve nîsfiyesi

yüz paraya ve İstanbul Fındık Altunu yedi guruşa ve rub'iyyesi yetmiş paraya ve Mısır Mahbûbu dört guruşa ve Yıldız ve Macar altunları dahi yedişer guruşa ve Mısır Fındık Altunu altı guruşa râyic olmak husûsuna irâde-i aliyyem müte'allik olmağla vech-i meşrûh üzre amel ü hareket olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve sadr-i a'zam Tatarlarından kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ömer Tatar zîde-kadruhû ile ırsâl olunmuşdur imdi memâlik-i mahrûsa ve mesâlik-i dâverânemde meskûk ve gerek kefere sikkesile râyic ve mütedâvil olan ecnâs-ı altunun revâyic-i câriyyeleri kabûl-i tezâyûd itmek te'âmûl-i nâsîn fesâdını ve is'âr-i havâyic ve eşyânın .... mûcib olduğu ve bu def'a şerefîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûnum ve nâzır-ı mûmâ-ileyhin takrîri mûcebince ba'd-ezîn husûs-ı mezbûra Âsitâne-i Aliyye'mde ol vechle nizâm virilüp taraf taraf buyuruldular neşr olduğu ve bu husûsda Anadolu ve Rumili'nin üçer kullarına ve sâ'ir iktizâ iden ... başka başka emr-i şerîfim ısdâr ve tisyâr olundugunu siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve mevlânâ ve sâ'ir-i mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmuñuz oldukda vech-i meşrûh üzre ba'de'l-yevm tüccâr ve erbâb-ı hîref ve mu'âmelât yedlerinde olan İstanbul zer-i mahbûbu beş guruşa ve nisfiyyesi yüz paraya ve İstanbul Fındık Altunu yedi guruşa ve rub'iyyesi yetmiş paraya ve Mısır Mahbûbu dört guruşa ve Yıldız ve Macar altunları dahi yedişer guruşa ve Mısır Fındık Altunu altı guruşa alınup virilüp vaktâ mine'l-evkât sırran ve alenen bir akçe ziyâdeye ahz u i'tâ olunmamak husûsuna ikdâm ve nezâret ve ba'd-ezîn ziyâdeye alup virmeğe cesâret ider olur ise ba'de-emân(?) icrâ-yı te'dîblerine mübâderet ve işbu nizâm-ı mehâkim sicillâtına sebt ve kayd ile ale'd-devâm düstürü'l-amel tutulup ser-i mû(?) hîlâfi üzre hareket vukû'a gelmesine bi'l-ittifâk bezl-i makderet eyliyesiz şöyle ki bu bâbda olan tekâsül ve rehâvet olur ise ve tahrîr ve nezâretde kusûr ve gaflet idenler ve ruhsat virenler aralık tecessüs olunup o makûleleri lede't-tahkîk hâl ve şânlarına göre mazhar-ı eşedd ü ikâb olacakları muhakkak olmağla âna göre amel ü hareket ve hîlâfi hareket ve ruhsatdan be-gâyet ittikâ ve mübâ'adet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlin mazmûn-ı itâ'at-makrûnile amel ü hareket ve hîlâfindan hazer ve mücânebet eyliyesiz söyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız

Evâsît-ı Zilhicce sene 1208.

Mefharü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsil olicak ma'lûm ola ki Hazîne-i Âmire'm defterleri mûcebince arpa emîni ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların altı yüz doksan yedi buçuk ve buçuk sülüs avâriz hânesile seksen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i avâriz-i mütekâ'idîn mallarîle Karye-i Dînâr ve gayrîden yirmi yedi guruş kırk beş akçe maktû' mâl olup bin iki yüz dokuz senesine mahsûb olmak üzre cem' ve tahsîl lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü ve nişanlu mevkûfâtî defteri sûreti virilmekle imdi mûcebince cem' ve tahsîl itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir vardukda bu bâbda sâdîr olan emrim üzre amel idüp dahi sene-i mezbûra mahsûben lîva-i mezbûrda kazâ ve kurâların ol mikdâr avâriz hânelerinın beher hânesinden beşer yüz akçe avârizlarîle ol mikdâr bedel-i avâriz-i mütekâ'idîn ve maktû' mallarîn ırsâl olunup mühürlü ve nişanlu mevkûfâtî defteri sûreti mûcebince yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve emîn-i mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslîm itdirdüp hilâf-ı emr ü defter bir kimesneye te'allül ve muhâlefet itdirmiyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmuñ cihet-i ma'âşîcün herbir avâriz hânesinden ellişer akçe dahi aldırdup ve hîn-i tahsîilde avâriz için alınan akçenin her yüz on akçesinde bir esedî guruşa alındırup ve mîrîcün alınan akçeyi Hazîne-i Âmire'me alındığı vech üzre alırız diyüp bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defter ve noksan hâneden ve fermânımdan ziyâde re'âyâ fukarâsına zulm ü te'addî olmakdan be-gâyet ihtirâz eyliyesiz söyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız 9 M sene 1209.

Kostantiniyye-i Mahrûsa

S.38/B:38

Kîdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'în Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ zîde-ilmuhû ve kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kütahya mütesellimi zîde-mecdûhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde-kadruhum tevkî'-i refî'i hümâyûnum vâsil olicak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûsamda hâsil olan güherçilenin bir vukiyyesi ecâniibe fîruht olunup örülerî münâsib kimesnelere der'uhde olunarak hâsil olan güherçilenin cânib-i mîrîcün mübâya'a olunmak üzre bundan akdem bi'l-cümle livaya ve kazâlara ısdâr ve ırsâl olunan evâmir-i aliyyem mûceblerince sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin Kütahya Eyâleti'nde vâki' kazâlar için dahi saña ve sâ'ire hitâben sâdîr olan emr-i âlîşânım Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Mahkemesi'ne lede'l-vürûd güherçile

ustaları ve ahâlî-i kazâ-i mezbûr cem' olduklarında sem'an ve tâ'an merâsimin ba'de'l-icrâ ve'l-irâde cevâblarında kazâ-i mezbûrda güherçile örüleri ekall-i kalîl olduğundan husûs-ı mezbûru kimesne der'uhde itmeyüp tabh ve i'mâlinde hâsılı ancak hâcete vefâ eylediğinden bundan akdem terk olunmuş olduğunu nâtik nâ'ib-i mûmâ-ileyhin virdiği bir kit'a i'lâmi irsâl eylemişsin ancak işbu sene-i mübârekede kazâ-i mezbûr a'yâni nûmûne olmak üzere bin vukîyye güherçile i'mâl itdirdüp Âsitâne-i Sa'âdet'im baruthânesine irsâl ve teslîm ve sahh mesârifinin müfredât üzere defterini götürüp ba'dehû ne vechle emr-i âlîşânım sudûr ider ise ol vechle amel ü hareket olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ baruthâneleri nâzırı olan iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Şerîf dâme-mecdûhû bâ-takrîr inhâ itmekden nâşî mûcebince amel ü hareket olunmak fermânim olmağın işbu emr-i celîlü's-şânım ısdâr ve eyle irsâl olundu imdi vusûlünde Âsitâne-i Sa'âdet'im baruthânesinde tabh ve i'mâl olunagelen külliyetlü barut-ı siyâhın cüz'-i a'zamı olan güherçilesi memâlik-i mahrûsamda vâki' bu makûle kazâlarda i'mâl olunugeldiğine binâ'en kazâ-i mezbûrda terk olunması tecvîz olunmamağla ba'dehû hüsîn-i kalîba ifrâğ ile tanzîm olunmak üzere kazâ-i mezbûr a'yâni ma'rifetîle işbu sene-i mübârekede nûmûne olarak bin vukîyye güherçile i'mâl ve ba'dehû ne vechle fermânim olur ise ol vechle amel ü hareket olunmak üzere sahh mesârifinden müfredât defterîle baruthâne-i merkûmeye irsâl ve tesyîli husûsunu a'yân-ı merkûmesin sen dahi zîkr olunan bin vukîyye güherçilenin a'yân olarak serî'an i'mâl ve sahh mesârifi defterîle Der'aliyyeme irsâl ve baruthâne-i mezbûreye teslîmine dikkat eyliyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin sen dahi mûceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemeñ bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olup hilâfindan be-gâyet hazer eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Fî 20 Z sene 1208.

S.39/B:39

İzzet-me'âb-ı şerî'at-nisâb mevlânâ el-Hâc Mehmed Emîn Efendi-i kâmyâb
 Ba'de't-tahiyetü'l-vâfiyye inhâ olunur ki hâlâ tarafımızdan bi'n-niyâbe mutasarrif olduğunuz Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın hükûmet-i şer'iyyesi işbu bin iki yüz sekiz senesi Zilhiccesi gurresinden cenâb-ı şerîflerine ibkâ olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûru kemâkân tarafımızdan bi'n-niyâbe zabit u tasarruf idüp beyne'l-ahâlî icrâ-yı şer'-i âlî emrinde dikkat-i tâm ve sa'y ü ihtimâm eylemeñiz me'mûldür.

El-fâkir Mehmed Atâullah ....

S.39/B:40

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm gayr ez-Liva-i Ankara Eyâlet-i Anadolu'da vâki' kudât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde-kadruhum tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki eyâlet-i merkûmede vâki' kazâlarda vâlî için tertîb ve ta'yîn kılınan elli yedi bin yedi yüz elli guruşa imdâd-ı hazariyye birle iki yüz dokuz senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît ve beher taksîti vakt ve zamânile eyâlet-i mezkûrda vâki' kazâlara ma'rifet ve cümle ma'rifetîle tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve hâlâ Anadolu vâlîsi düstür-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim İzzet Mehmed Paşa edâmallâhu-teâlâ iclâlehû tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve eyle irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz eyâlet-i mezbûrda vâlî için tertîb ve ta'yîn kılınan elli yedi bin yedi yüz elli guruşa imdâd-ı hazariyyeyi bin iki yüz dokuz senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît ve beher taksîti vakt ve zamânile ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkile eyâlet-i mezkûrda vâki' kazâlar ahâlîlerine tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve vezîr-i müşârun-ileyh tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm itdirmäge ihtimâm u dikkat olunup avk ve te'hîrden ve ihmâl ü müsâmahadan ve kazâlara küsûru üzere mübâşir irsâlîle ahâlî-i fukarâya îsâl-i zulm ve te'addîden ve mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde bir akçe mükerrer tevzî' ve tahsîlden ve ücret-i mübâsiriyye mutâlebesinden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnile âmil olup hilâfindan hazer ve mübâ'adet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Fî M sene 1209.

Kostantiniyye

Bu husûs için Anadolu kâ'immakâmi tarafından bir kît'a buyuruldu dahi vürûd itmişdir yine taksît-i emr-i şerîfi ile Anadolu Kâ'immakâmi Kara Osman-zâde el-Hâc Hüseyin Ağa tarafından bir kît'a tefdîş buyuruldusu dahi vürûd itmişdir.

S.40/B:41

İşbu bin iki yüz dokuz senesi mâh-i Saferü'l-hayr'ın evâsítında Karahisâr-ı Sâhib sükkânlarından es-Seyyid Mehmed oğulları es-Seyyid Hasan ve Çelebi es-Seyyid Mehmed nâm kimesneleri esb-keşân voyvodası tarafından vekili olan nâm kimesne meclis-i şer'a getürüp merkûmân esb-keşân re'âyâlardır bennâk isterim diyü da'vâ eylediğinden merkûmân dahi yedlerinde olan fetvâ-yı şerîf mücebince sahîhü'n-neseb âl-i Rasûlden olduğumuza binâ'en ötedenberü rüsûmât-ı örfîyye ve bennâk nâmîle bir şey' virmediğimiz cümlenin ma'lûmlarıdır diyü bu vechle meclis-i şer'de isbât itmelerile binâ'en-aleyh bir şey' lâzım gelmediği ecilden işbu mahalle şerh ve tescîl olundu. Fî 158 S sene 1209.

S.40/B:42

Şerî'at-şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde-fazluhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükûmetiñizde serdâr olan ref' olunup yerine üslûb-ı sâbık üzre kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yirmi sekiz bölüğün el-Hâc Eyyûb Ağa zîde-kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olmağın işbu mektûb tahrîr ve ırsâl olunmuşdur inşâallâhu-teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kiyâm ve ötedenberü olageldiği vechle zabit ve rabt-ı husûmet i'ânet ve ihtimâm eyliyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmesin kazâ-i mezkûrun serdârlığı saña tefvîz olunmakla gerekdir ki kâ'ide-i kadîm ve kânûn üzre zabit u rabt noksân vaki' ve def'-i haşerâtile tanzîm-i bilâd ve râhat-ı hâl-i ibâda bezl-i iktidâr eyliyesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir Yeniçerileri ve Cebeci ve Topcu ve Top Arabacı ve gîlmân-ı Acem ve Kul oğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilüp sözüñden taşra ve re'yîñden hâriz vaz' u hareketde bulunmayup dâ'imâ itâ'at ve inkîyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umûruñu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kânûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk ve tavâ'if-i merkûmûnun bilâ-veled ve bilâ-vâris fevt olanlarının metrûkâtlarının ma'rifet-i şer'le zabit ve sûk-ı sultânîde fûruht ve hâsîl olan nûkûdunu cânib-i beytü'l-mâl içün defter-i müfredâtîle ocak tarafına göndermeğe mübâderet ve sükkân-ı vilâyetin emn ü râhatlarına bâ'is hizmet-i müstahsene-i mûrûra vûcûh getürmeğe mecd ü sâ'i olup müceb-i mektûbile âmil olasız tahrîren gurre-i Rebiü'l-evvel sene tis'a ve mi'eteyn ve elf.

Mustafa Ağa

Yeniçeriyyân-ı Dergâh-ı Âlî

S.40/B:43

İşbu bin iki yüz dokuz senesi Rebiü'l-evvelin gurresinde olmak üzere Karahisâr-ı Sâhib'de nakîbü'l-eşrâf es-Seyyid Hamza Efendi'nin nekâbeti kâ'immakâmlığı ibkâsı vürûd itmekle işbu mahalle kayd olundu. Fî gurre-i Ra sene 1209.

Mehmed Atâullah el-Hüsni

Nakîbü'l-eşrâf

[S:41]

S:42/B:44

Bin iki yüz sekiz senesi Zilka‘desi'nin gurresinde cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le kurâ ve mahallâta tevzî‘ ve taksîm olunan mesârif-i vilâyetiñ sâliyâne defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Guruş

00095 Turunç-zâde Hasan Ağa ve Abdil Ağa'nın bâ-emr-i âlî Kütahya'ya
ihzârlarına gelen Sadr-ı a‘zam silahdârı çukadârına ve devletlü Hacı
Ali Paşa Efendimizin ...

00006 i‘lâmına virilen

00004 konağıçün Serdâr-zâde'ye virilen

00155 Zilka‘de şehriyyesîçün sekbanlara virilen bölükbaşı guruş 15, odabaşı
guruş 150, nefer aded 20 guruş 100, kahvukîye 6 guruş 15, barut
kîye 4 guruş 6, kurşun kîye 5 guruş 4

00006 Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Mutasarrîfi Mahmud Paşa'nın tevcîh i‘lâmına
virilen

00266

00006 Isparta'dan haps ile gelen Kütahya mübâşiri konağıçün Hacı Ahmed'e
virilen

00021 Kütahya vâlîsinin Tatar Ağası kasabaya gitdikde konağıçün Serdâr-
zâde'ye virilen ve Abdülkerim'e virilen

00009 Sadr-ı a‘zam çukadârı ve Kütahya mübâşiri bâ-emr-i âlî ile Çola Kazâsı'na
mûrûrlarında konaklarıçün Hacı Ahmed'e virilen

00035 Paşa Sarayı'nda müceddeden binâ olunan tahtânî odaya mesârif

00033 Karamık Kazâsı'ndan Ömer Paşa oğlunun ihzârına gelen Kütahya vâlîsi
tarafından on bir atlu üç gece konaklarıçün Hacı Ahmed'e virilen

00370

- 00050 Kurb-i şehrde suda şark olunan garibin teftişine gelen Kütahya mübâşiri
Hacı Ali Paşa'nın hazîne kâtibi efendiye virilen ...
- 00006 i'lâmına virilen
- 00150 mahkeme sicilinin Der'aliyye'ye celbîcün bâ-emr-i âlî gelen za'im ağıaya
virilen Anadolu vâlisinin emrîle
- 00013 mübâşirîyye-i mezkûrun virilmesiçün gelen bâ-mektûb Anadolu vâlisinin
Tatarına virilen hizmet
- 00085 merkûm za'im ağanın Isparta'dan avdetinde Âsitâne-i Aliyye'den sicill-i
mezkûrun haberine müterakkiben on iki gün yedi adamlı gelene
konağına virilen
- 00674
- 00006 i'lâmına virilen
- 00030 Arnabud Abdullah Paşa kazâmîzda mûrûrunda kumar bârgîrlarına virilen
kira
- 00015 menzil nizâmına gelen Tatar bâ-emr-i âlî ile hizmetine virilen
- 00006 i'lâmına virilen
- 00002 konağıcün Hacı Ahmed'e virilen
- 00733
- 00050 kapusuz tüfenkçi ve delîl hakkında fermân getüren Kütahya mübâşiri
Kavvâsbaşıya virilen hizmet
- 00006 i'lâmına virilen
- 00010,5 Konağıcün Serdâr-zâde
- 00100 kalyoncu bekâyâsına gelen sadr-ı a'zam çukadârı Hacı Mehmed'e virilen
hizmet
- 00072 Konağıcün Serdâr-zâde
- 00971
- 00204 Hâss-ı Çakır Karyesi'ne olunan imdâdiye
- 00100 Zilhicce şehriyyesîcün sekbanlara virilen
- 00018 devletlü kapudan paşa hazretlerinin kapucular bölükbaşısının konağıcün
Serdâr-zâde'ye virilen
- 02000 kalyon askeri tertîbine gelen Hâcegân Kelâmî Efendi'ye
- 00150 uşaklarına virilen
- 03498

00190 ma‘iyyetinde gelen devletlü Hacı Ali Paşa'nın kapucular bölükbaşısına virilen hizmet

00006 kalyoncu bayrağı tertîbi için i‘lâmına virilen

00013 bin iki yüz sekiz senesi Muharrem gurresinde ber-mu‘tâd çavuşlar kethüdâsına virilen

00006 i‘lâmına virilen

00075 hâcegândan Nâ'ilî Efendi bârgîrlerine virilen kirâ

03788

00025 umûr-ı vilâyet için Âsitâne'ye gönderilen sâ‘î ücreti

01270 bin iki yüz sekiz senesi Muhharem gurresinde Kütahya taksît-i evveli için Hacı Ali Paşa'ya virilen

00105 konağıçün Alemzâade'ye virilen süvâr aded 30, yevm aded 3

00006 i‘lâmına virilen

00134 hâcegândan Azârî Efendi konağıçün Hamza Efendi'ye virilen süvâr aded 6, yevm aded 17

05328

00021 Azârî Efendi Kütahya'ya git dikde tahrîrât getüren Tatara virilen hizmet

00133 Ma‘iyyetinde Kütahya Mübâşiri İbrâhim Ağa konağıçün Sâlih Ağa'ya virilen süvâr aded 7, yevm aded 17

00008 Karamık'dan gelen Ömer Paşa oğlu mübâşiri konağıçün Abdülkerim'e virilen

00025 Terzi Hacı Abdullâh'a virilen

00060 Kütahya vâlisi devletlü Ali Paşa Hazretleri Acemoğlu üzerine asker tertîbine buyuruldu getüren çukadâra hizmet

05575

00006 i‘lâmına virilen

00013 konağıçün Serdâr-zâde'ye virilen

00012 Kütahya mübâşiri Etmekçioğlu Hacı Mehmed Ağa Kasaba'ya geçikde konağıçün Hacı Ahmed'e süvâr aded 12, yevm aded 1

00155 Muharrem şehrîyesîcün sekbanlara virilen

00650 bin iki yüz sekiz senesi Muharrem gurresinde Karahisâr mutasarrîfi Mahmud Paşa Hazretleri'ne virilen taksît-i evvel

06411

00097,5 Mûsâ Çavuşoğlu Mehmed'e gelen devlet mübâşiri ağalara konak mesârifi Merhûm Mehmed rîfîrâsında mümkinden virilen

00350 Uşak'a Karahisâr mutasarrîfi Mahmud Paşa gitdikde mekârı bârgîrlere virilen

00050 Kütahya delîlbaşı Çobanlar Karyesi'ne geldikde virilen

00006 i'lâmına virilen

00500 Acemoğlu üzerine Mahmud Paşa gitdikde ma'iyyetinde gezen sekbanlara virilen nefer aded 100

07415

00025 Acemoğlu Bölükbaşı Hacı Mehmed'in ahzine gelen Kütahya mübâşiri ağaya virilen

00006 i'lâmına virilen

00020 Kütahya tüfenkçibâsı ve delîlbaşı kurâlarımızdan defîcün Kütahya'ya giden çukadâra hizmet

00006 i'lâmına virilen

00020 Karahisâr Mutasarrîfi Mahmud Paşa Hazretleri Acemoğlu üzerine gitmesicün buyuruldu getüren Tatara hizmet

07492

[S:43] Guruş

07492 naklet-ilâhünâ

00006 i'lâmına virilen

00003 konağıcün Sâlih Ağa'ya virilen

00025 bir defâa dahi kalyoncu bekâyâsîcün gelen sadr-i a'zam çukadârları Hacı Ali Ağa ve Halil Ağa'ya hizmet

00006 i'lâmına virilen

00009 konağıcün Serdâr-zâde'ye virilen

07541

00092 Kütahya vâlisi devletlü Hacı Ali Paşa Hazretleri'nden arpa içün gelen çavuş ağaya virilen hizmet

00060 konağıcün Serdâr-zâde'ye virilen süvâr aded 14, yevm aded 15

00015 sahtiyân ve kösele ve meşin içün emr-i âlî getüren Tatara virilen

00006 i'lâmına virilen

00003 konağıçün Hacı Ahmed'e

07717

00155 Safer şehriyesiçün sekbanlara virilen

00016 Acemoğlu kazâñıza gelmek ihtimâlı olur ise ahz idesiz diyü fermân sûreti
ve buyuruldu getüren çukadâra hizmet

00006 i'lâmına virilen

00002 konağıçün Hacı Ahmed'e

00015 ser-çeşme tarafından deliller için fermân getürene hizmet

07911

00006 i'lâmına virilen

00002 konağıçün Hacı Ahmed'e

00028 Kütahya Mübâşiri Sâlih Efendi Kasaba'ya gitdikde iki yevm konağıçün
Hacı Ahmed'e virilen

00006 devletlü Süleyman Paşa Hazretleri'nin aded-i aagnâmi mîrîçün silahdâr ağa
yedîle gelen fermân i'lâmi için

00055 Kütahya taksîti için ve Karahisâr taksîti hizmet-i mübâşiriyyeleri refîçün
fermân getüren Tatara süvâr aded 8, yevm 9

08008

00006 i'lâmına virilen

00065 Kütahya Mütesellimi Hatvan Ağa'nın mübâşiri Ali Efendi konağıçün
Şamoğlu'na virilen

00155 Rebîü'l-evvel şehriyesiçün sekbanlara virilen

00020 Tandırı ve Karaca Ahmed Karyesi'ne gelen mübâşir konağıçün

00006 ihrâk olduğunda Kütahya'ya i'lâm

08260

00015 Kütahya'ya i'lâmi getüren Osman Çukadâr'a virilen hizmet

00006 yapağı-i mîrîçün fermânın i'lâmına

00155 Rebîü'l-âhir şehriyesiçün sekbanlara virilen

00030 sadr-ı a'zam silahdârı gitdikde bârgîrlерine virilen kira

00050 Âsitâne-i Aliyye'den sicill-i mahfûzu getüren Tatara

08516

00006 i'lâmına virilen

00003 konağıçün el-Hacı Ahmed'e virilen

- 00128 Kütahya vâlîsi el-Hâc Ali Paşa Hazretleri'ne ibkâ fermâni ve buyuruldu
getüren kethûdâ kâtibi İsmâil Efendi'ye hizmet
- 00006 i'lâmına
- 00013 konağıçün el-Hac Ahmed'e
- 08672
- 00025 Kütahya mübâşiri hazîne kâtibi Kasaba'ya geçdikde bir yevm konağıçün
Serdâr-zâde'ye
- 00042 arpa için gelen rahtvân adamı Hasan Ağa'ya virilen
- 00063 konağıçün Hacı Ahmed'e virilen süvâr aded 3, yevm aded 21
- 00006 i'lâmına virilen
- 00095 avârızcıya virilen
- 08903
- 00015 konağıçün Yahyâ Efendi'ye virilen
- 00060 mahkeme ta'mîrîne
- 00026 Kütahya vâlîsi mübâşiri Sincanlı Kazâsı'na mürûrunda konağıçün virilen
- 00190 def'a Paşa Sarayı ta'mîrîne sarf olunan
- 00015 enfiye nâzırı Halil Efendi çukadârı ve Nu'man Bey çukadârına virilen
hizmet
- 09209
- 00012 iki aded i'lâmlarına virilen
- 00015 konağıçün Hacı Ahmed'e virilen
- 00010 Kütahya vâlîsi Tatarına virilen
- 00002 konağına virilen
- 00714 bundan akdem Âsitâne-i âliyye'ye giden tevzî' defteri bâ-emr-i âlî hakim
efendiye virilen
- 09962
- 00030 sâliyâne tahsîline muhzırlara ve çavuşlara ve kolculara virilen
- 00017,5 çavuşlar kethûdâsı Anadolu vâlîsi istikbâline geldikde adamlarının
konak mesârifî hizmetine
- 00015 Germiyan-zâde el-Hâc Ali Ağa Kütahya mütesellimi oldunda i'lân işâ'at
buyuruldusu getüren çukadâra
- 00006 i'lâmına virilen
- 00006 konağına virilen

10036

[S:44] Guruş

10036 nakl ilâhünâ

00050 Anadolu Vâlîsi devletlü el-Hâc Ali Paşa Acemoğlu üzerine gitdikde
matlûb eylediği arpanın noksanına virilen

00025 taksît için fermân getüren Tatara virilen hizmet

00006 i'lâmına

00002 konağıçün Hacı Ahmed'

00024 İstanbul'dan Silahdar Ağa yamağı geldikde konağıçün Hacı Ahmed'e ve
Sâlih Ağa'ya virilen

10143

00015 arpa akçesine gelen Tatara virilen hizmet

00014 konağıçün el-Hâc Ahmed'e virilen

00012 Anadolu vâlîsi el-Hâc Ali Paşa'nın Konya'ya giderken kazâmiza
mürûrunda fukarânın perîşân ahvâlini ifâde için iki kît'a i'lâm harcı

00750 menzilci el-Hâc Ahmed'e olunan imdâd

00155 Cemâziye'l-evvel şehriyyesîçün sekbana

11089

00208 Kütahya âlîsi Devletlü Abdullah Paşa Hazretleri'nin kapucular kethüdâsı
Emirdağ'na me'mûren ve devlet mübâşiri dahi ma'an bâ-emr-i âlî
konaklarına

00650 KarahisârMutasarrîfi Mahmud Paşa Hazretleri'ne virilen taksît-i sâñî

00047 Kâm-almaz konağıçün Hamza Efendi'ye ve Hacı Paşa'ya virilen

00006 sekban buyuruldusîçün Kütahya'ya olunan i'lâm harcı

00022,5 sekbanbaşıya virilen barut ve kurşun

12023

00126 mübâya'a bekâyâsîçün gelen hâcegândan Hâfız Mustafa Efendi
konağıçün Hamza Efendi'ye ve Hacı Ahmed'e

00311,5 Anadolu Vâlîsi Devletlü Abdullâh Paşa Hazretleri'ne virilen taksît-i sâñî

00006 i'lâmına virilen

00123,5 konağıçün Hacı Ahmed'e ve Hacı Paşa'ya virilen

00025 taksît için Kütahya'ya fermân sûreti ve i‘lâm def-i hizmet-i mübâşiriyye
için getüren çukadâr Ahmed Ağa'ya

12615

00155 Cemâziye'l-âhir şehriyesiçün sekbanlara virilen

00030 Anadolu Vâlisi Devletlü Abdullâh Paşa Hazretleri'nin tüfenkçibaşısının
odabaşısına ve delibaşı odabaşısına

00230,5 sekban maddesiçün devlet mübâşiri bâ-emr-i âlî Zâ‘îm Emin Ağa ve
ma‘iyyetinde Kütahya mübâşiri hazînedâr mübâşirine(?)

00025 kapusuz delîl ve tüfenkçi için Kütahya Vâlisi Abdullah Paşa
Hazretleri'nden dem heder buyuruldusu getürene

00006 i‘lâmına virilen

13061

00005 konağıçün el-Hâc Ahmed'e virilen

00015 kapusuz delîl ve tüfenkçi hakkında fermân getüren çukadâra hizmet

00006 i‘lâmına virilen

00003 konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

00155 Receb-i şerîf şehriyesiçün sekbanlara virilen

13245

00051 Çakırlar Karyesi'nden bekâyâ

00050 Kütahya Vâlisi Devletlü Abdullah Paşa Hazretleri'nin Tatar Ağası menzil
nizâmâsına geldikde hizmet

00006 i‘lâmına virilen

00041 konağıçün el-Hâc Ahmed'e

00155 Şa‘bân-ı şerîf şehriyesiçün sekbanlara virilen

13548

00016 Kütahya mübâşiri Mehmed Ali Ağa Çay Kazâsı'na gitdikde konağıçün
Hacı Ahmed'e virilen

00012 taş okundukda istiskâ içün bekçiye virilen ücret

02591 Anadolu vâlisi el-Hâaac Ali Paşa Kütahya'dan Konya mansibâna
azîmetined kazâmîzdan mûrûrunda beş günlük mesârif

00480 Ramazân-ı şerîf gurresinde Karahisâr Mütesellimi es-Seyyid Ahmed
Ağa'ya virilen taksît-i sâlis

00028 saray damcısı Kara Mehmed'e virilen

16675

08991,5 Adîm-zâde Devletlü Abdullâh Paşa Kütahya mansıbına giderken kazâmiza mürûrunda virilen zahîre-bahâ

00055 mahkemeye ta'mîr virilen

00120 Karahisâr Mütesellimi es-Seyyid Ahmed Ağa'ya ber-mu'tâd virilen çayır akçesi

00015 Uluborlu'ya me'mûriyet ile mürûr iden za'im ağa konağıçün el-Hâc Ahmed'e virilen

06065 bin iki yüz sekiz senesi Zilka'desinden bir sene tamâmına kadar menzil umûrunu idâre itmek üzere menzilci Hacı Ahmed'e

31912

03250 Mütevellî Mustafa'nın cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le âhardan istidâne idüp mesârif-i mezkûr harc eylediği akçenin murâbahası

01214 Turunç-zâdeleri nezre kat' içün Âsitâne-i Aliyye'ye giden on nefer efendiler içün virilen harc-ı râh ve kirâ ve Âsitânede eyledikleri mesârif ve ta'amîyye

01760 bâ-emr-i âlî Asitâne-i Aliyye'den matlûb buyurulan yedi nefer ilzâm-ı hasma kâdir müntehab ahâlî kimesnelerinin harc-ı râhlarına ve kirâlarına ve dört mâh Âsitânede meks eylediklerinde eyledikleri mesârif-i me'kûlât

02486 Adîm-zâde Devletlü Abdullâh Paşa Hazretleri Kütahya'dan celb-i mansıbına giderken kazâmızdan mürûrunda üç günlük mesârif

00155 Ramazân-ı şerîf şehriyyesîcün sekbanlara virilen

01018 bâ-emr-i âlî hâkim efendiye sâliyâneden guruş başına birer para virilen

41795

Yalnız kırk bir bin yedi yüz doksan beş guruşdur

[s.45] Mahalle-i İmâret

guruş	para
3130	4

Mahalle-i Sofular

guruş	para
2939	16

Mahalle-i Nasârâ

guruş	para
1844	28

Mahalle-i Karaman

guruş	para
1577	30

Mahalle-i Câmi'i Kebîr

guruş	para
891	34

Mahalle-i Tâc Ahmed		Mahalle-i Akmescid		Mahalle-i Hacı Yahyâ	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
793	33	793	33	644	32
Mahalle-i Kâhil		Mahalle-i Arab Mescidi		Mahalle-i Ardîç	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
644	32	649	1	649	1
Mahalle-i Hacı Mahmûd		Mahalle-i Molla Bahşî		Mahalle-i Çavuşbaşı	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
818	15	815	15	815	15
Mahalle-i Fakih Paşa		Mahalle-i Kubbelî		Mahalle-i Burmalı	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
348	35	348	35	348	35
Mahalle-i Efecik		Mahalle-i Doğancı		Mahalle-i Yukarı Pazar	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
285	13	285	13	285	13
[s.46] Mahalle-i Hacı Evtal			Mahalle-i Egeste		
guruş	para		guruş	para	
285	13		269	31	
Mahalle-i Berdrik		Mahalle-i Kara Kâtib		Mahalle-i Hacı İsmâil	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
247	7	247	7	230	37
Mahalle-i Çavuşoğlu		Mahalle-i Sinan Paşa		Mahalle-i Zâviye	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
162	17	137	12	138	17
Mahalle-i Hisar-önü			Mahalle-i Sinan Halîfe		
guruş	para		guruş	para	
138	17		96	30	
Yekûn Mahallât					
guruş	para				
19969,5	3				

Karye-i İssizce		Karye-i Kal'acık-ı Kebîr		Karye-i Çobanlar	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
1398	15	1398	15	1254	5
Karye-i Sülümenli		Karye-i Ayvalı		Karye-i Salar	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
1118	28	942	5	942	5
Karye-i Mihâ'il		Karye-i Döger		Karye-i Susuz	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
942	5	737	13	737	13
Karye-i Hâss-ı Çakır		Karye-i Corca-i Kebîr		Karye-i Gebeceler	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
590	17	570	26	570	26
Karye-i Süglün		Karye-i Kara-ağaç		Karye-i Karaca-vîrân	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
562	7	474	24	474	24
[S:47]Karye-i Corca-i Sağîr		Karye-i Erkmen		Karye-i Elpirek	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
474	24	459	3	346	3
Karye-i Eğret		Karye-i Deper		Karye-i Osman	
guruş		guruş		guruş	
315		315		315	
Karye-i İsmâîl		Karye-i Ayas-îni		Karye-i Işıklar	
guruş		guruş		guruş	
315		315		274	
Karye-i Çırkrık		Karye-i Kozluca		Karye-i Çavdarlı	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
274	1	274	1	274	1
Karye-i Boz-öyük		Karye-i Sarık		Karye-i Bostanlı	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
274	1	254	10	254	10

Karye-i Gâzî-Mürsel		Karye-i Beğ		Karye-i Kaya-vîrân
guruş	para	guruş	para	guruş
254	10	254	10	190
Karye-i Dînâr		Karye-i Feleli		Karye-i Anbanaz
guruş	para	guruş	para	guruş
190	27	190	27	190
Karye-i Kara-arslan		Karye-i Sebzîn		Karye-i Kumartaş
guruş	para	guruş	para	guruş
190	27	174	34	173
Karye-i Kal'acık-ı Sağîr		Karye-i Doğanlar		Karye-i Hacı Beğli
guruş	para	guruş	para	guruş
161	1	161	1	158
[S:48]Karye-i Kışlacık		Karye-i Halîmoğru		Karye-i Ak-vîrân
guruş	para	guruş	para	guruş
158	8	158	8	132
Karye-i Harmanlı		Karye-i Aşağı Tandırı		Karye-i Akça-in
guruş	para	guruş	para	guruş
132	31	132	31	132
Karye-i Belce		Karye-i Yukarı Tandırı		Karye-i Köprülü
guruş	para	guruş	para	guruş
100	12	96	2	96
Karye-i Ulu-Murad		Karye-i Kızıl Kilise		Karye-i Hayran-Bâlî
guruş	para	guruş	para	guruş
96	2	96	2	96
Karye-i Alcalı		Karye-i Çalışlar		Karye-i Ablak
guruş	para	guruş	para	guruş
96	2	96	2	72
Karye-i İnaz		Karye-i Liğen		Karye-i Toruklu
guruş	para	guruş	para	guruş
72	2	72	2	72

Karye-i Çakırlar		Karye-i Çepni		Karye-i Bayat	
guruş	para	guruş	para	guruş	para
72	2	42	15	24	1
		Yekûn			
		Guruş			
		21784,5 kurâ			
		<u>19969,5 mahallât</u>			
		41754			
		<u>00041 mütevellî efendinin elden vireceği</u>			
		41795			

İmâret Mahallesi'nin aralığı sûretidir

guruş

Sofular Mahallesi'nin aralıklarıdır

Guruş

(S:49/B:45)

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Kütahya Kazâsı nâ'ibîle Anadolu'da vâki' kazâların kudât ve nüvvâbî zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsîl olicak ma'lûm ola ki bu def'a Anadolu Eyâleti avâtif-i aliyye-i şâhâne ve avârif-i behiyye-i tâcdârânemden sâbıkâ Karaman vâlîsi ve Çirmen Sancağı mutasarrîfi düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Seyyid Ali Paşa edâmallâhu-teâlâ iclâlehûya işbu sene-i mübârekede Cemâziye'l-evvelin onuncu gününde tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olup vezîr-i müşârun-ileyh bulunduğu mahalden hareket ve Kütahya'ya vâsîl olunca dek tarafından zabit u rabi' u memleket himâyet ve sıyânet-i fukarâ ve zu'afâya muktedir ve liyâkat ve ehliyeti zâhir ve bâhir birinin nasbdan lâbüd ve muktezî olmak hasebîle Kütahya sâkinlerinden kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Germitan-zâde el-Hâc Ali zîde-mecduhûya evsâf-ı mezkûre ile muttasîf olduğundan bahsile mûmâ-ileyhânın eyâlet-i mezkûreye mütesellim nasb olunmasın bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr-i müşârun-ileyhin kapu kethûdâsı bâ-takrîr istid'â itmekle vech-i meşrûh üzre mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz vezîr-i müşârun-ileyhin eyâlet-i mezkûreye vürûduna kadar mûmâ-ileyh eyâlet-i mezkûreye mütesellim nasb olunduğu ma'lûmuñuz oldukda ber-vech-i meşrûh mütesellimlik-i mezkûru târîh-i merkûmdan mûmâ-ileyh zabit ve müşârun-ileyh tarafına râci' olan â'idât ve tayyârâtı kadîmden olageldiği vechle ahz u kabz itdirdüp mütesellim umûruna âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmemek

bâbında fermân-ı âlîşânım sâdîr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnile âmil olup hilâfindan hazer ve mücânebet eyliyesiz söyle bilesiz alâmet-i şerîfe itâ'at-i i'timâd kılasız. Harrere fî gurre-i Ca sene 1209.

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd

Mûcebince Germiyan-zâde el-Hâc Ali Ağa'dan buyuruldu vardır.

[S:50/B:46]

Şerâyi' şî'âr Karahisâr-ı Sâhib Kadısı Efendi zîde fazlühû bâ'de selâmün inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olunan ref' olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yirmi sekiz bölüğün el-Hâc Eyüb Ağa zîde kadruhü serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın iş bu mektub tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşa'llâhu Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmi kazâ-ı mezkûrun serdarlığı umûruna kiyâm ve öteden berü ola geldiği vechle zabit ve rabti hususuna i'ânet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ-ı mezkûrun serdarlığı sana teveffiz olunmak gerekdir ki kâide-i kadîm ve kânûn-ı müstedîm üzre zabit ve rabt taarruz-ı ref' ve ref' işrâtiyla tanzîm-i bilâd ve râha-ı hâl-ı abâha bi-zîll-ı iktidâr eyliyesin ve kâzâ-ı mezkûrda mukîm ve misâfir yeniçerileri ve cebeci ve topcu ve top arabacı ve gîlmân-ı 'âcem ve kul oğulları bâ-cümlesini üzerlerine serdâr va zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâriç vaz' ve hareketde bulunmayub daima itaat ve inkîyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer'i şerîf ve kânûn-ı kadîm eser-i münîfe tatbîk ve mevâniî-i merkûmun bilâ-veled ve vâris fevt olanların metrûkâtlarını ma'rifet-i şer'ile zabit ve sevk-i saltânide fûrûhat ve hâsil olan nukûdunu cânib-i bedî' almak için defter-i müfradatlı ocak tarafına göndermeğe mübâderet ve beher âl sükkân-ı vilâyetin emn ve rahatlarına bâ'is hizmet-i müstahsine-i vücûh getürmeğe müceddev sâ'î olub mûceb-i mektubla 'âmil olasız Fî sene 209

Mustafa Ağa-yı Yeniçeriyan-ı Dergâh-ı Âlî Gurre-i Cemâziye'l-âhir sene 209

[S:50/B:47]

Hakku'l-kalem temmû'l-kelâm

El-Hâc Mehmed Emin el-Mevlâ bi'l-hilâfe be-medîne-i Karahisâr-ı Sâhib
nemmegâhü'l-fâkîr ileyhi'l-'azze

Mühür

[S: 51/B:48]

'İzzet-me'âb şer'iye-i nisâb Mevlânâ Fâiz Mehmed Efendi kâmiyâb
Ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrif
oldugumuz Karahisâr-ı Sâhib kazasının icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyesi iş bu sene-i bin iki yüz
doksan dokuz Cemâziye'l-âhiresi gurresinden cenâbiniza tefvîz ve ihâle olunmuşdur
gerekdir ki kazâ-i mezbûrı gara-i şehr-i merkûmdan zabit ve tasarruf idüb icrâ-yı şer'i ve
vâkı'a olan muhallefât-ı mevtâ-yı 'askeriyyi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-
faryne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'iye tevzi' ve taksim emrinde vakt-i nâm ve sa'î ve
ihtimâm eyliyesiz

El-fâkîr Mehmed Atâullâh Molla Hak-zâde el-Kâdî be-kazâ-i Medîne-i
Münevvere-i sâbika

[S:51/B:49]

Emîrü'l-ümerâü'l-kirâm kebîrü'l-küberâ el-fâhhâm zü'l-kadr-i ve'l-ihtirâm
ashâbü'l-'iz ve'l-ihşâmü'l- muhayyîz bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikü'l-a'lâ Mutasarrifi
Paşa dâm-ı ikbâle ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm-ı mu'âvinü'l-fazâilüve'l-kelâm
liva-ı mezbûrede güherçile bulunan mahallerin kadıları ve nâibleri zîde fazlühüm ve
mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş bu oldu ve bu def'a liva-ı mezbûrede
güherçile mübâya'acısı nasb olunan Bolvadin kasabası sâkinlerinden Hasan ve
ma'iyetine terfik olunan Nâzır Ahmet zîrkadde tevki'-i refî' hümâyûn âsil olicak
mâ'lûm ola ki ricâl-i devlet-i 'aliyyeden bâruthâneleri nâzırı Mehmed Şerif dâm-ı
mecidenin takdîm eylediği takrifî mefhûmunun Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan
İslambol bâruthâne on beş sene mukaddem yirmi otuz bin vukiyye ve ba'zan dahi
ziyâde güherçile celb-i mübâyi'a olunmuş olduğu bâruthâne-i 'âmirem rûznâmçesinin
mazbût ve mukayyed olduğundan fâyiş tarafından cenâb-ı devlet-i 'aliyyeme hedîye
güherçile gelmek takribiyle olvakitlerde baruthâne nâzırı bulunanlar etrâf-ı eknâfdan
güherçile celbine takayyûd etmeyüb hazırca âl ve tasfiye olunmuş güherçilesini ahz ve
'imâl eylediklerinden Karahisâr tarafının güherçilesi metrûk gibi kaldığı ve mukayyedi

Kütahya eyâletine umûmen güherçile tedârik ve mübâyi‘asıçün evâmir-i ‘aliyyem imdâd-ı vârid olundukda cevâb olarak vârid olan i‘lamlar mazmunları vâkı‘a mutâba‘a olmayub fi‘l-asıl havâle-i mezkûrede güherçile mübâyi‘a olunduğu ... dâ‘iyesiyle li-maslıhata ve ta‘arruz yazılmış olduğu bi‘t-tahkîk tâhrir olmağla zîr olunan Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’ndan sen ki lîva-ı mezbûr mutassrifî mûmâ ileyh ma‘rifetiñle â-ekel kırk elli bin vukiyye güherçile i‘mâl ve mübâyi‘asının râbîta küpesi verilüb sûret-i nizâmi der-‘aliyyeme ‘arz ve i‘lâm olunmak üzere cend-i rûz mukaddemce sâdir olan emr-i şerifimle mübâşir ta‘yîn ve ırsâl olunmuşdun Şimdi Bolvadin kasabası sakinlerinden bundan mukaddemce sene be sene baruthâne-i âmireme iki bin beşyüz vukiyye güherçile virmeğe ta‘ahhûd eden merkûm Hasan zîde kadrûhü müte‘ahhid olduğu güherçilenin hâzır ve âmâde olduğu haber virmek ve akçesini almak için Der-sa‘detime vürûd etmekle ol havâlinin güherçilesi keyfiyeti müzâkere olunduk da mahsûs akçesi yedinde mübâyi‘a başı ucunda olmadıkça ve bir tarafdan iktizâ itdikçe güherçileci ‘amelesi fukarâsına akçe akçe virilmedikçe iş görülmeyeceği ve ez-cümle Bolvadin kazasından iş bu sen-i mübârekede kendünün tedârik ittiği güherçilenin masrafına ve nakliyesine kifâyet edecek kadar akçe virilmesine ... için beş bin vukiyye dahi ziyâde güherçileyi yalnız kazâ-ı mezbûreden tedârik ideceğine binâen Karhisâr-ı Sâhib Sancağı’nın her bir kazası buna kıyas olduğu derece-i tahkîka rasîde olmağla merkûmun mu‘ayyene bir nefer cukadar terfîk ve yedlerine kadr-i vâfi akçe i‘tasıyla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nın mübâyi‘acısı merkûm Hasan ve nâzırı Çukadar merkûm olmak ve def‘a nakl olunacak güherçilenin sahîh masrafi ve nakliyesi yine bâliğ olur ise bu tarafdan ba‘de’n-nakl hisâb olunub ... ... vaz‘ olunmak ve vaz‘ olunacak fi Çaban oğlu güherçilesine fiâtını tecâvüz etmemek üzere râbîta virildiği sûretde memûriyetlerini hâvî emr-i şerîfim isdâr ve cend-i rûz mukaddem ta‘yîn ve ırsâl olunan mübâşirin ol tarafda ikâmetini mücib âlât kalmamakla ‘avdet [s. 52] be-sûret-i berât-ı vakf-ı tahiyyâf

[S: 52/B:50]

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib’de vâki‘ merhum Gedik Ahmet Paşa binâ eylediği câmii şerîfde tilâvet olunmak üzere merhum Ayas Bey Vakf eylediği eczâ-ı şerîfe ref‘ olan bir kît‘a sebze bahçesinin evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellisi olan Seyyid Süleyman ve Şerîfe nâm karîndaşlar mutasarîflar iken müte‘âkiben fevt karîndaşları yerlerine hasbî ve hizmet-i lütûmeleri mahlûl olmağla yerlerine istihkâkdan müteveffâ Seyyid Süleyman’ın sülbî kebir oğulları Şerîfe Emîne’nin sülbiye-i kebir kızı ile batında

derecede müsâvî iş bu ... tevkî-i refî-i hâkânî es-Seyyid Salih Mehmed ibn-i Seyyid Süleyman ve Şerife Ummahân ve İsmâîl ‘avlâd-ı vâkîf her vechle lâyîk ve ... müstehak olmakla müteveffeyân-ı mezbûrânın mütevellilerinden tevliyet-i mezbûre ber-mûceb şârt-ı vâkîf ber-vech-i iştirâkiniz habbe olunub yedlerine berât-ı şerîf-i ‘âlişân verilmek bâbında Nâib-i Mevlânâ el-Hâc Mehmed Emin zîde ‘ilmühü ‘arz etmeğin mûcibince vâkîf... şartıyla tevcîh-i sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn sa‘âdet-i mûris virdim ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm merkûm es-Seyyid Salih ve es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Süleyman ve Şerife Ummahan ile batında ve derecede müsâvî İsmail ‘an evlâd-ı vâkîf varub zikr olunan bir kît‘a sebze bağçesinin müteveffeyân-ı mezbûrânın yerlerine evlâdiyet ve meşrûtiyet üzre ber-vech-i iştirâk mütevellisi olan hizmet-i lüzumlarına mer‘â ve ... kılındıktan sonra ber-mûceb-i şart vâkîf-ı şart vâkîf-ı murasîflar olub vâkîfin rûhu ve devâm-ı ‘ömr-i devletimçün du‘âya müdâvemet göstereler söyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîrü'l-yevmü's-sâlis Rebiü'l-âhir sene tis‘un ve mieteyn ve elf

Kostantine-i
mahrûse

[S:52/B:51]

Karahisâr-ı Sâhib kurâlarından Sülün karyesi sâkinlerinden bundan akdem fevt olan Abdullah bin Ali nâm müteveffânın verâset-i kebîr oğlu Ali sagîr oğlu Memîş ve İsmail sülbiye-i sagîr kerîmesi Ummahan ve Hanife ve zevce-i menkûhası fatîma bint-i Ali nâmdân kimesnelere lede'ş-şer‘î'l-kadîm münhasıra olub lakin müteveffâ merkûmun dâyinleri iltimâsiyla li-ecli'l-fermâ sevk-i sultânîde bi'l-müzâyede bey‘ olan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur Tahrîr fî Evahir-i Cemâziye'l-âhir li-sene tis‘un ve mieteyn ve elf.

Köhne	Köhne yasdık	Köhne	Köhne yasdık	Köhne kilim	Köhne kebir
yorgan	Para	minder	Para	Para	mara
Para	30	Para	29	23	Para
14		121			29
Çul	Tencere	Tepsi	Köhne	Köhne tava 2 sahan	Köhne
Para	Para	Para	tencere	3	bakraç

21	55	95	Para	Para	Para
			29	62	40
Bel 1	Sahan	Sabn demiri	Tahra	Balta	Micik 2
Para	Para	Para	Para	Para	Para
71	75	44	41	128	26
Çapa	Boyundu	Camus ma'a	Kara siğır öküzü çift 1	Kara siğır düşesi 1	
Para	ruk	kanlu çift 1	Para		ad.
20	Para	Para	1090		Para
	20	2680			320
İnek	Çul	Sahan ber-vech-i	Çira va ağaç köhnesi	Hırdavât-ı menzil	
para	para	tahmin Para 500,	Para		Para
		... para	320		120
		5			

Tarla dönüşüm hıntı kışlık 10	Afyon tarla dönüşüm 2	Karye-i mezkûrda vâki‘
nîsfî	Para	mülk menzil kıymeti
Para	2000	Para
2000		1600

Cem'an yekûn

12051 muhâsib 301 guruş

Minha'l _____ ihrâcât

Techiz ve	Resm-i kısmet	Kalemiye	Çuka	Emniye	Mahzariye
tekfin	askeriye	Guruş	dâriye	Guruş	1,5
Guruş	Zimmet ve kadîm	1,5	Guruş	1,5	
12	Guruş		1		

7

Resm-i kısmet ‘âdî ...	Selef-i hâkim el-hâc Monla	Dellâliye ve kahve ve sâir
tarafından	Efendiye verilen	mesârif
Guruş	Guruş	Guruş-para
30	19	3-30

[s. 53] Cem'an _____ yekûn

Guruş	para		
116	31		
Sahhü'	bâkî		
Li'-taksim-i beyne'l-fermâ			
Deyn-i müsbet mihr-i müveccel zevc-i metrûke	Deyn-i müsbet .. oğlu el-hâc Abdullah	Deyn-i müsbet Yusuf Efendi	
Guruş	Guruş	Guruş	
50	30	20	
Garamâdan isabet	Garamâdan isabet	Garamâdan isabet	
Guruş-para	Guruş-para	Guruş	
33-30	23-27	12,5	
Deyn-i müsbet	Deyn-i müsbet	Deyn-i müsbet	Deyn-i müsbet
Bekire Ağa	Öranbağlı Karakaş	Kaltakçı Emin	Malakçı oğlu el-Hâc
Guruş	Mahmud	mahdûdu	Ahmed
40	Guruş	Guruş	Guruş
Garamâdan isabet	9	21	96
Guruş	Garamâdan isabet	Garamâdan isabet	Garamâdan isabet
27	Guruş	Guruş	Guruş-para
	6	14	64-32

Cem'an _____ deyn-i müsbet

271 guruş ki yüz yetmiş bir guruş

Garamâdan her bir guruşa 27 para isabet etmekle bu mahal kayd olundu

[S:53/B:52]

Akzâ-yı kudâtü'l-müslimîn ûlâ velâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l-fezâil-i ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmü's-şer'iye ve'd-dîn vârisü 'ulûmü'l-enbîyai ve'l-mûrselîn el-mahîzü bi-mezîd-i 'inâyetu'l-melikü'l-mu'î sâbikan İslambol kadısı Kethûdâ-zâde Mevlânâ Mehmed Sadık zîdetün fazâiletün tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olacak mâ'lûm ola ki ehl-i 'ilm ve sâhib-i fazîlet olub her vechle müstehak-i 'iâyet ve şâyetse âtif ... ecilden

sonra mezîd-i ‘inâ‘yet-i ‘aliyye-i şâhâne ve mezîd-i Râfet-i seniyye pâdişâhâne zuhûra getürüb 1209 senesi Cemâziye’l-ahirinin 15nci gününden mutasarrîf olmak üzere ‘avâzîf-i ‘aliyye-i mülükâne ve ‘avârif-i behiyye-i hasruvânîmdan münhal olan Karahisâr-ı Sâhib Kazası sana ber-vech arpalık tevcih ve ‘inâyet idüp i‘lâmüçün ta‘tîn olunmuşdur buyurdum ki sâdir olan fermân-ı celîl takdîrim mûcibince zîkr olunan Karahisâr-ı Sâhib Kazasına tarihi merkûmdan ber-vech arpalık sen mutasarrîf olup vatan-ı felekden nâib gönderüb icrâ-yı ahkâm-ı şer‘î itdiyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i‘timâd kîlasın. Tahrîren fi'l-yevmi’s-sâlis ‘aşara min-Cemâziye’l-âhir li-sene tis ‘a ve mi’eteyn ve elf

Kostantine-i
mahrûse

[S: 53/B:53]

‘İzzet-me’âb-ı şerî‘at-nisâb Mevlânâ Mehmed Fâik Efendi bi’l-‘izzi ve’ş-şeref ba‘de’t-tahiyeti’l-vâfiyye inhâ olunur ki ‘avâtif-i ‘aliyye-i hasruvânîden ber-vech-i arpalık mutassîf olduğum Karahisâr-ı Sâhib Kazası’nın umûr-ı şer‘îyesi iş bu sene tis‘a ve mieteyn ve elf Cemâziye’l-âhirinin nîsfindan tarafımızdan cenâbınıza tefvîz ve sebâdiş ve iâfe olunmuşdur gerekdir ki kâzâ-i mezbûrı gurre-i mâh-ı merkûm evâsîtînda zabt ve tasarruf idüb beyne’l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer‘î ‘âlî idüb vâki‘ olan muhallefât-ı mevtâ-yı ‘askeriyyeyi dahi tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese ‘alâ mâ farzullahi taâlâ tevzi‘ ve taksim idüb câdde-i şer‘î Ahmediyeden sermû inhirâfa cevâz göstermiyiesziz

el-fakîr Kethüdâ-zâde Mehmed Sâdîk el-Kâdî be-Dârü’s-Saltanatı ‘Aliyye-i Sâbîka

[S:53/B:54]

Mefâhirü’l-kudât ve’l-hükkâm mu‘avvinü’l-fezâil ve’l-kelâm-ı Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vâki‘ kazaların kadıları tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olacak mâ‘lûm ola ki memâlik-i mâhrûsa-i’l-mesâlik-i şâhânemden mütevâttin olan kâffe-i fukârâ-ı sâye-i şefkat-i pâdişâh-ı müstatil ve mahmî olmaları ...lerde ehas metâlib-i şâhanem olduğu fukarâ-yı ru‘yet üzerlerine basit cenâh Râfet olunarak bundan böyle esnâ-yı seferde iktizâ iden Rum ili ve Anadolu tarafından vâki‘ kazâlardan ‘asakir-i mâ kuvvet için tertîb olunan mübâyi‘a ve âne-i bâkî kalan mütâliyesi bu makûle bedel-i mübâyi‘a

bakâyâsının mevkûfatdan kayıdları ihrâc ve defter-i itdirildik de yılın iki yüz beş senesinden beş senesine gelince memâlik-i ... Anadolu'da bazı kazalardan kalan bakâya-yı mübâyi'a bedelinden taksîd-i rabt olunan ve ol mübâyân kazalardan şimdiye deðin girâz-ı teslîmât ve tâhsîlât ve havâdîs-i mevkûfândan mâ'lûm olan bâkâyâ-yı bedel ma'âyi'a yalnız [s. 53¹⁰⁰] üç yüz otuz üç bin kırk dört bucuk guruşa bâliğ olmaðla defter-i vakt-i huzûr-ı şâhâhem ledi'l-'arz bu mübâyi'ât yerli yerince kayıdları terkîn olub fîmâ ba'de asla lisânihi'l-... cümlesini ...ledim lakin 'afv olundu diye memleketlere fermânlar irülüb mübâîler ve 'ayân ve kadîlar ve ashâb-ı mukâta'atdan bir kimesne akçe'l-mes'an rîzam yokdur deyü emr-i Hatt-ı Hümâyûn şerefya fikh-ı sudûr olmakdan nâib-i sâlîfî'z-zîkr üç yüz 33044,5 guruşdan lîva-ı mezbûr kazalarının defter-i mezkûr nâtîk oldu... üzre bâkî kalan 70907 guruş bedel-i mübâyi'ası hâl-i fukarâya merhameten 'afv ve kaydı terkîn olunub bir dahi lîsân olmamak ve meblað-ı mezkûr 70907 guruş mahsûben bi't-tâhsîl olunmuş akçe var ise tamamen fukaraya rakabe itdirilmek ve bu mukabelede hâkim ve a'yân vesairlere taraflarından sıren ve 'alenen fukaradan bir habbe ve bir akçe mutâlebe ve ahz olunmamak ve mugâyir Hatt-ı Hümâyûn şevket-makrûnum herkese mesâret ider olur ise hakkından gelinmek fermânım olmaðın i'lâmen ve ifhâmen duu-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i 'âlişânım sâdir olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre ... mütâla'a ila'l-âhira

Kad vasale ileynâ ve kayîd şüd

Fî 30 Receb sene 1209

[S:53/B:55]

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdîni'l-fezâil ve'l-kelâm Simav ve Kudüs ve Gebregi ve Avrancık ve Karahisâr-ı Sâhib Kazalarının kudât ve nevvâbî zîde fazlühüm ve kîdvetü'l- husûs-ı âtiye mahsûs mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm gedüklilerinden 'ömr-i zîde mücbire ve mefâhirü'l-ehâilü ve'l-akrân kazâühâ merkûmenin a'yân ve zâbitân ve ... erleri zîde karûhüm tevkî'i reffî'i hümâyûn vâsil olicak mâ'lûm ola ki hâlen saruhan mütesellimi kîdvetü'l-'eâcizü ve'l-a'yân Kara Osman -zâde el-Hâc Mehmed zîde Mecide'nin dairesinde olan 'asakir ve hayvân

¹⁰⁰ Defterde bu sayfa numarası 54 olması gerekirken sehven 53 olarak yazılmıştır. Biz de bu sıralamayı kullandık. Belgenin devamı 55 nolu belgeden sonra deftere yazılmıştır.

malûlatlarıçün isticlâmî muktezâ olan kadr-ı kifâye hînta ve şâ'îr ve sâir ... zehâirin râyici üzere kazalarınızdan mübâyi'a ve işterâ itdirilmesine ve akçesinin mütesellimi mûmâ ileyh tarafından 'an nakd-i ashâbına i'tâ olunmasına ihtimâm ve ve dikkat olunmasını hâvî başka ve eşkâli mahsûsi muahharan başka evâmir-i 'aliyyem isda irsal olunmuş olub mefhûm-ı evâmir-i şerîfeme ve mütesellim mûmâ ileyhin mağdûb-ı şâhânem olan 'acem oğlu üzerine me'mûriyetine nazaran ma'iyyetinden olan qasâkîr ve hayvanâta lüzûmi olan zehâirin i'tâsı lüzûmeden ilhâtiyede kazalar ahâlileri râyicinden ziyâde bahâ mütâlebesiyle zühâlar i'tâsından iknâ' eyledikleri bu def'a bi'l-inhâ ma'lûm olmakdan nâşî matlûb olan zehâirin râyîç olvakt bâhasını mütesellim mûmâ ileyh tarafından ashâbinâ'tâ olunarak gediklü mûmâileyh mübâşiresiyle bir gün evvel mübâyi'a ve bir sa'at mukaddem mütesellim mûmâ ileyh tarafına i'tâsı hususuna âzâde-i 'aliyyem ta'âlluk etmekle mukaddemâha vârid olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak fermânım olmağın isti'câli hâvî iş bu emr-i şerîfim isdâr ve ve gediklü mûmâ ileyh mübâî ta'yîn ve müteseyyâr olunmuşdur imdi râyîç ol valkt bahâsı mütesellim mûmâ ileyh tarafından ashâbına edâ olunarak kazalarına yine kadr-i kifâye ecnâs-ı zehâirin serî'an mü ve i'tâsı matlûb-ı şâhânem olduğu ve râyicden ziyâde bahâ teklîfi irâ ve 'azr ve illet ile tâhiriyete kat'â dehâ-yı hümâyûnum olmadığı ve bundan sonra dahi edâda imtina' ve tâhir olunmak ihtimâlı olur ise 'âzr ve illetiniz ber-vechle karîn-i kabûl olmayub mazhareşed-i 'ukûbet ve te'dîb olacağınız muhakkak ve mukarrer idügü sen ki Mevlâna ve a'yân ve zâbitan ve işde erleri mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz olduk da iş bu emr-i şerîfim vâsıl olduğu anda ma'rifetiniz ve gedikli mûmâ ileyh mübâşiresiyle mukaddemâ sâdir olan evâmir-i 'aliyyem mûcebince mukaddâr kifaye dehâirin râyîç ol vakt bahâsı mütesellim mûmâ ileyh tarafından ashâbına i'tâ olunarak bir sa'at evvel tedârik ve mütesellim mûmâ ileyh tarafına teslîmi hususuna kemâl-i ikdâm ve vakt-i ve bu vechle tahsîl-i selâmet halinde ihtimâm ve müsâri'at eyleyesiz ve sen ki mûmâ ileyhsin muktezâ-yı mâmûriyetin üzere 'icâleten kazâ-ı mezbûreye varub akçesiyle matlûb olan dehâirin ber-vech-i meşrûh bir gün bir sâ'at akdem ihrâc ve mütesellim mûmâ ileyh tarafiye i'tâsiyla ifâ-yı muktezâ-yı mâmûriyet ve icrâ-yı lâzîme ... ve sadâkate ... ve kudret ve ağmâz ve rahâvet vukû'unu tecvîz ile sen dahi mes'ûl ve mu'âtab olmakdan bî-niyyet ve dehâir-i matlûbenin ihrâc ve i'tâ olunduğu mübeyyin serî'an ve 'âcilen der-'aliyyeme tâhrîrâtı irsâl ve nakliyeme ve fîmâ ba'de ta'allül ve memâni'at fermâ hyrîna kesb ve 'illet olsunlar ki ism ve resmiyle keyfiyetini inhâya mübâderet eylemek bâbında iş bu fermân-ı 'aliyyem sâdir olmuşdur buyurdum ki duhûl

bulduk da bu babda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûniyla âmil olup hilâfindan ihtarâz ve ictinâb idesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kâlasız tahrîren fî evâhir-i şehr-i Rebiû'l-âhir li-sene tis'a ve mi'ete ve elf.

be-makâm-ı

Kostantine-i

mahrûse

[S:54/B:56]

Kîdvetü's-sâdâtü'l-kirâm es-Seyyid Hamza Efendi dâm-ı eşref seyyâretühü Ba'de't-tahiyyü'l-vâfiye inhâur ki Kârahisar-ı sâhib ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı kazalarında olan sâdât sizden hoşnûd oldukları tarafımıza inhâ olunmağla hizmet-i mezkûre-i celîle tarafımızdn yine cenâbımız iş bu sene tis'a ve mieteyn ve elf Receb-i şerîf guresinden kemân îbkâ olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâm zevi'l-ihtirâm be-tâ'zîm ve'l-kerîm idüb kudât ve kâimmakâm senedleriyle seyyid ve izha'âlâmet-i hîzr idenleri men' ve ref' ve cenâbına dahi kimesne bir 'alâmet-i hîzr evza'ından habîb ve vâdi'â-yı nesb ve seyyâdet idenleri tarafımız havâline mübâderet ile iş bu emânet-i küberâda kemâl-i 'iffet ve istikâmet idüb tevcîhiye ... ve muhaddesât-ı sâire nâm-ı ... nâmıyla bir akçelerin almayub ve aldırmayub sıyânet-i 'arz ve mallarında sa'î mevfür zîmmînda şevketlü muhabbetlü kudretlü pâdişâh- İslâm ide Allâh'u Ta'âlâ yevmü'l-kiyâm hazretlerinin devâm-ı 'ömr devletiün müsâvatdan isticâb devvât-ı Hayriye idüb her emirde şer'i şerîfe imtisâl ile mahzar şefâ'at hazret-i seyyidü'lenâm oluna

Kad vasale ileynâ ve kayîd şüd

Fî 15 Recebü'l-mürecceb sene 1209

El-fakîr'üs-Seyyid Mehmed Atâullâh el-hasbî e'n-nakîb-i 'ala'l-'îsrâk

[S:54/B:57]

Kîdvetü'n-nüvvâb ve'l-ma'şerîn Karahisâr-ı Sâhib kadısı nâibi Mevlânâ zîde-'ilmühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıacak ma'lûm ola ki Barçınlı kazası nâibi Mevlâna Hâfız Ömer zîde-'ilmühüm ... sa'âdetime mektûb gönderüb Karahisâr-ı Sâhib kazası sükkânından Boşnak hasîbe dimekle m'arîfe kimesne meclis-i şer'e varub merkûmun Barçınlı kazasına tâbi' Ağın ve Badak ve Samanlu ve altı uhrâ karyelerde

devr-i kîl ve der-anbar olunmuş iki yüz elli kîl hînta ve yüz otuz kîl şâ'irinde âharın ‘alâkası yoğiken Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Alaybeyi zâde Ömer nâm kimesne iş bu sene mübârekede memhûr anbarının mührün fek ve şiket birle zikr olunan zahîreleri fuzûlî zabt ve âhar fûrûhat ve gadr eylediği ve ledi's-suâl minval muharrer üzere merkûm takallüben zabt itmiş olduğunu ahâlî kara haber virmeleriyle mahallinde şer'le görülp alîverilmek bâbında emr-i şerîfim sudûru ricâsına vâki' hâlî bi'l-itimasları ‘arz itmeğin âhar-ı hususa mâmûr mübâşîr ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur buyurdum ki vusûl bulduk da bu babda sâdir olan emrim üzere ‘amel dahi ahar-ı hususa mâmûr mübâşîr mâ'rifetiyle ihzâr-ı husamâ kılınup mukaddemâ bir def'a şer'le görülp fasl olunmayan hususların tamâm-ı hak ve ‘adl üzere mukayyed olup göresin i'lâm olunduğu üzerinde ise ol babda muktezâ-yı şer'-i kavîmle ‘amel idüp dahi bâ'de'l-sübüt hükm idüp alîvirüp icrâ-yı şer' ve ahkâ-kı hak iyleyesin min ba'dî şer'-i şerîfe ve emr-i ‘âlişânîma muhâlif kimesneye ...mayup husûsî mezbûr için birer hîrâm ve arpâluk eyleyemeyesin şâ'rileyesin ‘alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâil-i şehr-i Cemâziye'l-âhir sene tis'un ve mieteyn ve elf

Kostantine-i
mahrûse

[S:54/B:58]

Kîdvetü's-sâdâtü'l-kirâm es-Seyyid İsmail Efendi dâm-ı eşref-i sâdât ba'de's-selâm inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve ve Nevâhi Barçınlı kazalarında olan sâdât üzerlerine kâîmmâkâm olan es-Seyyid Hamza Efendinin bazı ... muhayyer ve senin hüsn-i hâleti ve ‘iffet ve istikâsını me'ar-ı Karahisâr-ı Sâhin nâibinden ‘arz-ı vürûd itdiğine binâien hizmet-i mezkûr-ı celîle merkûmun ref'ından cenâbiniza iş bu sene tis'a ve mieteynn ve elf Zilka'det's-şerîfesi gurresinden tevcih olunmuşdur ki sâdat-ı kirâma tevkîr ve ve ihtirâm idüp kuzzât ve vekâîmakâm senedleriyle seyyid ve ızhâr-ı ‘alâmet-i hazaran idenleri men' ve ref' ve cenâbiniz dahi kimesneye ‘alâmet-i hazaran vaz'ından haşyet ve iddiâ-yı neseb ve seyyâdat idenleri tarafımıza havaleye mübâderet ile iş bu emânet-i küberâda kemâl-i ‘iffet ve istikâmet idüb tevcîhiyeye ve ‘ardesiye ve muhaddesât-ı sâire-i ... nâmıyla bir akçeleri olmayub ve aldırmayub siyânet-i ‘arz ve mallarında sa'î mevfür himmetinde şevketlü efendimize işticîlâb-ı da'vât-ı Hayriye ve her emirde şer'-i şerîfe imtisâl ile mahzar-ı şefâ'at olasın ve's-selâm

El-fakîr Mehmed Atâullâh el-hasbî e'n-nakîb-i 'ala'l-'îsrâk

[S:55/B:59]

Devletlü Ebu Bekir Paşa Hazretlerinin elden mürâşa'a fermân sûretidir

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'i'l-ve'l-kelâm Kütahya kazısı nâibi eyâlet-i Anadolu'da vâki' kazaların kudât ve nüvvâbı zîde fazlühüm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bi'l-fi'l Anadolu Eyâleti rütbe'i vâlâsı vezâreti ... terfi' vâsıl-ı senesine destegirm müşîr müfahham-ı nizâm ve'l-'âm-ı vezîrim el-Hâc Ebu Bekir Paşa edâma'llâh- Ta'âlâ ecl lehûya 'avâtif 'aleyhi şâhâne ve 'avârif-i behiyye-i mâcidârânemden iş bu sene-i mübârek Receb-i Şerîfin yirmi yedinci gününden tevcîh ve ihsân pâdişâhâinem olub müşârun ileyh der-'aliyyemden hareket ve Kütahya'ya vâsıl oluncaya kadar zabit ve rabt ve memleket ve inhâ ve hiâyet ve sıyâfet-ı fukarâ ... zımmında birinin mütesellim nasbı lâ-bedû muktezâ olmağıyla halen Kütahya'da mütesellim olan kıdvetü'l-ecâhid ve'l-a'yân Giridyân zâde el-Hâc Ali zîde mücedde mihrabü'l-etvâr zabit ve rabt memlekete sâhib-i liyâkat ve iktidâr olduğundan bahtlı mûmâ ileyh mütesellimin mezkûrda kemâ-kân ibkâ ve takrîr kılınmak bâbında emr-i şerîf sudûrunu vezîr müşârun ileyh bâ-takrîr-i iltimâs itmeyle vech-i meşrûh üzere mütesellim nasb olunmak fermanım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsin mûmâ ileyh vezîr-i müşârun ileyh tarafından mütesellimlik mezkûrda kema-kân ibkâ kılıduğu ma'lûmunuz oldunda ber-vech-i meşrûh mütesellimlik mezkûru târih-i merkûmdan vusûl-ı müşârun ileyh kadr-i mûmâ ileyh zabit ve cenâb-ı vezîr müşârun ileyh râci' olan 'âidât ve tayyirâtı kadîmeden ola geldüğü gibi vech ahz ve kabz itdirülüb icâresinden ber-ferdi mütsellimlik emrine her dürlü dahl ve ta'arruz itdirmek bâbında fermân-ı 'âlişân sâdir olmuşdur buyurdum ki emr-i şerîfim vusûl bulduk da bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûn ile âmil olup hilâfindan hazr ve mücâniib iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kâlasız tahrîren fî evâhir-i sehr-i Recebü'l-mürecceb li-sene tis'a ve mi'eteyn ve elf.

be-makâm-ı

Kostantine-i

mahrûse

[S: 55/B:60]

Şerâ‘î-yi şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib Sancagi’nda vâki‘ kazaların kadıları kudât efendiler zîde fazlühüm va kadruhû'l-emâsil ve'l-a'yân mütesellim 'izzetlü Ağa zîde mecidühü ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ... ve a'yân ve bi'l'umûm vücûhû'l-ahâlî ve sâir iş erleri zîde kadruhüm iş bu sene-i 'umumü'l- ... mâh-ı Recebü'l-fürûnun yirmi birinci günü 'avâtif-i 'aliyye-i gîni mestân ve 'avârif-i behiyye-i cihânîde eyâlet-i Anadolu rütbe-i vâlâ-yı vüzâret ile devletlü merhametlü veliyyü'n-na'im el-Hâc Ebu Bekir Paşa efendimiz hazretlerine tevcîh ve ihsân-ı hümâyûn buyurub kâimmakâm mütesellim her bâkî fermân-ı 'âlî ve bâ-buyruldu Hazret-i veliyyü'n-na'im 'uhde-i sadâkata 'îdde-i liyâkatımız müstahvil ve tefeyyûz ve kemâ-kân ibka buyurulmakdan nâşî imdi gerekdir ki devâyî cenâb-ı hâliku's-serâpa olan fukarâ-yı ra'nâile ve müzârun eşkiyâda haz ve hıraset ve bu tarafda rûyuna müta'allik mevâdî ve lâzım olan husûsatî peyder pey tahrîr ... mübâderet ve umûr-ı mühimme-i ve mesâlih sâire zımmında asdâr ve tisyâr olunan buyrul katımızın tenfîz ve icrâsına sa'y ve rikat itmek bâbında li-ecli'l-i'lân ve reşâ'a sâdir olan emr mûcibince civâr-ı Anadolu'dan iş bu buyruldu tahrîr ve isdâr ile ırsâl olunmuşdur inşâallâhu Ta'âlâ vusûlunda ve hayy-i meşrûh üzre ber-mûceb emr-i 'âlî ve buyuldu 'amel ve hareket ve hilâfetinden bi-t tehâsür ve mücaniyetle iyleyesün

el-Hâc Ali

Kâimmakâm-ı Anadolu

Kad vasale ileyinâ kayid şüd fî 29 Receb sene 209

[S:56/B:61]

İzzetlü Paşa hazretlerinin huzûrlarına da'vât sâfiyât ve teslîmât-ı vâfiyât ithâfîyle inhâ olunur ki Adakbir muhafizi mîr-i mîrândan mahmûd Paşaya ihâle olunmuş olduğuna binâen mîri mûmâ-ileyh muhâfizi mezkûrdan vûrûd idüb sen dahi ol tarafından hareket ile reddine dâhil olduğunuz halen ve dîn-i muhâfizi vezîr-i mükerrem fahretlü Mehmet Paşa hazretleri tarafından bu def'a şî‘âr olunmuş olub ishâline bendesiz ki ol tarafından ikâmetiniz mûceb bir âlet kalmayub mensîbeniz tarafına 'azîmetiniz lazı̄m gelmeğe iş bu mektubumuz vusûlunda ol tarafından hareket ve münîfiniz olan Karahisâr-ı

Sâhib Sancağı'na varub ikâmet ve liva-ı mezbûrun zabit ve rabi'na ve ahâlî re'âyânın himâyetleriyle îfâsı makar-ı hümâyûn hamiyete mübâderet iylemeniz için mektûb tahrîr ile ırsâl olunmuşdur inşâallâhu Ta'âlâ vusûlunda vech-i muharrer-i harekete mübâderet eyliyesin bakî 'izzet ...

el-Hâc Mehmet İzzet

Vasale ileynâ kayîd şûd fî 8 Şaban sene 209

[S:56/B:62]

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebber-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmimû-i mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfun-ı bi-sunûf-ı avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun orta kolunda vâki' vüzerâ-yı 'izâm edâmallâhü te'âlâ iclâlehum ve e'zamü'l-ümerâ'i'l-kirâm efâzîmû'l-küberâ'i'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtirâm el-mütehassis bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân ... dâm-ı ikbâlehüm ve e kadî kudâtu'l-müslimîn olan ... el-muvahhidîn-i ma'âdenü'l-fazâ'ilüve'l-yakîn râfi'ü i'lâmü's-şerî'ati ve'd-dîn vârisü'l-'ulûmü'n-nebiyyâi ve'l-mürselînû'l-mütâhhirûn bi-mezîdi 'inâyeti'l-mülkü'l-mu'în mevâlî fihâm-ı zîdet fazâilühüm ve mefâhirü'n-nüvvâbû'l-kudât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâilü ve'l-kalâm sâirü kudât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhirun elemâsilü ve'l-akrân mütesellimler ve dahiler ve mükerremin emnâsı fer'iyen ve dîynde sâir bi'l-cümle zâbitan zîde kadruhüm tevkî'-i reflî-i hümâyûn vâsil olicak ma'lûm ola ki darphane-i 'âmirede silk-i hümâyunumla denânin revâc-ı mu'ayyene üzre mütedâvül olması kânûn-ı kadîm mu'âmiletenin sen ve hurûnet-i şâhâne mugâyîr nizâm rifte denânim mesukatın revâca terakkî nâm vererek ve darphâne-i 'âmirede 32 guruşa virilen zer mahbûb tam ve yetmiş paraya virilen nîsfa ellişer paraya i'tâ olunan rub'iyye erbâb-ı mu'âmelei ve tüccarlarından üçer beşer paraya zîmmile ahz ve i'tâ olunarak zer-i mahbûb misl-i minvel 5 guruşa nasbiyesi yüz ... ve rub'iye findik yetmiş paraya ve zer mahbûb misir dört guruşa râyic olduğu ve bu hafta yevmen feyvmen temem ila'l-âhira bâlada bir def'a dahi evâmir-i 'aliyye müfsidem mâlen mestûrdur anın için tahrîr

kad vesale ileynâ ve kayîd şûd

[S:57/B:63]

Şerî‘at-şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlı ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki

Taht-ı hükümetimizde serdâr olan ref̄ olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kîdvetü'l- emâsilü ve'l-akrân yirmi yedi bölüğün Halil Ağa zîde kaderallâhu dâr-ı nasb ve ta‘yîn olmağın iş bu mektûb tahrîr irsâl olmuşdur Înşallâhu Ta‘âlâ vusûlunda gerekdir ki merkûm kazâ-ı mezbûrun serdarlığı umûruna kadîm ve ortadan berü ola geldik vechle zabt-ı rabtî hususuna ağır der-tamâm ileyyesin sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ-ı mebzûrun serdarlığı senin tefvîz olmağı gerekdir ki kâ‘ide-i kadîm kânûn olunan zabt ve rabtî ta‘arruz ve ref̄-i haşrullâh tanzîm-i birle dâr-ı âhire hâl-ı seccâh bezl-i iktidâr eyliyesin ve kâzâ-ı merkûmda mukîm ve müsâfir ... ... ve top ‘arabacısı ve ‘ulamâ ve ‘acem ve kul oğulları bi’l-cümlesini üzerlerine serdâr ve hattâ ... bilüb sözünden taşra ve rakibinden ... vaz̄ ve hareket bulunmayub ve’l-hâzır ve’l-kâl üzre olurlar ve sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer̄-i şerîfe ve kânûn-ı kadîm ve emr-i münîf tatbîk ve tavâyif-i merkûmun blâ vâris mâ‘rûf fevt olanların ma‘rifet-i şer̄ ile zabt ve sevk sultânîde fûrûhta vesâhî olan nukûdun hazîne-i beytû'l-mâl için defter-i müfredâtiyla ocak tarafına gönderilmeğe mübâderet ve beher hâl senin vilâyetin emr-i râhatlarına bâ‘is haremîne müstahsi-i mûrûr-i vûcûd götürmeğe ... olub mûceb-i mektûb hareket eylesin gurre-i şehr-i ramazanü'l-mübârek lisene tis‘a ve mieteyn ve elf

Kad vesale ileynâ ve kayîd şûd Fî gurre ramazan sene 209

[S:57/B:64]

Mefâhirü'l-kudât ve’l-hükkâm mu‘avvinü'l-fezâil ve’l-kelâm-ı Kütahya kazâsı nâibi ‘eyâlet-i livâ-ı Ankara ‘eyâlet-i Anadolu’da vâki‘ ... vâki‘ kazaların kudât ve nâibi zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsilü ve'l-akrân a‘yân ve vilâyet-i zîde kadruhüm tevkî‘-i reff̄-i hümâyûn vâsıl olacak mâ‘lûm ola ki bu def̄a eyâlet-i Anadolu’da rûtbe-i vâlâ-yı vûzârat-ı kadr ve şâni terfi‘ ... kılınan düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfâhhâm-ı nizâm ‘âlem-i vezîrlerim el-hâc Ebu Bekir Paşa edâmu'llâhu ta‘âlâ iclâlehü bu berat ‘avatif-ı ‘aliyye-i şâhânenmeden iş bu sene-i mübâreke Recebü'l-ferden yirmi birinci gününde tevcîh ve ... hümâyûn olub Anadolu Eyâleti’nde vâki‘ kazalardan vâli için senede iki takṣid ile tertîb ve tahsîs kılınan imdâd-ı hazırliyeden vezîr müşârûn ileyhîn tevcîh tarihine göre kasdü'l-yevm hesâbı üzerine sene-i mezbûr mahsûb hissesine isâbet iden imdâd-ı hisseye ma‘rifet-i şer̄ ve cümle ma‘rifetiyle yerli yerinden cem‘ ve tahsîl

ve müşârûn ileyh tarafından kaydına me'mûr tamâmen ve kâmilen edâ ve teslîm itdirilmek bâbında emr-i şerîfim sudûrunı ve zîr-i müşârûn ileyhin kapu kethûdâsı bâ-takrîr istida' ve dîvân-ı hümâyûnda mahfûz tevcîhât ve hazariye trîbi defterlerine nazar olunduk da veyâlet-i mezkûra ber-vech-i meşrûh târih-i merkûma müşârûn ileyhe tevcîh olunduğu mestr ve Anadolu eyâlet-i vâliçün bahr ez-liva'ı Ankara senede iki taksîd ile elli yedi bin yedi yüz elli yedi guruş imdâd-ı hazariye müretteb olup hazariyede reis sene gurre-i Muharrem i'tibâ olunmağla bu makûl 'azl ve nasb vukû'unda hall-i selâm bu tevcîhi tarihinden kastü'l-yevm hisâbı ... hissesine isâbet iden ni ahz ve kabz iyilemek şûrût-ı hazariyeden idüğü muharrer olmağla şûrût mûcibince neml olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin eyâlet-i mezkûr dahilinde kâin kazâlardan garâ ez Ankaramı taksîd ile tertîb ve ta'yîn kılınan sâbıkalardan imdâd-ı hazariyeden sene-i mezbûreye mahsûben kastü'l-yevm hisâbı üzre müşârûn ileyhin tevcîh târihine göre hissesine icâbet iden hazariye keff zimmetden geçmiş selefine vûrûd zimmetlerinde kalmış ise mükerrer ve hakdâr ma'iyetden ziyâde hazariye tahsilinden hazar olunmak îcâb ve iktizâ idenlerden ma'rifet-i şer'ile ve cümle ma'rifetiyle tamâmen tahsîl ve müşârûn ileyh tarafından nâmûs-ı edâ ve teslîm husûsuna ağır ve dikkat ve bu vesîle ile fesahat-ı güsherer üzre mübâşirler ırsâlî ve ücret-i mübâniyeye tahsîl-i mislü uhrâ-yı dehr ve ri'âyâli mûcîeb hâlet ve hareket vukû'unda huzurumu niyet olmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdîr olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda şerr-i vech meşrûh üzre şeref-yafta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-itbâ'î ve lâzımı'l-imtişâ le-hak mazmûn-ı itâ'atimden ve niyetle mâ-'âmil olub ... huzûrumu niyet eylkiysiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılmasın. Tahrîrül-evâhiru şehr-i Recepbü'l-gurre li-sene tis'a ve mi'eteyn ve elf.

be-makâm-ı

Edirne-i

mahrûsa

[s. 58] Liva-ı Karahisâr-ı Sâhib deeyâlet-i Anadolu

guruş

1080,5 mâl-ı imdâd-ı hazariye taksîd-i sâni

0108 harc-ı bâb

0108 mübâşiriye

1296,5 yalnız bin iki yüz dokdan altı buçuk guruşdur

Anadolu vâlileri vüzerâ-yı ‘ızâm hazarâtına bâ-emr-i ‘âlî tertîb ve ta‘yîn kılınan mâl-ı imdâd-ı hazariyeden yahrâz-ı Ankara liva-ı mezbûretenin mühimine isâbet iden bâlâda zikr olduğu vech üzre olmağla her bir mu‘tâd ve kadîm ihrâc olunub pusula olunmuşdur fî 3 Receb sene 1209

Kad vesale ileynâ va kayîd şûd fî Ramazan sene 1209

[S:58/B:65]

Emîrû'l-ümerâ'i'l-kirâm kebîrû'l-küberâ'i'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtîşâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karahisâr-ı Sâhib mutasarrîfi Hâfız Mehmed Paşa dâme ve kîdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-hükkam Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib kadısı zîde-fazluhû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı sükkânından a'yânlık iddiâsında olan Molla oğlu Seyyid Ahmed fukrây-ı memlekete zulüm ve te'âddî ibtidâr iylediği mukaddemâ bâ-muharraz ve muharrer inhâ olduğuna binâen merkûm Molla oğlu seyyid Ahmed ve 'avenesi kazâ-ı mezkûreye duhûl itmemek için cnib-i mîriye yirmi bin guruş virmek üzere nazar-ı kat' va baş muhasebe-i 'ilm ü haberî i' olunub ba'dehû merkûm Ahmed kazâ-ı mezkûr civârında ... ve güzâr ve ahrâ-ır ahaliye ihtişâr üzere olduğunu tekrâr ledi'l-inhâ bunca edebe nefî ve iclâsı bâbında emr-i şerîfim sâdir olmuş iken merkûm Mola oğlu Ahmed hakkında olunan inhâ iftirâ kabilinden olduğundan bahisle 'âfv olunmasını bâ-'azuhâl-i istida' itmekle nefîçün sâdir olan emr-i şerîfim ve baş muhasebeden olan nezir kayıdlarını terkîn olmağile i'lam ... bi iki yüz yedi senesi eâhir-i Muharreminde başka Karahisâr'da sâkin mütesellim-i sâbık Turunç-zâde Hasan Bey ve Abdullah ve biraderi Salih ve Kendeşçi oğlu Mustafa ve Yörük oğlu Hüseyin kendi hallerinde olmayub dört beş seneden beri sefer takribiyle 'asâkir-i müstehîr ve umûr-ı mühime ru'yeti bahanesiyle fukârâya mebâliğ-i kesîre-i tahammîyâl ve tevzî' ve tâhsîl ve ekl ve belîg idiklerinden ma 'âdâ başlarına ... seyyâne cem' idüb envâ'-ı mezâlim te'addiye mübaderet ve üç dört nefer adamı bi-gay-rı hak katl ve cemî' ahâlî tecrîm-i ağınlarıyla merkûmun Turunç oğulları haklarında mukaddemâ Ahur vilâyetine karışmamak ve mütesellim olmamak üzere emr-i şerîf sâdir olmuşken taşralardan uhrâ nasb ta'yîn olundukda yer takribî kimini firâ ve kimini istîfâ iderek daima kendülerini mütesellim olmak hasebiyle liva-ı mezkûr harâb ve mezkûr Abdullah ze'âmet müştereki olan Hacı Memiş nâm kimesneyi katl ve ol tarafda geşt ve güzâr iltimâsiyla merkûmun

Turunç oğlu Hasan ve Abdullah ve Salih ve Kandilci Mustafa ve Yörük oğlu Hacı Hüseyin fîmâ ba‘de Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’na ayak basmamak üzere yüz bin guruşa nezr-i kat‘ ile fukara üzerlerinden mezâlim ve ta‘dîli men‘ ve ref‘ olunduğunu bâ ‘arz ve muhzır-ı inhâ ve nezr hüccetini ... ve muhzırbaşı muhasebeye kayd olunub hilâf-ı hareket iderler ise nezr-i mezkûr kendilerinden tahsîl olunmak için bin iki yüz sekiz senesi Muharreminde liva-ı mezkûr kazaların kudât ve nevvâbına hitâben mâliye tarafından başka ba‘dehû merkûmun Turunç-zâdeler ile kazâ-ı mezbûr ahalilerinin umûr ve mesârif kazaya dair hisâbları ru‘yet olunduğunu bundan akdem inhâ olmağla ahâlî tarafından meb‘ûş kesân ile merkûmunun muhasebeleri der-‘aliyyede ru‘yet olunduk da birbirleriyle vâki‘ olan mübâhase ve münâkaşalarının nihayeti olmayub bilâhare fîmâ ba‘d umûr-ı memlekete karışmamak şartıyla merkûmdan bir mikdâr akçe tahsîl ve sermaye olmak üzere Karahisâr bezastanına vaz‘ ve lede'l-iktizâ kazâ-ı mezbûre mesârfina meblağ-ı mezkûrdan sarf olunub mürâbaha ile akçe ... olunmamak üzere nizâma rabt olunduğu Anadolu Defâteri Nâzırı bâ-takrîr inhâ itmekile vech-i meşrûha üzere [s. 59] mezbûrlardan yirmi kise akçe tahsîl ve mübâşir yediyle mahalline ırsâl olunduğunu başka bin iki yüz seksen senesi evâhir-i Rebîü'l-ülâsında tekrar dîvân-ı hümâyûnum sâdir olub emr-i şerîfim mahalline ledi'l-vusûl cümle ma‘rifetîyle meblağ-ı mezkûr bezâsistana ve ber-mûceb emr-i ‘asakir-i hareket olunduğunu muhtevi Karahisâr nâibinin vürûd iden mefhûmu emr-i şerîfin mezkûrunda kaydı bâlâsına şerh virilmiş olduğunu dîvân-ı hümâyûn kılınmadan mukayyed olub gerek merkûm Molla oğlu Seyyid Ahmed ve gerek Turunç-zâdeler birbirleriyle münaza‘a ve münâkaşaları mutlak Karahisâr’dâ a‘yânlık ve umûr-ı memlekete müdâhale-i dâ‘iyesinde olmalarından meşakket eylediği bedîdar ve bu vesîle ile memlekete ve fukara-yı ra‘iyet kabelâ-yı rahane ve hisâr olundukları zâhir ve eşkâr ve sen ki mîr-i mîrân mûmâ ileyhsin liva-ı mezkûrunda bu def‘a sana tevcîhi sükkâne memleket mezâlim ve ta‘addîdin min külli'l-vücûh muhafazası iradesine ... olub bu babda senden ... ve sadâkat ve gayret zuhûri me‘mûl şehr-i yârânem idüğü müste‘înû'l-eş‘âr olmakdan nâşî merkûm Molla oğlu Seyyid Ahmed hakkında mukaddem nefîcün ber-vech-i südûr iden emr-i şerîf ve baş muhasebede olan nezr-i kibirleri terakkî olmuş olub bu def‘â mezkûrdan Turunç-zâdeler hakkında baş muhasebede olan nezr kaydı dahi terkîn olmakile fîmâ ba‘d a‘yânlık dâ‘iyesiyle birbirlerine izhâr-ı husûmet ve umûr-ı kazâya müdâhale ve ezcâr-ı ahâlî cesâvet vukû‘a gelmemek dâimâ ‘arz ve edebleriyle hânelerinde ikâmet ve ahâlî-i memleket-i fukarâ-yı rehine ... mine'l-vücûh ta‘addî iyamlarını kendülere etrâfiyla

tenbîh ve sonra merkûmlardan kankısı hilâf rızâ ve mugâyîr emr-i şerîfim umûr-ı kazâya müdahale ve ihrâr-ı ahâlî ve re’âyâya ibtidâr itmek lâzım gelür ise ol zamân yalnız neziri tec’il ve nefî va kale bend ile iktifâ olunub bilâ-teveffüf ahber elli fertib olunacakları muhakkak ve mukadder omakile bu husûsu etrâfiyla merkûmun ifâde ... müsâde’at iderken râhat ve asâyîş-i fukarâ-yı mûcib olur ve sâil ve hâlâtın esenini sâlinâ dâmen der-miyân gayret itmek fermâim olmağın i’lâmen ve te’kîden hasetsen iş bu emr-i şerîfim isdâr ve --- ile ırsâl olunmuşdur imdi gerek merkûm Molla oğlu ve gerek Turunç-zâdelerden fâ ba’d umûr-ı kazâya müdâkhale ve ta’arruz ve fukaraya nakdî vuku‘ olmayub ve a‘yanlık dâ‘iyesiyle birbirliyle muhaseme ve ‘adâvemet mislü hâlâte cesâret itmek lâzım gelür ise bu babda vâkî‘ olacak ... ber-vech-i karîn-i kabûl olmayub ve nzirleri tahsîl ve nefî ve kal’a yenerleri ile iktifâ olunmayub bu makûle hareket her kiminde zuhûr itmiş ise de derhal cezâları fertib olunacakları mukarrer ve musammem olduğu ma’lûmun olundukda ber-vech-i mezkûrun fîmâ ba’d hilâf-ı rızâ ve mugâyîr dilâ ve emr-i şerîfim hareketden mücânebet ve umûr-ı kazâ müdâhale ve birbirleriyle hüsn-i mu‘âşeret ve imtizâc-ı pula dimâ ‘arz ve edebleriyle hanelerinde ikâmet idüb menâf ve mubâhaseyi mûcib etvâra ictisâ-ı itmamlarını gûş-ı huşlarına gedik gibi efâhim ve telkine dikkat ve senden me’mûl ve manzûm [s. 60] ve menzûm dâverânem olduğu vechle himâyet ve ve siet-i fukarâ-yı ra‘iyyet ve ref ve ref-i erbâb-ı şekâvet ve müfsidet emrime kemâl-i i’tinâ ve nezâret ve istihsâl-i esânîş sükkân-ı memlekет- husûsiye dâmen-i der miyân gayret ve hilâf-ı rızâ-ı hümâyûnum harekâti tecevvüz ile mahzar-ı mevâhînda har-ı dânen olmakdan niâyet-i in‘ân-ı hazer ve mezkûrların kangisinden bâlâda testîr olduğu vechle hilâf-ı fermân-ı hareket ve fukarâ-yı ra‘bete te’addî ve tecâvûz-i cesaret zuhûr ider ise haklarından gelinmek için derhal esîm ve resimleriyle keyfiyetlerini der ‘aliyyeme tahir ve inhâ ve muzvvin emr-i ‘âlişânım inâka ve icrâya nesâ vecihed ve tâkât itmek bâbında fermânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl bulduk da bu babda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûniyla âmil olup hilâfindan hazer ve münâcebey iylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kîlasız tahrîren ila’l-evâil-i şehr-i Şabanü'l-mu‘azzam li-sene tis‘a ve mi‘eteyn ve elf.

be-makâm-ı

Kostantine-i

mahrûse

[S:60/B:66]

‘İzzetlü Paşa hazretlerinin ihmârlarına da‘vât-ı sâfiye ve teslîmât ve âfiye ... ve
şerî‘at-i şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib Kadısı

Fermân-ı ‘âlişân mûcibince vürûd iden mektûb hazret-i sadr-ı ‘âlîyenin kenarıdır
Benim ‘izzetmenedim Paşa iki taraf haklarında virilen evâmirin kayıdları
terkiniyle fîmâ ba‘d umûr-ı memlekete birisinin müdâhale itmemesi irâdesinde makhûr
mûcerred fukarâ-yı ta‘iyyetin refah ve ... garazına mebni olub bu sûretde taraflar deyne
her ‘alaevâm nezâret ve dikkat olunmak matlûbum olmağla eger merkûmlardan birisi
mugâyır fermân-ı ‘âlişân hareket ile umûr-ı memlekete müdâhale veyâhud fukarâya
ta‘addî etmek ve sen dahi hatîra ri‘âyet veyahud tama‘a tab‘iyyet ile ... idüb tarafımız
tahrîr-i iltimâîn lazîm gelür ise beher hâl tarafımızdan tâhkîk olunacağına binâen olvakit
yalnız merkûmların icrâ-yı mücâzât iktifâ olunub beher hâl ... ... icrâsını mukarrer
olduğu ma‘lûmunuz olduğunda ana göre mübsîrâne hareket ve hilâfindan mübâ‘adet
ylesin Fî Şaban sene 1209

Kostantine-i
mahrûse

[S: 60/B:67]

Hacı bakı-zâdelerin kantarcılık ve hân-ı kapan ... Karahisâr-ı Sâhib fermânıdır
Düstûr-ı mûkerrem müşîr-i müfahham nizâmî'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr
bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmi'l-enâmi'l-esâ'ib mümehhid-i bünyâni'd-devleti
ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa‘âdeti ve'l-iclâl el-mütehassın bi-sûf-ı avâtîfî'l-meliki'l-
a'lâ Anadolu vâlisi vezirim paşa edâmallâhu-te‘âlâ iclâlehû ve kîdvetü'l-kudât ve'l-
hükkâm ma‘denü'l-fazl ve'l-kelâm mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhu
tevkî‘-i reflî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki Kîdvetü'l-emâcid ve'l-a‘yân el-Hâc
Ahmed zîde-mecdûhû dîvân-ı hümâyûnuma takdîm eylediği ‘arz-ı hâli mefhûmunda
kantarcılık hân-ı kapana ve kasaba-ı Karahisâr-ı Sâhib mukâta‘ası ber-vech-i mâlikâne
‘uhdesinde olub kasaba-ı mezkûr derûnunda vâki‘ kapan hanı ta‘bîr olunan hân-ı
mezkûre etrafında vürûd iden ecnâs-ı zehâyireden ber mu‘tâd iktizâ iden resm-i
kantâriyesi her gidende olan berât-ı ‘âlişânım mûcibince mukta‘a-ı mezbûr etrâfindan
ahz olunmak iktizâ iderken hân-ı mezbûre mutasarrif olanlar fuzûlî ekel [s. 61] ... ...
şûrût ... kesir ve noksânına bâdî olduklarında bahsiyle tevcîh olan ... altı senesinden
yedi senesine gelince iki senelik rüsûmâtı kimlerin zimmetlerinde kalmış ise tahsîl ...

hân-ı mezbûrda ... olan ecnâs-ı zehayirin resm-i kantâriyeleri her mukâtâ'a-ı mezbûr mutasarrîfi mûmâ ileyh tarafından ahz ve kabz olunub âharın müdahalesi men' ve ref' itdirilmesiçün emr-i şerîfim sudûrunu istidâ-yı 'inâyet iylediği ecelde hâzîne-i âmirede mahfuz başı muhâsebe defterlerine nazar olundukda kantarcılık hân-ı kapan ve kasaba-ı Karahisâr-ı Sâhib mukâtâ'asının senevî ma'lûm el-mikdâr-ı mâl ile mukayyede ve zamâna zabtî Mart ibtidâsında olub beher sene mâlî hazîne-i âmirede eda ve kalamiyesin virüb hisbin görmek üzere mukata'a mezbûrunun beş yüz guruş mu'accele ile mûmâ ileyhin ber-vech mâlikâne 'uhdesinde olduğu ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtını ve katundan kadîm olduğundan üzere ahz ve kabz iylemek virilen berât-ı şartında idüğü mûmâ ileyhin istidâ' iylediği üzere hân-ı kapan ve kasaba-ı Karahisâr kantarcılık mûmâ ileyhin dâhil berat-ı olmağile hân-ı mezbûr tevârûd iden eşyânın rusûmu kantârını iki yüz altı senesinden berü her kim ahz ve kabz itmişler ise îcâb ve iknizâm idenlerden ma'rifet-i şer'le tahsîl ve mukâtâ'a-ı mutasarrîfi tarafına red ve teslîm itdirilmek muktezâ-yı şurût idüğü der kenâr oldukda imdi der kenârı ve şurûtu mûcibince 'amel olunmak fermânım olmuşdur. Ba'de mâ hükm-i şerîfim vardıkda bu babda sâdîr olan emrim üzere 'amel idüb dahi mukâtâ'-ı mezbûr ol mikdâr guruşu mâl ve mu'accele ile mûmâ ileyhin ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olduğu ve berat-ı şurûti dahi ber-vech meşrûh üzere hâzîne-i 'âmirem defterlerinde mukayyed olmağile sen ki vezîr-i müşârun ve kadî mûmâ ileyhin istidâ'sı üzere hân-ı kapan va kasaba-ı Karahisâr kantarcılık dâhil beratı olmağile hân-ı mezbûr tevârûd eden eşyanın rusûmu kantârını iki yüz altı senesinden virilen sene her kim ahz ve kabz itmiş ise îcâb ve iknita idenlerden ma'rifet-i şer'le tahsîl ve mukâtâ'a-ı mezbûr mutasarrîfinâ red ve teslîm ider heb hilâf-ı şurût ve mugâyir-i emr-i 'âlîşân ber-vech ta'addî ve muhâlefet ile azâ'a mâl-ı mukâtâ'a itdirmiyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılâşın fî tis'a 'îşrîn Rebiü'l-âhir semânün li-sene mi'eteyn ve elf.

Kad vasale ileyn â ve kayîd şûd fî 19 Ramazan sene 209

fî 7 Şa'bân sene 1105

[S:61/B:68]

Diger Haci Bakı-zâdelerin kantarcılık ve hân-ı kapan Karahisâr-ı Sâhib Fermânıdır

Kîdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhu tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Kîdvetü'l-

emâcid ve'l-a'yân el-Hâc Ahmed zîde-mecduhû dîvân-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb kantarcılık hân-ı kapana ve kasaba-ı Karahisâr-ı Sâhib mukâta'ası ber-vech-i mâlikâne 'uhdesinde olub öteden berü etrafdan vürûd iden ecâs-ı zehâir derûnı kasabada vâki' hân ta'bîr olan hân-ı mezkûrda vaz' ve hifz olunub ahâlî ... ve mürûr ve 'ubûr iden bazı kesâne bey' ve resm-i kamâtâriyeleri ahz olunub kebirini hazkûr bu def'a be-kazâen lillâhi ta'âlâ muhterik olduğundan etrafdan gelen zehâirin bir meclis-i mahalliyâ hifz-lâzımeden olmağla hân-ı mezkûr inşâ oluncaua degeñ etrafdan vürûd iden ecnâs-ı zehâyir derûn-ı kasabada Pazar yerinde vâki' Turunç oğlu hanı dimekile mâ'rûf hana vaz' ve tahmil olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu istidâ-yı 'inâyet iylediği ecelden hazine-i 'âmirede mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda kantarcılık hân-ı kapana ve kasaba-ı Karahisâr-ı Sâhib mukâta'asına senevî ma'lûm ol mikdâr mâl ve mu'accele ile mûma ileyhin ber-vech mâliâne ehibbesinde olduğu mukâta'a-ı mezkûrun rusûmâtını etrafdan vürûd iden ecnâs-ı zehâyirin kapan hanına avz' ve resm-i kamâtâriyesi ahzından 'ibâret olmağla istidâ' olunduğu üzere muhterik olan hana mezkûr inşâ oluncayadeğin etrafından vürûd iden zehâyir mahal-i münâsib vaz' ve kemâ fi'l-esbâk rusûm kantârı ahz ve kabz olunub ahad-ı tarafeyni [s. 62] ahad-ı tarafeyni ziyâde mutâlibesiyle ve noksan teklifiyle rencîde olunmamak mu'âberesine ve bey idüğü der kenar olunmağla imdi der kenarı mûcibince 'amel olunmak fermânım olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardık da bu babda sâdîr olan emrim üzerine 'amel idüb dahi mukâta'a-ı mezbûr senevî yevmü'l-mukaddâz mal ve mu'accele ile mûmâ ileyhin ber vedch mâlikâne 'uhdesinde olduğu hazine-i baha emrim üzerinde mukayyed olmağla mukâta'a-ı mezburenin rusûmâtı etrâfndan ve rûz iden ecnas-ı zehayir kapan hanı vaz' ve rusûm-ı kamâtâriyesi ahzından 'ibaret olmağla sen ki kadı-yı mûma ileyhsin istida' olunduğu üzere muhterik olan hanîşâ oluncaya kadar etrafından vürûd iden zehâyir-i sâlîfî'z-zikr Turunç oğlu hanına vaz' ve kema fi's-sâbık rusûm-ı kantârin ahz ve kabz iderdüb hilâf-ı şurût ve mugâyir-i emr-i 'âlîşânımahd-i tarafeyn ziyâde mutâlibesiyle ve noksân-ı tekelefîyle kimesneye ta'allül ve 'inâd ve muhallefât itdirmeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın

Kad vasale ileyn â ve kayîd şüd fi 19 Ramazan sene 209

fi 7 Şa'bân sene 1105

El-emru hasbemâ zükir fîhi

Süleyman el-Mevlâ bi'l-hilâfe bi-medîne-i Akşehir nemmâgahü'l-fakîr ileyhi
‘azze gufira lehû

be-makâm-ı
Kostantine-i
mahrûse

[S:62/B:69]

‘An asıl Medîne-i Akşehir mahallâtından İmaret Mahallesi’nden olub Sincanlı kazasında kâin iken bundan akdem bi-emrillâhi Ta‘âlâ vefat iden Çukadar Hüseyin Ağa nâm müteveffânın verâseti medîne-i mezbûrede zevce-i menkûha-i metrûkesi Arife binti Hasan Beşe nâm hatun ile sulbiye sagîr kızı Ayîse ve li-ebeveyn ‘ammî-zâdeelri Süleyman ve Mustafa nâm kimesneler inhisârı ledi’s-şer‘i'l-enver zâhir nûmâyân oldukça sonra vâris-i mezbûrdan müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Arife nâm hatun kendi tarafından asâleton ve sagîre-i mezbûre tarfindan vesâyeten ve mezbûr Mustafa dahi kendi tarafından asâleton meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bi'l-asâle ve bi'l-vesâye şöyle takrîri kelâm iderler ki mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun âsitâne-i ‘aleyhde sarraf yedinde makbûz nukûdundan vesâir eşyasından ve yine Şeyhlü kazasından zimem-i nsâda olan nukûdundan ve beytü'l-mâl yedinde makbûz eşya vesâir senedden bi-hasbi's-şer‘î intikâl ve isâbet iden hissse-i irsiyye-i şer‘iyelerimizi da‘va ve kabza ve isâle ve ledi'l- ihtiyâc-ı hükkâm zevi'l-ihtirâm mürafa‘aya ve mütevekkîf olduğu umûrun küllisine her birimiz varis-i mezbûrdan iş bu âfiu'l-kitâb Süleyman nâm kimesneyi vekil ve nâib-i mennâb nasb iyaledik dediklerinde oldahi ber-minvâl-i muharrer vekaet-i mezbûrları kabul ve hizmetin kema yenbağî edâya ta‘ahhûd ve iltizâm itmeğin hakîkat ishal masdûka-i makâl bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-Sâmin min şehr-i Şevvalü'l-mükerrem li-sene tis'a ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-_____hâl

Ahmed bin Süleyman

Mustafa bin Mustafa

[S:63/B:70]

Sûret-i vakfiye-i el-Hâc Mustafa Ağa bin Ahmed Çelebi ‘an mahalle-i İmâret Elhamdü lillahi'l-lezî ... vâkîf-ı umûrü'l-deniyâyt ve ca'ale'l-hayrât ... el-hatiyyâyt ve sabbirü'l-hasenât bi-zehbin seyyiât ve kevvünü's-sadekât ta‘arrûnü'l-beniyyâyt vehy-i

eddalü't-tâ'at ve ekmelü't-tayiyyât ve's-salâtu ve's-selâmü 'alâ eşrefü'l-mahlûkât ve
 e'izze'l-mevcûdât lehü'ş-şifâ'atü'l-kebîri yevmû'l-'arasât sâhibü'ş-şer'iyyeti ve'l-
 mu'cizât el-bâhirü ... ve 'alâ âlihi ve ashâbihi zevi'l-felâh ve's-sa'âderest hem
 nûcûmû'l-hedâ ve ikmârû'ş-şerâyi' bi'l-âyâtü'l-vâzihâtü'l-hâtûna 'alâ ma'şer-i
 emsâlû'l-hasenât kemâ kâle'llâhu tebâreke ve ta'âlâ min câe bi'l-haseneti felehû ba'sirû
 emsâlühâ ilâ ... za'ifü revâh ebû mîrîteyn bi-sahîhi'l-esaniyed ve'r-rivâyet ammâ ba'd
 bâ'isü tahrîr-i kitâb sathînsâb yârî testîr-i hitâb rif'atinsâb oldur ki sâhibü'l-hayrât ve'-
 me'âf ve sâlik-i ... ve's-sevâb ve tâlibü'l-fevz ve encât medîne-i Karahisâr-ı Sâhib
 mahallâtından İmâret Mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Mustafa Ağa ibn-i Ahmed Çelebi
 meclis-i şer'i münîrde vakf-i câiz ezzikr ve'l-ecli't-tescîl vakitemîl mütevelli nasb ve
 ta'yîn eylediği el-Hâc Halil Efendi ibn-i Hüseyin Efendi mahzarında ikrâr-ı tam ve
 takrîri kelâm idüb dûnyanın efnâs ve ... bekâs bilüb isâle-i hayra 'izâm ve benâ-yî
 sevâba çâzem olub talab-i li-ma'zatallahî'l-'azîm tabağâ-i li-vechi'l-kerîm silk-i
 mülkümde münessiblik ve zabt ve tasarrufumda menfîz olub mahalle-i mezbûrede vaki'
 bir tarafdan Kahveci Kahveci veyis menzili ve bir tarafdan Bolattı Hacı Mehmed
 menzili ve bir tarafdan Kurâ kayyûmu Molla Hasan menzili ve bir tarafdan râbi'i tarîk-i
 'âm ile mahdûd ve bi-cümlet't-tevâbi' ve'-levâhik ve kâffetil-hukûk ve'l-mûrâfîk mûlk
 menzilimi ve yine Arasta sûkunda vâki' ve bir tarafdan Hacı Ma'bûd-zâde es-Seyyid el-
 Hâc Halil dükkanı ve bir tarafdan pabuççu Emir Osman dükkanı ve bir tarafdan Receb
 Efendi zâdenin vakîf dükkanı ve taraf-ı râbi'i tarîk-i 'âm ile mahdûd bir bab dikici
 dükkanımı ve yine Keçeciler sûkunda vâki' bir tarafdan Kara Oruç zâde Hacı Hasan
 mağazası ve bir tarafdan yine keçeci dükkanı ve bir tarafdan tarîk ile mahdûd bir bab
 keçeci dükkanı ve yine Keçeciler sûkunda vâki' bir tarafdan Kart Ömer dükkanı ve bir
 tarafdan Abdi Kadı Çeşmesinin vakîf dükkanı ve bir tarafdan Câmi'i kebirin vakîf
 dükkanı ve yine Molla Bahsi Mahallesi'nde vâki' bir tarafdan Dervîş Ağa yağhanesi ve
 bir tarafdan es-seyyid el-Hâc Süleyman yağhanesi ve bir tarafdan Keçeci Hacı
 Süleyman yağhanesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i 'âm ile mahdûd bi-cümlet'i'l-âlât ve
 levâhakâtiyla bir bab yağhanemi ve yine Bezâsistân ağızında vâki' bir tarafdan tâhmîs
 zokağı ve bir tarafdan Bezasistan kapısı ve arkası yine bezasistan ve taraf-ı râbi'i tarîk-i
 'âm ile mahdûd bir bab dükkanından altı sehimden beş sehim hisse-i şâyi'âmî ve yine
 Ayvalı Deresinde vâki' Güyeli Değirmen dimekle mâ'rûf değirmenden nîsf hisse-i
 şâyiâmî niyet-i hâlisle ve tavviyyet-i sâfiye ile vakf-ı sahîh-i mâide ve habs-i sarîh
 muhalled idüb şöyle şart ve ta'yîn eyledim ki madem ki libâs-ı hayatı lâbis olam vakf-ı

mezeturun tevliyetine ve Ââir tasarrufatlarına kendüm mutasarrif olam tebdîl ve tağyîri kendi yedimde ola ba‘de vefâtî tevliyet-i merkûmeye vesâir tasarrufatlarına batnen ba‘d batnen olan zükûrum mutasarrif olalar el-eyâzünâ billahi Te‘âla evlâd-ı zükûrum münkarız olurlar ise kezâlik batnen ba‘d badnen evlâd-ı iâsim mutasarrif olalar ve gallelerinden ta‘mir ve termimlerine sarf olundukdan sonra fazlasına şart-ı mezkûr üzre mutasarrif olalar ma‘âzallâhu Te‘âlâ evlâd-ı inâsim münkarız olurlar ise evkâf-ı mezkûrenin cemî‘âsı Medîne-i Münevvere nûrullâhi Te‘âlâ fi‘d-dünya ve‘l-âhire mütevellisi ma‘rifetîyle Medîne-i Münevvere vakfina zûm ve ilhâk olunub galleleri mütevelliye-i mezkûr yediyle Medîne-i Münevvere’de harem-i şerifde sâkinûn fukarâ-ı müslimîne ırsâl oluna deyü şart ve ta‘yîn eyledim vakf-ı mezkûru merkûm el-Hâc Halil Efendi her vâkıf-ı müşârûn ileyh küllemât meşrûhasında sefâhan tasdîk ve vicâhen tahkîk idikden sonra vâkıf-ı müşârûn ileyh da‘vâ-yı rucû‘a şûrû‘ ve tekâile merkûm el-Hâc Halil Efendi vakf-ı mezkûrun minvâl-i meşrûh üzre vakfiyetini kıdvetü'l-... serâcil-i'l-eimme-i Ebû hanîfe katında mücerred vakfiyete [s. 69] kavl ve imam-ı Muhammed hazretleri katında teslîm ila‘l-mütevelli ve kabz ile lazımlı olub husûs-ı vakîfda fetevâ-yı şerîfe imâmeyn kavl üzre olmağla imâmeyn-i hümâyûn re‘-yi şerifleri üzre vakf-ı mezkûrdan rucû‘-ı gayr-ı meşrûdur deyüb hâkim-i mevkî‘-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-i me‘âb hazretlerinden re‘-yi imameyn üzre ber-vech-i meşrût vakf-ı mezkûrun sıhhât ve luzûmunâ hükm-i sahîh-i şer‘î ve kazâ-i sarîh-i mer‘î idüb min ba‘d vakf-ı mezkûr sahîh ve lâzım ve devâm ve te‘eyyûdü müstelzem olub ... meçâl-i mahâl ve ibtâli mümesii‘ü'l-ihtimâl oldu femen bedelehû ba‘düna semi‘a fe-innemâ ... ellezîne beddelûne inna’llâhe semî‘un ‘alîm ve ecr-i vâkıfu ‘alâ ecîl secdâdî'l-kerîm ceza zâlik ve hurrire fî evâsît-ı Muharremü'l-haram li-sene semânûn ve mieteyn ve elf min ... men lehü'l-‘azze ve‘l-esref

Şuhûdü'l-_____hâl

Süleyman Efendi kudât Müftî
 Sa‘adetlü Abdülbâki-zâde Mustafa Ağa
 Hacı kasım bin Hacı Abdullah
 Benderli-zâde Hacı Bekir
 Nardübancı-zâde El-Hâc Halil
 ... zâde Ahmed

Haffâf Hacı Ahmed Efendi
 Hacı Halil Efendi bin Hüseyin Efendi
 Hacı Ömer bin Hacı Yakub
 El-Hâc Ahmed bin El-Hâc Ali
 Gedik-zâde El-Hâc Mehmed Ağa
 Sa‘adetlü Molla-zâde es-Seyyid Ahmed

Ağa

Sa‘adetlü El-Hâc Ali Ağa	Kethüdâ Mîr Ömer
...rafetlü es-Seyyid Hasan Efendi	İsa Efendi bin El-âc Mustafa Efendi
Sâbıkâ Kâimmakâm Nakîbü'l-eşraf	Hark-ı kebîr mütevellisi Molla Mustafa
Hamza Efendi	bin El-Hâc Hasan oğlu Ali
Ve gayrûhüm mine'l-hâzırûn	

[S:65/B:71]

İş bu bin iki yüz dokuz senesi Şevvâlü'l-mükerremîn sekizinci yevm-i isneyin cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kurâ ve mahallâtâ tevzî' ve taksîm olunan masârif ve ... defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur

Guruş

0120 Havâcigân dîvân-ı hümâyûndan Kelâmî Efendiye virilen esb akçesi	
0041 Bundan akdem tevzî' olunan sâliyâneden takasân gelüb elden virilen	
0060 Sa‘adetlü Kara Osman-zâde Hacı Ömer Ağa Kütahya Mütesellimi oldunda i‘lan ve işâ‘at buyuruldusu getürn Yusuf Ağaya	
0072 Çakırlar karyesinin sâliyânesi	
0036 İ‘lan ve işâ‘at götüren merkûm Yusuf Ağanın konağıçün Hacı Aham'd'e verilen Suvâr 18 milûm 2.	
0006 İ‘lâmına verilen	
0030 Hissesi Selim Ağaya verilen	
0011,5 Konağıçün Serdar-zâdeye verilen Suvâr 5 milûm 2	
0025 Terzi Abdullah'a verilen	
<u>0006 İ‘lâmına Selim Ağanın</u>	
0412,5	
0030 Güherçile mübâyiasıçün emr-i ‘âlî götüren Kütahya mübâşiri Süleyman Efendiye verilen hizmet	
0006 İ‘lâmına verilen	
0007,5 Konağıçün Serdar-zâdeye verilen	
0010 Veli ve tüfekçi haklarında emr-i ‘âlî getüren tatara verilen hizmet	
0006 İ‘lâmına verilen	
0001 Konağıçün Hacı Ahmed'e verilen	
0002 Sürülen fâhişe ‘avrat içün Hacı Ahmed'e verilen	

- 0025 Umûr-ı vilâyet için Âsitâne-i ‘aliyeye giden kocum sâ‘îye verilen ücret
- 0008 Altun râyiç nizâmîcün emr-i ‘âlîşân getüren tatara verilen hizmet
- 0006 İ‘lâmına verilen
- 0001 Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen
- 0515
- 0485 İş bu bin iki yüz dokuz senesi mâh-ı Muharrem gurresinde Karahisâr-ı Sâhib mäl-ı imdâd-ı hazariyesinin taksît-i evvelîcün sa‘âdetlü Mütesellim Seyyid Ahmed Ağaya verilen yıllık
- 0060 Hayrullah Efendiye verilen
- 0022 Me’mûriyetle Kütahya mübâşiri kasabaya mürûrunda bir yevm konağıçün Salih Ağaya 16 guruş Yahya Efendiye 6 guruş
- 0035 Bir def‘a dahi güherçile mübâyi‘asıçün emr-i ‘âlî buyruldu getüren mübâşire verilen
- 0006 İ‘lâmına verilen
- 0002 Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen
- 0020 Bir def‘a dahi kocum sâ‘îye verilen
- 0311,5 İş bu bin iki yüz dokuz senesine mahsûben hazariyesinin taksît-i evveline verilen
- 0018 Üç kît‘a i‘lâmına verilen
- 0162,5 Konağıçün Hacı Paşa Efendiye ve Salih ağaya ve Hacı Ahmed’e verilen
- 1637
- 0013 Ber mu‘tâd Kütahya Çavuşları kehûdâsına verilen
- 0020 Mâl-ı hazariyenin emr-i şerîfini i‘lâm ile Kütahya’ya getüren Mehmet Ali Ağaya verilen ücret
- 0210 Tarsus müfettişi adamları Eğret kurbünde soyulduk da teftîş ve sedâle gelen Kütahya mübâşirine
- 0086 Mübaşir merkûmun konağıçün Sedar-zâdeye ve Hacı Ahmed’e verilen
- 0006 İ‘lâmına verilen
- 0011 Çay Mübaşiri İbrahim Ağa konağıçün Sedar-zâdeye ve Hacı Ahmed’e verilen Suvâr 9 milûm 1.
- 0004 Kütahyalı fâhişe ‘avrat için Muhzır Ahmed’e verilen ta‘âmiye
- 0010 Tekye kaya virânede Hüseyin Kethûdâya gelen Kütahya mübâşiri İsmail Ağa konağıçün Hacı Ahmed’e

0006 İ'lâmına verilen

0034 Vekîl-i harç Hüseyin Ağa esjâneden geldik de kirâsına verilen

2027

[s. 66]

guruş

2027 naklet ilâ hünâ?

0003,5 Halen Anadolu vâlisi ve devletlü el-Hâc İzzet Mehmet Paşa hazretlerine zâhîr içün giden ... verilen

0060 Hamire ve lağıcı içün emr-i 'âlî ile gelen sadr-ı a'zam çukadarı Mahmud Aağaya virilen hizmet hizmet

0006 İ'lâmına verilen

0004 Konağıçün Salih ağaya verilen

0022,5 Sadr-ı a'zam hazretlerinin Çendi Paşası Konağıçün Hacı Ahmed'e verilen Suvâr 9, lûm 2

0006,5 Bolvadin zâhîrecisi Konağıçün Hacı Ahmed'e verilen

0006 Hoyrân zâhîrecisi İbrikdâr Ağa Konağıçün Hacı Ahmed'e verilen

0025 Kütahya Mütesellimliği Sa'âdetlü Hacı Hüseyin ağaya ibkâ olundukda i'lân-ı işâ'at buyurulduşu götüren çukadra verilen

0006 İ'lâmına verilen

0007 Konağıçün Salih ağaya verilen

2179

0030 Sülümenli ve Çobanlar karyelerine kapusuz delilerin def'içün gönderilen Gözcü Osman Ağaya verilen hizmetiçün

0050 Devletlü Sadr-ı a'zam Efendimiz Kütahya'ya teşrif ider iken tarafından gelen zâhîreci Hacı Mehmet Ağa geldiğinde verilen

0150 Merkûm zâhîreci kendinde verilen hizmet

0500 Zahîre buyurulduşicün dîvân efendisine gönderilen

0030 Üzengi çift 2 yine dîvan efendisine

0250 İ'lâmına verilen hakim efendi hazretlerine

0240 Konağıçün Serda-zâde saih Ağa'ya verilen yevm 35

0050 Vekîl-i harç Hüseyin Ağa devletlü Izzyet Mehmet Paşa Efendimize gönderildikde verilen ücret

0035 Zahîre bahânin in‘âmını müş‘ir kâime getüren tarta verilen hizmet

0001 Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen

0100 İbrahim Bey cümle ma‘rifetîyle âsitâne-i ‘aliyyeye gönderildik de verilen harc-ı râh

3615

0485 Bin iki yüz dokuz senesine mahsûben Karahisâr mât-ı hazariyesinin taksîdsânîsine mütesellim sa‘âdetlü Seyyid Ahmed Ağaya verilen

0094 Bin iki yüz dokuz senesine mahsûben ‘avarızçıya elden verilen

0091 Kütahya delibaşısı Yarım Ağa Karaarslan karyesine geldikde defîçün gönderilen

0035 Bir defa dahi güherçile içün gelen Sadr-ı a‘zam çukadarına verilen hizmet
Yemen kahvesi kîyye 10 duhan kîyye 10 üzengi çift 2 odabaşı guruş 31

0006 İ‘lâmına verilen

0004 Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen

0015 Çay mübâşiri Huvahkân Efendi Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen

0009 ma‘iyyetinde olan Kütahya mübâşiri Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen

0025 Germiyân-zâde Hacı Ali Ağa Kütahya mütesellimi oldunda i‘lân içün ba buyuruldu gelen Fâhir Mehmed Ağaya verilen hizmet

0006 İ‘lâmına verilen

0002,5 Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen

4387,5

0050 Bir def‘a dahi güherçile içün bâ emr-i ‘âlî gelen Sadr-ı a‘zam çukadar Hasan Ağaya verilen hizmet

0006 İ‘lâmına verilen

0012 Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen

0002 Bolvadin’e giden ... verilen

0030 Haremeyn tarafından gelen hissesi konağıçün Salih Ağaya verilen

0015 Mübâyi‘a in‘âmîcün emr-i ‘âlî getüren tatara verilen hizmet

0006 İ‘lâmına verilen

0002 Konağıçün Hacı Ahmed’e verilen

1485 İki def‘a ‘âsitân-i ‘aliyyeye gönderilen adamların harcirahlarına ve kiralarına ve âsitânedede eyledikleri masraflarına verilen

0250 Muhzırı musaddak hâkim efendiden alınan i‘lamına verilen

0040 Bir def'a dahi güherçile için Baruthane Nâzırı Çukadarı Ahmed Ağa bâ emr 'âlî geldikde verilen hizmet

0018 Konağıçün Hacı Ahmed'e verilen

0006 İ'lâmına verilen

6309,5

[s. 67]

Guruş

6309,5 naklet ilâ hünâ?

0005 Sadr-ı 'âzam Çukadarı Konağıçün Hacı Ahmed'e verilen

0015 Sâliyâne tahsilinde çavuşlara ve muhzırlara verilen

0031 Kütahya eyaleti Devletlü es-Seyyid el-Hâc Ebu Bekir Paşa efendimize tevcîh buyuruldukda ... i'lân ve bâ-müşâ'at için gelen mübâşire.

0006 İ'lâmına verilen

0004 Konağıçün Hacı Ahmed'e verilen

0030 Altun nizâmiçün bâ-emr-i 'âlî gelen kâtib efendiye verilen

0027 Konağıçün Hamza Efendiye verilen

0006 İ'lâmına verilen

0008 Sipâhîlerden Hamzacı ocağına tahrîr ve ırsâl olunmak üzere bâ-emr-i 'âlî gelen tatara

0006 İ'lâmına verilen

6447,5

0003 Konağıçün Hamza Efendiye verilen

0018,5 Edirne'den gelen Ali Paşa Hazretlerinin baş çukadarı konağıçün Serdar-zâdeye 15 suvâr bilum

0161 Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' paşalara mahsûs olan sarayın tamirine mesârif

0021,5 Müceddeden alınan hasır kıyye 144

0041 Saman geri ... 5, yük 25

0021 hatab yük kıyye 35

0030 ... başına verilen hizmet

0023 Devletlü Ali Paşa hazretlerinin yaralı tataları konağıçün Hacı Ahmed'e verilen

- 0126 Tevzi'den sonra hasta habise verilen akçelerin fâizi
0028 Ber-mekâd saray damcısına verilen ücret
6920,5
- 0311,5 Bin iki yüz doluz senesine mahsûben Kütahya'nın mâm-ı hazariyesinin taksît sânîsine verilen
0018 Üç 'aded i'lâmına verilen
0011,5 Kahvukîye 2 duhan kîye 2
0004 Odabaşıya verilen
0196,5 Konağıçün Serdar-zâdeye ve Hazma Efendiye verilen
0057,5 Anadolu Vâlisi Devletlü Bekir Paşa Efendimizin delil başısı Gebeceler karyesine geldikde gönderilen kahvukîye 10 duhan
0006 İ'lâmına verilen
0002,5 İ'lâm getüren ... verilen
0079 Anadolu Vâlisi Devletlü Bekir Paşa Efendimizin Hacı Ahmed'e 31 guruş silahdari 12,5 guruş ... İsmail Efendiye Ağa geldikde adamları serdâr-zâden 20 guruş konağıçün Hazma Efendiye 16 guruş
0050 Merkûm Bekir Ağanın ve sadrâ'zam paşa çu medâri bargırleri için Hacı Ahmed'e verilen
0032 Çay mübâşiri havâcegân Efendi konağıçün Hacı Ahmed'e verilen
0320 Devletlü Anadolu Vâlisi Devletlü Bekir Paşa Efendimizin tatar ağası menzilinin nizâmiçün geldikde verilen
0006 İ'lâmına verilen
0055 Konağıçün Hüseyin Efendiye verilen
0485 Karahisâr-ı Sâhib Mutasarrîfi Mehmet Paşa hazretlerinin mâm-ı hazariyesinin taksîd-i sânîsine verilen
0010 Kütahya mübâşiri hazine yamağı Abdullah Efendi konağıçün Serdar-zâdeye verilen
8630
3243,5 Bâ-defter-i müfredâtı Osman-zâdeye 'Acem oğlu üzerinde iken olunan masârif
2165 Devletlü Ali Paşa hazretleri Konya ... gider iken bâ-defter-i müfredât masârif
0607,5 Anadolu Vâlisi Efendimize zâhire bahâ kat'ına gidildikde bâ-defter-i müfredât masârif ve harc-ı i'lâm
0068,5 Sandıklidan fukarâ için iştira olunub gelen yağıın noksan-ı zararına verilen

9000 Devletlü Anadolu Vâlisi Bekir Paşa Efendimize verilen zahîre bahâ

0500 Kapuda Kethûdâ Beğ efendiye vesâirine verilen

[s. 68]

Guruş

24414,5 naklet ilâ hünâ?

00350 Sa'detlü es-Seyyid Hüseyin Efendi zahîre bahâ jati'cün Kütahya'ya giddikde elden kendi harc eylediği

01350 Sa'detlü es-Seyyid Ahmed Ağanın cümle râpile iktizâ iden mahallere verdiği esb-i re's 6 rikâb 8

05000 Menzilci Hacı Ahmed'e iki yüz dokuz senesi Zilka'desinden bir sene tamamına kadar

01200 Merkûm Hacı Ahmed'e verilen menzii emûnî idare etmek için bir senelik verilen ücret

01300 Mütevelli efendinin âhardan istidâne eylediği akçelerin fâizi

01003,5 Hafendi hazretlerine verilen harc-ı defterve harc

34418 yalnız otuz dört bin dört yüz on sekiz guruşdur

Mahalle-i İmâret		Mahalle-i Sofular		Mahalle-i Nasârâ	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
2582	14	2425	3	1522	1
Mahalle-i Karaman		Mahalle-i Câmii kebir		Mahalle-i Tâc Ahmed	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
1301	31	735	37	655	2
Mahalle-i Akmescid		Mahalle-i Hacı Yahyâ		Mahalle-i Kâhil	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
655	2	532	4	532	4
Mahalle-i Arab mescid		Mahalle-i Ardîç		Mahalle-i Hacı Mahmûd	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
5345	18	535	18	427	29
Mahalle-i Molla Bahşı		Mahalle-i Çavuşbaşı		Mahalle-i Fakih Paşa	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	
427	29	427	29		288
Mahalle-i Kubbeli		Mahalle-i Burmalı		Mahalle-i Efecik	
Guruş		Guruş		Guruş	para

288		288		235	18
Mahalle-i Doğancı		Mahalle-i Yukarı Pazar		Mahalle-i Hacı Evtal	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
235	18	235	18	235	18
Mahalle-i Egreste		Mahalle-i Bedrik		Mahalle-i Kara Kâtip	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
222	28	203	38	203	38
[s. 69] Mahalle-i Hacı İsmail		Mahalle-i Çavuş oğlu		Mahalle-i Sinan Paşa	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
190	27	134	3	112	20
Mahalle-i Zâviye		Mahalle-i Hisar önü		Mahalle-i Sinan Halife	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
1114	11	114	11	79	38
Yekûn-ı		Mâhallât			
Guruş					
16477 Yalnız on altı bin dört yüz yetmiş yediguruş yirmi yedi para					
Karye-i Issızca		Karye-i Kal'acık-ı kebir		Karye-i Çobanlar	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
1153	29	1159	29	1034	27
Karye-i Sülümenli		Karye-i Ayvalı		Karye-i Salar	
Guruş		Guruş	para	Guruş	para
923		777	11	777	11
Karye-i Mihail		Karye-i Döger		Karye-i Susuz	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
777	11	608	14	608	14
Karye-i Hâss-ı Çakır		Karye-i Corca-i kebir		Karye-i Gebeceler	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
487	7	470	36	470	36
Karye-i Süglün		Karye-i Karaağaç		Karye-i Karaca-vîrân	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
463	33	391	26	391	36

Karye-i Corca-i sagir		Karye-i Erkmen		Karye-i Elpirak	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
391	36	378	30	285	31
Karye-i Eğret		Karye-i Deper		Karye-i Osman	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
259	35	259	35	259	35
Karye-i İsmail		Karye-i Ayas İni		Karye-i Işıklar	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
259	35	259	35	226	3
[s. 70] Karye-i Cıkrık		Karye-i Kozluca		Karye-i Çavdarlı	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
226	3	226	3	226	3
Karye-i Boz-öyük		Karye-i sarık		Karye-i Bostanlı	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
226	3	209	32	209	32
Karye-i Gâzî Mürsel		Karye-i Beğ		Karye-i Kaya-vîrân	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
209	32	209	32	157	17
Karye-i Dînâr		Karye-i Feleli		Karye-i İnaz	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
157	17	157	17	157	17
Karye-i Karaarslan		Karye-i Sebzin		Karye-i Kumartaş	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
157	17	144	16	143	19
Karye-i Kalacık-ı sagir		Karye-i Doğanlar		Karye-i Hacı Beğli	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
132	14	132	14	130	22
Karye-i Kışlacık		Karye-i Halimoğru		Karye-i Akviran	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
130	22	130	22	109	27
Karye-i Harmanlı		Karye-i Aşağı Tandırı		Karye-i Akçain	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
109	27	109	27	109	27

Karye-i Belce		Karye-i Yukarı Tandırı		Karye-i Köprülü	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
82	32	79	10	79	10
Karye-i Ulu-Murad		Karye-i Kızıl Kilise		Karye-i Hayran Balı	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
79	10	79	10	79	10
Karye-i Alcalı		Karye-i Çalışlar		Karye-i Ablak	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
79	10	79	10	59	18
[s. 71] Karye-i İnaz		Karye-i Liğen		Karye-i Tudaklılı	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
59	18	59	18	59	18
Karye-i Çepni		Karye-i Bayat			
Guruş		Guruş			
35		30			

Yekûn

Guruş

17915 kurâ

16477,5 mahallât

34392,5

İmâret Mahallesi Aralığı defteri

Para Guruş

7 392 Gökçe Aralığı

7 392 Hacı Nasuh Aralığı

7 392 Hacı Abdurrahman
Aralığı

5 323 Nakilci Aralığı

5 323 Hacı Mustafa Aralığı

27 280 Meldi Aralığı

27 280 Marulcu Aralığı

36 197 Cansız Aralığı

Sofular Mahallesi Aralığı defteri

Para Guruş

30 334 Nurcu oğlu

01 278 Hacı Cafer

30 264 Kayadibi

25 257 Hacı Nuh

37 244 Dâi Recep

17 234 Hacı Ali

16 217 Hacı Eyüb

16 217 Voyvoda oğlu

<u>121</u>	<u>003</u>	36	213	Karaman oğlu
1	2582	17	104	Gündoğmuş
		<u>20</u>	058	Kapan Aralığı
		<u>245</u>	006	
		5	2426	

[S:71/B:72]

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib Mahallâtından Nasârâ Mahallesi
mütemekkinlerinden iken bundan akdem Elmalı Kasabasında hâlik olub Dingil oğlu
Agobun duyûn-ı müsbitesine garamaân-ı ma‘rifet-i şer‘le tevzî‘ ve taksîm olunan
terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur hurrire fî sene 209

Bey‘ olunan menzil	Bey‘ olunan bağ kıymeti	Hacı Beki’in Elmalı’dan kıymeti
Guruş	Guruş	getürdüğü nukûd
40		Guruş
220		445

Yekûn

Guru

705

081 resm-i gurama ve harc-ı ihrâc

624

Sarı oğlu Bekir ağaya deyn-i müsbet	Hondi oğlu Osman Ağaya deyn-i müsbet
Guruş para	guruş
<u>601,5</u>	<u>150</u>
90 10 mine'l-guramâ	22 mine'l-guramâ
Değirmenci oğlu Hacı Mahmud'a deyn-i müsbet	Nerdübancı oğlu hacı Halil'e deyn-i müsbet
guruş	Guruş para
<u>150</u>	<u>345</u>
22 mine'l-guramâ	51 30 mine'l-guramâ
Hosib oğlu kefereye deyn-i müsbet	Altun oğlu kefereye deyn-i müsbet
guruş	Guruş para

<u>200</u>		<u>41,5</u>
30 mine'l-guramâ	06	6 mine'l-guramâ
Taslı oğlu kefereye deyn-i müsbet	Çoşkun oğlu kefereye deyn-i müsbet	
Guruş para	Guruş para	
<u>908</u>	<u>495</u>	
136 8 mine'l-guramâ	74	10 mine'l-guramâ
Arakıl oğlu kefereye deyn-i müsbet	Karındaşı kefereye deyn-i müsbet	
Guruş para	Guruş	
<u>315</u>	<u>70</u>	
47 80 mine'l-guramâ	10 mine'l-guramâ	
Papaz oğlu kefereye deyn-i müsbet	Irânî kefereye deyn-i müsbet	
Guruş	Guruş para	
<u>95</u>	<u>35</u>	
13,5 mine'l-guramâ	05	10 mine'l-guramâ
Sâ'î oğlu Hacı Bekir'e deyn-i müsbet	Güde Ayiş'e ye deyn-i müsbet	
Guruş	Guruş	
<u>110</u>	<u>200</u>	
16,5 mine'l-guramâ	30 mine'l-guramâ	

Guruş başına guramadan altı para isabet etmekle bu mahalle şerh verildi.

[S:73/ B:73]

Osman ağanın sene 209 mahsûben bâ-uhde-i iltizâmında yapağı ve kıl resmi tâhsili emr-i şerîfidir

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm mu'avvinü'l-fezâil ve'l-kelâm zikri âtî kazaların kadıları nâibleri zîde fazlühüm ve kıdvetü'l-emâcidü ve'l-a'yân Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Mütesellimi zîde mecidühü ve mefâhirü'l-emâsilü ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş bu erleri zîde kadruhüm tvkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olacak mâ'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda kazâ-ı Karahisâr ve Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhud ve Karamık ve Çay ve Barçunlu ve Çöl-âbâd ve Nevâhî Barçınlı ve Bolvadin ve Hürev Paşa kazalarının yapağı ve kıl rusumları tâhsidarlığı iş bu iki yüz dokuz senesine mahsûben der-'uhde ve iltizâmına taleb ve râgîb olan Osman zîde kadruhûya bedel-i

iltizâm ma'lûme ile der-'uhde ve ilzâm olunub mûmâ ileyh dahi iltizâm ve kabûl-i bedele bedel-i iltizâmı olan meblağ-ı ma'lumu vakt ve zamâniyla edâ itmek şartıyla ibrâ ve cedîd Hümâyûnum hazinesine deyn-i ... ve bir mekin sâlifü'z-zikr kazalarda bulunan a'nâm ve geçidi nakdd olunark birer pâre rüsum bayağı ve kabl ahz ve kabz eyleyüb taraf-ı âhardan müdahale olunmamak üzere ber-mûcib şûrût ve ...çün emr-i şerîfim verilmek bâbında ibrâ ve cedîd hümâyûnum defterdârı iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa resîd dâm-ı mecidde memhûr-ı temessük verilmeğin memâlik-i mahrûsemde vâki' iskele yeri ve bahrî ve sâir Anadolu ve Rum ili sahillerinde ve Haleb ve Trablus Şam ve iskelelerinde ve İzmir ve Selânik ve Bosna taraflarında ahar mahale fûrûhat ve bey' ve şerâ olunan yapağıdan kadîm olan kemrin ve sâir virgülerine halel gelmemek şartıyla beher vukîyye senedin cânib-i mîrîçün birer pâre rüsum-ı mîrîleri bâ-ba'ileri tarafından ahz ve tahsîl olunmak üzere bundan akdem hatt-ı hümâyûn şevket-mâkrûnumla trzîm olunmuşdu ancak mahalleri müteferrik olduğundan rüsumu tahsil olunmamış yapağı ishâli tüccara fûrûhat ve tüccâr dahi emnâye tesadûf idüb yedinde edâ tezkiresi olmadığından rüsum mütâlibesiyle yünleri tevfîk olunarak tüccar-ı merkûme 'usret der-kenâr olmağla memâlik-i mecrûsemin 'âdise-i ağâm mukâta'âtı rüsumâtı tahsîl olundukça iki yüz sekiz senesi martından a'şâr ile 'âdet-i ağnâm ve keçi tahsîl olunduğu esnâda kuzu ve oğlakdan mâ'adâ saâtîn ve eşrâf ve a'yân ve ahâlî ve 'askerî ve gayr-ı 'askerî ve re'âyâ ve çoban ve mandrakâhî ve celeb ve göcebe ve yörükân ve evlâd-ı fâtihân ve havâs ve evkâf ve ma'den ve ahâlî ve re'âları ve Türkmen ve egrâd ve 'aşâyır ve kabâil ve mu'âf ve gayr-i mu'âf ve sâir kesânın yedlerinde ve yaylak ve kışlaklarında mevcûd ağnâm ve keçi ta'dâd olunub her kimin olur ise olsun bir 'adedi girüye kalmayarak ve bu toklu cebicder diyerek 'azr ve 'illet olunmayarak kuzu ve oğlakdan mâ'adâ 'ale's-seviye ağnâm ve keçinin beher seneden rüsum yapağı ve kıl olmak üzere birer pâre resm-i semân tahsîl olunub ashâbinin ism ve şöhretleri ve ağnâm ve keçinin 'aded ve mikdârı beyân olunarak emnâ taraflarından edâ tezkireleri i'tamak ve hilafina hareket ideri olur ise zecran lehû iki katı resmi tahsîl itdirilmek üzere müceddeden verilen nizâm-ı şûrûtundan idüğü mukayyed olmağla mûcibince 'amel ve hareket olunmak fermânım olmuşdur? İş bu emr-i 'âlişânım isdâr ve ırsâl olunmuşdur vüsûlunda sen ki liva-ı mezbûr mütesellimi kuzzât ve nüvvâb mûmâ ileyhimsin sene-i merkûma mahsûben ber-mûcib şûrût-ı muharrere Hisâr-ı Sâhib Sancağında kazâ-ı Karahisâr ve Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhûd ve Karamık ve Çay ve Barçınlı ve Çolâbad ve Nevâhi-i Barçınlı ve Bolavain ve Hüsrev Paşa kazalarının 'adet-

i ağnâm ve keçi tahsîl olunduğu esnada kuzu ve oğlakdn mâ‘adâ seatîn ve eşrâf ve a‘yân ve ahalî ve ‘askerî ve gayr-ı ‘askerî ve re‘âyâ ve çoban ve mandıracı ve celeb ve göçebe ve yörükân ve evlâd-ı fâtihân ve hâmir ve evkâf ve ma‘den ve ahâlî ve re‘âyâları ve türkmân ve ikrâd ve ‘aşâyir ve kabâ’il-i mu‘âf gar-ı mu‘âf ve sâ’ir kesânın yedlerinde ve yaylak ve kışlâklarında [s. 74] mevcûd ağnâm ve keçi ta‘dâd olunub her kimin olur ise olsun bir ‘adedi geriye kalmayarak ve bu toklu ve cebiçle rûyuna dek ‘azr ve ‘illet olunmayarak kuzu ve oğlakdan mâ‘adâ ‘ale’s.... yapağı ve kıl rüsumlarına bedel-i ağnâm ve keçinin her bir re’sinden bir pâre resm-i birisi cânib-i birisi çün mûmâ ileyh tarafından ta‘ahhûd olan bedel-i ma‘lûme mukâbili tahsîl olunub taraf-ı âhârdan müdâhale ideri olur olur ise men‘ ve ref eylemeğe dikkat ve itmâm ve bu bahâne ile kimesneye hor ve eser ve ziyâdesine mutâlebesiyle rencîde ve tea‘ddîden ictinâb ve ihtirâz eylesen ve ... ve a‘yân ve işin aralarına sizler dahi mûcib emr-i şerîfimle ‘amel ve hareket eylemeñiz bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i celîl el-meşân vâcibü'l-itbâ‘ ve lâzımı'l-imtişâbihin mazmûn-ı münîfi üzere ‘âmil olub hilâfindan bigâyet ihtirâz eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd killasız tahrîren fi'l-yemi’s-sâmin ‘îşrîn min Receb li-sene tis‘a ve mi’eteyn ve elf.

be-makâm-ı

Kostantine-i

Mahrûse

Vesale ileynâ va kayîd fi 29 Zilka‘de sene tis‘a ve mi’eteyn ve elf.

[S:74/B:74]

İş bu râfi‘u refî‘iş-şân-ı hâkâni Mehmet Necip zîde ‘ilmühü dîvân-ı hümâyûnimâ ‘arz-ı hâl idüb Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib’de vâki‘ Alaca Medrese Evkâfi mahsûlünden olmak üzere vazife-i mu‘ayyene ile müderris olan Seyyid Hâfız İsmail Fevt olmağla mahlûlünden kendüye tevcih olunub yedine berât-ı şerîf-i ‘âlişânım verilmek ricâsına istid‘â-yı ‘inâyet eylediğini a‘lamü'l-‘ulamâ’ü'l-mütebahîrin eddalü'l-fudalâü'l-mütevedi‘în bi'l-fi'l şeyhü'l-İslâm Mevlânâ Mehmed Mekkî edâma'llâhu Te‘âlâ fazâile işaret itmekle işaretî mûcibince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i ‘inâyet pâdişâhânem zuhûra getürüb bin iki yüz altı senesi Şevval’ının beşinci günü târihiyle verilen rûs-ı hümâyûn mûcibince bu berât-ı

hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mûmâ ileyh Mehmed Necib zîde ‘ilmühû varub müteveffâ-yı mezbûr yerine müderris olub edâ-yı hizmet eyledikden sonra bundan evvel vazife-i mu‘ayyene ile müderrisin-i mezkûre mutasarrif olanlar tevcihle mutasarrif ola gelmişler ise mûma iley dahi ol vechle vazîfe-i mu‘ayyenede evkâf-ı mezbure mahsûlünden mütevellisi olanlar yedinden ol vech-i mutasarrif ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fi’l-yemi’t-tâsi‘ Şevvâl sene sitte ve mi’eteyn ve elf.

be-makâm-ı

Kostantine-i

mahrûse

[S:74/B:75]

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib’de Alaca Medrese Vakfi’nın bâ işaret-i ‘aliyye müderrisi olan Mehmed Necib Efendi ‘arz-ı hâl sunub müderrisin-i mezbûrun tamamen müderrisliğine berât-ı ‘âlişân ile mutasarrif olub hilaf-ı berât ve mefâyir-i tevcîhât hilâf inhâ kimesnenin dahl ve ta‘arruzu îcab ider hali olmayub hizmetinde mukîm olmağla ashâb ağrâziden ba‘zı kimesneler üzerinden def^t itdirmek sevdâsiyla nâh-ı mevâd harekete ictinâd birle gadre kasdı itmeleriyle müderrisin-i mezbûrun defîcün ‘arz ve ‘arz-ı hâl zuhûr ider ise ma‘âriz olanlar ile bi’l-muvâcehe ve bi’n-nefs mahallinde şer‘le müref^a olunmadıkça kaydı der-kenâr olunmayub ve kimesneye tevcîh olunmamak üzere kaydı bâlâsına şîrde verilmek bâbında istidâ-yı‘inâyet itmeğin müderrisin-i mezbûr mûma ileyh Mehmet Necib Efendinin bâ işaret âleyh üzerinden mestûr ve mukayyed ve bu makûle ba-işâret a‘liye ve bilaâret tevcîhat ashabının istidâ ile ba-fermân-ı ‘âlîkayıdlarına şerh verildiğini dahi der-kenâr olunmağla der-kenarı mûcibince kaydına şerh verilmek deyü fî 7 Muharrem sene 1207 tarihinde sâdir olan fermân-ı ‘âlî mûcibince kaydına şerh verildiği mukayyeddir emr-i fermân devletlü ‘inâyetlü sultânîm hazretlerinindir fî 2 Zilhicce sene 1209

S:75/B:76

Emîrû'l-ümerâü'l-kirâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Mutasarrifi ‘izzzetlü rif^tatlü Hâfız Mehmed Paşa dâm-ı ikbâlühü ve şerâyi‘-i iş‘âr livâ-ı mezkûrun vâkî kazaların kuzzât ve nüvvâbı efendiler zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yan ve zâbitan ve vücûh-ı ahâlî ve iş erleri zîde kadruhüm inhâ olunur ki mahûl-ı ‘uhde-i gubûdanemiz kılınan Eyâlet-i Anadolu iş bu bin iki yüz dokuz senesi Şevvâli'l-

mükerreminin dördüncü günü ‘avâtif-i ‘aliyye-i hüsrevâne ve ‘avarif-i behiyye Hazret-i mülûkaneden bâ-hatt-i humâyûn şevket-makrûn kemâ ibkâ ve takrîr buyurulduğunu hâvî şerefyâ fîh sâdîr ve vârid olan fermân celîlü’ş-şânın sûreti uhrânın ve i‘lân ve işâ‘a zımmında tesyîr kılınmağla imdi cümle muvâcehesinde feth-i kırâat ve vedî‘atullâh olan fukarâ ve zu‘afânın kayd ve közâr ve hasârun vikâye ve himâye ve erâha-i ‘ibâd ve emâha-i şer ve fesâda mezîd-i dikkat ve isticlâb-i da‘vât-i hayriyeyi müstelzem hilâfin istihsaline sarf külli mükennes olunmak bâbında bir mantûk emr-i ‘âlî Dîvân-ı Anadolu’dan iş bu buyruldu tahrîr ve isdâr ve – ile ırsâl olunmuşdur İnş’allâhu Taâlâ vusûlunda gerekdir ki şeref-yeftâ sudûr eden emr-i âlî ve ber-mûcib buyruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan tehâşî ve mücânebet eyleyesiz deyû Hurrire fî Gurre-i Şevvâli’l-mükerremin sene 209

S:75/B:77

Emîrû'l-ümerâü'l-kirâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Mutasarrîfi ‘izzetlü rif’atlü Hâfız Mehmed Paşa dâm-ı ikbâlühü ve şerâyi‘-i şî‘âr livâ-ı mezbûrun kudât ve nüvvâbî faziletlü efendiler zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yan ve zâbitan ve vücûh-ı ahâlî ve işe erleri zîde kadrühüm inhâ olunur ki Medîne-i Kütahya’da vüzerâ-yı a‘zâm hazarâtına mahsus olan saray bundan akdem muhterik olup binâ ve inşâya muhtâc olduğundan hassa-ı mi‘mâri halifesi ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetyle mukaddemâ keşf ve defteri der ‘aliyyeye ırsâl olunub ve sarâ-yı mezkûreden keşf defteri mûcibince Eyâlet-i Anadolu’nun hâvî olduğu sancakların kazalarına tarh ve tahmîl ve tahsîl ve mebâliğ-i mezbûre ile sarâ-yı mezkûr binâ ve inşâ olunmak bâbında bu def‘a tarafımıza hiytâben fermân-ı celîl ... şeref-rîz-i sudûr olmağla imdi Kütahya mahkemesinden muharreç ve memhûr pusula mûcibince liva-ı mezbûr hassasına isabet iden meblağ-ı ma‘lûme ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetleriyle hâl tahammüllerine göre ta‘dîl ve tesviyeye ri‘âyet ve haâniyet iderek tevzi‘ ve taksîm ve yerli yerinden cem‘ ve tahsîl ve binâ emini tarafına ırsâl ve ısâle müsâdi‘at ve mezîd-i sa‘î ve gayret olunmak bâbında Dîvân-ı Anadolu’dan iş bu buyruldu tahrîr ve isdâr ve kahveci başımız kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Eyüb Ağa zîde kadrühü ile ırsâl olunmuşdur İnşâ'llâhu Teâlâ vusûlunda gerekdir ki memhûr ve mahtûm pusula mantûkunca meblağ-ı merkûmu tahsîl ve kabzına mezbûre teslîm ve ber-mûcib buyruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan ziyâde nûhâsını ve mücânebet eyleyesiz deyû fî Gurre-i Şevvâl sene 209

S:75/B:78

Der Eyâlet-i Anadolu

Livâ-ı Karahisâr-ı Sâhib

Guruş

5000 yalnız beş bin guruşdur

Medîne-i Kütahya'da Anadolu vâlilerine mahsûs olan sarayın müceddededen binâ ve inşâsı ve iktizâ iden tâ'mîrât ve ihyâsına masarrûf olmak üzere ma'lûmü'l-mikdâr mebâliğden Anadolu'nun hâvî olduğu sancaklar kazalarına erbâb-ı vukûf ma'rifetleriyle tarafı ve tahmîl ve Anadolu Vâlisi Vezîr-i mükerrem devletlü 'inâyetlü ws-Seyyid el-Hâc Ebu Bekir Paşa hazretlerine hitâben bâ-sâdir olan emr-i 'âliye binâen liva-ı mezbûrun sehmine bâlâda zikr olunduğu üzere beş bin guruş isâbet eylediğini Müş'ir Vezîr müşârûn ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le pusula olunub meblağı mezbûrun kazana? me'mûr yedine i'ta olundu

Hurrire fî 14 Şevvâl sene 209

Bi-emr-i Mehmet Efendi Hâkim-i Kütahya

Bin iki yüz dokuz senesi Zilhiccesinin gurresinden zabit eylemek üzere serdarlık mektûbu yirmi sekiz bölümün Hacı Eyüb Ağaya gelüb cümle ocaklı ağalar müvâcehesinde kîraat olunmağla bu mahal kayd olundu ilkâyi uslûb sâbıkı üzeredir.

S:76/B:79

Medîne-i Kütahya'da vüzerâ-yı â'zâm hazarâtına mahsûs olan sarayın tecdîd ve ta'mîrine sarf olunmak üzere Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan matlûb buyrulan ber-mûceb pusula beş bin guruş ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle liva-ı mezbûr kazalarına hazariye Karahisâr taksîmi üzere tevzi' ve taksîm olunduk da her bir kazanın hissesine isâbet iden meblağın pusulalarıdır ki zikr olunur Hurrire fî Evâil-i Zilhicce sene 209

Karahisâr-ı Sâhib Kazası	Sandıklı Kazası	Şuhûd Kazası
Guruş 1200	Guruş 1150	Guruş 700
Sincanlı Kazası Guruş 500	Çay Kazası Guruş 300	Karamık Kazası Guruş 200
Çul-âbâd Kazası	Bolvadin Kazası	Hanbarçılı Kazası

Guruş 200	Guruş 250	Guruş 250
Nevâhi Hanbarçılı Kazası		Yekûn
Guruş	Guruş	
250	5000	

S:76/B:80

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm-ı Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazaların kadıları ve nâibleri zîde fazlühm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsîl olacak mâ'lûm ola ki hâzine-i âmirem defterleri mûcibince oba emini ocaklarından Karahisâr Sancağı'nda vâki' kazaların 697,5 ve buçuk sâmit 'avâriz hâneleriyle 82900 bedel-i 'avâriz mütekâ'idin ve Karahisâr-ı Sâhibkazasına tâbi' Dînar ve Gayra? karyesinin 27 guruş 45 akçe maktû' malları olub 1210 senesine mahsûben olmak üzere cem' ve tahsîli lâzım gelmeğin der-'uhde olunub mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti verilmekle imdi mûcibince cem' ve tahsîl itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir-i merkûm vardık da bu babda sâdîr olan emrim üzre 'amel idüb dahi sene-i mezbûra mahsûben lîva-ı mezbûrda vâki' kazaların ol mikdâr 'avâriz hânesinin beher hânesinden beş yüz akçe 'avârizlariyla ol mikdâr bedel-i mütekâ'idin ve kurâ-ı mezbûrun ol mikdâr mukattav' malların ırsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sûreti mûcibince yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve emîn mûmâ ileyh tarafına edâ ve teslîm itdürüb hilâf-ı emr ve defter-i seneye ta'allül ve muhâlefet itdürmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir merkûmun cihet-i ma'sîçün her bir 'avâriz hânesinden ellişer akçe dahi aldırub ve 'avâriz için alınan akçeyi hâzîne-i âmireme alındığı vech üzre bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayısız ger defterden ve noksan hâneden ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle zulm ve ta'addî ihtiraz ve ictinâb eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis 'îşrîn Şevvâl sene tis'a ve mi'eteyn ve elf.

Kazâ-ı Karahisâr

Hâne ...

255,5

Bedel-i 'avâriz müte'âmidin	Mukattav' kıyye ve dînâr ve gayruhû
Guruş	Akçe
100,5 ...	27 45

59600	
<u>29600</u> bedeli	
3000	

Kostantine-i
mahrûse

S:77/B:81

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm-ı Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazaların kadıları ve nâibleri zîde fazlühm tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsil olacak mâ'lûm ola ki hâzine-i âmirem defterleri mûcibince oba emini ocaklarından Karahisâr Sancağı'nda vâki' 677,5 bedel-i nüzûl hânesi olub 1210 senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîli lâzım gelmeğin fûrû 'uhde olmayub yerine mühürlü ve nişanlu mevkûfât-ı defter-i sûreti virilmeğle mûcebince cem' ve tahsîl itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir vârdıkda bu babda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbûre mahsûben lîva-ı mezbûrede vâki' kazaların ol mikdâr yol nüzûl hânesi beher hânesinden istîşârî yüz akçe bedel-i nüzûlün malların ırsâl olunub mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti mûcibince cem' ve tahsîl ve oba emîni mûmâ ileyh tarafına edâ ve teslîm itdirülüb ve bundan mâ'adâ mübâşir merkûmun cihet-i ma'âşıçün her bir bedel nüzûl hânesinden otuzar akçe dahi aldurub ve hîn-i tahsilde bedel-i nüzûl için alınan akçenin her yüz on akçesine bir cedid esedi guruş aldirilub ve diğer mihrâsiçün alınan akçeyi dahi hazine-i 'âmireme alındığı vech üzere aldurub bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız ger defterden ve noksan hâneden ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle zulm ve ta'addî olunmakdan ziyâde hazer ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi'l-l'ışrîn Şevvâl sene tis'a ve mi'eteyn ve elf.

Kazâ-ı Karahisâr-ı Sâhib

...   ...

355,5

Kostantine-i
mahrûse

Sene-i sâbıkı özde 'avârizci Kütahyalı es-Seyyid Ahmet Ağa'nın yedine mümzâ ve mahtûm bir kît'a defter virilmişdir fî 17 Muharrem sene 210

S:77/B:82

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm gayr-ı ez liva-ı Ankara Eyalet-i Anadolu'da vâki' kazaların kudât ve nüvvâbî zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vilâyet-i zîde kadruhüm tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olacak mâ'lûm ola ki gayrâne liva-ı Ankara Eyalet-i Anadolu'da vâki' kazalardan vâli için ta'yîn kılınan 57750 guruş imdâd-ı hazariyenin 210 senesine mahsûben ve es sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît ile ve beheri tasiti vakt-i zamâniyla eyâlet-i mezburede vâki' kazalara ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifiyle tevzî' ve taksîm ve yerli yerinden cem' ve tahsîl va hâlâ Anadolu vâlisi düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham-ı nizâmü'l-âlem vezîrim Seyyid el-Hâc Ebu Bekir Paşa edâmu'llâhu Te'âlâ iclâlehû tarafından kabzına me'mûre edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim isdâr ve - ile ırsâl olunmuşdur imdi vüsûlunda siz ki Mevlânâ ve saîr mûmâileyhsin ber-minvâl-i muharrer gayr- ez- liva-ı Ankara eyâlet-i mezbûrdan vâli için tertîb ve ta'yîn kılınan 57750 guruş imdâd-ı hazariyeyi 1210 senesine mahsûben râs sene gurre Muharrem itibar olunarak senede iki taksît ile ve beher taksiti vakt-i zemanıyla ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle eyalet-i mezbûr dâhilinde kâin kazâlar ahâlilerine tevzî' ve taksîm ve ve yerli yerinden cem' ve tahsîl vezîr-i müşârûn ilayh tarafından kabzına me'mûre edâ ve teslîm itdirmeye ihtimâm ve dikakt olunub ... ve tâhirden ve ihmâl ve müsâmehadan ve kazalara kesret üzere mübâşir ırsâliyle ahâlîyi fukarâ-ya îsal-i zulm ve ta'addîden ve mikdâr-ı saniyeden ziyâde bir akçe tevzî' ve tahsîlinde ve ücret-i mübâşiriye mütalebesinden nihâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet itmeniz bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl bulduk da bu babda vech-i meşrûh üzre sâdir olan fermân vâcibü'l-itba' ve lâzîmü'l-emtâ iyilemek mazmûn ve itâ'atmakrûniyla 'âmil olub hilâfindan be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eyliyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi evâsît-ı Zilhicce sene tis 'a ve mi'eteyn ve elf

Kostantine-i

Mahrûse

S:78/B:83

Mîrû'l-ümarâü'l-kirâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrîfi 'izzetlü rif'atlü Hâfız Mehmed Paşa dâm-ı ikbâlühü ve şerâyi'i şî'âr Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda hâvî olduğu kazaların kuzzât ve nüvvâbî faziletli efendiler zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân muhtâr ve zâbitan ve vücûh-ı ahâlî ve iş erleri zîde kadrühüm inhâ

olunur ki re's-i sene-i gurre-i Muharrem i'tbâriyle 1210 senesine mahsûben Eyâlet-i Anadolu'nun hâvî olduğu Aluye ve kazalardan tarafımıza ta'yîn ve tahsîs kılınan ma'lûmü'l-mikdâr imdâd-ı hazariyemizin tâhsili bâbında şeref-sudûr ve vürûd iden fermân-ı celîlü's-şân mûcibince ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzi' olunub Kütahya mahkemesinden mahrec-i mahtûm pusula mantûkunca liva-ı mezkûr kazalarının hisselerine isâbet eden meblağ-ı merkûmu ol tarafda ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden bir ân-ı akdem cem' ve tâhsîl ve kabzına me'mûre edâ ve hazineimize bî-kusûr teslîme müsâva'at olunmak bâbında sâdir olan fermân-ı 'âlişân mûcibince Dîvân-ı Anadolu'da iş bu buyuruldu tahrîr ve isdâr ve - ile ırsâl olunmuşdur inşâ'llâhu te'âlâ vusûlunda gerekdir ki bâ-fermân-ı 'âlî hazineimize ta'yîn ve tâhsîs kılınan âridât-ı mu'ayyenemizden olan hazariye malından ber-mûceb pusula-ı şer'iye liva-ı mezbûr kazalarının hisselerine isâbete den meblağ-ı mezbûru yerli yerinden berât-ı akdem cem' ve tâhsîl va kabzına me'mûre tamamen edâ ve teslîme ihtimam ve dikkat ve ber mantûk emr-i 'âlî ve ber-mûceb buyuruldu 'amel ve hareket ve taa'ddik ve terâhî ve betâis mislî hâlât-ı reddiye vukû'unda be-gâyet tahâşî ve mücânebet eyleyesiz deyü 5 Muharrem sene 210

Bir kit'a mu'tâd üzre teftîş buyuruldu dahi vârid olmuşdur

Liva-ı Karahisâr

Guruş

1080,5 Bi'l-İmdâd-ı hazariyetaksît-i evvel

0108 harc-ı bâb

0108 Mübâşiriye

1296,5

S:78/B:84

Anadolu vâlileri vüzerâ-yı 'ızâm hazarâtına bâ-emr-i 'âlî tertîb ve ta'yîn kılınan hazariyeden liva-ı mezbûrun sehmine balada zikr olunduğu üzre isabet eylediği sicil-i mahfûzun mukayyed olmağla ber-mu'tâd -ı kadîm ihrâc olunub pusula olunmuşdur Hurrire fî gurre-i Muharrem sene 210

Kaza-ı Karahisâr

Guruş

259 13 mal-ı imdâd-ı hazariye taksît-i

evvel

26 2 harc-ı bâb

Kaza-ı sandıklı

Guruş

para

248

16

026 2 Mübâşiriye

Kaza-ı Şuhud		Kaza-ı Sincanlı		Kaza-ı Çay	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
151	11	108	2	64	14
15	8	10,5	14	6,5	
<u>15</u>	8	10,5	14	6,5	
181	27	129	30	77,5	
Kaza-ı Karamik		Kaza-ı Çölâbâd		Kaza-ı Bolvadin	
Guruş	para	Guruş	para	Guruş	para
43	09	43	9	54	9
04	13	04	13	5	17
<u>04</u>	<u>13</u>	<u>04</u>	<u>13</u>	<u>5</u>	<u>17</u>
51	35	51	35	64	35
Hân Barçınlı		Nevâhi-i Barçınlı			
Guruş	para	Guruş	para		
54	1	54	1		
05	17	05	17		
<u>05</u>	<u>17</u>	<u>05</u>	<u>17</u>		
64	35	64	35		
Yekûn					
Guruş					
1296,5					

S:79/B:85

İzzet-me'âb-ı şerî‘at-nisâb fahrü'l-Müderrisînû'l-kirâm zevî'l-ihtiramdan Güveğî-zâde Mehmed Râşid Efendi dâm-ı bi'l-'izz ve's-şeref ba'de't-tahtîye'l-vâfiye inhâ olunur ki 'avâtîfu hasrûvânîden ber vech-i arpalık mutasarrif olduğum Karahisâr-ı Sâhip Kazasının umûr-ı şerî‘ye ve kismet-i 'askeriyesi iş bu sene-i 'aşar ve mieteyn ve elf mâh-ı Saferü'l-hayıri gürresinden mutasarrif olmak cenâbiniza tefvîz ve sipâriş ve ihâle olunmuşdur gerekdir ki kaza-ı mezbûru gurre mâh-ı merkûmeden mutasarrif olup beyne'l-ahâlî icrâsı ahkâm-ı şerî‘iyeden ... makrûr ve vâkı'a olan muhallefât-ı mevtâ-ı 'askeriyeyi dahi tahriye ve terkîm ve beyne'l-verese 'alâ mâ faraza'llâhu Teâlâ tevzî' ve taksîm idüb câm-ı şerî‘at-ı mutahharadan srr-ı ... göstermiyesiz ve's-selâm.

el-Fakîr Kethûdâ-zâde Mehmed Sadîk
el-Kâdî ... saltanat-ı şâhâne

S:79/B:86

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki‘ ashâb-ı hayrâtdan Hacı Abdi binâ ve vakf eylediği mekteb-i şerîfin tevliyetini min kadîmi'l-eyyâm mekteb-i mezkûrede mu‘allim-i sibyân olanlara meşrûte olduğu ve vakfiye-i ma‘mûl bahâsında mestûr ve mukayyed iken ber-mûceb şart-ı vâkîf tevliyet-i mezkûre mutasarrîf olan erbâb-ı istihkâkdan sâhib-i evvel iş bu râfi‘u refî‘-i keşân-ı hâkâni Hâfız Hacı Musa zîde salâha bi‘l-fî‘l berât-ı şerifle ‘amel-i kadîm vech-i meşrûh üzre mutasarrîf olduğu zâhir ve nûmâyân iken evlâd-ı vâkîftan Abdi Beşe nâm kimesne mücerred evlâd-ı vâkîfdanım deyû hilâf ve ve mugâyîr şart-ı vâkîf on altı sene mukaddem tevliyet-i merkûmeyi kendi üzerine tevcih ve berâd itdürüb kemâl-i hasebesinden nâşî sinîn-i mezbûreden berü berâtını ibrâz iden mühammen iken hâlen mekteb-i mezbûrun bâ-berât-ı mu‘llim ve mütevellisi merkûm Hâfız tevliyet-i mezkûre şart-ı vâkîf üzre mutasarrîf iken mezbûr Abdi Beşe mahallinde meclis-i şerde merkûm Hâfız Hacı Musa muvâcehesinde berâtını ibrâz ve tevliyet-i merkûmeyi mûmâ ileyh Hâfız Hacı Musa’dan da‘vâ ve da‘vasına muvâfîk kendüden beyine talep olunduk da evlâd-ı vâkîfdan olduğunu isbât lâkin tevliyet-i mezkûre evlâda meşrûta olduğuna isbât-ı beyyineden ızhâr-ı ‘acz itmişken merkûm Hâfız Hacı Musa ber-mûceb vakfiye-i ma‘mûl bahâ tevliyet-i mezkûr mekteb-i şerîfde mu‘allim-i sibyân olanlara meşrûta olub ve ‘amel-i kadîm böyle olduğunu ve tevliyet-i mezkûre hakk mu‘allim-i merkûm Hâfız Hacı Musa’nın olduğunu sigât-ı sahîhtü'l- kelimât olanlardan cem‘-i kesîr ve cemm-i gafîr ile isbât itmeleriyle tevliyet-i mezkûre mezbûr Abdi Beşe’nin Vakfindan ber-mûceb şart-ı vâkîf ve vakfiye-i mâ‘mûl bahâ mûcebince mu‘allim-i mezkûr Hâfız Hacı Musa zîde salâhaya kemâkân tevcîh ve ibkâ ve sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn sa‘âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm merkûm Hâfız Hacı Musa zîde salâha varub zikr olunan mekteb-i şerîfin mezbûr Abdi Beşe’nin kemân ber-mûceb şart-ı vâkîf ve ber-mûceb vakfiye-i ma‘mûl bahâ rif‘atden mütevellisi olub hizmet-i lâzîmesi mer‘î ve mûdî kılındıktan sonra ber-mûceb şart-ı vâkîf mutasarrîf olub vâkîfin rûhu ve devâm-ı ‘ömr-i devletimçün du‘âya müdâvemet göstere ol babda ref‘ olunan mezbûr Abdi Beşe tarafından ve taraf-ı âhardan ber-veche dahl ve ta‘arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahiren fi‘l-yevmü’s-sâbi‘ ‘aşar min Muharremi'l-Haram sene ‘aşar ve mi’eteyn ve elf

Vasale ileynâ ve kayîd fî 14 safer sene 210

Kostantine-i
Mahrûse

S:80/B:87

İş bu sene-i mübârekede Anadolu'nun orta kolunun yemini ve yesârında vâki' her kazânın hâl ve tahammülüne göre matlûb buyurulan yeniçerileri velî-'âverleri ism ve resimleri tahrîr ve defter-i ... der'aliyeye irsâl olunmak bâbında dergâh-ı mu'allâ turnacıbaşılarından 'izzetlü es-Seyyid Abdullah Ağa mübâşiretiyle terkîd-i? sudûr iden evâmîr-i 'âlişân mûcibince ağa-yı mûmâ ileyh ma'rifetîyle Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'e ... ve 103 mikdârı yeniçerilerinin esâmîleridir ber-vechî âtî zikr olunur Hurrire fî gurre-i Rebîî'l-âhir li-sene 1210

Keçeci Hüseyin	Leblebici	Hacı Ömer oğlu	İsmail oğlu	Yörükoglu İsmail
Beşe Ser'atîk	Mustafa Beşe	Halil Beşe	Hüseyin Beşe	Beşe
Sâfi oğlu	Altıparmak	... Ömer	Temdir?	Muhzır oğlu
Bekir Beşe	Ömer Beşe	Beşe	Beşelbrahim	İsmail Beşe
			Beşe	eskisi nasb olundu
Bayrakdar	Gön	Tortob	Kahveci oğlu	Bakkal Hacı Veli
oğlu Hasan	Halil	Ali	Ahmed Beşe	Semerci
Beşe	Beşe	Beşe	Beşe	Keçeci
Beşe	Beşe	Beşe	Beşe	Zamin
Genç Mehmet	Hacı	Keçeci	Ali Beşe	Halil Beşe
Beşe sadaka-i	Hasan	Mehmet	oğlu Hasan	Lüleci oğlu
eskisi nasb	oğlu	Beşe	Beşe	Ahmed Beşe
olundu	Ismail			Beşe
		Beşe		
Serçe	Gergürlü	Hacı Pîr oğlu	Mehmet ve	Kahveci
oğlu	oğlu	Hasan Beşe	Beşe oğlu	Celil oğlu
Hasan	İbrahim	sadaka-i eskisi nasb	Beşe	Satılmış
Beşe	Beşe	olundu	Beşe	Hasan
Kaltakçı	Debbâg	Mestçi	Sarı Mehmed	Eskici
Musa Beşe	Hasan	Salih	oğlu Süleyman	Mehmet
	Beşe	Beşe	Beşe sadaka-i	Beşe oğlu
		Beşe	eskisi nasb	Hasan
			olundu	Beşe
...	Serdar Veli oğlu	Hüseyin Beşe	Nalbant	Mutaf Sarı
				Turcu İbrahim

Mehmed Beşe	Hasan Beşe sadaka-i eskisi nasb olundu	oğu Mehmed Beşe	Osman Beşe	Hasan Beşe	Beşe oğlu Yusuf Beşe
Mutaf oğu Ahmed Beşe	... . Oğlu Mehmed Beşe	Değirmenci satılmış oğu Ahmed Beşe	Hacı veli oğlu Mehmed Beşe	Börekçi Hüseyin Beşe	Hacı Beşe oğlu Köse Beşe sadaka-i eskisi nasb olundu
Keçeci Hüseyin Beşe	Manav Süleyman Beşe	Yusuf oğu Mustafa	Hacı Mustafa Beşe	Debbağ Mehmet Beşe	Manav İsa Beşe
Hamamcı Muharrem sadaka-i eskisi nasb olundu	oğu Beşe	Aabacı oğu Ahmet Beşe	Ali oğlu Mustafa	Ketancı Musa Beşe	Keçeci Arap oğu Salih Beşe
Tavil Til oğlu Mustafa Beşe	Külahçı oğu	Çadırıcı oğlu Ahmed Beşe	Çırıkçı Beşe sadaka-i eskisi	Hüseyin Hazma	Şişik oğlu Osman Beşe
Kalaycı şaban oğu Hüseyin Beşe	Beşe	Otuz sekiz Mehmed nasb olundu	... oğlu	Puharlı Hasan	Eyüb Beşe
Osman Beşe oğu Ali Beşe	Yörük oğlu Osman Beşe	Kadı oğlu İbrahim Beşe	Leblebici Ali Beşe	Bakkal oğlu Musa Beşe	Abdullah Beşe oğu Hüseyin Beşe
Koyun Mehmet Mehmet Beşe	oğu Ali Beşe	Gezici oğlu Beşe	Muslu oğlu Ali Beşe	Cafer oğlu Mustafa Beşe	Çavuş oğlu Mehmed Beşe

cem'an 105 nefer yekün

Yalnız yüz beşe nefer yeniçeri emsileridir.

S: 81/B:88

Düstür-i mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr
bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmi'l-enâm bi'r-re'yî's-sâ'ib mümehhid-i bünyâni'd-
devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf-i bi-sunûf-i avâti'l-

meliki'l-a'lâ Anadolu vâlisi vezîrim el-Hâc Ebû Bekir Paşa edâmallâhu-te'âlâ iclâlehû
ve iftihârû'l-emâcidü ve'l-ekârim câmi'ü'l-mühâmid ve'l-mekârimü'l-... mezîdü
'inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâ-i mu'allâm kapucu başılığı pâyesiyle Karahisâr-ı Sâhib
Sancağı'ndan râyice mübâyi'asına me'mûr el-Hâc Mehmed dâm-ı mecidühü ve
mefharü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fadâilü ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib
Sancağı'nda vaki' kazaların kadıları ve nâibleri zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsilü
ve'l-akrân a'yân ve zâbitân zîde kadrühüm tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak mâ'lûm
ola ki eşânehû sa'âdetimde sâkin 'ibâdu'llâhın edâu ekavât-ı zarûriyeleri etrâfdan kilitlü
zehâyir isticlâbına mestût bedîdâr ve iş bu sene-i mübârekede bi-hamîd-i Ta'âlâ Anadolu
Eyâleti'nde mahsûl-i hadîdin kesret vergisi olmakdan nâşî fakat bu kişi İslambol
ahâlisinin tevsî'-i dâire-i ma'slariçün hasbe'l-iktizâ iskelelere semt olan mahallerden bir
mikdâr zâhire tertîbi lâzım geldiği âşikâr olmağla nakd-i emsâle mislû hintânın beher
İslamboli kilesine ikişer guruşdan îcâb ve iktizâ iden bahâları ber vech-i nakd-i ashâbına
edâ ve teslim olunarak Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vaki' kazalarda ve ashâb-ı çift ve
anbarın ve erbâ-ı 'alâka va 'aşarından Kara Mürsel ve Mudanya vesâir semt ve münâsib
olan iskelelere nakil olunmak üzere dokuz bin kile hinta mübâyi'a ve cem' ve bir
taarfdan sefâyik ile der-'aliyyeme nakil ve teslim ve tamâmen tersâne-i 'amirem
anbarlarına teslim olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu ricâl-i devlet-i 'aliyyemden
halen şek-i sâlis defterdârı ve zâhire Nâzırı olan iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc
İbrahim Reşîd dâm-ı mecidühü tadîm eylediği takrîr-i tahrîr ve inhâ itmekle sen ki
vezîr-i müşârüün ileyhsin inzimâm-ı ray ve ma'rifetin ve mübaşir-i mûmâ ileyh
ma'rifiyle liva-ı mezbûr kazalarından beher İslamboli kilesi ikişer guruşdan îcâb ve
iktizâ iden bahâları mübaşir mûmâ ileyhin yedinde olan mîrî akçeden ber vech-i nakd
ashâb-ı zehâyire edâ ve teslîm olunarak mevkûfatdan ihrâc olunan memhûr ve mumzâ
sûret mûcibince pak dokuz bin İslamboli hinta mübâyi'a ve serî'an semt olan iskelelere
nakl ve tenzîl ve bir tarafdan sefayik ile der-'aliyyeme ırsâl ve tersâne-i 'amirem
anbarlarına teslîm ettirilmesi fermânım olmağın hâmisen iş bu emr-i celîlü'l-kadrim
isdâr ve ırsal olunmuşdur imdi vusûlunda balâda tefsîl ve beyân kılındığı vech üzre
eşane sa'âdetim lazimesiçün etrâf ve eknâmdan külliyetlü zecâyirin ... akdem umûr-ı
devlet-i 'aliyyeden olduğuna binâen hintanın beher kilesi ikişer guruşdan îcâb ve iktiza
iden bahâları ber vech-i nakd-i mübaşir mûmâ ileyhimn yedinde olan mîrî akçeden
ashâbına edâ ve teslim olunarak liva-ı mezbûrede vâki' kazaların ahalilerinden ve
ashâb-ı çift ve 'nbar ve 'alâka ve qaşârından müretteb ve matlûb olan sâlifü'z-zikr

dokuz bin kîl İslambolî hînta inzimâm ray ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer ve bi'l-cümle ittifakıyla ta'dîl ve tesviye ve şürütuna ri'âyet olunarak tevzî ve taksîm ve yerlü yeründen mübâşir mûmâ ileyh ma'rifetiyle mübayî'a ve tahsîl ve 'acâlet-i Mudanya ve Karamûrsel vesâir semt olan iskelelere nakl ve tenzîl itdürüb bi-minhü ta'âlâ kişdan ol ol der-'aliyyeme sebîl ve tamâmen tersâne-i 'âmirem ibnarlarına teslîm etdirilmesi senden matlûb-ı kat'î mülükânem idüğü ma'lûmuñ olduk da fermûde-i şâhanem üzere 'âmil ve hareket ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin senden her vechle hizmet sadâkât mamûl-i şahanem olduğuna binâen akrânının meyânından bi'l-intihâb bu husûsa kılındığın hasabiyle lîva-ı mezkûrdan müretteb ol mikdâr hîntayı baña ve münakkîh olmak üzere serî'an ve 'âcilen mübâyi'a ve semt olan iskelelere nakl ve tenzîl ve kişdan evvel der sa'âdetime sevk ve tesyîre dâmen der-miyân-ı gayret ve mübâyi'a eylediğin hînta hak ve 'adl üzere devr ve tekbîl idüb kîl başı ve ondalık ve otuzluk mutâlibe itmekde ve fukarânın bir akçe ve bir habbe hakkını kat' ve ketm ile mugâyir rîzâ-ı vaz' ve hareketinden nihâyetü'l-gâye tehâşî ve münâcebetsiz ve siz ki kudât ve nüvvâb-ı mûmâ ileyhim ve a'yân ve zâbitân ve sâirlersiz muktezâ-yı emr-i şerîfe sizlerd dahi emtâ ve mütâbe'at ve lîva-ı mezbûrdan tertîb olunan hînta-ı sâbıkada olduğu mislî fiyât mîrî ile müretteb olmayıb nakd 'akçe ile emsâli mislî matlûb olduğuna binâen bu babda gadr ve 'illetâ ve terd ve muhâlefet iktizâ itmemekle vûrûd-ı emr-i şerîfimde ol mikdâr hîntayı bây-ı vecegân-ı pâk ve münakkîh olarak tedârik ve iskele-i mezkûra nakl ve tamâmen mübâyi'acı mûmâ ileyh edâ ve teslîm ile infâz-ı emr-i senîfime bi'l-ittifâk mezîd sa'î ve gayret ve gîlâfindan nihâyetü'l-gâyete hazr ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdîr olmuşdur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardık da bu babda ... üzere şeref-yeste sudûr iden iş bu şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-esbâ'î ve lâzimü'l-emsâlimün mazmûn-ı münîfi üzere 'âmil olub hilâfîna rîzâ ve cevâz göstermeyeşiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasız tahriren fî gurre Rebîü'l-evvel sene 'aşar ve mieteyn ve elf

Kostantine-i
mahrûse

S:82/B:89

Kazâ-ı Karahisâr-ı Sâhib

Hînta

2203 kile İslambolî

Kazâ-ı Sandıklı

Hînta

2107,5 kile İslambolî

Kazâ-ı Şuhûd

Hînta

1350 kile İslambolî

Kazâ-ı Sincanlı	Kazâ-ı Çay Kazası	Kazâ-ı Çul-âbâd
Hıntı	Hıntı	Hıntı
987,5 kile İslambolî	508,5 kile İslambolî	308,5 kile İslambolî
Kazâ-ı Karamük	Kazâ-ı Bolvadin	Kazâ-ı Hanbarçınılı
Hıntı	Hıntı	Hıntı
308,5 kile İslambolî	4333	433 kile İslambolî
 	ölçek	
	2 kile İslambolî	
Kazâ-ı Nevâhi Hanbarçınılı	Yekûn	
Hıntı	hıntı	
359,5 kile İslambolî	9000	

S: 82/B: 90

Kâdî kudâtü'l-müslimîn ûlâ velâtü'l-müvahhidîn me'âdenü'l-fezâilü ve'l-yakîn dâfe'û a'lâmetü's-şerîf ve'd-dîn vârisû 'ulûmü'l-enbiyâ'i'l-mürselînû'l-muhtesûn bimezîdi 'inayâtü'l-melikü'l-mu'în Anadolu'nun sağ kulu yemîn ve yesâriyla nihâyetine varınca vâkî' mevâlî'i fehâmü zîdet fezâilühüm ve mefâhirü'l-kuzzat ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâilü ve'l-kelâm sâir kudât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsilü a'yân vilayet-i voyvodalar ve ashâb-ı 'alâka ve vücûh-ı memleket ve kurâ ihtiyarları ve söz sâhibleri zîde kadrühüm tevkî-i reff-i hümâyûn vâsıl olicak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûsemde vâki' kazâ ve kasabât ve kurâ ahâlilerine mesârif-ı viâyet nâmîyla ismi ve mahali ma'lûm olmayarak senede birkaç def'a defter tertîb ve külli mebâliğ tevzi' ve tahsîl ve ol vechle fukarâ-ya zulm ve ta'addî olunduğu tâhkîk olunduguna mebni bu husûsun bir zâbit tahtına idhâliyle def-i mezâlime ikdâm olunmak vâcibatdan olmağla beher kazâda vâki' olucak mesârifâtın tevzî'âtı senede iki def'a ya tahsîs olunmak ve Aralîkda başka tertîb ve tevzî' olunmak ya'nî rûz-ı hazardan rûz-ı Kasım'a ve rûz-ı Kasım'dan rûz-ı hazara dek altı ayda bi-def'a masârif-ı sahîhanın ismi ve mahalli ma'lûm olarak defterleri der-'aliyyeme tesyir kılınmak hususuna iâde-i kâti'a-i pâdişâhânem ta'alluk eylediğine binâen fîmâ ba'd her kazânın sâliyâne defteri vücûd-ı memleket müvâcehesinde ber vech-i meşrûh tertîb ve baz'de't-tevzi' kazalar mehâkiminden birer sûreti Uhrâ-yı devr-i 'aliyyeme ırsâl olunmak için bu babd iktizâ iden tenbîhât vekâkîdât derc ve iş'âr olunarak tereke-i Mevlânâ vesâir mûma ileyhimsin seze ve mahâl-i sâirenin mecmû'-ı hükkâm ve zâbitanına hitaben 207 senesi evâsît-i

Cemâziye'l-evvelinde o emr-i şerîfim isdâr ve mübâşirler ta'yîniyle sevk ve tisyâr olundukdan sonra bu babda mü'ahhiran dahi te'kîden ve isti'câlı hâvî sudûr iden emr-i 'âlişânımın müceb muktezâsıyla 'amel ve harekete ta'ahhüdü hâvî zîkr olunan sağ kolda vâki' kazalardan tevârûd eden a'âlâyât-ı emr-i şerîf-i mezkûrların kaydı bilâ sene şerh virmiş olub müzâmîn evâmir-i 'aliyyeme ve muktezâ-yı ta'ahhûd nazaran her bir kazanın ol makûle mesârif-ı sahîhaların defterleri beher altı ayda bir kere der 'aliyyeme gelüb tenekkîh ve temyîz olundukdan sonra tahsiline ruhsatı evâmir-i 'aliyyem sudûr itmedikçe fukarâdan bir akçe tahsîl olunmamak ve bu hususa hükkâm ve vûcûh-ı memleket taraflarından kemâl-i i'tinâ ve dikkat olunmak iktizâ idilen zîkr olunan sağ kolda vâki' kazâlardan [s. 83] iki seneden berü fakat beş on kazâdan tevzî'ât defâtiri vârid olup mâ'adâ kazâlardan bir kît'a defter geldiği ve gelenler dahi ba'zan birer seneden ve ba'zan dahi ziyâde vakitdenberü defterleri vârid olmadığı ve bu keyfîyet a'yân ve vûcûh-ı memleketin biraz vakitden berü i'tiyâd itmiş oldukları habâset ve mel'anetlerinden ya'nî her bir kazânın hod be-hod defter tertîb ve tevzî' ve fukarâdan tahsîle ve emvâl-i fukarâyı diledikleri gibi ekl ve belîge ictisârlarından neş'et itmiş olduğu zâhir ve ol makûle evâmir-i aliyyeme adem-i itâ'at sûretlerini izhâr ve muğâyir-i ta'ahhûd ve menâfi-i rizâ etvâr-ı sâbıkalarında ısrâr iden a'yân ve vûcûh-ı memleketin haklarında bundan böyle lâzım gelen ukûbet ve cezânın bilâ-tevakkuf icrâsına ikdâm olunacağı bedîhî ve zâhir olmakdan nâşî henüz tevzî' defteri gönderilmeyen kazâların iki seneden berü vâki' olan mesâriflerinin defterleri gönderilmiş olan kazâların dahi gönderilen defterler târîhinden sonra vâki' olan mesârifâtın sicillâtda mukayyed sahîh defterleri sûretlerini mukaddemâ sâdir olan evâmir-i aliyyem müceblerince ırsâl ve tesyîle bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at ve kusûr ve rehâvetden be-gâyet tehâşî ve mücânebet olunmak için te'kîden ve isti'câlen ve tahrîren ve inzâren işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadr-ı a'zam çukadârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde-kadruhû ile ırsâl olunmuşdur imdi kazâların tevzî'âtı senede iki def'aya tahsîs kılınması ve beher altı ayda bir def'a defter-i tevzî'âtın dersa'âdetime gönderilmesi husûsu mukaddemâ ittifak-ârâ ile istisvâb olunmuş nizâmdan olmağla bu husûsa mücerred fukarâ-yı ahâlînin teksîr mesârifden himâyeleri ve a'yân makûlesi hod be-hod mesârif-i mechûle tevzî'ine cesâret idememesine mebnî idüğü ve bu husûsa mevâdd-ı Uhrâya kiyâs olunmayup taraf-ı saltanat-ı aliyyemden ale'd-devâm mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve her bir kazânın altı ayda bir kere defter-i tevzî'âtın isticlâbına ikdâm ve müsâra'at kılınacağı zâhir ve nümûdâr olduğu ve bundan sonra defterleri tevârûd itmeyen kazâların hükkâm

ve a‘yâni haklarında afv ve iğmâz mu‘âmeleleri mutasavver olmadığı siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz ma‘lûmuñuz oldukça mazmûn-ı emr-i şerîfimi kazâlarınızdan iktizâ idenlere ifâde ve tefhîme mübâderet iderek henüz defterleri tevârûd itmemiş olan kazâların iki senelik mesâriflerinin sicilde mahfûz olan defterlerinin birer kît‘a sûretlerini ihrâc-birle mukaddemâ fermânım olduğu vechle der‘aliyyeme ırsâl ve tesyîle ve defterleri vârid olan kazâların dahi gönderilen defterler târîhinden sonra vâki‘ olan mesârifât-ı sahîhanın defterlerini ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetîle tanzîm ve kezâlik der‘aliyyeme ib‘âs ve tesyîre kemâl-i ihtimâm ve dikkat ve fîmâba‘d dahi mukaddemâ sâdir olan evâmir-i aliyyem mezâmîn-i münîfesi üzre beher altı ayda bir kere vâki‘ olan sahîh mesârif defterlerinin ırsâl ve tesyîrine sarf ve sa‘y ve liyâkat eyliyesiz şöyle ki bu bâbda fîmâba‘d dahi irtikâb-ı kusûr ve rehâvet olunmak ve yâhud evâmir-i aliyyeme menâfi senede iki def‘adan ziyâde defter tertîbine ve fukarâdan akçe tahsîline cesâret vukû‘a gelmek ve ismi ve mahalli ma‘lûm olmayarak defter-i tevzî‘a akçe zam ve idhâl kılınmak lâzîm gelür ise bi‘t-taharrî tahkîk-birle ol makûle hilâf-ı fermân ve muğâyir-i rîzâ hâlet her kangı kazâda vukû‘a gelür ise derhal ol kazâ hâkiminin ismi cerîde-i kazâdan hakk ve kendüleri nefy ve iclâ ile te‘dîb ve a‘yân ve sâ’irlerinin dahi cezâları tertîb olunmakda dakîka fevt olunmayacağı muhakkakdır âna göre amel ü hareket ve hilâfi vaz‘ ve hâlet vukû‘unu tecvîz itmekden ve itdirmekden tehâşî ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i melrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnîle amel ü hareket eyliyesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd killasız tahrîren fî evâsit-ı şehr-i Zilka‘detiş-şerîfe sene tis‘a ve mi‘eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Mucebince bir kît‘a mektûb-ı hazret-i sadr-ı âlî dahi vardır

Vasale ileynâ ve kayd fî 17 Ca sene 1210

S:84/B:91

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me‘âdini'l-fezâ‘il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ kazâların kudât ve nüvvâbî zîde-fazluhum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsîl olıcak ma‘lûm ola ki bu def‘a Karahisâr-ı Sâhib Sancağı avâtif-ı aliye-i şâhâne ve avârif-i behiye-i tâcdârânemden sâbıkân Vidin muhâfizi düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhu-te‘âlâ iclâlehûya işbu sene-i mübâreke Cemâziye'l-evvelinin dördüncü gününde ber-vech-i arpalık tevcîh ve

ihsân-ı hümâyûnum olup vezîr-i müşârun-ileyh liva-i mezbûra vâsil oluncaya kadar tarafından zabt u rabt-ı memleket ve inhâ ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ ve zu'afâ zîmînâda bir mütesellim nasbindan lâbüd ve muktezî olmakdan nâşî Karahisâr-ı Sâhib sükkânından hâlâ alaybeyi olan kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân es-Seyyid Mehmed Sâdîk Bey zîde-kadruhû evsâf-ı mezkûre ile mevsûf olduğundan bahsle liva-i mezkûra mütesellim nasb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr-i müşârun-ileyhin kapu kethüdâsı bâ-takrîr istid'â itmekle vech-i meşrûh üzre mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz keyfiyet ma'lûmuñuz oldukda ber-vech-i meşrûh mütesellimlilik-i mezkûru târîh-i merkûmdan mûmâ-ileyhe zabt ve vezîr-i müşârun-ileyh tarafına râci' olan â'idât ve tayyârâtı kadîmden oligeceği vechle ahz u kabz itdirilüp müteselliimliği umûruna âhardan ferd-i vâhidi dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtişâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnîle âmil olup hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasız tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Cemâziye'l-âhir sene aşera ve mi'eteyn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ ve kayd fî 12 C

S:84/B:92

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Kazâsî'nda vâki' Ahî Selçuk Zâviyesi'nin evlâdiyet ve meşrûtiyet üzre yevmî bir akçe vazîfe ile zâviyedârlığı batnen ba'de-batnin evlâd-ı zükûrunun aslah-ı ekberine meşrûta olmağla evlâd-ı vâkîfdan es-Seyyid Abdülkâdir veled-i Şeyh Abdülkerîm nâm kimesne aslah ve ekber olmağla ber-mûceb-i şart-ı vâkif mutasarrîf olup âhardan dahl ve ta'arruz îcâb itmez iken ecâniibden Dervîş İbrâhim ben dahi evlâd-ı vâkîfdanım diyü hilâf-ı inhâ bir takrîb zâviyedârlık-ı mezkûru kendi üzerine berât itdirdikde merkûm es-Seyyid Abdülkâdir an-evlâd-ı vâkif dahi kendünün evlâd-ı vâkîfdan aslah ve ekber olduğunu ve mezbûr İbrâhim'in ecâniibden olduğunu bundan akdem isbât ve beyân eylediğine binâ'en zâviyedârlık-ı mezkûru mezbûr İbrâhim'in üzerinden ref' ve mezbûr es-Seyyid Abdülkâdir an-evlâd-ı vâkif üzerine tevcîh ve berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyurulup mutasarrîf iken mezbûr Dervîş İbrâhim tekrâr bir takrîb üzerine berât itdirdüp lâkin yedinde olan berâti hilâf-ı inhâ istid'âsına mebnî olduğundan ketm idüp ve müdâhaleden hâlî olmadığı hâlde merkûm Dervîş İbrâhim

fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan ve evlâd-ı vâkıfdan sâhib-i evveli işbu râfi‘-i tevkî‘-i refî‘üş-şân-ı hâkânî merkûm es-Seyyid Abdülkâdir veled-i Şeyh Abdülhalim Halîfe her vechle lâyık ve mahal ve mütehak olmağın zâviyedârlîk-ı mezbûra müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden evlâdiyet ve meşrûtiyet üzre tevcîh olunup yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlîşânım virilmek bâbında nâ’ibi mevlânâ Mehmed Fâ’iz zide-ilmühû arz itmeğin mûcebince sâdir olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Karahisâr-ı Sâhib nâ’ibi Mehmed Fâ’iz Efendi dâ’îlerinin mührü mutâbık işbu arz ve derkenâra nazar olundukda kazâ-i mezbûrede vâki‘ Ahî Selçuk Zâviyesi’ne yevmî bir akçe vazîfe ile evlâdiyet ve meşrûtiyet üzre mutasarrîf olan Mehmed Emîn mahlûlünden Dervîş İbrâhim mutasarrîf iken refî‘inden müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Emîn’in karâsında es-Seyyid Abdülkâdir'e ba‘de’t-tevcîh mezbûr Abdülkâdir hizmet eylesün mezbûr Dervîş İbrâhim evlâd-ı vâkîfin ekberi olmak üzre sâhib-i evveli merkûm Dervîş İbrâhim Bey yüz doksan beş senesi Recebü'l-ferdinde tevcîh ve hâlâ üzerinde olduğu derkenârdan müstefâd ve zâviye-i mezkûrenin zâviyedârlîğî aslah ve ekber-i evlâd-ı vâkîfa meşrûta olmağla evlâddan es-Seyyid Abdülkâdir ber-mûceb-i şart-ı vâkîf mutasarrîf iken ecâniibden Dervîş İbrâhim hilâf-ı inhâ evlâdiyet iddi‘âsile üzerine [s.85] tevcîh ve mezbûr Abdülkâdir evlâddan ve mezbûr İbrâhim ecâniibden olduğu mukaddemâ sâbit ve zâhir olduğuna binâ’en zâviyedârlîk-ı mezkûr merkûm Dervîş İbrâhim refî‘inden mezbûr es-Seyyid Abdülkâdir'e tevcîh olunup mutasarrîf-ı mezbûr Dervîş İbrâhim yine bir takrîb kendi üzerine tevcîh ve berât itdirdüp lâkin yedinde olan berâtı ketm ve ihfâ-birle müdâhaleden hâlî olmadığı hâerde fevt olmağın zâviyedârlîk-ı mezbûr müteveffâ-yı mezbûr Dervîş İbrâhim'in mahlûlünden sâhib-i evveli merkûm es-Seyyid Abdülkâdir'e şart-ı vâkîf üzre tevcîh buyurulması arz-ı mezkûr nâtîk olmağla ber-mantûk-ı arz-ı merkûm Dervîş İbrâhim'in fevti vâki‘ ise mahlûlünden vazîfe-i mersûmesîle sâhib-i evveli olan mezbûr es-Seyyid Abdülkâdir'e ber-mûceb-i vâkîf tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân inâyet ve ihsân buyurulmak muktezâ-yı hâl idüğü bi'l-fi'l Rumili Kadi‘askeri efendi hazretlerinin şer‘iyyâtcısı es-Seyyid Ahmed Efendi zîde-ilmühû i'lâm itmeğin i'lâmi mûcebince tevcîh olunmak diyü bin iki yüz on senesi Cemâziye'l-âhirinin on birinci günü târîhiyle müverrah ve musahhih-i fermân-ı âlî sâdir olmağla fermân-ı âlî mûcebince tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm merkûm es-Seyyid Abdülkâdir Halîfe veled-i Şeyh Abdülhalim varup zikr olunan zâviyenin evlâdiyet ve meşrûtiyet üzre müteveffâ-yı

mezbûrun yerine zâviyedârı olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddâ kıldıkdan sonra yevmî bir akçe vazîfesîle mutasarrîf olup vâkîfin rûhu ve devâm-ı ömr ü devletîcün du'âya müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mâni' ve mezâhim ve mu'âriz olmayup aslâ dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin aşer Cemâziye'l-âhir sene aşera ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

S:85/B:93

Medîne Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Leylek-zâde Mehmed Efendi'nin Kiçe-pazarı Câmi'-i Şerîfi'nde tilâvet olunmak üzere vaz' eylediği eczâ-i şerîf vakfının yevmî bir buçuk akçe vazîfe ile mütevellisi olan es-Seyyid Abdullâh kendi hüsn-i rızâsîle erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'i refî'ş-şân-ı hâkâni Ümmühan Hâtun'a ferâğat ve kasr-ı yed idüp mezbûr dahi her vechle lâyik ve mahal ve müstehakka olmağın fâriğ-i mezbûrun kasr-ı yedinden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşânî virilmek bâbında yedinde olan fâriğ-i mezbûrun atîk berâti mûcebince inâyet taleb itmeğin vech-i meşrûh üzere tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûre varup zikr olunan vâkîfin fâriğ-i mezbûrun yerine mütevelliyesi olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddâ kıldıkdan sonra yevmî bir buçuk akçe vazîfesîle mutasarrîfa olup vâkîfin rûhu ve devâm-ı ömr ü devletîcün du'âya müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechle dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi's-sâni ve'l-ışrîn min-Cemâziye'l-âhir li-sene aşera ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

S:85/B:94

Kîdvetü's-sâdâti'l-kirâm es-Seyyid İsmâîl Efendi dâme-şerefüsîyâdete ba'de's-selâm inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhî-i Barçınlı ve Sincanlı kazâlarında olan sâdât sizden hoşnûd oldukları tarafımıza inhâ olunduguna binâ'en hizmet-i mezkûre-i celîle yine cenâbiñiza işbu sene aşera ve mi'eteyn ve eif Zilka'deti'ş-şerîfesi gurresinden kamâkân ibkâ olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüp yediñde olan tevcîh mektûbunda mezkûr kuyûd ve şurûta muğâyir hareketden ictinâb ile işbu emânet-i kübrâda kemâl-i iffet ve istikâmet idüp sâdât-ı

kirâmin siyânet-i ırz ve mallarında sa'y-i mevfür zîmnâda şevketlü efendimize isticlâb-ı da'vât-ı hayriyye idüp her emrde şer'-i şerîfe imtisâl ile mazhar-ı şefâ'at olasız.

El-fakîr es-Seyyid Mehmed Atâullah el-hasbî

En-nakîb ale'l-eşrâf

S:86/B:95

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' Karahisâr-ı Sâhib ve Bolvadin kazâlarîle sâ'ir güherçile bulunan mahallerin kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri ve Karahisâr-ı Sâhib sâkinlerinden bu def'a güherçile mübâya'acısı nasb olunan Turunç-zâde Sâlih ve Mustafa zîde-kadruhum tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsıl olicak ma'lûm ola ki işbu sene-i mübâreke Şevvâli'nin üçüncü günü vâki' olan tevcîhât-ı hümâyûnumda İstanbul ve Âzâdlu baruthâneleri şeref-yâfta-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücебince iki yüz on senesi rûz-ı hızırından i'tibâr ile hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan kîvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mükellef-zâde Mîr Mustafa zîde-mecdûhuya ihâle ve tefvîz olunmakdan nâşî İstanbul ve Âzâdlu baruthânelerine sene-i sâbıkdan ziyâde güherçile celbi husûsuna irâde-i aliyye-i mülükâinem ta'alluk itmekle Karahisâr-ı Sâhib ve Bolvadin kazâlarından iki yüz on senesine mahsûben yirmi bin vukîyye kâl ender-kâl hâlis güherçileyi tabh ve i'mâl idüp fiati dahi geçen sene ol havâlîden mübâya'a olunan güherçilenin fiatını tecâvüz itmeyerek zîkr olunan kazâlardan ve sâ'ir güherçile bulunan mahallerden siz ki Turunç Sâlih ve Mustafa zîde-kadruhmâsız ma'rifetiñiz ile yirmi bin vukîyye güherçile mübâya'a ve serî'an Baruthâne-i Âmire'me ırsâl olunmasını ve ale'l-hesâb beş bin guruş ırsâl idüp me'mûriyetiñizi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu istid'â itmekle Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan İstanbul Baruthânesiçün bundan mukaddemlerde yirmi otuz bin vukîyye ve ba'zan dahi ziyâde güherçile celb ve mübâya'a olunmuş olduğu Baruthâne-i Âmire'm ruznamçesinde mazbût ve mukayyed olup ol havâlînin güherçilesinin keyfiyeti erbâb-ı vukûfdan su'âl olundukda mahsûs akçesi mahallinde mübâya'acısı başı ucunda olmadıkça ve bir tarafdan iktizâ itdikce güherçileci amelesi neferâtına virilmedikçe iş görülmeyeceğini ve ez-cümle Bolvadin Kazâsı'ndan sene-i mâziyyede Hasan'in tedârik eylediği güherçilenin masrafına ve nakliyesine kifâyet idecek kadar akçe virilmesine sene-i âtiyye için beş bin vukîyye ve dahi ziyâde güherçileyi yalnız kazâ-i mezbûrdan tedârik idebileceğine binâ'en Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın her bir kazâsı buna kiyâs

olduğu derece tâhkîka resîde olmağa güherçilenin tashîh-i masraf ve nakliyesi neye bâliğ olur ise bu tarafdan ba‘de'l-kâl hesâb olundukda bi'l-istîzân fisi(?) vaz‘ olunmak ve güherçile fiatını tecâvüz itmemek üzere râbîta virilmek bâbında sene-i mâziyye evâsît-ı Cemâziye'l-evveli'nde emr-i şerîfim virilmeğe mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin inhâsı üzre kazâhâ-i merkûmeden yirmi bin vukîyye kâl ender-kâl hâlis güherçileyi serî'an mübâya'a ve tedârik ve Baruthâne-i Âmire'me irsâl ve teslîm eylemeñiz fermânım olmağın me'mûriyetiñizi hâvî hâssaten işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bâlâda bast-u beyân olunduğu üzere bin iki yüz on senesine mahsûben İstanbul ve Âzâdlu baruthâneleriñün kazâhâ-i merkûmeden matlûb-ı şâhânem olan yirmi bin vukîyye kâl ender-kâl hâlis güherçileyi sâbıkı fiatını tecâvüz itmeyerek ve bir dirhemî zâyi' ve telef olmayarak mübâya'a ve tedârik ve vakt ve zamânîle Âsitâne-i Sa‘âdet'ime irsâl ve Baruthâne-i Âmire'me teslîm ve ale'l-hesâb tarafîna irsâl olunan beş bin guruş makbûzuñuz olduğunu müş'ir iktizâ iden senedini mîr-i mûmâ-ileyh tarafına irsâle ziyâde ihtimâm ve dikkat eyliyesiz şöyle ki barut husûsu devlet-i aliyyemin umûr-ı mu‘tenâsından olmaña bu bâbda iğmâz ve rehâvet ile mezkûr ol mikdâr güherçile vakt ve zamânîle [s. 87] baruthâneye vâsil olmamak ihtimâli olur ise mes'ûl ve mu‘ânet olacağıñızı muhakkak bilüp âña göre mütebassırâne hareket eyliyesiz ve siz ki kudât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân ve iş erlerisiz siz dahi mûceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr iden işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzre âmil olup hilâfindan ihtirâz ve mücânebet eyliyesiz söyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' işrîn min-Şevvâl sene aşera ve mi'eteyn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye

S:87/B:96

Mûcebince bir kit‘a mektûb-ı hazret-i sadr-ı âlî vardır.

İşbu bin iki yüz on senesi Şevvâl-i şerîfinin yirminci günü cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le kurâ ve mahallâta tevzî' ve taksîm olunan mesârif-i vilâyetin defteridir ki ale'l-esâmî ve ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Hurrire fi

Guruş

0060 Anadolu vâlîsi devletlü el-Hâc Bekir Paşa Hazretleri'nin zahîre-bahâsı isti‘câline gelen Selim Ağa'ya hizmet

- 0120 zahîreci Yusuf Ağa'ya virilen
- 0039 konağıçün İsmâil Efendi'ye virilen
- 0009 hazîne bağlamaya torba ve urgan
- 0105 zahîre-bahâ Kütahya'da teslîm olundukda virilen sarrâfiye
- 0025 zahîre-bahâ getüren İsmâil Ağa'ya virilen
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 0050 devletlü sadr-i a'zam mühürdârı geldükde adamları konağıçün Hacı Ahmed'e virilen
- 0030 ma'cun ağası konağıçün Hamza Efendi'ye virilen
- 0060 menzilcinin Abdil yedîle bârgîrleri kirâsına virilen
- 0504,5
- 0014 başçavuş konağıçün Hamza Efendi'ye virilen
- 0040 Kütahya karyelerinden dağılan köylüler için bâ-buyuruldu gelen mübâşir ağa konağıçün verilen
- 0035 güherçile için gelen çukadâr ağa konağıçün Serdâroğluna virilen
- 0010 Yeniçeriler için emr-i âlî getüren Turnacibaşı çukadârına virilen hizmet
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 0025 terzi el-Hâc Abdullâh'a virilen
- 0050 Karaman vâlisi devletlü es-Seyyid Ali Paşa Hazretleri'nin Sandıklı'dan gelüp giden ... virilen kirâ
- 0016 bir def'a dahi güherçile için gelen çukadâr ağa konağıçün Serdaroğlu'na virilen
- 0025 bu def'a dahi Kütahya mübâşiri merkûm Selim Ağa konağıçün Hacı Ahmed'e virilen
- 0018 bir def'a dahi Kütahya mübâşiri başçavuş konağıçün Yeni Hancısı Nu'mân Ağa'ya virilen
- 0034 Anadolu vâlisi el-Hâc Bekir Paşa Hazretleri'nin ibkâsı i'lânîçün buyuruldu getürene
- 0778
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 0015 konağıçün Serdaroğlu'na virilen
- 0028 devletlü Ali Paşa Hazretleri'nin Şeyh Mustafası Konya'ya giderken konağıçün Yeni Hancısına virilen

- 0050 Anadolu Vâlîsi Ebûbekir Paşa Hazretleri'nin tüfenkçibaşısını teftîş ile
hakkından gelen odabaşıya
- 0612,5 Karahisâr-ı Sâhib Mutasarrîfi Hâfız Paşa Hazretleri'ne virilen zahîre-bahâ
- 0025 Anadolu Vâlîsi Bekir Paşa Hazretleri'nin Tatarı buyuruldu getürdükde
virilen hizmet
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 0015 Kütahya Mübâşiri Selim Ağa Yalavac'dan geldükde konağıçün Hacı
Ahmed'e virilen
- 0015 gümrükden vazîfe alan kimesneler için emr-i âlî getüren çukadâra virilen
hizmet
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 1558

[s. 88] Guruş

- 1585 naklet ilâhünâ
- 0060 Anadolu Vâlîsi Devletlü el-Hâc Bekir Paşa Hazretleri'nin silahdârı
Isparta'dan geldikde adamları konağıçün Hacı Ahmed'e
- 0008 Kütahya Sarayı ta'mîriçün matlûb akçenin isti'câline gelen çukadâra
virilen
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 1632,5
- 0150 Turunç-zâdelerin umûr-ı vilâyete karışmamak için emr-i âlî getüren sadr-ı
a'zam çukadârına virilen
- 0050 Tatara virilen hizmet
- 0050 hâkim efendinin kethûdâsı Eyyûb Ağa için bâ-i'lâm ve mahzar Kütahya'ya
gitdükde virilen
- 0020 i'lâmına virilen
- 0035,5 Hacıoğlu Hacı Mehmed Ağa'nın mahallâtdan cümle ma'rifetîle
etmekçiler için cem' ve nakl eylediği hintanın hammâliyesine
- 0050 kendüye virilen ücret
- 1988
- 0120 Karahisâr Mutasarrîfi Hâfız Paşa'ya virilen bir mikdâr çayır akçesi

- 0046 buğday teftîş ve cem' olundukda hâkim efendi çukadârına ve çavuşlara ve kavvâsbaşıya virilen
- 0002,5 Kütahya Tüfenkçibası Eyyûb Ağa'ya mektûb getüren sürücüye virilen
- 0020 Silahdâr Ağanın adamı Süleyman Bakırçı'nın da'vâcîlârîçün geldükde virilen hizmet
- 0250 cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le muhtâr-ı ahâlî nasbî husûsîçün emr-i âlî getüren Tatara virilen
- 0025 i'lâmına virilen
- 0020 Konya Vâlîsi Devletlü Ali Paşa'nın köse kethüdâsı konağıçün oğluna virilen
- 0010 Kütahya Sarayı ta'mîrîçün afv ricâsına giden çukadâr Ahmed'e virilen
- 0013 iki def'a husûs-ı mezkûr afvîçün alınan i'lâmların harcı
- 0050 güherçile husûsîçün Anadolu vâlîsi tarafından bâ-buyuruldu gelen ikinci çukadâr Veli Ağa'ya virilen hizmet
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 0005 konağıçün Serdâroğlu'na virilen
- 0485 bin iki yüz on senesine mahsûben Karahisâr Mutasarrîfi Hâfız Paşa Hazretleri'nin taksît-i evveline ve harc tezkiresine
- 0025 Kütahya delibaşısı Yarım Ağa'nın odabaşısına virilen hizmet
- 3066
- 1200 bâ-emr-i âlî Kütahya'nın saray tecdîdinden Karahisâr-ı Sâhib sehimine isâbet
- 0254 Kahvecîbaşı Eyyûb Ağa'ya virilen hizmet-i mübâşiriyye
- 0253 konağıçün Serdâroğlu'na ve Hacı Ahmed'e virilen
- 0006,5 i'lâmına virilen
- 0019 Âsitâne-i Aliyye'ye gönderilen sâ'îye virilen
- 0020 etmekçi dükkanlarının üzerine mu'temed ta'yîn olunan Mustafa Beşe'ye ve Abdürrezzâk'a virilen
- 0068 Anadolu Vâlîsi Devletlü Bekir Paşa Hazretleri'nin Tatar Ağası menzil nizâmîçün geldikde virilen bârgîr
- 0030 konağıçün Hacı Ahmed'e virilen
- 0006,5 i'lâmına virilen

0311,5 bin iki yüz on senesine mahsûben Kütahya'nın mâl-ı hazariyyesinin
taksît-i evveline virilen

5234,5

0095 teftîsiyye ve isti‘câliyye

0013 i‘lâmlarına virilen

0005 harc-ı tezkire edâ

0064 mâl-ı mezbûrun kabzına me’mûr mübâşir ağanın konağıçün Hamza
Efendi'ye virilen

0013 bin iki yüz on senesine mahsûben Kütahya çavuşlar kethüdâsına virilen

0006,5 i‘lâmına virilen

0750 Gürcü Osman Ağa selefi hâkim efendinin husûsîçün bâ-buyuruldu
geldükde virilen hizmet

0090 özengi çift 4

0036 kahvukîyye 6, duhân kıyye 3

0010 yanında gelen dervîşe virilen

0026,5 Kütahya'ya gönderdiği adamına ve i‘lâmına virilen

6343,5

[s. 89] Guruş

6343,5 naklet ilâhünâ

0271 mübâşir-i merkûmun konağıçün Hamza Efendi'ye virilen

0045 adamları konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

0004 konakçısına virilen

0505 umûr-ı memleket için Âsitâne-i Aliyye'de sarf olunan meblağ için Kara
Hasan'a ve Abdullah ve Osman Beşe'ye polîçe

0100 Hamamcı-zâde Ömer Ağa'ya virilen harc-ı râh

0019 Anadolu Vâlisi Devletlü Bekir Paşa Hazretleri'nin mühürdârı kasabadan
geldükde konağıçün Hacı Ahmed'e

0040 Akşehir Mutasarrîfi es-Seyyid Ahmed Paşa kazâmîzdan mûrûrunda bârgîr
kirâsı

0010 buyuruldu getüren çukadâra ve Tatara virilen

0023 devletlü Anadolu vâlîsinin nargilecibaşı konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

0012,5 sarayın ahuruna ve kenîfine mesârif

0051 Sarıkeçili Cemâ'ati'ne gelen mübâşir ağaya ve serçeşme konağıçün Serdaroğlu'na ve Hacı Ahmed'e ve Acem Hanı'na

0070 Konya Vâlisi Devletlü Ali Paşa Hazretleri tarafından sığır ve deve füruhtuna gelen adamların konağıçün Hacı Ahmed'e

7494

0079 Muharrem şehrîyesîcün sekbana virilen bölükbaşıya guruş 15; Odabaşıya ve bayrakdâra guruş 15; nefer 7 guruş 35; kahvukîye 8; barut ve kurşun kıyye 6

0009 Seydî Gâzî mütevellîsine gelen mübâşir konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

0013 Anadolu Vâlisi Devletlü Bekir Paşa'nın sakallı ağası Hüseyin Ağa Konya'ya gider iken konağına

0030 Anadolu vâlisi mübâşiri Paralı Ahmed Ağa konağıçün Hamza Efendi'ye ve Serdaroğlu'na

0022 sâliyâne tahsîlinde nakîb ve serdâr çavuşlarına virilen

0079 Safer şehrîyesîcün sekbanlara vech-i muharrer üzre virilen

0059,5 Çakırlar Karyesi'nin bekâyâsı

0013,5 Nazîf Ahmed Efendi'nin konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

0006 Aksaray müftüsü ve a'yâni nefye gider iken konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

7805

0079 Rebîî'l-evvel şehrîyesîcün sekbanlara virilen

0040 turnacı ağa asker için geldikde virilen hizmet

0006,5 i'lâmına virilen

0008 adamları konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

0500 sâliyâne bakâyâsı tahsîlîcün Hâkim Efendi Hazretleri'ne virilen

0152 Konya Vâlisi Devletlü Ali Paşa'nın sipâriş idüp giden timur pencerelere virilen

0015 Kandilci-zâde Mustafa Efendi'ye mürâsele getüren çukadâra virilen

0157 mübâya'acı Kara Hacı Mehmed Ağa geldikde konağıçün Hamza Efendi'ye ve Hacı Ahmed'e ve Ali Kahyaoğlu'na

0013 i'lâmlarına virilen

0005 konakçısına virilen

8780,5

- 0010 hüccet getüren çukadâra virilen
 0035 turnacı ağanın ziyâde bârgîr kirâsına virilen
 0015 pusula ve hüccet-i kalemiyyeleri ve harcı
 0006 Bayat Karyesi'ne gelen Kütahya mübâşiri konağıçün Serdaroğlu'na virilen
 0079 Rebîü'l-âhir şehriyyesîçün sekbanlara virilen
 0094 avârıza elden virilen
 0066,5 Alâiye Mutasarrîfi Tâhir Paşa'nın bârgîr kirâsına ve mihmandârına virilen
 0005 mihmandârı konağıçün
 0485 bin iki yüz on senesine mahsûben taksît-i sâñî için Hâfız Paşa'ya ve harc-ı tezkire
 0035 tevzî“ defterine bâ-emr-i âlî gelen çukadâra virilen
 0006,5 i'lâmına
 0050 çay maddesîçün Hâfız Paşa'nın Âsitâne'ye giden Tatarına virilen
 0020 Âsitâne'ye giden sâ‘îye virilen
 0024 delibaşının odabaşıya virilen
 0005 Kara Hacı Mehmed Ağa'nın iki nefer adamı konağıçün Serdaroğlu'na virilen
 0030,5 Tatar ocağı nizâmına bâ-emr-i âlî gelen Tatara ve konağına ve i'lâmına
0079 Cemâziye'l-evvel şehriyyesîçün sekbanlara virilen
 9826

[s.90] Guruş

9826

- 0085 Karahisâr-ı Sâhib Mutasarrîfi Hâfız Paşa ve Hâkim Efendi Hazretleri'nin hüsн-i hâlleri mahzarlarifle Âsitâneye giden Molla Osman'a
 0005 mübâya‘a isti‘câline gelen çukadâra
 0006,5 i'lâmına virilen
 0075 mektûbcu efendinin konağıçün Hamza Efendi'ye virilen
 0015 kahvukîyye 3
 0050 bir def'a dahi turnacıbaşı geldikde bârgîrleri kirâsına virilen
 0022 konağıçün Hamza Efendi'ye ve Hacı Ahmed'e virilen
 0079 Cemâziye'l-âhir şehriyyesîçün sekbanlara virilen

0389,5 cümlenin hüsn-i hâllerine olan i'lâm ve muhzır getüren efendinin kethüdâsına ve İbrâhim Bey'e virilen harc-ı râh

10553

00600 kapusuz delîl ve tüfenkçi tâ'ifelerinin mazarratlarından muhâfaza için kapulara mesârif

00311,5 bin iki yüz on senesine mahsûben Kütahya taksît-i sânişine virilen

00095 teftîsiyye ve isti'câliyye

00064 taksît mübâşiri konağıçün Hamza Efendi'ye

00005 harc-ı tezkire

00006,5 i'lâmına

00095 Yeğen Ağa ze'âmeti teftîşine gelen Çolak Ahmed Ağa konağıçün Hamza Efendi'ye ve Serdaroğlu'na

00200 sâliyâne tahsîlîçün nakîb efendiye ve Serdâr Ağa'ya virilen

00079 Receb şehriyyesîçün sekbanlara virilen

00010 def'a mübâya'a-i hînta isti'câline gelen Tatara virilen

00006,5 i'lâmına virilen

00002 konağına virilen

00154 selef Hâkim Efendi'nin Âsitâne'de maddesiçün hasbe'l-iktizâ mesârif

00048 Antalya'dan gelüp geçen hazîneye kirâ-i bârgîr

12229,5

00015 Eğret Karyesi'ne gelen mübâşir Ağa konağıçün Hamza Efendi'ye virilen

00007,5 def'a hînta mübâya'ası isti'câline gelen çukadâra virilen

00020 Anadolu Vâlisi Devletlü Bekir Paşa Hazretleri'ne i'lâm ve mahzar getüren Hâkim Efendi'nin çukadârına virilen

00072 def'a Çolak Ahmed Ağa'nın konağıçün Hacı Ahmed'e ve Serdaroğlu'na virilen

00015 def'a hînta mübâya'ası isti'câline gelen çukadâra virilen

00006,5 i'lâmına virilen

00079 Şa'bân şehriyyesîçün sekbanlara virilen

00010 kasaba mübâşiri konağıçün Serdaroğlu'na virilen

12454,5

00485 Karahisâr nakîb-i sâlisi içün sa'âdetlü mütesellim es-Seyyid Mehmed Sâdîk Ağa'ya virilen

00015 devletlü sadr-ı a'zam efendimizin ve Kara Hacı Mehmed Ağa'nın çukadârları kasabaya gider iken konaklarıçün Hacı Ahmed'e

00015 def'a hıntı mübâya'ası isti'câline

00016 Olıcak Karyesi'nin husûsîçün gelen Tatarın konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

00004 Devletlü Bekir Paşa Hazretleri'nin yağ matlûbuna gelen Tatarı konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

00003 sadr-ı a'zam devâtdârı konağıçün Hacı Ahmed'e virilen

00009 nefy olan avret için kirâ ve getüren Kahveci Halil'e ücret

00040 Kütahya menzilcisine virilen

00002 Hüsrev Paşa Hanı'ndan gelen mübâya'acı çukadârı konağıçün Hacı Ahmed'e

00079 Ramazân-ı şerîf şehriyyesîçün sekbanlara virilen

00027 Devletlü Mehmed Paşa Efendi'mizin Kütahya'ya döşeme için giden Tatar ağası adamlarıçün Hacı Ahmed'e

00017,5 Kapucubaşı Ya'kûb Ağa konağıçün Hamza Efendi'ye virilen

13167

00030 Devletlü Mehmed Paşa Efendi'mizin kasabbaşısı ve mutahharacıbaşı konağıçün Serdâroğlu'na

00027 Arpa Emîni konağıçün Ali Kahyaoglu'na virilen

03574 Karahisâr'ın sehime isâbet iden iki bin iki yüz üç keyl-i İslambulî hıntı mübâya'asının kirâsına ve hil'at-bahâ

01200 Menzilci Hacı Ahmed'e imdâdiyye

17998

[s. 91]Guruş

17998 naklet ilâhünâ

00019 Devletlü Mehmed Paşa Hazretlerinin zahîrecisi konağıçün Hamza Efendi'ye virilen

00153,5 Susuz Karyesi'nde virilen zahîre ve arpa

00033 Anbanas Karyesi'ne virilen zahîre

00007,5 Hırka Karyesi'nden habs getüren mübâşir konağıçün Hancı Molla Osman'a

00028 Saray damcısı Kara Mehmed'e virilen bir senelik ücret.

00020 bâ-buyuruldu ta‘mîrîne gelen Tatara virilen

00135 ceste ceste virilen akçelerin fâyizi

18394

00035 def̄a tevzî defterîcün gelen çukadâr ağaya hizmet

00006,5 i‘lâmına virilen

01196 saray ta‘mîrîne ve haremlerin ta‘mîrîne bâ-defter-i müfredât mesârif

00020 Kütahya'dan buğday mübâya‘asıçün kâ’ime getüren çukadâra virilen

00006,5 i‘lâmına virilen

00100 menzil mürâselesi harcı

19758

02400 sermâye-i vilâyetden mâ‘adâ mütevellî efendinin âhardan istidâne ile sarf
eylediği mebâliğin murâbahası

00100 kurâlara rencîde itmesün için Kütahya delibaşıya iki def̄ada giden tütün
ve kahve bahâsı

03000 Karahisâr mutasarrîfi devletlü Mehmed Paşa Efendimiz'e virilen zâhire-
bahâ

00500 kethüdâ beyefendiye virilen

00500 hazînedâr ağaya virilen

00050 iç mehterbaşı ağaya virilen hizmet

00030 mumculardan saraya alınan saman

00250 çobanlar Karyesi'ne virilen imdâdiye

00043 Anbanas Karyesi'ne giden arpanın kıymeti

06250 şevvâlin yirmi birinci gününden zabt ve bir sene idâre eylemek üzere
Sandıklılı Seyyid Osman Çelebi menzilci nasb olundukda virilen bir
senelik ücret

00050 Süglün Karyesi'nde virilen imdâdiye

00050 mütevellî efendiye virilen hil‘at-bahâ

00015 Delibaşının yanında giden Tatarların bârgîrleri kirâsına virilen

32991

01000 hâkim efendi hazretlerine virilen harc-ı defter ve harc-ı huddâm

00400 memleket için hâkim efendi hazretlerinden alınan i‘lâmât

34391

Yalnız otuz dört bin üç yüz doksan bir guruşa bâliğ olup geçen senede olan sâliyâneye mutâbık ve muvâfîk olmağla cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer’le mahallât ve kurâya tevzi‘ ve taksîm olunup geçen seneki gibi bir para ziyâde ve noksan olmayarak memhûr paftaları ihrâc ve mütevellî-i merkûme li-ecli’t-tahsîl i‘tâ olunmağla bu mahalle şerh virildi.

[s. 92] Mahalle-i İmâret		Mahalle-i Sofular		Mahalle-i Nasârâ	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
14	2582	3	2425	1	1522
Mahalle-i Karaman		Mahalle-i Câmi‘-i Kebîr		Mahalle-i Tâc Ahmed	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
31	1301	37	735	2	655
Mahalle-i Ak Mescid		Mahalle-i Hacı Yahyâ		Mahalle-i Kâhil	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
2	655	4	532	4	532
Mahalle-i Arab Mescidi		Mahalle-i Ardîç		Mahalle-i Hacı Mahmûd	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
18	535	18	535	29	427
Mahalle-i Molla Bahşî		Mahalle-i Çavuşbaşı		Mahalle-i Fakih Paşa	
para	guruş	para	guruş	Guruş	
29	427	29	427	288	
Mahalle-i Burmalı		Mahalle-i Kubbelî		Mahalle-i Efecik	
Guruş		Guruş		para	guruş
288		288		18	235
Mahalle-i Doğancı		Mahalle-i Yukarıpazar		Mahalle-i Hacı Evtal	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
18	235	18	235	18	235
Mahalle-i Egeste		Mahalle-i Bedrik		Mahalle-i Kara Katib	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
28	222	38	203	38	203
Mahalle-i Hacı İsmâil		Mahalle-i Çavuşoğlu		Mahalle-i Sinan Paşa	
para	guruş	para	guruş	Guruş	
27	190	3	134	112	
Mahalle-i Zâviye		Mahalle-i Hisar-önü		Mahalle-i Sinan Halîfe	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
11	114	11	114	38	79

Mahallât

Yekûn

Guruş

16477

Karye-i İssizce		Karye-i Kal'acık-ı Kebîr		Karye-i Çobanlar	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
29	1152	29	1153	27	1034
Karye-i Sülümenli		Karye-i-i Ayvalı		Karye-i Salar	
Guruş		para	guruş	para	guruş
323		11	777	11	777
Karye-i Mihâyil		Karye-i Döğer		Karye-i Susuz	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
11	777	14	608	14	608
Karye-i Hâss-ı Çakır		Karye-i Corca-i Kebîr		Karye-i Gebeceler	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
7	487	36	470	36	470
Karye-i Süglün		Karye-i Kara-ağaç		Karye-i Karaca-vîrân	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
33	463	36	391	26	391
Karye-i Corca-i Sağır		Karye-i Erkmen		Karye-i Elpirek	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
26	391	30	378	21	285
Karye-i Eğret		Karye-i Deper		Karye-i Osman	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
35	295	35	259	35	295
Karye-i İsmâîl		Karye-i Ayas-ini		Karye-i Işıklar	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
35	295	35	259	3	226
Karye-i Çırkrık		Karye-i Kozluca		Karye-i Çavdarlı	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
3	226	3	226	3	226
[s. 94] Karye-i Boz-öyük		Karye-i Sarık		Karye-i Bostanlı	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
3	226	32	209	32	209

Karye-i Gâzî Mürsel		Karye-i Beğ		Karye-i Kaya-vîrân	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
32	209	32	209	17	157
Karye-i Dînâr		Karye-i Feleli		Karye-i Anbanaz	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
17	157	17	157	17	157
Karye-i Kara-arslan		Karye-i Sebzîn		Karye-i Kumartaş	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
17	157	16	144	17	143
Karye-i Kal'acık-ı Sağîr		Karye-i Doğanlar		Karye-i Hacı-beğli	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
14	132	14	132	22	130
Karye-i Kışlacık		Karye-i Halîmoğru		Karye-i Ak-vîrân	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
22	130	22	130	27	109
Karye-i Harmanlı		Karye-i Aşa-Tandırı		Karye-i Akça-in	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
27	109	27	109	27	109
Karye-i Belce		Karye-i Yukarı Tandırı		Karye-i Köprülü	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
32	82	10	79	10	79
Karye-i Ulu-Murad		Karye-i Kızıl Kilise		Karye-i Hayran-Bâlî	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
10	79	10	79	10	79
Karye-i Alcalı		Karye-i Çalışlar		Karye-i Ablak	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
10	79	10	79	18	59
[s. 95] Karye-i İnaz		Karye-i Liğen		Karye-i Turgullu	
para	guruş	para	guruş	para	guruş
18	59	18	59	18	59
Karye-i Çepni		Karye-i Bayat		Karye	
Guruş		Guruş		Guruş	
35		20			

Yekûn
 Guruş
 17915 kurâ
16477 mahallât
 34392

İmâret Mahallesi'nin Aralıkları

Para	Guruş
7	392 Gökçe Aralığı
7	392 Hacı Nasuh Aralığı
7	392 Hacı Abdurrahman Aralığı
5	323 Nakilci Aralığı
5	323 Hacı Mustafa Aralığı
27	280 Medli Aralığı
27	280 Marulcu Aralığı
<u>36</u>	<u>197</u> Cansız Aralığı
<u>121</u>	<u>003</u> paralardan hâsıl
1	2582

Sofular Mahallesi'nin Aralıkları

Para	Guruş
30	334 Nurcuoğlu Aralığı
01	278 Hacı Ca'fer Aralığı
30	264 Kayadibi Aralığı
25	257 Hacı Nûh Aralığı
37	244 Dayı Receb Aralığı
17	234 Hacı Ali Aralığı
16	217 Hacı Eyyûb Aralığı
16	217 Voyvoda-oğlu Aralığı
36	213 Karaman-oğlu Aralığı
17	104 Gün-doğmuş Aralığı
<u>20</u>	<u>085</u> Çingeneler Aralığı
<u>245</u>	<u>006</u> paralardan hâsıl
5	2426

S:95/B:97

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Salar nâm karye sükkânından iken bundan akdem duyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde vefât iden Hacı Osman bin Ali nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkeleri Hanım bint-i İbrâhim ve Fâtima bint-i İvaz nâm hâtunlar ile sulbî kebîr oğlu Halil ve sağîr oğlu Mehmed ve kebîre kızları Satî ve Emîne ve sağîre kızı Âyişe'ye münhasıra olduğu zâhir ve nûmâyân oluduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun bi't-taleb ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede fîruht olunup esmâni şuremâdan duyûn-ı müsbitesine taksîm olunan terekesi defteri hulâsasıdır ki zîkr olunur hurrire fi

Karye-i mezbûrede vâki' mûlk

Bir re's camus înegî

Karye-i mezbûrede bir mikdâr

menzil	Guruş	bağçe	
Guruş	40	Guruş	
80		30	
Hıntıta keyl aded 6	Şa'îr Keyl 5	Haşhaş ölçek 6	
Guruş	Guruş	Guruş	
30	15	6	
Otluk araba aded 10	Eşcâr Guruş	Kavak ve söğüt ağaç Guruş	
Guruş	10	Guruş	
10		10	
Techîz tekfin	Vekîl-i harc oğluna virilen	Resm-i şuremâ ve harc	
Guruş	Guruş	Guruş	
25	16	55	
Terzi es-Seyyid el-Hâc Bekir'e deyn-i müsbet	Sahhü'l-bâkî		
	Li't-taksîm-i beyne'l-verese		
	Guruş		
	450		
Mihr-i mü'ecel-i li'z-zevceti'l-mezbûre hanım	Mihr-i mü'ecel-i li'z-zevceti'l-mezbûre hanım		
	Guruş	Guruş	
Para	<u>83</u>	Para	<u>83</u>
9	34 mine'l-şuremâ	9	34 mine'l-şuremâ
Kara Ardış oğlu Hacı Hasan'a deyn-i müsbet	Receb Efendi oğullarına deyn-i müsbet		
	Guruş	Guruş	
Para	<u>50</u>	Para	<u>583</u>
25	20 mine'l-şuremâ	19	240 mine'l-şuremâ
Hacı Bakı-zâde Süleyman Paşa'ya deyn-i müsbet			
	Guruş	Guruş	
Para	<u>150</u>	46	
35	61 mine'l-şuremâ	19 mine'l-şuremâ	

Muhzır oğlu Hacı Ahmed Efendi'ye deyn-i müsbet

Guruş	
<u>36</u>	
15 mine'l-ğuremâ	
Eskici Abdullâh'a deyn-i müsbet	
Guruş	
Para <u>9</u>	
28 3 mine'l-ğuremâ	

Çiçek kızına deyn-i müsbet

Guruş	
<u>47</u>	
19,5 mine'l-ğuremâ	

S:96/B:98

İşbu bin iki yüz on senesi Zilhiccesi evâ'ilinden zabit eylemek üzere serdârlık mektûbu yirmi yedi bölüğün Halil Ağa'ya gelüp kayd olunmuşdur.

S:96/B:99

Şarâb-ı azlı içmekden .... değildir mansıb-ı dünyâ kimesneye bâkî nemmakahü'l-fakîr ileyhi azze-şânuhû

Kevâkibî-zâde Mehmed Râşid el-mevlâ bi-hîlâfe bi-medîne-i Karahisâr-ı Sâhib ăufîra-lehû

S:96/B:100

Izzet-me'âb-ı şerî'at-nisâb mevlânâ Mehmed Safâ Efendi-i kâmyâb ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiyye inhâ olunur ki

Ber-vech-i arpalık mutasarrîf olduğumuz medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nın umûr-ı şer'iyyesi işbu sene ihdâ ve aşer ve mi'eteyn ve elf mâh-ı muharremi'l-harâmının gurresinden zabit eylemek üzere saña ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âlî eyleyüp ve vâkı'a olan muhallefât-ı askeriyyeyi tahrîr ve beyne'l-verese bî'l-farîzatî's-şer'iyye tevzî' ve taksîm eyleyüp ser-i mü cadde-i şerîfden inhirâfa cevâz göstermiyesiz

El-fakîr Kethûdâ-zâde Mehmed Safâ

El-kâdî be-Dârû's-saltanati'l-aliyye

S:96/B:101

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'i'l-ve'l-hükkâm Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda vâki' kazâların kudât ve nüvvâbî zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-a'yân a'yân-ı vilâyet zîde-kadruhum tevkî'-i reffî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki lîva-i mezbûrede vâki' kazâlardan mutasarrîfiçün tertîb olunan beş bin guruş imdâd-ı hazariyyenin bin iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede üç taksît ve beher taksîti vakt [s. 97] ve zamânîle lîva-i mezkûrda vâki' kazâlara ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetîle tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve

tahsîl ve hâlâ ber-vech-i arpalık liva-i mezbûr mutasarrîfi düstür-i mükerrem müşîr-i müfahham nizâm vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhu-teâlâ iclâlehû tarafından kabzına memûra edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve eyle ırsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz liva-i mezkûrdan mutasarrîfîn tertîb ve ta'yîn kılınan mârru'z-zikr beş bin guruş imdâd-ı hazariyyeyi bin iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede üç taksît ve beher tasîti vakt ve zamânîle ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetîle liva-i mezkûr dâhilinde kâ'in kazâlar ahâlîlerine tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve vezîr-i müşârun-ileyh tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm itdirmeğe ihtimâm u dikkat olunup avk ve te'hîrden ve ihmâl ve musâmahadan ve kazâlara kesret üzre mübâşirler ırsâlîle ahâlî ve fukarâya îsâl-i zulm ve te'addî vukû'undan ve mikdâr-ı mu'ayyenden ziyâde bir akçe ve mükerrer tevzî' ve tahsîlinden ve ücret-i mübâşiriyye mutâlebesinden gâyetü'l-ğâye hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdîr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'atmakrûnîle âmil olup hâlifeden gâyetü'l-ğâye hazer ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâzîz tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min-zilka'deti's-şerîfe li-sene aşera ve mi'eteyn ve elf

Be-makâm-ı mahrûsa

S:97/B:102

Kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib			Kazâ-i Sandıklı			Kazâ-i Şuhud		
Guruş	Sümün	Guruş	Sümün	Guruş				
400 mâl-ı imdâd-ı	4	383 mâl-ı	4	233				
hazariyye taksît-i		imdâd-ı						
evvel		hazariyye						
Kazâ-i Sincanlı			Kazâ-i Çay			Kazâ-i Karamık		
Sümün	Guruş		Guruş			Sümün	Guruş	
8 166 mâl-ı			100 mâl-ı imdâd-ı			8	66	
imdâd-ı			hazariyye taksît-i					
hazariyye			evvel					
taksît-i evvel								
Kazâ-i Çola-âbâd			Kazâ-i Bolvadin			Kazâ-i Hân Barçınılı		

Sümün	Guruş	Sümün	Guruş	Sümün	Guruş
8	66	4	83	4	83

nizâm-ı kadîm üzre nîfî ahâlîden
ve nîfî-âhari Türkmenen tahsîl
olunmak üzre mukayyeddir

Kazâ-i Nevâhî-i Barçînî

Sümün Guruş

4 83 mâl-ı imdâd-ı hazariyye taksît-i
evvel

Cem'an yekûn

Sümün Guruş
8 1666

S:98/B:103

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm gayr ez-liva-i Ankara
Eyâlet-i Anadolu'da vâki' kazâların kudât ve nüvvâbî zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-
emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde-kadruhum tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak
ma'lûm ola ki eyâlet-i mezkûrede vâki' kazâlardan vâlîçün tertîb olunan altmış iki bin
uç yüz yirmi dört guruş imdâd-ı hazariyyeden Liva-i Ankara'nın hazariyyesi olan dört
bin beş yüz yetmiş dört guruş ba'de't-tenzîl bâkî kalan ecli yedi bin yüz ecli guruş
imdâd-ı hazariyyenin iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i sene gurre-i muharrem
i'tibâr olunarak senede iki taksît ve beher taksît vakt ve zamânîle eyâlet-i mezkûrede
vâki' kazâlara ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetîle tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden
cem' ve tahsîl ve hâlâ Anadolu vâlîsi düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-
âlem vezîrim Seyyid Ali Paşa edâmallâhu-teâlâ iclâlehû tarafından kabzına me'mûra
edâ ve teslîm olunmak fermânim olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ile ırsâl olunmuşdur
siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz eyâlet-i mezkûrdan vâlîçün tertîb ve ta'yîn kılınan
altmış iki bin üç yüz yirmi dört guruş imdâd-ı hazariyyeden liva-i Ankara'nın
hazariyyesi olan dört bin beş yüz yetmiş dört guruşu ba'de't-tenzîl bâkî kalan ecli yedi
bin yedi yüz ecli guruş imdâd-ı hazariyyeyi bin iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i
sene gurre-i muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît ve beher taksîti vakt ve
zamânîle ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetîle eyâlet-i mezkûrda kâ'in kazâlar ahâlîlerine
tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve vezîr-i müşârun-ileyh tarafından
kabzına me'mûra edâ ve teslîm itdîrmeğe ihtimâm u dikkat olunup avk ve te'hîrden ve

ihmâl ü musâmahadan ve kazâlara kesret üzre mübâşirler ırsâlîle ahâlî ve fukarâya îsâl i zulm ve te‘addîden ve mikdâr-ı mu‘ayyenden ziyâde bir akçe ve mükerrer tevzî‘ ve tahsîlinden ve ücret-i mübâşirîyye mutâlebesinden be-gâyet tehâşî ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânîm sâdir olmuşdur vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnîle âmil olup hilâfindan tehâşî ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız tahrîren fî evâhir-i zilka‘de sene aşera mi‘eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

S:98/B:104

Bâ-mühr-i Osman Paşa Kâ'immakâm-ı Eyâlet-i Anadolu

Şerî‘at-şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na merbût olan kazâların kadıları faziletlü efendiler ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a‘yân ve zâbitân ve sâ’ir iş erleri zîde-kadruhum inhâ olunur ki vülât-ı izâm efendilerimize senede iki taksît ile Eyâlet-i Anadolu'dan tertîb ve ta‘yîn ve tahsîl kılınan imdâd-ı hazariyyeden bin iki yüz on bir senesine mahsûben muharrem gurresinden i‘tibâr ile bâ-fermân-ı âlî vâlîçün ta‘yîn olunan hazariyyenin taksît-i evvel vakti hulûl itmekle Kütahya mahallinden mahrec memhûr pusula mûcebince liva-i mezbûrdan îcâb iden mâl-ı hazariyye ma‘rifet-i şer‘ ve ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetîle kazâlarına tevzî‘ ve taksîm ve pâk akçe olmak üzere yerlü yerinden cem‘ ve tahsîl ve kabzına me‘mûra te‘diye ve teslîm olunmasına mezîd-i sa‘y ve dikkat olunmak bâbında sâdir olan emr-i âlîşân mûcebince dîvân-ı makâm-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ile ırsâl olunmuşdur inşâallâhu-te‘âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-mantûk-ı emr-i âlî ve mûceb-i buyuruldu ile amel ü hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesiz.

[s. 99] Kazâ-i Karahisâr

Guruş

Kazâ-i Sandıklı

guruş

Kazâ-i Şuhud

guruş

Kazâ-i Sincanlı

Guruş

Kazâ-i Çay

guruş

Kazâ-i Karamık

guruş

Kazâ-i Çola-âbâd

Guruş

Kazâ-i Bolvadin

guruş

Kazâ-i Han-Barçınılı

guruş

Kazâ-i Nevâhî-i Barçınılı

Guruş

S:99/B:105

İzzet-me'âb-ı şerî'at-nisâb Mevlânâ Mehmed Sâdîk Efendi kâmyâb ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiyye inhâ olunur ki

Ber-vech-i arpalık mutasarrif olduğumuz Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Kazâsî'nin umûr-ı şerî'iyyesini işbu sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf Receb'in gurresinden sana ibkâ ve ihâle olunmuşdur gerekdir ki beyne'l-ahâlî icrâ-yı şer'-i âlî eyleyüp vâki' olan muhallefât-ı askeriyyeyi tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîza tevzî' ve taksîm eyleyüp cadde-i şerî'at-i mutahharadan inhirâfa cevaz göstermiyesiz.

El-Fakîr Kethûdâ-zâde Mehmed Sâdîk

El-Kâdî be-Dârû's-saltanat sâbikâ

S:99/B:106

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'i'l-ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Hazîne-i Âmire'm defterleri mücebince arpa emîni ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın altı yüz doksan yedi buçuk ve buçuk sülüs avârız hânesîle seksen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i avârız-ı mütekâ'idîn malları olup bin iki yüz on bir senesine mahsûben olmak üzre cem' ve tahsîl lâzum gelmeğin der'uhde olunup yedine mühür ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti virilmekle imdi mücebince cem' ve tahsîl itdirilmek fermânım olmağın buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzre amel idüp dahi sene-i mezbûre mahsûben lîva-i mezbûrede vâki' kazâların ol mikdâr avârız hânelerinin beher hânesinden beşer yüz akçe avârızlarile ol mikdâr bedel-i mütekâ'idîn malların ırsâl olunan mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti mücebince cem' ve tahsîl ve emîn-i mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslîm itdirdüp hilâf-ı emr ü defter kimesneye te'allül ve muhâlefet itdirmiyenesin ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'âşîcün herbir avârız hânesinden

ellişer akçe dahi aldırdup ve avârız içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî guruş aldırlıup bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defterden ve noksan hâneden ve fermânımdan ziyâde mutâlebesile re'âyâ fukarâsına zulm ü te'addîden ihtirâz ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılásız tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi'-aşer min Şevvâl li-sene aşera ve mi'eteyn ve elf

[s. 100] Kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib

sülüs	...	Bedel-i avârız-ı mütekâ'i idîn
0,5	255,5	Beher hâne 100 ...
		Aded
		Nefer
		596
		akçe
		59600
		<u>29600</u> tenzîl
		30000

S:100/B:107

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'i'l-ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların kadıları ve nâ'ibleri zîde-fazluhum tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olicak ma'lûm ola ki Hazîne-i Âmire'm defterleri mûcebince arpa emîni ocaklıklarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve buçuk sülüs bedel-i nüzul hâneleri olup bin iki yüz on bir senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîl lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti virilmekle imdi mûcebince cem' ve tahsîl itdirilmek fermânı olmağın buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir-i merkûm vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel idüp dahi sene-i mezbûre mahsûben liva-i mezbûrede vâki' ol mikdâr hânesinin beher hânesinden altışar yüz akçe nüzul malların ırsâl olunan mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti mûcebince yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve emîn-i mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslîm itdirdüp hilâf-i emr ü defter kimesneye inâd ve muhâlefet itdirmiyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'âşîcün herbir bedel-i nüzul hânesinden otuzar akçe dahi aldırdup ve bedel-i nüzul içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî guruş aldırlıup ve yerîcün alınan akçeyi Hazîne-i Âmirem alındığı vech üzre aldırdup bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız

kesr-i defterden ve noksan hâneden ve fermânımdan ziyâde reâyâ fukarâsına zulm ü te‘addî olunmakdan ihtirâz ve ictinâb eyliyesiz tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi‘-aşer Şevvâl sene aşera ve mi'eteyn ve elf.

Kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib

sülüs	255,5
0,5	

S:100/B:108

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki‘ Fazlullah Paşa bina eylediği medresenin vazîfe-i mu‘ayyene ile müderris olan İbrâhim bin Mahmud mutasarrif olduğu müderrislik-i mezbûru kendü hüsn-i rızâsile erbâb-ı istihkâkdan ve ulemâdan işbu râfi‘-i tevkî‘-i refî‘-ş-şân-ı hâkânî Mevlânâ Hamza Fehim zîde-ilmuhû ferâgat ve kasr-ı yed ve yedinde olan atîk berâtını teslîm itmekle mezbûr dahi bir vechle lâyik ve mahal ve müstehak olmağın müderris-i mezbûre fâriğ-i mezbûrun kasr-ı yedinden tevcîh olunup yedine mücedded berât-ı şerîf-i âlîşânim virilmek bâbında istid‘â-yı inâyet itmeğin mûcebince tevcîh buyurulmak ricâsına a‘lemü'l-ulemâ'i'l-mûteşerri‘înefdali'l-fudalâ'i'l-mûteverri‘în bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Ârif Dürriżâde edâmallâhu-teâlâ fezâ'iluhû işâret itmelerile mûcebince tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnu virdüm ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm mevlânâ-yı merkûm Hamza Fehim zîde-ilmuhû varup zîkr olunan medresenin fâriğ-i mezbûr yerine müderris olup hizmet-i lâzimesi mer‘î ve mü‘eddâ kıldıkdan sonra vazîfe-i mu‘ayyenesîle mutasarrif olup vâkîfin rûhu ve devâm-ı ömr ü devletîçün du‘âya müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mâni‘ ve mezâhim ve mu‘âriz olmayup aslâ dahl ü ta‘arruz kılmayalar şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis Zilka‘deti's-şerîfe sene aşer ve mi'eteyn ve elf.

Vasale ileynâ ve kayd gurre-i Safer sene 1211

S:101/B:109

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem ve müdebber-i umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmi'l-enâm bi'r-re'yî's-sâ'ib mûmehhid-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa‘âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sunûf-ı avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun orta kolu yemîn ü yesârîle nihâyetine varınca vâki‘ olan vüzerâ-yı izâm edâmallâhu-teâlâ iclâlehüm a‘zamü'l-ümerâ'i'l-kirâm efâhimü'l-

küberâ'i'l-fihâm ulü'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtesûn-ı azîz inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrâni'l-kirâm dâme-ikbâlehum ve akzâ kudâti'l-müslimîn ûlâ vülâti'l-müvahhidîn me'âdini'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfiü'l-a'lemü's-şerî'ati'd-dîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtesûn-ı azîz-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i fihâm zîdet-fezâ'ilühüm ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-kelâm kudât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve sâ'ir zâbitân ve vücûh-ı memleket zîde-kadruhum tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki Rumeli ve Anadolu'da vâki' medâyin ve kasabât ve kurâ ahâlîlerinden ba'zı userâ ve mel'anet-pîseler mücerred garaz-ı fâsidlerine icrâ ve ahz-ı intikâm ve tecrîm sevdâsile kizb-i ihtiyâr ve sırra sûlûk idüp .... eyledikleri de'âvî-i mürûre ile ibâdullâhı ta'cîz için Âsitâne-i Aliyye'me gelüp takrîr-i mücerredlerine bi-hîlaf-ı vâki' aldıkları arzlar ve arzuhâllerile Dîvân-ı Hümâyûnuma ref^c [ü] def'a iştikâ ve tezallum eylemelerinden nâşî da'vâlarını sîdka haml ile iktizâsına göre her kazâ ve eyâletiñ vûlât ve hükkâmına hitâben evâmir-i şerîfim ısdâr ve mübâşirler irsâl olunup lâkin bu güne de'âvî-i(?) sefer-i dîn için sâdir olan evâmir-i şerîfim mahallerine vusûlünde müdde'â-aleyhin üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayup vâki' olan emri mahzâ tezvîr idüğü inde's-şer' tahakkuk eyledikde o misillü de'âvî-i mürûre zîmnâda bilâ-mûceb müdde'â-aleyh tarafi ta'cîz ve ihtirâz olunmamak giden mübâşirin ücret-i mübâşiriyyesi husûmet-i kâzibe iden müdde'î-i mütemerrideden ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf tahsîl olunmak .... evâmir-i aliyye dahî sudûr itmiş iken yine o makûle da'vâ-i mürûre için ta'yîn olunan mübâşirânın ücret-i mübâşiriyyeleri ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe temerrûd ve şirret taraflarından alınmayup ve mazlûm olan müdde'â-aleyhe tarh ve tahmîl olunduğu bu vechle ehl-i ırz mazlûmîne ğadr ve hasâr ve zulm [ü] te'addî vukû'a geldiği şâyi'a-i ruus-ı (?) şâhânen ve bu emr-i münkirim beher hâl men' ü def' ve fukarâ-yı ra'iyyet ve sükkân-ı memleket-ârâyış ve istirâhat-i zimmet ve himmet-i mülükâneme vâcib ve mütehattim olmakdan nâşî dahi(?) ba'de müdde'î aslı ve faslı olmayan de'âvî-i müzevvire zuhûr ve hîn-i terâfî'de müdde'înin hakkı sâbit olmayup mahfî ızrâr ve ta'cîz için da'vâya sûlûku zâhir olanların gereği Dersa'âdetimden giden ve gerek vâli ve hâkim taraflarından ta'yîn olunan mübâşirlerin ücret-i mübâşiriyyesi mazlûm olan müdde'â-aleyhden taleb olunmayup o makûlelerin ücret-i mübâşiriyyeleri husûmet-i kâzibe iden müdde'î-i temerrûdden ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe tahsîle mübâderet ve hîlâfi hâlâtdan ittikâ ve mücânebet olunmak fermân olmağla ... te'kîden ve ikdâmen ve ithâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadr-ı a'zamîn Tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Bekir

zîde-kadruhum ile îsâl olunmuşdur imdi fermân-ı ma'delet-irtisâm-ı pâdişâhânemde ferd-i vâhidi rehnedâr ve mazhar-ı cevr-i hasâr olduğuna kat'â rızâ-yı siyânet iktizâ-i mülükânem olmadığı ve eşirrâ gürûhunun inkıtâ'ı ve ehl-i ırz makûlesi olan ibâdullâhîn refâh-ı dırahtları matlûb ve mültezim-i şâhânem olduğu ve işbu emr-i münîfimin beldâra ve kasabât ve nevâhîde olan cemî'-i mehâkim sicillâtına sebt ve kayd ile mazmûn-ı münîfi ilâ mâşâallâhu-teâlâ düstürü'l-amel tutulmasına hulefâ an-selef cümle vülât ve hükkâm taraflarından ikdâm ve ihtimâm ve emr-i şerîfimin infâz ve icrâsına cidd ü tâm olundukda eşirrâ makûlesi münkatı' olacağı ve ehl-i ırz makûlesi refâh ve râhat kesb eyliyeceği .... vâzihadan idüğü ve Anadolu ve Rumili'nin üçer kollarına başka başka evâmir-i aliyyem neşr ve tisyâr kılındığı siz ki vüzerâ-yı mîr-i mîrân ve mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmuñuz oldukda işbu emr-i celîlü'l-kadrim sicillât-ı muhâkeme sebt-i defter-birle dâ'imâ ve müstemirren bu husûsa ehemm-i ikdâm ve nezâret ve ba'de'l-yevm o misillü de'âvî-i vüzerâyla mübâşir ta'yîn eyleyen kimesnelerin de'âvîleri hîn-i terâfî'de kizb-i mahfûzluğu(?) olduğu ve yâhud mukaddemâ bir def'a şer'le görülmüş iken tekrâr da'vâya şûrû'u mutlakâ ızrâr ve ahz-ı sâyir için idüğü zâhir ve mütebeyin oldukda bu gûne şerîr ve müfsidlerin gerek Dersa'âdet'imden giden ve gerek vâlî-i hâkim taraflarından ta'yîn olunan mübâşirlerin ücret-i mübâşiriyyesi mazlûm olan müdde'â-aleyhden taleb olunmayup ber-mûcib-i fetvâ-yı şerîfe husûmet-i kâzibe iden müdde'î-i mütemerridden tahsile mübâderet ve bu vechle hîlâf-ı şer'-i şerîf .... kâzibe .... ibâdullâh üzerlerinen def'-i şer ve mazarratlarına ve ehl-i ırz makûlesinin şer ve mazarlarından tahlîs ve te'mînlerine ve râhat-ı itmi'nânlarına hâlâ yine bi'l-ittifâk ihtimâm ve sa'y-ı mâlâkelâm eyleyüp bundan sonra iğmâz ve tesâmûhden ve menâfi-i emr ü rızâdan kimesne irâ'et-i ruhsatdan ....-i tâm eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-ı itâ'at-makrûnîle amel ü hareket ve hîlâfindan gâyetü'l-ğâye tehâşî ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâsit-ı şehri'l-Muharrem sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf. Kayd-şûd

S:102/B:110

Şerî'at-şî'âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde-fazluhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki

Taht-ı hükûmetinizde serdâr olan ref^c olunup yerine üslûb-ı sâbık üzre kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yirmi yedinci bölüğün Halil Ağa zîde-kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olmağın işbu mektûb tahrîr ve ırsâl olmuşdur inşâallâhu-te'âlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmu kazâ-i merkûmun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden berü olagaldığı vechle zabt u rabtî husûsunda i'ânet ve ihtimâm eyliyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olmağal gerekdir ki kâ'ide-i kadîm ve kânûn üzre zabt u rabt-ı neferât ve def^c-i ref^c-i haşerâtile tanzîm-i bilâd vâride-i hâl-i ibâda bezl-i iktidâr eyliyesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yenicileri ve cebeci ve topcu ve top arabacısı ve ğîlmân-ı acemi ve kuloğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilüp sözüñden taşara ve re'yiñden hâric vaz' u hareket bulunmayup dâ'imâ itâ'at ve inkiyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umûruñu ahkâm-ı şer^c-i şerîf ve kânûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk ve tavâyif-i merkûmûnu bilâ-vâris-i ma'rûf fevt olanların metrûkâtların ma'rifet-i şer^cle zabt ve sûk-ı sultânîde fûruht ve hâsil olan nükûdun cânib-i beytü'l-mâl içün defter-i müfredâtîle ocak tarafına gönderilmeğe mübâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ü râhatlarına bâ'is hizmet-i müstahsene-i mebrûre-i vûcûh getürmeğe mücidd ü sâ'î olup mûcîb-i mektûbla âmil olasız tahrîren gurre-i şehr-i Rebîü'l-evvel sene ihdâ ve mi'eteyn ve elf.

Nîsf mühürlü mektûb sûretidir

S:102/B:111

Kîdvetü's-sâdâti'l-kirâm kâ'immakâm-ı sâbık es-Seyyid Hamza Efendi dâme-şerefü sa'âdetühû

Ba'de't-tahiyeti'l-vâfiyye inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhî-i Barçınlı ve Sincanlı kazâlarında sâdât üzerlerine kâ'immakâm olan es-Seyyid İsmâîl Efendi'nin nâ-sezâ hareketi ve seniñ hizmet-i mezkûreye liyâkat ve istid'âdiñi müş'ir Karahisâr mutasarrîfi inâyetlü Mehmed Paşa Hazretleri'nin tahrîrâtları kazâ-i mezbûre nâ'ibi efendiden dahi arz vûrûd itdiğine binâ'en merkûm hacr olup yerine cânibiniz tarafımızdan işbu sene ihdâ aşera ve mi'eteyn ve elf rebîü'l-evveli gurresinden kâ'immakâm nasb ve ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüp kudât ve kâ'immakâm senedlerile teseyyûd ve izhâr-ı alâmet-i huzerâ idenleri men' ü def^c ve cenâbîñiz dahi kimesneye alâmet-i huzerâ vaz'ından haşyet ve iddi'â-yı neseb-i siyâdet idenleri tarafımıza havâleye mübâderet ile işbu emânet-i kübrâda kemâl-i dikkat ve istikâmet idüp tevcîhiyye ve arûsiyye ve muhaddesât-ı sâ'ire-i nâ-arziyye

nâmîle bir akçelerin almayup ve aldırmayup sıyânet-i arz nâmlarında sa'y-i vüfür zîmnâda şevketlü mehâbetlü kudretlü pâdişâh-ı âlem-penâh hazretlerinin devâm-ı ömr-i devletlerîcün isticlâb-ı da'vet-i hayriyye idüp her emirde şer'-i şerîfe imtisâl ile mazhar-ı sa'âdet-i hazret-i seyyidi'l-enâm ... efâlî't-tahiyeti ve's-selâm olasın

Nemmakahü'l-fakîr Atâullah el-Hüseynî

En-nakîbü'l-eşrâf

S:102/B:112

İzzet-me'âb Karahisâr-ı Sâhib'de sâkin Müftî-zâde Ali Efendi

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib Müftisi Bedrik Osman Efendi pîr ve ihtiyâr ve rükûba ve nûzûle adîmü'l-iktidâr olduğunu ve seniñ iftâya liyâkatîni beyânile arz-ı i'tizâr itmeğin hacr olunup yerine iftâya tarafımızdan sana izin virilmişdir gerekdir ki lede'l-istiftâ aslah-ı akvâl-i e'imme-i Hanefiyye aleyhim rahmetü'l-beriyye ile iftâ idüp kütüb-i mu'teberândan münkal-i sarîh ve imzâlarında Karahisâr-ı Sâhib Müftisi diyü tasrîh eyliyesin ve's-selâm.

El-fakîr es-Seyyid Mehmed Ârif

Dûrrî-zâde

Ufiye-anhu

Vasale ileynâ ve kayd fî gurre-i B sene 1211

S:102/B:113

bâ-imzâ-i Mehmed Atâullah el-Hüseynî en-nakîb ale'l-eşrâf

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhî-i Barçınlı ve Sincanlı kazâlarında sâkin sâdât-ı kirâm üzerlerine kâ'immakâm olan es-Seyyid İsmâîl Efendi'nin nâ-sezâ hareketi olduğundan azl ve yerine işbu sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf Rebîü'l-evvel gurresinden zabit eylemek üzere kâ'immakâmlık mektûbu es-Seyyid Hamza Efendi'ye gelüp kayd-ı tescîl ve cümle şer' muvâcehesinde kırâ'et olunmuşdur.

Kâ'immakâmlık semâhatlü inâyetlü nakîbü'l-eşrâf es-Seyyid Mehmed Atâullah el-Hüseynî Efendi Hazretleri tarafından Cemâziye'l-âhiresinin on beşinci gününden kemâkân ibkâ buyurulup mektûb ibkâsı gelüp cümle şürefâ muvâcehesinde feth ü kırâ'et ve kayd-ı tescîl olundu.

S:103/B:114

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'i'l-ve'l-kelâm ğayr ez-liva-i Ankara Anadolu Eyâleti'nde vâki' kazâların kudât ve nüvvâbı zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân zîde-kadruhum tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki Anadolu Eyâleti bin iki yüz on senesi Şevvâli'nin üçüncü gününde düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmî'l-âlem vezîrim Seyyid Ali Paşa edâmallâ-teâlâ iclâlehûya tevcîh olunup eyâletde vâki' kazâlardan vâlîçün müretteb altmış iki bin üç yüz yirmi dört guruş imdâd-ı hazariyyeden Liva-i Ankara'nın hissesi olan dört bin beş yüz yetmiş dört guruş ba'de't-tenzîl bâkî kalan elli yedi bin yedi yüz elli guruş imdâd-ı hazariyye iki yüz on bir senesine mahsûben re's-i sene gurre-i Muharrem i'tibâr olunarak senede iki taksît ve beher taksîti vakt ve zamânîle gayr ez-liva-i Ankara eyâlet-i merkûme dâhilinde olan kazâlara ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetîle tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve mâl-ı Anadolu vezîri müşârun-ileyh tarafından kabza me'mûra edâ ve teslîm olunmak bâbında iki yüz on senesi evâsit-ı Zilhicce'sinde emr-i şerîfim sudûr olmuşidi el-hâletü hâzihî vezîri müşârun-ileyhin kapu kethûdâsı hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan hâlâ Matbah-ı Âmire'm emîni kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hasan zîde-mecdûhûnun südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir küt'a takrîri mefhûmunda hâssaten merkûmenin sene-i mezbûre mahsûben taksît-i evveli tahsîl ve taksît-i sâniisinin dahi vakti tekarrub idüp ba'zi kazâlardan tahsîlinde te'allül ve muhâlefet beyânîle ol bâbda müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve Dîvân-ı Hümâyûn'dan şurûtu su'âl olundukda inhâ olunduğu vechle hazariyye-i merkûmenin

S:104/B:115

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Hazret-i Dîvânî Mehmed Efendi Vakfi'nin vazîfe-i mu'ayyene ile ber-vech-i meşrûta mütevellisi olan aslah-ı erşed-i evlâd-i evlâd-ı vâkîfdan Seyyid Hacı Ahmed hankâhın ta'mîr ve termîminde tekâsûl ve ta'âmiyye-i fukarâda tesâhûl idüp tekye-i mezbûrenin harâbına bâdî olmağla evlâd-ı zükûr-ı Hazret-i Mevlânâ'dan işbu râfi'-i tevkî'-i refîü's-şân-ı hâkânî ve nâkil-i berlîğ-i belîğ-i mekremet-ünvân-ı tâcdârî kıdvetü's-sulehâ'i's-sâlikîn es-Seyyid Alâeddîn Çelebi bin es-Seyyid Osman Çelebi zîde-salâhahû her vechle ehakk ve elyak olmağın tevliyet-i mezbûre merkûm Seyyid Hacı Ahmed'in refîinden tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım virilmek ricâsına sülâle-i Hazret-i Mevlânâ'dan Konya'da Âsitânesi'nde

seccâde-nişîn olan iftihârû's-sulehâ'i's-sâlikîn eş-Şeyh es-Seyyid el-Hâc Mehmed zîde salâhahû ve devâm-ı takvâhu arz itmekle arzı mücebince tevcîh olunmak üzre a'lemü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn eddali'l-fudalâ'i'l-müteverri'în bi'l-fi'l Şeyhü'l-islâm Mevlânâ Dürri-zâde es-Seyyid Mehmed Ârif edâmallâhu-teâlâ fezâ'ilühû işâret itmekle işâreti mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhâne ve ârif-i seniyye-i şehinşâhâinem zuhûra getürüp bin iki yüz on bir senesi Cemâziye'l-âhiri'nin yirmi sekizinci günü târîhiyle müverrah virilen ru'ûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûn-ı inâyet-makrûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh es-Seyyid Alâ'eddîn Çelebi ibn-i es-Seyyid Osman Çelebi zîde-salâhahû varup ref^c olunan merkûm yerine ber-vech-i meşrûta vakf-ı mezbûrun mütevellisi olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddâ kıldıkdan sonra bundan evvel tevliyet-i mezbûre vazîfe-i mu'ayyene ile mutasarrif olanlar ne vechle mutasarrif olagelmişler ise mûmâ-ileyh dahi ol vechle vazîfe-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden alup mutasarrif ola ol bâbda işbu berât-ı âlîşânîma muğâyir tevliyeti umûruna ve zabt u rabtina ref^c olunan merkûmdan ve taraf-ı âhardan vechen-mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb hiç ferd mâni' ve mezâhim olmayup dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sânî şehr-i Recepî'l-ferd sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûsa

Târîh-i tescîl fi 10 §

S:104/B:116

Mücebince amel oluna diyü bâlâsı mübârek hatt-ı hümâyûn ile mu'anven ve müveşşahdir.

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib kadısı zîde-fazluhû tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki

Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Dîvânî Mehmed Efendi Vakfi'nin mütevellisi olan Hazret-i Mevlânâ'dan kıdvetü's-sulehâ'i's-sâlikîn es-Seyyid Alâ'eddîn Çelebi ibn-i es-Seyyid Osman Çelebi zîde-takvâhu Dîvân-ı Hümâyûn'uma arzuhâl idüp zîkr olunan tevliyete mutasarrif olup dahl îcâb itmez iken ba'zı kimesneler mûmâna'at itmelerile yedinde olan berât-ı âlîşânîm mücebince zabtîçün emr-i âlîşânîm virilmek bâbında istidâ-yı inâyet itmeğin Hazîne-i Âmire'mde mahfûz Anadolu Muhâsebesi defterlerine nazar olundukda vakf-ı mezbûrun vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyeti aslah-ı erşed-i evlâd-ı vâkîfdan ber-vech-i meşrûta Seyyid Hacı Ahmed'in üzerinde iken ref^cinden bin iki yüz

on bir senesi Cemâziye'l-âhiri'nin yirmi sekizinci günü sülâle-i Hazret-i Mevlânâ'dan âsitânelerinde seccâde-nişîn olan [s. 105] iftihârû's-sulehâ'i's-sâlikîn es-Seyyid el-Hâc Mehmed zîde-salâhahû ve dâme-takvâhunun arzı ve a'lemü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn efdali'l-fudalâ'i'l-müteverri'în Şeyhü'l-İslâm Mevlânâ Dürri-zâde es-Seyyid Mehmed Ârif edâmallâhü-teâlâ fezâ'ilühû işâreti ve sâdîr olan ru'ûs-ı hümâyûnum mûcebince evlâd-ı Hazret-i Mevlânâ'dan es-Seyyid Alâ'eddîn Çelebi zîde-takvâhuya tevcîh olunup berât-ı âlîşânım virildiği derkenâr olunmağla imdi derkenârı mûcebince zabtîçün fermân-ı âlîşânım sâdîr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda sâdîr olan emrim üzere amel idüp dahi vakf-ı mezbûrun tevliyeti mezbûr Seyyid Hacı Ahmed'in üzerinde iken ref'inden târîh-i mezbûrda mûmâ-ileyhe tevcîh olunup berât-ı âlîşânım üzerinde olduğu Hazîne-i Âmire'm defterlerinde mukayyed olmağla sen ki kâdî-i mûmâ-ileyhsin tevliyet-i mezbûru mûmâ-ileyhin yedinde olan berât-ı âlîşânım mûcebince zabt u rabt itdirdüp hîlâf-ı şer'-i şerîf ve muğâyir-i berât ve emr-i âlîşânım zabt u rabbâna âharın vâki' olan müdâhalesin men' ü def' eyliyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılmasın tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis-aşer şehr-i Recep sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

S:105/B:117

Bâ‘is-i tahrîr-i hurûf budur ki

Bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn Karahisâr-ı Sâhib ve Kütahya sancaklarında Kınık ve Eğret nâm karye ve gayrîden doksan sekiz bin beş yüz otuz beş akçe ze'âmet mutasarrîf olduğum mîr-i piyâde ze'âmetimin işbu bin iki yüz on bir senesi Martı ibtidâsına from Subâti gâyetine gelince iltizâmına tâlib olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Mehmed Ağa'ya sene-i sâbika üzere iltizâm ve tefvîz ve ol dahi iltizâm ve kabûl itmekle bedel-i iltizâmı olan meblağı tamâmen tarafımıza edâ ve teslîm idüp gerekdir ki sene-i mezbûrenin Martı ibtidâsına from Subâti gâyetine gelince bir sene-i kâmile zabt idüp öteden berü olageldiği vech üzere a'sâr-ı şer'iyye ve rüsûmât-ı sâ'ire-i kadîme ve tapu-yı zemîn ve bâd-ı hevâ ve sâ'ir cüz'î ve külli hâsılât ve rüsûmâtını zabt ve ta'sîr idüp bî-vech tarafımızdan ve taraf-ı âhar dahl ve ta'arruz itmemek içün işbu zabt temessükü merkûm el-Hâc Mehmed Ağa yedine i'tâ olundu vakt-i hâcetde ibrâz olundukda memhûr ma'mûlün-bih temessüküme amel oluna.

İsmâîl mîr-i(?) sükkân-ı esbak mutasarrîf-ı ze'âmet-i mezbûr

S:105/B:118

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

Bu def'a müceddeden ihyâ buyurulduğum mîr-i piyâde ze'âmeti bâ-berât-ı âlîşân mutasarrif olduğum Karahisâr Sancağı'nda Şehr-âbâd Nâhiyesi'nde Deper nâm karye ve gayrîden seksen dokuz bin üç yüz elli üç akçe mîr-i piyâde ze'âmetimizin işbu bin iki yüz on bir senesi Martı ibtidâsına Subâti gâyetine gelince bir sene-i kâmile zabit itmek üzere iltizâmına tâlib ve râgîb olan el-Hâc Mehmed Ağa'ya sene-i sâbık üzere iltizâm olunup bedel-i iltizâmını tamâmen tarafımıza edâ ve teslîm idüp gerekdir ki on bir senesi Martı ibtidâsına Subâti gâyetine serbest üzere zabit idüp a'şâr-ı şer'iyye ve rüsûmât-ı örfiyye ve bâd-ı hevâ ve tapu-yı zemîn öteden berü olageldiği vech üzere zabit idüp tarafımızdan ve taraf-ı âhardan bir kimesne mâni' ve müdâhale itmemek şartile ağa-yı mûmâ-ileyh yedine işbu zabit temessükü i'tâ olundu fî 9 Ş sene 1211.

El-Hâc Mustafa mîr-i(?) süknân-ı sâbık

S:106/B:119

İzzet-me'âb Müftî-i esbak Süleyman Efendi

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib Müftîsi Ali nâm kimesnenin fetvâya adem-i iktidârı bâ-arz ve mahzar inhâ ve seniñ istihkâkîñâ binâ'en me'zûniyetiñi istid'â itmelerile mezbûr hacr olunup yerine belde-i mezkûrede iftâya tarafımızdan sana izn virilmişdir gerekdir ki lede'l-istiftâ asah-ı akvâl e'imme-i Hanefiyye aleyhim rahmetü'l-beriyye ile iftâ idüp kütüb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzalarında Karahisâr-ı Sâhib Müftîsi diyü tasrif eyliyesin ve's-selâm. Hurrire fî gurre-i şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene ihdâ-aşer ve mieteyn ve elf

El-fakîr es-Seyyid Mehmed Ârif

Dürrî-zâde

Ufiye-anhu

S:106/B:120

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazâların kudât ve nüvvâbî zîde-fazluhum tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Sancağı sâbıkâ Karaman vâlîsi düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Süleyman Paşa edâmallâhu-te'âlâ

iclâlehûya işbu sene-i mübâreke Şevvâli'l-mükerrem'inin dördüncü gününde avâtif-i aliyye-i şâhâne ve avârif-i behiyye-i hüsrevânemden ber-vech-i arpalık tevcîh ve ihsân-i pâdişâhânem olup vezîr-i müşârun-ileyh liva-i mezkûra vâsıl oluncaya kadar zapt u rabt u memleket ve inhâ ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ zîmnâda bir mütesellim nasbdan läbüd ve muktezî olmakdan nâşî vezîr-i müşârun-ileyhin karîndaşı olan Karahisâr sükkânından kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hasan Bey zîde-mecduhû nasb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr-i müşârun-ileyhin kapu kethûdâsı Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan sâbıkâ mâliye tezkirecisi kîdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Seyyid Sâdîk zîde-mecduhû bâ-takrîr istid'â itmekle vech-i meşrûh üzre mîr-i mûmâ-ileyh mütesellim nasb olunup hîlâf-ı rîzâ hareketde bulunmamak fermânım olmağın siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz mîr-i mûmâ-ileyhe vusûl-i müşârun-ileyhe kadar hîlâf-ı rîzâ hareketde bulunmamak üzre liva-i mezkûre mütesellim nasb olunduğu ma'lûmuñuz oldukda ber-vech-i meşrûh mütesellimlilik-i mezkûru târîh-i merkûmdan vusûl-i müşârun-ileyhe kadar birâderi mîr-i mûmâ-ileyhe zapt ve vezîr-i müşârun-ileyh cânibine â'id olan tayyârâtı kadîmden olâgeldiği vechle ahz u kabz itdirilüp müteselliqlik umûruna âhardan müdâhale ve ta'arruz itdirmeyüp ve mîr-i mûmâ-ileyh dahi hîlâf-ı rîzâ hareketde bulunmamak için ifâde ve tenbîhe müsâra'at ve hîlâfindan mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-ı itâ't-makrûnile amel ü hareket ve hilâfindan tehâşî ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasız tahrîren fî evâsit-ı şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

S:106/B:121

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de mesned-ârâ-yı şerî'at-i garrâ fazîletlü efendi zîde-fezâ'ilühû inhâ olunur ki işbu hilâl-i haşek-iştîmâlde Karahisâr-ı Sâhib fukarâsının zehâyirin nedreti sebebîle hâlleri mükedder olup eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc oldukları zâhir ve bedîdâr iken belde-i mezbûreden taraf-ı âhara zâhire nakl ve fûruht olunmak lâyik ve şayeste-i hakkâniyet olmayup yine belde-i mezbûr fukarâsına fûruht olunması muktezâ-yı diyânet ve her vechle himâyet ve sıyânet vâcibe-i hâlimiz olmakdan nâşî a'lâ hûntanın kisesi altı guruşa ve şâ'îrin kilesi dört guruşa fûruht olunması ve hâricden [s. 107] mürûr-ı ubûr iden Osmanlu tâ'ifesi ikindüden ol karyelere duhûl ve nûzûl

murâd itdikde konak virilmeyüp ikündüden sonra vûrûd idenlere konak virilüp muhâlefet olunmaması ve fîmâba'd şiddet-i şitâda ve dam altında ve suda ve ateşde helâk olan kimesnelerin .... öşürleri alınmayacağını müş'ir vusûl buyurulduda münâdîler nidâ itdirüp ba'de'l-yevm telef-i nefş vukû'unda mahallinden ve tarafınızdan keyfiyet-i hâli mübeyyin i'lâmîniz ile tarafımıza ihbâr ve ifâdeye mübâderet ve konak husûsunu karye ihtiyârlarına ve ahâlîye tefhîme dikkat ve gayret olunmak bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve ile ırsâl olunmuşdur gerekdir ki vech-i meşrûh üzre müceb-i buyuruldu ile amel ü hareket eyliyesiz diyü fi 25 L sene 1211.

S:107/B:122

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem ve müdebbir-i umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkîb mütemmim-i mehâmi'l-enâm bi'r-re'yî's-sâ'ib mümehhid-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf-ı bi-sunûf-ı avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu vâlîsi vezîrim Seyyid Ali Paşa edâmallâhu-teâlâ iclâlehûve akzâ kudâtü'l-müslimîn ûlâ vülâti'l-müvahhidîn ma'deni'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi-i a'lemü's-şerî'ati ve'd-dîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ kadısı zîde-fazluhû ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Kütahya ve Hüdâvendigâr eyâletlerinde vâki' mukâta'ât-ı mîriyyenin muhtevî olduğu mahallerin kadıları ve nâ'ibleri zîde-fezâ'iluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân ol havâlîde vâki' mukâta'ât-ı mîriyye voyvodaları ve gümruk emînleri zîde-kadruhum tevkî'i refî'i hümâyûn vâsîl olicak ma'lûm ola ki ba'zı mukâta'ât ve gümruklerden vezâ'if tevecühü mücerred erbâb-ı ihtiyâcdan olan ibâd-ı müslimînin diyk-i ma'âşdan vâreste ihtiyâc olmaları irâde-i hayriyyesine mebnî olduğu zâhir ve bedîhî iken bir müddetden berü mahlûl olan vezâ'if-i yevmiyyeyi ba'zıları ketm ve ihfâ ve ba'zıları dahi cihât misillü kasr-ı yed ve ferâg eylediklerinden el-hâletü hâzîhî muhtâc ve gayr-i muhtâc bu makûle mahlûl vezâ'if eyâdî-i nâsda tekessür idüp ashâb-ı kudretden olan akçe ile vezâ'if mübâya'a eyledikleri muhakkak ve âşikâr olmakdan nâşî ashâb-ı esâmînin ismi ve cismi muvâfîk ve vazîfesinin târîhi seneye mutâbık olunan yevmiyelerin kânûn-ı kadîm üzre hazînemânde olmasîcün ahâlî Haremeyn-i Muhteremeyn'den ve surre-i hümâyûn defterlerine dâhil olanlardan ve mâ'adâ bi'l-cümle mukâta'ât ve gümruklerde mukayyed vezâ'ifin yoklanması lâzım gelmiş iken mücerred ba'zı fukarâ ve erbâb-ı ihtiyâca ğadr olmak mülâhazasile merhameten bu lâzimenin icrâsı şimdilik terk ve tevkîf ile İstanbul ve Burusa ve Edirne

ve sâ'ır o makûle karîb ve civârda bulunanlar altı ay ve Şam ve Haleb ve Diyarbekir ve musul ve Tokat ve Bosna gibi diyâr-ı ba'îde bir sene mehil virüp işbu müddet-i mühlet vezâ'if ashâbı yedlerinde olan vazîfe kendü isimlerine tatbîk için arzuhâl takdîm ve sülüsü hazînemânde ve sülüsâni tevcîh-birle esâmîsine isim ve şöhret ve vilâyet ve mahalleri tahrîr ve ol vechle kayd itdirüp tecdîd-i sened eylemek ve evkâf-ı mu'ayyene-i mezkûre mürûr itdikden sonra girü kalmış ne mikdâr esâmî var ise mahlûl hükmünde olacağına mebnî bu makûleler esahh sened ile yoklanmak ve bu keyfiyet Baş Muhâsebe ve sâ'ır aklâm ve ru'ûs-ı hümâyûnuma kayd ile taşraya evâmir-i aliyyem neşr olunmuşidi el-hâletü hâzihî mukâta'ât ve gümrüklerden ashâbının sinn ve isimlerine gayr-i muvâfik olarak eyâdî-i nâsda bulunan mektûm ve mahlûl olan vezâ'ifin kâ'ide üzere hazînemânde olunmayup işbu vechle sülüsânın teveccûhüne müsâ'ade-i aliyyem erzân ve ale'l-husûs kimesne vesîle-i gadîr ve illet olmamak için her mahallin kurbiyyet ve bu'diyyetine nazaran mehil ve ruhsat i'tâsına müsâ'ade-i seniyyem şâyân kılınması mücerred ashâb-ı vezâ'if-i .... ve şefketden nâşî olduğu mahalleye zâhir ve celî ve bu sûretde herkes o makûle vazîfelerini ismine tashîh itdirmek lâzime-i hâlinden olduğu bedîhî iken İstanbul ve Burusa ve Edirne ve sâ'ire bu makûle karîb ve civârda olan vezâ'ifin müddet-i mehili bir buçuk sene mürûr idüp henüz sülüsü isimlerine tashîh olunup ekseri yine mektûb ve mahfî kaldığı zâhir olduğundan fermân-ı âlîşânıma itâ'at itmeyenlerin vazîfeleri tamâmen hazîne-i [s. 108] âmire olunmak lâzım iken merhameten bu def'a dahi Şevvâl nihâyet Zilka'de gâyetine dek mehil ve ruhsat i'tâ olunup ba'd-ezîn özür ve illete mahal kalmamış olacağı bedîhiyâtdan olduğuna binâ'en fîmâba'dbu makûle ismine muvâfik olmayan ve sâhibi yedinde olmayup ecnebîde olan esâmî Şevvâl-i şerîf nihâyet Zilka'deye degein tashîh olunmaz ise o makûlelerin yalnız esâmîleri hazîne-mânde olmasile iktifâ olunmayup mukâta'ât ve gümrük ümenâsına ve kâtiblerinin nânpareleri ref' ile te'dîb olunmasına irâde-i aliyyem ta'alluk idüp te'kîd ve tenbîhi hâvî bu def'a dahi evâmir-i şerîfem neşr olunmağla keyfiyet Kütahya ve Hüdâvendigâr eyâletlerinde ve ol havâlîde olan ashâb-ı vezâ'if ve sâ'irlerinin ma'lûmları olmak için işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve sadr-ı a'zam devâtdâri yâğı kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İsmâîl zîde-kadruhû ile ırsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin bâlâda bast-u beyân ve tafsîl ve ayân kılındığı üzere bu makûle ecnebî yedinde olup ismine muvâfik vazîfesinin târîhi senesine mutâbık olmayanların yedlerinde olan vezâ'ifi mukaddem sâdîr olan emr-i âlîşânım mûcebince getürüp isimlerine tashîh ve ol vechle mutasarrîf olmalarını lâzım gelenlere i'lân ve

mehil ta'yîn olunan Şevvâl-i şerîf ve nihâyet Zilkâ'de gâyetinden sonra ismi ismine ve tevcîhi târîhi seneye muvâfîk ve mutâbîk olmayanların yedlerinde olan vezâ'i fi tamâmen hazînemânde olacağından gayrî mukâta'ât ve gümrük ümenâsı ve kâtibleri ve'l-hâsîl bu madde tekâsülü .... olan her kim ise haklarında lâzım gelen te'dîbât-ı lâyikaları icrâ olunacağını ifâde ve tefhîm bezl-i cell-i himmet eyliyesin ve sen ki mevlânâ-yı kudât ve nüvvâb ve gümrük emînleri mûmâ-leyhimsiz sizler dahi mücîeb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket ve hîlâfindan hazer ve mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buuyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i âlîşân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasın tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin Recebü'l-ferd sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf.

Mûcebince Anadolu vâlîsi devletlü Ali Paşa efendimizin
Dahi buyuruldusu vardır

Vasale ileynâ ve kayd fî 6 Za sene 1211

S:108/B:123

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebber-i umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkîb mütemmim-i mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn-ı bi-sunûf-ı avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun sağ kolu yemîn ü yesârîle nihâyetine varınca vâki' vüzerâ-yı ızâm edâmallâhu-teâlâ iclâlehüm ve a'zamü'l-ümerâ'i'l-kirâm merâci'i'l-kübera'i'l-fihâm ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtîşâm el-muhtassûn bi-mezi'd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân-ı kirâm dâme-ikbâlehüm ve akzâ kudâtü'l-müslimîn vâlî-i vülâti'l-müvahhidîn me'âdini'l-fezâ'i'l-ve'l-yakîn râfi'u a'lâmü's-şerî'ati ve'd-dîn vârisü a'lâmü'l-enbiyâ ve'l-murselûn el-muhtessûn bi-mezi'd-i inâyeti'l-meliki'l-allâm mevâlî-i ızâm zîdet-fezâ'ilühüm ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm sâ'ir kudât ve nüvvâb zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodalar zîde-kadruhum tevkî'i reflî-i hümâyûn vâsîl olicak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûsamda vâki' .... ve kasaba ve kurâda sâkin katre-i(?) âmme-i ahâlî-i bilâd ve kâffe-i zîr-i destân ve re'âyâ vü berâyâ kâr u kesblerîle meşgûl olup kendü hâllerinde olanlar dâ'imâ zîr-i cenâh-ı re'fetimde hoşhâl ve mutme'inü'l-bâl olmaları muktezâ-yı berât-ı cihanbânîden olmakdan nâşî taht-

i kazâlarıınızda cerâ'im ve ... irtikâbına cesâret ile mahallinde sû'-i hâlleri zuhûr idenlerin ve sâ'ir arz ve i'lâmî muktezî mevâddin diyânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf sikât-ı müvahhidînin ihbâr ve şehâdetlerile sıhhât ve hakîki mütebeyyin ve mütehakkîk olmadıkça der-i devlet-medârıma arz ve i'lâma tasaddîden müba'adet cümlenin ve tahsîs-i hükkâm-ı şerî'at-i garrânın lâzime-i zimmet-i diyânet ve vâcibe-i uhde-i insâf ve hakk-ı niyyetleri iken bu esnâlarda etrâf ve eknâfdan nev be-nev vürûd iden arûz ve mehâzırın ekseri mu'allel-i bi'l-a'râz idüğü mezâmîn ve mefâhîmden müstebân ve çok geçmeden mukaddem vârid olanların muğâyir ve menâkızı arûz ve mehâzır dahi zuhûr idüp bu takrîb ile hak ile bâtilin fark ve temyîzi ve vukû' olan umûr-ı ibâdün tevcîh ve tefvîz ve tashîh ve tatbîki mümkün olmadığı ve ba'zı da'vâ zîmnâsında dahi sudûr iden evâmirin cevâbı olarak i'lâm gelmediği ve i'lâm matlûb olundukda sûret-i hâlden ve erbâb-ı mesâlihin ifâdelerinden zâhir ve ayân ve ba'zı kasabât ve nevâhînin kudât ve nüvvâbı taraflarından gelen i'lâmâtın dahi ekseri .... ve imlâdan ârî idiği müstebân ve bu husûslara dikkat ve ikdâm ile ba'd-ezîn bu makûle hareketden vûlât ve hükkâmı men' ve tahrîr [s. 109] ve ictinâb-ı umûrdan olmağla tenbîhen ve tahrîren ve te'kîden ve ihtimâmen hâssaten işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadr-ı a'zam çukadârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali zîde-kadruhû ile ırsâl olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise cümle müvâcehesinde alâniyeten feth ve kırâ'et ve sicillât-ı mehâkime sebt ü kayd birle dâ'imâ ve müstemirren mücеб ve muktezâsı üzre amel ü hareket birle ba'de'l-yevm taht-ı hükûmet ve kazâlarıınızda ba'zı kimesnelerin eğer der-i devlet-medâra ihzârı ve eğer ahz u habs ve kal'a-bendleri ve eğer diyâr-ı âhara nefy ve iclâ ve takrîb ile te'dîb iktizâ ider hâlleri ve eğer cerâyim ve mâtem irtikâbına cesâret ile ukûbât-ı meşrû'adan şer'an haklarında tertîb-i cezâ icâb ider keyfiyetleri dahi(?) arz ve i'lâmî muktezî mevâdd zuhûr itdikde dahi mahallinde diyânet ve hakkâniyet ve sadâkat ile mevsûf ve istikâmet ile ma'rûf sikât-ı müvahhidînin ihbâr ve şehâdetlerile geregi gibi müte'ayyen ve mütehakkîk olmadıkça tama'-ı hâm ve celb-i mäl sevdâsına düşüb veyâhud ağrâz-ı fâsideye binâ'en nefsu'l-emrin hîlâfini tahrîr ve i'lâma cesâret vukû'unda ve ru'yet-i de'âvî zîmnâsında sudûr iden evâmir-i aliyyemin cevâbı olarak i'lâm i'tâsına muktezî olan maddelerden ziyâde akçe taleb olunmakdan ve hüsni hâl üzre olanların sû'-i hâlini ve şu hâl üzre olanların hüsni hâlini arz ve i'lâm itmek misillü hareketden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eyliyesiz şöyle ki bâlâda tafsîl olunan husûslarda ve mevâdd-ı sâ'irede ba'de'l-yevm der-i bâr-ı şevket-karârıma arûz

ve mehâzîr hakîkat-i hâlin hîlâfi idüğü tebeyyün itmek ve ru'yet-i de'âvî zîmnînda sudûr iden evâmir-i aliyyemin cevâbı olarak i'tâsı iktizâiden i'lâmâtdan ziyâde akçe taleb olunduğu tâhkîk olunmak lâzım gelür ise cesâret iden eğer mevâlîden ise kîbel-i istîfâ' itmede azlile iktifâ olunmayup birer mahalle nefy ve iclâ kîlinacagı ve ekser kudât ve nüvvâbdan ise kat'â azl ve cevâbı ısgâ' ve azlile iktifâ olunmayup yerleri kadî-asker ruznamçesinden hakk olunacağından mâ'adâ haklarında mu'âmele-i şedîde icrâ kîlinacagı muhakkak ve mukarrer idiği siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz ma'lumuñuz oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi ve tenbîh ve irâde-i şâhânemi bir hoşça mutâla'a ve âkîbet-kârı mülâhaza iderek âna göre amel ü harekete bezl-i makderet ve resm-i hakkâniyet ve insâfa menâfî ve rızâ-yı şehriyârânemin hîlâfi harekete cûr'et ile mazhar va'îdât-ı şâhânem olmakdan mübâ'adet ve siz ki mîr-i mîrân ve mütesellimîn ve voyvodagân-ı mûmâ-ileyhimsiz dahi rızâullâh ve rızâ-i şâhânemin hîlâfi tama'-ı hâma veyâhud ağrâz-ı fâsideye teb'iyet ve ferd-i vâhîde gadri müstelzim olur vaz' u hareket ile gazab-ı pâdişâhâne mazhariyetden ziyâde tehâşî ve mücânebet ve siz ki vüzerâ-yı müşârun-ileyhimsiz husûsât-ı mezkûreye cümleden ziyâde ikdâm ve dikkat-i vüzerâ-yı ızâm ev vükelâ-yı fihâmîm vâcibe-i zimmet olmaqla tenfîz-i emr-i hümâyûnuma ale'd-devâm tarafiñızdan mezîd-i sa'y ü gayret ve hîlâfi hareket vukû'a gelmemesine leyl ü nehâr nezâret ve taraf-ı hümâyûnum için ahâlî-i memâlik .... fukarâ ve zu'afâdan isticlâb-ı da'vât-ı hayriyyeye sarf ve hâsil-ı miknet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlîşânîm sâdîr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnile amel ü hareket eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasız tahrîren fî evâsit-ı şehr-i Rebiü'l-evvel sene ihdâ-aşer ve mi'eteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vasale ileynâ ve kayd-şûd fî 9 Za sene 1211

Bu husûs için mücebince mektûb-ı hazret-i

Sadâret-penâhî vardır

S:110/B:124

Kudât-ı kudâti'l-müslimîn ûlâ-vûlâti'l-müvahhidîn me'âdîni'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'û a'lemü's-şerî'ati ve'd-dîn vârisû a'lemü'l-enbiyâ'i ve'l-murselîn el-muhtessûn bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în Anadolu'nun sağ kolu yemîn ü yesârîle nihâyetine varınca vâki' olan mevâlî-i fihâm zîdet-fezâ'ilühüm ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm

me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm kudât ve nüvvâb zîde-fazluhum tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki ba'zı cehele-i nâs birer takrîb vereselerine ve ashâb-ı duyûna mahz-ı gadîr murâdîle ibtâl-i hak itmelerîle bu günlerde nefy-i mülk da'vâ ve nizâ'lari çoğaldığı ve bu nefy-i mülk maddesi dürlü dürlü kalîba ifrâg ile hîle-i şer'iyye sûretîle hükkâm-ı şer' istimâ'ına i'tiyâd eyledikleri mesmû'-ı hümâyûnum olduğuna mebnî bu husûsun vech-i şer'îsi şeref-yâfta-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla hâlâ Şeyhü'l-islâm ve müfti'l-enâm olan a'lemü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn efDALİ'l-fudalâ'i'l-müteverri'în Dürrî-zâde Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Ârif edâmallâhu-teâlâ fezâ'ilühûdan isti'lâm olundukda ekser nâs mîrâslarından vereselerini mahrûm itmek kasdle mâlik oldukları eşyâlarından nefy-i mülk ve diledikleri kimesnenin mülküdür diyü ikrâr ve kadîya hüccet itdirdiklerinden sonra ile'l-vefât eşyâlarile temettu' ve ba'de'l-vefât makarr-ı lehüm olan kimesneler cümle terekelerini zabit ve hakk-ı verese ve beytü'l-mâl ibtâl eylediklerine binâ'en bin yüz on dokuz senesinde Şeyhü'l-islâm olan müteveffâ Sâdîk Efendi arz ve telhîsi mûcebince bâ-hatt-ı hümâyûn kudât ve hükkâm nefy-i mülk ile nakl şehâdet şehâdet maddelerini istimâ'dan memnû' olmalarîle müddet-i vefîre maddeteyn-i mezkûreteyn istimâ' olunmayup hukûk-ı verese ve hakk-ı beytü'l-mâl ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf erbâbına vâsıl ve nakl-i şehâdet maddesi ile'l-ân gayr-i mesmû' olup lâkin mûrûr-ı zaman sebebîle kudât ve hükkâmın nefy-i mülk maddesini istimâ'dan memnû'yetleri emri mensî olarak karîbü'l-ahdde madde-i mezkûre kâl-evvel şâyi' ve işbu hilâlde kesret üzre vâki' ve ale'l-husûs zevceyn beynlerinde vereselerini mîâslarından mahrûm kılmağıçün herbiri birer mahkemeden hüccet itdirüp kangısı evvel vefât ider ise âhari nefy-i mülkü mutazammin hüccetin mazmûnunu verese müvâcîhelerinde isbât ile hukûk-ı vereseyi ibtâl itmek i'tiyâd itmelerîle kudât ve hükkâm madde-i mezkûreyi istimâ'dan müceddeden men' ve tahdîr ve memnû'yetlerini i'lâm içün memâlik-i mahrûsamda vâki' beldâna evâmir-i aliyyem neşr olunmak husûsu emr-i sevâb olduğuna Şeyhü'l-İslâm-ı müşârun-ileyhe arz ve telhîs itmekle pâye-i serîr-i şevket-masîr-i pâdişâhâneme lede't-takdîm mûcebince amel ve işbu nefy-i mülk maddesinin istimâ'ı memnû'yeti râbita-i kaviyye tahtına idhâl ve ilâ-mâşâallâhu-teâlâ düstürü'l-amel tutulmak üzre aklâma ve Âsitâne-i sa'âdet'imde vâki' cemî'-i mehâkime kayd ve memâlik-i mahrûsamda vâki' kudât ve nüvvâba mü'ekked evâmir neşr olunup fîmâba'd hilâfi hareketden ictinâb oluna diyü hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfta-i sudûr olmağın vech-i meşrûh üzre amel ü harekete dikkat ve ikdâm ve hilâfi hareketi tecvîzden ittikâ-i tâm olunmak içün i'lâmen ve

ifhâmen hâssaten işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve sadr-ı a'zamîm çukadârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali zîde-kadruhû ile ırsâl olunmuşdur imdi şeref-efzâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûnum ve Şeyhü'l-İslâm-ı müşârun-ileyhin telhîsi mûcebince fîmâba'd nefy-i mülk maddesini istimâ'dan memnû'iyeti ilâ-mâşâallâhu-teâlâ mer'î ve düstûrî'l-amel tutulmak ve hilâfindan mücânebet olunmak ehass-ı mutâlebe-i şâhâinem idiği siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmuñuz oldunda işbu emr-i şerîf-i itâ'at-dirîgimiz cümle müvâcehesinde feth ü kırâ'et ve mazmûnunu i'lân ve işâ'at ve sicillât-ı mehâkime kayd u sebt ve ale'd-devâm muktezâsı üzere hareket ve ser-i mû kusûr ve rehâvet vukû'undan mübâ'adet itmeñiz tâbında fermân-ı âlîşânim sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnîle amel ü hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâzî tahrîren fî evâsît-ı şehr-i rebîü'l-ûlâ sene ihdâ ve aşer ve mi'eteyn ve elf

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Bu husûs için mücebince mektûb-ı hazret-i

Sadâret-penâhî vardır

Kad-vasale ileynâ ve kayd-şûd fî 9 Za sene 1211

S:111/B:125

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâkı' kazalar ve Bolavadin Kazaları'yla sair güherçile bulunan Mahallelerinin kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhir'ül-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib sükkânından olub Güherçile mübâya'acısı nasb olunan Turunçzâde Sâlih ve a'yân ve zabitân ve iş erleri zîde kadrehû tevkî'i refî-i' humâyunum vâsîl olicak ma'lûm ola ki İstanbul Baruthânesiün Karahisâr-ı Sâhib ve Bolavadin ve sair güherçile bulunan Kazalarından geçen sene yirmi bin vukîyye güherçile mübâya'ası tertîb olunmuşiken ol-mikdâr güherçilenin mübâya'acı mumâileyh on bin vukîyyesini taahhûd eyledigine binâen zîkr olunan on bin vukîyye güherçileyi mübâyaacı mumâileyh baruthâne-i âmireme tamâmen teslîm etmiş olub ancak işbu sene-i mübârekede ziyâde güherçileye lüzumu derkâr olmak münâsebetiyle yine mumâileyh Turunçzâde ... rûz-ı hızırından i'tibâr eyleyesiz derûnunda teslîm etmek şartıyla on beş bin vukîyye kâlî ve hâlis güherçile mübâ'ya ve tedârikine baruthâne-i âmireme ittisâl

ve teslîm olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunca hâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan İstanbul Baruthânesi Emîni El-Hâc İsmâîl Râsih zîde mecdehû inhâ etmekle Karahisâr-ı Sâhib Sancağı kazalarınca geçen sene tertîb olunan yirmi bin vukîyye güherçileden on bin kıyyesini gönderilen numûne üzere irsâli ... olunduğuna binâen olmîkdâr güherçile kâlî hâlis olarak irsâl ve numûneden veren olursa tekrâr baruthâne-i âmiremde kâl olunub her neki zuhûr iderse hesâb olub bilâ mahsûb olacağı beyâniyla emr-i şerîfim olduğu bâş muhâsebede mukayyed olmağla güherçile-i mezkûr be-her-hâl rûz-ı kâsimdan mukaddem teslîm-i baruthâne-i âmire olmak lâzimedden olmağla ... üzere numûnesine göre bahâ' ve nakliyesi emîr-i mumâileyh tarafından verilmek şartıyla siz ki kudât ve nüvvâb mümâ ileyhim ve sâirleri siz ma'rifetiniz ve güherçile mübâya'acısı mümâileyh ma'rifiyle alâ eyyi hâl on beş bin vukîyye kâl hâlis olarak mübâya'a ve tedarik ve baruthâne-i âmireme irsâl ve teslîm olunmak fermânım olmağla hâssaten işbu emr-i şerîfim isdâr ve ... ile irsâl olunmuşdur imdi ve sonra bâlâda beyan olunduğu üzere İstanbul baruthânesiçün matlûb olunan on beş bin ... üzere numûnesine göre bahâ ve nakliyesi emîr-i mumâileyh tarafından verilmek şartıyla alâ eyyi hâl ma'rifetiniz ve mübâya'aci mümâileyh ma'rifiyle mübâya'a ve tedârik ve rûz kâsimdan ka'dim dersa'âdetime irsâl ve teslîm-i dikkat ve bu hususda nihâyet ihtimâm olunarak tanzîmine sa'y ve gayret eyleyesiz ve sen ki mübâya'aci-i mümâileyhsin sen dahî mûceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemeñ babında fermân-ı âli şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle ... vardıkda bu babda ve vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudur iden işbu emr-i şerîf-i celîl'iş-şân vâcib'ül-etbâim ve lâzîm'ül-imtisâlimin mazmûn münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî ... şehr-i zî'l-ka'de sene ihdâ aşer ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyyetü'l-

Mahrûsa

Bâ-mühr-i vezîr-i
Mükerrem es-Seyyid
Ali Paşa Vâli-i
Anadolu

Bu husus için mûcebince mektûb hazret sadâret penâhî dahi vardır.

Kad vasale ileynâ ve kayd şüd

Fî 13 Zi'l-ka'de

Sene 1211

S:111/B:126

Şeriat Şîâr Karahisâr-ı Sâhib Kadısı Fazîletlü Efendi zîde fazlühü kıdvet'ül-emâsil ve'l-akrân 'ayan izzetlü ağa ... ve nakîb'ül-eşrâf Kaymakam efendiler ve mindâr-ı memleket ve şîârı iş erleri zîde mekâdirahüm inha olunur ki bu zilâl-i meyâmîn-i

iştimâlde avâtîf-ı âliyye-i şahâne ve avârif-ı behiyye-i mülükâneninbâ hattı humâyûn şevket makrûn Eyâlet-i Anadolu uhde-i sadâkatimize tevcîh ve emr-i humâyûn buyurulmakla nâşî olduğumuz mahalden hareket ve tevfîk-i bârî ile eyâlet-i mezkûre cânibine azmimiz musammem olduktan sonra hasebü't-tarîk râh ve işimizde bulunmağla vurûd ve ubûrumuz lâbûd ve müstakzî olmağla idi muhâtabasiyle mumâ ileyhüm siz dâiremiz halkının rûz-ı mürre ta'yînâtlarıçün iktizâiden ecnâs-ı zehâir ve levâzîm-ı sâireyi muekkat Şer'i şerîf ve cümle ve mübâşırleri ma'rifetleriyle Pertev cem' ve tedârik ve hâzır ve müheyye' ve bulunmağına me'mûra teslim ve edâya mezîd-i s'ay ve ihtimâm ... vürûdumuzda mucîb-i su'ûbet olub hâlâttan ictinâb ve ittikâ eylemekte meyânında Divân-ı Anadolu vürûddan meşhur buyuruldu tahrir ve isdâr da'vet'ül- ... kîdvet'ül-emâsil ve'l-akrân 'izzetlü Mehmet Ağa yed-i kudretiyle ... olunmuştur usulünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre ber mücebi buyruldu mahall ve hareket ve hilâf-ı güne hareketten gâyet'ül-gâye tehâsi ve mücanebet eyleyesiz deyu

Fî 19 Şevval sene-i 1211

Vasale ileyna vekuyyide fî 24 N Sene 1211

S:112/B:127

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâkı' kazâaların kuzzat ve nüvvâbî zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i humâyûn vâsîl olacak ma'lûm ola ki bu def'a Karahisâr-ı Sahib Sancağı sâbikan Karaman Vâlisi düstûr-u mükerrem müşîr-i mufahham nizâm'ül-âlem vezîrim Süleyman Paşa ademallâhu te'âlâ iclâlehûye işbu sene-i mübâreke şevvâl'il-mükerremînin dördüncü gününde 'avâtîf-ı _____ şahâne ve avârif-ı behiyye-i husrevânemden ber-vech-i arpalık tevcîh ve ihsan-ı pâdişâhânem olub vezîr- müşâr'ün-ileyh lîva-i mezkûra vâsîl oluncaya kadar zabt ve rabt-ı memleket ve inhâ ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ ve zuafâ zîmnînda bir mütesellim nasbindan lâbudd ve muktazi olmaktan nâşî vezîr müşâr'ün-ileyhin karîndaşı olan Karahisâr sükkânından kîdvet'ül-emâcid ve'l-a'yân Hasan Bey zîde mecdehû nasb olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu vezîr müşâr'ün-ileyhin kapu kethüdâsı hâcegân-ı dîvân-ı humâyûnumdan sâbikan mâliye tezkirecisi kîdvet'ül-emâcid ve'l-ekârim seyyid Sâdîk zîde mecdehû bâtakrîr istida'â itmekle vech-i meşrûh üzre mîr-i mümâileyh mütesellim nasb olunub hilâf-ı rîzâ hareketde bulunmamak fermânım olmağın imdi siz ki mevlâna mümâileyhimsiz mîr-i mümâileyh vusûl-u

müşâr’un-ileyhe kadar hilâf-ı rîza hareketde bulunmamak üzere lîva-i mezkûre mütesellim nasb olunduğu ma’lûmunuz oldukça ber-vech-i meşrûh müteselliimlik-i mezkûriyye tarîh-i merkûmdan vusûl-u müşâr’ün-ileyhe kadar birâderi birâderi mîr-i mümâileyhe zabt vezîr-i müşâr’ün-ileyh cânibine ‘âid olan tayyârât-ı kadîmden ... vecihle ahz ve kabz itdirilüb müteselliimliği emûrîn-i âherden müdâhil ve ta’arruz itdirmeyüb ve mîr-i mumâileyh dahî hilâf-ı rîzâ harekette bulunmamak için ifâde ve tenbihle müsere‘at ve hilâfindan hilâfindan mücânebet eylemeñiz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle .... vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcib’ül-ittibâ‘ ve lâzîm’ül-imtisâlimin mazmûn-u itâ‘atmakrûniyle ‘amel ve hareket ve hilâfindan tehâsi ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timât kâlasız tahrîren fî evâsit-ı şehr-i Şevvâl’îl-Mükerrem sene ihdâ aşer ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyyet’îl-Mahrûsa

Bu husûs için mücebince buyruldu-i emr-i üslûb hazreti velî’ün-niamî dahî vardır kad vasale ileynâ ve kayd

Fî 13 Zi’l-ka‘de

Sene 1211

S:112/B:128

Müşâr’ün-ileyh Hazretlerinin feraş-ı sarây buyurulmuşudur.

Şer‘atşâî Karahisâr-ı Sâhib Kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhum ve kıdvet’ül-emâsil ve’l-akrân Karahisâr Sancağı’na bu def‘a tarafımızdan mütesellim nasb ve ta‘yîn olunan e’s-seyyid Hasan Bey ve a‘yân ve vücûh-u memleket ve sâir iş erleri zîde kadrehüm inhâ olunur ki bu def‘a ‘avâtif-ı ‘aliyye-i hazreti cihandârî ve ‘avârif-i behiyye-i husrevânîden uhdemize tevcîh ve ihsân buyurulan lîva-i Karahisâr’a ‘âzîmen ‘înâyet-i hazret rabbi’l-‘izzet ile işbu mâh-ı Şevvâl-i Şerîf evâsitînda medîne-i Konya’dan hareket olunmak ... ve el-hâlet-i hezihî dâiremiz halkına iktizâ iden konakların tertîb ve bimenn-i te’âlî nûzûl olunacak sarayın feraşicün Enderun mehter başımız fahrü’l-akrân .... zîde kadrehû ta‘yîn ve irsâl olunub bâlâda bast-u beyân olunduğu vecih üzere dâiremiz halkına lütûmu olan konak ve mefrûşâtı m‘arifet-i şer‘ ve cümle ittifakıyla tertîb ve feraş ve â‘mâde eylemeñiz bâbında tarafımızdan işbu buyurulmuş tahrîr ve isdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur inşâallah-ü-te‘âlâ vusûlünde ber-minvâl-i muharrer müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket birle zikrolunun

konakları ve lüzumu olan mefrûşâtı bir kadim akdem tertîb ve tefrîş ve hazır ve emâre eylemeğe ziyâde takayyud ve ihtimâm ve hilafından ittikâ-i tâmm eyleyesiz.

Fi- 9 L Sene 1211

S:112/B:129

Müşâr'ün-ileyh Hazretlerinin zâhîre buyurulodusudur.

Şeriat şîâr Karahisâr- Sahib Kadısı faziletlü efendi zîde fazluhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve eşrâf-ı belde ve bi'l-cümle vücûh-u ahâlî ve iş erleri zîde kadrehüm inhâ olunur ki bu hilâl-i meymenette iştimâlara avâtif-ı aliyye-i hazret-i cihandârânem uhde-i ledikkat ve istihâlimize tevcîh ve ihsân buyurulan Liva-i Karahisâr'a 'âzîmen 'înâyet-i hazret rabbi'l-izzet ile işbu mâh-ı Şevvâl-i Şerîfin yirmi birinci yevmi isneyinde Karamîk Kazâsı kurâlarından Konarlu nâm karyeye nûzûl ve ... çend-rûz zarfında mahall-i ikâmet ve karargâhimiz olan Medîne-i Karahisâr'a duhûl olunacak olmağla ber mu'tâd-ı kadîm dâiremiz halkına iktizâ iden ecnâsi zahâir ki şimdiden tehyie ve ihmârî lâzımeden olmakdan nâşî bitevfîkatın medîne-i merkûmeye vusûlümüzden mukaddem dâiremiz halkına luzûmu olan ecnâs-ı zehâirin mu'tâd-ı kadîmi üzre ber-mûceb-i defter-i müfredât ma'rifet-i şer' ve cümle ittifakiyle bir kadem akdem yerlü yerinde cem' ve hâzır ve âmâde ve tarafımızdan kabzına me'mûre tamâmen edâ ve teslîme mezîd ihtimâm ve dikkat eylemeñiz bâbunda iş bu buyuruldu tahrîr ve isdâr ve ... ile ırsâl olunmuşdur. Înşâallahü Teâlâ vüsûlünde gereğince ber-minvâl-i meşrûh mûceb-i buyurulduyla amel ü hareket ve hilâf-ı rîzâ ve mugâyir-i buyuruldu zarûret ve rîzâ ... mûceb olur hâlt-i vukû'unu tecvîzden müba'adet eyleyesiz.

fi 12 L sene 1211

Kad vasale ileynâ ve kayd fi 23 L sene 1211

S:113/B:130

Şeriat şîâr Karahisâr-ı Sahib kadısı faziletlü efendi zîde fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân 'izzetlü ağa zîde kadrehû ve mâzun bi'l-ifta ve nakîbü'l-eşrâf kâimmakâmî faziletlü efendiler zîde ilmehumâ ve a'yân-ı vilâyet ve serdâr-ı memleket ve zâbitân ve sâire ve cümle işerleri züyyidet mekâdirahüm inhâ olunur ki bu hilâl-i meyâmine iştimâlara avâtif-ı aliyye-i şâhâne ve 'avarif-i behiyye-i mülûkaneden bâ-hatt-ı humâyûn şevket-makrûn Eyâlet-i merkûm-u Anadolu uhde-i sadakatimize tevcîh ve ihsân-ı hümâyûn buyrulmaktan nâşî olduğumuz mahalden hareket ve rehber-i tevfîk-

i bâriyle eyâlet-i mezkûre cânibine azimetimiz musammem ve muhakkak olub kazânız hesâbü'd-tarîk-ı râh-ı destimizde bulunmağla vürûd ve 'ubûrumuz lâbudd ve muktazi olmağla imdi muhatabım mümâileyhimsiz dâiremiz halkníkâbed ve zümre ta'yinatlarıçün iktizâ iden ecnâs-ı zahâiri ve levâzîmât-ı sâireyi ma'rifet-i şer'i şerîf ve cümle mübâşiri ma'rifiyle yerlü yerinde cem'an tedârik ve hâzır ve himâyet ve kabzına me'mûra teslîm ve edâ-yı mezîd-i sa'y ve i'tiyat ve ... vürûdumuzda mûceb-i suûbet olur hâlâtdan ictinâb ve ittikâ eylemeniz bâbında Dîvân-ı Anadolu ... işbu buyuruldu tahrîr ve isdâr ve ... Enderun kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân izzetlü Mehmed Ağa zîde kadrehû ile tisyâr kılınmışdır ... vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre ber-mûceb-i buyuruldu amel ve hareket ve hilâfina hareketden nihâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eyleyesüz.

fi 19 S sene 1211

S:113/B:131

Şerîat şîâr Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın hâvî olduğu kazalarının kadıları zîde fazlehüm ve kîdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân Voyvodası ve a'yâni 'izzetlü ... zâbitân-ı sâire ve söz sahipleri ve bi'l-cümle işerleri züyyidet mekâdirahüm inhâ olunur ki iş-bu bin ikiyüz onbir senesi Şevvâlü'l-mükerremîn dördüncü gününde vukû' bulan tevcîhât-ı hümâyunum avâtîf-ı aliyye-i şahâne ve avârif-ı behiyye-i mülükâneden bâ hattı hümâyun şevketmakrûn Eyâlet-i Anadolu uhde-i hâlisânemize kemâkân ibkâ ve mukarrer buyurulmakdan nâşî zabit-u rabt-ı memleket ve himaye ve siyâne eylemek bâbında sâdîr olan emr-i celîli's-şân şerefbahş vürûd itmekle eyâlet-i mezbûrda vâkî' olan kazalarına ... i'lân ve işâ'at-ı rüsûm-u dîvâniyeden olmağla imdi siz ki muhâtabım mümâileyhimsiz berkâr-ı sâbık sizler dahî kazâalarınızın muhtevî olduğu kırâlara i'lân ve işâ'at ve vedi'a-i Cenâb-ı Hâliku'l-Berâya olan fukârâyi râiyyeti dâimâ himâye ve siyâne ve hilâf-ı emr ve rizâ hareketten mübâ'adet ve lâzîmu'l-inhâ hususuni i'lâm-ı mübâderet eylemeniz bâbında dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve isdâr ile ırsâl olunmuşdur inşâallâh-u Teâlâ vusûlünde gerekir ki vech-i meşrûh üzre ber-mûceb-i buyuruldu amel ve hareket ve hilâfindan begâyet tehâşî ve mücânebet eyleyesiz.

Kad vasale ileynâ ve kayyede fi 19 Z Sene 1211

S:114/B:132

Düstür-u mükerrem müşir-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr'il-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'rre'yi's-sâib mümehhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu vâlîsi vezîrim es-seyyid Ali Paşa edâmallâhu-teâlâ iclâlehû tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen vüzerây-i 'izâmîmda ... ve ta'dârı ve vükelâ-yı fihâmîm olur diyü ve kâr güzâr ve hamîyyet şîârî olub her vechile mahall ve müstehak ve şayet âtîfet olduğu ecilden zîkr olunan Anadolu Eyâleti bundan akdem sana tevcîh ve üzerinde olmağla hakkında mezîd-i 'inâ'yet-i 'aliyye-i şâhâne ve mezîd-i re'fet-i seniyye-i pâdişâhâinem zuhûra getürülüb işbu bin ikiyüz onbir senesi Şevvâli'l-Mükerremîn dördüncü gününde avâtîf-i aliyye-i mülükâne ve avârif-i behîyye-i hüsrevânemde şeref-yâfta-i sudûr olan hatt-i hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince Eyâlet-i mezbûre yine sana ibkâ ve mukarre kılınmağla kemâkân mutasarrif olman emrim olmuşdur buyurdum ki hatt-i hümâyûn-u 'inâyetmakrûnumla sâdir olan fermân-ı celîli'l-kadrim ve ibkâ ve mukarrer kılındığı üzere zîkr olunan Anadolu Eyâleti'ne kemâkân sen mutasarrif olub zabt-uabt-i memleket ve himâye ve sıyâne-i raiyyet bâbında ve def-i ref-i ta'diyat ve mezâlimde ve sâir fermânım olan hîdmet-i âiliyyemde edâ ve temşiyet ve tekmeîlinde bezl-i iktidâr sa'y-i bîşümâr olub fîmâ ba'd fukârâyi raiyyet ve tershâne-i vilâyet ve kasabât-i memleket ber-vechile zulm ve teaddî ve tecâvûzden nihâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kîlasın tahrîren fi'l-yevm errâbiu' min şevvâli'l-mükerrem sene ihdâ aşer ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el-Mahrûsa

Kad vesale ileynâ ve kayd

fi 19 Ze sene 1211

S:114/B:133

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâkı' kazalar ve Bolavadin Kazaları'yla sâir güherçile bulunan kazâlarıyla kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrehüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnum'dan İstanbul Baruthânesi Emîni kıdvetü'l emâcid ve'l a'yân e'l-Hâc e's-Seyyid Abdü'r-Râsih zîde mecdehûnün takdîm eylediği takrîrî mefhûmunda Karahisâr-ı Sâhib ve Bolavadin Kazâlarıyla sâir güherçile bulunan kazâlar re'âyâsından

olub bâ fermân-ı âlişân üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlif-i ‘örfiyye ve cizye-i şer’îyyelerini edâ ve güherçile hîdmetini rü’yet eylediklerinden sonra reâyâ-yı merkûmenin rencîde olunmaları îcâb etmez iken kazâhâ-i mezkûrenin a‘yân ve voyvoda ve sâir ehl-i örf tâifesi güherçile maddesini vesîle ederek reâyâyi merkûme ta‘addî ve rencîdeden hirâz olmadıklarını beyân-ı birle ba‘de eziyyet olmakûlelerin vâkı‘ olan medâhile ve te‘addîlerini men‘ ve def‘i bâbında emr-i şerîfim sudûrunca tahrîr ve testîr etmekle ehl-i zimmet ve reâyânın bir ferdi hâric ve kâğıdsız kalmamak şartıyla vech-i meşrûh üzre amel ve müstehakkalarına göre ale’r-ru’ûs evrakları verilüb cizyeleri mâl-ı cânib-i mîrîcün cem‘ ve tahsîl olundukdan sonra müft ve meccânen yem ve yeyecek nâmî ve kasabât-ı sâire ile re‘âyâyi fukarâsı rencîde ve te‘addî olunmamak ve beher sene cizyedârlara virilen berât-ı şurûtundan idîgi ve devlet-i aliyyemin umûr-ı mu‘tenâsından olan barut-ı siyâhın cüz-i a‘zamı olan güherçilenin tabhîna me’mûr amele-yi hîdmet-i merkûm vesîlesiyle ehli ‘örf tâifesi taraflarından te‘addî ve rencîde olunmamak üzere evâmir-i şerîfim ve ... geldiği hazîne-i âmirem defterlerinde mukayyed olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ... ile ırsâl olunmuşdur imdi ve sonra bâlâda bast-u beyân ve tafsîl ve ayân kılındığı üzere siz ki kudât ve nüvvâb mümâileyhim ve ‘ayân ve zâbitân ve sâir iş erlerisiz barut husûsu devlet-i aliyyemin e‘zam -ı umûrundan olub ve bâ-husus ... mümâileyh ma‘rifetiyle i‘mâl olunacak barut hâsse a‘lâ olmak üzere matlûb ve barut-u mezkûrelerin i‘mâli beher hâl kiltelü güherçilenin mêmûr-u ileyh fiâti olmağla ihrâc ve i‘mâline memûr amele ve ehl-i zimmet reâyâya hîmet-i merkûm vesîlesiyle ehl-i ‘örf tâifesi taraflarından te‘addî (**S:115**) ve rencîde olmasını rızâ-i şâhâinem olmadığı ma‘lûmunuz oldunda kazâhâ-i mezkûrede olan güherçile amelesine ehl-i ‘örf tâifesince ve sâireleri vâkı‘ olan te‘addî ve rencîdeleriyle men‘ ve def‘ eylemeğe ziyâde takayyud ve ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdîr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’s-şân-ı vâcibu'l-ittibâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimiñ mazmûn-ı itâ‘atmakrûnîle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timad kılasız tahrîren fî gâyeti-i zi'l-ka‘de sene ihdâ ‘aşer ve mieteyn ve elf.

İşbu emr-i şerîf-i âlişân mûcebince mektûb sadâretpenâhi vardır Kad vasale ileynâ ve kayd

S:115/B:134

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Kütahya ve Aydın Sancakları'nda vâkı' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum tevkî-i refî'i hümâyun vâsıl olıcak ma'lûm ola ki iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşlarından Mehmed Saîd Bey dâme mecdehûnün takdîm eylediği 'arz-ı hâli mefhûmunda berât-ı âlişânımla ber-vech-i maktû'uhdesinde olan ifrâz-ı Zü'l-Kadriyye mukâta'asından müfrez-i perâkende Aydın ve Saruhan Mukâtaası reâyâlarının Emirdâğı nâm mahall mahall-i aslı melce' ve me'vâları olub ancak reâyâyi merkûme pür kân tâifesinden konar öbü .. makûlesinden olmaları hasebiyle Eyâlet-i Kütahya ve Aydın Sancakları'nda ve elviyehâ-i sâirede sâkin olan perâkende reâyâsına senevî üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrî ve rusûm-u raiyyetlerini mümâileyh tarafından mansûb voyvodalarına edâ ve teslimde kusurları yoğiken bu esnâda ba'zı mütesellim ve voyvoda ve sâir ehl-i 'örf tâifesi taraflarından hilâf-ı kanun ve muğâyir-i şurût-u mâl-ı mîrî ve bahâne-i sâire ile reâyâyi merkûmeye bu vechi vâkı' olan medâhil ve te'addîleri ma'rifet-i şer'le men' ve def' olunmak için emr-i şerîfim sudûrı bâbında istid'â-yı 'inâyet etmeğin Hazîne-i Âmirem'de mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda mukâta'a-i mezbûre mea' teâvün-ü şemsiyye-i sahîha senevî bir yük yirmi iki bin yediyüz elli akce mâl ile mîr mümâileyhin ber-vech-i maktû' uhdesinde olduğu ve vâkı' olan mahsûlât ve rüsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olageldiği üzere ahz ve kabz etmen virilen berât-ı âlişânımlı şurûtundan idüğü derkenâr olundukda imdi derkenârı ve şurûtu mûcebince 'amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükmü şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel edib dahî ber-vech-i muharrer mukâta'ât-ı mezbûre mea' teâvün-ü şemsiyye-i sahîha senevî mezkûr olmikdâr akce mâl ile mîr-i mümâileyhin ber-vech-i maktû' uhdesinde olduğu ve şurût-ı vech-i meşrû' üzere hazîne-i Âmirem defterlerinde mukayyed olmağla siz ki kudât ve nüvvâb mümâileyhimsiz ber-mûceb-i şurût-ı şartu'a-i'mezbûre-i mümâileyhin yedinde olan berât-ı âlişânımlı mûcebince zabt ve rabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânun-ı kadîm ve olageldiği üzere ahz ve kabz ve cem' ve tahsîl itdirilüb hilâf-ı şurût ve muğâyir-i emr-i şerîfim ehl-i 'örf tâifesinin vâkı' olan medâhil ve ta'diyelerin men' ve

def^e eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız tahrîren ff’l-yevmi’-l hâmîs-u ‘aşer fî şehr-i Recep sene ihdâ aşer ve mieteyn ve elf.

Kostantinîyye’l-Mahrûse

İş bu emr-i şerîf-i âlişân mücebince mektûb Hazret Sadâret-penâhi vardır.

Kad vasale ileynâ ve kayd

ff 20 Z sene 1211

S:117/B:135

İşbu bin ikyüz onbir senesi mâh-ı zi’l-ka‘de gurresinde cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le kurâ ve mahallâta tevzî‘ ve taksîm olunan mesârif-i vilâyetiñ sâliyâne defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Guruş

0015 Mübâya‘a isti‘câline gelen Şâtır Ağâ’ya virile hizmet

0002,5 İ‘lâmına virilen

0017 Konağıçün Serdâroğluna virilen

0015,5 Tevzî‘ defteriçün gelen Çukadar Ağâ’ya hîdmet

0006,5 İ‘lâmına virilen

0003 Konağıçün Serdâroğluna virilen

0015 Âbbas birâderi Hasan Ağâ Kütahya Mütesellimi oldunda i‘lân-ı buyurulduyu getiren çukadara hîdmet

0006,5 İ‘lâmına virilen

0003 Konağıçün Hâcî Ahmed’e virilen

0038,5 Kızıl Kilise’den tenzîl olunan

0116

0050 Süglün Karyesi’ne olunan imdâd

0015 Devletlü Mehmed Paşa Efendimiz’in zâhîre bahası edâ-i tezkiresiçün harç

0015 Kîra’ ahâlisinin iskânı için ‘ahur kapularının küşâdına Hâkim Çukadarîle Baş Çavuşa virilen

0120 Eğret Karyesi’ni Kütahya Mütesellimi Osman Paşa tutdukda mer‘alarına imdâd

0100 Devletlü Mehmed Paşa Efendimiz’e virilen çayır akcesi

- 0016 Mümâ ileyh Osman Paşa'nın mütesellimlik 'ilânı buyuruldusu getüren çukadara hizmet
0006,5 'İlâmına virilen
- 0004 Konağıçün Serdâroğluna virilen
- 0050 Devletlü Mehmed Paşa Efendimiz'in iç muhtarı hıdmetine zamm
0025 Terzi Hacı Abdullah'a virilen
0517,5
- 0015 Fevt olan yeniçeri emri getüren Evcât Çavuşu'na hıdmet
0006,5 'İlâmına
- 0008 Konağıçün Serdâroğluna virilen
- 0010 Mübâya'a isti 'câline gelen Kara Hacı Mehmed'in adamına
0006,5 'İlâmına virilen
0010 Nâfi olunan nisvâniçün menzilciye
0636,5
- 0016 Tahmasçı Oğlu'na fermân getüren Silahşör Âğa konağıçün Serdâroğluna
0035 Kütahya Mütesellimi Osman Paşa Hazretleri'nin Tatar Âgası menzil
nizâmına geldikde verilen hıdmet
- 0010 Kahvukîye 20
0006,5 'İlâmına
- 0026 Konağıçün Serdâroğlu'na
0016,5 Sâdîk Paşazâde İbrâhim Paş'^nın bîrâderi konağıçün Serdâroğlu'na
virilen
- 0400 Sâlyâne tahsîliçün Hâkim Efendi'ye
1560 Devletlü Mehmed Paşa Efendimiz geldikde gerek sarây ve gerek harem
döşemesine Hacioglu'na virilen
0311,5 Bin ikiyüz onbir senesine mahsûben Kütahya'ya taksît olunan
0158,5 Nakt-i şeyh ve konak masârifî
3176,5
- 0490 Harc-ı tezkire guruş 5 sene 1211 mahsûben Karahisâr Mutasarrîfi
Mehmed Paşa Efendimiz'e takyît-ı evvel guruş 480   harc-ı tezkire
guruş 5
- 0022 Sene 1211 Mahsûben ber-mu'tâd çavuşlar kethüdâsına guruş 130
'ilâmına guruş 6,5 konağına guruş 2,5

0048 Şâm tarafından gelen Samuncu nâm Âğa konağına guruş 15 Tornacı
Âğa'ya ve Sâmuncu Âşa'ya ziyâde virilen bârgîr kirâsı guruş 33

0013,5 Güherçile 'ilâmına guruş 6,5 bir def'a yeniçeri mahlûlîcün gelen Ocak
Çavuşuna virilen guruş 7

3750

(S:118)

Guruş

3750 Nakl-i yekûn

0006,5 Harc-ı 'ilâm

0025,5 Hamr ve 'ark zecriyesi emriyle gelen çukadara hîdmet guruş 15 'ilâmına
guruş 6,5 konağına guruş 4

0068,5 Turfalılı'dan bakâya

0017,5 Kütahya Mütesellimi Mehmed 'Âşa'nın i'lân-ı buyuruldusu getiren
tatara guruş 8 'ilâmına guruş 6,5 maktûl-ı nisvâniçün muhzır Ahmed'e
guruş 3

0011,5 Çardaklı 'Ali 'Âşa konağına guruş 5 'ilâmına guruş 6,5

0030 Karyelerden bende etmemek için hâkim çukadarı ve Osman Çukadara
ve dîvân efendisine

Barut

Gurşun

Kîyye

Kîyye

8

8

Guruş

Guruş

16

8

S:119

Guruş

8837 nakl-i yekün

0015 sürülen avratlar için Tatar Ağasına .... 10 devletlü Ali Paşa Efendimiz'in
Yalvaçtan gelen zahîresi konağına

0200 devletlü Mehmed Paşa Efendimiz ... Kara .... Salar Karyesi'ne ...15
Karaarslan Karyesi'ne ... 20

0011 Devletlü Ali Paşa Efendimizin zahîre emr-i isti‘câline gelen tüfenkcilerin
konağına

0067 Sâlyâne tahsîlinde çavuşlara muhtarlarla çukadarlarla

0256 Tevzîden sonra ..... verilen akçe kâidesi

0028 Saray damcısına

0409 Devletlü Mehmed Paşa Efendimiz vaktinden bu vakte bargir kirası

0013 Kayseri'ye giden güherçile i‘lâmı ve sipâhilerin ihraç i‘lâmı

0025 Taş okunda torba ve urgan ve bekçilere

0219 efendimizin matbahâsına ve muhtar Ahmed evine masraf

0051 Efendimizin teşrifinde .... saraya hasır saman ve hatab

0061 Efendimizin teşrifinde ....

0645 Ramazanın yirmi beşinci gününden Zi'l-Kâ'denin sekizinci gününe
gelince ... Ağa'ya konak masârifî

0048 Devletlü Ali Paşa Efendimizin kaza zahîrecileriçün masrafi

0106 Zahîreci .... Ağa'ya virilen kahve 17 kıyye duhan 18 kıyye

0085 zahîreci ... Ağa'ya harçlık

11078

1400 Mütevellî efendiye akce fâidesi

0150 Devletlü Salih Paşa Efendimiz için Gebeciler Karyesine imdâd

0237 Hân-ı cedîd .... 57 Yukarı Acem Hanı .... 50 Aşağı Acem Hanı 50
Üzengiciler Hanı ...50 Hisâr-ı Selmânî Hanı ....15 Sürûrî Hanı 15

0085 Herküle Hanı .... 15 ... Hânı .... 20 Emir Hüseyin Hanı .... 15 Timurtaş
Hanı .... 15 Molla Mehmed 20

6250 Sene-i Cedîd menziliçün

0250 Güzeşte menzîl imdâdi

3300 Devletlü ... Efendimize zahîre baha ve mehterbaşı hizmeti

0562,5 Harc-ı defter

0300 Harc-ı haraç ... 165 Menzil mûrâsilesi ... 565 Kara Hisâr 35

0043 hakkı tut emriyle memûr-u devlet çukadarı ve devletlü Ali Paşa
Efendimiz Çukadarına ... 15 iki i‘lâm 13

0026 Konaklarına ...17 Öşr Ağası konağına 9

0033 Adâlet emriyle gelen sadrazam çukadarına ..... 20 iki i'lâm 13
23715 yalnız yirmi üçbin yediyüz onbeş guruştur

S:120

Mahalle-i 'Imâret		Mahalle-i Sofular		Mahalle-i Nasârâ	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
30	1793	10	1684	23	1055
Mahalle-i Karaman		Mahalle-i Câmi'-i Kebîr		Mahalle-i Tâc Ahmed	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
36	903	27	510	27	454
Mahalle-i Akmescid		Mahalle-i Hacı Yahyâ		Mahalle-i Kâhil	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
28	371	12	369	13	369
Mahalle-i Arabmescidi		Mahalle-i Ardîç		Mahalle-i Hacı Mahmûd	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
28	371	28	371	36	296
Mahalle-i Molla Yahşı		Mahalle-i Çavuşbaşı		Mahalle-i Fakih Paşa	
Para	Guruş	Para	Guruş		Guruş
36	296	36	296		200
Mahalle-i Kubbeli		Mahalle-i Burmalı		Mahalle-i Efecik	
	Guruş		Guruş		Guruş
	200		200		164
Mahalle-i Doğancı		Mahalle-i Yukarı Pazar		Mahalle-i Hacı Utul	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
8	164	8	164	8	164
Mahalle-i Egeste		Mahalle-i Bedir <u>Beg</u>		Mahalle-i Kara Kâtib	

Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
24	154	24	141	24	141
Mahalle-i Hacı İsmâîl		Mahalle-i Çavuşoğlu		Mahalle-i Sinan Paşa	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
16	132	4	93	30	77
Mahalle-i Zâviye		Mahalle-i Hisarönü		Mahalle-i Sinan Halîfe	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
13	79	13	79	21	55
Cem'an yekûn					
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
29		11441			
Karye-i Serçe		Karye-i Kal'acık-ı Kebîr		Karye-i Çobanlar	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
31	801	31	801	11	718
Karye-i Sülümenli		Karye-i Ayvalı		Karye-i Mihâ'il	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
29	640	25	539	25	539
Karye-i Döğer		Karye-i Salar		Karye-i Susuz	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
18	422	25	539	18	422
Karye-i Hâss-ı Çakır		Karye-i Corca-i Kebîr		Karye-i Gebeceler	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
9	339	36	326	36	326

Karye-i Süglün		Karye-i Karaağaç		Karye-i Karaca-vîrân	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
24	322	37	271	37	271
Karye-i Küçük Corca		Karye-i Erkmen		Karye-i Elpirek	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
37	271	7	263	13	198
Karye-i Eğret		Karye-i Deper		Karye-i Osman	
	Guruş		Guruş		Guruş
	180		180		180
Karye-i İsmâil		Karye-i Ayas-ini		Karye-i Işıklar	
	Guruş		Guruş		Guruş
	180		180		156
Karye-i Çikrik		Karye-i Kozluca		Karye-i Çavdarlı	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
37	156	37	156	37	156
Karye-i Boz-öyük		Karye-i Sarık		Karye-i Bostanlı	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
37	156	16	145	16	145
Karye-i Kadi Mürsel		Karye-i Beğ		Karye-i Kaya-vîrân	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
16	145	16	145	11	109
S:122 Karye-i Dînâr		Karye-i Feleli		Karye-i Anbanaz	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
11	109	11	109	11	109
Karye-i Kara-arslan		Karye-i Sebzin		Karye-i Kumartaş	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş

11	109	10	100	24	99
Karye-i Küçük Kalecik		Karye-i Doğanlar		Karye-i Hacı Beğli	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
34	91	34	91	25	90
Karye-i Kışlacık		Karye-i Halimoğru		Karye-i Ak-vîrân	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
25	90	25	90	6	76
Karye-i Harmanlı		Karye-i Aşağı Tandırı		Karye-i Akçin	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
6	76	6	76	6	76
Karye-i Belce		Karye-i Yukarı Tandırı		Karye-i Köprülü	
	Guruş		Guruş		Guruş
	57		55		55
Karye-i Ulu-Murad		Karye-i Kızıl Kilise		Karye-i Hayran-Bâlî	
	Guruş		Guruş		Guruş
	50		35		55
Karye-i Elceli		Karye-i Çalışlar		Karye-i Ablâk	
	Guruş		Guruş		Guruş
	55		55		41
Karye-i İnaz		Karye-i Liğen		Karye-i Çepni	
Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş
11	41	11	41	32	23
Karye-i Bayat		Cem'an yekûn			
Para	Guruş	Para	Guruş		
15	14				

14	12373,5 Kurâ
	<u>1441,5</u> Mahallât
	23815

S:123

'İmâret Mahallesi'nin aralıklarıdır		Sofular Mahallesi'nin aralıklarıdır	
Para	Guruş	Para	Guruş
12	272 Gökçe Aralığı	15	232 Nurcuoğlu Aralığı
12	272 Hacı Nasuh Aralığı	00	193 Hacı Ca'fer Aralığı
12	272 Hacı Abdurrahman Aralığı	31	183 Kayadibi Aralığı
13	224 Nakilcioğlu aralığı	34	178 Hacı Nûh Aralığı
13	224 Hacı Mustafa Aralığı	03	170 Dâ'î Receb Aralığı
35	194 Medli Aralığı	30	192 Hacı Ali Aralığı
35	194 Marulcu Aralığı	37	150 Hacı Eyyûb Aralığı
<u>18</u>	<u>137 Cansız Aralığı</u>	30	150 Voyvoda-oğlu Aralığı
<u>150</u>	<u>003 Paralar</u>	23	148 Karaman-oğlu Aralığı
30	1792	20	072 Gün-doğmuş Aralığı
		<u>27</u>	040 Çingeneler Aralığı
		<u>250</u>	<u>006 Paralar</u>
		30	1684

S:123/B:136

Hattu'l-kalem temmû'l-kelâm

Hoca zâde Mehmed Sâdik ăufîra lehû.....

Mühür

S:123/B:137

'Izzet-meâb şerî'at faâb müderrisîn-i kirâmdan Küçük Hafid zâde saadetlü Mevlâna Mehmed Sâdik Efendi gelib ba'det-tahiyyet'il-vâfiye inhâ olunur ki avâtif-i aliyye hazreti cihândarîden ber-vech-i arpalık mutasarrîf olduğumuz Karahisâr Kazâsı'nın umûr-u niyâbeti iş-bu sene ihdâ aşera ve mieteyn-i ve elf Zi'l-hicceyi Şerîfe gurresinden cenâbiniza ihâle olunmuştur gerektir ki kazâ-i mezkûru ..... mûrâselesidir zabt ve beyn-el ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'i âlî eyleyüb mevtâ-yı askerîye muhâlif .... tahrîr ve terkîm ve beynel verese bi'l-farîzati'l-şer'iyye taksîm eyleyüb cadde-i şerî'at-ı Mustafavî'den serimû-i inhirâfa cevaz göstermeyesüz.

El-fakîr Keçedar-zâde Mehmed Sâdîk el-Kâdî be-Dârû's-Saltanatı 'Aliyye-i
Sâbika

S:123/B:138

Düstûr-u mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem ve Süleyman Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehû tahvilinde zamân-ı zaptı Mart evvelinden bin ikiyüz onbir senesine mahsûben vezîr-i müşârû'n-ileyhin uhdesinde olan âdet-i aagnâm Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi' mukâtaası akçelerinden hacegân-ı divân-ı hümâyunumdan matbah-ı âmirem emîni kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayan Hasan zîde mecdehûnuz ... bin ikiyüz on senesi Şevvâli gurresinden bin ikiyüz onbir senesi Ramazân-ı Şerîfi gâyetine degein memur-u idâresi olduğu matbah-ı âmirenin iktizâ iden masârifâtı akceleriün tarîh-i mezbûra mahsûben mukâtaa-i mezbûre bâbından ta'yîn olunan ikiyüz seksten altıbin seksten akçe ki beher guruşu yüz yirmişer akce olmak üzere bi-hisâb-ı esedî yalnız ikibin üçyüz seksten dört esedî guruş eder meblâğ-ı mezbûr bin ikiyüz on senesi şevvâlinin on beşinci gününden Kapu Çukadârı Mahmûd zîde kadrehû yedinden .... hazîne-i âmire defterlerinde îrâd ve masraf kayd olunmağın temessük olmak için hukm-ü şerîfim verildi şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız fi'l-yevmi's-sebi' aşer şevvâli sene ihdâ aşer ve mieteyn-i ve elf.

S:123/B:139

Hâlâ Anadolu vâlisi vezîr-i mükerrem devletlü inâyetlü e's-Seyyid Ali Paşa ..... bi'l-hayr paşa hazretlerinin tahrîrâtiyle Tatarî İnce Mehmed Ağa yed'iyle tahrîrât ve hükm-ü şerîf hâlâ Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Sancağına sâye endâz iclâl buyurulan vezîr ... devletlü inâyetlü Süleyman Paşa yüsrullah ... . ve bey hazretlerinin hazîne-i âmirelerinde ber-mûceb-i hükm-ü şerîf .... üçyüz seksten dört guruşu tamâmen ahz ve kabz edildiğini huzûr-u şer'ide takrîr itmekle hükm-ü şerîfe zahriyye olunmağın bu mahalle dahî kayd-ı tescîl olundu....

Fi 23 .... sene 1211

S:124/B:140

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizamü'l-âlem müdîr-i umûru'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkib mütemmimü mehâmü'l-enam bi'r-re'yi's-sâib mümehhid-ü bünyânü'd-devlet-i ve'l-ikbâl ... erkân'üs-se'âdet-i ve'l-iclâl e'l-mahfûf-ı bî sunufi

‘avâtif-i meliki’l-e‘lâ Anadolu vâlisi vezîrim Seyyid Şîh Paşa edâmellahü teâlâ iclâlehü ve kîdvet’ül-kudât ve’l-hukkâm ma‘deni’l-fazl-ı ve’l-kelâm Mevlâna Şuhûd Kadısı Zîde fazlühü tevkî‘i reffî‘i Hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm olaki irâde-i cededî-ihümâyûn kazînesi tarafından zabit olunan timârlardan Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vakı‘ altmış sekiz aded zeâmet ve timarların ikiyüz on senesine mahsûben Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan kîdvt’ül-emâcid ve’l-a‘yân İsmâîl Kâmil zîde mecdehûye deruhde ve ilzâm olunmuş olmakdan nâşî timar-ı mezbûrların sene-i merkûmeye mahsûben te’sîr eylemek üzere tarafından ta‘yîn etdiği Hüseyin nâm kimesne yed’inde olan sûret-i defterler mûcebince sâlif olduğum timarlardan Şuhûd Kazâsı’nda vâkı‘ timarların hâsılâtını mübâşir-i merkûm kırâ‘ ahâlisinden taleb Karahisâr-ı Sâhib sâkinlerinden Alaybeği Oğlu Hacı Ömer nâm kimesne i‘şâr ve rüsûmunu bi’l-cümle ahz ve kabz eyledi diyü ahâlî ihbâr eylediklerin Şuhud Kadısı i‘lâm ve kazâ-i mezbûr timarlarından bin dörtüz altmış bir kile hînta ve bin yüz altı kile şî‘r hâsıl olmuş idügünu nâtik kadı mümâileyhin mutâbik mührüyle memhûr bir kît‘a defter ibrâz ve hâsılât-ı mezkûrenin mahhallinde râyici üzere hesâb olunarak îcâbindan bahâsının tahsîlini tanzim mümâileyh istida‘a itmekle kazâ-i mezbûrda vâkı‘ timarlar defterhâne-i âmiremden mahrec-i sûret defterleri mu‘cebince mübâşir-i merkume zabit iddirilüp hasılât-ı meskûle her kimin zimmetinde kalmış ise tahsili babında emr-i şerîfim i‘fasın iradî cedidi hümâyunum defterdârı iftihâr ü’l-emâcid ve’lekârîm Mustafa Reşîd dâme mecdehü ba takri inha itmetle mucebince amel ve hareket olunmak babında fermân-ı âli şânim sadır ve ile ırsal olunmuştur, imdi vüsûlünde sen ki vezir-i müşârun ileyhsin livâ-i mezbûrede vâkı m‘alûm ol mikdar timarlar sene-i merkûmeye mahsuben bedel-i iltizâm-ı m‘alûm ile mümâ ileyhe deruhde ve ilzâm olunmuş olduğu m‘alûmun oldukça defterhâne-i âmiremden mahrecsure-i defterleri m‘ucebince kazalarda irâd-i cedid-i humâyunum hazînesinden zabit olunmuş olan timarların sene-i merkûmeye mahsuben mubâşir-i merkum tarafından zabit iddirilüb hâsılâtı her kimin zimmetinde kalmış ise tahsîline bezicelli himmet eyleyesiz ve senki kadı mümâ ileyhsin ... ber muceb-i emr-i şerîfimde amel ve hareket eylemen babında fermân-ı âli şânim sadır olmuştur. Buyurdum ki şerîfimle vardukda bu bapta vech-i meşruh üzre şerefyâfta-i südûr olasız iş bu emr-i şerîf-i celîl-üş’şân vâcib-ül’ittibâ ve lâzımül’imtisâlimin ... itaat makruniyle amel olup hilâfina rîza ve cevaz göstermeyesiz. Şöyleden bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timat kîlasız tahrîren fi’l-yevmi’s-sadis zi’l-k‘ade sene ihdâ aşar ve mieteyn ve elf

Mucebince bir kît‘â buyruldu vâli-i Anadolu vardır. Vasale ileynâ ve katd

Fî 23 Z. Sene 1211

S:124/B:141

Mefâhir'ül-kudât ve'l-hukkâm meâ dînû'l-fezâili ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda kazâların kudât ve nüvvâbî zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân ayân-ı vilâyet zîde kadrahum tevkii refî-i hümâyûn vâsîl olıcak malum ola ki livâî mezburda vaki kazâlardan mutasarrif içün tertib olunan beş bin kuruş imdâd-ı hazeriyye bin ikiyüz oniki senesine mahsuben re'sî sene gürre-i Muharrem itibar olunarak senede üç taksit ve beher taksidi vakt ve zamaniyle livâî mezburda vâki' kazalara marifet-i şer' ve cümle marifetîyle tevzi' taksim ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve hâlâ ber vechi arpalık.

S: 125 / B: 142

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrîfi Turuncuzâde düstür-u mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Süleyman Paşa adâma'l-lâh-u te'âla iclâle tarafından kabza-i me'mura edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim isdar ve .... İle ırsâl olunmuştur imdi sizki Mevlâna ve sâ'ir mumâ-ileyhim siz livâ-yı mezburdan mutasarrif çün tertib ve ta'yin kılınan marrü'z-zikr beşbin Guruş imdâd-ı hazariyesi bin iki yüz on iki senesine mahsuben re'sî sene gurre-i muhârrem i'tibâr olunarak senede üç taksit ve beher taksidi vakt û mekân-ı ile ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifet-i ile livâ-yı merkûm dâhilinde kâ'in kazalar ahâlilerine tevzi' ve taksim ve yerlü yedinden cem' ve tahsil ve vezirine müşâr'un-ileyh tarafından kabzına me'mure edâ ve teslîm ettirmeye ihtimâm ve dikkat olunub avak' ve te'hirden ve ihmâl ve musâmeheden ve kazalara küsret üzere mubâşirler ırsâli ile ahâli-i fukaraya isâl-ı zulm ve ta'addiden ve miktâr-ı mu'ayyenden ziyâde bir akçe ve mükerrer tevz'i ve tahsilinden ve ücret-i mubâşereye mutâlebesinden gâyetü'l-gâye hazer ve mucânebed eylemeniz bâbında fermânı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki ... vusûl buldukta vechi meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermânı vâcibü'l-ittibâ velâzimü'l-imtisâlin mazmun itaatmakrûniyle amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mucânebed eyliyesiz şöyle bilesiz 'alâmat-ı şerife i'ttimât kılasız ta'rîr fi avâhîr Zilkâde e's-şerife lisene-i ihdâ 'aşâr ve mi'eteyn ve elf. Konstantinetü'l-mahrûse

Kaza-i Karahisâr-ı Sâhib

Kaza-i Sandıklı

Kaza-i Şuhud

Guruş

400

Kaza Sincanlı

Guruş

Kaza Çalâbad

Guruş

66

Guruş

Guruş

Kaza Bolvadin

Guruş

8

Guruş

Guruş

Kaza Barçınlı

Guruş

Bir nizâm-ı kadim nîfî ahâliden ve nîfî-âhir Türkmenen tâhsil olunmak mukayyeddir

Kaza Nevâhi-i Barçınlı

Guruş

S: 126 / B: 143

Düstûr-u mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem mudebbir umuru'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkib mustaham mahâmî'l-enâm bi'r-rây e's-sâ'ib mümehhid-i dünyânü'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sâ'adet ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunuf-i 'avâtîfî'l-melikü'l-'alâ hâla Anadolu vâlisi vezirim Seyid Ali Paşa adâma'l-lâhu te'âla iclâlehü ve mefâhirü'l-kuzad ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm zikr-i âti kazaların kadıları ve nâ'ibleri zîde fazlahum tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olacak ma'lum olaki enfiye-i mukât'ası mülhakâtından Kütahya kalemi enfiyeciliği senevi beş yüz yetmiş vukîyye ve iki bin iki yüz guruş mal ile mukayyed olub mezkûrû'l-mikdâr enfiye bin iki yüz on iki senesine mahsuben mir-i kerhânesinden ifraz ve yıllık muma ileyhin adamı Muhammed zîde kadre hû ile ırsâl olunub elli vukîyyesi nusfu Kütahya'ya ve iki yüz vukîyye Kütahya'ya tabi' nevâhiye ve otuz beş vukîyyesi Eskişehir Bursa'ya ve yirmi vukîyyesi Lefke kazasına ve on vukîyyesi Tavârik kazasına ve elli vukîyyesi Turbâlı kazasına ve elli vukîyyesi Ası Mihalîçik kazasına ve yirmi vukîyyesi Beypazarı kazasına ve yirmi vukîyyesi Gülpazarı kazasına ve altmış beş vukîyyesi Karahisâr-ı Sâhib Kazasına ki cem'an beş yüz yetmiş vukîyye enfiye tevzi' ve taksim ve beher vukîyyesi dörder guruştan iki bin iki yüz seksen guruş bahâsı kabzına me'mur-ı merkûme teslîm ettirilmek bâbında başka ve iki yüz altı ve sekiz ve dokuz ve on senelerine mahsuben gayr-i az teslîmât-ı enfiye mirisinden mukaddemen

irsâl olunan suret-i defter mucibince kusur kalan altı bin sekiz yüz altmış yedi guruşun tahsili için başka işbu sene-i mubâre avâsîd-ı Saferînda iki kît'a ve emr-i şerîfîn verilmeseydi şîmdî mukat'aâ-i mezbûr Ermeni ve Galata Voyvodası hocagân divân-ı hümâyûnundan kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mustafa Ferid zîde müjdenin takdim eylediği takdir-i mefhûmunda on bir senesine mahsuben irsâl olunan mezkûrû'l-muhtar enfiye sâlifü'z-zikr kazalara tevzi' ve taksim olunduktan sonra iktizâ eden bahâalarının vakt-i mu'ayyenlerinde edâsına ahâli kaza mute'ahhid olduklarını nâtîk adamı tarafından i'lâmat i'tâsiyla dört yüz sekiz guruş ma'lumü'l-esâmi kazalardan tahsil olunub ancak sene-i mezbûrenin ihtitâmu ve sene-i cedidenin duhulu takarrub etmekle sene-i mezbûreye mahsuben kusur kalan bin sekiz yetmiş guruş ile sinini güzisteden gayri az tahsilât mukaddem gönderilen suret-i defter nâtîk olduğu üzere ma'lumü'l-esâmi kazalarda kusur kalan beş bin yüz sekzen guruşun senin vezir-i müşârî ileyhîsine inzimâm-ı rây ve ma'rîfetin ve ma'rîfet-i şer'le temâmen tâhsilden kabzına me'mura edâ ve teslîme bezl-i himmet eyleyesin ve siz ki kudât ve nüvab muma-ileyhîm sizler dâhi mucib-i emr-i şerîfîmle 'amel ve hareket eylemesiz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdîr olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerîfîmle ... vardıkta bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfîte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf celilü'ş-şân vâcibü'l-i'ttibâ ve lâzimü'l-imtisalların mazmun-ı munifi üzere 'âmil olub hilâfîna kat'an cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'ttimât kîlesiz ta'rîren fi'l-yevmi's-sâdis zi'l-kâde lisene-i ihdâ 'aşâr ve mi'eteyn ve elf. târih-i vusul fi 27 mucibince bir kît'a sadr-ı 'âli mektubu vardır

Konstantinetü'l-mahrûse

S: 127 / B: 144

Mefâhirü'l-kuzad ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki kazaların kudâti zîde fazlahum tevki'-i refî'i hümâyûn vâsîl olacak ma'lum ola ki hazine-i 'âmirem defterleri mucibince arpa emini ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vaki' kazaların altı yüz doksan yedi buçuk ve bi hakk-ı süls-i 'avâriz hânesiyle sekzen iki bin dokuz yüz akçe bedel-i mutekâ'idin ('âvâriz) malî ve Dînâr ve gayri karyelerinin dahi senevi yirmi yedi guruş on beş akçe mal-ı maktu'-i olub bin iki yüz on iki senesine mahsub olmak üzere Cem ve tahsil-i lâzîm gelmeyin der 'uhde olunub mühürlü ve nişânlu mevkufât defter sureti verilmekle imdi mucibince Cem ve tahsil ettirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerîfîmle vardıkda bu bâbda sâdîr olan emrim üzere amel edüb dahi sene-i mezbûreye mahsuben bâ-livâ-yı

mezkurda vaki‘ kazaların ol mikdâr hânesinden yüz akçe ‘âvârizlarıyla ol mikdâr muteka‘idin ve maktu‘ malların ırsâlı olunan mühürlü ve nişânlu mevkufât defteri sureti mucibince Cem ve tahsil ve arpa emini tarafına edâ ve teslîm ettirilüb hilâf-ı emr ve defter kimesneye ta‘allül ve mumâne‘ât ettirmiyesiz ve bundan ma edâ mubâşir mezbur cihet-i maaş içün her bir ‘âvâriz hânesinden ikişer yüz akçe dahi aldırulub ve hin-i tahsilde ‘âvâriz içün alınan akçenin her yüz on akçesinden biraz da guruş tahsil ettirüb demir içün alınan akçeyi hazine-i ‘âmireye alındığı vech üzere aldırub bunların ziyâde ve nuksân-ı alınmaya ve alırsız kese defterden ve noksan hâneden ve fermânından ziyâde mutâlebesiyle re‘âya fukarâsına bir ferde zulm ve ta‘âddiden gâyet'l-gâye i‘ttikâ ve muba‘âdet eyliyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasız.

S: 127 / B: 145

Mefâhirü'l-kudâd ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vâki‘ kazaların kudâtu zîde fazlahum tevki‘-i refî‘-i hümâyun vâsil olacak ma‘lum ola ki hazine-i ‘âmirem defterleri mucibince arpa emini ocaklılarından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vaki‘ kazaların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve bi hakk-ı süls-i nezl hânesi olub bin iki yüz on iki senesine mahsub olmak üzere Cem ve tahsili lâzım gelmeyin der‘uhde olunub mühürlü ve nişânlu mevkufât defteri verilmekle imdi mucibince Cem ve tahsil ettirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle mubâşir vardıkta bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel edüb sene-i mezbureye mahsuben livâ-yı mezkurda vâki‘ kazaların ol mikdâr bedel-i tenezzül hânesinin beher hânesinden altışar yüz akçe bedel-i tenzilleri malların ırsâlı olunan mühürlü ve nişânlu mevkufât defteri mucibince Cem ve tahsil ve arpa emini tarafına edâ ve teslîm ettirüb hilâf-ı emru defter kimesneye ‘inâd ve muhâlefet ettirmiyesiz ve bundan mâ ‘adâ mubâşir-i markumun cihet-i maaşı içün her bir bedel-i tenezzül hânesinden otuzar akçe dahi aldırıyla ve bedel-i tenezzül içün alınan akçenin her yüz on akçesinden birazdan guruş aldırub ve miri içün alınan akçeyi hazine-i ‘âmiremden alındığı vech üzere aldırub bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve alırmayasız kese defterden ve noksan hâneden ve fermânımdan ziyâde mutâlebesiyle ra‘âya fukarâsına zulm ve ta‘âddi olunmaktan gâyetü'l-gâye ihtirâz ve mucânebed eyliyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife i‘timâd kilesiz tahrir fi e't-tasi‘ ‘aşâr sevvâl sene-i ihdâ ‘aşâr ve mi’eteyn ve elf.

S: 127 / B: 146

Bin iki yüz on iki senesine mahsuben Medine-i Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda bulunan ehl-i zimmet ra'âyanın cizye şer'i yeleri evrâk-ı cibâyeti 'uhdesinde olan arab kirli e's-seyyid Mazlum Ağanın yerinde mevcud cizye bahçesine mezbura Muhârremi 'uhdesinde huzur-ı şer'de keşât ve evrâk-ı tî'dât olundukta

<u>'alâ</u>	<u>avâsîta</u>	<u>ednâ</u>
guruş	guruş	guruş
20	356	156

S: 128 / B: 147

Mefâhirü'l-kuzad ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' zikr-i âti kaza ze'âmet ve timarların vâki' olduğu kazaların kadıları ve nâ'ibleri zîde fazlahum tevki'-i refî'-i hümâyun vâsıl olacak ma'lum ola ki defter hâne-i 'âmireden verilüb baş muhâsebeden ihrâc olunan memhür ve mamzi defter mucibince Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' mutasarrıfları nâmevcud olan timarlarından levend çiftliği zâbitan ve mutekâ'idine tahsis kılınan on üç adet ve mutasarrıfları ordu-yu hümâyun yoklamasında nâmevcud olmağla mülâzimâna 'arz olunmak üzere olan üç adet ve yoklama-i mezkurda nâmevcud olmağla 'alâ hâle kalan kırk yedi adet ve bu def'a sancak yoklamasında nâmevcud kayıd olunan altı adet cem'ân almiş dokuz adet ze'âmet ve timarların mâ beyne mahsurları beytü'l-mâl müslimine 'ai'd olduğundan fakat iki yüz on bir senesine mahsuben irâd-ı cedid hazinesi tarafından zabt olunmasına irâde-i 'aliyyem ta'âlluk etmekden nâşı el-hâle hâzihi livâ-yı mezbûrada vâki' sâlifü'z-zikr timarları işbu iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına sene-i merkûme şubât-ı gâyetine deyin bir sene-i kâmile zabt ve rabt eylemek üzere der 'uhde ve iltizâmına tâlib ve râğıb İsmâîl zîde kadruhu ilzâm-ı ma'lume ile ilzâm olunub mumâ ileyh dahi iltizâm ve kabul birle bedel iltizâmı olan meblağı vakt ve zamâni ile edâ eylemek şartıyla irâd-ı cedid hümâyunun hazinesine deyn-i temessükü vermeğin sâlifü'z-zikr timarları sene-i merkûme mahsuben zabt ve rabt ve vâki' olan mahsulât ve rusumâtın kânun-ı kadim ve ulu geldiği gibi ahz ve kabz eyleyüb taraf-ı âhirden mudâhale olmamak üzere zabtî içün emr-i şerifim ve suret-i i'tâsi bâbında irâd-ı cedid hümâyunun hazinesi defterdârı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Reşid dâme mecdehû temessük-i memhür vermeğin kânun-ı ceid mustâhsine şurutu mucibince bu makule irâd-ı cedid hümâyunun hazinesi tarafından zabt ve ilzam olunan ze'âmet ve timarların vâki' olan mahsulât ve

rüsumâti kânun-ı kadim ve ol geldiği üzere zabit ve rabt ve taşır ve ahz ve kabzı olunub ola gelmişe mugâyir hareket ile vedik isim olan ahâli ve fukarâ-yı râiyete zulum ve ta'addiden ictinab olunmak verilen evâmir-i şerifem şurutundan idiği ve ze'âmet ve timar-ı markumlar sene-i merkûme mahsuben zabit olunmuş olduğu mukayyed olmağla mucibince 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın siz ki kudât ve nüvab mumâileyhim siz rivâ-yı merkûmede vâki'-i suret-i defterde muharrar zabit olunan cem'an altmış dokuz adet ze'âmet ve timarlar öteden beri bu vech ile zabit ve rabt ve taşır ve mahsulât ve rusumât-ı ahz ve kabz olunagelmiş ise iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına şubâti gâyetine deigin merkûm tarafından dahi ol vechle zabit ve rabt ve taşır olunub olagelmişe muğayir hareket ile Vedik isim olan ahâli ve fukarâ-yı râiyete zulm ve ta'addih olmamasına ve zabit ve rabtî hususuna doğru taraf-ı âhirden kimesne mudâhele ve ta'arruz ettirilmemesine ihtimâm ve dikkat eylemek bâbinadan fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifim vardıkda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan işbu emr-i şerif celilü's-şân vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisâlin mazmunu munifi üzere 'âmil olasız söyle bilesiz alâmet-i şerife i'timât kılásız tahriren fi'l-yevmi's-sabi' Şa'bân lisene-i ihdâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf.

Konstantinetü'l-mahrûse

S: 129 / B: 148

Mefâhirü'l-kuzad ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda zikr-i âti kaza timarların vâki'olduğu kazaların kadıları ve nâ'ibleri zîde fazlahum tevki'-i refî'-i hümâyun vâsil olacak ma'lum ola ki Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' irâd-ı cedid hümâyanun hazinesinden zabit olunan derya kalemi timarlarından hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhâsebeden muhric memhur ve mumzi suret-i defterde muharrer sekiz adet timarlı iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına sene-i mezbura şubâti gâyetine deigin bir sene-i kâmile zabit ve rabt eylemek üzere der 'uhde ve ilzâmına tâlib ve rağib olan İsmâîl zîde Kadriye bedel-i ilzam ma'lume ile der 'uhde ve ilzam olunub mumâ ileyhi dahi iltizâm ve kabul birle bedel-i iltizâmi olan meblağ-ı ma'lumu vakt ve zamâniyla edâ eylemek şartıyla irâd-ı cedid hümâyunun hazinesine deyn-i temessük vermeğin timar-ı mezburları sene-i merkûmeye mahsuben zabit ve rabt ve vâki' olan mahsulât ve rusumâtın kânun-ı kadim ve ulu geldiği üzere ahz ve kabz eyleyüb taraf-ı âhirden müdâhele olmamak üzere zabit için emr-i şerifin i'tâsi bâbında irâd-ı cedid hümâyunun defterdârı iftihâru'l-ecdâd ve'l-ekârim Mustafa Reşid dâme

mecdəhü memhur temessük vermeğin kânun-ı cedid mustâhsine şurutu mucibince bu makule irâd-ı cedid hümâyunun hazinesinden zabit ve ilzam olunan timarların vâki‘ olan mahsulât ve rusumâtı kânun-ı kadim ve ulu geldiği üzere ahz ve kabz olunub olagelmiş muğayir hareket ile ve dik Allâh ahâli ve fukarâ-yı ra‘iyete zulum ve ta‘iddiden ictinab olunmak verilen evâmir-i şerifem şurutundan idüğü ve timar-ı markumlar hazine-i merkûm tarafından zabit olunmuş olduğu mukayyed olmağla mucibince ‘amel ve hareket olunmak fermânım olmağın siz ki kudât ve nuvab mumâ-ileyhim siz suret-i defter-i mezkurda muharrar sekiz adet timarlar öteden beri teveccühle zabit ve rabi ve mahsulât ve rusumâtı ahz ve kabz olunagelmiş ise sene-i mezbura martı ibtidâsına şubâti gâyetine deðin mumâ ileyh tarafından dahi ol vechle zabit ve rabi ve ta‘şır ve masulât ve rusumatta ahz ve kabz ettirüb olagelmiş muğayir hareket ile Vedik Allâh olan ahâli ve fukarâ-yı ra‘iyete zulm ve ta‘addiden ihtirâz ve mucânebet ve zabit ve rabtına taraf-ı âhirden müdâhele ve ta‘addi ettirilmemesine ihtimâm ve dikkat eylemek bâbınadan fermân-ı ‘âlişân sadır olmuþtur buyurdum ki hükm-ü şerifim vardıkda bu bâbda vech-i meþruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan işbu emr-i şerif ‘âlişânımın mazmun-ı munifi birle ‘âmil olub hilâfiyla kimesneye müdâhale ve ta‘arruz ettirmeyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timât tahriren fi'l-yevmi'l-hâmis min şâban sene-i ihda ‘aşar ve mi’eteyn ve elf.

Konstantinetü'l-mahrûse

S: 129 / B: 149

Vech-i tahrir huruf budur ki

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nın hâvî olduğu kazalarında olub levend çiftliği zâbitan ve mutekâ‘idine tahsis kılınan ze‘âmet ve timarların mâbeyne mahsulları beyü'l-mâl müslimine ‘a’id olduğundan baş muhâsebeden ihrâc olunan mümhür ve mumzi defter mucibince işbu bin iki yüz on bir senesine mahsuben irâd-ı cedid hazinesi tarafından livâ-yı mezbûr kazalarında vâki‘ ze‘âmet ve timarların sene-i mezhura martı ibtidâsına şubâti gâyetine deðin bir sene-i kâmile zabit ve rabtî bâ-emr-i celilü's-şân uhde ‘âcizânemiz ihâle ve tefviz buyrulmaðın el-hâle hâzîhi mümhür ve mumzi suret-i defter ve evâmir-i ‘âliyyeler kûthudâmız arabzâde Mehmet Ağa yedine teslîm ve tarafımızdan ze‘âmet ve timarların (S: 130) zabit ve rabtına ve mutevakkif olduğu umurun külliyesine vekil nasb ve ta‘yin eylemişizdir gerektir ki rivâ-yı mezbûr kazalarında vâki‘ ‘uhdemize muhavvel ze‘âmet ve timarları zabit ve rabi ve iktizâ eden

kura ve mezraları cihet-i ilzam ve bey‘ ve tefviz eyleyüb tarafımızdan ve taraf-ı âhirden
bir ferd kimesne manı‘ ve muzâhim olmaya

İsmâîl tâhsildâr mir-i
Ze‘âmet ve timar der
Livâ-yı Karahisâr

S: 130 / B: 150

Şeri‘at-ı şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlahu ..... inhâ olunur ki taht-ı hükümetimizde serdâr olan ref‘ olunub yerine üslub-ı sâbık üzere kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân yirmi sekiz bölüğün el-hâc Eyüb Ağa zîde kadrahu Serdar nasb ve tayin olunmağın işbu mektub tahrir ve ırsâl olunmuştur gerektir ki inşâllah te‘alâ vusulunda gerektir ki merkûm-ı kaza-yı mezburun Serdarlığı umurunda kıyâm ve öteden beri olageldiği vechle zabit ve rabt hususunda i‘ânet ve ihtimâm ve ihtimâm eyleyesiz ve senin serdâr-ı merkûmusun kaza-yı mezburun serdarlığı sana tefviz olunmağla gerektir ki kâ‘ide-i kadim ve kânun üzere zabit ve rabt nefarât ve def ve ref‘ haşaratıyla tanzim bela darâce-i hâli ‘ibâde bezl-i iktidâr eyleyesiz ve kaza-i mezkurda mukim o müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacı ve gülman-ı acemi ve kul oğulları bi'l-cümle seni üzerlerine serdar ve zâbit bulub sözünden dışarı var yeniden hâric vaz‘ ve harekette bulunmayıb ve sen dahi umurunu ahkâm-ı şer‘-i şerif ve kânun-ı kadim ve evâmir-i munife tatbik ve tavâi’f –i merkûmdan bilâ vâriz ma‘ruf fevt olanların metrukâtımız ma‘rifet-i şer‘le zabit ve sevk-i sulştânde furuhet ve hâsil olan fukarâ-yı zârire beytü'l-mâl içün defter müfredâti ile ocak tarafına göndermeye mubâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emnu rahatlerine ba‘is-i hidmet-i mustahsine-i mebrure vucuda götürmeye mecd ve sai‘ olub mucib-i mektub ile ‘âmil olasız tahriren fi gurre-i şehr-i Zilhicce sene-i ihda ‘aşar ve mi’eteyn ve elf. Tarih-i mezkurdan altı mâh zabit eylemek üzere işbu mahâle şerh verildi

Mustafa Ağa-yı Yeniçerîyan
Dergâh-ı ‘âli

S: 130 / B: 151

Mefâhirü'l-kuzad ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazaların kudât ve nüvâb-ı zîde fazai'lehüm tevki' refî'i hümâyun vâsil olacak ma'lum olaki bu defa' Karahisâr-ı Sâhib Sancağı 'avâtif-i 'aliyye-i şahâne ve 'avârif-i behiyye-i tâcidârinamından Ankara ve Kayseri sancakları mutasarrîf ve inâbe muhâfizi dustûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmül-'âlem vezirim melik Ahmed Paşazâde Osman Paşa edâme Allâhu te'alâ iclâlehû işbu bin iki yüz on iki gurre-i muharreminde tevcih ve ihsân-ı padişâhâinem olub vezir-i müşâr'un-ileyh inâbe muhâfazasında olduğuna binâen tarafından zabt ve rabb memleket ve enha ve himâyet ve siyânet fukara ve zua'fâye muktedir bir mütesellim nasbından lâbüd ve muktazi olmakdan nâşı dergâh-ı mu'allam gediklilerinden kudvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Mollaoglu Ahmed zîde mecdehû raya perver ve mücerrebü'l-atvar olduğundan bahisle nasb olunmak bâbında emr-i şerifin sudûrunu vezir-i müşâr'un-ileyhin kapı külhüdâsı bâ takrir-i istidâ' etmekle vech-i meşruh üzere mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi keşfiyet ma'lumunuz oldunda ber vech-i meşru mütesellimin mesguru (S:131) gurre-i Muhammeden mumâ ileyh kadimden ol geldiği vech ile zabt ve vâki' olan 'âi'dat ve tayyâratı vezir-i müşâr'un-ileyh tarafından ahz ve kabz ettirilüb mütesellimini umuruna taraf-ı âhirden ferd-i vâhid dahil ve ta'ârruz ettirilmemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle usul bulundukta bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmun-u itâ'at maklunuyla 'âmil olub hilâfindan ittikâ ve mubâ'adet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmeti şerife i'timât-ı kîlesiz tahriren fi evâ'i'l-i şehr-i muhârremü'l-harâm li-sene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf

S: 131 / B: 152

Kudvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Karahisâr-ı vücuhundan mollazâde zîde mecdehû uru's-selâm inhâ olunur ki Turuncuzâdeleriyle beginizle fi'l-asl münâfese ve şikag háletleri derkâr ve şikâk sureti dahi fukarâ-yı ahâliye mucib-i bahş ve hasar olduğu ma'lum ve aşikâr olmaktan nâşı fi mâ ba'de umur-ı memlekete karşılamamak üzere mukaddemen irâde-i seniyye-i sudûruyla ol bâbda emr-i 'âli şeref-i efzâ-yı sudûr olmuşken işbu tevcihât-ı hümâyunda livâ-yı mezkurun Turuncuzâde Süleyman :Paşa Hazretlerine tevcîhi cihetle kendüden tevehhûş edüb ahâilden ba'zılarıyla hâla Anadolu vâlisi müşâr'un-ileyh tarafından 'arz ve iltimas olunmak hasebiyle livâ-yı mezbûr inhâları üzere 'uhde-i müşâr'un-ileyhden sarf ve tahvil ile darbâne muhâfizi vezir-i mükerrem

'izzetlü Osman Paşa Hazretlerine ilhâken tevcih ve ihsân buyurmuş ve müşâr'un-ileyh Süleyman Paşa dahi çiftliğinde ikâmet etmek üzere me'mur kılınmış olduğundan başka senin hüsn-ü hâlin Anadolu vâlisi müşâr'un-ileyhin tevârid eden tahrirâtlarında beyân ve işaret hakkında hüsn-ü şehâdet olunmak hâsebiyle livâ-yı mezbur mütesellimini dahi 'uhde-i hamiyetine ihâle ve tâhfiz ile ol bâbda iktizâ eden emr-i şerif-i tasdik ve müşâr'un-ileyh tarafına tesyir olunmuş olub ancak bu güne mazhar-ı hüsn-ü teveccûh olmamak hususu müşâr'un-ileyhin şehâdet-i hüsnüleri veya haseneleri takribiyle cilveger mücellâ-yı zuhur olmuş ve bizim dahi hakkında hüsn-ü zân ve teveccûhümüz bu güne husulâ gelmiş iken ba'de ezin yine icrâ-yı nefşâniyet da'yesine düşünmek lâzım gelür ise teveccih-i mezkur hilâfina mubeddel olacağı zâhir ve eğer o makule ağrâz-ı nefşâniyetten farâgat ile fukâra-yı ra'iyyet ve sükkân-ı memleketi mazâlim ve ta'addiden vukâyet ve hüsn-ü mu'âşerette riâyet edildiği surette meyildir günümüz rûz be rûz mütezâyid ve efzûn olacağı bedîhi ve bâhir olmağla göreyim seni ba'de ezin hakkında hâsîl olan hüsn-ü zân ve i'tikâtimizi tasdik ve te'kid edecek vech ile meslek-i ra'iyyet-i perveriyi insilâk ile fukarâ-yı memleket ve sükkân-ı vilâyetin mazâlim ve ta'addiden himâyet ve siyânet ve mumâ ileyh Süleyman Paşa tarafına dahi icrâ-yı nefşâniyet da'yesiyle nâmarzâh hâlat tehaddüsünden muba'âdet ve hareket ile hüsn-ü âmiziş ve mu'âşerete dikkat ve hilâf-ı halattan mucânebet eylemek için mektub tahriri ile ırsâl olunmuştur inşâllah te'alâ vusulunda ber vech-i muharrer 'amel ve harekete sâ'i ve gayret eyliyesin ve's-selâm

Vasale ileynâ ve kuyyid fi

9 M sene-i 211

El-hâc Mehmet Arab

S: 132 / B: 153

Bismî'l-lâhi'r-râhmâni'r-rahim

El-hamduli'l-lâhi ellezi vaffakana ilâ a'mâlü's-sâlihat ve hedâna el-imân bi-e'l-âlü'l-me'murat haysi kâle inne'l-hasenât yezhebne'l-seyyiât ve's-selât ve's-selâm 'alâ eşrefü'l-mahlukât ve 'alâ âlihi ve eshâbihi ellezine hedâü'l-hulk ilâ sebilü'l-hasenât ammâ ba'de işbu kitâb-u muktazabın tahrir ve inşâsına ba'is oldur ki Medine-i Karahisâr-ı Sâhib'de el-hâc Yahya mahallesi sâkininden el-hâc İsmâîl bin Abdullâh fi sebili'l-lâh ve taleben li marzâtihi Sebzin kâryesi derununda bir kuyu ve karaca ağıl

mezra'âsı kurbinde bir kuyu ve bir kuyu dahi maksud ağıl mezra'âsında ve bir kuyu dahi Sebzin ile curci kebir Karye-ileri beynindeki cem'an dört adet kuyu muceddeden ihrâc ve inşâ ettikten sonra merkûm el-hâc İsmâîl atyeb malîmdan ve enfes menâlimden Medine-i mezbura esvâkından uzun çarşısında vâki' bir bâb dükkânımı bir taraftan hacı Memiş bir taraftan kendi mülküme ve bir taraftan makbere ve taraf-ı rabi'i târik-i 'âmm ile mahdud dükkân-ı mezburu kuyular ta'mir ve termimine ve tathir-i ve levâzîmât-ı sa'ire-i zururiyesine ve Zülâli Câmi-i şerif-i kanâdilden üç kandilin yağına vakf-ı sahîh şer-i ile vakf ve şöyle şart eyledimki dükkân-ı mezburun gîlesinden mezbur kuyuların masârifina sarf ve zîkr olunan câmi-i şerif-in derununda üç kandil yağına sarf oluna ve vakf-ı mezbure yevm-i bir akçe vazife kızım Kerime mütevelli olub vazifesi gîle-i mezbûrâdan ilâ ba'de vefâtihâ ol batında olan kızlerim mütevelliye olan ba'de ve fâtihâ evlâd-ı zukurunun sin ve erşedi mütevelli olan ba'de inkirâzü'z-zükur evlâd-ı ünâz mütevelliye olurlar batnan bâde batn ma'âzu'l-lâh te'alâ bunlar dahi inkiraz bulursa beldemiz hâkiminin rây ile bir müstâkim ve mütedeyyin kimesne mütevelli ola vakf-ı mezkura 'uşâkü's-seyid Hasan Efendi yevm-i bir akçe vazife ile nâzır ola ve fazla-i vakf-ı mütevelli markum belde fukarâsına tasadduk eyleyen ve vakf-ı mezkur dükkân-ı merkûmu mütevelliye mezbura Kerime Hatun vakfiyet üzere teslîm eylediğinde ol dahi tesellüm ve kabul eyledikten sonra vakîf-i merkûm Hacı İsmâîl mütevelliye mezburenin vekil-i şer'isi olan Ömer Bin Mustafadan da'va ve takrir-i kelâm edüb vakf-ı mezkur kudvetü'l-esmâ imâm Ebû Hânîfe Hazretlerinin kavlû üzere sahîh lâkin lüzûmu olmamağla vakf-ı mezkurdan rucû' eyledim yine mülküme ithâl olunmak matlubumdur dedikte vekil-i mezbur dahi cevab ve red edüb fetvâ-yı şerif imâmin kavlû üzere vakf-ı mezkur sahîh ve lâzîm olmağla mezkurun sîhhât ve lüzumuyla hükm-ü matlubumdur deyu imtina' ettikte hâkim muvakki' sadr-ı kitab tuğbâle ve hüsnü me'ab Efendi Hazretleri 'âlimen bi'l-hilâf beyne'l-e'imme imâmin kavlû üzere vakf-ı merkûmun sîhhât ve lüzumu ile hükm ve fasl edüb kat'-i niza' etmekle min ba'de nakz ve nakizâ meçâl yoktur fe min bedele ba'de mâ semâ'ahu fe innemâ ismahû ale'l-lezine yübeddinune inne'l-lâhe semiü'n-'âlim hurrire fi'l-yevmi's-sabi' min şehr-i muhârremü'-harâm li-sene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf

İskemilli E's-seyyid

Sancaklaroğlu

Gün vekili

Ali Efendi

İbrâhim Efendi

E's-seyyid Molla Ömer

Yağcı

Yağcı

Oğlu Osman

E's-seyyid Cafer Efendi

El-hâc Memiş

Eyüb Paşa

Oğlu E's-seyyid Molla

Abdullâh

Berber E's-seyyid el-hâc

Molla Himmet Oğlu

Oğlu E's-seyyid

Ali Oğlu E's-seyyid

Molla İsmâil

Molla Abdullâh

Molla Ali

S: 133 / B: 154

Mefâhirü'l-kuzad ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm gayr-i az livâ-yı Ankara
 Eyâlet-i Anadolu'da vâki' kazaların kudât ve nuvâbî zîde fazlahum ve mefâhirü'l-emâsil
 ve'l-ekrân a'yân vilâyet-i zîde kadrahum tevki' refî'i hümâyun vâsil olacak ma'lum
 olaki eyâlet-i mezkûrede vâki' kazalardan ve il içün tertib olunan altmış iki bin üç yüz
 yirmi dört guruş imdâd-ı hazariyeden livâ-yı Ankara'nın hissesi olan dört bin beş yüz
 dört guruş ba'de't-tenzil bâki kalan elli yedi bin yedi yüz elli guruş imdâd-ı hazariye bin
 iki yüz on iki senesine mahsuben re'sisene gurrâ-i muharrem i'tibâr olunarak iki taksit
 ve beher taksidi vakt ve zamâniyla eyâlet-i mezkûrede vâki' kazalara mâ'rifet-i şer' ve
 cümle ma'rifet-i ile tevzi' ve taksim ve yerlü yerinden cem' ve taksim ve hâla Ánadolu
 válisi düstur-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem huşır-i vezirim e's-seyyid
 Ali Paşa edâma'l-lâh te'alâ iclâlehu tarafından kabzına me'mura edâ ve teslîm olunmak
 fermânum olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ile ırsâl olunmuştur imdi siz ki Mevlâna ve
 sa'ir muma-ileyhim siz gayr-i az livâ-yı Ankara eyâlet-i mezkûrede vâki' kazalardan
 valî içün tertib ve ta'yin kilinan mâru'z-zikr elli yedi bin yedi yüz elli guruş imdâd-ı
 hazariyeyi bin iki yüz on iki senesine mahsuben re'sisene gurre-i muharrem i'tibâr
 olunarak senede iki taksit ve beher taksida vakt ve zamâniyla mâ'rifet-i şer' ve cümle-i
 ma'rifeti ile eyâlet-i mezkûrede dâhilinde kâ'in kazalar ahâlilerine tevzi' ve taksim ve
 yerlü yerinden cem' ve tahsil ve vezir-i müşâr'un-ileyh tarafından kabzına me'mura edâ
 ve teslîm ettirmeye ihtiyâm ve dikkat olunub 'avak ve ta'hirden ve ihmâl ve
 musâmahaden ve kazalara küsret üzere mubâşirler ırsâli ile ahâli-i fukâraya ırsâl-ı zulm
 ve ta'âddiden ve mikdâr-ı mu'ayyenden ziyâde bir akçe ve mukerrer tevzi' ve
 tahsilinden ve ücreti möubâşereye mutâlebesinden gâyetü'l-gâye hazer ve mucânebed
 eylemek bâbında fermân-ı 'âlşîşânım sâdir olmuştur buyurdum ki usul buldukda bu
 bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzımı'l-
 imtisâliman mazmun-u itâ'ati makrûnu ile 'âmil olub hilâfinden bi gâyet hezer ve

mucânebet eyliyesiz şöyle blesiz ‘alâmet-i şerife i‘ttimât kîlesiz tahriren fi evâ‘il-i zi’l-hicce sene-i ihdâ ‘aşar ve mi’eteyn ve elf

Konstantinetü'l-mahrûse

S: 133 / B: 155

Şerâyi‘-i şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib Sancağını hâvî olduğu kazaların kudât ve nüvvab-ı fazilet-i efendiler zîdet fazâ’ilehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân Voyvada ve ‘ayân ve zâbitân ve bi'l-‘umum iş erleri zîde kadrehum inhâ olunurki senede iki taksit ile Eyâlet-i Anadolu’dan ta‘yin ve tahsis kılınan imdâd-ı hazariyenin bin iki yüz on iki senesine mahsuben re’sisene muharremü'l-harâmin gurresi i‘tibârı ile taksit-i evvel vakt-i hulûl etmekle tahsil-i bâbında sâdîr olan fermân-ı ‘âlişân şeref-i efzâ-yı vurud etmeyin Kütahya mahkemesinden muhric memhur ve mamzi pusla mucibince livâ-yı merkûm sehmine isâbet (**S:134**) eden mâm-ı mezkuru ma‘rifet-i şer‘ ve cümle-i ma‘rifeti ile ta‘dil ve tefsîye vech ile tevzi‘ ve taksil ve yerlü yerinden seri‘an cem‘ ve tahsil ve tammü'l-vezin ve pak akçe olarak kabzına me ‘mura teslîm ve te‘diye ve ‘âcâleten irsâline mezid-i ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında sâdîr olan fermân-ı ‘âlişân mucibince divân-ı Anadoludan işbu buyuruldu tahrir ve isrâr ile irsâl olunmuştur insâllâh te‘alâ gerektir ki vusulunda vech-i meşruh üzere bir mantuk-ı emr-i ‘âli ve mucib buyuruldu ‘amel ve hareket ile ve bu bahâne ile fukarâya ziyâde akçe tahmilinden tehâşı ve muba‘âdet olunmak deyu fi gurre-i muharrem sene-i 212. bâmihü vezir-i mükerrem Ali Paşa vâli-i Anadolu

Livâ-yı Karahisâr-ı Sâhib

Guruş

1080 – mâm-ı imdâd-ı hazariye taksi-i evvel

0108 harc-ı bâb

+ 0108 mubâşereye devlet

1296 –

S: 134 / B: 156

Anadolu vâlileri vizarâ-yı ‘uzâm-ı hazarâtına bâ emr-i ‘âli ta‘yin kılınan mâm-ı imdâd-ı hazariyeden livâ-yı mezbûrun sehmine bi'l-edâ zikr olunduğu üzere isâbet eylediği

sicill-i mahfuzda mukayyed bulunmakla bir mu'tâd-ı kadim pusla olunub ihrâc olunmuştur hurrire fî muharrem sene-i 212

Kaza-yı Karahisâr-ı Sâhib

Guruş

259 13 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

26 2 hârc-ı bâb

+26 2 mubâşereye devlet

311 17

Kaza-yı Sandıklı

Guruş

248 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

025 hârc-ı bâb

+025 mubâşereye devlet

298

Kaza-yı Şuhut

Guruş Para

151 11 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

015 hârc-ı bâb

+015 mubâşereye devlet

181

Kaza-yı Sincanlı

Guruş Para

108 2 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

010 14 hârc-ı bâb

+010 14 mubâşereye devlet

129 30

Kaza-yı Çay

Guruş Para

64- 14 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

06- hârc-ı bâb

+ 06- mubâşereye devlet

77-

Kaza-yı Karamık

Guruş Para

43 9 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

04 13 hârc-ı bâb

+04 13 mubâşereye devlet

51 35

Kaza-yı Çâlâbat

Guruş Para

43 9 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

04 13 hârc-ı bâb

+04 13 mubâşereye devlet

51 35

Kaza-yı Bolvadin

Guruş Para

54 1 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

05 17 hârc-ı bâb

+ 05 17 mubâşereye devlet

64 35

Kaza-yı Barçınlı

Guruş Para

54 1 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

05 17 hârc-ı bâb

+ 05 17 mubâşereye devlet

64 35

Kaza-yı Nevâhi-i Barçınlı

Guruş Para

54 1 mâl-ı imdâd-ı hazariyeden taksid-i evvel

05 17 hârc-ı bâb

+ 05 17 mubâşereye devlet

64 35

Cem'an yekun

Guruş Para

1297 19

S: 135 / B: 157

Şerâyi‘-i şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib Sancağını hâvî olduğu kazaların kâdîları fazilet-i efendiler ve kudvetü'l-emâcid ve'l-‘ayân mütesellimi izzetlü ağa zîde mecdehû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân ve ‘ayân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrehum inhâ olunurki işbu avân meyâmin-i iktirânda ‘avâtif-ı ‘âliyye-i mülükâne ve ‘avârif-i behiyye-i hûdânanan Eyâlet-i Anadolu kaymakamlığı bâ fermân-ı celilü's-şân ‘uhde-i liyâkatimize ihâle buyrulub vedî‘â-i cenâb-ı rabbü'l-‘izzet olan fukarâ-yı ve zu‘afânın hîfz ve hirâsetiyle merkadü'l-bâl ve esûde-i hâl olmaları hususuna sarf-ı nakdine liyâkat olunması cümleye vâcibe-i zimmet olmağla imdi ma‘rifet-i şer‘ ve cümle-i ittifâkî ile bir minvâl-ı muharrer emn ve istirâhat dermiyân dâmen-i gâyret olunarak tahsil-i rızâ-yı padişâhiye kemâl-ı dikkat ve lâzımü'l-inhâ olan hususatın peyder pi tahrir ve i‘lâm birle divân-ı Anadolunun bir mu‘tebir-i kadim vuku‘ bulan demi ‘uşr vesa‘ir ‘â'idât-ı tarafımıza îsâl ve irsâline mubâderet eylemek bâbında li-ecli'l-i‘lân ber mûcib-i emr-i ‘âli divân-ı Anadoludan işbu buyuruldu tahrir ve isdâr ile irsâl olunmuştur inlallâh te‘alâ

vusulunda ber vech-i meşruh mucib buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan bi-gâyet hazer ve mucânebet eyleyesiz hurrire fi 13 muharrem sene-i 212

Şerif Nasuhzâde Kaymakam Anadolu

S: 135 / B: 158

mafâhirü'l-kuzâd ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ kazaların kudât ve nüvâb-ı zîde fazlahum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân ‘ayân-ı vilâyet zîde karehum tevki‘-i refî‘-i hümâyun vâsil olacak ma'lum ola ki livâ-yı mezkurda vâki‘ kazalardan mutasarrif için tertib olunan beş bin Guruş imdâd-ı hazariye bin iki yüz on iki senesine mahsuben re'sisene gurre-i muharrem i'tibâr olunarak senede üç taksit ve beher taksidi vakt ve zamânyla livâ-yı mezburda vâki‘ kazalara ma'rifet-i şer‘ ve cümle-i ma'rifet-i ile tevzi‘ ve taksim ve yerlü yerinden cem‘ ve tahsil ve livâ-yı mezbur mutasarrif-ı Turuncuzâde düstur-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Süleyman Paşa edâmellâhu te'alâ iclâlehu tarafından kabzına me'mure edâ ve teslîm olunmak bâbında bin iki yüz on bir senesi evâhir-i zi'l-kâ‘desinde ayrıca emr-i şerifim sâdir olmuşdı ancak el-hâle hâzîhi Karahisâr-ı Sâhib Sancağı iki yüz on iki senesi gurre-i muharramda hâla inâbe muhâfizi Melik paşazâde düstur-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Osman Paşa Allâhû te'alâ iclâliye ber vech ilhâk-ı tevcih ve ihsân-ı hümâyunun olub ve husâmâyede re'sisene-i gurre-i muharrem i'tibâr olub müşâr'un-ileyhin tevcîhi nâtahta göre livâ-yı mezkurdan senede üç taksit ile tertib olan beş bin Guruş imdâd-ı hazariye bin iki yüz on iki senesine mahsuben inâbe muhâfizi müşâr'un-ileyh tarafından tahsil ve teslîmini vezir-i müşâr-ileyh tarafın mukaddem verilen emrin kayidi def ve terkimi olunmak bâbında emr-i ‘âlişânım sudûrunu muhâfiz-ı müşâr'un-ileyhin kapı kethüdâsı bâ tekrir istid'a etmekle ve divân-ı hümâyundan mahfuz-ı tevcihâd defterine murâc'aât olundukta livâ-yı mezbur ber vech-i meşruh târih-i merkûmda inâbe muhâfizi müşâr'un-ileyh tevcih olunduğu mastur ve hazariye şurutu ve muktażâ-yı lede's-su'âl Kareahisr-ı sâhib-i sancağı iki yüz on iki senesi gurre-i muharreminde hâla inâbe muhâfizi (S:136) muhâfizi vezir-i müşâr'un-ileyh tarafından kabzına me'mure teslîmi bâbında emr-i ‘âlişânım i'tâsi şurut-ı hazariye muvâfik olub lâkin sene-i mezbure hazariyesinin tahsili için mukaddem selefî müşâr'un-ileyh Turuncuzâde Süleyman Paşa tarafına ber vech-i muharrer emr-i şerifim verimli marü'z-zikr beş bin Guruş imdâd-ı hazariyeyi iki yüz on iki senesine mahsuben re'sisene gurre-i muharrem i'tibâr olunarak senede üç taksit ve

beher taksiti vakt ve zamâniyla ma'rifet-i şer' ve cümle-i ma'rifet-i ile rivâ-yı mezbur dahilinde ka'in kazalar ahâlilerine tevzi' ve taksim ve yerlü yerinden cem' ve tahsil ve müşâr'un-ileyh tarafından kabzına me'mure edâ ve teslîm olunmak ve selefi müşâr'un-ileyh tarafından emr-i mezkura mebnî hîdriye-i mezkûrenin bir akçesinesi bir vechle mudâhele ve ta'arruz olunmamak üzere ber mucib-i şurud emr-i şerif i'tâsı ve selefi müşâr'un-ileyh tarafından verilen emr-i mezkurun terkini iktizâ eyledi tahrir olunmağla ber vech-i meşruh mukaddem müşâr'un-ileyh Turuncuzâde Süleyman Paşa tarafına verilen emrin kayidi terkin ve bir mucib şurut-ı inâbe muhâfizi müşâr'un-ileyh tarafından tahsil-i fermânım olmağın imdi siz ki Mevlâne vesa'ır muma-ileyhim siz livâ-yı mezburdan mutasarrif için müretteb olan mâru'z-zikr beş bin guruş imdâd-ı hazariye-i bin iki yüz on iki senesine mahsuben re'sisene gurre-i muharrem i'tibâr olunarak senede üç taksit ve beher taksiti vakt ve zamâniyla ma'rifet-i şer' ve cümle-i ma'rifet-i ile livâ-yı mezburda vâkiş' kazalar ahâlilerine tevzi' ve taksim ve yerlü yerinden cem' ve tahsilik ve muhâfiz-ı müşâr'un-ileyh tarafından kabzına me'mura edâ ve teslîme mubâderet ve 'avak ve te'hirden ve kazalara küsret üzere mubâşirler ırsâli ile ahâliye zulm ve ta'addiden ve mikdâr-ı mu'âyyenden ziyâde bir akçe ve mukerrer tevzi' ve tahsilinden ve ücret-i mubâşereye mutâlebesinden ve mukaddemsi selefi tarafına verilen kayidi murakkan emrisini sene-i mezbura hisriyesine ta'arruz vuku'unu tecvizden ittika ve mubâ'adet olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki şerifimle usul buldukta bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmun-ı ita'ât-ı makrûnu ile 'âmil olub hilâfindan hazer ve mucânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife kılâzî tahriren fi avâsit-i şehr-i muharremü'l-harâm sene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf.

Vasale ileynâ ve kuyyid fi gurre-i saferü'l-hayr

Konstantinetü'l-mahrûse

S: 136 / B: 159

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Kasımpaşa ma'a vakf-ı şeyh Abdurrahim Mîsri vakfinin nusf-ı vazife-i mu'ayyene ile nusf-ı tevliyetine mutasarrif olan Mustafa Bin Müsa ve nusf-ı vazife-i mu'ayyene ile tevliyet-i mezburanın nusf-ı âhirine mutasarrif merkûm Mustafa 'an evlâd-ı vâkîf fevt olub yeri hâlî kalmağla mütevaffâ-yı merkûmun oğlu erbâb-ı istihkâkdan işbu dafî'-i tevki'-i refî'ü's-şân hakân-ı e's-seyyid Hüseyin halife zîde salâh-ı siyâdetehü aslah ve erşed olan vâkıftan olub her vech ile lâyık ve

mahâl ve müstehâk olmağın mahlulundan tevcih ve yedine berâat-i ‘âlişânım verilmek ricâsına Karahisâr-ı Sâhib na’ib Hocazâde Mevlâna Muhammed Sâdîk zîde i‘lmehü ber mûcib-i şart-ı vâkîf nevbed-i tasarruf-i merkûmun ise şartı ile mûcibince tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezid-i ‘inâyet-i padişâhânem (S: 137) zuhura götürüb bin iki yüz on bir senesi zi'l-ka‘desinin on yedinci günü tarihi ile mu'arrâh verilen ... hümâyunun mûcibince beraat-i hümâyunu verdim ve buyurdum ki mumâ ileyh e's-seyyid Hüseyin halife züyyide şeref-i siyâdetehü varîb babası muteveffâ-yı merkûm yerine vakf-ı mezburun mutevellisi olub edâ-yı hidmete eyledikten sonra bundan evvel mutevelli olanlar vazife-i mu‘ayyenesine teveccûh ile mutasarrif olagelmiş ise mumâ ileyh dahi ol vech ile vazife-i mu‘ayyenesi evkâf-ı mezbure mahsulundan olub mutasarrif ola şöyle bililir ‘alâmet-i şerife-i i‘timât kılınır tahriren fi'l-yevmi's-sâlis ‘aşar min zi'l-kâ‘de sene-i isnâ ‘aşar ve mi’eteyn ve elf Vasale ileynâ ve kuyyid fi 5 safer sene-i iki yüz on iki

Konstantinü'l-mahrûse

S: 137 / B: 160

Taktâni Efendini Tevliyet Beraatidir

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib Kazasına tabi‘ Döver nâm karyede vâki‘ Murâdhan binâ eylediği hân ve mescid ve mekteb-i şerif-i evkâfinin vazife-i mu‘ayyene ile mütevellisi olan Muhammed kendi hüsn-ü rızâsı ile erbâb-ı istihkâkdan işbu dafi‘-i tevki‘-i refî‘ü's-şân hakân-ı Osman veled Mehmed zîde kadrehuye ferâgat ve kasr-ı yed ve yedinde olan ‘atik beraati dahi merkûme teslîm merkûm dahi her vech ile lâyık ve mahâl ve müstehâk olmağın tevliyet-i mezbura farîg-ı mezburun kusr-u yedinden tevcih olunub yedine beraat-i şerif-i ‘âlişânım verilmek bâbında na’ibi Mevlâna hocazâde Mehmet sâdîk zîde ‘ilmîhi ‘arz etmeğin mucibince tevcih ve sıkla edüb bu beraat-i hümâyun sa‘âdet-i makrûnu verdim ve buyurdum ki merkûm Osman veled Mehmed zîde kadrehu varub zîkr olunan evkâfin fâriq-ı mezburun yerine mütevelli olub hîdmet-i lâzimasın mer‘i ve umuru kıldıktan sonra vazife-i mu‘ayyenesiyle mutasarrif olub vâkîfin ruhu ve devâm-ı ‘ömr-ü devlet için ri‘âye-i mudâvemet göstere şöyle bilüb ‘alâmet-i şerife-i i‘timât kılıllır tahriren fi gurre-i şehr-i zi'l-hicce şerife sene-i ihdâ ‘aşar ve mi’eteyn ve elf Vasale ileynâ ve kuyyid fi 13 safer sene-i iki yüz on iki

Konstantinü'l-mahrûse

S: 137 / B: 161

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Kütahya mütesellimi zîde mecdehû ve mafâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân zir-i âti delil-i mefâratının eyâlet-i Anadoluda gişt-u güzâr eyledikleri kazaların 'ayân ve zâbitan ve vucûhu memleket ve iş erleri zîde kadrehum tevki'-i refî-i hümâyun vâsıl olacak ma'lum olaki bu esnâda Kütahya civârında vesa'ır ol havâli ve etrafta kapısız ve delil ta'ifesi serseri gişt-u güzâr ve fukarâ-i ra'iyyet ve sekene-i memlekete vesa'ır ebnâ-i sebile isâl zarar ve hasarları haddün-ı birun ve dest-i tetâvil ve ta'addiyâtları kıyâsdan efzun ettüğü ve didâr ve onar ve on beş cem'iyyet ederek katlı-nüfus ve gasb-ı emvâla cera'ât eyledikleri ve bu takrib fukarâ-i ra'iyyet ve ebnâ-i sebilin emn ve râhatleri min kullü'l-vucuh meslub olduğu bu defa' Kütahya na'ibinin vârid olan bir kît'a i'lâmından ma'lum ve 'âşikâr olmağla sanki mütesellim mumâ ileyhisin sükkân-ı memleket ve ebnâ-i sebilin istishâb-ı levâzîm-ı emniyetleri kat'-i murâdi kerâmet muta'âli hüsrevânem olmaktan nâşî ta'ife-i merkûmeden Anadolu eyâleti dahilinde serseri gişt-u güzâr ve 'ibâdullâha isâl-ı mazâr edenlerin ol emirde fukarâya hasâreti mucib olunmayacak suret ile ahz ve ... Vedikullâha olan fukarâ üzerinden def^z ve ref^z-ı tea'ddiyyâtları ol vech ile sükkân-ı vilâyetin te'mini vesa'il-i esâyiş ve istirahatları tahsiline i'tinâ ve dikkat-i lâzîme-i zimmet ve muktazâ-yı me'murenin olmak hasebi ile senden me'mul olan rüşt ve sadâkat (S: 138) muktezâsına dâ'iye-i tama' ve haymü'l-'ukbâya düşmüüb iktizâ eden tedâbir-i hakimânenin icrâsı ile eşkiyâ-yı merkûmenin 'ibâd ve bilâd üzerinden izâle-i şer^z ve şururlarına yoluyla kiyâm ve fukarâ-yı 'acizeyi ucuhla te'mine musara'ât ve ihtimâm ve bu vech-i suhûlet mazarratları def^z edemez ise ahâli-i memleket ile bi'l-ittifâk üzerlerine varılıub hayyen ve meyyiten ele götürülüp sonra üzerinden zararlarını def^za ikdâm eylemek fermânım olmağın tembihen ve te'kiden mahsusan işbu emr-i şerifim isdâr ile inşâ olunmuştur imdi üslub-ı hakimâneye ber vech-i meşruh riâyet ederek ve bu vesile ile fukarâ ve zu'afa yazda hasar olmayarak ol makbule mazar-ı ibâd ve muharrib-i bilâd olan hubesakârların izâle-i şurur ve mazarratları ile te'min-i bilâd ve irâha-i 'ibâd emrine kemâl-i ihtimâm vecd-i tâm eylemek harsan ve kasran senden matrub bilen şahâner oldugu ma'lumun oldukça ber vech-i meşruh eşkiyâ-yı merkûmeyi ber vech-i suhûlet aks ve semkinleri ile fukarâ ve zuaf^za üzerinden izâle-i şurur ve mazarratlarına ve fi m âba'de ol makbule şakâvetkârların eyâlet-i merkûme dahilinde nâmarzı harekata hasâretleri mesmu' olmaması halâtının istihzâlinâ mubâdelet ve ber vech-i subûlet mazarratlarının def^z-i mümkün olmaz ise ahâli-i memleket ile bi'l-ittifâk üzerlerine

varıp hayyen ve meyyite akz ve ibâdlar üzerinde zararların def^c-i harekete ikdâm ve gayret ve senden me'mul ve muntazâr şahâinem olan asâr-ı kârı güzâr-ı ve dirâyet-i levâzîmîni izhâra sarf-ı nihâyet ve kudret ve bu bâbda ednâ mertebe sana ve rehâvet ve namerâm bir hâlet sunuhtan ve şenâ'et-i merkûmede 'ilakâ ve medheli olmayan bi cûrm kesân zulm ve ta'addih vuku'undan gâyetü'l-gâye hazer ve mucânebet eyleyesiz ve siz ki muma-ileyhim siz eşkiyâ-yı merkûmenin akz ve izâle şururları hususunda mütesellim mumâ ileyhe mu'avenet ederek bi'l-ittifâk enfâsız emr ve edâda şahâname kemâl-i sâ'ii ve ikdâm ve kusur ve rehâvetten ziyâde hazar ve ittikâ-yı tâm eyleyesiz bâbında fermân-ı 'âlişânîm sâdir olmuştur buyurdum ki vusul buldukta bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmun-ı itâ'ât-ı makrûni ile 'amel ve hareket hilâfindan ittikâ ve muba'adet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timât kılâsız tahriren fî evâhir-i şehr-i muharremü'l-harâm li-sene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf

Makâm-ı Konstantinetü'l-mahrûse

S: 138 / B: 162

Mucibince Anadolu kaymakamı Nasuhzâde Şerif Ağanın bir kît'a buyruldu mergubları dahi vardır Vasale ileyna ve kuyyid fî 17 safer sene-i 212. e's-seyyid İsmâîl Efedinin kaymakamlık mektubudur kudvetü's-sadâtü'l-kirâm kaymakam-ı esbâk e's-seyyid İsmâîl Efendi dâme şeref-i siyâdetihi ba'de't-tahiyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki bulunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı kazalarında saadat üzerine kaymakam olan e's-seyyid Hamza Efendi ba'zı nâ sezâ hareketini ve sizin hüsn-ü hâlinizi müş'ir Karahisâr-ı Sâhib na'ibi Efendiden 'arz ve vurud ettiğine binâen hîdmet-i mezkuradan merkûm hacr olunup yerine cenâbiniz tarafımızdan işbu sene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf rabiü'l-evvelinin on beşinci gününden kaymakam nasb ve ta'yin olmuştur gerektir ki sâdat-ı kirâma ihtirâm edüb kudât ve kaymakam senedleri ile teşrifât-ı izhâr 'alâmet-i hîrda edenleri men' ve def^c ve cenâbiniz dahi kimesneye 'alâmet-i hîrda vaz'ından hişyet ve iddia'-yi neseb-i siyâdet edenleri tarafımıza havaleye mubâderetile işbu emânet-i kübrâda kemâl-i 'iffet ve istikâmet edüb sâdat-ı kirâmın siyânet-i 'arz ve mallarında sâ'i-i mevfur zımmında şevketlü mahâbetlü efendimize isticlâb-ı da'vet-i Hayriye edüb her emirde şer'-i şerife imtisâl ile mazhar-ı şefa'ât hazret-i seyyidü'l-enâm 'aleyhi abzelü't-tahiyye olasız ve's-selâm.

El-fakir e's-seyyid Mehmet atallâhü'l-hüsna e'n-nasb ale'l-eşrâf

S: 139 / B: 163

İşbu bin iki yüz on iki senesi mâh-i saferü'l-hayrin yirmi birinci günü cümle-i ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'le kura ve mahallâta tevzi' ve taksim olunan ve murâsele olunan salyânenin masârifî defteridir ki ber vech-i âti zikr olunur

Guruş

- 0040 'adâlet emr-i şerifi ile gelen sadr-ı 'azâm efendimiz cukdârı Ali Ağa ya verilen
0006- i'lâmına verilen hıdmet
- 0016 konak için Yusuf efendiye verilen
- 0037- devletlü Ali Paşa efendimizin mubâşiri Osman Ağa Isparta ya geçtikte konak
için Hamza Efendiye
- 0028- vezir-i müşâr'un-ileyh efendimiz esb götürüren yılantalızâde adamları konağı için
- 0012- yine vezir-i müşâr'un-ileyh efendimizin Emirdağına gelen Müslüman imâmına
- 0023 Bolvadin zahire hüsn-ü konağı için Serdar oğluna verilen konak
- 0030 vezir-i müşâr'un-ileyh efendimize ipkâ geldikte i'lân buyruldusu ile mahallât
0006- i'lâmına tatar hıdmet
- 0002 konak için Hacı Ahmede verilen
- 0202-
- 0026- ağraz kazası zahire hasebi konağı için Serdar oğluna verilen
- 0012 vezir-i müşâr'un-ileyh efendimizin mektubuncu semâ-i konağı için Serdar
oğluna
- 0027 Mehmet Çavuşun hazinedârı Arif Ağa ve tüfekçileri konakları için Hamza
Efendi ve Mola Ömereg
- 0030 devletlü kethûdâ Mustafa Paşanın haremi geldikte tüfekçileri konakları için
- 0080 mendeleri sivâr-ı katır yevm konakları için kınalı oğluna verilen
- 0016 oluburulu zahire hasebi konağı için Serdar oğluna verilen
- 0040 kasabaya giden zâbitaların konağı için Molla Ömereg verilen
- 0012 devletlü Mehmet Paşa Efendimizin eşyâsına gelen tâze konak ve i'lâmına

- 0050 Hacı Ahmed yediyle ziyâde verilen beygirlerin kirasına verilen
0496
- 0123 sülün Karye-isine imdâdiye
- 0077 harmanlı Karye-isinden bakâya
- 0120 ser çeşme-i konak için Yusuf Efendiye verilen
- 0004 kahve
- 0042 Karamık zahire hasebi Bekir Ağa konağı için Molla Ömre verilen
- 0037- çoğu zahire hasebi konağı için kınalı oğluna verilen
- 0016 elavuç ve uşarku mubâşiri konağı için Serdar oğluna
- 0012- Isparta kazasına giden hastaların konakları için kınalı oğluna
- 0011 elavuçtan gelen mubâşir konağı için Serdar oğluna
- 0018 devletlü Ali Paşa Efendimizin hazine kâtibi konağı için Serdar oğluna
- 0957
- 0100 Kethüdâ Beyin hazretlerine verilen bir miktar çayır akçesi
- 0020 katli olan alay beyi oğlu ‘ömür gelen mubâşir konağı için Serdar oğluna
- 0012 devletlü Süleyman Paşa Efendimize gelen sadr-ı âzam cukdar konağı için Hacı
Ahmede verilen
- 0026 enfiye akçesine gelen Mehmet Ağaya verilen hîdmet
- 0006- i‘lâmına
- 0005 konak için Hacı Ahmed
- 0003 enfiye akçesi tahsilinde mahzarlara ve çavuşlara verilen
- 0100 menzil nizâmü için devletlü Ali Paşa Efendimizin tatar oda başına geldikte
verilen hîdmet
- 0133 Tahir Paşanın baş çavuş konağı için Hacı Ahmede verilen
- 0016 mutfak ocağına masârif
- 0038 devletlü Ali Paşa Efendimizin zahire bahâsı isti‘mâlîna gelen Halit Ağa konağı

içün Serdar ogluna

0028 salyan tahsilinde çavuşlara ve baş çavuş adamlarına verilen

0011 olubun giden mubâşir konağı içün Serdar ogluna

0026 kuvâl oğlu seybân başı oldukta hilâd ve bayrak

0015- kahve

00150 bundan akdem seyban başı olan berun ... Ramazan aylığı

1647

S: 140

1647 nuklet ilâ huna

0560 Mihâ'il Karye-isi deli başı Âdem Ağa geldikte verilen şâ'ir kele 140

0228 Salar Karye-isine geldikte verilen şâ'ir kele 57

9000 devletlü Ali Paşa Efendimize verilen zahire baha

2500 tahsiline me'mur Memi Ağaya verilen hîmet

0465 konak içün Hamza Efendiye verilen

0090 kahve 22-

0045 duhan 30

0049- Memi Ağaya verilen hîmet

0082- Çay mubâşiri konağı içün Hamza Efendiye verilen sivâr yevm

0016- zahire baha hazine yağılığında torba organ bağlama ve kese

14683-

00026- zahire bahanın i'lâmına verilen

00023 zi'l-kudret tahsilinde çavuşlara ve mahzarlara verilen

00009 'avârizcî konağı içün Serdar ogluna verilen

00100 salyâne tahsili içün Serdar Hacı Eyüb Ağaya verilen

00036 devletlü sadr-ı 'azâm Efendimiz İslâm Ağası konağı içün İsmâil Efendiye
verilen

- 00020 seyban başı sukut eşyası ile iki delili ahz ve meclis-i şer'a ihsar ettikte seyban başına verilen hilât
- 00010 neferlerine verilen bahşîş
- 00032 nefiden gelen sâbık Kütahya mütesellimi Emin Ağa adamları konağı için Hacı Ahmedede verilen
- 00060 menzilcinin beygirlerinden ma 'adâ verilen beygirleri kirâsına verilen
- 00099- Muharrem şehriyesi için seyban başına verilen bakar oda başı ve bayraktar kahve barut kurşun

15097-

- 00016- erbâb-ı timârin isti'cârına gelen tatar hîmet ve i'lâmına
- 00017 seyban murâsilisine verilen
- 00021- Nasuhzâde Kütahya mütesellimi oldukta i'lân-ı işâ'at buyuruldusuna ve i'lâmına
- 00004 konak için Hamza Efendiye verilen
- 00040 kasaba hacıları konağı için Serdarzâdeye verilen
- 00311- on iki senesine mahsuben Kütahya hazariyesi taksit-i evveline verilen
- 00088- teftişisine verilen
- 00012 kahve duhân
- 00070 konak için Hamza Efendiye sivar Serdar oğluna sivar Hacı Ahmedede sivar
- 00006- i'lâmına
- 00005 harc teskeresi

15672

- 00070 Kütahya tüfenkçi başısı ve yarım ağanın oda başlarına verilen
- 00550 salyâne tahsili için Hâkim Efendi hazretlerine verilen
- 00042- Konyalı Çelebi Efendi hazretlerine gelen Karaman vâlisi Divâni Efendisi konağı için Hamza Efendiye verilen

- 00013 veliler hakkında emr-i şerif götürüren tatara verilen hıdmet
- 00013 i‘lâmlarına
- 00002 konak içün Hacı Ahmede
- 01447 selef Hâkim Efendi hazretlerine verilen
- 00067 cümle ma‘rifet-i ile Emir Salih oğlu baş çavuş olundukta verilen hilât kabuta
- 00480 sa‘âdetlü mütesellim Mollazâde Ahmed Ağa hazretlerine verilen mâl-i hazariye taksit-i evveli bir mahsub
- 00030 def‘a borsalı emir seyban başı nasb olundukta verilen hilât
- 00300 zahire baha isti‘câlîna gelen ağaya verilen hıdmet

18686-

S: 141

18686- nukhilet ila huna

00017 def‘a seyban murâsilisine verilen

00005 taksit teskeresi harcı

00050 Nakib Efendiye salyan tahsilinde verilen

00028 saray ve akçesine verilen ücret

18786-

32500 sancağımızın vüzerâ-yı uzâm efendilerimize tahammülü olmadığından ba ‘arz ve mahzâr cümle müftü ve müderris ve ‘ülemâ ve ağa ve hüccac ve şürafa ve der ‘aliyyeye gidüb istirhâm-ı hôl eylediğimizde gerek âsitânada ve gerek esnâ-yı râhda olan masârif

51286-

02500 Hâkim Efendi hazretlerine verilen harc ve ikrâmiye

53786-

36000

17786 meblağı mezbur yetmiş iki kese akçesi kura ve mahâllâta tevzi‘ olunub bâki on

yedi bin yedi yüz seksen altı guruş murâsele olunub tevzi' âtiye kalmıştır

Mahalle İmâret	Mahalle Sofiler	Mahalle Nasâri	Mahalle Karaman
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
2711 5	2546 30	1598 4	1366 35
Mahalle-i Câmi Kebir	Mahalle-i Tâciahmed	Mahalle-i Mescid	Ak Mahalle-i Hacı Yahyâ
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
772 29	687 32	687 32	558 28
Mahalle-i Kâhil	Mahalle-i Arab Mescidi	Mahalle-i Erdic	Mahalle-i Hacı Mahmûd
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
558 28	562 10	562 10	449 5
Mahalle-i Molla Bahşi	Mahalle-i Çavuşbaş Guruş Para	Mahalle-i Fakih Paşa	Mahalle-i Burmalı Guruş Para
Guruş Para	449 9	Guruş Para	302 16
449 9		302 16	

Mahalle-i Kubbeli

Guruş Para

302 16

Mahalle-i Efecik	Mahalle-i Doğancı	Mahalle-i Yukarıpazar	Mahalle-i Hacı Odul
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
247 9	247 9	247 9	247 9
Mahalle-i Ekne	Mahalle-i Bedrik	Mahalle-i Kara kâtib	Mahalle-i Hacı İsmâil
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
233 34	214 6	214 6	200

S: 142

Mahalle-i Çavuşoğlu Mahalle-i Sinanpaşa Mahalle-i Zâviye Mahalle-i Hisarönü

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
140	31	117	24	120		120	

Mahalle-i Sinan Halife Yekun

Guruş	Para	Guruş	Para
83		17301	

Karye-i Esce Karye-i Corca-i Kebîr Karye-i Çobanlar Karye-i Sülümenli

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
1211	29	1211	29	1086	15	969	16

Karye-i Ayvalı Karye-i Salar Karye-i Mihâ'il Karye-i Döger

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
815	34	815	34	815	34	638	31

Karye-i Susuz Karye-i Hâss-i Çakır Karye-i Corca-i Kebîr Karye-i Gebeciler

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
638	31	511	21	484	18	484	18

Karye-i Süglün Karye-i Karaağaç Karye-i Karaca-vîrân Karye-i Corca
Sagir

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
480		411	8	411	8	411	8

Karye-i Erkmen Karye-i Elpirek Karye-i İrit Karye-i Deper

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
397	28	299	32	272	35	272	35

Karye-i Osman Karye-i Ayazini Karye-i Işıklar Karye-i İsmâil

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
-------	------	-------	------	-------	------	-------	------

272	35	272	35	237	15	272	35
Karye-i Çırkrik		Karye-i Kızıkca		Karye-i Çavdarlı		Karye-i Boz-öyük	

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
237	15	237	15	237	15	237	15
Karye-i Sarılık		Karye-i Bostanlı		Karye-i Gazi Mursil		Karye-i Bey	
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
220	12	220	12	220	12	220	12

S: 143

Karye-i Kaya-vîrân	Karye-i Dînâr	Karye-i ...	Karye-i Banaz				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
165	11	165	11	165	11	165	11
Karye-i Arslan	Karye-i Sebzin	Karye-i Kumartaş	Karye-i Kal'acık-ı Sağır				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
165	11	151	25	150	25	138	38

Karye-i Doğanlar	Karye-i Hacı Beğli	Karye-i Kışlacık	Karye-i Halimoğru				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
138	38	137	3	137	3	137	3
Karye-i Akviran	Karye-i Yenice	Karye-i Yukarı Tandırı	Karye-i Köprülü				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
115	5	86	38	83	9	83	9
Karye-i Ulumurad	Karye-i Kızıl Kilise	Karye-i Hayranbalı	Karye-i İsceli				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
83	9	83	9	83	9	83	9
Karye-i Çalışar	Karye-i İblak	Karye-i Harmanlı	Karye-i Aşağıtandırı				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para

83	9	62	19	115	5	115	5
Karye-i Akçein		Karye-i İnaz		Karye-i Liğen		Karye-i Turkullı	
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
115	5	62	19	62	19	62	19
Karye-i Çini		Karye-i Bayat					
Guruş	Para	Guruş	Para				
36	30	21					

S: 144

İmâret mahallesinin aralığı defteridir

Sufiler mahallesinin aralıkları müfredâtıdır

Guruş Para

Guruş Para

411	31	Gökçe Aralığı	351	20	Nurcuoğlu Aralığı
411	31	Hacı Nasuh Aralığı	291	37	Hacı Ca'fer Aralığı
411	31	Hacı Abdurrahman Aralığı	278	10	Kayadibi Aralığı
339	11	Hacı Mustafa Aralığı	257	07	Dai Receb Aralığı
294	29	Medli Aralığı	246	06	Hacı Ali Aralığı
294	29	Marulcu Aralığı	228	11	Hacı Eyüp Aralığı
207	32	Cansız Aralığı	228	11	Voyvada Oğlu Aralığı
339	11	Nakilci Aralığı	224	24	Karamanoğlu Aralığı
<u>005</u>	<u>05</u>		109	26	Gün-doğmuş Aralığı
2711	5		061	<u>11</u>	Çingeneler Aralığı
			004		
			2547	190	

S: 144 / B: 164

Şeri'at-i şî'ar Karahisâr-ı Sâhib kadı efendi zîde fazlihi ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetimizde serdar olan ref' olunub yerine üslûb-ı sâbık üzere kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân almiş bir cema'âtin el-hâc Eyyüb Ağa zîde kadrehu serdar

nasb olunub ve ta'yın olunmak işbu mektub tahrir ve irsâl olunmuştur inşallâh te'âlâ usulunda gerektir ki markumu kaza-i mezburun serdarlığı umurunda kıyam ve öteden beri olub geldiği vech ile zabit ve rabt-ı hususunda i'ânet ve ihtimâm eyleyesiz ve senin serdâr-ı markumsun kaza-i mezburun serdarlığı sana tefviz olmağla gerektir ki ka'ide-i kadim ve kânun-ı üzere zabit ve rabt mefarât ve def-i ref haşeratıyla tanzim bilâ devâ râce-i hâller ibâde bezel-i akdâr eyleyesiz ve kaza-yı mezburun serdarlığı hüngâmında mûkim ve missâfir yeniçerileri ve topçu ve top arabacı ve gulumân-ı acemi kul oğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdar ve zâbit bulub sözünden dışarı ve râyîndan hâric vaz' ve harekette bulunmayıb daima ita'ât ve inkiyâd üzere olurlar sen dahi cümle umurunun ahkâm-ı şer'-i şerif ve kânun-ı emr-i munife tatbik ve tava'if-i markumundan bi'l-âvâris ma'ruf ve fevt olanların metrukâtlarının ma'rifet-i şer'le zabit ve sûk-ı sultânide furuhât ve hâsîl olan nukûdun cânib-i beytü'l-mâl için defter-i müfredâtı ile ocak tarafına göndermeye mubâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ve rahâtlâerine ba'is-i hîmet mustâhsene-i mebrura vucûda götürmeye mecd ve sa'i olub mucib-i mektub ile 'âmil olasız tahriren fi gurre-i râbiü'l-evvel sene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf

Mustafa Ali yeniçeryân dergâh-ı 'âli

S: 144 / B: 165

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazaların kudât ve nüvâb-ı zîde fazlahum ve kudvetü'l-emâcid ve'l-'ayân zikr-i âti hususa der 'aliyyemden mubâşir ta'lîk olunan sadr-ı âzam kethûdâsı kâtibi hülafâsından el-hâc Mehmet Nuri zîde mecdehû ve mafâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân 'ayân ve vucuh-ı belde zîde kadrahum tevki'-i refî'-i hümâyuna vâsi' olacak ma'lum olaki fi m â ba'de her kazanın tevzi'âti senede iki def'âyahâ tahsis kılınmak ve aralıkta başka defter tertib olunmamak ya'ni ruz-ı hîdirdan ruz-ı kâsimâ ve ruz-ı kâsimâdan ruz-ı hîdira kadar altı ayda bir def'a her ne mesârif olur ise ismi ve mahalli ma'lum olarak defterde kable't-tevzi' defteri der 'aliyyeme gönderilmek tenbihâtı hâvi mufassal ve meşruh iki yüz yedi senesi evâhir-i cemâziye'l-evvelinde başka ve ba'dehu te'kid ve isti'câlı şâmil başka mamalik-i mahrusâma neşr olunan ahkâm-ı celilem muciblerine 'amel ve hareket cümleye vâcibe-i immet iken livâ-yı mezburun hâli olduğu kazalardan üç seneden beri menâhi fermân ve mugâyir nizâm-ı tevzi'at (S: 145) defterleri gönderilmediği ve bu keyfiyet siz ki Mevlâna ve 'ayân ve sa'ir muma-ileyhim sizin

evâmir-i şerifeme ‘adem itâ‘âtımızı iş‘âr eder hâlattan ettüğü beyâni ile evâmir-i merkûmada vâki‘ kaffe-i kazaların sinin-i merkûmeden berü olan tevzi‘ât defterleri mubâşir-i mumâ ileyh ma‘rifet-i ile sicillâttan ihrâc ve der-i sa‘âdetime ishâl olunmak bâbında te’kidi hâvi emr-i şerifim sudûrunu Anadolu kazalarından misvâr ve tevzi‘ât defâtiri nazârat ve temkîhine me‘mur sâbikan ruznâmece evvel iftihârû'l-emâcid ve’l-ekârim İsmet-i zîde mecdehû bâ takrir ifâde etmekle livâ-yı mezburede kâ‘in kazaların tevzi‘ defâtırı celbi ve vâki‘ olan masârifin tâhkîki zîmnâda mubâşir mumâ ileyh ma‘rifet-i ile vech-i meşruh üzere ‘amel ve hareket olunmak fermânım olmağla tembihen ve te’keiden mahsusan işbu emr-i şerifim isdâr ve mubâşir mumâ ileyh ile ırsâl olunmuştur imdi tevzi‘ât-ı nizâmını hâvi mukaddem ve mu’ahhâr sudûr eden evâmir-i ‘aliyyemin mazmun-ı munifi üzere her kazanın vâki‘ olan masarifleri defterlerinin her altı ayda bir def‘a kâble’t-tevzi‘ der-i ‘aliyyeme ırsâl ve infâz evâmir-i şerifeme kemâl-i ihtimâm ve dikkat ve sâ‘î bi hümâl olunmak lâzım iken üç seneden beri livâ-yı mezburda vâki‘ kazaların defâtırı ırsâl olunmaması mucerred evâmir-i ‘aliyyeme ‘adem imtisâl ve mutava‘âtınızı ve ‘ayân makulelerine dedikleri gibi fukarâsına akçe tevzi‘ ve tahsiline irâ‘et ve ruhsatınızı imâ ve iş‘âr eder kazayâdan olduğu ve celb-i defâtirdan maksut mucerred ve vedayı‘-i hâluku'l-berâya olan fukarâ-yı ra‘iyyet ve sükkân-i memleketin masârif-ı beyhudeye vikâyet ve mazâlim ve ta‘âddadan himâyet ve siyânetleri hususu olduğu ve livâ-yı merkûm dâhilinde olan kazaların sinini mezkûreden berü vâki‘ olan masarif-i memleket defâtırının bieyyi hâl mubâşir mumâ ileyh ma‘rifeti ile sicillâttan ihrâc ve der-i ‘aliyyeme ırsâl ve isâlı matlub katı‘ şâhâinem ettiğü siz ki Mevlâna ‘ayân vesâ‘ir mumâ-ileyhim siz ma‘lumunuz oldukta ber vech-i muharrar ma‘rifetiniz ve mubâşir mumâ ileyh ma‘rifeti ile kazalarınızın masarif-i sahihe defterlerini sicilden ‘ayni ile ‘alâ vechü’s-sahha ihrâc ve mubâşir mumâ ileyhe teslîmen der-i ‘aliyyeme ırsâl hudsusuna mubâderet eyliyeiz söyleki asl masarif-ı sahihenin tevzi‘ât-ı defâtırı matlub iken masârifât-ı mezkûrenin ‘ayni defterlerini gönderilmek veyâhut sureti irtikâd ile mikdâr-ı mu‘ayyenden nuksân tahrir ve ol vech ile defter tertib ve ırsâlinâ cesâret eylemek misillu hâlat vuku‘a geldiği hâber alınmak ve tâhkîk olunmak lâzım gelir ise bir vech ile özür ve ‘itâbsız karin asfâ olmayıb beher hâl maddeniz icrâsı mukarrardır ona göre ‘amel ve hareket ve hilâfindan tahâşı ve mucânebet eyliyesiz ve sana mubâşir mumâ ileyhisin sen dahi mazmun-ı emr-i şerifim üzere ‘amel ve hareket ve sermu hilâfi vaz‘ını tahrir ettirmekte gâyetü'l-gâye hazer vemucânebet eylemek bâbında fermân-ı ‘alîşânım sâdir olmuştur buyurdum ki usul

buldukta bu bâda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân vâcibu'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmununa ita'at-i makrûnuyla 'amel ve hareket ve hilâfindan bigâyet tahâşı ve mucânebet eyliyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timât kılâsız tahriren fi evâsit-i şehr-i rebiü'l-ulâ lisene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf

Mucibince bir kît'a mektub hazret-i sadri 'azâmi vardır

S: 146 / B: 166

Mefâhirü'l-kudâd ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm zikr-i âti kazaların kadıları ve na'ibleri zîde fazlahum ve kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân penbe emini nasb olunan tevki' refî'i hümâyun vâsıl olıcak ma'lum ola ki hâcegân divân-ı hümâyunumda sâbikan Anadolu muhâsebecisi kudvetü'l-emâcid ve'l-ayân seyyid Mustafa Bey zîde mecdehünün takdim eylediği takriri mefhumunda bu defa irâd-ı ceid-i hümâyunun hazinesi tarafından sinin ile iltizâmen 'uhdesine ihâle ve tefviz kılınan penbe rusûmu mukata'âsı mülhakâtından Karahisâr-ı Sâhib ve Sincanlı ve Sandıklı ve Şuhut ve Karamık ve Çay ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Çâlâbat ve Bolvadin ve Hüsrevpâşa kazaları ve kurâsında evvelce hâsil ve bey' ve şirâ olunan penbe ve reşteve kozalı penbenin ber muceb-i şurut-ı nizâm-ı cedidi icâb ve iktizâ eden rusum-ı mirîleri bin iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına sene-i mezbure şubatı gâyetine deyin tarafından ta'yin olunan penbe emini merkûm ma'rifeti ile cem' ve tahsil olunub taraf-ı âhirden mudâhale olunmamak için emr-i şerifim sudûrunu tahrir ve inhâ etmeyin hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhâsebe defterlerine nazâr olundukta zamân-ı zabtı mart ibtidâsına olan memâlik-i mahrusâmin ... rusumu mukata'âsından nefs-i İslambul ve Rumeli ve Anadolu iskelelerinde ve kaza ve kurâsıyla İzmir ve Sirüz turukları kaffe tevabi'-i ve livâsiyla bin iki yüz on bir senesi martı ibtidâsına i'tibâr ile iki sene irâd-ı cedid-i hümâyunuñ hazinesi tarafından zabt ve edâsi için emr-i şerifim verildiği ve zikr olunan mahallere de vâki' iskele berri ve bahri vesa'ır mahallerinde Pazar içinde furukât olunan ... beher vukîyyesinden ma'â zam birer para ve reşte ... ikişer yağ ve koza ... birer akçe muceddeden resm alınmak üzere karar verildiğine binâen resm-i mezkûr bayî' tarafından mir için ahz ve tahsil olunmak ve iştirâ edenler gerek Müslüman ve gerek kûfâra emininin tezkiresi ile iştirâ edüb eminin edâ tezkiresi olmadıkça iskele vesa'ır mahallelerden gerek Müslüman v gerek kûfâra sefinelerine vaz' ve tahmil olunmamak ve yük bağlanmak ve ... ashâbından mucerred resmin vermemeç için birer bahâne ile mu'ayyen olmayan ba'zı mahallerden imrâr edenler ele girdikte ikişer kat

resm-i mirîleri cezâen tahsil olunmak ve mukâta‘-i mezbureye mucedded nizâm verilüb resm-i mezkura vâridât-ı mukarrabe-i miriye tahtına ithâl olunub bir akçesinin kesir ve nuksânına bir dürlü cevâz olmamağla ve vatken mine'l-evkât ve sebeben mine'l-esbâb şurut ve nizâmisinin bir vech ile tebdil ve ta‘birine musa‘ade olunmamak ve mukâta‘-i mezbûrun şirâne nizâmının feshini ve bir tarikle kebir ve idâresini mucib-i halâta cesâret edenleri olur ise mâl-ı mirinin kesr ve noksanına ve ta‘tiline sebeb oldukları için ma‘rifeti şer‘le te‘dîb olunmak ve eminin sa‘ir ve şikâyeti mü’essir olub nizâm-ı mukata‘-yi mucib istid‘â eylediği evâmir-i şerifem isdâr ve ırsâl olunmak nizâm-ı cedid şurutundan olduğu mukayyet olmağla mucibince ‘amel ve hareket olunmak fermânim olmağın hesseten işbu emr-i şerifim ‘âlişânım isdâr ile ırsâl olunmuştur imdi usulunda siz ki kudât ve nuvâb muma-ileyhim siz ve ... emini merkûm siz bir minvâl-ı muharrar keyfiyet-i ma‘lumunuz oldukta muktazâ-ı emr-i şerifim üzere ‘amel ve hareket ve hilâfindan tevekki ve mubâ‘adet eylemek bâbında fewrmân-ı ‘âlişânım sâdir olmuyıştur buyurdumki hükm-ü şerifimle vardıkta bu bâbda sâdir olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmunu üzere ‘amel ve hareket olunub hilâfindan ihîtrâz eyliyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timât kılâsız hurrire 22 R sene-i 211

S: 147 / B: 167

Karahisâr-ı Sâhib’de vâki‘ divân-ı Mehmet Efendi vakfinin evlâdları bi-ecma‘âhum meclis-i şer‘a gelüb her biri takrir-i kelâm ederler ki cedleri aziz müşâr’un-ileyhim Medine-i mezburede vâki‘ vakf ve şart eylediği vakfinin vazife-i mu‘ayyene ile tevliyeti batnan ba‘de batn evlâdinin esen ve aslâh ve erşidine meşruta olmağla ber mucib-i şart vâkîf aslâh-ı erşed evlâd-ı vâkıftan işbu rafî‘-i tevkî‘-i refîü's-şân hâkanı e's-seyyid el-hâc Ahmed zîde şerefe siyâdetihî bundan akdem vakfin tevliyetine mutasarrîf olub hânikâhının ta‘mirine ve fukarâsının ta‘âmiyesinde kusuru olmayıb bizler ve fukarâsı kendünden hoşnud ve râzî iken evlâd-ı zukur mevlâdan e's-seyyid Alâaddin Çelebi Bin Osman Çelebi hilâf-ı inhâ ile tevliyet-i mezküreyi merkûm e's-seyyid el-hâc Ahmedin üzerinden ref‘ ve bir takrib kendü üzerene trevcih ve bera‘ât ibtidârımla siyâneten li'l-vakf mezbure seyyid Alâaddin Çelebinin üzerinden ref‘ ve sâhib-i evvel merkûm e's-seyyid el-hâc Ahmed zîde şerefe siyâdetihî üzerine tevcih ve ibkâ ve şart-ı vâkîf kemâ fi'l-evvel icra olunmak ricâsına i‘lâm ediyordu iltimâs etmeleri ile fi'l-hakikât vakf-ı mezbûrun tevliyeti batnan ba‘de batn evlâdinin esen ve aslâh ve erşidine meşruta ve nazarât-ı hâni kâhında bust-ı neşin olanalra meşruta olduğu vakfiye ma‘mul bihâsında

mukayyed olub divâna deðin ber mucib-i şart vâkîf ‘amel olunubmerkûm seyyid Alâaddin Çelebi evlâd-ı vâkıftan olmayıb ancak nâzırı ve şeyhi olub kemâli tama‘ından nâşı irâd-ı vakfin cümleini ekl ve bel‘ kaslı ile mugâyir şartı vâkîf misülü dahi olmaðla hem misulu ve hem nâzır manietü'c-cem‘ olduğundan gayr-i aziz-i müşâr‘un-ileyhin Mevlevi hânesi ta‘mir ve termime muhtâc olmayub derun-u birunu ma‘mur ve mutfak keşâde olub fukarâsının ta‘âmiyesinde asla tekâsülü olmayıb merkûm e's-seyyid el-hâc Ahmedin evza‘ ve a‘mâlından cümlesi ve fukarâ-yı mevleviye hoşnut ve râzi olmaları ile vakf-ı şerifi siyâneten ve şurutuna ria‘yeten merkûm e's-seyyid Alâaddin Çelebinin ref‘ından tevelliyet-i mezbure sâhib-i evvel merkûm e's-seyyid el-hâc Ahmed zîde şeref-i siyâdetihîye teveccûh ibkâ olunub yedine beraât-ı şerif-i ‘âlişânım verilmek ricâsına Karahisâr-ı Sâhib nâ’ib-i Mevlâna hafidzâde Mehmet Sâdîk zîde ‘ilmihi ‘arz etmekle mucibince tevcih olunmak üzere ‘alemü'l-‘ulemâ el-mutebâhirin afzalü'l-fuzalâ-i el-müteverri'n bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm dürrizâde Mevlâna e's-seyyid Mehmet Arif edâmallâhu te‘alâ fazâ’ilihi işaret etmekle işaretî mucibince tevcih olunmak fermânım olmaðın hakkîmda mezid-i ‘inâyet padişâhînem zuhura götürüb bin iki yüz on iki senesi cemâziye'l-evvelinin on ikinci günü tarihi ile muarrâh verilen rus humâyunum mucibince bu berâat hümâyunu verdim ve buyurdumki merkûm e's-seyyid. el-hâc Ahmed zîde şerfe siyâdetihî varib ref‘ olunan merkûm yedine vakf-ı mezburun kemâ kâne ber vech-i meşrûta mutevellisi olub hîdmet-i lâzimasın bi-kusur mer‘i ve meveddi kıldıktan sonra bundan evvel mütevelli olanlara vazife-i mu‘ayyenesine teveccühle mutasarrîf olagelmiş ise merkûm dahi ol vech ile vazife-i mu‘ayyenesine evkâf-ı mezkûre mahsulundan olub mutasarrîf olub işbu berâati şerif-i ‘âlişânıma mugâyir tevliyeti uğruna ref‘ olunan merkûm tarafından ve taraf-ı âhirden hiç ferd manî‘ ve müzâhim olmayırlar şöyle bilir ‘alâmet-i şerife i‘timât kılılîr hurrire fi'l-yevmi's-sâmin ‘aşar min cemâziye'l-evvel lisene-i isnâ ‘aşar ve mi‘eteyn ve elf Vasale ileyna ve kuyyid fi 10 min C sene-i 212 Konstantinetü'l-mahrûse

S: 148 / B: 168

El-hamdü'l-lâh ‘alâ selâmetü'l-mucâhidin sevâb-ı ‘adli etmekten devr-i samime bir sâki deðildir mensab ve binâ ile bir kimesne bâki hurrire el-fakir hissezâde Mehmet Sâdîk el-mevedde ‘allâme-i ‘adne Karahisâr-ı Sâhib gafara lehuma

S: 148 / B: 169

Şeri‘at-i şî‘ar Karahisâr-ı Sâhib Sancağı hâvî olduğu kazaların kudât ve nüvâb-ı faziletlü efendiler zîde fazlahum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân ‘ayân-ı vilâyet ve zâbitan sa’ire ve iş erleri zîde kadrahum inhâ olunurki bir müddetten berü sancağı mezbur derununda kuruh-ı eşkiyâ ve habâdî ile ve başıboş makuleleri keşt ve güzâr ve sekene-i memleket ve fukarâya isâl ve imzâ birle katlı nûfus ve hetk-i ‘arâz güne harekât nâbirca ve fesâda cesâretlerinden kaza ve enhânın reşte-i nizâm ve eşâyışları perişân olmaktan nâşî ol makule keşt ve güzârları ile sebeb-i eşâyış ‘ibâd eden biraz ve eşkiya ve ehl-i fesâdi teftiş ve taharriş ve zâhire ihrâc ve ‘ibretün li'l-gayr tertib-i cezâ ile te’mîn-i turuk ve tathir-i kaza rutbe-i vucubda olmağla imdi sancağı mezbur kazalarından zümre-i eşkiyâ-yı bi't-taharri zâhire ihrâc ile te'mîn-i turuk ve enhâ ve isticlâb-ı da‘vât-ı fukarâya bâdi nizâm rabt irâdesiyle bu defâ tarafımızdan kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân delil-i başımız ‘izzetlü ağa zîde kadrehu ta‘yin olunduğu hâvî divân-ı Anadoludan işbu buyruldu tahrir ve mumâ ileyh ile ırsâl olunmuştur bi-menni te‘alâ usulunda gerektirki senin delil-i başımız ağa-yı mumâ ileyh senden me‘mul ve matlub olan gayret ve kargir irâe hareket birle sancağı mezkur kazalarını teftiş ve zümre-i eşkiyâdan tathir-i nizâm-ı kaviyyeye rabt ve isticlâb-ı da‘vât-ı fukarâya bâdi hâlate mubâderet ve vuku‘ bulan dem-i ‘âşırleri tâhsil ve şekâvat ve fesâdları zâhir olanları aks ve haps ve ibretün li'l-gayr cezâ-yı lâyikelerine icrâ içün i‘lâmlarıyla divân-ı Anadoluya ihzâra şart-ı gayret eyliyeyiz ve siz ki muhâtabatın muma-ileyhim siz siz dahi ağa-yı mumâ ileyhe mutav‘âât ve teftiş-i inkiyâda mu‘âvenet ve ber mucib buyruldu ‘amel ve hareket ve hilâfina bi-gâyet hazer ve mucânebet eyliyesiz deyu 7 fi B sene-i 212

S: 148 / B: 170

Şeri‘at-i şî‘ar Karahisâr-ı Sâhib kadısı faziletlü efendi ve kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân mütesellimi izzetlü ağa ve ‘ayân ve vucuh ve iş erleri zîde kadrehum inhâ olunurki bu ... iktirânda umuru memleket ve kazaya da‘ir ba‘zı hususiyatı mukâleme ve istişâre birle tanzim ve bi'l-muşâfehe muzâkereye mavkuf olmaktan nâşî siz ki efendi ve mütesellim muma-ileyhim siz Karahisârda me‘zun bi'l-ifta izzetlü efendi ile çend nefer hacilar ve vucuh ve iş arandan mukaddem geldikleri vech-i meşruh üzere mubâşere tefrikân divân-ı Anadoluya ırsâl ve ırsâl mubâderet eylemek hâvî olunur buyuruldu tahrir ve isdâr ve kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân cebhânci başımız arkadaş İbrâhim agayla ırsâl olunmuştur bi-mennihi te‘alâ vusulunda gerektirki ber mucib buyruldu ‘amel ve hareket ve siz ki

müftü ve hacılar ve iş erlerisiz mazmun buyuruldu ma'lumunuz oldukça fi 28 B sene-i
212

S: 149/B: 171

Kıdvetü'l-emâcile ve'l-a'yân Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Monla-zâde zîde mecidühü ve kıdvetü'l-emâsil-i ve'l-akrân ser-'asker Paşa tarafından mübâşir tarafından olunan Hüseyin zîde kadrühû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Pâsibânoğlu Osman nâm nemmâk-ı mücrâm müktezâ-yı habs-i habîsi üzere i'lân-ı 'isyân ve hurûc-ı 'alâ's-sultân irâde-i fâsidesiyle geçen sene tarafından 'asker tertîb ve ırsâliyle Taranoy? Kasabası ve etrâf ve civarını ahâlî ve sekenesinin emvâl ve eşyalarını yağma ve nemârât itdirmiş olduğundan mâ'adâ bu def'a dahi Niğbolu kalesi ve havâlisini küffâr mislü top ve hamîre ile ... sârac ve nice beknâh-ı nisvân ve sibyânı ateşlere yakub 'askerî ve re'ayâyı 'ala't-tisâvî envâ'-ı 'ukûbetle katl ve 'iyâzü bi'llâh-i ta'âlâ emvâl-i müslimîni i'tinâm ve ahrâr-ı mü'minîni esir idüp ba'dehû Selvi kasabasını dahi zapt ve istilâ ile bunların emsâli harekât bağıyânesi cihetiyile vücûd-ı müfret ... izâlesi şer'an ve kânûnen ve 'aklen ve naklen derece vücûbe resîd olduğundan şakî mezbûrun dârû'l-mûlkde 'alâkası olmadığını ve ocakların cümlesinden metrûd eylediğini ve kendüye mu'în olanlar dahi ocağa ber vechle kabul olmayacağıni * Ocağ-ı 'amirem agdât ve zâbitâni gerek ... sa'detimde ağa kapusunda bi'l-cümle ocaklı ile 'akd olunan ve gerek vüzrâ-yı 'izâm ve amâ-ı a'lam ve ricâl-i devlet ile kiyâm ve bi'l-cümle ocaklarım agdât ve zâbite-i niyete bâb-ı 'âlîde müte'akkid olunan meçâlis-i şûrâda bi'l-ittifâk inhâ itmiş olduklarından mâ'adâ bâg-ı mezkûrun ve ana tâbi olub ittifâk ve işhâd iderek şekâvetde isrâr edenlerin kıtalleri vâcib olduğunu meş'ar-ı taraf şeyhül-islâmîden fetevâ-yı şerîfe verilüb ol babda zapt-ı hümâyûn şevket-makrûnum şeref-yefta südûr olmakdan nâşî şakî mezkûr üzerine bir an halen Rum ili válisi destûr-ı mükerrem Müşîr-i müfahham nizâlîm vezîrim el-Hâc Mustafa Paşa edâma'llâhu ta'âlâ iclâle mürettib mu'în olan külliyetlü 'asâkir ve tederakât-ı kaviyye ile mâmûr olduğundan mâ'adâ taraf taraf 'asâkir ve vüzerâ ve mîr-i mîrân vesâir müte'ayyinân ve külliyatlu donanmâ-yı hümâyûnnum sefâ peni tertîb ve âlen kapudân-ı deryâ destûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-'âlîm vezîrim Hüseyin Paşa edâmâ'llâhu ta'âlâ iclâle Anadolu ve Rum ilinden mu'ayyene müretteb 'asâkir-i kesîre iline sihan ve berran şakî mezbûr üzerine bi'l-işkilâl ser-'asker nasb ve ta'yîn olunub min küllü'l-vücûh kuvvet-i kâhire-i şâhâinem şakî merkûmun izlâlesine masrûf olmağla bi-'avnihi sübâhânehû ve ta'âlâ şakî mezbûr gariban mücâzât sû'i a'mâlini müşâhade eylemesi

mevâhib-i Rabbânîyeden mâmûldür kaldı ki bu husus mevâd-ı uhrâya makpes olmayub
 ziyâde ehem ve akdem-i umûr-ı sultanat-ı seniyyemden olduğu zâhir ve sen ki
 mütesellim mûmâ ileysin sen devlet-i ‘aliyyemin sadâkatini iltizâm itmiş makamdan
 hademe-i sultanat-ı seniyyemden ve uur-ı devlet-i ‘aliyyemde sakkârâne hademât ...
 ibrâzına havâhiş ve gayrimin ve hizmet ve sadâkatin nezd-i ferd-i hümâyunumda bile
 bahâ ve bâhir olduğundan bu emr-i ehemmiye memûriyetin husûsuna irâde-i şâârem
 ta‘alluk idüb ancak mukaddemelerde olduğu mislû silahsız ve çiftçi ve ... makûleleri
 olmayub cümlesi güzide ve müntehab sâmü'l-ıslaha olarak her zaman a‘mâl ve istihdâm
 eyledigin mücerreb ve mu‘temed ve bahadir ‘asker olmak ve kar ve kış ve yaş ve
 yağmur demeyüb ramazan-ı şerifden mukaddem der-‘aliyyemde mevcûd bulunmak
 şartıyla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan beş yüz nefer süvârî ‘asker tedârik ve bi'l-
 isticlâb hereket ve ser ‘asker müşârûn ileyh ma‘iyyetine vüsûl ve lahûka müsâri‘at
 eylemek fermânım olmağın mâmûrunu hâvî iş bu emr-i şerîfim isdâr ve ser ‘asker
 müşârûn ileyhinî emri râ‘î ile ta‘yîn ve istihzâm eylediği hademâtın tadiyesine ikdâm
 ve bi-zîl mechûd eylemek matlûb-ı şahanem olduğu ve sırr-ı mevtukuna (S: 150) ileyh
 tarafından mübâşîr ta‘yîn olunan mûmâ ileyh ırsamuşdur imdi bu emri umûr-ı sâireye
 ve sefer vaktine ve evkât uhrâya kiyâs etmeyüb derhal ol mikdâr süvârisi tedârik ve
 isti‘hab ve râmazan-ı şeriden mukaddem der-‘aliyyemde isbât-ı vûcûd ve her ‘asker
 müşârûn ileyhiñ emr ve râ‘î ile tâ‘yîn ve istihdâm eylediği hademâtın ve te‘diyesine
 ikdâm ve bezel-i mechûd eylemek matlûb-ı şâhârem olduğu ve sırr-ı mevnû kazâ ve
 jüreûd ve ibrâ ve gadr ve emrar-ı vakt câiz olamayub bu hizmet seniñ mahûl-i ‘uhde-i
 saddâkiñ kılınan hizmât-ı sâireye min külli'l-vûcûh râcîh idüğü ve ma‘âzallâh-i tâ‘âlâ
 ‘asker-i mezkûr ile vakt-i mev‘ûd-ı esşâne-i ‘aliyye ırşîmâmîñ ve ‘askre-i mezkûr işe
 berâmîz makûlesinden olmak âzûm gelür ise vehâmeti ve nedameti tarafîña âyiç olacağı
 ma‘lûm gâyrat melzûmuñ oldukda ber vech-i muharrer Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan
 beş yüz nefer süvârî ‘askreleri darb ve harbe kadar ve şecî‘ ve bâhâdir ve şâkjü's-silâh
 olmak ve işe yaramaz makûlesinden olmamak üzre derhal tahrîr tekmîl ve istishâb bile
 serî‘an ve ‘âcilen hareket ve Ramazân-ı şerifden mukaddem der-sa‘âdetimde isbât-ı
 vûcûd ve ser ‘asker müşârûn ileyhiñ emr ü râbî ile ta‘yîn ve istihzâm eylediği
 hademâtın te‘diyesine iksam ve bezel-i mechûd eylemeğe kemâl-i ihtimâm ve dikkat ve
 seneden mâmûl menzur şehr-i yârânem olan gayret ve rizâ cûyi ve istikâmeti izhare
 nişâr nakliyesine liyakat ve ser muhallâf-ı melhûz vaz‘ını ... be-gâyet tehâşî ve
 mücânebet ve mahallinden harekatını der-‘aliyyeme tahrîr ve işâret eyliyesin ve sen ki

mübâşir mûmâ ileyhsin sen dahi takvâ-yı me'mûriyeñ üzre ol mikdâr süvâr'asker ile mütesellim mûmâ ileyh Ramazan-ı şerifden mukaddem der-'aliyyeme îsâl ve tekmîl hizmet ve hitâm emr-i mübâşir ... akdâm eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânîm sâdir olmuşdur. Buyurdum ki vusûl bulduk da bu babda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûniyla âmel ve hareket ve hilâfindan ittkâ ve müba'idet eyliyesin şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâil-i şehr-i Recebü'l-ferd li-sene isna'aşar ve mi'eteyn ve elf.

be-makâm-ı
Kostantine-i
mahrûse

S: 150/B: 172

Kıdvetü'l-emâcile ve'l-a'yân Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Monla-zâde zîde mecidühü ba'de's-selâm inhâ olunur ki mukteza-yı cibiliyeti üzre i'lan-'asân iden ve dinli Pâsibânoğlu Osman nam mücrâmın ve kendüsiyle şakâvetde isrâr idenleriñ kahr ve tedyirlerine ber müceb fetevâ-yı şerîfe beran hâlen Rum ili vâlisi vezîr-i mûkerrem 'izzetlü Mustafa Paşa hazretleri müretteb-i mu'ayyen olan külliyatlı 'asâkir-i jiderkâş-ı kaviye ile buyrulduğundan mâ'ada taraf-ı taraf 'asakir-i vüzerâ ve mîr-i mîrân-ı kirâm vesâir müte'iyyân ve külliyatlu ve donanmâ-yı hümâyûn sefâyîni tertîb ve hâlen kapudân-ı deryâ sa'âdetlü Hüseyin paşa hazretleri Anadolu ve Rum ilinden mu'înine müretteb olan 'âsâkir-i kesîre ile bahren ve berrân şâkî-i mezbûr üzerine bi'l-istiklâl ser 'asker nasb ve ta'yîn olunmakdan nâşî bi-'avnihi sübhanehû ve ta'âlâ şâkî-i mezbûr karîban mücâzât sû'i a'mâlini müşahade ideceği mevâhib-i Rabbâniyeden mâmûl ne olub ancak sen mu'temadân hademe'i saltanat-ı seniyyemden ve uğûr-ı devlet-i 'aliyyede hadd-i iktikâran hademât-ı seniyyede ibrâz yine hevâşık ve gayrimiñ ve hizmet ve sadâkatîñ nezd-i şâhanede bedîhi ve bâhir olmak mülasebesiyle bu emr-i ehimme mâmûriyetiñ husûsuna irâde-i seniyye (S: 151) mute'allik olmağla imdi bu emr-i umur-u sa'ireye kıyas etmeyerek mukaddemlerde olduğu misillu silâhsız ve çiftçi ve mezbende makuleleri olmayub cümlesi güzide ve muntahib tamû'l-esliha olarak her zamân 'amâl ve istihdâm eyledik mucerreb ve mu'temit ve bahâdir asker olmak ve kar ve kış ve yağmur ve yaşı değimeyeüp ramazân-ı şeriften mukaddem der-i 'aliyyede mevcut bulunmak şartıyla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan beş yüz nefer sivâri asker tedârük ve bi'l-istishâb hareket ve ser 'asâkir müşâr'un-ileyh ma'iyyetine vusul ve luhuka mubâderet birle ser asker müşâr'un-ileyhin emr ve ray' ile ta'lîk ve istihdâm

eylediği hıdmetin te'diyesine bezel-i makderât ve mahallinden hareketini der-i sa'âdetime tahrir ve iş'âra musara'ât ve hilâfindan tenbihât tahâsi ve mucânebet eylemek bâbında sâdir olan fermân-ı 'âlişân mucibince mektub tahrir ve ser asker müşâr'un-ileyh tarafından mubâşir ta'lik olunan Hüseyin Ağa ile ırsâl olunmuştur imdi inşâllâh te'alâ usulunda mucib-i emr-i 'âli üzere 'amel ve hareket eyliyesin ve's-selâm

Yâ Fettâh   Yâ Rezzâk   Yâ Kerim   Yâ Gâni   Yâ Alîm

S: 151 / B: 173

'İzzet me'ab şeri'ât-i nisâb Mevlâna külâyizâde el-hâc şerif Mehmet Servet Efendi dâ'me bi'l-'izz-i ve'ş-şeref gabbe't-tahiyye el-vâfiye inhâ olunurki 'avâtif-ı hûsrüvânidен ber vech-i arpalık mutasarrif olduğun Karahisâr-ı Sâhib-i kazasının umur-ı şer'iye ve kismet-i askeriyesi işbu isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf mâh-ı recebü'l-ferdi gurreinden mutasarrif olmak üzere cenâbiniza tefvîz ve sipâriş ve ihâle olunmuştur gerektir ki kaza-yı mezburu gurre-i mâh-ı merkûmdan mutasarrif olub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyyeden bezel-i makdur ve vâki'a olan muhâllifât-ı mevtâ-yı askeriye-i dahi tahrir ve terkim ve beyne'l-verese 'alâ mâ farazallâhu te'alâ tevzi' ve taksim edüb câh-ı şeri'ât-i mutahhardan sermu el-hirâfe cevâz ve meçâl göstermeyeşiz ve's-selâm. El-fakir kethuda Mehmet Sâdîk el-kâdi bidâru's-saltanat

S: 151 / B: 174

Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Kütahya me'zunu ile Eyâlet-i Anadolu vâki' sâ'ir kazaların kudât ve nuvâb-ı zîde fazlahum tevki'-i refî' hümâyun vâsıl olacak ma'lum ola ki Anadolu Eyâleti 'avâtif-ı 'aliyye-i şahâne ve 'avârif-ı behiyye-i tâcidarânemden düstur-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Seyyid Ali Paşa edâmallâhu te'alâ iclâleye işbu bin iki yüz on senesi şevvâl-i şerifinin üçüncü gündünde tevcih ve ihsâna padişâhânem olub vezir-i müşâr'un-ileyhin mahalli ahere me'muriyetine binâen eyâlet-i mezkûreye zabit ve rabi't-ı memleket da'imâ himâyet ve siyânet fukarâ ve zua'fa zîmnâda bir Müslîm nasbından lâbüd ve muhtezi olmaktan nâşı Kütahya sükkânından Germiyânzâde kudvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Hacı Ali zîde mecdehû avsâf-ı mezkûre ile muttasif ve ra'âya perver ve müstâkimü'l-atvar olduğundan bahs ile gurre-i şâ'bân-ı şeriften zabitetmek üzere eyâlet-i mezkûreye mütesellim nasb olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrunda vezir-i müşâr'un-ileyhin kapı kethüdâsı bâ takrir istid'a etmekle vech-i meşruh üzere mutesellim nasb olunmak fermânım olmağla imdi keyfiyet-i ma'lumunuz oldukta ber

vech-i meşruh mutesellimlik mezkuru tarih-i merkûmdan mumâ ileyh zabit ve vezir-i müşâr'un-ileyhde tarafına racî' olan 'ai'dât ve tayyârat-ı kadimden olageldiği vech ile ahz ve kabz ettirilmek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdumki emr-i şerifim vusul buldukta bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzımı'l-imtisâlimin mazmunu itâ'at-ı makrûnu ile 'amel ve hareket ve hilâfindan gâyetü'l-gâye hazar ve mucânebet eyliyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife kılısız tahriren fi evâi'l-i şehr-i şâ'bânü'l-mua'zzam sene-i isnâ 'aşar ve mie'teyn ve elf ber mucib emr-i 'âli buyruldu vârid olmuştur

S: 152 / B: 175

Kâdiyü'l-kudâtü'l-müslimin evlâ velâtü'l-muvahhâdin ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-yakin rafî'u 'alâmü's-şeri'a ve'd-din vârisu 'ulumü'l-enbiyâ ve'l-murselin ... bi-mezidi 'inâyetü'l-melikü'l-mu'in Anadolunun orta kolunda vâki' Mevlâ-yı efhâm zîdet fazâ'ilehum ve mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm sa'ir kudât ve nuvâb zîde fazlahum ve mafâhirü'l-'ulemâ el-muhakkîkin müftüler zîde 'ilmehum ve mafâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân zâbitan ve 'ayâni vilâyet zîde kadrahum tevki'-i refî'i hümâyun vâsil olacak ma'lum ola ki memâlik-i mahrusada sâkinin ve kâtinin olunan kaffe-i ahâli ve re'âya ve 'amme-i fukarâ ve zua'fa 'ale'd-devâm sâye-i himâyet vâye-i mulukânemde mustazil ve cemi'-i mazâlim ve ta'âdiyâtta emin olarak ... Pestir-i râhet olmaları aksâ-yı merâm şehin şahâinem olduğuna binâen himâyet-i fukarâ ve siyânet-i 'aceze ve zua'fâya nazâret ve dikkat olunması hususu her bâr-ı tembih ve te'kidden hâli olmadığından kat'-ı nazâr Rumeli ve Anadoluda vâki' barâyık ve emtâr ve kasaba ve kura ahâlilerinden birbirlerine garaz icrâsını veyâhut bi-gayr-i hâk celeb da'iye-i fâsidesi ile hilâf inhâ iştikâ ve hasb ittihâz eyledikleri kimesneler ile hin-i murafa'da servetleri şer'an sâbit ve zâhir olur iken şer'an men' olunan da'vâlardan kazalar kadıları ve nevâhi nâ'iblerinden ba'zları mahsul ref' nâmıyla akçe talebi ile mazlum olan mudda'i 'aleyhüm ta'addi ve gadre tasaddi eyledikleri mukaddeme lede't- tahkik mahsul def'in def'i için cânib-i şeriften verilen fetâvi-i şerife muciblerince mukaddemlerde bi'd-def'at neşr olunan evâmör-i şerife sicillât-ı muhakemedede mastur-ı mukayyed olub ve muklazâları üzere hareket ve hilâfindan mezid-i muba'âdet vâcibe zimmet-i ahkâm-ı şeri'at iken zulmiye-i mezkûre il'l-âñ mundefî'a olmadığı tahkik kerde-i devrânem olub mukaddemen şeref riz sudûr olan evâmir-i 'aliyyem muciblerince ba'de'l-yevm mahsul ref' nâmı ile akçe alınmamak ve eğer emr-i şerifime

mugâyir mutâlebe ve ahz olunur ise derhâl maddenin sureti beyâni ile bâ mahzar ifâde ve ifhâm olunmak hususuna irâde-i kâtî'a-i şehr-i yârânem ta'alluk etmeğin hâsatan işbu emr-i 'âlişânım isdâr ve sadr-ı 'azâm cukdârlarından kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân el-hâc Hamza ile ırsâl olunmuştur imdi zamân-ı ma'delet irtisam pâdişâhânemde ferd-i vâhidin rahtedâr ve mazhar-i cur'i hasar olduğuna kat'an rızâ-yı siyânet irtizâ-yı mülükânem omadığı ve iştirâk kuruhunun inkita'a ve ehl-i 'arz makulesinin refâh ve rahâtleri akdemî mâl-ı şahânem ve işbu emr-i şerifimin büldân ve kasabat ve nevâhîde olan cemi'-i mahâkim-i sicillâtına kayd ve tesbit ile mazmun-ı munifi ilâ maşa'allâh te'alâ düsturu'l-'amel tutulmasına halefen 'an selef ve cümle-i hükkâm-ı taraflarından ikdâm ve ihtiyâm ve inkâz ve icrâsına cidd-i tâm olunması matlub-ı mülükânem ettiğü siz ki Mevlâna vesa'ir muma-ileyhim siz ma'lumunuz olduktâ işbu fermân-ı hümâyunuñ sicil-i mahfuza tesebbüt ve kayds ve mazmun-u munifi ilâ mâşallâh te'alâ düstur'l-'amel tutulması esbâbinin istihsâlinâ dikkat ve ba'de'l-yevm de'âvi müzevvare ve gayr-i müsebbete zîmnâda mugâyir fetâvi-i şerife mahsul-ı def ve resm nâmî ile bir akçe ve bir habbe talebinden mezid tahaşı (S: 153) ve mucânebet birle dâhil-i hükümetiniz olan mahallerde sâkin 'ibâdu'l-lâhın vucuh-u mazâlim ve ta'âdiyattan vukâyeleri hususlarına dâmen-i dermiyân gayret eyleyesiz şöyle bilesiz bu husus taraf-ı devlet-i 'aliyyemden tâhari ve tecessüsden hâli olmayacağı muhakkak olmağla mu'azu'l-lâh te'alâ hilâf-ı rızâ ve mugâyir tembihât-ı şahânem edna vaz' sen dahi sâmi'a resme şahânem lâzım gelür ise ba'de't-tahkik murtekib olanlarında selâmet-i hâl ba'id 'ani'l-ihtimâldir ona göre hareket eylemek bâbında fdermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdumki vusul buldukta bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-i yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibu'l-itiba' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmun-ı ita'ât-i makrûnu ile 'âmil olub hilâfindan muba'âdet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timât kılâsız tâhrireñ fi evâhir-i şehr-i recebü'l-ferd sene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf Vasale ileyna vakuyyid fi 26 Ş sene-i 212 mucibince bir kît'a mektub hazret-i sadr-ı 'âli dahi vardır

S: 153 / B: 176

Şeri'at-i şî'ar Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlahu ba'de's-selâm inhâ olunurki taht-ı hükümetimizde serdar olan ref olunub yerine üslub-ı sâbık üzere kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân yirmi yedi bölüğün Halil Ağa zîde kadrahu serdar nasb ve ta'yin olunmasını işbu mektub tâhrireñ ve ırsâl olunmuştur inşâllâh te'alâ vusulunda gerektir ki merkûm-ı kaza-yı mezbûrun serdarlığı umurunda kiyâm ve öteden berü

olageldiği vech ile zabit ve rabt-ı hususunda ‘iânet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kaza-yı mezkurun serdarlığı sana tefviz olunmağla gerektir ki ka‘ide-i kadim ve kânun üzere zabit ve rabt mefarât ve ref“ ve def“ hazâratınla tanzim-i bilâ t ve irâha-i hâl-i ‘ibâd bezl-i iktidâr eylesen ve kaza-i mezkurda mukim ve musâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gulmân-ı acemi ve kul oğulları bi'l-cümle sen üzerlerine serdar ve zâbit eyleyüb sözünden dışarı verâyîndan hâric vaz“ ve harekete bulunmayıb da‘ima ita‘at ve inkiyâd üzere olurlar ve sen dahi cümle umurunu ahkâm-ı şer‘i şerif ve kânun-ı kadim ve emr-i munif tatbik ve tava‘if-i merkûmundan bilâ vâriz ma‘ruf fevt olanların metrukâtlarının ma‘rifeti şer‘le zabit ve suk-ı sultânide furuhât ve hâsîl olan nukudun cânib-i beytü'l-mâl için defter müfredâtı ile ocak tarafına göndermeye mubâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn verâhatlerine ba‘is-i hîdmet-i mustâhsine-i mebrûrâ vucut götürmeye mecd ve mesâ‘i olub mucib-i mektubla ‘âmil olasız tahriren fi şehr-i ramazânü'l-mubârek sene-i isnâ ‘aşar ve mi’eteyn ve elf Eyüb Ağa yeniçeryân dergâh-ı ‘âli

S: 153 / B: 177

Hâl-i Medine-i Karahisâr-ı Sâhib'de mesned-i neşin-i şeri‘ât-i garrâ faziletlü semâhetlü efendi zîde fazlahu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân vucuzu belde vesa‘ir iş erleri zîded makâdirehum bi'l-‘umum inhâ olunurki işbu hilâl-i nusret fercânda ‘ilân-ı ‘isyân eden Vidinli pâsîbânoğlu Osman nâminin el-harâmın rûz-ı arzdan vucud-u habâ‘is el-bedenik ref“ı hususuna bi'l-istiklâl ser asker ta‘yin buyrulan hâla kaptân-ı deryâ vezir-i mükerrem düstur-ı mu‘azzam devletli Hüseyin Paşa Efendimiz hazretlerinin mu‘ayyenet müşîrânelerine fermân-ı ‘âli me’mur olduğunuz mülâbesesi savb-i me’muriyetine müteveccihimiz iktizâ etmekle bi-avni'l-lâhi te‘alâ mahsuben bi'l-‘âfiye hitâm-ı umur ve bi'l-fevz ve's-surur urudumuz kadr-ı te‘diye umur-ı ‘ibâd ve tefsiye-i masâlih umur-ı sancak için bir kâr-ı güzâr ve möüstakimü'l-atvar bir vekil kaymakam nasb-ı elzem-i lâzımadan ve mertebe-i vucubdan olunmaktan nâşî hâliyen akdem-i hânedan refî‘ü'l-erkân seyyid Halil Efendizâde şerâfetlü e's-seyyid Hüseyin Efendi hayr-i hüvâh fukarâ-yı ra‘iyet olduğundan umur-ı mütesellimlik efendi mumâ ileyhin ‘uhde-i dirâyetine ihâle ve tefviz olunmuş olunduğu meczumunuz olduktâ efendi mumâ ileyhi umur-ı mütesellimlikte ve musevîlim bilüb umuruna da‘ir ferd efrediye iş ettirmeyüb bi'l-itiifâk ve bi'l-ittihât ve tanzim-i umuruna sarf-ı ihtimâm ve dikkat ettirmeyiniz ve beher hâl su-yı gayret eylemek bâbında işbu buyruldu tahrir ve istâr ve

efendi mumâ ileyh yedine ‘itâ olunmuştur inşallâh te‘alâ düstürü'l-‘amel olub mucib
buyruldu ‘amel ve hareket eyleyesiz ve’s-selâm fi 12 N sene-i 212

S: 154 / B: 178

Kudvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma‘denü'l-faza’îl ve'l-kelâm Mevlâna sandıklı
kadısı zîde fazlahum ve kudvetü'l-emâcid ve'l-‘ayân Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi
Mollazâde zîde mescdehu ve mufâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân ser asker paşa tarafından
bunda akdemce mahsus âti'l-bayân mubâşir ta‘lik olunub el-yevm ol cânibde olan ve
zâbitân ve vucuh-u memleket zîde kadrehum tevki‘-i refî‘-i hümâyun vâsil olacak
ma‘lum ola ki Vidinli Pâsîbanoğlu Osman nâmın bi-harâmın ‘idâm ve izâlesi zîmnînda
mütesellim mumâ ileyh Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’ndan beş yüz nefer sivârı ile askerleri
ve bi'l-istishâb hâla kaptan-ı derya olub beren ve bahren bi'l-istiklâl ser asker zafer
rehberi ta‘yin olunan düstur-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-‘âlem vezirim
Hüseyin Paşa edâma'l-lâhu te‘alâ iclâle ma‘iyyetinde mevcud bulunmak üzere ramazân-
ı şeriftenmukaddem der-i ‘aliyyeme vusuluna musara‘at eylemek için me’muriyeti ve
ba‘dehu te‘kid ve isti‘câlı hâvî evâmir-i ‘aliyyem sâdîr olmuştu elhâle hâzihi esâkir-i
matlubadan livâ-yı mezbûrda kâ‘in kazaların hâl ve tahammülüne göre hisselerine
isâbet eden tevzi‘ ve taksim olundukta Sandıklı kazasının hissesine isâbet eden yüz elli
nefer süvârinin tahrir techîz ve ihrâc ve isâlı emrinde kaza-yı mezbûr ‘ayân Hacı
Rahmetu'l-lâh mugâyir emr ve rızâ ve ta‘annûd ve tereddüd ve batânet eylediği
merkûmun bu güne hareketi kaza ahâli sa‘ireye dahi sirâyet edeceği vârid olan
tahrirâtthan mustebân olmağa esâkir-i matlubâdan sâlîfî'z-zikr Sandıklı kazasının
hissesine isâbet eden yüz elli nefer süvâri seri‘an tahrir ve techîze ‘ayân-ı merkûm
başbuğıyla mutesellim mumâ ileyh ma‘iyetile ‘alâ eyyi hâl seri‘an ihrâc ve ‘acâleten
der-i ‘aliyyeme sevk ve tesyre mezit ve sâ‘i ve gayret ve ba‘de ezin mugâyir emr-i rızâ
tereddüd ve batânet ile imrâr def-i mucib olur hareketten bi-gâyet hazer ve mucânebet
olunmak fermânım olmağın tembihen ve ihtimâmen ve te‘kiden ve isti‘calen işbu emr-i
şerifim istâr ve öyle irsâl olunmuştur imdi esâkir-i matlubadan Sandıklı kazasının
hissesine isâbet yüz elli neferi ‘acâleten tahrir ve techîz ve teknil ve ‘ayân-ı merkûm bâ
şuyu‘ olarak mutesellim mumâ ileyhi ma‘iyeti ile seri‘an ve tamâmen der-i ‘aliyyeme
erişmesi matlub-ı kat‘i şâhâinem olduğu ve bu bâbda te‘ehhür ve batânet ve irtikâb-ı
tekâsül ve rehâvet bir vech ile ca‘iz olmadığı siz ki Mevlâna vesa’ir muma-ileyhim siz
ma‘lumunuz oldukta ber vech-i meşruh ‘asâkir-i matlubadan Sandıklı kazasının

hissesine isâbet eden yüz elli nefer süvâriyi seri'an tahrir ve techîz ve tekmil ve tamâmen 'ayân-ı merkûm bâş uyu' olarak mutesellim mumâ ileyh ma'iyyeti ile 'acâleten der-i 'aliyyeme irsâl ve teslîme mezid sâ'i ve ikdâm ve ednâ mertebe te'ehhür ve tevâkkuf ve batânet güne hânetten ve bu gün ile ahâli-i fukarâdan ve mugâyir emr-i rızâ bir akçe ve bir habbe almaktan ve kazaların hâl ve tahammüllerinden ziyâde esâkir-i mutâlebesi ile fukarâyı tahrîm ve tagrimden ittikâ-yı tâm eyleyesiz ve senin mutesellim mumâ ileyhisin sen dahi muktazâ-yı me'muriyetin üzere 'asâkir-i matlubayı seri'an tahrir ve tekmil birle ma'iyyetine istishâb ve 'acâveten musâra'âta der-i 'aliyyemde ma'iyyeti müşâr'un-ileyh erişmeye şedd-i nitâk gayret ve zenhâr te'ehhür ve tevakkif ve imrâr vaktini mucib-i hareketini tecvîz ile mubtelâ-yı nedâmet ve vehâmet olmaktan hazer ve mucânebet eylesen ve sen ki mubâşir mumâ ileyhisin sen dahi mazmun-ı emr-i şerifim üzere matlubunun seri'an tahrir ve tekmil ile tamâmen mutesellim mumâ işleyhe istishâb ettirüb bir an ve bir dakika mukaddem tamâmen ihrâc ve der-i 'aliyyemden ma'iyyet-i müşâr'un-ileyhe eriştirmeye ve hitâm-ı emr-i mubâşiritine bezl-imâ hasal ves'-i liyâkat ve imrâr-ı vakti mucib odur ednâ vaz' ve hâlet vuku'unu tecvîzden tevehhi ve muba'adet eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuştur buyurdumki vusul buldukta bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmun-ı ita'ât-i makrûniyla 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer mucânebet eyleyesiz şöyl bilesiz 'alâmet-i şerife 'itimât kılâsız tahriren fi evâhir-i şehr-i şâ'bânü'l-mu'azzâm lisene-i isnâ 'aşar ve mi'eteyn ve elf mucibince bir kît'a mektub hazret-i 'âli dahi vardır

Not: batânet yazılan kelimeler batâ'et olacak

S: 154 / B: 179

Seri'ât-i şî'ar Sandıklı kadısı efendi zîde fazlahu ve kudvetü'l-emâcid ve'l-'âyân Karahisâr-ı Sâhib muteselimi Mollazâde zîde mecdehû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-ekrân zîkr-i âti hususan bu def'a mahsus tarafımızdan mubâşir ta'lik olunan ve zâbitan ve vucuh-ı memlekет zîde kadrehum inhâ olunurki sen ki mumâ ileyhsin Vidinli Pâsibânoğlu Osman nâm hasran encâmin 'idâm ve izâlesi zîmninda ber'en bahr'en ser asker nasb ve ta'yin olunmuş olduğumuza binâen Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndan beş yüz nefer süvâri tedârik ve bi'l-istishâb ramazân-ı şeristen mukaddem der-i 'aliyyemde ma'iyyetimize vusula musâra'at eylemek için mukaddeme me'muriyetini ve ba'deuhu te'kid ve isti'câli hâvî evâmir-i 'aliyye isdâr ve tisyâr olunmuştu el-hâle hâzihi 'asâkir-i

matlubadan livâ-yı mezkurda kâ'in kazaların hâl tahammüllerine göre hisselerine isâbet eden tevzi' ve taksim olundukta Sandıklı kazasının hissesine isâbet eden yüz elli nefer süvârinin tahrir ve techîz ve ihrâc ve ishâlı emrinde kaza-yı mezbur 'ayâni Hacı Rahmetu'l-lâh tereddüd ve vetâet eylediği ve merkûmun bu güne hareketi sa'ir kazalara dahi sirâyet edeceği vârid olan tahrirâtta mustebân olmaktan bi-emr-i 'asâkir-i matlubadan salifü'z-zikr Sandıklı kazasının hissesine isâbet eden yüz elli nefer süvâriyi seri'an tahrir ve techîz ve 'ayâni merkûm ya çabuk olarak ma'iyyetine istishâb ve 'acâle der-i sa'âdetle usule musara'ât (S: 155) eylemek hususunda irâde-i pâdişâhî mutalik olub ol bâbda şeref-i riz sudûr olan emr-i celilü's-şân bu def'a ba's ve tesyir olunmuş olmağla bir mantuk emr-i 'âli ve buruldu 'amel ve hareket ve bu hususta onlar mertebe-i te'ahhür ve bata'et vuku'a gelmek ve bu vesile ile fukarâdan bir akçe ve bir habbe alınmak ve kazaların hâl ve tahammüllerinden ziyâde asker mutâlebesi ile rencide ve ta'addi olunmak lâzım gelür ise mazhâr-ı şedd-i te'dib olacağın mukarrar olmağla ona göre harekete vakt eyleyesin ve sen ki efendi bu vucuh-u memleket siz dahi vusul-i emr-i şerifte 'asâkir-i matlubadan Sandıklı kazasının hissesine isâbet eden sâlifü'l-beyân yüz elli nefer süvâri asker 'acâle tahrir ve techîz ve teknil ve 'ayâni merkûm ya çabuk olarak mutesellim mumâ ileyh ma'iyyeti ile der-i sa'âdetle vusule mubâderet eyliyesiz şöyleki 'asâkir-i matlubanın bir neferi nuksan ve nâtvân ve işe yaramaz makuleden olmak lâzım gelür ise vehâmetî tarafınıza racî' olacağını ve 'ayâni merkûm be def'a dahi suret-i tereddüd ve izhâr eder ise cezâsı tertib olacağını yakinen bilüb bir mantuk-ı emr-i vârid harekete mubâderet ve hilâf-ı rizâ hâlet ten mucânebet ve sanki mubâşir merkûmsın mazmun-ı emr-i 'âli ve buyruldu ma'lumun oldukça livâ-yı mezkurdan muretteb ve matlub olan beş yüz nefer süvâri askeri ile bir an evvel mutesellim mumâ ileyi ma'iyyetine alub der-i sa'âdetle vusule şetâb ve sur'at ve imrâr-ı vakti tecvizden muba'âdet ve her hâlde ifâ-yı lâzime-i me'muriyetine mezid-i ihtimâm ve dikkat eylemek için ser askeriden işbu buyruldu izdâr ve mubâşir-i merkûm ile ırsâl olunmuştur inşâllâh te'âlâ gerektir ki bir mucib buyruldu 'ame ve hareket eyliyesiz deyu fi 27 Ş sene-i 212 kad Vasale ileynâ fi 25 N sene-i 212

S: 155 / B: 180

Kıdvetü's-sâdat ve'l-kirâm hâla kaymakamımız e's-seyyid İsmâil Efendi dâme şeref-i siyâdetehü ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunurki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve Nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı kazalarında olan sâdat sizden hoşnut oldukları muş'ir-i

kaza-i mezbure nâ'ib-i efendiden ‘arz urud ettiğinde binâ-yı hîdmet-i mezkûre-i celile-i tarafımızdan cenâbınıza işbu sene-i isnâ ve mi’eteyn ve elf şevâlü'l-mukerrem gurresinden kemâ kâne ibka olunmuştur gerektirki sâdat-ı kirâm tevkir ve ihtirâm edüb hilâf-ı me’mul hareketten iştinâb ile işbu emânet-i kübrâda kemâl-i ‘iffet ve istikâmet edüb sâdat-ı kirâmın ‘arz-ı mallarında sâ'i menfur zîmnâda Şevketlü Efendimiz isticlâb-ı da‘vât-ı Hayriye edüb her emirde şer‘-i şerife imtisâl ile mazhar-ı şefa‘ât olasız el-fakir e's-seyyid Mehmet Atallahü'l-hüsna e'n-nakib ale'l-eşrâf

S: 155 / B: 181

Ba‘is-i tasdir huruf budur ki bâ bera’et-i şerif-i ‘âlişân ber vech-i mâlikâne mutasarrîf olduğum Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vâki‘ Gazlıgöl ve Çorak ve tevâbi‘ mukâta‘âsını işbu bin iki yüz on iki senesi martı ibtidâsına on üç senesi şubâti gâyetine gelince iki sene kâmile zabit ve rabt eylemek üzere der ‘uhde ve iltizâma tâlib ve râgib olan kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân zîde kadruye senevi beşer bin guruştan on bin guruş bedel-i iltizâm ile der ‘uhde ve ilzâm olunub mumâ ileyh dahi ol vech ile kabul ve iltizâm edib bedel-i iltizâm-ı mezkurdan bir senelik bedel-i iltizâmi olan beş bin guruş ber vech peşin edâ ve teslîm ve baki‘ bir senelik bedel-i iltizâmi olan beş bin guruşun dahi edâsı içün deyn-i temessükü vermekle zabit-ı içün yine temessük ‘itâ olundu gerektirki sinin-i mezkura tembih mahsuben mukâta‘â-i mezbure-yi mumâ ileyh zabit ve rabt ve vâki‘ olan mahsulât ve rusumât ve ‘aşar-ı şer‘iyye ve ‘ai’dât ve tayyâratın kânun-ı kadim ve olageldiği vech üzere ahz ve kabz ve cem‘ ve tahsil eyleyüb zabit ve rabtına ve ‘ai’dât ve tayyaray ve rusumâtının ahz ve kabzına tarafımızdan ve taraf-ı âhirden kimesne mani‘ ve muzâhim olmayub dahil ve ta‘ârruz kılmayalar el-hâc Ahmed mutasarrîf mukata‘â –yi mezkur

S: 156 / B: 182

Kudvetü'n-nüvvâbü'l-muteşerr‘in Karahisâr-ı Sâhib nâib-i Mevlâna zîde ‘ilmehu ve kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân Karahisâr-ı Sâhib Sancağı muteselimi zîde kadrehum tevki‘-i refî‘-i hümâyun vâsıl olacak ma‘lum ola ki şâ'bân-ı şerif gurrasının Perşembe gününden subuta binâen tekmil-i sülseyn ile bu tarafta siyâm-ı ramazân-ı şerife cumartesinden bed olunmuş olub ancak Karahisârda savm-i cumadan bed olunmuş olduğu mesmu‘ olmaktan nâşı gurre-i mâhu mubârekede şembeye vâki‘ olub bu takdîrce taharrır ve tetkid olunması umur-ı diniyeden olmayla hilâl-i ramazân ol tarafta fi'l-hakikât rü’iyet ile cumadan savme mubâşeret olunmuş ise ‘ilâm ile şâhitleri ve

cumartesinden bed olunmuş ise yalnız ‘ilâmî der-i ‘aliyyeme irsâl olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim isdâr ve sadr-i ‘azâmın tatarlarından kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân Kara Mahmud Tatar zîde kadrehu ile irsâl olunmuştur imdi bir minvâl-i muharrar ol tarafta olan subutun ‘ilâmî ve şâhidlerin seri‘an der-i ‘aliyyeme gelmesi matlub-ı şahâinem ettiğü siz ki Mevlâna ve mutesellim mumâ ileyhumâsız ma'lumunuz oldukta hilâl-i ramazân rü’iyet hilâl ile savm-ı ramazân-ı şerife cumartesinden bed olunmuş ise yalnız ‘ilâmîni tatar-ı markum ile ‘acâleten der-i sa‘âdetime irsâle mubâderet ve igmâz ve tesâmühten mucânebet eylemek bâbında fermân-ı ‘alîşânım sâdir olmuştur buyurdumki vusul bulundukta bu bâda vech-i meşruh üzere şeref yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmun-ı ita‘ât-i makrûn ile ‘amel ve hareket ve hilâfindan ziyâde hazer ve mucânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘âlamet-i şerife öyle kılâsîz tahriren fi evâsît-ı şehr-i ramazânü'l-mubârek sene-i isnâ ‘aşar ve mi'eteyn ve elf

S: 156 / B: 183

E‘uzubi'l-lâhi mine'ş-şeytâni'r-râcim bismi'l-lâhi'r-râhmâni'r-râhim Rabbi lâ terzikni ferden ve ente hayrû'l-vârisin muhâmiden ileyke evveli mubdi‘-i kâinât ve mevcud-ı masnu‘ât cenâbinin ilhâk-ı kerem mu‘allâ takdir olmağla şayan ve hakikâtirki ve salâvat-ı nâbiyat ve tahiyyât-ı fâtihat ol hilâse-i mevcudât ve tefâde-i mümkünât cenâbinin havz-ı mevrud teşgân-ı ‘uşat-ı ümmet ve memba‘-i zülâlı Feyzâ feyz-i şefa‘ât olan hâk-i pak müşki sâine şayan iblâg-ı vâki‘ dir ki hestibâr-ı ‘inâyet-i Tevfik bâri ile işbu bin iki yüz on iki senesi tarihi hicri şehr-i zilkâdetü's-şerif yevm-i isneyn günü tesâdûf etmekle işbu beyt olundu Allâh ‘azimü's-şân cümleye mubârek eylesin âmin yâ mu‘in

S: 157 / B: 184

Yâ fettâh   Yâ Rezzâk   Yâ Kerim   Yâ Mevlâ   Yâ gani

E‘uzubi'l-lâhi mine'ş-şeytâni'r-râcim bismi'l-lâhi'r-râhmâni'r-râhim Allâh veliyyü't-tevfik ni‘me'l-mevlâ ve ni‘me'r-refik yâ muftihü'l-evvâb iftâh lenâ hayrû'l-bâb ‘izzet-i me’âb şeri‘ât-ı nisâb fahrû'l-kudât Mevlâna kadızâde e's-seyyid Mehmet Emin Efendi gamyâb ‘ani‘t-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunurki ber vech-i arpalık mutasarrifi olduğum Karahisâr-ı Sâhib Kazasının umur-ı niyâbeti işbu sene-i isnâ ‘aşar ve mi'eteyn ve elf zilkâdesi gurresinden cenâbiniza ihâle olunmuştur gerektirki kaza-i mezburu tarih-i murâseleden zabit ve beyne'l-ahâli icrâ-yı ‘ahkâmu's-şer‘ ‘âli eyleyüb düşen mevtâ-yı

askeriye muhallafâtı hemen tahrir ve beyne'l-verese bi'l-farizetü's-şer'iyye tevzi' ve taksim eyleyüb cânib-i şer'iiden ser mu el-hirâfe cevâz ve ruhsât göstermeyesiz

S: 157 / B: 185

Mufti Süleyman Efendinin ibkâ mektubudur

'İzzet-i me'âb Karahisâr-ı Sâhib'de me'zun bi'l-ifâtâ Süleyman Efendi ba'de's-selâm inhâ olunurki ahâli-i vilâyet ile hüsn-ü süluk ve mu'âseretiniz ihbâr olunmağla hîmet-i celile-i fetvâ kemâ kane tarafımızdan sana ibkâ olunmuştur gerektirki lede'l-istifta asah akdâr-ı e'imme-i hanefiye 'aleyhüm rahmet-i Rabbü'l-berîyye ile iftâ edüb kütüb-i mu'tebireden nakl-i sarîh ve imzalarında Karahisâr-ı Sâhib müftüsü olduğunu tasrih eylesin ve's-selâm hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'îşrin min şevvâlü'l-mukerrem sene-i isnâ ve mi'eteyn ve elf

S: 157 / B: 186

Halil Ağanın serdarlık mektubudur

Seri'ât-i şî'ar Karahisâr-ı Sâhib kadî efendi zîde fazlahu ba'de's-selâm inhâ olunurki taht-ı hükümetinize serdar olan ref' olunub üslub-ı sâdîk üzere kudvetü'l-emâsil ve'l-ekrân yirmi yedi bólügen Halil Ağa zîde kadrehu serdar nasb ve ta'yin olmağın işbu mektub tahrir ve ırsâl olunmuştur inşâllâh te'alâ usulunda gerektirki merkûm-ı kaza-yı mezkurun serdarlık murunda kiyâm ve öteden beri olageldiği vech ile zabt ve rabt hususunda 'iânet ve ihtimâm eyleyesiz ve senki serdar-ı merkûmsun kaza-yı mezkurun serdarlığı sana tefvîz olunmağla gerektirki ka'ide-i kadim ve kânun ü-zere zabt ve rabt neferât vâki' ve ref' haşrâtı ile tanzim-i bilâd

S: 157 / B: 187

İşbu bin iki yüz on iki senesi rûz-ı hîrdi ibtidâsına bir sene tamâmine deðin muciblik umuru yirmi beþ paraya mumun okkası olmak üzere Hacı Halil Efendi ve Molla Halil ve Seyyid Molla Abdullah der 'uhde olunmuştur ham yaðın okkasını kasablardan on paraya iştirâ edeceklerdir hurrire fi Z sene-i 212 işbu bin iki yüz on üç senesi muharremü'l-harâm gûrasında Medine-i Karahisârın cizye bahçesi cizyedâr İbrahim Alemdâr Ağa ma'rifeti ile ve ma'rifet-i şer'i ile bahçe-i merkûm yevmi Perşembe günü keşâd olundu bu mahalle şerh verildi

S: 158 / B: 188

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib Kazasına Salar nâm karyede vâki‘ mescid-i şerifin cem‘âti kesir olmağla ashâb-ı hayrattan Abdullah Bin Mehmet nâm sâhibü'l-hayr mescid-i meskuru bi-izni hümâyun muceddeden mimberi vaz‘ edüb câmi-i şerif olmağla hatib nasb olunmak lâzım ve mühim olmağla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi‘i tevki‘ refî‘ü'ş-şân hâkâni Mevlâna Abdullah Bin Mehmet halife her bech ile lâyik ve mahal ve mustahâk olmağın cihet-i mezbûr ber vech hüsн-ü teveccûh olunub yedine muceddeden bera’ât-i şerif-i ‘âlişânım verilmek bâbında nâ’ib Mevlâna kadızâde e's-seyyid Mehmet Emin zîde ilmehu ‘arz etmeye mucibince merkûma tevcih ve sadaka edüb bu bera’et-i hümâyun sa‘âdet-i merkûm verdim ve buyurdumki ba‘d'l-yevm Mevlâna merkûm Abdullah vazife varıp zikr olunan câmi-i şerifte hatib olunub hîdmet-i lâzimasın mer‘i vucudu kıldıktan sonra ber vech-i hasebi mutasarrîf olub vâkîfin hayatı ve devâm-ı ‘ömr- devlet için dua‘ya mudâvemet göstereol bâbda daraf-ı âhirden bir vech ile ‘arz ve ta‘arruz kûlmeyilor şöyle bililir ‘alâmet-i şerife ‘itimât kılılîr tahriren fi'l-yevmi'l-rabi‘ ve'l-‘îşrin min zilhiccetu'ş-şerife sene-i isnâ ‘aşar ve mi’eteyn ve elf

S: 158 / B: 189

Erbâb-ı istihkâkdan Seyid Ümrân ve Seyid Süfyân zîde ‘ilmuhuma divân-ı hümâyunuma ‘arz-u hâl edüb Medine-i Karahisâr-ı Sâhib’de vâki‘ Alaca Medresesi Vakfı’ndan almak üzere vazife-i mu‘ayyene ile müderris olan babaları Seyid Hafız İsmâîl fevt olub cihet-i mezbura mahlûl olmağla babaları mahlulundan kendülere tevcih ve yedlerine başka başk bera’et-i ‘âlişânım verilmek bâbında istidâ‘-yi ‘inâyet etmeleri ile muderrislik mezbûr seyid hafız İsmâîlin üzerinde olub Medine-i münevvere mucâvirlerinden olmağla vefâti mubeyyen Medine-i münevvere kadaşı tarafından ‘ilâm gelmedikçe der kenar ve tevcîhe musâ‘de olmamak üzere kaydı meşruh olduğu der kenar olunmağla mucibince tevcih olunmak üzere ‘alemü'l-‘ulemâ el-mutebâhhîrin afzâlü'l-fuzalâ el-müteverri‘n bi'l-fî'l şeyhü'l-islâm dûrri zâde e's-seyyid Mehmet Arif edâme Allâhu te‘alâ fazâ‘ilihi işaret etmekle işaretî mucibince tevcih olunmak fermânum olmağın mezbûr işbu râfi‘-i tevki‘ refî‘ü'ş-şân hâkâni Seyid Süfyân zîde ‘ilmîhiye nusf-ı hisse muderrislik berâtı verilmeğin hakkında mezid-i ‘inâyet padişâhânem zuhur götürüb bin iki yüz on üç senesi muharreminin sekizinci gün tarihi ile verilen dus hümâyunun mucibince bu bera’et-i hümâyunu verdim ve buyurdumki mezbûr Seyid Süfyân zîde ‘ilmehu varib mütevaffa-yı mezbûr babası mahlulundan muderrislik mezbûrun nusfuna mutasarrîf olub edâ-yı hîdmet eyledikten sonra bundan

evvel vazife-i mu‘ayyene ile müderris olanlar teveccüh ile mutasarrif olagelmişler ise ol vech ile nusf vazife-i mu‘ayyenesin evkâf-ı mezbura mahsulundan mutevellisi olanlar yedinden olub mutasarrif ola şöyle bileler ‘alâmet-i şerife ‘itimât kılılîr tahriren fi'l-levmi's-sâdis ‘aşar min şehr-i muharrem sene-i selâse ‘aşar ve mi'eteyn ve elf Vasale sene-i 213

S: 158 / B: 190

Elhamdü'l-lâh ellezi cea'le'l-hayrat yezilne'l-hatayât ve hayri'l-hasenât yezhebne'l-seyyi'ât ve's-selâtu ve's-selâm 'alâ eşrefü'l-mahlukat ve 'alâ âlihi ve eshâbihi zevi'l-salâh ve's-sa‘âdet ammâ ba'd ba'is-i tehrir-i kitâba göre Medine-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Sinanpaşa mahallesi sâkinlerinden Hacı Mustafa Bin Mehmet nâhibü'l-hayr tarafından asâle-i ve zevce-i methulbihâsi Râziye Bint-i Hüseyin Çelebi tarafından vekâle-i meclis-i şer‘de takrir-i kelâm edüb belâ-yı talebi li marzâtu'l-lâh-ı te‘alâ ve ibtiğâen li vechi'l-‘alâ zevcem mezbura ile vakf-ı ati'z-zikrin sudûruna deðin benimde ‘ale'l-iştirâkü's-sevi mülkümüz olub mahalle-i mezbûrda vâki‘ bir taraftan hazinedâroðlu menzili ve bir taraftan İbn-i Batûn Kebir Menzili ve bir taraftan kürt Bey menzili ve taraf-ı râbi‘i târik-i ‘ân ile mahdud bir bâb fevkâni beyt ve bir bâb tahtâni beyt-i muştemel mülk-ü menzilimizi niyet-i hâlisa ve sâfiye ile vakf-ı sahîh ... ve hüsn-ü sarih muhâllede edüb söyle şart eylediği ile mâdemki bizler hayatta olduktâ vakf-ı mezbûr tevelliyet ve süknâsına ‘ale'l-iştirâkü's-sevi kendimiz mutasarrif olub vefâtımızdan sonra diğer zevcem Fatma Bint-i Abdullah nâm hâtun ber vech-i mezkur mutasarrife olub dahi fetv olduktâ Medine-i münevvere evkâf-ı mutevellisi olub menzil-i mahdud mezku bir ‘ikâr ile istibdâ edüb ‘ikâr-ı mezku run Medine-i münevvere evkâfiye zam ve ilhâk edüb gillasını Medine-i münevvere fukarâsına sene be sene ırsâl ve tasadduk eyliyelir deyu şart ve ta‘lik eyledimizden sonra İmâm Yusuf vakfında mucerred ve vakf-ı kavli ile vakf lâzım olmayıb rucu‘-ı sahi olmaðla vakt-i mezbûrdan rucu‘ eyledim dedikte hâkim muvakki‘-i sadr-ı kitâb tûba leh ve hüsn-ü me’âb efendi hazretleri dahi vakf-ı mezbûrun minvâl-i meşruh üzere vakfiyeti kudvetü'l-e'imme meşruhü'l-imâm Ebu Hanife katında mucerred-i vakfiyet tevelli ile ve İmâm-ı Mehmet katında teslîm ile'l-mevlâ ve tezçil-i şer‘i ile lâzım olub hususu vakıfta fetvâ-yı şerife imâmeyn-i hümâmeyn kavl-i üzere olmaðın taraf-ı vakfiye nazâr ve kavâ‘id-i Hayri men‘den zarar edüb ‘âlimen bi'l-hilâf vakf-ı mezkur ver vech-i meşrut sahhât ve lüzumuna hükm-ü sahîh şer‘i ve kaza-yı sarih edüb min ba‘de vakf-ı mezkur

lâzım ve devâm ve te'yidi mustelzim olub nas ve nefizîna meçâl oldu fe min beddelehu
ba'de mâ semâ'ahu ve innemâ ismehu ale'l-lezine yübeddilunehu inne'l-lâhe semi'ün
'alim ve icra nevâkız 'ale'l-hayyü'l-cevâd el-kerim hurrire fi evâ'il-i şehr-i sene-i selâse
'aşar ve mi'eteyn ve elf

Faziletlü Müftü	Sa'âdetlü Turunczâde	Birâderleri Sa'âdetlü	Batn-ı Kebir
Süleyman Efendi	Hacı Abdullah Ağa	Sâlih Ağa	Zâde Hacı Ahmed

Kara Oruc Zâde	Hazinedâr	Hacı Îsâzâde	Nerdibâncızâde	Hamzazâde
Hacı Hasan Ağa	Molla Akif	Hacı İbrahim Ağa	Hacı Halil	Hafız Molla Mehmet

Hancı Hacı	Divânzâde	El-hâc	Nalbant Usta Memiş	Cukdâr	Mumcu
Süleyman Ağa	Ebubekir Ağa	Eyüb Ağa	Mehmet	Evlâdları Hasan Ağa	Ahmed Ağa

S: 159 / B: 191

İşbu bin iki yüz on iki senesi zilhiccesinin yirmi yedinci günü cümle ma'rifet-i ve
ma'rifet-i şer'le kura ve mahallâta tevzi' ve taksim ve murâsele olunan masârif-i vilâyet
defteridir ki 'ale'l-esâmi zikr olunur

Gurus

- 1000 menzilci Hacı Ahmede verilen imdâdiye
- 0013 1212 senesine mahsuben Çauşlar kethüdâsına verilen bir mu'tâd
- 0006- 'ilâmına
- 0025 nef'i mülk ve tezvir da'va-yı olmamak için iki kıt'a emr-i 'âli götüren sadr-i
'azâm cukdârına
- 0017 iki kıt'a 'ilâmına verilen ve konağına verilen
- 0006- Kütahya mütesellimi Şerif Ağa adamlarının konağı için Hacı Ahmede verilen
- 0052- devletlü Hakkı Paşa hazretlerinin silâhdârı konağı için serdar ogluna verilen

0004 Konya vâlisi devletlü Mehmet Paşa hazretlerinin tatarı konağı için Hacı Ahmede verilen

0154 rebi'ü'l-evvel şehriyesü için segbân verilen bölükbaşı odabaşı ve bayraktar

1278-

0040 iç cugdârı konağı için Hacı Ahmede verilen

0030 kasaba mubâşırı Abdin Beyin geldikte konağı için serdaroğluna

0005 sadr-ı 'azâm cugdârı konağı için Hacı Ahmede verilen

0025 Kütahya müteselliminin adamı Hasan Ağa konağı için serdaroğluna verilen

0033 mahkeme ta'mirine verilen

0115 Harmanlı Karye-isinden bakâya

0062- Turkullu Karye-isinden bakâya

0154 rebi'ü'l-'âher şehrisü için segbâna verilen

0007 dervîş ve cukdâr konağı için Hacı Ahmede verilen

0094 1212 senesine mahsuben ba 'avârizîna verilen

1844

0012 sadr-ı 'azâm Molla Hüseyin konağı için Hacı Ahmede verilen

0006 devletli Ali Paşa hazretlerinin tatarı konağı için Hacı Ahmede verilen

0485 sene-i mezbure mahsuben sa'âdetlü mutesellim Ahmed Ağaya verilen

0060 devletlü Ali Paşa hazretlerinin Kütâhta teşrifleri tahrîrâtını götürüren tatara hîdmet

0018- binbe ve aylık resmi için emr-i 'âli götürüren Hüseyin Ağaya hîdmet ve 'ilâmîna

0250 devletlü Ali Paşa hazretlerinin da'vete gelen cukdâra verilen hîdmet

0019 konak için Hacı Ahmede

0400 salyâna bakâyâsı tahsili için Hâkim Efendi hazretlerine verilen

3094-

0004- Bolvadin zahire hasevi geldikte konak için Hacı Ahmede verilen

0006- Sandıklı ve Şuhut kazalarının şehriye isâbet eden hazariye malından ziyâde

- 0007- iç ağaları konağı için Ali Kethüdâoğluna verilen
- 0012- tütüncü başı konağı için Ali Kethüdâoğluna verilen
- 0005 kaftan ağası konağı için Hacı Ahmede verilen
- 0007- veli başı Hüseyin Ağa konağı için Hacı Ahmede verilen
- 0012- kürekçi başı ile gelen iç ağası konağı için Ali Kethüdâoğluna verilen
- 0035 Bağdatlı Arap şeyhine verilen ve tatara verilen
- 0025 beygirlerine verilen kira
- 3210-
- 0009- Keçiburlu mubâşiri geçikçe konağı için Ali Kethüdâoğluna verilen
- 0010 sa‘âdetlü Hasan Efendinin Süleyman Kütahyaya ‘ilâm götürdükte verilen hîmet
- 0030- bâ emr-i ‘âli menzil-i nizâmına gelen tatar verilen hîmet
- 2000 devletlü Ali Paşa hazretlerinin zahire hasebi Emin Ağa verilen hîmet
- 0150 geldikte verilen harçlık
- 0040 çavuşuna ve odabaşısına
- 0250 kahve ve duhhân
- 0560 konağı için Hamza Efendiye verilen
- 0306 tüfekçileri konağı için serdaroğluna verilen
- 6566-
- 0060 zahire bihâ isti‘câlîna gelen tatara verilen hîmet
- 0050 dahire bihâ için alınan iki kît‘a ‘ilâma verilen
- 0313 devletlü Mustafa Paşa hazretlerinin kahveci başısı tezkire ile zahire bihâ
- 0025- konak için Hacı Ahmede verilen
- 0126- devletlü Ali Paşa hazretlerinin tatar ağası menzili nizâmına geldikte hîmet
- 0872- devletlü Ali Paşa hazretlerine verilen rugün sâde
- 8014

8014 nukhilet ilâ huna

0034 yağ yüklerine verilen kira

0040 adalı Mehmet Ağa yağları Kütahyaya götürdükte verilen harc

0010 emir Bekir yediyle yağ yüklerine alınan organ

0005 baklân kazası zahire hasebi gelüb geçtikte konağı için serdar oğluna

0007- susuz Karye-isinden gelen veli başı konağı için buşnakoğluna verilen

0015 adamları konağı için serdaroğluna verilen

0006 seferoğulları oda başısı konağı için Ali Kethüdâogluna verilen

0005 Çaydan gelen devlet mubâşiri konağı için Ali Kethüdâogluna verilen

0010 susuzdan gelen veli başı odabaşısına verilen

0019- susuz Karye-isinden gelen yaralı delile verilen kahve ve duhhân

8166

0009 kasabaya giden haytalar ve iç ağası konakları için serdaroğluna verilen

0025 veli Yusuf Ağa konağı için divânzâdeye verilen

0009 Arab Ağa konağı için Ali Kethüdâogluna verilen

0012- yalavuca giden iç ağası Mehmet Ağa konağı için serdaroğluna verilen

0007- başveli Hacı Mehmet Ağa konağı için buşnakzâdeye verilen

0300 devletlü Ali Paşa hazretlerinin akrubâsı Levend Ağaya emri ile verilen

0015 sadr-ı ‘azâm cündü başısı konağı için buşnakzâdeye verilen

0040 Mimi Ağa hîdmete gider iken Hamza Efendiye konak

0037 adamları konağı için buşnakzâdeye verilen

8621

0020 baş veli Hacı Mehmet Ağa konağı için Hamza Efendiye verilen

0040 dük yağına gelen masraf kâtibine verilen hîmet

0040 dökerler Kütahyaya gittikte verilen kiralari ve gelen tatara verilen hîmet

0070 Çavuş Mehmet Ağanın katırı geldikte verilen şâ‘ir

0560 Hâkim Efendi hazretlerinden alınan iki re's esb kıymeti

0027 kitapçıoğlu Mustafa Paşa mubâşereye verilen hîdmet konak

0006 Kayserili Hasan Ağa konağı için diâvnzâdeye verilen

9384

0020 devletlü Ali Paşa hazretlerine yukarı sempテン gelen bin konağı için Hacı Aliye

0311- 1212 senesine mahsuben devletlü Ali Paşa hazretlerine verilen mâl-ı hazariye

1100 mubâşiri kadı çırığı delil başı ağaya nakşine için verilen

0050 oda başısına verilen

0082- adamları konağı için buşnakoğluna Konyalı Mustafaya Seyid Hacı Mehmet

0032- kahve ve duhhân

0206- verilen esb re's 'ilâmına

0160 Karamanlı Molla Süleymana verilen veli başı adamları konağı için ve haytalar konağı için

0006 haytaların beygirlerine verilen kira

11354

01350 silahsur ağaya verilen hîdmet

00120 konağı için Yusuf Efendiye

00013 kahve ve duhhân

00225 mubâşir merkûmun ma'iyyetinde gelen mubâşir Mehmet Ağa konağı için Ali Kethüdâogluna verilen

00059- kahve ve duhhân

00035 oda başısına verilen

00083 devletlü Ali Paşa hazretlerine gönderilen sirâc takımı

00022 Seyyid-i Gâzi tarafından iki Hocagan konağı için Hacı Ahmedede verilen

00237- devletlü Ali Paşa hazretlerinin sipâriş ettiği 25 araba demiri

00110 asker isti'câlinâ gelen tatara hîdmet

13509

00025 silahşur ağanın beygirlerine verilen kira

00035 enfiye götürren cukdâr ve Kütahya mubâşiri ‘âvâsına verilen hîmet

00006- ‘ilâmına

00010 beygirlere verilen kira

13585-

S: 161

13585- nukhilet ilâ hunâ

00050 cephâncı imâğı tuzsuz İbrahim Ağaya verilen

00032- kahve ve duhhân

00088 konak içün buşnakoğluna verilen

00110 Hacı Ağaların isti‘câlinâ gelen tatara verilen hîmet

00026 Konyalı serdar oğlu Hacı Abdullah Ağa konağı İçin serdaroğluna verilen

00034 Deperli Seyid Halil ile iç ağası konağı içün verilen

13926

00025 devletlü Kethüdâr Emir Mustafa Paşa hazretlerinin konağı içün Hamza Efendiye

00027- adamları konağı içün Hacı Ahmede verilen

00054 Hisarlı Osman Efendi Erzurumlu Mustafa Ağa konağı içün verilen

00012 hanlardan cem‘ olan beygirlerin kiralarına verilen

00010 kasabaya giden haytaların konağı içün Ali Kethüdâogluna verilen

00014 Kütahyaya giden hazineye torba ve organ ve bağlama ve kise

00015 hazine kirâsına verilen

00015 İnaz Karye-isine verilen

00250 baş veli Hacı Mehmet Ağa konağı içün Hamza Efendiye verilen

00054- yukarı ‘acem hancısı Abdullaha verilen iç ağası konağı

14413

- 00031- adâlet fermânı götüren sadr-ı ‘azâm cukdârına hîdmet
- 01222- devletlü Ali Paşa hazretlerinin serbân başısı Hacı Ali Ağaya verilen
- 00087- konak için Hacı Paşa efendiye verilen
- 00043 kahve ve duhhân
- 00006- ‘ilâmına
- 00009 Kütahya mütesellimi Nasuhzâde adamları konağı için bozzâdeye verilen
- 00038 yine mahkemenin tamirine verilen
- 00013 hunduoğlunun mubâşirine verilen
- 00006 sadr-ı ‘azâm cugdârı konağı için Hacı Ahmede verilen
- 15870
- 00286 tevzi‘den sonra verdigimiz akçelerin faizi
- 00015 doğru Abdi Efendi konağı için Ali Kethüdâoğluna verilen
- 00026 menu hayta İbrahim konağı için buşnakzâdeye verilen
- 00060 delil bölümbaşı Maksud Ağa konağı için boşnakzâdeye verilen
- 00025 göller ağası ve Bolvadin mubâşırı Salih Ağa konağı için Hacı Paşaya verilen
- 00075 hayta Menu İbrahim adamları konağı için divânzâdeye verilen
- 00780 kenelioğlu Molla Ömere verilen defter-i müfredât konak akçesi Seyid Ali Paşa
- 00023- sadr-ı ‘azâm cündü başısı âdetinde konak için boşnakzâdeye verilen
- 01750 sâlyân defterlerine gelen hocagân Nuri Efendiye verilen hîdmet
- 00249 kahve ve duhhân
- 00890 konak için İsmâîl Efendiye verilen
- 00050 ‘ilâmına verilen
- 20099-
- 00010 sa‘âdetlü Salih Ağanın Hacı Mehmet Kütahyaya hazine götürdükte verilen
- Hîdmet
- 00007- hazineye verilen kira

- 00015 akçe içün gelen kara Hacı Mehmet Ağanın adamına verilen hıdmet
 00015 sa‘âdetlü Germiyânzâde Kütahya mutesellimi oldukça buyruldu
00006- ‘ilâmına verilen
 00011 konâk içün Ali Kethuda oğluna verilen
 00100 Koyun delilleri içün
 01250 def‘a menzilci Hacı Ahmede olunan imdâd
 00100 bir def‘a dahi asker isti‘câlina gelen tatara hıdmet
 01000 Hâkim Efendi hîzrâtlarına verilen ‘ilâmat ve dahi esb kıymeti
 00186 bir def‘a dahi baş veli Hacı Mehmet Ağa konağı içün Hamza Efendiye verilen

00017- kahve

22818

S: 162

- 22818 nukhilet ilâ huna
 00175 Çobanlar Karye-isine verenler şâ‘ir
 00105 İğrid Karye-isine verilen şâ‘ir
00056 Deper Karye-isine verilen şâ‘ir
 00105 Elberg Karye-isine verilen şâ‘ir
 00022 Deper Karye-isine verilen lahim ve nâm
00020 Erikmen Karye-isine verilen lahim ve nâm

23301

- 00100 Gebeciler Karye-isine olunan imdâdîya
 00210 Gâzi Mursil Karye-isinin iki nefer adamı içün verilen
 02500 Delil başı seferoğlu teftiş buyruldu ise geldikte verilen hıdmet
 00210 Bölükbaşı İsâ Ağaya verilen
00192- kahve ve duhhân
 00094 konak içün Hacı Paşa Efendiye verilen

00101- adamları konağı için Ahmed babaya verilen

00095 serdaroğluna verilen konaklıkları

00223 acem cansı Seyid Hacı Mehmete verilen

00202 divânzâde Bekir Ağaya verilen

27229

00500 veli başı sert Mahmud Ağaya verilen mururunda

00300 merkûma verilen kürk kıymeti

00102 def'a bölükbaşısına kürk kıymeti

00300 esb kıymeti

00150 sert Mahmud Ağanın Kütahya ihzârına gelen tatara verilen hîdmet

00035 bir def'a dahi teskere divâna gelen tatara verilen hîdmet

00010- sert Mahmud Ağanın yanından gelen iç ağası konağı için serdaroğluna verilen

00006- sert Mahmud Ağaya olunan 'ilâm

00005 hazine ile gelen tatarın konağı için Hacı Ahmede verilen

00136 Mimi Ağa hîdmetten geldikte bozzâdeye konak için verilen

28774

00156 adamları konak için boşnakzâdeye verilen

00053 katırları ve harmandası konağı için araboğluna verilen

00114 birâderi Abdullah Ağa ve İsmâîl Ağa konakları için Ali Kethüdâogluna verilen

00228- divânzâde Bekir Ağaya verilen

00042 tüfekçileri konağı için serdaroğluna verilen

00245 Mimi Ağa Sandıklidan geldikte konağı için Hamza Efendiye verilen

00100 Çıraklı Süleyman Ağaya verilen hîdmet

00006 kasabalarının konağı için Ali Kethüdâya verilen

00010 sa'âdetlü Salih Ağanın Mustafa Kütahyaya temessük götürdükte verilen hîdmet

29728-

- 00025 geride kalan asker için buyruldu götürüb tatara verilen hıdmet
- 00007- salnâme-i tahsilinde Nakib Efendi çavuşlarına verilen
- 00013- Serdar Ağa çavuşlarına verilen
- 00015 baş çavuşun usşaklarına verilen
- 00035 ramazân-ı şerifte imsak topçusuna verilen
- 00090 ramazân gurrasını gören şâhitler emr-i ‘âli âsitâne-i ‘âliyyeye matlub
- 00019- beygirlerine kira ve kantarma ve ‘ilâmına verilen
- 01250 devletlü Kaptan Paşa hazretlerinden gelen mubâşir asker Hüseyin Efendiye
- 00156 meblâgi mezbur tedârik olunmayıb demir alınub nuksânına furuhât
- 00006- sa‘âdetlü Ahmed Ağanın ihrâc ‘ilâmına verilen
- 00050 bu def'a Hocagan Efendiye verilen ‘ilâm
- 00053 inas inli Orucoğlu Mustafa sekbân başı nakib olundukta
- 00017- sekbân murâselesine verilen
- 31467
- S: 163**
- 31467 nukhilet ilâhuna
- 00028 paşa sarayı damcısı Kara Mehmete ücret
- 00485 sa‘âdetlü Hasan Efendiye verilen taksit-i sâlis
- 01168- veli başı İsmâîl Ağâ paşa sarayına konak verildikte
- 00285- menzilci Hacı Ahmedin beygirleri telef olub gelen tatarlara verilen
- 00550 sa‘âdetlü Mollazâdenin askeri için alınan ‘ilâm harcı
- 33984
- 00052- Elberg Karye-isine def'a şâ‘ir
- 00089 şevvâl şehriye için sekbân verilen Bölükbaşı
- 00020 kasabalı inanlioğlu adamları konağı için kenelioğlu Molla Ömere verilen
- 00015 bir def'a dahi Hacı Mehmet Ağanın adamı için geldikte verilen hıdmet

- 00010 konağı içün kınalioğluna verilen
- 00009- selâm ağası konağı içün Ali Kethüdâoğluna verişlen
- 00215 Bolvadinden gelen kapıcıbaşı beygirlerine kira
- 00089 zilkâde şehr-i içün seybânlara
- 00070 inbâz Karye-isine verilen şâ'ir
- 00052- Osman Karye-isine verilen şâ'ir
- 34606-
- 00087- Sebzin Karye-isine verilen şâ'ir
- 00105 Mihâ'il kariysine verilen şâ'ir
- 00125 bir mi'tâd mutesellim ağaya verilen çayır akçesi
- 00105 corce kebire verilen şâ'ir
- 00050 Karaman mahallesinden beş adama verilen konak akçesi
- 00015 Şevdarlioğlu Hacı Hüseyine verilen konak akçesi
- 00008 iplik ve penbe rusumu içün verilen 'ilâm
- 29500 devletlü Ali Paşa hazretlerüne verilen zahire bihâ
- 01240 zahire bahânın kat'ına cümle tarafından giden vucuhların verdikleri
- 02000 devletlü Ali Paşa hazretlerine gönderilen altı re's esb kıymetleri
- 17786 bâ murâsele bundan akdem olan masarif-i memleketin cümlesi
- 05005 mutevelli Molla Mustafa âhirden istidâne edüb umur-ı vilâyete sarf eylediği
akçenin faizi
- 90628
- 02345 bâ emr-i 'âli izin ve ruhsat buyulan harc defteri
- 00825 harc 'ilâmat ve ikrâmiye
- 93798
- 30000 murâsele olunub gelecek tevzi'a kalan yalnız otuz bin Guruştur
- 63798 kura ve mahâllâta tevzi' ve taksim olunan yalnız almiş üç bin yedi yüz doksan

sekiz guruştur

hurrire bi-ma'rifetü's-şer'i'l-'âli kadızâde e's-seyyid Mehmet Emin mu'l-hilâfe bi-medine-i Karahisâr-ı Sâhib gafere lehuma

S: 164

Mahalle İmâret	Mahalle Sofiler	Mahalle Nesâri	Mahalle Karaman
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
4832 25	4538	2847	2435 34
Mahalle-i Câmi Kebir	Mahalle-i Tâciahmmed	Mahalle-i Ak Mescid	Mahalle-i Hacı Yahyâ
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
1376	1225	1225	995
Mahalle-i Kâhil	Mahalle-i Arab Mescidi	Mahalle-i Erdic	Mahalle-i Hacı Mahmûd
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
995	1001	1001	800 12
Mahalle-i Molla Bahşı	Mahalle-i Çavuşbaş	Mahalle-i Fakih Paşa	Mahalle-i Burmalı
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
800 12	800 12	538 24	538 24
Mahalle-i Kubbeli	Mahalle-i Efecik	Mahalle-i Doğancı	Mahalle-i Yukarıpazar
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
538 24	440	440	440
Mahalle-i Hacı Odul	Mahalle-i Ekne	Mahalle-i Bedrik	Mahalle-i Kara kâtib
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
440	416	381	381
Mahalle-i Hacı İsmâîl	Mahalle-i Çavuşoğlu	Mahalle-i Sinanpaşa	Mahalle-i Zâviye
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para

356	250	30	210	213	28
-----	-----	----	-----	-----	----

Mahalle-i Hisarönü Mahalle-i Sinan Halife	<u>Yekun</u>
---	--------------

Guruş Para	Guruş Para
------------	------------

213	28	149	15	30826-
-----	----	-----	----	--------

S: 165

Karye-i Esce	Karye-i Corca-i Kebîr	Karye-i Çobanlar	Karye-i Sülümenli
--------------	-----------------------	------------------	-------------------

Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
------------	------------	------------	------------

2121	2121	1902	1696	15
------	------	------	------	----

Karye-i Ayvalı	Karye-i Salar	Karye-i Mihâ'il	Karye-i Döger
----------------	---------------	-----------------	---------------

Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
------------	------------	------------	------------

1428	33	1428	33	1428	33	1318	4
------	----	------	----	------	----	------	---

Karye-i Susuz	Karye-i Hâss-ı Çakır	Karye-i Corca-i Kebîr	Karye-i Gebeciler
---------------	----------------------	-----------------------	-------------------

Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
------------	------------	------------	------------

1118	4	895	10	865	6	865	6
------	---	-----	----	-----	---	-----	---

Karye-i Süglün	Karye-i Karaağaç	Karye-i Karaca-vîrân	Karye-i Corca Sagir
----------------	------------------	----------------------	---------------------

Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
------------	------------	------------	------------

852	25	719	32	719	32
-----	----	-----	----	-----	----

Karye-i Erkmen	Karye-i Elpirek	Karye-i İğrit	Karye-i Deper
----------------	-----------------	---------------	---------------

Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
------------	------------	------------	------------

696	10	524	35	477	30	477	30
-----	----	-----	----	-----	----	-----	----

Karye-i Osman	Karye-i İsmâil	Karye-i Ayazini	Karye-i Kozluca
---------------	----------------	-----------------	-----------------

Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
------------	------------	------------	------------

477	30	477	30	415	24
-----	----	-----	----	-----	----

Karye-i Işıklar	Karye-i Çırkrık	Karye-i Çavdarlı	Karye-i Boz-øyük
-----------------	-----------------	------------------	------------------

Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
------------	------------	------------	------------

415	24	415	24	415	24
-----	----	-----	----	-----	----

Karye-i Sarılık	Karye-i Bostanlı	Karye-i Gazi Mursil	Karye-i Bey
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
385 25	385 25	385 25	385 25

S: 166

Karye-i Kaya-vîrân	Karye-i Dînâr	Karye-i Kîlli	Karye-i Banaz
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
286 7	286 7	286 7	286 7
Karye-i Kara-arşlan	Karye-i Sebzin	Karye-i Kumartaş	Karye-i Kal'acık-ı Sağîr
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
286 7	263 11	263 11	244 9
Karye-i Doğanlar	Karye-i Hacı Beğli	Karye-i Kışlacık	Karye-i Halimoğru
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
244 9	244 9	244 9	244 9
Karye-i Akviran	Karye-i Yenice	Karye-i Yukarı Tandırı	Karye-i Köprülü
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
201 14	201 14	201 14	201 14
Karye-i Belice	Karye-i Yukarı Tandırı	Karye-i Köprülü	Karye-i Ulu-Murad
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
152 7	145 27	145 27	145 27
Karye-i Kızıl Kilise	Karye-i Hayran-Bâlî	Karye-i İçseli	Karye-i Çalaşır
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
145 27	145 27	145 27	145 27
Karye-i İblak	Karye-i İnaz	Karye-i Liğen	Karye-i Turgullu
Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para	Guruş Para
109 11	109 11	109 11	109 11
Karye-i Çakırlar	Karye-i Çini	Karye-i Bayat	Yekun Kura

Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	33031
109	11	64	11	36	17	

S: 167

Gökçe Aralığı	Hacı Nasuh Aralığı	Hacı Abdurrahman Aralığı	Nakilce Aralığı				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
746		746		746		603-	
Hacı Mustafa Aralığı	Medli Aralığı	Marulcu Aralığı	Cansız Aralığı				
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
603-		525		525		337	

Sofular Mahallesinin Aralıkları

Nurcuoğlu Aralığı	Hacı Ca'fer Aralığı	Hacı Nûh Aralığı			
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
626	10	520		495	5
Kayadibi Aralığı	Daîrecep Aralığı	Hacı Ali Aralığı			
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
482		458		437-	

Hacı Eyyûb Aralığı	Voyvodaoglu Aralığı	Karamanoğlu Aralığı			
Guruş	Para	Guruş	Para	Guruş	Para
406	29	406	29	400	8

Gün-doğmuş Aralığı Çingeneler Aralığı

Guruş	Para	Guruş	Para
194	25	108	

Yekun

4832 Yekun aralık İmaret

4535 Yekun aralık Sufiler

9367

İşbu bin iki yüz yirmi yedi senesi teşrin-i sanisinin ibtidası güne Akmescid mahallesinde Hacı Kasım'ın bahçesinden taze vişne koparıp Karahisâr-ı Mevlevihânesinin şeyhi ve Şakırlı Es-seyyid Şeyh Ahmed Efendi Huzur-ı Şer'de takdîm eylediği bu mahalle kayddır.

S: 168 / B: 192

Mafâhiru'l-kudâd ve'l-hükkâm mâ'âdinü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi'ine vak'i kazaların kadıları ve nâ'ibleri zîde fazlahum ve kudvetü'l-emâcid ve'l-'âyân Karahisâr-ı sâhib sancağı mütesellimi zîde mecdehû ve mafahirü'l-amâsil ve'l-akrân taraf-ı devlet-i 'aliyyemden bu hususa mubaşir ta'yin olunan Sadr-ı 'âzâm çukadarlarından el-hâc Musa ve 'ayân ve zabitân ve sa'ir iş erleri zîde kadrehum tevkî-i ref'i-i Hümâyûn vâsıl olacak mâ'lum olan bu def'a France sergerderlerinden Ponaparte nâm General külliyetlü donanma sefineleri ile Mısır İskenderiyyesine bagte-i duhûl ve harben ve darben zabit etmiş olunduğu tahakkûk etmekle general-ı mersumun bu vechle bagten Mısır üzerine tecâvüz eylemesi hasebiyle merâsim-i tehakkûza ri'ayet velede'l-i iktizâ müdafâ'a-i 'adâya mübaderet olunmak ve hayat-ı halden olmakdan nâşı bî-tevfikihi te'âla muhafaza-i sefâhil ve cezâyir zîmnâda bu defâ' tez elden Akdeniz'e ihrâcî musammim olan bir takım donanma-i Hümâyûnun sefinelerinin tekmil neferâtları içün Tersâne-i 'âmirem gediklilerinden ma'ada dışarıdan dahi kilitlü kalyon neferâtı celb olunması muktazi olmakla baş muhasebeden ihrâc ve derûn emr-i şerifime mevzu'ân ırsal olunan memhur ve mamzî suret-i defter-i mucebince Karahisâr-ı sâhib ve tevabi'inden mâ'a agayan ve 'alemdâran tertîb olunan yüz nefer kalyoncu neferâtının agalarına ellişer ve 'alemdâranına yirmi sekiz buçuk ve mâ'ada doksan altı neferin behrine yirmi üç guruşdan iki bin iki yüz sekiz guruş ki cem'ân iki kast muvâcibleri olmak üzere iki bin üç yüz almış beş guruş mubaşir muma-ileyh ile ırsal olunmuştur. Siz ki kudâd ve nuvâb ve mütesellim ve 'âyan ve zâbitan muma-ileyhim siz bi-minnet-i te'âla süfun-i merkûmenin beş on gün zarfında ihracları musammim olmakdan nâşı nefârât-ı merkûmun bir gün evvel ve bir saat mukaddem tersâne-i âmiremde .isbat-ı vücûd eylemeleri matluk mülûkanem olmağla bu vakti avkât-ı sâ'ireye kıyas ile ayak söylemek ve vakit geçirmek misüllü hareketinize mebni nefârât-ı merkûme beş on gün zarfında gelüb ihtimâmî lâzım gelir ise her biriniz hâl ve şânınıza göre te'dib olunacağınızı muhakkak bilib ona göre nefârât-ı merkûmenin cümlesini güzide ve muntahib ve tammü'l-eslihâ tavâna ve teşci' ve baha dür-i yektanızdan olmak üzere

vusûl-i emr-i şerifimde derhal tahrir ve göndrilen iki kîst muvâciblerini yedlerine teslîm ve her birini kavi' kefile rabt ve yalnız ilm edenlerine 'itimâd etmeyerek bir minvâl-i sâbık kazanız tarafından dahi sadâkâtâkâr ve m'utemet bir adam intihâb ve üzerlerine ta'yin edub cümlesini seri'ân ve 'âcilen bilâ tevakkuf yola ihrâc ve tersâne-i 'âmireme irsâle bezel-i makderet eylemek bâbında fermânım olmağın hassetan işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve mübâşir muma-ileyh ile irsal olunmuşdur imdi vusûlunda Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi'inden ber muceb-i sûret defter tertîb olunan mâ'a ağayan ve 'âlemdârına yüz kalyoncu nefrâtının cümlesi güzide ve münteheb ve tamü'l-eslihâ tavâna ve teşci' ve baha dür-i yekâtâldan olarak tahrir ve 'acâleten ve musâ'reten tersâne-i 'amiremde mevcûd bulunmak üzere yola ihrâc ve siz cümlenizden matlub kat'i şahâinem ettüğü mâ'lumumuz oldunda tekrar ist'icâldan emrine hâcet koymayarak ve neferât-ı merkûmeyi birkaç gün te'hir etmeyerek vusûl-i emr-i şerifimde derhal tahr mu'accelen yola ihrâc ve irsale cümleniz bi'l-ittifâk sâ'i ve gayret eyleyesiz şöyle ki ma'zullah te'ala tenbîhen ve şehânenin muğayiri ve nizâm-ı mezkûrun hilâf-ı hareket ile neferât-ı merkûmeden birisi nâkîs olmak ve esnâ-yı râhdan firâr etmek ve beş on gün zarfında gelür erişmemek lâzım gelir ise ber vech ile bir cevâba kalmaları olamayub her biriniz hâl ve şânnıza göre be her hâl te'dîb ve tenkîl olunacağınızı mukîr bilüb ona göre 'amel ve hareket ve kusur ve rahâvetden muba'adet eyleyesiz ve sen ki mübâşir muma-ileyhisin neferât-ı merkûmenin iki kîst muvâcibleri olan meblağı mezbûru istihsab ve muktaza-yı me'muriyetin üzere seri'ân kazâ-yı mezbureye varib bilâda mastûr-ı şurût mucîbince ol mikdâr neferâtı tamâmen tahrîr ve cümlesini derhal yola ihrâc ve tersâne-i 'amireme irsâle ziyâde tekâyyud ve ihtimâm ve hilâf-ı emr-i şerîfim hareketden sen dahi iktikâ-yı tâm eylemek bâbında fermân-ı 'âl-i şânim sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşruh üzere şerf-yâfite-i sûdur olan işbu emr-i celilü's-şâñ vâcibü'l-ittibâ' velâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münifi birle 'âmil olasız söyle bilesiz 'alâmât-ı şerîfe 'itimât kılâsız tahriren fi't-tâsi' 'aşar şehr-i safer sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf mucibince bir kıta mektub hazret-i sadr-ı 'âli dahi vardır.

Vasale ileyna ve kuyyid fi 20 D sene-i 213

S: 169 / B: 193

Mafâhiru'l-kudâd ve'l-hükkâm mâ'âdünü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' kazaların kudâd ve nuvâbu zîde fazlahûm tevkî'i refî'i hümâyûn

vâsîl olacak mâ'lum olan işbu sene-i mubareke mâh-i saferü'l-hayrın dokuzuncu gününde avâtif-i 'aliyye-i şahane ve 'âvârif-i behiyye-i tâcidâranamdan hala Karaman valisi dustûr-ı mükererem müşîr-i mufahhâm nizâmü'l-'alem vezirim Mehmed Paşa adâma'l-lâh te'ala iclâlehuye ber vech-i Arpalık ilhâken tevcîh ve ihsân-ı Hümâyunum olub vezir-i müşâr'un-ileyh Kıbrıs muhafazasına me'mur olduğuna binâen livâ-yı mezkûre zabit ve rabt memlekt ve enhâ ve himâyet ve siyânet fukara ve zu'afa zîmnâda bir mütesellim nasb ve ta'yininden lâbüd ve muktazi olmakdan nâşî Karahisâr-ı Sâhib vücûhundan kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid Ahmed zeyyide kadrehu avsâfi mezkûre ile muttasîf olduğundan bahs ile livâ-yı mezkûre mütesellim nasb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr-i müşâr-ı ileyin kapı kethûdâsı bâ-takrîr istidâ' etmekle vech-i meşrûh üzere mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Mevlâna muma-ileyhim siz keyfiyet-i mâ'lumunuz oldunda ber vech-i mütesellimlik mezkûru tarih-i merkûmdan muma-ileyhe zabit ve vezir-i müşâr-ı ileyhe tarafına racî' olan 'a'idât ve tayyârât-ı kadîmden olub geldüğü vechle ahz ve kabz ettürüb müteselliimliği umuruna ahrden bir ferdi dahl ve ta'arruz ettirilmemek bâbında fermân-ı 'âli şâni sadîr olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfîte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ittibâ'ının mazmûnu itâ'et-i makrûmiyla 'âmil olub hilâfindan hazer ve münâcebey eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe 'itmât kîlasîz tâhîren fi-evâhir-i sehr-i saferü'l-hayr sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf

S: 169 / B: 194

Mafahirü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mâhâmid ve'l-mekârim el-mahtun bî-mezîdi 'inâyetü'l-melikü'l-dâ'ım dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından olub bu defa' zîkr-i âti kalyoncu neferâtının ihrâcına taraf-ı hümâyundan mahsûs soruncu ta'yin olunan cihândâde Mir Hüseyin ve Bolu Voyvodası ve Kastamonu mütesellimi dâme mecdehûm ve mafâhirü'l-kudâd ve'l-hükkâm mâ'âdinü'l-fezâ'il ve'l-kelâm kalyoncu neferâtı müretteb olan kazalardan kudâd ve nuvâbî zîde fazlahum ve kudvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Kütahya mütesellimi zîde mecdehû ve mafâhirü'l-emâsil ve'l-akrân 'âyân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrehum tevki'-i refî'-i Hümâyun vâsîl olacak mâ'lum olan devlet-i 'aliyyemle France beynin de olan musahalenin fethine da'ır France cumhuru tarafından bir haber vârid olmamışken France sergerdarlarından Bonaparte nâm general bundan akdem kilitlü donanma sefinelerle Akdenize çıktıb işbu sene-i mübârekede mâh-

ırsâli ile cümlesinin ardını almağa dikkat (S: 170) ve ikdâm ve bu emr-i hümâyunumda sermu tekâsil ve rehâvet ve hilâf-ı rızamdan dahi tereddüt ve muhalefet eden olur ise mukteza-yı te'dibler icrâ olunmak için o makûleleri ism ve resmiyle derhâl bu tarafa ‘ilâm ve ifhâm ederek bir neferin geriye kalmasına ve bu bâbda senden me'mur ve muntazar şahanem olan cevher-i gayret ve mâye-i rüşd-i rü'iyyetini ibrâz ve izhâra bezel ve sâ'i liyâkat eylemek maklâb-ı dâ varanem olduğu bu hîdmet-i hadâmât-ı sâ'ireye ve bu vakt-i evkât-ı âhireye mahiyetle olmayub slatanat-ı seniyyemin ehem akdem umur-ı menkâbet bahâsına olmağla bu bâbda mâ'zu'l-lâh te'ala ednâ mertebe kusur ve rahâveti mürtekib olanlar haklarında mü'eddi pişmânı ve nedâmet olacağına şüphe olmadığı ve cümle hakkında şükür ve şikâyetinin nezd-i şahânemde müstemir ve me'âsir ettüğü ma'lum-ı dirâyet makrûnun oldukda ber vech-i meşrûh yedine ‘ita olunan sûret-i defter mantukı üzere Kastamonu ve Kütahya kazalarında ve kaza-yı sa'ireden müretteb kalyoncu neferâtdan râh-ı rastında olanları bi'z-zât seri'ân tahrîke ve yemin ve yesarında olanları mâ'iyetine ta'yin olunan cegdârına ta'yin ile yerlerinden ve yurdlarından seri'ân ve ‘acilen ihrâc ve bir dakika mukaddem tersâne-i ‘amireme sevk ve tesyîre kemâl ve dikkat ve hilâf-ı fermânim harekete cesâret ve irâd ‘özr ve ‘illet eder olur ise ol misillulardan muktezâ-yı te'dibleri icrâsı muhakkak olmağla derhâl ism ve resmleriyle keyfiyetlerini der-i ‘âliyyeme ifhâm ve iş‘âra musara'ât ve bir tarafdan yerlerinden ırsal ve ihrâc olunan neferâtının iktizâ eden ‘ilâmât ve senedâtını der-i ‘âliyyeme takdîm ve cümlesinin evlerini almağa ve ifâ-yı me'muriyet ve icrâ-yı levâzîm-ı kâr-ı âşinâyi ve dirâyet-i hedâmâtda dermiyân-ı gayret ve ma'âzu'l-lâh te'ala zenhâr ve zenhâr tekâsül ve rahâvet-i hâtır ve günle ri'âyet ile neferât-ı mezkûreden birinin te'hirlerine ve imrâr-ı vakti mucîb olur vâz' ve hareket vuku'una irâde-i ruhsâtdan gâyetü'l-gâye tahâşı ve münâcebет edesiz ve siz ki Kastamonu ve Kütahya mütesellimleri vesâ'ir kalyoncu neferâtı müretteb ‘ilân kazaların hükkâm ve ‘ayân ve zâbitânın ve sâ'ir muma-ileyhimsiz bu vakti evkât-ı ahirâya kıyas ile nefârat-ı mezkûrenin ‘acaleten ihrâc ve ırsâllerinde sermu tereddüt ve imrâr-ı vakte cesâret netice-i meveddi nedâmet olacağın bildin ona göre ‘amel ve harekete bezl-i mâ-hâsal ve sâ'i ve ihtimâm ve hilâfindan bî-gâyet hazer ve ittikayı tâm eylemek bâbında fermân-ı ‘âli şânım sadır olmuşdur fî evâhir-i saferü'l-hayr

Kudvetü'n-nüvvâb el-müteşşir'in Karahisâr-ı Sâhib kazasında na'ibü's-şer' olan Mevlâna zîde 'ilmihi ve kudvet-i erbâbü't-tahrîr ve'l-kâlem divân-ı Hümâyunum kâlemi ketebesinden olub zikr-i âti husûsa der-i 'aliyyemden mahsûsan mübâşir ta'yin olunan Seyyid Ahmed Sâfi zîde mecdehû tevki'-i refî'i Hümâyun vâsil olacak mâ'lum olan Karahisâr-ı Sâhib kazasının tarih-i nizâmî olan iki yüz yedi senesinden beri salyâne defterleri der-i sa'âdetime vârid olmadığından defâtır-i merkûmenin sicillâtdân sûretleri ihrâc ve der-i 'alyyeme irsâli bâbında bundan akdem sâdir olan emr-i şerîfim mucîbince iki yüz sekiz senesi zi'l-kâdesi gurresinden iki yüz on iki senesi saferinin yirmi birinci günküne gelince kaza-yı mezbûrda vaki olan mesârifât memleket-i cem'ân yüz sekisen bin yüz on beş guruşa baliğ olduğunu mübeyyen sicil-i mahfûzdan cümle mâ'rifetiyle ihrâc olunan beş kıta imzalu defterler takdîm olunduğu senki Mevlâna-yı mumâileyhisin vârid olan 'ilâmında derc ve tastîr olunmuş defâtır-i merkûmeye 'azâm-ı ricâl-i devlet-i 'alyyemden olub Anadolu kazalarından mütevârid tevzi'ât-ı defâtiri nezâret ve tenkihine me'mur iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Osmân dâme mecdehû imrâr-ı nâzar dikkat eyledikde iki yüz dokuz senesinin mesârif-i defterlerinden hâric olarak kaza-yı mezbûr 'ayanı Molla-zâde Ahmed demekle 'arîf kimesne kendü yedinden iki yüz elli nefer âsâkir techîziyle Rumeli vâlisi esbâk Hakkı Paşa mâ'iyyetine bâ-fermân-ı 'âli me'mur olukda hilâf-ı fermân-ı 'âli âsâkir-i matlûbanın mirisi diyerek ve sicillâta sebt ve kayd ettirmeyerek açıkdan kaza-yı mezbûr fukarasından otuz beş bin guruş tamamen tahsil etmiş olduğundan gayri geçen sene sancağımızın vüzerâ-yı 'uzam bilmeye tahammülü yokdur deyu bâ-'arz ve mahzâr-ı müftü ve müderris ve 'ulema-yı zînede çent nefer adam der-i 'aliyyeme gelüb istirhâm olundukda gerek âsitânede ve gerek esnâ-yı râhda merkûm Molla-zâde Ahmed yediyle vâki' olan mesârifât diyerek bir kâlem otuz iki bin beş yüz guruş dahi tevzi'-i defterine ithâl ve tahsîl olunmuş olduğu defâtır-i mezkûrede maztur olduğu beyâniyla ber vech-i muhârrer yeni iktizâ eden ol mikdar fukara hakkının istirdât ve tahsîl olunması te'ahhüren mumâ-ileyh bâ-tahrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere iki maddeden murakkam Molla-zâde zimmetinde iktizâ eden ol mikdar hakk-ı fukâranın mübâşir muma-ileyh mâ'rifetiyle istirdât ve tahsîli fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki Mevlâ-yı muma-ileyhisin mâ'rifetin ve mübâşir muma-ileyh mâ'rifetiyle merkûm Molla-zâdenin zimmetinde olan sâlifu'l-beyân 'alâeyy-i hâl istirdât ve tahsîli matlûb katı' padişâhenem olduğu ve mebâliğ-i merkûmenin edâsında hilâf-ı fermân tereddüt ve muhâlefet ettirir ise te'dîbi icrâ olunacağını mâ'lumun olukda ber

vech-i meşrûh iki maddeden merkûmun zimmetinde (S: 171) iktiza eden altmış yedi bin beş yüz guruş Hakk-ı fukâra-yı mâ'rifetin ve mübâşir muma-ileyh ma'rifetîyle tamâmen istirdât ve tahsîli hususûna kemâl-i ihtimâm ve dikkat ve iğmaz ve tesamih güne vaz'ı tecvîz ile misul ve mu'atib olmakdan ziyâde hazer ve mucânebet ve sen ki mübâşir muma-ileyhisin akranın beyninde bi'l-intikâb bu husûsa ta'yin ve irsalın mahsûd olduğun sadâkat ve istikâmet-i lâzîmesi için hukûk-ı fukâranın tamamen tahsîline ikdâm eylemek irâdesine mebni olmağla hemân bu tarafdan hareket ve kaza-yı mezbûra varub mezbûrun zimmetinde zâhir ve mütehâkkik ol mikdar hukuk-ı fukara-yı bi-eyy-i hâl bi't-tamam tahsîline ve tenfîz-i emr-i şerîfime ikdâm ve icrâ-yı mübâşeret ve sadâkate sâ'i bi'l-kelâm ve mütekâsilâne hareketden iktikâ-yı tâm eylemek bâbında fermân-ı 'âli şânum sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'ât-i makrûnuyla 'amel ve hareket ve hilâfdan bî-gâyet tahaşı ve mucanebet eyliyesiz şöyle bilesiz âlâmet-i şerîfe 'itimâd kîlasız tahrîren fi evâhir-i cemâziye'l-âhir sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf

S: 171 / B: 196

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib'de vaki' Zülâli Efendi nâm sahîbü'l-hayrât binâ eylediği câmi'-i şerîfinde ber vech-i hasebi hâtib olan bilâ veled fevt olub yeri hâli ve hîdmet-i lâzîmesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râf'i tevki'-i refî'ü's-şâni hâkâni Mevlâna Osman Halife Bin Mustafa her vechle lâyîk ve mahal ve mustahak olmağın hitâbet-i mezkûre müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlundan tevcih olunub yerine berâ'et-i 'âli şânum verilmek bâbında nâ'ibi Mevlâna Kadı-zâde e's-seyyid Mehmed Emin zîde 'îlmihi 'arz etmeğin mûcibince mnerkûme tevcih ve sadaka edüb ve bu berâ'et-i Hümâyûn sa'âdet-i makrûnu verdim ve buyurdum ki bâ'de'l-yevm Mevlâna-yı merkûm Osman Halife varub zikr olunan camî'-i şerîfde müteveffâ-yı mezbrûn yerine hatîb olan hîdmet-i lâzîmesi mer'i ve mü'eddi kıldıktan sonra ber vech-i hasebi mutasarrîf olub vâkîfin devam-ı ömr ve devlet için ri'aye müdavemet gürûh ol bâbda taraf-ı âhirden ferd-i mâni' ve müzâhim ve mu'arîz olmayub asla dahl ve ta'ârruz kılmayalar ve şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe 'itimâd kîlasalar tahrîren fi'l-yevmü's-sâmin ve'l 'îşrin min şehr-i rebi'ü'l-evvel sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf

S: 171 / B: 197

Mafâhiru'l-kudâd ve'l-hükkâm mâ'âdünü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ kazaların kudâd ve nuvâbu zîde fazlahûm ve mafâhirü'l-emâcid ve'l-‘âyân Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mütesellimi zîde meclehü ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran ‘âyân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrehum tevki‘-i refî‘-i Hümâyun vâsıl olacak ma'lum ola ki bi-tevki‘-i te'ala muhofaza-i sevâhil ve Cezâyir zîmnâda tersâne-i ‘âmiremde techîz olunub Akdeniz'e ihrâc olunan donanma-yı Hümayunum sefinelerinin tekâmlî takımlarını tersâne-i ‘âmiremin gediklilerinden ma'âda dışarıdan kilitlü kalyoncu neferâtı mübeyyen muktazi olmağın sen ki mütesellim mumâ-ileyhisin Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi‘i kazalarından bundan akdem ikişer kışt müvâcibleri ırsâliyle tahrîr ve tertîb olunan mâ'a ‘âvân ve ‘âlemdârân yüz nefer kalyoncu neferâtı seri‘an ihrâc ve tersâne-i ‘âmireme sevk ve tesyîr olunmak bâbında sadır olan emr-i şerîfim ayrıca vâsıl olub ancak kaza-yı mezkûreden müretteb sâlifü'z-zikr yüz neferden Bolvadin ve Canbarçınlı ve nevâhi-i Barçınlı kazaları hisselerine isâbet eden beşer neferden on beş neferden ma'âda seksen beş neferi ırsâl olunmuş olduğunu Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi ‘ilâmında inhâ eylemiş livâ-yı mezbûreden müretteb yüz neferden elli neferi gelüb donanma-yı Hümâyuna tahrîr olunub baki‘ elli neferi henüz vurûd etmemekle merkûme bundan böyle bir an tehir ve tevfike ruhsat göstermeyerek vuku‘ küfelâsı ahziyla alahe-yi hâl seri‘an ihrâc ve tersâne-i ‘âmireme sevk ve tesyir olunmak fermânim olmağın isti‘câli hâvi işbu emr-i ‘âli şânum isdâr ve sudûr-ı ‘azâm Tatarlardan Kavas Mehmed ile ırsal olunmuşdur. İmdi ‘usûlunda ber vech-i muharrar ‘urûd etmeyen elli neferi kavi‘ küfelâsı ahziyle seri‘ân tahrîr ve ihrâc ve tersâne-i ‘âmireme sevk ve tesyîr olunub şöyle ki neferâtı bâkiye-i mezbûranın ‘acaleten ırsâli senden matlûb olmakdan nâşı birkaç gün zarfında gelüb isbât-ı vücûd etmemek ve yahut noksan gelmek ve esnâ-yı râhda firâr eder makûleden tahrîr olunmak ihtimâli olur ise encâmında ve hameti sana raci‘ olmağla ona göre hareket eyleyesiz ve siz ki kudad ve nuvab ve ‘ayân ve zabitân muma-ileyh iş erleri ve sizler dahi mucîb-i emr-i şerîfimle ‘amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı ‘âli şânum sadır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafite-i sudûr olan işbu emr-i şerif celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzımı'l-imtisâlimin mazmûnu münifi üzere ‘âmil olub hilâfiyla vaz‘ ve hareketden gayetü'l-gâye ihtarâz ve mucanebet eyleyesiz böyle bilesiz ‘âlâmet-i şerîfe ‘itimât kâlasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min cemâziye'l-âhir sene-i selâse ‘aşar ve mi’eteyn ve elf

'izzet-i me'âb Medine-i Karahisâr-ı Sâhib kazasında me'zûn bi'l-ifâtâ Süleyman Efendi bâ'de's-selâm inhâ olunur ki senin beyne'l-ahâli hüsn ü sülük ve ülfet ve istikâmetin inhâ ve hakkında ibkâ istidâ' olunmağla hîdmet-i celîle fetvâ kemâkâne sana ibkâ olunmuşdur gerektir ki lede'l-istifdâ asah akvâl-i e'imme-i Hânife aleyhüm rahmet-i Rabbü'l-beriyye ile iftâ ve kütüb-i mu'teberden nakl-i sahîh ve sârih imzâlarında Karahisâr-ı Sâhib'de müftü olduğunu tasrih eyleyesen ve's-selâm hûrrire fî'l-yevmi't-tasi' 'aşar min şehr-i rebiü'l-evvel sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf

S: 172 / B: 199

Ba'is-i tahrîr vesika budur ki

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib ihtisablığı mukata'aşı arazisinden şehir önünde vaki' bahçe ve onların tasarruflarında olan tarlalara zer' ve 'amelleriyle hâsil olan soğan ve sarımsak ve patlıcan ve kabak ve sa'ir sebze ve onun min kadimi'l-eyyâm ilâ hâzel ân beher dönümünden üçer guruş bir rey'-i bedel-i 'ûşr-i maktu' alarak mukata'a-i mezbûre mültezimlerine birle gelüb bu vechle nizâma rabt olunmuş olduğundan 'ûşr alınmayub lâkin merkûm bahçe ve anların zer' ve 'amelleriyle hâsil olan mahsûlatın cümlesinden on da bir 'ûşr vermeleri içün mukata'a-i mezbûre mültezimleri olan Numân Ağa ve Ebubekr ağa bu defa' bir kıta' emr-i âli isdâr ettürüb şer'a müteveccih olan on da bir 'ûşr taleb ederüz deyu da'va velede'l-murafa'â merkûm bahçe ve anların tasarruflarında olan tarlalara zer' ve 'amelleriyle hâsil olan hunta ve şâ'ir ve haşhaş ve bostândan şer'ân on da bir 'ûşr vermelerine bâ'de't-tenbih soğan ve sarımsak ve patlıcan ve kabak ve sa'ir ve sebze ve ânın beher dönümünden bi't-terâzi eline gelen üçer guruş birer rub' akçenin üzerine tarafeyn rızalarıyla otuzar para dahi rîzam ile dörder guruş alınıp verilib ziyade ve noksan ahz ve 'ita olunmamak üzere cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer ile rîzam verilmeye fî mâ bâ'de tarafeyn nizâ' etmemek içün hifzân lî'l-makâl işbu murâsele tahrîr ve merkûm bahçeden on bir senedlerin yedlerine ref' ve 'itâ olundu hûrrire fî 20 m sene-i 213

S: 172 / B: 200

Mafâhiru'l-kudâd ve'l-hükkâm mâ'âdünü'l-fazâ'il ve'l-kelâm Kütahya nâ'ibiyle eyâlet-i Anadolu'da rafî' sâ'ir kazaların kudâd ve nuvâbî zîde fazlahum tevfî'-i refî'-i Hümâyûn vâsîl olacak ma'lum ola ki bu defa' eyâlet-i Anadolu'da sabikan Silistre valisi düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim el-Hâc Osman Paşa edâmâ'l-lâh te'ala iclâlehuye 'âvâtîf-i 'aliyye-i şahanem ve âvârif-i behiyye-i

tâcidârânemden işbu bin iki yüz on üç senesi rebiü'l-evvelin beşinci gününden tevcih ve ihsân-ı padişâhânem olub vezir-i müşâr-ı ileyh me'mûriyet ile ve dîne cânibinde olduğunda binâ'en tarafından eyâlet-i mezkûreye zabt ve rabt memleket ve enhâ ve seyânet ve himâyet fukara ve zu'afa zîmnâda nasbı ve muktezi lâbûd olmakdan nâşı Kütahya eşrâfindan re'aya perver-i mustakim ve mücerrebü'l-atvâr olub hâlâ olan Germiyânzâde kîdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân el-Hâc Ali Ağa zîde mecdehû eyâlet-i mezkûrede beyninde kemâkâne ibkâ ve takrîr kılındığı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr-i müşâr-ı ileyhin kapı kethûdâsı bâ-takrîr-i istidâ' etmekle vech-i meşrûh üzere mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Mevlâna-yı mumâ-ileyhimsiz muma-ileyh eyâlet-i mezkûra kemâkâne ibkâ ve takrîr kılındığı ma'lumunuz oldunda mütesellim-i mezkûru târîh-i merkûmdan mumâ-ileyhe zabt ve siyânet meşrû'una racî' 'â'idâtı ve tayyârâtı kadimden olub geldiği vechle ahz ve kabz ettürüb mütesellimin umruna 'âhirden ferd-i vâhid ve tâ'arruz ettirilmemek bâbında fermân-ı 'âli şânim sadır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafite-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mezmûn-i itâ'ât-i makrûnu ile 'amel ve hareket ve hîlâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerîfe 'itimât kılâzî tahrîren fî evâ'il-i şehr-i rebiü'l-evvel sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf

S: 172 / B: 201

Evlâd-ı zukûr hazret-i Mevlânadan işbu râfi'-i tevki'-i refî'ü's-şân hâkâni e's-seyyid Alâ'addin Çelebi Bin e's-seyyid Osman Çelebi zîde takvahu rikâb-ı hisrûvâneme 'arz-ı hâl edüb Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Hazret-i Divâni Mehmed Efendi vakfinin vâzife-i mu'ayyene ile tevliyetine bundan akdem mutasarrif olub dahl-i icâb etmez iken aslâh ve erşed olub vakıfdan olmak üzere mütevelli sabık Seyyid Hacı Ahmed nâm kimesne ref'ından üzerine tevcih ettürüb 'aded etmekle ref'ından kemâkâne ibkâ ve yedine berâ'et-i 'âli şânim verilmek bâbında istidâ-yı 'inâyet ve bir minvâl-i muhârrer sülâle-i hazret-i Mevlâna'dan Konya'da asıtânelerinden seccâde-i neşîn olan e's-şeyh e's-seyyid el-Hac Mehmed dâme takvahu 'arz etmekle sadır olan hatt-ı Hümâyûn ifâ'at-i makrîbince tevcîh olunmak üzere 'âlemü'l-ulemâ el-mutabâhhîrin efzalü'l-fuzâla el-müteverri'n bi'l-fi'l şeyhü'l-İslâm Mevlâna Mustafa 'aşir adâmâ'l-lâh te'âla faza'ilihi 'işâret etmekle şeref-riz sudûr olan hatt-ı Hümâyûn kerâmet-i makrûn işâreti mucibince tevcîh ve ibka ve bere'ati 'itâ olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet

padişâhânem zuhûra götürüb iki yüz on üç senesi rebi'ü'l-evvelin selhi günü tarihiyle mu'errah verilen dûs Hümâyunum mucîbince bu bere'ât-i Hümâyunu verdim ve buyurdum ki mezbûr Seyyid Ala'âddin Çelebi Bin Seyyid Osman Çelebi zîde takvâhu varub markûmun ref'ından tevelliyet-i mezkûre kemâkâne mutasarrîf olub edâ-yı hîmet eyledikden sonra bundan akdem vazife-i mu'ayyenesine teveccûhle mutasarrîf ola gelmiş ise ol vechle vazife-i mu'ayyenesi avkâf-ı mezkûre mahsûlündan olub tasarruf ola şöyledi bileyler 'âlâmet-i şerife 'itimât kılalar tahrîren âhiri'l-yevmi's-sâdis şehr-i rebi'ü'l-âhir sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf

Vasale ileynâ ve kuyyid fi 20 R sene-i 313 şerâfetlü Şeyh Efendinin tevelliyet-i bera'etidir

S: 173 / B: 202

Cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le verilen iş'ârı beyân eder fi Ş sene-i 211

Nan 'aziz çarsu

Guruş: 1 Akçe:

10 on akçe deper

09 hurrire min 26 şevvâl sene-i 211

10 fi gurre-i sene-i 212

09

29 08

Franca

Para 5

Akçe: 13 Hurrire fi 26 L sene-i 211

14 Fi gurre-i sene-i 212

Nan 'aziz mahallât

Guruş: 1 Akçe

9

8 Hurire fi 26 L sene-i 211

9 fi gurre-i sene-i 212

8 6

Çörek dirhem 60 Kâhi dirhem

Para 1

Para 30

66- Hurrire fi 26 L sene-i 211 33

68

34

75

37

Pirinç Beypazarı Doğanzâde Doğanşirgun

Guruş: 10 Guruş: 1 Guruş: 1

Para: 15 Para: 45 Para: 36

			40	Fi 25 H sene-i 212
			44	Fi 29 B sene-i 213
Asel sâhil	Pekmez	Kuru siyah üzüm	Kile	
Guruş: 1	Guruş: 1	Guruş: 1	Guruş: 1	
Para: 22	Para: 7	Para: 8	Akçe: 7	
22		4 Fi gurra sene 212		5
2: Fi gurre-i H sene-i 212			gurra H sene 212 : 1	
Tuz Guruş 1	Başsoğan Guruş 1	Lahmganem Guruş 1	Lahmmaiz Guruş 1	
Akçe 5	Para 3	Akçe 40	Para 12	
<u>1</u>	<u>5</u>	<u>8</u>	<u>8</u>	
6	6	10		9
Lahmbakar Guruş 1	Haşhaşağ Guruş 1	Mum Guruş 1	Tahin Helvası Guruş 1	
Para 6	Para 30	Para 25	Para 28	
<u>5</u>	<u>35</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	
6	28	28		32
Siyamlı Helva Guruş 1	Tahin Guruş 1	Peynir Guruş 1	Lop İncir Guruş 1	
Para 24	Para 28	Para 16	Para 12	
<u>24</u>	<u>4</u>	<u>16</u>	<u>10</u>	
6	32	16		Akçe 40
Kızıl Üzüm Guruş 1	Terliye Zeytini Guruş 1	Sarı Zeytin Guruş 1		
Para 12		Akçe 40	Para 6	
				<u>10</u>
Pışı Guruş 1	Leblebi Guruş 1	Kuru Sarımsak Guruş 1	İğde Guruş 1	
Akçe 40	Para 10	Para 8	Para 5	
	<u>8</u>	5		6
				6

Girit Sabunu Guruş 1	Aydın Sabunu Guruş 1	Don Yağı Guruş 1
Para 5	Para 36	Para 36
<u>Para 40</u>	<u>Para 42</u>	<u>Müsa'ade 04</u>
48	<u>02</u>	40

44

Kebab Guruş 1

Para 16

S: 173 / B: 203

Şerî‘at-i şî‘âr Karahisâr-ı Sâhib kadısı efendi zîde fazlahu ba‘de'l-yevm inhâ olunur ki taht-ı hükümetimizde serdâr olan ref̄ olunub yerine uslûb-ı sâbık üzere kudevetü'l-emâsil ve'l-akrân 28inci bölgün el-Hâc Eyyub Ağa zîde kadrahumserdâr nasb ve ta‘yin olunmağın iş bu mektub tahrîr ve irsâl olunmuştur ve inşâ‘llah te‘ala vsûlunda gerektir ki markûmun kaza-yı mezburun serdârlığı umûrunda kiyâm ve öteden beri olub geldiği vechle zabit ve rabtî husûsunda i‘ânet ve ihtimâm eyleyesen ve sen ki serdâr-ı markûmasun kaza-yı mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olmağla gerektir ki ka‘ide-i kadim ve kânun-ı üzere zabit ve rabtî mefarât ve def̄-i ref̄ haşeratıyla tanzim bilâ devâ râce-i hâller ibâde bezel-i akdâr eyleyesiz ve kaza-yı mezburun serdarlığı hüngâmında mûkim ve misâfir yeniçerileri ve topçu ve top arabacı ve gulumân-ı acemi kul oğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdar ve zâbit bulub sözünden dışarı ve râyindan hâric vaz‘ ve harekette bulunmayıb daima ita‘ât ve inkiyâd üzere olurlar sen dahi cümle umurunun ahkâm-ı şer̄-i şerif ve kânun-ı emr-i munîfe tatbik ve tava‘if-i markumundan bi'l-âvâris ma‘ruf ve fevt olanların metrukâtlarının ma‘rifet-i şer̄’le zabit ve sûk-ı sultânide furuhât ve hâsil olan nukûdun cânib-i beytü'l-mâl içün defter-i müfredâti ile ocak tarafına göndermeye mubâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ve rahâtlaréine ba‘is-i hîdmet mustâhsene-i mebrura vucûda götürmeye mecd ve sa‘i olub mucib-i mektub ile ‘âmil olasız tahriren fi gurre-i cemâziye'l-âhir sene-i selâse ‘aşar ve mi’eteyn ve elf

Eyyûb Ağa dergâh-ı ‘âli

Kudvetü's-sâdât ve'l-kirâm kaymakam sâbık es-seyyid Hamza efendi dâme şeref-i ziyyâdetihî bâ‘de't-tahîyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki Karahisâr-ı Sâhib ve Barçınlı ve

nevâhi-i Barçınlı ve Sincanlı kazalarında sâdât-ı kirâm üzerlerine kaymakam olan es-seyyid İsmail efendinin hacrını cenâbinizdan hîmet-i celîleye liyâkât ve ist’idâdını mutasarrîf Karahisâr-ı Sâhib nâ’ibi efendiden ‘arz ve ‘arz-ı vurûd ettiğine bina’en merkûm-ı hîmet-i celîleden hacr olunub yerine cenâbiniz tarafımızdan işbu sene-i selâse ‘aşar ve mi’eteyn ve elf recebü'l-ferdi gurresinden kymakam nasb ve ta‘yin olunmuşdur gerektir ki sâdât-ı kirâme tevkîr ve ihtirâm edüb kaza-yı kudâd ve kaymakamlar senedleyle izhâr-ı ‘âlâmet hûzâra edenleri men’ ve def ve cenabınız dahi kimesneye ‘âlâmet-i huzâra vaz’ından hisset ve iddi‘a-yı neseb-i siyâdet edenleri tarafımıza havvaleyeye mübâderetiyle işbu emânet-i kübrâ kemâl-i ‘iffet ve istikâmet edüb tevcihîye ve ‘arûziye ve muheddesât-ı sâ’ire-yi nâ-marziyye nâmiyla bir akçelerin almayub ve aldırmayub sâdât-ı kirâmin

S: 174 / B: 204

At nalı beşi bir okka gelmek üzere

Para 24 fi 15 sene 208

_____ 2 fi sene 210

26

_____ 1 fi 15 sene 211

27

_____ 03 fi sene 213

30

Merkep nalı

Para 5

_____ 1

6

_____ 2 fi 15 sene 211

8

_____ 1 fi sene 213

9

Katır nalı beşi bir okka gelmek üzere

Para 24 fi 15 sene 208

_____ 2 fi sene 210

26

_____ 1 fi 15 sene 211

27

_____ 03 fi sene 213

30

İçli ve dışlıbir kim camız nalı maha mîh

Para 24 fi 15 sene 208

_____ 02 fi sene 210

26

_____ 1 fi 15 sene 211

27

_____ 03 fi sene 213

30

Kara sığır nalı İçsiz ma'â mih   Ekseri   At mihı beş okka olmak üzere

Para 14	Guruş 1	Guruş 1000
<u>02</u>	Para 20	
16	<u>04</u>	
<u>04 fi 15 sene 211</u>	24	
20	28	
	<u>04 fi 13 C sene 213</u>	
	32	

Sava mihı   Tavan mihı   Pervaz mihı

Guruş 100	Guruş 100	Guruş 100
Para 8	Para 5	Para 3
16	03	2
<u>2</u>	<u>8</u>	<u>5</u>
18	1 fi 13 sene 213	1 fi 13 sene 213
	9	16

Nalbandların Kaydı

At nalı beşi bir okka gelmek üzere   Para 32

At nalı mih birikim	<u>02</u>
Para 28 fi 208	34
<u>04</u>	<u>02 fi 13 sene 213</u>
32	36
<u>02</u>	
36	
<u>04 fi 15 sene 211</u>	

Beşi bir okka gelmek üzere

Merkep nali birikim

Para 12

02

14

04

fî 13 Ca sene 213

S: 175 / B: 205

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib'de vaki' hacı Tugut Baba zâviyesi vakfinin yevmi dört akçe vazife ile kitâbet ve yevmi altı akçe vazifeyle cibâyetine mutasarrif olan es-seyyid Hüsâmeddin Halife veled Hüsâmeddin bilâ-veled fevt olub yeri hâli kalmağla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevki'-i refî'ü's-şân hâkâni Mehmed Necib Halife zîde kadrehu her vechle lâyık ve mahal ve mustahak olmağın cihetieyn-i mezbûreteyn müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlündan markûma tevcih olunub yedine bera'et-i şerîf-i 'âli şânim verilmek ricâsına Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi Mevlâna Kadızâde es-seyyid Mehmed Emin zîde 'îlmihi 'arz etmeğin mûcibince tevcih olunmak fermânim olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet pâdişâhâinem zuhûra götürüb iki yüz on üç senesi cemâziye'l-evvelinin yirmi üçüncü günü târihiyle mu'arrâh verilen rûs Hümâyunum mûcibince be bera'et-i Hümâyunu verdim ve buyurdum ki mezbûr Mehmed Necîb Halife zeyyee kadrehu varub muteveffâ-yı mezbûr mahlûlündan vakf-ı mezbûrun kitâbet ve cibâyet-i cihetlerine mutasarrif olub edâ-yı hîdmet eyledikden sonra ta'yin olunan cem'an yevmi on iki akçe vazîfesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellisi olanlarından olub mutasarrif ola şöyleder 'âlâmet-i şerîfe 'itimât kılalar tahrîren fî'l-yemi'r-rabi' ve'l-'îşrin min cemâziye'l-evvel sene-i selâse 'aşar ve mi'eteyn ve elf .

Vasaleileyna ve kuyyid fî 6 H sene-i 213 harcı Turgut vakfindan Necîb efendinin kitâbet ve cibâyet bera'etidir

S: 175 / B: 206

Mafâhirü'l-emâsil ve'l-akrân el-hâc Halîl efendi ve Seyyid Molla Celîl ve Seyyid Abdullah bâ'de's-selâm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on iki senesi rûz-ı hîdri ibtidâsına bir sene tamamina deðin zabit eylemek üzere mûciblik umûru mâ'rîfet-i şer' ve bi'l-cümle 'ayân ve eşrâf ve hüccâc mâ'rîfetleriyle size kemâkâne sâbıkı üzere ibkâ

brle derûhte olunmuşdur gerektir ki Kassab esnâfindan ham ya ın beher vukîyyesini on bir paraya i stirâ edüb ‘ilâmîm yapub beher vukîyyesini serh çâresi üzere yirmi beşer paraya ‘ibâdullâha bey‘ edüb müstevfâ bulunub vakt-ı sayıfta ve vakt-ı şîtâda ‘ibâd-ı müslîmine bir dûrlü zurûret çektirmeyüb ve gâyetü'l-merhûm insiliyesine ve nezh-i çarşısından ziyâdeye bey‘ etmeyesiz ve mucîblik umûruna âhiri müdahâle ettirmeyesiz müstebik-i rızâ cûbâne ‘amel ile işbu tezkire verilen mürasele-i şer'iyye mücibince hareket edesiz ve's-selâm

S: 175 / B: 207

Bu hengâmda vezir-i Aristo tedbir-i devletlü ‘inâyetlü Efendimiz hazretlerü terafından ta‘yin buyrulan kethüdâ-yı bevvâbin Hacı Mustafa Ağa ma‘rifeti ve cümle ittifâkı ile iplikçi ve duhâncı esnâfları meclis-i şer‘a ihzâr birle bay‘ı ve müşteriye ‘üzürden ‘âri bi'l-iştişâre vaz‘ olunan narh beyân olunur fi 17 Za sene-i 211 kartuyu ta‘bir olunan iplik

Yılbaşı ile ednâsı	evâsid	'alâ	melez	mâvi	kırmızı	Akhisâr-ı kırmızı
Ednâki	Ednâki	Ednâk	Ednâki	Ednâki	Ednâki	
1	1	1	1	1	1	
18	20	28	13	32	36	

Halâş ve kırcılı demdeleri venice veziri demdeleri kabak ve her cevisten kılmış duhan

$$\begin{array}{ccc} 1 & 1 & 1 \\ 48 & 64 & 44 \end{array}$$

S: 176 / B: 208

Ba‘is-i tahrir huruf oldur ki

Bâ-hatt-ı hümâyun ‘inâyet-i makrun Karahisâr-ı Sâhib ve Kütahya sancaklarında
şehrâbat ve gayr-i nâhiyelerde İridnâm Karye ve gayriden doksan sekiz bin beş yüz otuz
beş akçe ze‘âmet ile mutasarrif olduğun mir piyâde ze‘âmetimin işbu bin iki yüz sekiz
senesi martı ibtidâsına sene-i meznure şubatı gâyetine gelince iltizmîna tâlib ve râgîb
olan eser ve ednâda temessük kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed ve Seyid Halil ve Seyi
Ömer Ağa zîde kadrehumâ sene-i sâdik üzere elzem ve tefvîz anlar dahi iltizâm ve tefvîz
ve kabul etmekle bedel-i iltizâmı olan meblağı tamâmen ve kâmilten tarafımıza edâ ve
teslim edüb gerektirki vech-i meşruh üzere vâki‘ olan ‘aşar-ı şer‘iyye ve rusûmât-ı ‘urfîye

kadime ve tapu-yı zemin ve bâd-ı hava vesa'ır cüz'i ve külli hâsilât ve rusûmatı zabt ve ta'sir edüb bu vech tarafımızdan ve taraf-ı âhirden ferd-i vâhid dahil ve ta'arruz ve mudâhale etmemek için yedlerine işbu zabt-ı temessükü 'itâ olundu.

İsmail Serhad

S: 176 / B: 209

Ba'is-i huruf oldur ki

Bâ-hatt-ı hümâyun ve bâ-bera'at-i 'âli şân mutasarrif olduğun Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda şehrâbât nâhiyesinin Deper nâm Karye-i ve gayriden sekzen dokuz bin üç yüz elli üç akçe miri piyâde ze'âmetim Karye-ilерini işbu bin iki yüz sekiz senesi martı ibtidâsından sene-i mezbure şubatı gâyetine gelince zabt eylemek üzere ve onda temessük kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'izzetlü Ahmed ve Seyid Halil ve Seyid Ömer Ağa zîde kadrehumâye elzem mumâ-ileyhumâ dahi iltizâm ve kabul ve bedel-i iltizâmi olan meblağı tarafımıza tamâmen edâ ve teslim etmekle imdi gerektirki sene-i mezbure mahsuben vâki' olan 'aşâr-ı şer'iye ve rusûm-ı 'urfîye ve resm ve tapuyu zemin ve resm yazlak ve kışlak ve otlak ve resm-i yağ ve bahçe ve bostan ve kuvân ve bâd-ı hava ve resm-i cărmü cinâyet ve kul ve cădiye müjgânesi ve rusûmât-ı sa'ire cüz'i ve külli her neki hâsil olur ise ber-mucib serbestiyet ağa-yı mumâ-ileyh tarafından ahz ve kabz olunub taraf-ı âhirden bir ferd dahl ve ta'ârruz olunmamak için işbu zabt-ı temessükü verildi tahriren fi'l-târihü'l-mezebur

S: 176 / B: 210

Ba'is-i tahrir huruf oldur ki ber-vech-i iştirâk-ı bâ-bera'ât-i 'âli şân mutasarrif olduğumuz nefs-i ihtisâb Karahisâr-ı Sâhib mukata'aşının işbu bin iki yüz sekiz senesi martı ibtidâsından şubatı gâyesine değin zabt eylemek kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân divânzâde Ebubekir ve kantarcı Ebubekir ağalara eltizâm ve tefviz ve mumâ-ileyhuma dahi iltizâm ve tefviz etmekle gerektirki sene-i merkûma mahsuben mukata'a-i mezburadan hisselerimizi zabt ve hâsil olan ve rusûmât-ı sa'iresini sinin-i sâbika misillu ahz ve kabz edüb tarafımızdan ve taraf-ı âhirden mudahale olunmamak için yed-i mumâ-ileyhumâya işbu vesika 'itâ olundu

S: 177 / B: 211

Cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hâla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrifi sa'âdetlü Mahmud Paşa hazretlerine verilen saman defteridirki zikr olunur fi gurre-i safer sene 208

Saman	Saman	Saman	Saman
3	3	3	3
Karye-i Gebeciler	Karye-i Çavdarlı	Karye-i Kılinci	Karye-i Kızıl Kilise
Saman	Saman	Saman	Saman
2	2	2	2
Karye-i Akçin	Karye-i Harmanlı	Karye-i Susuz	Karye-i İnbanaz
Saman	Saman	Saman	Saman
1	2	3	3
Karye-i Kumartaş	Karye-i Sebzin	Karye-i Corca-i Kebîr	Karye-i Elpirek
Saman	Saman	Saman	Saman
2	3	3	3
Karye-i İsmâil	Karye-i Corca-i Sağîr	Karye-i Çakır	Karye-i Erkmen
Saman	Saman	Saman	Saman
2	2	2	2
Karye-i Deper	Karye-i Halimoğru	Karye-i Çini	Karye-i Bayat
Saman	Saman	Saman	Saman
2	2	1	1
Karye-i Arslan	Karye-i Süglün	Yekun	
Saman	Saman	Saman	
3	2	60	

Her bir kıyeden giden uşak yirmi para olub ziyâde olmamak üzere nizâm verildi

S: 177 / B: 212

Tâci Ahmed mahallesinden Şerife Rukayye Bint-i Emir Sâlih nâm bekâr baliğe meclis-i şer'de tâlibi olan Emir Ali Bin Emir Osman nâm kimesne tarafından 'akd-i nükâha vekili olduğu Ahmed Baba ve Ahmed Bin Emir Mehmet nâm kimesneler şahâdetleri ile sâbit olan Hüseyin Bin Abbas mahzarında Allâh te'alânın emri ile ve Peygâmber 'aleyhi's-selâm şer'i ile imâm-ı 'azâm hazretlerinin kavli üzerine sahü'l-bâki

seksten üç guruş mihri mu'eccel ile nefsimi işbu Hüseyinin vekili olduğu Emir Aliye tezvic eyledim dedikte ol dahi mezbur Emir Aliye tezvvüç edüb alıverdim ve tezkire bu mahale kayd-i tezcil olundu hurrire fi 9 L sene-i 209

Mahzar kör Hüseyin kethüdâ Ahmed Ağa mazhar Hüseyin Çavuş Ahmed mütevelli Mustafa Efendi.

Karaman mahallesinden Fatma Bint-i Mehmet nâm hâtun tâlibi olan Osman Bin Süleyman nâm kimesneye hüsn-ü rızası ile yüz yirmi guruş mihri nusf-ı mu'accel ve nusf-ı âhiri mü'eccel olmak üzere nefsin tezvic eyledikte ol dahi tezvvüç ve kabul etmekle bu mahâle kayd-i tescil olundu fi 2 M sene-i 210 Bayraktaroglu Mahzar Hüseyin

S: 177 / B: 213

Molla Bahşı mahallesinden Halime Bint-i İsmâîl nâm hatun tâlibi olan Molla HalilBin İbrahim nâm kimesneye ba'de'l-isbât ve'l-yemin sahü'l-bâki kırk guruş mihri mü'eccel tesmiyesi ile nefsin tezvic eylediği kaydıdır fi 5 N sene 207 Danabaşıoğlu Mahzar Osman Kalaycıoğlu Mahzar Hüseyin ve gayruhum

Kurşuncu Osman Ağanın oğlu Halilin nikâhi kaydıdır

Kala mahallesinde Ayşe Bint-i Mehmet nâm hâtun tâlibi olan Halil İbn-i Osman nâm kimesneye ba'de'l-isbât ve'l-yemin sahü'l-bâki kırk guruş mihri mü'eccel tesmiyesi ile nefsin tezvic eylediği kaydıdır fi gurre-i Z sene-i 207

Kızıl Kise Karye-isinden Fatma Bint-i Ali nâm hâtun meclis-i şer'de tâlibi olan Mehmet Bin Veli nâm kimesne mahzarında Allâh te'alâ hazretlerinin emri ile Peygamber 'aleyhi's-selâmın şer'i ile hüsn-ü rızası ile sahü'l-bâki otuz guruş mihr-i mu'eccel ile nefsin merkûm Mehmete tezvic eylediğinde ol dahi tezvvüç ve kabul eylediği kaydıdır fi 28 Z sene-i 208

S: 178/ B: 214

Sebzin Karyesi sükkânından iken bundan akdem vefât eden Huduroğlu Mehmet nâm mutevaffânın kızları Fatma ver Hava nâm hâtun taraflarından kahveci Veli Mahmud meclis-i şer'de Karye-i-i mezbur sükkânından olub târih-i kitabdan yirmi beş sen mukaddem vefât eden Esber Ağanın kızının zevci e's-seyyid İbrahim kethüdâ mahzarında muvekkilelerin babalarından muttakil Karye-i-i mezburâda vâki' bir mikdâr mülk menzilini ve havâlisi mütevaffâ Esber Ağa fuzuliye zabt eyleyüb ba'de vefâtihi kızı mezbura zabt eyledi da'va su'âl Esber Ağa fevtinden mukaddem merkûm Hıdır Oğlu Mehmede yirmi beş guruşa iştirâ ve def' eyleyüb târih-i kitâbe gelince otuz seneden

mutecâviz zabit vebihâk zabit eylediğini ‘uduldan Yakub Oğlu İbrahim ve Kara Hüseyin ve corcalı Ahmed Oğlu İbrahim şahâdetleriyle isbât ve beyân etmekle vekil-i mezbur Veli Mahmud da‘vâ-yı mezkurası ile bu vech-i mu‘ârazadan men‘ olunduğu kayd-i tezçil olundu hurrire fi 14 Ş sene-i 208

S: 178/ B: 215

Kasab esnafından ham yağıн okasını dokuz paraya iştirâ edüb ‘ilâmın yapub her bir kîyesini yirmi dört paraya bey‘ etmek üzere ve yaz ve kış müstevfa bulunmak kavlı ile muciblik umurunu işbu sene-i mubâreke zi'l-ka‘desinin gurrasından bir sene tamâmına kadar Hacı Halil Efendi ve Sarı Süleyman Oğlu Seyid Abdullah Çelebi der-‘uhde ve iltizâm eyledükleri kaydıdır fi gurre-i Z sene-i 208

Medine-i Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda bulunan ehl-i zimmet ta’ifesinin bin iki yüz dokuz senesine mahsuben cizye evrâkı cibâyetine me’mur Kütahyalı e's-seyyid ,hacı Mehmet Ağanın yedinde olan bahçe huzur-ı şer‘de keşâd ve ti‘dâd olundukta ‘alâ kağıt 20 evsat kağıt 356 ednâ kağıt 156

Abdi Kadı mahallesinden Fatma Bint-i Mustafa nâm hâtunun hâl âti'z-zikr ‘alâ nehci'ş-şer‘i vekili olan Mehmet Bin Osman nâm meclis-i şer‘de takrir-i kelâm eylediği mütevekkile-i merkûme zevci muhâli‘i olan Mehmet Bin Ali nâm kimesne mahzarlarında merkûmeli tarafından vukâletim hasebi ile işbu hâzırül-meclis zevc-i merkûm ile hüsn-ü zendigânaları olmamağla beynelerinde ma‘kud ‘aleyh olan on guruş mehri ve nafaka-i ‘uddet ma‘lum ve mü’enne's-sükna kendü üzerime olsun dediğünü vekil-i merkûm dedükte zavc-i merkûm hâl‘i mezbureyi kabul birle tatlik eylediği ve yerlerinde ‘amme-i davâyi ve hukuk-ı zevciyete muta‘âllik zimmetlerini irâd-ı ‘âmm râfi‘ü'l-hükkâm eyledikleri işbu mahalli kayde şüd

S: 179 / B: 216

İmâret mahallesinden zât-ı ma‘rife Emine Bint-i Abdullah nâm bâki‘ bâlige meclis-i şer‘de tâlibi olan Mehmet Bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrar ederki Allâh te‘alânın emri ve Peygamber ‘aleyhi's-selâmın şer‘i ile ve İmâm-ı ‘Azâm hazretlerinin kavlû üzere hüsn-ü rızâsı ile işbu tâlibim olan merkûm Mehmede iki yüz guruş mihr-i nusf-ı mu‘accel ve nusfu mu‘eccel olmak üzere nefsimi tezviceyedim dedikte ol dahi tezvvüc ve kabul eyledim dedikte bu mahalle kayd-i tezçil olundu hurrire fi 25 B sene-i 209 gebecilerli Molla Yusuf Hava Oğlu Halil Hava Oğlu Ahmed Akçe Oğlu Hüseyin Mahzar Hüseyin

Hacı Mahmud mahallesinden Neslihân Bint-i Eyüb tarafından ‘akd-i vekili veli olduğu hâla nâsı şehr-i Vasfi Oğlu Halil nâm kimesneler şahâdetleri ile vâcibü'l-vekâle İbrahim Bin Ali meclis-i şer‘de tâlibi olan Hacı Halil Bin Mustafa tarafından vekili Yeni Ali Bin Süleyman mahzarında muvekkilesi hüsn-ü rızâsı ile merkûm Hacı Halil seksen guruş mihr-i nusf-ı mu‘aceli ve nusf-ı âhiri mü‘ecel olmak üzere nefsini vekâlet hasebi ile mezbura tezvic eylediğinde ol dahi bi'l-vekâle tezevvüç ve kabul eylediği kayd-i şûd fi 12 M sene-i 210 odabaşı cukdâr Hâfız Mahzar Hüseyin Paşa ve'l-menkuhâ Fatma Bint-i Mehmet e'n-nâkih Veli Bin Mehmet

Mîhr-i mu‘eclesi 60 yalnız 60 guruş mihr-i musemmi ile tarafeynin nikâhi kabul etmeleri ile işbu mahale kayd-i şûd huzur-ı şer‘de tezvic ve tezevvüç etmeleriyle şuhud mahzarında ‘akd-i nikâh şûd’ Fî 12 R sene-i 1211

‘an mahalle-i Îmâret

e'n-nâkih Seyid Şâban Bin Seyid Mustafa şer‘de bâkire kızı Alimeyi otuz bir akçe mihr-i mu‘ecel ve mu‘aclesi işbu tâlib ve râgibi olan Halil Bin Haci Hüseyin nâm kimesneye ‘akd ettim tezvvici izn-i velisi ile ol dahi minvâl-i muharrer tezevvüç ve kabul ettim dedikte gabbe't-tasdikü's-şer‘i hifzan li'l-makâl işbu mahalle kayd-i şûd .

Şuhud Molla Mehmet Hasan Efendi Büyük Ali Ağa ve gayrihim fi 17 Re sene-i 1211

Molla Bahşı mahallesinden Şerife Bint-i Mustafa meclis-i şer‘de zevc-i muhâli'i e's-seyyid Mustafa Hüseyin zimmetinde mutakarrır ve ma'kud ‘aleyhi olan 83 guruş kırk akçe mihri mü‘ecel hakkım ile nafaka ‘uddet-i ma'luma ve mü‘ennes sekanam kendü üzerime olmak vech-i üzere merkûm ile hâl‘ olduğumda ol dahi usul ve hukuk-ı zevciyete vesa'ire muta'allika ‘amme-i da'vadan dahi zimmetimi ibrâ-yı ‘âmm ile ibrâ ve iskâd eyledim dediği kayd-i şûd fi 18 N sene-i 1211

Hamamcı e's-seyyid Ömer Ağa Mahzar Hüseyin Çavuş Hüseyin

Ekine mahallesinden Ümmahân Bint-i Mustafa nâm bâkire bâliğe meclis-i şer‘de Çolak Seyid Süleyman Bin e's-seyyid Osman mahzârında ikrâr ettiğü Allâh te'alânın emr-i ile ve Peygamber ‘aleyhi's-selâmın şer‘i ile ve Îmâm-ı ‘Azâm hazretlerinin kavli ile hüsn-ü rizâm ile nefsimi seksen guruş mihr-i nusf-ı mu‘acel ve nusf-ı âhiri mü‘ecel olmak üzere mezbure Seyid Süleymana tezvic eyledim dedikte ol dahi ber-vech-i muharrer tezevvüç ve kabul eylediği yevmi kayd-i tezci olundu fi 18 L sene-i 1212

Mîr Ahırzâde Mehmet Efendi terzi Sâlih Ağa yazıcı Molla Mustafa Mahzar Ahmed Mahzar Hüseyin

SONUÇ

Türk Kültür, Medeniyet, İktisadi ve Sosyal tarihi ile ilgili çalışmalar açısından son derece önemli olan ve hiç bir tarihçinin göz ardı edemeyeceği şeriyye sicilleri ile ilgili çalışmalar son yıllarda hızla artmaktadır. Tarihi değeri biraz geç anlaşılan bu hazinelerin değerlendirilmesi neticesinde Türk şehir tarihçiliğinin çok daha ileri boyutlara taşınabilecegi kanaatindeyiz.

Defterimizin hacminin geniş olması sebebi ile çalışmalarımız sırasında bir takım güçlükler ortaya çıkmış ise de XVIII. yüzyıl sonlarındaki Karahisar-ı Sahib'in iktisadi durumu, ticari faaliyetleri, meslek gurupları yer adları, para — fiyat dengeleri tarihi eserleri, sosyal yapısı, medrese eğitimi, Vakıfların sosyal yapıdaki yerlerine varıncaya kadar bir takım genel kanaatlere ulaşabiliyoruz.

Bununla beraber yukarıda izah ettiğimiz bilgilere, sadece 557 nolu Kadı Defteri ya da tek başına şeriye sicilleri ile kesin bilgilere ulaşmak imkansızdır. Bu tür çalışmaların Tapu Tahrir ve Mühimme gibi kaydedildikleri bölgeleri direkt olarak ilgilendiren arşiv malzemelerinde yapılacak çalışmalarla desteklendiğinde daha güvenilir ve daha verimli çalışmalar ortaya çıkacaktır.

Burada şeriye sicillerinden hareketle, ülkemizde pek yaygın olmayan soy kütüğü (Aile Tarihi) konularında önemli gelişmeler kaydedilebilir.

Diğer yandan şeriye sicilleri folklor ve dil açısından önem arz eder. Kullanılan eşya isimleri ya da yer adları, göçlerle gelen insanların tarihi ile ilgili ilginç bilgilere ulaştırabilir. Çünkü insanlar göç ederek gittikleri bir yere ayrıldıkları yerin ya da kendi sülalelerinin ismini verdiklerinden dolayı dikkat edilmesi gereklidir. Netice itibarı ile araştırmacılar açısından son derece geniş bir malzemeye sahip olan şeriye sicillerinden yalnızca 557 nolu Karahisar-ı Sâhib Şeriye sicilini incelemeye çalıştık.

Defterimizde;

Belge Türü	Adeti	Belge Türü	Adeti	Belge Türü	Adeti
Arz	2	Mektub	23	Tereke Defteri	3
Berat	21	Mürasele	5	Tescil	1
Buyruldu	28	Narh	4	Tevziyat Defteri	3
Dua	1	Pusula	6	Tezkire	2
Ferman	85	Sâliyâne Defteri	4	Vakfiye	3
Hüccet	3	Saman Defteri	1	Vesika	1
İ'lam	5	Tahrir	2		olmak üzere 216
İltizam	6	Takrir	2		
Kadı Mührü	4	Temessük	6		adet belge bulunmaktadır.

Yukarıda da görüldüğü gibi incelediğimiz sicilde ferman, buyruldu, mektub ve berat ağırlıkta olup, yanında yanan yerlerin tamiri, kiraya verme ,asker nakilleri, hak talebi, terek kayıtları, altın-gümüş râicleri, enfiye bahası gibi hususlarla ilgili yazışmalar yer almaktadır.

.Kayıtlarda mahalle ve mevki adlan dışında sıkılıkla geçen câmî, medrese, vakîf, bedesten vb. eserler Afyon Karahisar'ın bu yillardaki fiziki yapısı hakkında bir kanaat vermektedir. Kaldı ki bu eserlerin pek çoğunun günümüzde hala ayakta olması, kiminin yalnızca kalıntıları da olsa geçmişten günümüze uzayan tarihi mirasımızı hatırlatmaktadır.

Defterimizdeki kayıtlardan Afyon Karahisar'da yaşayan halkın sosyal statüsünü, kültür seviyesini, iktisadi durumunu gösterdiği gibi şehrin ekonomik yapısı hakkında da genel bir bilgiye ulaşılabilmektedir. Kayıtlarda geçen medrese isimlerinden ve müderris isim ve lakaplarından hareketle halk içerisinde mümtaz ve münevver kişilerin bulunduğu söylenebiliriz.

Şehirde nadiren de olsa Gayr-ı Müslim unsurlarla ilgili kayıtlar bulunmaktadır. Bu kayıtlardan bu unsurların kendi aralarındaki anlaşmazlıklarda mahkemeye müracaat ederek, mahkemenin verdiği karara uydukları kayda değer bir husustur. Zira bu gün bile Osmanlı Devleti içindeki Gayr-ı Müslim ve Gayr-ı Türk unsurlar bahâne edilerek Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin içişlerine karışmak; olmayan, akıl almadan bahanelerle değişik soykırım iddiaları ile karışıklıklar çıkartmak ve bağımsızlıklarını sağlamaya çalışıkları milletleri içimizde piyon gibi kullanmak peşinde koşanlar vardır.

Defterdeki tereke ve veraset kayıtlarından şehirdeki nüfus miktarı hakkında da kesin bir bilgi elde edilememektedir çünkü sicilde sadece üç adet tereke defteri bulunmaktadır.

Nikah akdine dair kayıtlarda kadına verilen mehirin miktarı konusunda belli bir ölçü bulunmamakla birlikte ailelerin ve muhitin ekonomik seviyelerinin belirleyici olduğu söylenebilir. Defterimizde tespit ettiğimiz mehir miktarları karşılaştırıldığında aralarında afaki

farkların olmadığı buna rağmen zengin, orta halli ve fakir ailelerin mehir miktarlarının değiştiği anlaşılmaktadır. Yine boşanma davalarından kadınların da bizzat veya vekili vasıtasıyla mahkemeye müracaat edebildiklerini söyleyebiliriz.

Bütün bu bilgilerden anlaşılan odur ki, XVIII. yüzyıl sonlarına doğru Afyonkarahisar'da sosyal ve iktisadi hayat oldukça hareketlidir. Komşu şehirlerle münasebetinin nasıl olduğuna dair sağlıklı bir bilgi de bulunmamaktadır. Ancak döneme ait diğer kaynaklardan istifade edilmek suretiyle Afyonkarahisar'ın şehir tarihi ele alınabilir. Bizim elde ettiğimiz bu bilgilerin bundan sonra yapılacak çalışmalarda faydalı olabileceğini ümit ediyoruz.

BİBLİYOGRAFYA

- Afyon Valiliği; Afyon İl Yıllığı (1967) İstanbul, 1968
- AKDAĞ, Mustafa; Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi (1243 -1453), C.I, İstanbul, 1995
- AKGÜNDÜZ , Ahmed; Eski Anayasa Hukukumuz ve İslâm Anayasası, İstanbul 1989
- AKGÜNDÜZ, Ahmet; Şerriye Sicilleri, C I, İstanbul, 1988
- AKSIN, Ahmet; 19. Yüzyılda Harput, Elazığ, 1999.
- AKSIN, Ahmet; "218 numaralı Harput Şer'iyye Sicili 1249 -1256 (M.1833 -1840)", (*Fırat Univ. Sosyal Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*), Elazığ-1999
- ALTUNDAĞ, Şinasi; "*Osmanlılarda Kadınların Salâhiyet ve Vazifeleri hakkında*", VI. Türk Tarih Kongresi (Ankara 20-26 Ekim 1961), Ankara 1967, s. 353
- ATALAR, Münir; "Şer'i Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe", İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi, S. IV, Ankara 1980, s. 303
- BAYINDIR, Abdülaziz; İslam Muhakeme Hukuku, İstanbul, 1986
- CİN, Halil – AKGÜNDÜZ, Türk Hukuk Tarihi, Konya 1989, s. 237 vd. Cahid Baltacı, Ahmet ; "Şerriye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel önemi", Osmanlı Arşivleri-Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu, İstanbul 1985, s. 191
- CİN, Halil – AKGÜNDÜZ, Türk-İslâm Hukuk Tarihi, C. I, İstanbul 1990 Ahmet ;
- ÇADIRCI, Musa; Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, Ankara, 1997

- DARKOT, Besim; "Karahisâr" mad. **İslam Ansiklopedisi** (M.E.B. Yay.) C. VI s. 277 v.d. İst.1986
- DEVELLİOĞLU, Ferit; **Osmanhca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Eski ve Yeni Harflerle**, (3. Baskı), Ankara, 1978
- EMECEN, Feridun; XVI. Yüzyılda Manisa Kazası, Ankara, 1989
- GENÇ,Mehmet; "*Osmanlı İktisadi Dünya Görüşünün İlkeleri*", Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi, İstanbul, 2000
- İNALCIK, Halil; "Mahkeme". İ.A., C. 7, İstanbul, 1988, s. 149-151
- KESKİOĞLU, Osman; **Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku**, İstanbul, 1979
- KÜTÜKOĞLU,Mübahat; **Osmanlı Belgelerinin Dili**, İstanbul, 1988
- MOĞOL, Hasan; "Antalya Şeriyye Sicilleri" **Diyonet Dergisi**, C. XXIV, S. 2 (Nisan-Mayıs-Haziran 1988) s. 87
- ONGAN, Halit; **Ankara'nın 1 Numaralı Şeriyye Sicili**, Ankara 1958
Ziya Kazıcı, İslam Müesseseleri Tarihi, İstanbul 1991
- ORTAYLI, İlber; **Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı**; Ankara, 1994
- ÖZDEMİR. Rifat; **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara**, Ankara, 1998
- ÖZDEMİR. Rifat; "*Tokat 'ta ailenin sosyo-ekonomik yapısı, 1771-1810*", Belleten, S.211, Ankara, 1990, s.993-1052
- ÖZDEMİR. Rifat; "*Kırşehir'de ailenin sosyo-ekonomik yapısı, 1880-1906*", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, S. IX, İstanbul, 1989 , s. 101-157
- ÖZDEMİR. Rifat; "Osmanlı döneminde dini ve sosyal yapıların inşası ve tamiratı üzerine bazı bilgiler", Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı Dergisi (TAC), C.2,

S.6, (Temmuz 1987), İstanbul, 1987,s.23-29

- ÖZDEMİR. Rifat; "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloguna Doğru", Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.I, S.I, Elazığ, 1987, s. 191-198
- ÖZTÜRK, Mustafa; "Harput Şer'iyye Sicilleri", Tarih İçinde Harput, Elazığ, 1992, s 74
- ÖZTÜRK, Mustafa; "Osmanlı İktisadında Fiyatları Etkileyen Unsurlar", Prof. Dr . Şerafettin Turan Armağanı, Elazığ, 1996, s. 221-239
- PAKALIN, Mehmet Zeki; Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III, İstanbul, 1993
- RAMSAY, W. M.; Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası, (Çev: Mihri Pektaş) İst-1960
- TURAN, Osman; Selçuklular Zamanında Türkiye, İst-1989
- UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı; Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı; T. T.K., Ankara, 1988
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; "Şer'i Mahkeme Sicilleri", Ülkü Halkevleri, S. 29, (Temmuz 1935), s. 366
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; Anadolu Beylikleri ve Akköyunlu, Karakoyunlu Devletleri, Ankara, 1984
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; Osmanlı Tarihi, C. I, Ankara, 1988
- ÜÇER, S. Sırı; "Afyon Karahisarı'nda Türkmenlerin Yerleşmesi" Taşpınar Dergisi, C. III S. 32-33-35,(Haziran-Temmuz-Eylül 1935), s. 135 v.d

- ÜNAL, Mehmet Ali; Osmanlı Müesseseleri Tarihi, Isparta, 1997
- YAMAN, T. Mümtaz; "Şer'i mahkeme Sicilleri" **Ülkü Halkevleri Dergisi**, C. XII, s. 68 (İlk Teşrin 1938) s. 153
- YILMAZÇELİK, İbrahim; Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri (Katalog ve Fıhrıstları), Ankara, 2001
- YILMAZÇELİK, İbrahim; "*1840 -1850 Yıllarında Harput*", Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi S.52 Şubat, 1988, s. 123-142
- YILMAZÇELİK, İbrahim; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790 -1840), Ankara, 1995
- YILMAZÇELİK, İbrahim; 392 Numaralı Harput Şer'iyye Sicili (*A. Ü.I. T.E., Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*), Ankara, 1987

EKLER

حضرت ایں ذات الکرام قائم مقام اسبق وزیر ہرگزہ افسنی و ام شرف سیام
پسختہ اور تھیہ اپنے اوقتو کے فوجہ حصار رہ صاحب خواجی و فراخی با رجنی و سچانی
و خدا رئیت خانہ ملکی ایسو شہزاد ایا مائین والف رضاخان المبارکہ اور احمد
جن بیکہ با خوش قوی عجیب اول نیشنر کر کر رہ سادات کرام تو قیر و اضراام ایسوب
و فضیلہ و قائم مقام سنت فرید قشیدہ و اظہار ہر ہمیشہ علما حضرت ایمندیہ و فضیلہ
ایسناشم و جند بیتلہ کیفیتیہ علامت حضرت و صفتہ جنت و اور عما، فہب سیادت
ایمندی طی خود ای سعادت بر لے ایسو احادیث کیارہ کمال عفت ایسوب
تقریبیہ و غریبیہ و مخدمات سارہ تا مرضیہ تا میڈبر ای خیزینہ المیوب والدریوب
سیاست عرض و مالکریہ سعی ہو فر صفتہ شوکتکو رہا پتو قدر نتو بارت اہ اسلام ایسوب
نهادی و دولتہ ای دیدم القیام حضرت تد بیٹ دو وام عرو د و لشکر بخون سادات کرامہت
د محوات خیریہ دریجی استحبان ایسوب حرام بیع سرطیہ انتقال ایو مظفر نعمت
حضرت سینہ الانعام علیہ افضل الخاتم و ابخل السالم اور دنیز والدهم العصر محمد عاصی
العصر عاصی الامری

Belge:28

Belge:29

29
مفاخر القضاة والحكام معادلة الفضائل والكلام في حفظها صحب بخاغن
وأقمع قضائهم قضاة وعواقبه زيد فضلهم توكيثه ورفعه هابون
واصل أولئك معلوماً ولهم في حفظها صحب بخاغن بود ففي عوطف
عليه شاهاء وعواطف بريه تأخذ رانه منه سابقاً فـ
سيخاغن منصر في وحال اطهه كبار محافظي مير ميران كل ميله اند
الوله الکرام حافظ سیمک دام اقباله یه کشونه مبارکه شان
الدر نلک بشخی کونیت توجیه بروجه ادیه لق توجیه واحده اهله
او نوب میر میران سیحایلک محافظه نذکور به ماموریته بناؤ طفت
لواه جلیه بستلم نصبی لوبد و مقتضی اتفق حبیبه لواه نیور ساگر
قدوق الوماکه والوقاکه مندو زاده سید احمد زید قدوق پرهیز کار و ضبط
وروبط مملکته و عیات و صیانت فقرای و رعیة صحب بیات و افتاده اینی
بیانیه موی الیه لواه جلیه بستلم نصب اوض اولتی بائمه امشی فیض صدیقی
مير میران موی الیه فتوکتی ایچی حوا بکان دیوانه های بیند قدره
الک ما جهه والرخان حسن زید مجده یارق راسته ایمکد وجه مشویج
اوزن استلم نصب ای تحقیه فرع ایتم المفید ایمکه سرک مولونایی مو محکم

Belge 29 devamı..

سخن

سوی ایلک لوار چلورم معمم رفی اوئلندىنى معهۇمكىن اوولدۇن
 بىر منوالى شۇرىغى مستىدىن نىذگىرىي تارىخى مەقۇدىن مۇھىتلىكە خىصىت
 و مەرى مەران مۇمىيەتى طرفە راچىچ اوچۇخ ئاخاداڭ و طبىاراڭ قىزىك
 اوولدالىكىي و جەله اخىن و قېضىن اېشىدۇپ مەسىلىكى امۇرىنىڭ اخىرۇن
 بىر زۇرى دەن دەن دەن اېشىدۇ ما مەشكى باپتى قۇمان تەخانىشانىم نىساڭ
 اوىلشىرى بىودىدەك . و صولە بىولۇقت بۇماين و جەمشۇرۇچ اززىت
 اوئىت شەقىاقە صەورا اوچۇر فەيان و اچىپ اوچىپ باشىع و لەزمەت ئەتلىقىزى
 مەھۇن ئەچىلەتلىق بىلە خەل و هەركەت و خەلە قىزىن هەر دەن و مەجاھىت ئەلسەن
 شۇلا بەلە نى عەوت شەپھە ئەقمااد قىلە سەز خېرىغا ئاز شەرى ئۆزى ئەلمىم
 سەئامان و مائىن و الـف

قۇنىشىم

قا

32

33

عزت خیر بیان حضرت امیر سواده مبارکه هر شوال المکمل را بسیاری که خود نسبت
 توجیه و اخراج نمایند از این دو درست را ایامیت غریب کرد و در آن مدت
 در پیش مملکت و حیات و حیات فتوای بعینه مقتدر بر مستلزم نجاتی این دو مقصود
 اولی حسیله قریه علیه زاید قرق الامان جزو الااغیان الحرام عزیز زید مجده بیوند این دو
 ایامیت مذکور را متنبی نصب و نعیین او انتقیل نایمه امر شریف تم صادر او ایامیت این دو
 سویی ایمه برعکش دیوه لئوی عزیز نهاده شد اولی حسیله سبیل متعلقات شدن قرقه الامان جزو
 واذکاره حاجی حسین زید مجده مستقیم الاطوار در عاید ببر اوله بقییدن بخشیده ایشان
 ایمه ایامیت مزبوره بروز و نهاده قدر سویی ایمه ایکی بیود قوه محظوظ امانته تذهب
 او انتقیل نایمه اصر شریف تم صدور را وزیر شاهزاده ایمه ایکی با تقدیر اکتفی شد
 آنکه وجد سرمه او اوزن است نصف او انتقیل فرمایند او نیایان اندی ایمه ایکی مرا ایمان
 سویی ایمه ایکی سویی ایمه ایکی بیغنه دیوه لئوی عزیز نهاده منافق او لدیغیه بیان ایمه ایکی
 و درونه قدر سویی ایمه حاجی حسین زید مجده مستبی نصب او اندیزه معلوم اوله قرقه
 بروج مشروع مبتدا و مذکور رنایر خیر قوس / نکی ایمه ضبط و وزیر ایکی
 طرفه راجع اولاً از عالمه است قدمیه برا اخذه و قیض ایتم بربوب من ملکی اموریت
 آخه از مرفرمی دخل و توپض ایتم ایمه باینده و مان غلبه کنم صادر او ایمان
 بیور جه ملک و حصل بولد قرقه بیان ایمه و جو مسنه او اوزن شرخیانه صدور اولاً فرمان
 و احی الاتیاع و لازم ایامنالملک مضمون ایامن عتمه و بیلد عامل ایکی خلاقلدن
 خار و فی نیت ایمه ایکی شوبله بیش علامت شریف اعتماد قلم شرخیه ایکی العقده
 شنیه نیماز و مناسک علوف

امن

دیگر